

TAM TẠNG SONG NGŨ PĀḲI - VIỆT

VESAK 2550

Buddhist Cultral Center

125, Anderson Road,
Nedimala, Dehivala,
Sri Lanka

*Sabbadānam dhammadānam jināti.
Sự bố thí Pháp vượt trên tất cả các sự bố thí.*

Thí Chủ: _____

Dâng đến: _____

Ước Nguyện: _____

Hồi hương đến: _____

TAM TẠNG SONG NGŨ PĀḶI - VIỆT - TẬP 30

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

VIMĀNAVATTHUPĀḶI

&

PETAVATTHUPĀḶI

TẠNG KINH - TIỂU BỘ

CHUYỆN THIÊN CUNG

&

CHUYỆN NGẠ QUỶ

PHẬT LỊCH 2556

DƯƠNG LỊCH 2012

In lần thứ nhất:
PL 2556 - DL 2012

Số Lượng 600 cuốn

ISBN: 978-955-1604-84-4

@Buddhist Cultural Centre
125 Anderson Road
Nedimala, Dehiwala - Sri Lanka

Tel: 94-11-2734256, 2728468
Fax: 94-11-2736737
Email: bcc@sri.lanka.net
Website: www.buddhistcc.com

Printed by: **Ajith Printers (Pvt) Ltd.**
342 Old Kesbewa Road
Ratanapitiya, Borelesgamuwa,
Sri Lanka.
Tel: 94-11-251 7269

MỤC LỤC TỔNG QUÁT

Mục Lục Tổng Quát	iii
Lời Tựa - Sinhala và Việt ngữ	v - xiv
Văn Bản của Bộ Tôn Giáo - Anh và Việt ngữ	xv - xvi
Thành Phần Nhân Sự	xvii
Lược Đồ Tam Tạng	xviii - xix

CHUYỆN THIÊN CUNG

Lời Giới Thiệu	xxiii - xxvi
Các Chữ Viết Tắt	xxvii
Mẫu Tự Pāli - Sinhala	xxviii - xxix
Mục Lục Chuyện Thiên Cung	xxx - xxxiv
Văn Bản Pāli và Văn Bản Tiếng Việt	02 - 219
Thư Mục Câu Kệ Pāli	221 - 232
Thư Mục Danh Từ Riêng	233 - 234
Thư Mục Từ Đặc Biệt	235 - 244

CHUYỆN NGẠ QUÝ

Lời Giới Thiệu	iii - vii
Các Chữ Viết Tắt	ix
Mẫu Tự Pāli - Sinhala	x - xi
Mục Lục Chuyện Ngạ Quỷ	xiii - xv
Văn Bản Pāli và Văn Bản Tiếng Việt	02 - 163
Thư Mục Câu Kệ Pāli	165 - 176
Thư Mục Danh Từ Riêng	177 - 178
Thư Mục Từ Đặc Biệt	179 - 184
Phương Danh Thí Chủ	185 -190

--ooOoo--

*“Tathāgatappavedito dhammavinayo, bhikkhave, vivaṭo virocati,
no paṭicchanno.”*

*“Này các tỳ khưu, Pháp và Luật đã được công bố bởi đức Như Lai
là bộc lộ, chói sáng, không che giấu.”*

(Aṅguttaranikāya Tikanipātapāḷi Kusinaravagga Paṭichannasutta,
Parivārapāḷi Ekuttarikanaya Tikavāra - Bộ Tăng Chi, Chương Ba
Pháp, Phẩm Kusinārā, Kinh Được Che Giấu; Luật Tập Yếu, Chương
Tăng Theo Từng Bậc, Nhóm Ba).

ප්‍රස්තාවනා

සතා සංඛ්‍යා කල්ප ලක්ෂ්‍යයක් මනෝ ප්‍රණීධාන පුරා, නවාසංඛ්‍යා කල්ප ලක්ෂ්‍යයක් වාක් ප්‍රණීධාන පුරා, සාරාසංඛ්‍යා කල්ප ලක්ෂ්‍යයක් කාය වාක් ප්‍රණීධාන පුරා, සම්මා සම්බුදුවරුන් විසි හතර නමකගෙන් නියත විවරණ ලබා ක්‍රි.පූ. 623 දී පමණ බුද්ධත්වයට පත්ව, බරණැස මිගදායේ දී ධර්ම වක්‍රය පැවැත් වූ තැන් පටන් පන්සාලිස් වසක් තුළ දේශනා කරන ලද ධර්මය තථාගත ධර්මය නම් වෙයි. ඒ තථාගත ධර්මය ධම්ම-ධම්මඛකක- සද්ධම්ම ධම්මවිනය, බ්‍රහ්මවරිය. සාන- පාවචන - ආදී නාමයනගෙන් හඳුන්වා දී ඇත. මෙම සද්ධර්මයම ආනන්දය මාගේ ඇවෑමෙන් තොපගේ ශාස්තෘ වන්නේ යයි තථාගතයන් වහන්සේ විසින්ම පරිනිර්වාණයේ දී වදාරා ඇත. එයින් පෙනෙන්නේ බුදුන් වදාළ ධර්මයම භික්ෂුන් ගේ මර්ගෝපදේශකයා වූ වගයි. එසේ තිබියදීත් බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් පසුව සුභද්‍ර නම් භික්ෂුවගේ මතය වූයේ තථාගතයන් වහන්සේ නැති නිසා තම තමන්ට වුවමනා පරිදි භික්ෂුන්ට ජීවත්වීමට පුළුවන් බවයි. සුභද්‍ර භික්ෂුව තථාගත පරිනිර්වාණය ගැන සිතා ඇත්තේ කරදරයකින් මිදුණු අවස්ථාවක් ලෙසයි. සමහර විට වෙනත් මත ප්‍රකට නුවුවද තවත් භික්ෂුන් අතර මෙවැනි විනාශකාරී මති මතාන්තර පවතින්නට ඇත. සර්වඥයන් වහන්සේ ජීවත් ව සිටියදීම දේවදත්ත සුනක්ඛත්ත, අරිට්ඨ, සාති, ආදී භික්ෂුහු මෙවැනි මත උපදවන ලදහ.

ධර්මය සම්බන්ධව ගැටලුවක් මතු වූයේ කලතුරකින් වුවද, බුද්ධ ධර්මයේ පිරිසිදු බව ඒ අයුරින්ම රැක ගැනීමේ අවශ්‍යතාවය, බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් පසුව ශාසන භාරධාරී වූ මහා කාශ්‍යප, උපාලි ආදී මහරහතන් වහන්සේලාට පැහැදිලි විය. උන්වහන්සේලා බුද්ධ පරිනිර්වාණයේන සිවුවන මස දෙවනදා රජගහනුවර වෙහාර පර්වත ප්‍රාන්තයේ සප්ත පර්ණි ගුහාද්වාරයෙහි. අජාසත් රජු විසින් තරවන ලද මණ්ඩපයට රැස් වූ පන්සියයක් මහ රහතන් වහන්සේලාගේ සහභාගිත්වයෙන් පළමුවන ධර්ම සංගීතිය පැවැත්වූහ.

ධර්ම විනයධර අනුබද්ධ මහාකාශ්‍යප, ධර්ම භාණ්ඩාගාරික ආනන්ද, අග්‍ර විනයධර උපාලි ආදී සිව්පිළිසිඹියා පත් මහරහතන් වහන්සේලා විසින් පවත්වන ලද මෙම සංගායනාව සෙසු සියලු සංගායනාවන්ට පාදක වූ බවකි. සමස්ත බෞද්ධ භික්ෂු සංඝයා විසින්ම පිළිගන්නා ලද බවක් අට්ඨකථාවන්හි සඳහන් වෙයි. මෙම ප්‍රථම සංගායනාව කප්පියා කප්පිය සිකාපද පැනවීමත් බුද්දානු බුද්දක ශික්ෂාපද විනිශ්චයත් නිදානකොට පවත්වන ලද බැවින් පඤ්චසතික විනය සංගීති යන නමින් එය හඳුන්වයි. බුද්ධ වචනය නැතිනම් ශ්‍රී සද්ධර්මය පිටක වසයෙන්. බෙදුවේන ඒ ඒ පිටක එක් එක් සඛස පරම්පරාවලට දුන්නේත් මෙම සංගායනාවේ දීය.

ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාවෙන් වසර සියයක් ඉක්ම ගිය පසු කලාශෝක රජු දවස විශාල මහනුවර වැසි වජ්ජ භික්ෂුන් විසින් විනය විරෝධී වස්තු දහයක් විනයානුකූල කිරීමට උත්සාහයක් ගත්හ. මෙම දස වස්තු පිළිවෙත නීතියට පටහැනි මෙන්ම සදාචාරාත්මක නොවන බවද

ප්‍රකාශිතයහ. වජ්ජ භික්ෂුන්ගේ මෙම විනය විරෝධී උත්සාහයෙන් බුද්ධ ධර්මය රැක ගැනීම සඳහා දෙවැනි සංගායනාව පැවැත්විමි.

කාකණ්ඩ ප්‍රතන යස නම් මහරහතන් වහන්සේ, සබ්බකාමී, රේවත, සාල්හ, බුජ්ජ සෝභිත වාසභගාමී, සුමන, සාණවාසී සම්භුත යන රහතන් වහන්සේලා සාකඡ්ඡාකර මෙම සංගායනාව පවත්වන ලදි. සත් සියයක් රහතන් වහන්සේලා විසින් මෙම සංගායනාව පවත්වන ලදහ. සතක සතක විනය සංගීති නමින් යන නමින් හඳුන්වන මෙම සංගායනාවේදී වුල්ලවග්ගයේ සංගීති බැකි දෙක, මුණඩරාජ සූත්‍රය, සෙරිස්සක විමාන කථා උත්තරවාද, ජේතවස්තු ආදිය පික පාලියට කතු කළහ.

විවිධ නිකායන් හට ගැනීමත් ඒ ඒ නිකායයන්වල අයිතිවාසිකම්, ඉගැන්වීම්, හා වත් පිළිවෙත් මගින් බුදු දහම කිලිටිවීමත්. දුග්ගීලයන් වැඩි වීමත්, ඒ නිසාම සිල්වතුන් විනය කර්ම සිදු නොකර සිටීමත්. විනයධර බහුශ්‍රැත සුපේශල භික්ෂාකාමී රහතන් වහන්සේලා ගම් දනව් අතහැර වනවාසී වීමත් යන අවස්ථා බුදුන් පිරිනිවී දෙසියපන්තිස් වසර වන විට දක්නට ලැබුනි. මෙම තත්වයෙන් සම්බුද්ධ ධර්මය ආරක්ෂාකර ගැනීම සඳහා බුද්ධ වර්ෂ දෙසිය පන්තිස් වැන්නේ දී අශෝක අධිරාජයාගේ දායකත්වයෙන් පැළලුප් නුවර දී තුන්වන සංගායනාව පැවැත්වීය. මෙම සංගායනාව පවත්වන ලද්දේ මොග්ගලී ප්‍රතක තිස්ස මහ රහතන් වහන්සේගේ ප්‍රධානත්වයෙන් රහතුන් වහන්සේලා දාහක් සම්බන්ද වෙමින්, අශෝකරාම යේදීය. කථා වස්තුපපකරණය මෙහිදී සංගීති විය. කථාවස්තුපපකරණය සංගායනා කර ඇත්තේ සම්මිතිය, ගෝකුලික ආදී නිකායයන් විසින් වැරදි කරුණු ගෙන විග්‍රහ කරන ලද ධර්ම කරුණු නිවැරදි කොට පිරිසිදු බුද්ධ ධර්මය රැකගනු සඳහාය. නව මසකින් නිම වූ මෙම සංගායනාව සාහස්සි ක නමින් හඳුන්වයි.

උපාලි රහතන් වහන්සේගේ ශිෂ්‍ය පරම්පරාව විසින් විනය පිටකය ද, ආනන්ද පරපුරෙහි දීඝභාණක, සාරිපුතක පරපුරෙහි මජ්ඣිම භාණක, මහාකාශ්‍යප පරපුරෙහි සංයුතක භාණක අනුරුද්ධ පරපුරෙහි අංගුත්තර භාක ආදීන් විසින් සූත්‍ර පිට කය ද, ශාරිපුත්‍ර ශිෂ්‍ය පරපුරින් අභිධර්ම පිටකයද මෙම සංගායනාව වෙත පවත්වාගෙන ආහ.

භාණකයන්ගේ ප්‍රභවය -

සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් තෙමසකට පසු මහා කාශ්‍යප මහ රහතන්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් රජගහනුවර දී පවත්වන ලද ප්‍රථම සංගායනාවේදී ධර්මය කියාව පිටකවලට කොටස්වලට බෙදුන. ඒ එක් එක් ධර්ම කොට්ඨාශයක් එක් එක් භික්ෂු පිරිසකට භාර කිරීම උචිත යයි මෙහි දී කල්පනා කර ඇත. කට පාඩමනේ තථාගත ධර්මය ආරක්ෂා කිරීමේ අවශ්‍යතාවය නිසා මෙලෙස වැඩ බෙදාගැනීමේ උවමනාව ඇතිවිය. ඒ ඒ ධර්ම කොටස් භාරදෙන ලද්දේ ඒ ඒ කොටස් පිළිබඳව ප්‍රවීණත්වයක් දැක් වූ භික්ෂු පිරිස් වලටය. උදාහරණ වසයෙන් විනය පිටකය භාරදෙන ලද්දේ විනය පිළිබඳ අග්‍රස්ථානය හෙබ වූ උපාලි රහතන් වහන්සේ ප්‍රමුඛ පරපුරටය. සූත්‍ර පිටකය භාරදී ඇත්තේ ධර්ම

භාණ්ඩාගාරික ආනන්ද රහතන් වහන්සේගේ පිරිසටය. අභිධර්මය භාර දී ඇත්තේ ධර්ම සේනාපති සැරියුත් රහතන් වහන්සේගේ පරපුරටය.

දීඝ භාණක - මජ්ඣිම භාණක - සංයුක්ත භාණක - අංගුත්තර භාණකා ජාතක

භාණක, ධම්මපද භාණක, උභතෝ විභවිත භානක, මහා අරියවංස භාණක ආදී වසයෙන් මෙම ශිෂ්‍ය පරම්පරා දිගින් දිගටම පිරිසිදු බුද්ධ ධර්මය රැකගෙන ආහ. මෙම භාණක පරම්පරාවල අවසාන පුරුක් ලංකාවේ විසූහ. භාණක වසයෙන් ත්‍රිපිටක බුද්ධ වචනය කට පාඩමින් රැකගෙන ආ මෙම පිරිස් අතර සුතතනතිකා - විනයධරා - අභිධම්මිකා - ධම්මධරා අට්ඨකථිකා - තිපිටකා - චතුතිකායිකා ආදී වශයෙන්ද ඒ ඒ ධර්ම කොටස් කට පාඩමින් ගෙන ආ භික්ෂූන් වහන්සේලා වූහ.

තුන්වන ධර්ම සංගායනාවෙන් පසුව. දඹදිව ථේරවාදාවරිය පරම්පරාවේ අවසාන පුරුක් වූ මොගගලි පුත්ත තිස්ස මහරහතන් වහන්සේගේ පාදාවනන අග්‍ර ශිෂ්‍යයා වූ මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ විසින් සංගාහිත ථේරවාදී බුද්ධ ධර්මය ලක්දිවට ගෙන ආහ.

ථේරවාද -

ථේර යනුවෙන් හැඳින්වෙන පිරිස වැඩිමහල්ලන් ස්ථවිරයන් වසයෙන් ගැනේ. එනම් වැඩිමහල්ලන්ගේ ආයතනයට ථේරවාදයට අයත් සාමාජිකයෝය. මෙහි ථේර යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ ප්‍රථම ද්විතීය, සංගායනාවලට සහභාගි වූ මහා කාශ්‍යප, උපාලි - යස, ආදී වූ මහරහතන් වහන්සේලා විසින් සංගායනා කළ පාලි ධර්මය ථේරවාද නම් වේ. “දෙව සඹගීතයෝ ආරුළහ පාලියේ වෙඝ් ථේරවාදො-ති බෙදිතබබං - සාහිමහා කසසප භුතීතං මහා ථේරානං වාදනතා ථේරවාදකොති වුවවති” යනුවෙන් සරඝ් දීපනී ටීකාවෙහි එයි. ථේරිකා යනුවෙන් හඳුන්වන ථේරවාදීහු මගධ්‍ය සහ ජපයිනිය මූලස්ථාන කර ගත්හ. මෙයින් ලංකාවට පැමිණියේ උජ්ජයින් ශාඛාවයි. ථේරවාද ශාසනයේ පීතෘවරු වූවෝ පෝරාණයෝ වෙති. පෝරාණයෝ වූකලී සම්භාවනීය ආචාර්ය පිරිසක් වූ අතර ථේරවාද ශාසනය ඇතිවීමේදී හා තහවුරු කිරීමෙහි දී වැදගත් තැනක් ගත් බව පෙනේ.

තුන්වන ධර්ම සංගායනාවෙන් පසුව මිහිඳු හරහතන් වහන්සේ විසින් ලංකාවට ගෙන එන ලද්දේ ථේරවාදී ත්‍රිපිටකයයි මහින්දාගමනයෙන් පසුව ලංකාවේ ශ්‍රී ලාංකික භික්ෂු පිරිසක් ඇති වූහ. උන්වහන්සේලා ඒ ත්‍රිපිටකය හදාළහ. සිංහලෙන් අටුවා උයූහ. දේවානම්පියතිස්ස රජුගේ ප්‍රධාන අමාත්‍යයකු වූ අරිට්ඨ පැවිදි වී රහත්වැ උන්වහන්සේගේ ප්‍රධානත්වයෙන් දේවානම් පියතිස්ස රාජ සමයේ (ක්‍රි.පූ. 247-207) දී ලංකාවේ පළමුවන සංගායනාව කර ඇත. මෙම සංගායනාවට සැටහසක් රහතන් වහන්සේලා සහභාගි වූ බව සඳහන්ය. සත්දෙනෙකුගේ යුත් ශිෂ්‍යානු ශිෂ්‍ය පරම්පරාවට අනුව මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේගේ ප්‍රථම ශිෂ්‍යයා වූයේ අරිට්ඨ තෙරුන්ය. අනුරාධපුරයෙහි, ථූපාරාමයේ මෙම සංගායනාව පවත්වා ඇත.

ධර්මශෝක රජුගේ මෙහෙයවීමෙන් ලංකාවට බුදු සමය ගෙන ආ මිහිඳු හිමියන් උදෙසා අනුරාධ පුරයෙහි ඉදි වූ ඉතා වැදගත් වූද ඉතා විශාල වූද ආරාමය මහා විහාරයයි. මෙම විහාරයෙහි වැඩ සිටි හික්කුන් වහන්සේලා සමාක් දෘෂ්ටික ථේරවාදීහු වූහ. ථේරවාදය ආරක්ෂා වූයේ මෙම විහාරයේදීය.

ථේරවාදී බුද්ධශාසනයට ආ බලපෑම් -

ථේරවාදී බුද්ධශාසනය කෙරෙහි වරින්වර යම් යම් මතවාදිවල බලපෑම් ද ඇතිවිය. එයින් එකක් නම් බුදුන් අතිමානුෂිකයයි විශ්වාස කළ ලෝකෝත්තර වාදයයි. ශ්‍රේෂ්ඨ ශාස්තෘවරුන්ගේ අභාවයෙන් පසුව අනුගාමිකයන් විසින් ඔහුගේ මිනිස් බව අමතක කොට ඔහු දේවත්වයෙන් සැලකීම ස්වාභාවිකය. ඔවුන් එසේ කරන්නේ ශාස්තෘවරයා කෙරෙහි දැඩි භක්තිය නිසාය. එහෙත් ථේරවාදීහු ඒ අතින් වැඩිදුර ගියේ නැත. ඔවුන් බුද්ධ කාය දෙස යථා තත්වයෙන් බැලූ බව පෙනේ. එයට අමතරව වෛතුලයවාද, නීලපට දර්ශන, ගුලහවාද ආදී නම්වලින් ථේරවාද ක්‍රිපිටකයට අයත් නොවූ විශේෂාංග බිහි වූවද ථේරවාද බුදු සමය විසින් ඒවා බැහැර කරන ලදී. මේ ආදී වසයෙන් වෛතුලය වාදීන්ගෙන් ඇතිවුණු නොයෙක් උපද්‍රව වලින් ථේරවාදය මහා විහාරික හික්කුන් විසින් බලවත් දුෂ්කරතා මැද ආරක්ෂා කරන ලදී. අන්‍යවාදී ධර්මයන් ථේරවාදයට ඇතුල්වනු වළක්වනු සඳහා ථේර වාදීහු හැම අයුරින්ම සටන් කළහ. මහාසේන රාජ්‍ය සමයේදී මෙම සටන ප්‍රකටව කෙරුණු විට ථේරවාදීහු ජය ගත්හ. මෙම මහා විහාරය පිළිබඳව කීර්තිරාවය හැම තැනම පැතිර පැවතිණ. නිර්මල ධර්මය ලබා ගැනීම සඳහා විදේශිකයෝ ලංකාවට ආහ. විශාඛ පීතිමල්ල, බුද්ධ සෞභ යන අය ඉන් සමහරෙකි.

පොඤ්ඤ සංගීතිය -

මිහිඳු හිමියන් විසින් ලංකාවට ගෙන එන ලද ක්‍රිපිටක ධර්මය වසර හාරසියයක් පමණ කට පාඩමින් පැමිණි මහා විහාරික හික්කුන් වහන්සේලා ඒ පිරිසිදු ථේරවාදය පරපුරෙන් පරපුරට ගෙනයාමේ උදාර වූ ද පවිත්‍ර වූද චේතනාවෙන් බුද්ධ වර්ෂ 440-454 අතර කාලයේ වළගම්බා රජු දවස පොත්වල ලියවීය. වළගම්බා රජු දවස ලේඛනාරූඪ කළේ රජගහ - වේසාලී - පාටලී පුත්‍ර - නගරවල පැවැත් වූ ධර්ම සංගායනාවන් හි දී තෝරා බේරාගෙන සංග්‍රහ කළ ක්‍රිපිටකයයි. ලෝකයේ ප්‍රථම වරට සිංහල රහතුන් විසින් කරන ලද මෙම පොඤ්ඤ සංගීතියෙන් පසුව, බුද්ධ ශ්‍රාවකයන් අතුරෙන් ඉතා උසස් චිත්තය ධරයා වූ උපාලී තෙරුන්ගෙන් පැවත එන්නේ යයි සලකන ථේරවාදී පාලී ක්‍රිපිටකය සියම්, කාම්බෝජ, බුරුම ආදී දකුණු දිග රටවල පැතිර ගියහ.

වම්පා (වියටිනාමය) -

ඉන්දු චීන අර්ධ ද්වීපයේ නැගෙනහිර ප්‍රාන්තයේ දකුණු කොටස වන වත්මන් වියටිනාමය ඇත. අතීතයේ වම්පා නමින් හඳුන්වා ඇත. බුදු සමය ක්‍රි.ව. 3 වැනි සිය වසේදී පමණ මෙහි තහවුරු වන්නට ඇතැයි සිතිය හැකිය. ක්‍රි.ව. 605 දී වම්පා අග නගරය චීනුන් විසින් ආක්‍රමණය කොට බෞද්ධ වස්තූන් චීනයට ගෙනගිය බව චීන ලියවිලි වල සඳහන්ව ඇත. මෙයින් පැහැදිලි වන්නේ ක්‍රි.ව. 7 වන සියවස ට පෙර වර්තමාන වියටි නාමයේ බුදු දහම ප්‍රචලිතව පැවති බවයි. වම්පාහි බෞද්ධයන්

පොදු වසයෙන් ආර්ය සම්මිතිය නිකායට අයත් වූ අතර සර්වාස්ති නිකායේ ස්වල්ප දෙනකු ද සිටි බවයි. ක්‍රි.ව. 8 වැනි සියවසේ ශිලා ලේඛනයකින් පෙනී යන්නේ වම්පානි මහායාන බුදු දහම බලවත්ව පැවැති බවත්, සමහර රජවරුන්ගේ ද ආශීර්වාදය ලද බවත්ය. පසු කාලයක දී මහායානයෙන් කැඩී ආ තන්ත්‍රයානය ද එහි වූ බව පැහැදිලිය.

ක්‍රි.ව. 15 වන සියවසේදී උතුරේ අන්තම්වරුන් විසින් රට අල්ලා ගන්නාතෙක් මහායාන ස්වරූපයේ බුද්ධාගම වම්පානි (වියට්නාමයේ) ජීවමාන බලවේගයක් විය. පසුව වම්පානි පැරණි ආගම වෙනුවට චීන ස්වරූපයෙන් යුත් බුදු සමය එහි බලපවත්වා ඇත.

වියට්නාම ජාතික භික්ෂු ඉන්දුවන්ද -

වියට්නාම ජාතික ඉන්දුවන්ද භික්ෂුන් වහන්සේ වසර කීපයකට පෙර ලංකාවට වැඩමවා, කෝට්ටේ සිරි ජයවර්ධනාරාමයේ වැඩ සිටිමින් සිංහල භාෂාව කියවීමටද පාළිභාෂාවද හදාරා ඇත. බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය මගින් මුද්‍රිත බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ සමූහය පරිශීලනය කළ මෙම හමුදුරුවෝ පාලියෙන් ඇති ත්‍රිපිටකය සිංහලෙන් හදාරා වියට්නාමී භාසාවට පරිවර්තනය කර ඇත. වියට්නාම ඉතිහාසය දෙසත් ත්‍රිපිටකයේ ඉතිහාසය දෙසත් බැලූ විට එය ඉතා වැදගත් ප්‍රාතිභාර්යමය කටයුත්තකි. මුළු ථේරවාදී ත්‍රිපිටකයම වියට්නාම බසට පරිවර්තනය කිරීම උන්වහන්සේගේ උත්සාහයයි. බලාපොරොත්තුවයි. එය එසේ වූ විට එය වර්තමාන වියට් නාමයේ සමාක් දෘෂ්ටිය ථේරවාදී ත්‍රිපිටකය ප්‍රචලිත වී ථේරවාදී බෞද්ධයන් ඇති වීමට හේතුවක් වනු ඇත. ඒ අනුව වියට්නාම දේශයට ථේරවාදී ත්‍රිපිටකය ගෙන ගිය ධර්මදූතයා ඉන්දුවන්ද භික්ෂුව වසයෙන් වියට්නාම ඉතිහාසයේත් ලංකා ඉතිහාසයේත් ඉතිහාස ගතවනු නියතය.

උන්වහන්සේ ගේ චේතනාව උදාරතරය. අප්‍රතිහත ධෛර්යය විශ්මය ජනකය. උන්වහන්සේගේ මෙම සත් ක්‍රියාවට ලංකාවේත් - වියට්නාමයේත් බෞද්ධයෝ සහයෝගය දැක්විය යුතුය. වියට්නාමයට ථේරවාදය ගෙනයන ධර්ම දූතයා උන්වහන්සේ වන බැවිනි.

උන්වහන්සේ ඉටාගත් කාර්යය නිරූපිතව ඉටු කරන්නට ආරෝග්‍ය සුවයත්, ආර්ථික සම්පතත් ලැබේවායි ! ඉති සිතින් පත්මිහ.

කිරම විමලජෝති ස්ථවිර
අධ්‍යක්ෂ
බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය
නැදිමාල
දෙහිවල
2550 නිකිණි මස

LỜI TỰA

(Lời dịch Việt của bản tiếng Sinhala)

Đức Phật của chúng ta sau khi trải qua vô số kiếp thực hành các pháp toàn hảo và lần lượt tiếp nhận sự thọ ký của hai mươi bốn vị Phật tiền nhiệm rồi đã chứng quả Toàn Giác vào năm 623 trước Tây Lịch. Ngài đã thuyết giảng bài Pháp đầu tiên, tức là bài Kinh Chuyển Pháp Luân, ở tại Migadāya thành Bārāṇasī. Lời giảng dạy của đức Phật được biết đến với nhiều tên gọi: Giáo Pháp, Chánh Pháp, Pháp và Luật, Phạm Hạnh là một số tên gọi đã được nói đến. Đức Phật đã nói với vị trưởng lão Ānanda rằng: “Sau khi ta Niết Bàn, chính các Pháp và Luật đã được ta giảng dạy sẽ là thầy của các người.” Điều ấy có nghĩa là Giáo Pháp của đức Phật sẽ là kim chỉ nam cho các vị tỳ khưu tu tập. Tuy nhiên, ngay sau sự ra đi của đức Phật vị tỳ khưu tên Subhadda đã có quan điểm rằng: “Bởi vì đức Phật đã không còn, các đệ tử của Ngài có thể sống cuộc sống theo như ước muốn của mình.” Và còn có những vị tỳ khưu khác như Devadatta, Sunakkhatta, Aritṭha ngay lúc đức Phật còn tại tiền cũng đã có các suy nghĩ như vị tỳ khưu Subhadda.

Tuy nhiên, khi vấn đề liên quan đến Giáo Pháp của đấng Toàn Giác vừa mới nảy sinh, các vị A-la-hán hộ trì Giáo Pháp như Ngài Mahā Kassapa và Ngài Upāli đã nghĩ đến sự cần thiết của việc bảo vệ tính chất thuần khiết của Giáo Pháp. Do đó, vào ngày thứ hai của tháng thứ tư sau khi đức Phật Niết Bàn, cuộc Kết Tập lần thứ nhất đã được thực hiện với sự tham dự của năm trăm vị A-la-hán tại hang động Sattapaṇṇī dưới sự bảo trợ của đức vua Ajātasattu (A-xà-thê). Cuộc Kết Tập Giáo Pháp được tiến hành bởi các vị tỳ khưu Mahā-kassapa, Ānanda, Upāli, và các vị Thánh A-la-hán khác đã là nền tảng cho các cuộc kết tập về sau. Chú Giải đề cập rằng cuộc Kết Tập Giáo Pháp này đã được tất cả các vị tỳ khưu thừa nhận. Cuộc Kết Tập Giáo Pháp lần thứ nhất này còn được gọi là Cuộc Kết Tập về Luật của năm trăm vị vì có liên quan đến các điều học nhỏ nhặt và ít quan trọng (khuddānukhuddakasikkhā). Giáo Pháp của đức Phật đã được phân chia thành Tạng (Piṭaka) trong cuộc kết tập này.

Cuộc Kết Tập lần thứ nhì đã được tổ chức vào khoảng một trăm năm sau lần thứ nhất vào thời trị vì của đức vua Kālasoka. Cuộc kết tập này dựa trên nền tảng của “Mười sự việc không được phép.” Các vị tỳ khưu xứ Vajjī đã ra sức vận động để hợp thức hóa mười sự việc

xét ra có bản chất không đúng với Luật. Cuộc Kết Tập lần thứ nhì đã được tiến hành bằng hình thức hội thảo giữa các vị tỳ khưu A-la-hán Sabbakāmi, Revata, Sālha, Ujjasobhita, Vāsabhagāmika, Sambhūta Sāṇavāsī, Yasa Kākaṇḍakaputta, và Sumana. Bảy trăm vị A-la-hán đã tham dự cuộc Kết Tập này. Cuộc Kết Tập Giáo Pháp lần thứ nhì này còn được gọi là Cuộc Kết Tập về Luật của bảy trăm vị. Trong cuộc Kết Tập này, hai chương về Kết Tập ở Cullavagga (Luật Tiểu Phẩm), bài kinh Muṇḍarājasutta, Serissaka Vimānakathā Uttaravāda, Petavatthu, v.v... đã được công nhận vào Chánh Tạng Pāli.

Do sự xuất hiện của nhiều bộ phái, tính chất đúng đắn về giáo lý và sở hành của các bộ phái chính bị suy giảm, các vị tỳ khưu chân chánh đều lui vào rừng ở ẩn. Nhằm bảo vệ phẩm chất của Giáo Pháp đức Phật trong tình trạng này, vào khoảng hai trăm ba mươi năm sau thời kỳ đức Phật Niết Bàn cuộc Kết Tập lần thứ ba đã được tổ chức ở tại Āsokārāma do đức vua Asoka. Cuộc Kết Tập này đã được tiến hành bởi vị tỳ khưu A-la-hán Moggaliputta Tissa cùng với một ngàn vị A-la-hán. Đặc biệt bộ Kathāvattupakaraṇa đã được trùng tụng nhằm chỉnh đốn những sai lầm đang được thực hành bởi các bộ phái. Cuộc Kết Tập này đã hoàn tất sau chín tháng và đã được gọi là cuộc Kết Tập của một ngàn vị.

Sau cuộc Kết Tập lần thứ nhất, Tạng Luật đã được duy trì do các vị tỳ khưu thuộc nhóm của vị Thánh A-la-hán Upāli, Tạng Kinh gồm có Trường Bộ do nhóm của ngài Ānanda, Trung Bộ do nhóm của ngài Sāriputta, Tương Ưng do nhóm của ngài Kassapa, Tăng Chi do nhóm của ngài Anuruddha, và Tạng Vi Diệu Pháp do nhóm của ngài Sāriputta .

Sự thành lập các nhóm trì tụng (bhāṇaka):

Sau Cuộc Kết Tập lần thứ nhất, Giáo Pháp đã được phân chia thành nhiều phần và các phần chính yếu đã được giao cho các vị tỳ khưu tinh thông về lãnh vực ấy có nhiệm vụ duy trì và phổ biến. Một số nhóm trì tụng chính là nhóm Trì Tụng Trường Bộ (Dīghabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Trung Bộ (Majjhimbhāṇaka), nhóm Trì Tụng Tương Ưng (Saṃyuttabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Tăng Chi (Aṅguttarabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Kinh Bốn Sanh (Jātakabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Kinh Pháp Cú (Dhammapadabhāṇaka), nhóm Trì Tụng hai Bộ Luật (Ubhato Vibhaṅgabhāṇaka), nhóm Trì Tụng bộ Đại Sử về Thánh Nhân (Mahā Ariyaṃsa), v.v... Các vị đệ tử này đã làm phong phú và gìn giữ Giáo Pháp bằng phương tiện trùng tụng bằng trí nhớ. Nhóm cuối cùng của các vị trì tụng này đã sống tại Sri Lanka. Sau cuộc Kết Tập lần

thứ ba, Giáo Pháp của đức Phật đã được truyền sang Sri Lanka do công của Trưởng Lão Mahinda là vị đệ tử của ngài tỳ khưu A-la-hán Moggaliputta Tissa.

Theravāda: Ý nghĩa của từ “Thera” là “Trưởng Lão.” Các thành viên của Theravāda là các vị trưởng lão. Các vị tỳ khưu Mahākassapa, Upāli, Yasa, v.v... đã tham dự cuộc Kết Tập Giáo Pháp lần thứ nhất và thứ nhì đã trùng tụng Chánh Tạng, và các lời trùng tụng ấy được gọi là Theravāda. Sớ giải tên Sāratthadīpanī Tikā có đề cập rằng: “Sabbam theravādanti dve saṅgitiyo āruḥhā pāliyetvetha theravādo ti veditabbā. Sā hi mahākassapapabhutīnaṃ mahātherānaṃ vādattā theravādo ti vuccati.” Các vị Theravāda còn được gọi là Therika (thuộc về các vị Trưởng Lão). Các vị này sống chủ yếu ở Magadhya và Ujjayini. Trong số các vị này, nhóm Ujjayini đã đến Sri Lanka. Các vị trưởng thượng “Porāṇa” của Giáo Hội Theravāda là những vị thầy lỗi lạc và đã đóng vai trò vô cùng quan trọng trong việc thành lập Giáo Hội Theravāda.

Sau cuộc Kết Tập lần thứ ba, ngài tỳ khưu Mahinda đã đem Tam Tạng của Theravāda đến xứ sở Sri Lanka và đã chuyển hóa được rất đông người xuất gia theo Phật Giáo. Các vị ấy đã học tập Tam Tạng và đã viết Chú Giải bằng tiếng Sinhala. Cuộc Kết Tập Giáo Pháp đầu tiên ở Sri Lanka đã được thực hiện bởi vị tỳ khưu A-la-hán Ariṭṭha trước đây là vị quan đại thần của đức vua Devānampiya Tissa (247-207 trước Tây Lịch). Đã có sáu mươi ngàn vị A-la-hán tham dự. Tỳ khưu Ariṭṭha chính là vị đệ tử đầu tiên của ngài Mahinda. Cuộc Kết Tập đã được tổ chức tại tu viện Thūpārāma ở Anurādhapura.

Tu viện Mahā Vihāra đã được xây dựng cho ngài Mahinda và đã có một vị trí vô cùng lớn lao và quan trọng đối với Giáo Hội Theravāda. Lúc bấy giờ đã xảy ra nhiều sự kiện có liên quan đến lời Giáo Huấn của đức Phật, sự kiện Lokuttaravāda là một. Mặc dầu có nhiều khó khăn phải đối phó nhưng các vị tỳ khưu ở Mahā Vihāra đã bảo vệ được sự thuần khiết của Giáo Pháp và đã được khắp nơi biết tiếng. Do đó, nhiều người ngoại quốc đã đến Sri Lanka để tiếp thu Phật Giáo, trong đó có Visākha, Pītimalla, Buddhaghosa, v.v...

Sự Kết Tập thành sách:

Tam Tạng Giáo Pháp do Ngài Mahinda đem đến và giảng dạy cho các vị tỳ khưu ở Mahā Vihāra đã được duy trì bằng trí nhớ trong bốn trăm năm. Vào thời trị vì của đức vua Vaḷagamba (440-454 theo Phật Lịch), Tam Tạng đã được ghi lại thành các tập sách. Sau đó, Tam Tạng Pāli này đã được truyền sang các nước như là Thái Lan, Cambodia, và Miến Điện.

Champa (Việt Nam):

Được biết Champa là vùng đất ở về phía đông nam của bán đảo Đông Dương, hiện nay là Việt Nam. Điều được phỏng đoán là triết học Phật Giáo đã được thiết lập tại xứ này vào khoảng thế kỷ thứ 3 sau Tây Lịch. Vào khoảng năm 605 sau Tây Lịch, thủ đô Champa đã bị chiếm đóng bởi người Trung Quốc và họ đã du nhập Phật Giáo vào Trung Quốc; điều này được ghi lại trong văn kiện của Trung Quốc. Điều rõ rệt là Phật Giáo đã được phổ biến tại Việt Nam trước thế kỷ thứ bảy sau Tây Lịch và Phật Giáo Champa là chánh yếu và được liệt kê vào bộ phái Arya Sammiti là một nhóm nhỏ thuộc bộ phái Sravasti. Tư liệu của thế kỷ thứ tám sau Tây Lịch được ghi lại trên bia đá chứng tỏ rằng Phật Giáo Mahāyāna đã hiện diện ở Việt Nam và Tantrayāna phát xuất từ Mahāyāna cũng có mặt.

Vào thế kỷ thứ 15 sau Tây Lịch, người Annam ở phía bắc đã kiểm soát xứ sở và Phật Giáo mang đặc điểm của Mahāyāna đã có sự tác động. Về sau, Phật Giáo mang đặc điểm của Trung Quốc đã tác động đến xứ sở này thay vì Phật Giáo Champa trước đây.

Vị tỳ khưu Indacanda người Việt Nam đã đến Sri Lanka trong những năm gần đây và đang ngụ tại tu viện Sri Jayawardhanaramaya khu vực Kotte. Vị này đã học Pāli và đã sử dụng Tam Tạng Pāli ấn bản Buddha Jayanti do Buddhist Cultural Centre ấn hành. Vị này đã học Tam Tạng và sau đó dịch sang tiếng Việt Nam. Khi xem xét đến lịch sử của nước Việt Nam và lịch sử của Tam Tạng, chúng tôi nhận thấy rằng sự nỗ lực và ước nguyện thực hiện Tam Tạng Song Ngữ của vị này thật là phi thường. Nếu việc làm ấy được thành tựu thì sự hiểu biết về Tam Tạng của Theravāda ở Việt Nam sẽ được phổ biến và Phật Giáo Theravāda ở Việt Nam sẽ thêm phần phát triển. Khi ấy, vị tỳ khưu Indacanda sẽ là người sứ giả có công đóng góp cho sự hoằng Pháp của Phật Giáo Theravāda ở Việt Nam và điều này sẽ được ghi nhận bởi lịch sử của hai nước, Việt Nam cũng như của Sri Lanka.

Ý định của vị tỳ khưu này thật lớn lao, và sự nỗ lực của vị này thật đáng khâm phục. Chư Phật tử sống ở Sri Lanka và Việt Nam hãy nên hỗ trợ tỳ khưu Indacanda trong công việc dẫn thân này.

Chúng tôi phúc chúc cho tỳ khưu Indacanda được sức khỏe, sống lâu, và đạt đến sự thành công đối với điều ước nguyện của mình.

Venerable Kirama Wimalajothi

Giám Đốc Buddhist Cultural Centre

Nedimala, Dehiwala, Sri Lanka

Tháng Nikini 2550.

ආගමික කටයුතු අමාත්‍යාංශය
 மத விவகார அமைச்சு
 MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS

මගේ අංකය }
 என் எண் }
 My No }

ඔබේ අංකය }
 உமது எண் }
 Your No }

24th May, 2006

This is to certify that the bilingual Tripitaka in Pali and Sinhala in connection with the 2550th Buddha Jayanthi Commemoration is the correct version of the Pali Text. The Pali text in Roman Characters has its equivalence in content and validity to the original in Sinhala characters.

 B.N. Jinasena
 Secretary
 Ministry of Religious Affairs

115, විජේරාම මාවත, කොළඹ 07, ශ්‍රී ලංකාව. 115, வீஜேராம மாமதுரை, கொழும்பு 07, ஸ்ரீ லங்கா. 115, Wijerama Mawatha, Colombo 07, Sri Lanka.

කාර්යාලය } asifan@rcsl.lk } Office }	94-11-2690896 } தொலை } குகைகள் } Fax }	94-11-2690897 } විකල්ප අමාත්‍ය } பிரதி அமைச்சர் } Deputy Minister }	94-11-5375128 } 94-11-2690898 }	රජයේ } ලේකම් } செயலாளர் } Secretary }	94-11-2690736 }
--	---	--	------------------------------------	--	-----------------

Ministry of Religious Affairs

--ooOoo--

Ngày 24 tháng 05 năm 2006

Xác nhận rằng Tam Tạng song ngữ Pali và Sinhala ấn tống vào dịp lễ kỷ niệm Buddha Jayanthi lần thứ 2550 là chính xác về phần Pali văn. Phần Pali văn được phiên âm sang mẫu tự Roman có giá trị tương đương về nội dung so với văn bản gốc bằng mẫu tự Sinhala.

B. N. Jinasena
Thư Ký
Chánh văn phòng

Địa Chi: 115 Wijerama Mawatha, Colombo 07, Sri Lanka

Office: 94-11-2690896

Fax: 94-11-2690897

Deputy Minister: 94-11-5375128, 94-11-2690898

Secretary: 94-11-2690736

THÀNH PHẦN NHÂN SỰ:

CỐ VẤN DANH DỰ:

Ven. Devahandiye Paññāsekara Nāyaka Mahāthera
President of the Thimbirigasyaya Religious Association
“Sasana Arakshaka Mandalaya”
Tu Viện Trưởng Tu Viện Sri Jayawardhanaramaya Colombo

CỐ VẤN THỰC HIỆN:

Ven. Kirama Wimalajothi Nāyaka Mahāthera
Giám Đốc nhà xuất bản Buddhist Cultural Centre

CỐ VẤN PHIÊN DỊCH:

Ven. Kadurupokune Nandaratana Mahāthera
Cựu Giảng Viên Đại Học Phật Học Anurādhapura - Sri Lanka
Hiệu Trưởng Trường Siri Nandana Tipitaka Dhammāyatana
Malegoda, Payāgala - Sri Lanka

ĐIỀU HÀNH TỔNG QUÁT:

Tỳ Khưu Indacanda

PHỤ TRÁCH PHIÊN ÂM & PHIÊN DỊCH:

- Tỳ Khưu Indacanda (Trưởng Đình Dững)

PHỤ TRÁCH VI TÍNH:

- Tỳ Khưu Đức Hiên (Nguyễn Đăng Khoa)

PHỤ TRÁCH IN ẤN & PHÁT HÀNH:

- Tỳ Khưu Cittadīpa (Đại Đức Tâm Đăng)

- Tu Nữ Mỹ Thúy (Huỳnh Kim Lan)

TIPITAKAPĀḲI - TAM TẠNG PĀḲI

Piṭaka	Tạng	Tên PāḲi	Tựa Việt Ngữ	Số tt.	
V I N A Y A	L U Ậ T	PārājikapāḲi	Phân Tích Giới Tỳ Khuru I	01	
		PācittiyapāḲi bhikkhu	Phân Tích Giới Tỳ Khuru II	02	
		PācittiyapāḲi bhikkhunī	Phân Tích Giới Tỳ Khuru Ni	03	
		MahāvaggapāḲi I	Đại Phẩm I	04	
		MahāvaggapāḲi II	Đại Phẩm II	05	
		CullavaggapāḲi I	Tiểu Phẩm I	06	
		CullavaggapāḲi II	Tiểu Phẩm II	07	
		ParivārapāḲi I	Tập Yếu I	08	
		ParivārapāḲi II	Tập Yếu II	09	
S U T T A N T A		Dīghanikāya I	Trường Bộ I	10	
		Dīghanikāya II	Trường Bộ II	11	
		Dīghanikāya III	Trường Bộ III	12	
			Majjhimanikāya I	Trung Bộ I	13
			Majjhimanikāya II	Trung Bộ II	14
			Majjhimanikāya III	Trung Bộ III	15
	K I N H		Saṃyuttanikāya I	Tương Ứng Bộ I	16
			Saṃyuttanikāya II	Tương Ứng Bộ II	17
			Saṃyuttanikāya III	Tương Ứng Bộ III	18
			Saṃyuttanikāya IV	Tương Ứng Bộ IV	19
			Saṃyuttanikāya V (1)	Tương Ứng Bộ V (1)	20
	Saṃyuttanikāya V (2)	Tương Ứng Bộ V (2)	21		
			Āṅguttaranikāya I	Tăng Chi Bộ I	22
			Āṅguttaranikāya II	Tăng Chi Bộ II	23
			Āṅguttaranikāya III	Tăng Chi Bộ III	24
			Āṅguttaranikāya IV	Tăng Chi Bộ IV	25
			Āṅguttaranikāya V	Tăng Chi Bộ V	26
			Āṅguttaranikāya VI	Tăng Chi Bộ VI	27

Piṭaka	Tạng	Tên Pāḷi	Tựa Việt Ngữ	Số tt.	
S U T T A N T A	K I N H	K Khuddakapāṭha	Tiểu Tụng	28	
		H Dhammapadapāḷi	Pháp Cú	-	
		U Udānapāḷi	Phật Tự Thuyết	-	
		D Itivuttakapāḷi	Phật Thuyết Như Vậy	-	
		D Suttanipāṭapāḷi	Kinh Tập	29	
		A Vimānavatthupāḷi	Chuyện Thiên Cung	30	
		K Petavatthupāḷi	Chuyện Ngạ Quỷ	-	
		A Theragathāpāḷi	Trưởng Lão Kệ	31	
		N Therīgāthāpāḷi	Trưởng Lão Ni Kệ	-	
		I Jātakapāḷi I	Bốn Sanh I	32	
		K Jātakapāḷi II	Bốn Sanh II	33	
		Ā Jātakapāḷi III	Bốn Sanh III	34	
		Y Mahānidādesapāḷi	(chưa dịch)	35	
		A Cullānidādesapāḷi	(chưa dịch)	36	
			Paṭisambhidāmagga I	Phân Tích Đạo I	37
		*	Paṭisambhidāmagga II	Phân Tích Đạo II	38
			Apadānapāḷi I	Thánh Nhân Ký Sự I	39
		T	Apadānapāḷi II	Thánh Nhân Ký Sự II	40
		I	Apadānapāḷi III	Thánh Nhân Ký Sự III	41
		Ē	Buddhavamsapāḷi	Phật Sử	42
		U	Cariyāpiṭakapāḷi	Hạnh Tạng	-
	Nettipakaraṇa	(chưa dịch)	43		
	B Peṭakopadesa	(chưa dịch)	44		
	Ō Milindapañhāpāḷi	Milinda Vấn Đạo	45		
A B H I D H A M M A	V I D Ē U P H Á P	Dhammasaṅganiyakaraṇa	Bộ Pháp Tự	46	
		Vibhaṅgapakaraṇa I	Bộ Phân Tích I	47	
		Vibhaṅgapakaraṇa II	Bộ Phân Tích II	48	
		Kathāvatthu I	Bộ Ngữ Tông I	49	
		Kathāvatthu II	Bộ Ngữ Tông II	50	
		Kathāvatthu III	Bộ Ngữ Tông III	51	
		Dhātukathā	Bộ Chất Ngữ	-	
		Puggalapaññattipāḷi	Bộ Nhân Chế Định	52	
		Yamakapakaraṇa I	Bộ Song Đối I	53	
		Yamakapakaraṇa II	Bộ Song Đối II	54	
		Yamakapakaraṇa III	Bộ Song Đối III	55	
		Patthānapakaraṇa I	Bộ Vị Trí I	56	
Patthānapakaraṇa II	Bộ Vị Trí II	57			
Patthānapakaraṇa III	Bộ Vị Trí III	58			

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

VIMĀNAVATTHUPĀḶI

TẠNG KINH - TIỂU BỘ

CHUYỆN THIÊN CUNG

Tāni ca sutte otāriyamānāni vinaye sandassiyamānāni sutte ceva otaranti vinaye ca sandissanti, niṭṭham ettha gantabbaṃ: ‘Addhā idaṃ tassa bhagavato vacanaṃ, tassa ca therassa suggahitaṃ’i.

(Dīghanikāya II, Mahāparinibbānasutta).

Các điều ấy (những lời đã được nghe thuyết giảng) cần được đối chiếu ở Kinh, cần được xem xét ở Luật, và chỉ khi nào chúng hiện diện ở Kinh và được thấy ở Luật, thời điều kết luận có thể rút ra ở đây là: “Điều này chắc chắn là lời giảng dạy của đức Thế Tôn và đã được vị trưởng lão ấy tiếp thu đúng đắn.

(Trường Bộ II, Kinh Đại Bát-Niết-Bàn).

LỜI GIỚI THIỆU

--ooOoo--

Vimānavatthupāli là tập thứ sáu của *Khuddakanikāya* - Tiểu Bộ, *Suttantānikāya* - Tạng Kinh. Tập Kinh *Vimānavatthupāli* gồm các câu chuyện kể về các cung điện ở cõi Trời và chủ nhân của các Thiên cung ấy; đồng thời nêu rõ hành động phước thiện nào trong kiếp trước đó đã giúp cho các vị Thiên nhân ấy thành tựu phước báu đang được thọ hưởng. Các dịch giả trước đây đã đặt tựa đề tiếng Việt cho tập Kinh này là *Thiên Cung Sự* hoặc *Chuyện Thiên Cung*; chúng tôi mạn phép sử dụng tựa đề *Chuyện Thiên Cung* cho tập Kinh này.

Chú giải của tập Kinh *Vimānavatthupāli* - *Chuyện Thiên Cung* có tên là *Vimānavatthu-aṭṭhakathā*. Thêm vào đó, ở phần kết thúc của tập Chú Giải này còn thấy đề cập đến hai tên gọi khác nữa là *Paramatthadīpanī* và *Vimānavatthu-aṭṭhavaṇṇanā*. Chú Giải thuật lại câu chuyện và cung cấp nhiều chi tiết bổ sung cho phần kệ ngôn ở Chánh Tạng, xen kẽ vào đó là lời giải thích ý nghĩa của một số từ đã được chọn lọc. Được biết Chú Giải này đã được Ngài Dhammapāla thực hiện trong lúc ngụ tại tu viện Badaratitthavihāra. Chú Giải Sư Dhammapāla sống ở thế kỷ thứ 5 theo Tây Lịch và là người đã kế tục công việc của Chú Giải Sư Buddhaghosa. Chú Giải Sư Dhammapāla đã thực hiện các bộ Chú Giải cho các tập Kinh thuộc Tiểu Bộ là: *Itivuttaka*, *Theragāthā*, *Therīgāthā*, *Udāna*, *Vimānavatthu*, *Petavatthu*, *Cariyāpiṭaka*, và *Nettipakaraṇa*. Thêm vào đó, Ngài còn là tác giả của các tài liệu Sớ Giải (*Ṭīkā*) có tên là: *Paramatthamañjūsā*, *Dīghanikāyaṭīkā*, *Majjhimanikāyaṭīkā*, *Samyuttanikāyaṭīkā*, *Jatakaṭṭhakathāṭīkā*, *Buddhavaṃsaṭṭhakathāṭīkā*, và *Nettipakaraṇaṭīkā* (Somapala Jayawardhana, *Handbook of Pali Literature*, trang 48).

Tập Kinh *Vimānavatthupāli* - *Chuyện Thiên Cung* gồm có bảy phẩm (*vagga*) được sắp xếp thành hai phần theo giới tính: *Itthivimānaṃ* - Thiên Cung Nữ Giới gồm 4 phẩm đầu và *Purisavimānaṃ* - Thiên Cung Nam Giới gồm 3 phẩm còn lại.

Các phẩm được liệt kê chi tiết như sau:

1. *Piṭhavaggo* - Phẩm Chiếc Ghế có 17 câu chuyện (*vatthu*),
2. *Cittalatāvaggo* - Phẩm Cittalatā có 11 câu chuyện,
3. *Pāricchattakavaggo* - Phẩm Pāricchattaka có 10 câu chuyện,
4. *Mañjetṭhakavaggo* - Phẩm Mañjetṭhaka có 12 câu chuyện,
5. *Mahārathavaggo* - Phẩm Cỗ Xe Lớn có 14 câu chuyện,
6. *Pāyāsivaggo* - Phẩm Pāyāsi có 10 câu chuyện,
7. *Sunikkhittavaggo* - Phẩm Khéo Đặt Xuống có 11 câu chuyện.

Tổng cộng có 85 câu chuyện liên quan đến 123 Thiên cung. Sở dĩ như thế bởi vì một số câu chuyện đề cập nhiều hơn một Thiên cung, cụ thể là: *Guttīlavimānaṃ* - Thiên Cung của Guttīla (3. 5) đề cập đến 36 Thiên cung và *Caturitthivimānaṃ*- Thiên Cung của Bốn Phụ Nữ (4. 7) đề cập đến 4 Thiên cung. Số lượng các kệ ngôn ở văn bản *Pali-Sinhala* được ghi nhận là 1291, trong khi đó Chú Giải xác định là 1500 kệ ngôn (VvA., 4).

Qua văn bản *Vimānavatthupāḷi - Chuyện Thiên Cung*, khái niệm về từ *vimāna* đã được mô tả chi tiết. *Vimāna* không chỉ đơn độc một gian nhà hay một tòa lâu đài mà còn bao gồm nhiều công trình xây dựng về nhà cửa, vườn hoa, rừng cây, hồ nước, và còn có cả các loài thú nuôi như ngựa, voi cùng với các cầm thú thiên nhiên như thiên nga, ngỗng đỏ, v.v... Ngoài ra cũng có câu chuyện mô tả *vimāna* chỉ là một chiếc ghế hay một chiếc thuyền, hay một cỗ xe xinh đẹp có khả năng du hành trong không trung.

Về nội dung, *Vimānavatthupāḷi - Chuyện Thiên Cung* có chủ đề là nghiệp thiện và quả thành tựu của các nghiệp thiện ấy. Các nghiệp thiện được đề cập ở đây chủ yếu không ngoài Thập Thiện Nghiệp gồm có bố thí, trì giới, v.v... Nội dung của các câu chuyện được trình bày một cách sinh động thông qua hình thức vấn đáp. Nhân vật đưa ra các câu hỏi này đã được xác định ở Chánh Tạng, đa phần là của ngài Moggallāna, một số khác do đích thân đức Thế Tôn hỏi, một số khác do trưởng lão Vaṅḡisa và Thiên Chủ Sakka. Các câu trả lời là do chính các vị Thiên nhân cai quản các Thiên cung đã nói lên. Đặc biệt, ở câu chuyện *Thiên Cung của Người Nữ Bớt Nước Cơm*, Chúa Trời Sakka đã không hỏi trực tiếp vị Thiên nhân mà đã hỏi trưởng lão Mahākassapa để tìm hiểu về cảnh giới tái sanh của người đàn bà nghèo khổ đã bớt thí bớt nước cơm đến ngài (2. 3). Ở một số câu chuyện, còn có các kệ ngôn của các vị Trưởng Lão đã tham gia cuộc kết tập thêm vào để giải thích hoặc kết luận sự việc. Cũng cần nói thêm là ở những câu chuyện không ghi rõ tác giả của câu hỏi thì Chú Giải đã bổ sung điều này: Đức Phật (2. 5), trưởng lão Vaṅḡisa (1. 16, 4. 3), trưởng lão Nārada (3. 8), trưởng lão Anuruddha (4. 6), trưởng lão Mahākaccāna (5. 13). Ở phần kết thúc của mỗi câu chuyện, Chú Giải còn cho biết rằng sự việc đã được trình lên đức Phật, và Ngài đã dùng chính nội dung câu chuyện ấy làm đề tài để giáo huấn.

Về hình thức, tập Kinh *Vimānavatthupāḷi - Chuyện Thiên Cung* được viết theo thể kệ thơ (*gāthā*), mỗi kệ ngôn gồm có bốn *pāda* được trình bày thành hai dòng. Đa số các kệ ngôn của tập Kinh này làm theo thể thông dụng gồm có tám âm cho mỗi *pāda*; tuy nhiên các thể khác phức tạp hơn cũng được tìm thấy. Trong đa số trường hợp, hai dòng kệ ngôn gồm bốn *pāda* là được hoàn chỉnh về ý nghĩa, nhưng cũng có một vài trường hợp ý nghĩa được nối từ kệ ngôn này sang kệ ngôn khác; trong trường hợp như vậy, có lúc chúng tôi dịch chung các câu kệ có liên quan

với nhau nếu vị trí sắp xếp các đoạn văn không thuận tiện, còn đối với các trường hợp khác, chúng tôi sử dụng dấu ba chấm (...) ở cuối câu kệ trước và ở đầu câu kệ sau để báo hiệu sự tiếp nối.

Văn bản *Pāli Roman* trình bày ở đây đã được phiên âm lại từ văn bản *Pāli - Sinhala*, ấn bản *Buddha Jayanti Tripitaka Series* của nước quốc giáo Sri Lanka. Nhân đây, chúng tôi cũng xin thành tâm tán dương công đức của Ven. Mettāvihārī đã hoan hỷ cho phép chúng tôi sử dụng văn bản đã được phiên âm sẵn đang phổ biến trên mạng *internet*. Điểm đóng góp của chúng tôi trong việc thực hiện văn bản *Pāli Roman* này là những điểm khác biệt về văn tự ở Tam Tạng của các nước Thái Lan, Miến Điện, và Anh Quốc được ghi ở phần cước chú đã được so sánh kiểm tra lại, đồng thời bổ sung thêm một số điểm khác biệt đã phát hiện được trong lúc so sánh các văn bản với nhau.

Về phương diện dịch thuật và trình bày văn bản tiếng Việt, chúng tôi đã ghi nghĩa Việt của các kệ ngôn bằng văn xuôi nhằm diễn tả trọn vẹn ý nghĩa của văn bản gốc. Có một số từ, do việc không tìm ra được nghĩa Việt, như trường hợp tên các loại thảo mộc nên đã được giữ nguyên từ *Pāli*. Về văn phong của lời dịch, chúng tôi chủ trương ghi lại lời tiếng Việt sát theo văn bản gốc và cố gắng không bỏ sót từ nào không dịch. Lời văn tiếng Việt của chúng tôi có chứa đựng những mẫu chốt giúp cho những ai có ý thích nghiên cứu *Pāli* thấy ra được cấu trúc của loại ngôn ngữ này, đồng thời tạo sự thuận tiện cho công việc hiệu đính trong tương lai. Việc làm này của chúng tôi không hẳn đã được hoàn hảo, dấu sao cũng là bước khởi đầu nhằm thúc đẩy phong trào nghiên cứu cổ ngữ Phật Học của người Việt Nam. Tuy nhiên, một số sai sót trong quá trình phiên dịch đương nhiên không thể tránh khỏi, chúng tôi xin chịu hoàn toàn trách nhiệm về trình độ yếu kém.

Nhân đây, chúng tôi cũng xin chân thành ghi nhận sự quan tâm chăm sóc trực tiếp hoặc gián tiếp đối với công tác phiên dịch của chúng tôi về phương diện vật thực bồi dưỡng và thuốc men chữa bệnh của các vị hữu ân sau: Thượng Tọa Bửu Hiền - Trụ Trì Chùa Pháp Bảo Mỹ Tho, Nghiên cứu sinh Tiến Sĩ tại Đại Học Peradeniya - Sri Lanka, gia đình Tu Nữ Khemā và Tu Nữ Vīrā, Cô Phạm Thu Hương (Hồng Kông), gia đình Phật tử Hoàng Thị Lựu (Đà Nẵng). Công việc soạn thảo này được thông suốt, không bị gián đoạn, chính là nhờ có sự hỗ trợ nhiệt tình và quý báu của quý vị. Thành tâm cầu chúc quý vị luôn giữ vững niềm tin và thành tựu được nhiều kết quả trong công việc tu tập giải thoát.

Bên cạnh đó, chúng tôi cũng không quên ghi nhận sự nhiệt tình của Sư Cô Mỹ Thúy, Phật tử Nguyễn Tung Thiên, và Phật tử Trương Hồng Hạnh đã sắp xếp thời gian để đọc lại bản thảo một cách kỹ lưỡng và đã đóng góp nhiều ý kiến sâu sắc giúp cho chúng tôi tránh được một số điểm vụng về trong việc sử dụng từ ngữ tiếng Việt.

Chúng tôi cũng xin thành tâm tùy hỷ và tán dương công đức của các thí chủ đã nhiệt tâm đóng góp tài chánh giúp cho Công Trình Ấn Tống Tam Tạng Song Ngữ Pāli - Việt được tồn tại và phát triển. Mong sao phước báu Pháp thí này luôn dẫn dắt quý vị vào con đường tu tập đúng theo Chánh Pháp, thành tựu Chánh Trí, chứng ngộ Niết Bàn, không còn luân hồi sanh tử nữa.

Chúng tôi xin thành kính tri ân công đức của Ngài Hòa Thượng Ven. Devahandiye Paññāsekara Nāyaka Mahāthera, tu viện trưởng tu viện Sri Jayawardhanaramaya Colombo 8 - Sri Lanka, đã cung cấp trú xứ và các vật dụng cần thiết giúp cho chúng tôi có thể tập trung toàn thời gian cho công việc thực hiện tập Kinh này.

Cuối cùng, ngưỡng mong phước báu phát sanh trong công việc soạn thảo tập Kinh này được thành tựu đến thầy tổ, song thân, và tất cả chúng sanh trong tam giới. Nguyện cho hết thầy đều được an vui, sức khỏe, có trí tuệ, và tinh tấn tu tập ngõ hầu thành đạt cứu cánh giải thoát, chấm dứt khổ đau.

Kính bút,
ngày 25 tháng 03 năm 2012
Tỳ Khưu Indacanda (Trương đình Dũng)

CÁC CHỮ VIẾT TẮT:

Văn Bản Pāli:

Ma	: Maramma Chaṭṭhasaṅgīti Piṭakapotthakaṃ (Tặng Miến Điện kỳ kết tập lần thứ 6)
Pa	: Paramatthadīpanī Vimānavatthu-Aṭṭhakathā
PTS	: Pali Text Society Edition (Tặng Anh)
Sī	: Sihala - tālapaṇṇapotthakaṃ
Sīmu	: Sihaḷakkhara - mudditapotthakaṃ
Syā	: Syāmakkhara Muditapotthakaṃ (Tặng Thái Lan)

Văn Bản Tiếng Việt:

ND	: Chú thích của Người Dịch
PTS	: Nhà Xuất Bản Pali Text Society (Anh Quốc)
Sđđ.	: Sách đã dẫn
TTPV	: Tam Tặng Pāli - Việt
VvA	: Vimānavatthu-Aṭṭhakathā (PTS)

MĀU TṬ PĀLI - SINHALA

NGUYÊN ÂM

අ a ආ ā ඉ i ඊ ī උ u ඉූ ū එ e ඔ o

PHỤ ÂM

ක ka	ඛ kha	ග ga	ඝ gha	ඛ na
ච ca	ඡ cha	ජ ja	ඣ jha	ඤ ña
ට ṭa	ඨ ṭha	ඳ ḍa	ප ḍha	ණ ṇa
ත ta	ඵ tha	ඳ da	ධ dha	න na
ප pa	ඵ pha	ඛ ba	භ bha	ම ma

ය ya	ර ra	ල la	ව va	ස sa	හ ha	ළ ḷa	ම ṃ
ක ka	කā kā	කි ki	කී kī	කු ku	කූ kū	කෙ ke	කො ko
ඛ kha	ඛā khā	ඛි khi	ඛී khī	ඛු khu	ඛූ khū	ඛෙ khe	ඛො kho
ග ga	ගā gā	ගි gi	ගී gī	ගු gu	ගූ gū	ගෙ ge	ගො go

PHỤ ÂM LIÊN KẾT

කක kka	කඤ ක්ක ඛ්ඛා	භු tra	මඵ mpha
කඛ kkhā	භුභ භා	ඳඳ dda	මඛ mba
කය kya	කඳු ඛ්ඛා	ඳධ ddha	මභ mbha
කි kri	කඳුඡ ඛ්ඛා	ඳු dra	මම mma
කච kva	කඳුඡ ඛ්ඛා	ඳව dva	මභ mha
කඡ kha	කඳුකඳ ඛ්ඛා	ධව dhva	යය, යය yya
කට khva	ටට ṭṭa	නන nta	යභ ya
ගග gga	ටධ ṭṭha	ඵඵ nthā	ලල ḷḷa
ගඝ ggghā	ඳඳ ḍḍa	ඤ, ඳ nda	ලය lya
ඛක ṅka	ඳඳ ඳḍha	ඵධ ndha	ලභ lha
ගු gra	භුභ භා	නන nna	වය vha
ඛඛ ṅkha	භුට භා	නභ nha	සස ssa
ඛග ṅga	භුධ භා	පප ppa	සම sma
ඛඝ ṅghā	භුඳ භා	පඵ ppha	සඵ sva
චච cca	නන tta	ඛඛ bba	භම hma
චඡ ccha	ඵඵ tthā	ඛභ bbha	භඵ hva
ඡඡ jja	ඵඵ tva	ඛු bra	ලභ ḷha
ඡක jjhā		මප mpa	

-ආ ā ඉ i ඊ ī උ u ඉූ ū එ e ඔ o

VĀN BĀN ĐÓI CHIẾU
PĀḶI - SINHALA & PĀḶI - ROMAN

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස
Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa.

බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
Buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
Dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
සංඝං සරණං ගච්ඡාමි
Saṅghaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
දුතියම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
Dutiyampi buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
දුතියම්පි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
Dutiyampi dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
දුතියම්පි සංඝං සරණං ගච්ඡාමි
Dutiyampi saṅghaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
තතියම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
Tatīyampi buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
තතියම්පි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
Tatīyampi dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
තතියම්පි සංඝං සරණං ගච්ඡාමි
Tatīyampi saṅghaṃ saraṇaṃ gacchāmi.

පාණාතිපාතා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Pāṇātipātā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

අදින්නාදානා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Adinnādānā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

කාමෙසුමිච්ඡාවාරා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Kāmesu micchācārā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

මුසාවාදා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Musāvādā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

සුරාමෙරසමජ්ඣපමාදට්ඨානා වෙරමණී සික්ඛාපදං
සමාදියාමි
Surāmerayamajjhapaṃmādaṭṭhānā veramaṇī sikkhāpadaṃ
samādiyāmi.

VIMĀNAVATTHUPĀLI - CHUYỆN THIÊN CUNG

VISAYASŪCI - MỤC LỤC

A. ITTHIVIMĀNAṀ - THIÊN CUNG NỮ GIỚI

1. PĪṬHAVAGGO - PHẨM CHIẾC GHẾ

1. <i>Paṭhamapīṭha vimānaṃ</i> - Thiên cung chiếc ghế thứ nhất	02
2. <i>Dutiyapīṭha vimānaṃ</i> - Thiên cung chiếc ghế thứ nhì	02
3. <i>Tatīyapīṭha vimānaṃ</i> - Thiên cung chiếc ghế thứ ba	04
4. <i>Catutthapīṭha vimānaṃ</i> - Thiên cung chiếc ghế thứ tư	06
5. <i>Kuñjara vimānaṃ</i> - Thiên cung voi	08
6. <i>Paṭhamanāvā vimānaṃ</i> - Thiên cung chiếc thuyền thứ nhất	10
7. <i>Dutīyanāvā vimānaṃ</i> - Thiên cung chiếc thuyền thứ nhì	12
8. <i>Tatīyanāvā vimānaṃ</i> - Thiên cung chiếc thuyền thứ ba	14
9. <i>Dīpa vimānaṃ</i> - Thiên cung cây đèn	16
10. <i>Tiladakkhiṇā vimānaṃ</i> - Thiên cung của sự cúng dường hạt mè	18
11. <i>Patibbatā vimānaṃ</i> - Thiên cung của người vợ chung thủy	20
12. <i>Dutiyapatibbatā vimānaṃ</i> - Thiên cung của người vợ chung thủy thứ nhì	22
13. <i>Suṇisā vimānaṃ</i> - Thiên cung của người con dâu	24
14. <i>Dutīyasuṇisā vimānaṃ</i> - Thiên cung của người con dâu thứ nhì	24
15. <i>Uttarā vimānaṃ</i> - Thiên cung của Uttarā	26
16. <i>Sirimā vimānaṃ</i> - Thiên cung của Sirimā	28
17. <i>Kesakārī vimānaṃ</i> - Thiên cung của Kesakārī	32

2. CITTALATĀVAGGO - PHẨM CITTALATĀ

1. <i>Dāsī vimānaṃ</i> - Thiên cung của người nữ tỳ	36
2. <i>Lakhumā vimānaṃ</i> - Thiên cung của Lakhumā	38
3. <i>Ācāmadāyikā vimānaṃ</i> - Thiên cung của người nữ bố thí bột nước cơm	40

4. <i>Caṇḍālī vimānaṃ</i> - Thiên cung của người nữ dòng hạ tiện	42
5. <i>Bhadditthi vimānaṃ</i> - Thiên cung của Bhadditthī	44
6. <i>Soṇadinnā vimānaṃ</i> - Thiên cung của Soṇadinnā	46
7. <i>Uposathā vimānaṃ</i> - Thiên cung của Uposathā	48
8. <i>Saddhā vimānaṃ</i> - Thiên cung của Saddhā	52
9. <i>Sunandā vimānaṃ</i> - Thiên cung của Sunandā	54
10. <i>Bhikkhādāyikā vimānaṃ</i> - Thiên cung của người nữ bố thí vật thực	54
11. <i>Dutiyabhikkhādāyikā vimānaṃ</i> - Thiên cung của người nữ bố thí vật thực thứ nhì	56

3. PĀRICCHATTAKAVAGGO - PHẨM PĀRICCHATTAKA

1. <i>Uḷāra vimānaṃ</i> - Thiên cung cao sang	60
2. <i>Ucchudāyikā vimānaṃ</i> - Thiên cung của người nữ bố thí mía	62
3. <i>Pallaṅka vimānaṃ</i> - Thiên cung chiếc ghế dài	64
4. <i>Latā vimānaṃ</i> - Thiên cung của Latā	66
5. <i>Guttila vimānaṃ</i> - Thiên cung của Guttila	70
6. <i>Daddalla vimānaṃ</i> - Thiên cung tòa sáng rực rỡ	76
7. <i>Sesavatī vimānaṃ</i> - Thiên cung của Sesavatī	80
8. <i>Mallikā vimānaṃ</i> - Thiên cung của Mallikā	84
9. <i>Visālakkhī vimānaṃ</i> - Thiên cung của Visālakkhī	86
10. <i>Pāricchattaka vimānaṃ</i> - Thiên cung Pāricchattaka	88

4. MAÑJEṬṬHAKAVAGGO - PHẨM MAÑJEṬṬHAKA

1. <i>Mañjeṭṭhaka vimānaṃ</i> - Thiên cung màu đỏ tía	90
2. <i>Pabhassara vimānaṃ</i> - Thiên cung rực rỡ	90
3. <i>Nāga vimānaṃ</i> - Thiên cung long tượng	92
4. <i>Alomā vimānaṃ</i> - Thiên cung của Alomā	94
5. <i>Kaṅḅikadāyikā vimānaṃ</i> - Thiên cung của người nữ bố thí cháo chua	96
6. <i>Vihāra vimānaṃ</i> - Thiên cung trú xá	98
7. <i>Caturitthi vimānaṃ</i> - Thiên cung của bốn phụ nữ	102
8. <i>Amba vimānaṃ</i> - Thiên cung vườn xoài	108
9. <i>Pīta vimānaṃ</i> - Thiên cung màu vàng	110
10. <i>Ucchu vimānaṃ</i> - Thiên cung khúc mía	112
11. <i>Vandana vimānaṃ</i> - Thiên cung do sự đánh lễ	114
12. <i>Rajjumālā vimānaṃ</i> - Thiên cung của Rajjumālā	116

B. PURISAVIMĀNAṂ - THIÊN CUNG NAM GIỚI

5. MAHĀRATHAVAGGO - PHẨM CỖ XE LỚN

1. <i>Maṇḍukadevaputta vimānaṃ</i> - Thiên cung của thiên tử ếch	122
2. <i>Revatī vimānaṃ</i> - Thiên cung của Revatī	122
3. <i>Chattamāṇavaka vimānaṃ</i> - Thiên cung của thanh niên Bà-la-môn Chatta	126
4. <i>Kakkaṭakarasadāyaka vimānaṃ</i> - Thiên cung của người bố thí xúp cua	132
5. <i>Dvārapālaka vimānaṃ</i> - Thiên cung của người giữ cửa	134
6. <i>Karaṇīya vimānaṃ</i> - Thiên cung do việc nên làm	136
7. <i>Dutiyakaraṇīya vimānaṃ</i> - Thiên cung do việc nên làm thứ nhì	138
8. <i>Sūci vimānaṃ</i> - Thiên cung do cây kim	140
9. <i>Dutiyasūci vimānaṃ</i> - Thiên cung do cây kim thứ nhì	142
10. <i>Nāga vimānaṃ</i> - Thiên cung long tượng	144
11. <i>Dutiyānāga vimānaṃ</i> - Thiên cung long tượng thứ nhì	146
12. <i>Tatīyānāga vimānaṃ</i> - Thiên cung long tượng thứ ba	146
13. <i>Cūlaratha vimānaṃ</i> - Thiên cung cỗ xe nhỏ	148
14. <i>Mahāratha vimānaṃ</i> - Thiên cung cỗ xe lớn	154

6. PĀYĀSIVAGGO - PHẨM PĀYĀSI

1. <i>Agāriya vimānaṃ</i> - Thiên cung của người tại gia	164
2. <i>Dutīya-agāriya vimānaṃ</i> - Thiên cung của người tại gia thứ nhì	164
3. <i>Phaladāyaka vimānaṃ</i> - Thiên cung của người bố thí trái cây	166
4. <i>Paṭhama-upassayadāyaka vimānaṃ</i> - Thiên cung của người bố thí chỗ ngụ thứ nhất	168
5. <i>Dutīya-upassayadāyaka vimānaṃ</i> - Thiên cung của người bố thí chỗ ngụ thứ nhì	170
6. <i>Bhikkhādāyaka vimānaṃ</i> - Thiên cung của người bố thí vật thực	170
7. <i>Yavapālaka vimānaṃ</i> - Thiên cung của người canh giữ lúa mạch	172
8. <i>Paṭhamakuṇḍalī vimānaṃ</i> - Thiên cung của người có bông tai thứ nhất	174
9. <i>Dutiyakuṇḍalī vimānaṃ</i> - Thiên cung của người có bông tai thứ nhì	176
10. <i>Uttara vimānaṃ</i> - Thiên cung của Uttara	178

7. SUNIKKHITTA VAGGO - PHẨM KHÉO ĐẶT XUỐNG

1.	<i>Cittalatā vimānaṃ</i> - Thiên cung Cittalatā	180
2.	<i>Nandana vimānaṃ</i> - Thiên cung Nandana	180
3.	<i>Mañithūṇa vimānaṃ</i> - Thiên cung có cây trụ bằng ngọc ma-ni	182
4.	<i>Suvaṇṇa vimānaṃ</i> - Thiên cung bằng vàng	184
5.	<i>Amba vimānaṃ</i> - Thiên cung cây xoài	186
6.	<i>Gopāla vimānaṃ</i> - Thiên cung của người chăn bò	188
7.	<i>Kanthaka vimānaṃ</i> - Thiên cung của Kanthaka	192
8.	<i>Anekavaṇṇa vimānaṃ</i> - Thiên cung nhiều màu sắc	196
9.	<i>Maṭṭakuṇḍalī vimānaṃ</i> - Thiên cung của Maṭṭakuṇḍalī	198
10.	<i>Serissaka vimānaṃ</i> - Thiên cung của Serissaka	202
11.	<i>Sunikkhitta vimānaṃ</i> - Thiên cung khéo đặt xuống	216

CHUYỆN THIÊN CUNG ĐƯỢC CHẤM DỨT.

--ooOoo--

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

VIMĀNAVATTHUPĀḶI

&

TẠNG KINH - TIỂU BỘ

CHUYỆN THIÊN CUNG

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

VIMĀNAVATTHUPĀḶI

Namo tassa bhagavato arahato sammā sambuddhassa.

A. ITTHIVIMĀNAṀ

1. PĪṬHAVAGGO

1. 1

1. Pīṭhaṃ te sovaṇṇamayaṃ uḷāraṃ
manojavaṃ gacchati yena kāmaṃ,
alaṅkate mālyadhare¹ suvatthe
obhāsasi vijjurivabbhakūṭaṃ.
2. Kena te tādiso² vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
3. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
4. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
5. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
abbhāgatānāsanakaṃ³ adāsiṃ,
abhivādayiṃ añjalikaṃ akāsiṃ
yathānubhāvañca adāsi dānaṃ.
6. Tena me tādiso⁴ vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
7. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati "ti.

Paṭhamapīṭhavimānaṃ.

1. 2

8. Pīṭhaṃ te veḷuriyamayaṃ uḷāraṃ
manojavaṃ gacchati yena kāmaṃ,
alaṅkate mālyadhare¹ suvatthe
obhāsasi vijjurivabbhakūṭaṃ.

¹ malyadhare - Ma, PTS, Sīmu, evaṃ sabbattha.

² tetādiso - Ma, Syā, - PTS, evaṃ sabbattha.

³ abbhāgatānaṃ āsanakaṃ - Sīmu.

⁴ metādiso - Ma, Syā, PTS, evaṃ sabbattha.

TẶNG KINH - TIÊU BỘ

CHUYỆN THIÊN CUNG

Kính lễ đức Thế Tôn, bậc A-la-hán, đấng Chánh Biến Tri!

A. THIÊN CUNG NỮ GIỚI

1. PHẨM CHIẾC GHẾ

1. 1

1. “Chiếc ghế của nàng làm bằng vàng, cao sang, di chuyển với tốc độ của tâm theo như ước muốn. Hỡi cô nàng đã được trang điểm, có mang vòng hoa, có y phục xinh đẹp, nàng chói sáng tựa như tia chớp ở đỉnh đám mây.

2. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

3. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

4. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

5. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã bố thí chỗ ngồi nhỏ cho những người khách đi đến. Tôi đã chào hỏi, đã chấp tay, và đã dâng vật thí tùy theo khả năng.

6. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

7. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung Chiếc Ghế thứ nhất.

1. 2

8. “Chiếc ghế của nàng làm bằng ngọc bích, cao sang, di chuyển với tốc độ của tâm theo như ước muốn. Hỡi cô nàng đã được trang điểm, có mang vòng hoa, có y phục xinh đẹp, nàng chói sáng tựa như tia chớp ở trên đỉnh đám mây.

9. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
10. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
11. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
12. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
abbhāgatānāsanakaṃ adāsiṃ,
abhivādayiṃ añjalikaṃ akāsiṃ
yathānubhāvāñca adāsi dānaṃ.
13. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
14. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.

Dutiyapīṭhavimānaṃ.

1. 3

15. Pīṭhaṃ te sovaṇṇamayaṃ uḷāraṃ
manojavaṃ gacchati yena kāmāṃ,
alaṅkate mālyadhare suvatthe
obhāsasi vijjurivabbhakūṭaṃ.
16. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
17. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
18. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

9. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

10. Hỏi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

11. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

12. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã bố thí chỗ ngồi nhỏ cho những người khách đi đến. Tôi đã chào hỏi, đã chấp tay, và đã dâng vật thí tùy theo khả năng.

13. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

14. Thừa vị tỳ khuru có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung Chiếc Ghế thứ nhì.

1. 3

15. “Chiếc ghế của nàng làm bằng vàng, cao sang, di chuyển với tốc độ của tâm theo như ước muốn. Hỏi cô nàng đã được trang điểm, có mang vòng hoa, có y phục xinh đẹp, nàng chói sáng tựa như tia chớp ở trên đỉnh đám mây.

16. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

17. Hỏi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

18. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

19. Appassa kammaṣṣa phalaṃ mamedam¹
yenamhi² evaṃ jalitānubhāvā,
ahaṃ manussesu manussabhūtā
purimāya jātiyā manussaloke.
20. Addasaṃ virajaṃ bhikkhuṃ vippasannamanāvilam,
tassa adāsahaṃ³ pīṭhaṃ pasannā sehi⁴ pāṇihi.
21. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
22. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.

Tatīyapīṭhavimānaṃ.

1. 4

23. Pīṭhaṃ te veḷuriyamayaṃ uḷāraṃ
manojavaṃ gacchati yena kāmaṃ,
alaṅkate mālyadhare suvatthe
obhāsasi vijjurivabbhakūtaṃ.
24. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
25. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
26. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammaṣṣidaṃ phalaṃ.
27. Appassa kammaṣṣa phalaṃ mamedam
yenamhi evaṃ jalitānubhāvā,
ayaṃ manussesu manussabhūtā
purimāya jātiyā manussaloke.
28. Addasaṃ virajaṃ bhikkhuṃ vippasannamanāvilam,
tassa adāsahaṃ pīṭhaṃ pasannā sehi pāṇihi.

¹ mametaṃ - katthaci.

² tenamhi - katthaci.

³ adāsahaṃ - Syā, evaṃ sabbattha.

⁴ sakehi - Syā, evaṃ sabbattha.

19. “Đây là quả báo của việc làm ít ỏi của tôi, do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy. Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, trong kiếp sống trước đây ở thế giới loài người, ...

20. ... tôi đã nhìn thấy vị tỳ khưu, bậc vô nhiễm, thanh tịnh, không bị xao động. Được tịnh tín, tôi đã tự tay dâng chiếc ghế đến vị ấy.

21. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

22. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung Chiếc Ghế thứ ba.

1. 4

23. “Chiếc ghế của nàng làm bằng ngọc bích, cao sang, di chuyển với tốc độ của tâm theo như ước muốn. Hỡi cô nàng đã được trang điểm, có mang vòng hoa, có y phục xinh đẹp, nàng chói sáng tựa như tia chớp ở trên đỉnh đám mây

24. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

25. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

26. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

27. “Đây là quả báo của việc làm ít ỏi của tôi, do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy. Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, trong kiếp sống trước đây ở thế giới loài người, ...

28. ... tôi đã nhìn thấy vị tỳ khưu, bậc vô nhiễm, thanh tịnh, không bị xao động. Được tịnh tín, tôi đã tự tay dâng chiếc ghế đến vị ấy.

29. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

30. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ,¹
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati ”ti.

Catutthapīṭhavimānaṃ.

1. 5

31. Kuñjaro te varāroho nānā ratanakappano,
ruciro thāmavā jvasampanno² ākāsamhi samīhati.

32. Padumī paduma³pattakkhī padumuppala jutindharo,⁴
paduma²cuṇṇābhikiṇṇaṅgo soṇṇapokkharamālavā.⁵

33. Padumānusaṭaṃ maggaṃ padumapattavibhūsiṭaṃ,
ṭhitaṃ vaggumanugghāti⁶ mitaṃ gacchati vāraṇo.

34. Tassa pakkamamānassa soṇṇakaṃsā⁷ ratissarā,
tesaṃ sūyyati⁸ nigghoso turiye pañcaṅgike yathā.

35. Tassa nāgassa khandhasmiṃ⁹ sucivatthā alaṅkatā,
mahantaṃ accharāsaṅghaṃ vaṇṇena atirocasi.¹⁰

36. Dānassa te idaṃ phalaṃ atho sīlassa vā pana,
atho añjalikammaṃ taṃ me akkhāhi pucchitā ’ti.

37. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammaṃsidaṃ phalaṃ.

38. Disvāna guṇasampannaṃ jhāyimaṃ jhānarataṃ sataṃ,
adāsiṃ pupphābhikiṇṇaṃ āsanaṃ dussasanthataṃ.

39. Upaḍḍha¹¹padumamālāhaṃ āsanassa samantato,
abbhokirissaṃ pattehi pasannā sehi pāṇihi.

¹ yamaṃ akāsiṃ - Syā, evaṃ sabbattha.

² thāmasampanno - katthaci.

³ padma^o - Ma, PTS, evaṃ sabbattha.

⁴ padmuppala jutindharo - Ma, PTS.

⁵ soṇṇapokkharamāladhā - Ma;

sovaṇṇapokkharamālavā - Syā.

⁶ vaggumanugghāti - Ma.

⁷ sovaṇṇakaṃsā - Syā.

⁸ sūyyati - Ma, Syā, PTS.

⁹ khandhamhi - Ma, Syā.

¹⁰ atirocati - katthaci.

¹¹ upaḍḍhaṃ - Ma, PTS.

29. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

30. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung Chiếu Ghế thứ tư.

1. 5

31. “Con voi của nàng là vật cỡi cao quý, có sự trang hoàng với nhiều loại châu báu, khả ái, mạnh mẽ, có sự nhanh nhẹn, di chuyển an toàn ở không trung.

32. Hỡi nàng có mắt hình lá sen, (con voi của nàng) có màu sắc tựa như hoa sen,¹ có sự rực rỡ với màu sen hồng và sen xanh, có thân hình được rải rắc với nhụy phấn của hoa sen, có đeo tràng hoa sen bằng vàng.

33. Con voi đi một cách đều đều, ổn định, êm đềm, không gây xóc ở con đường được rải đầy hoa sen, được tô điểm với những lá sen.

34. Trong lúc con voi đang tiến bước, những chiếc chuông vàng (phát lên) âm thanh êm dịu. Tiếng ngân vang của chúng được nghe giống như từ năm loại nhạc cụ.

35. Ở trên thân của con voi ấy, nàng với xiêm y tinh khiết, đã được trang điểm, sáng chói vượt trội đoàn tiên nữ đông đảo về phương diện sắc đẹp.

36. Quả báo này của nàng là do sự bố thí, hay là do giới hạnh, hoặc của hành động chấp tay? Được hỏi, xin nàng hãy giải thích điều ấy cho ta.”

37. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

38. “Sau khi nhìn thấy vị thành tựu các đức hạnh, chứng thiên, thích thú về thiên, tốt lành, tôi đã dâng chỗ ngồi được phủ lên lớp vải, được rải rắc các bông hoa.

39. Được tịnh tín, tôi đã tự tay rắc lên ở xung quanh chỗ ngồi với những cánh hoa sen của một nửa bông hoa sen hồng.

¹ Con voi ấy có màu như hoa sen nên được gọi là *padumī* (VvA, 35).

40. Tassa kammassa kusalassa¹ idaṃ me īdisaṃ phalaṃ,
sakkāro garukāro ca devānaṃ apacitā ahaṃ.
41. Yo ce sammāvimuttānaṃ santānaṃ brahmacāriṇaṃ,
pasanno āsanaṃ dajjā evaṃ nande yathā ahaṃ.
42. Tasmā hi atthakāmena² mahantam³abhikaṅkhatā,
āsanaṃ dātabbaṃ hoti sarīrantimadhāriṇaṃ⁴ 'ti.

Kuñjaravimānaṃ.

1. 6

43. Suvaṇṇacchadanaṃ nāvaṃ nārī⁴ āruyha tiṭṭhasi,
ogāhasi⁵ pokkharāṇiṃ padumaṃ⁶ chindasi pāṇinā.⁷
44. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
45. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
46. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
47. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
purimāya jātiyā manussaloke,
disvāna bhikkhū tasite kilante
uṭṭhāya pātuṃ udakaṃ adāsiṃ.
48. Yo ve kilantāna pipāsītānaṃ
uṭṭhāya pātuṃ udakaṃ dadāti,
sītodakā tassa bhavanti najjo
pahūtamālyā⁸ bahupuṇḍarīkā.
49. Tamāpagā anupariyanti sabbadā
sītodakā vālukasanthatā nadī,
ambā ca sālā tilakā ca jambuyo
uddālakā pāṭaliyo ca phullā.

¹ kammakusalassa - Ma, Syā.

² attakāmena - Ma, Syā, PTS.

³ mahattam - Ma, Syā, PTS.

⁷ kūtāgārā nivesā te vibhattā bhāgasō mitā,

daddallamānā ābhanti samantā caturo disā - Syā potthakaṃ addhikaṃ.

⁴ nārī - Ma, Syā, PTS.

⁵ ogāḥasi - Syā, evaṃ sabbattha.

⁶ padmaṃ - Ma, PTS.

⁸ pahūtamālyā - PTS, evaṃ sabbattha.

40. Quả báo này như vậy của tôi là do nghiệp thiện ấy. Tôi có được sự tôn vinh, có được sự kính trọng, và được sùng bái bởi chư Thiên.

41. Nếu người nào tịnh tín dâng cúng chỗ ngồi đến các vị hành Phạm hạnh, thanh tịnh, đã được chân chánh giải thoát, sẽ được vui sướng như thế giống như tôi vậy.

42. Chính vì điều đó, những người mong mọi lợi ích, ao ước quả báo lớn lao thì nên dâng cúng chỗ ngồi đến những vị đang mang thân mạng cuối cùng.”

Thiên Cung Voi.

1. 6

43. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, sau khi bước lên chiếc thuyền có mái bằng vàng. Nàng lội xuống hồ nước hái hoa sen bằng bàn tay.

44. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

45. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

46. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

47. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, trong kiếp sống trước đây ở thế giới loài người, sau khi nhìn thấy các vị tỳ khưu bị thiếu nước, bị mệt nhọc, tôi đã đứng lên và đã dâng nước để uống.

48. Quả vậy, người nào đứng lên và dâng nước để uống đến những người bị mệt nhọc, bị khát nước, người ấy có được những dòng sông có nước mát, lấm bông hoa, và nhiều sen trắng.

49. Những dòng nước luôn luôn chảy xung quanh người ấy, những con sông có nước mát, được trải lót bằng cát. Có những cây xoài, cây *sālā*, cây *tilakā*, cây mạn đỏ, cây bã đậu, và cây loa kèn nở rộ hoa.

50. Taṃ bhūmibhāgehi upetarūpaṃ
vimānasetṭhaṃ bhusasobhamānaṃ,
tassīdha¹ kammaṣa ayaṃ vipāko
etādisaṃ katapuñña² labhanti.
51. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
upparjanti ca me bhogaṃ ye keci manaso piyā.
52. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.

Paṭhamanāvāvimānaṃ.

1. 7

53. Suvanṇacchadanaṃ nāvaṃ nārī³ āruyha tiṭṭhasi,
ogāhasi pokkharāṇiṃ padumaṃ chindasi pāṇinā.
54. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
upparjanti ca te bhogaṃ ye keci manaso piyā.
55. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
56. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammaṣidaṃ phalaṃ.
57. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
purimāya jātiyā manussaloke,
disvāna bhikkhuṃ tasitaṃ kilantaṃ
uṭṭhāya pātuṃ udakaṃ adāsīṃ.
58. Yo ve kilantassa pipāsitassa
uṭṭhāya pātuṃ udakaṃ dadāti,
sītodakā tassa bhavanti najjo
pahūtamālyā bahupuṇḍarīkā.
59. Tamāpagā anupariyanti sabbadā
sītodakā vālukasanthatā nadī,
ambā ca sālā tilakā ca jambuyo
uddālakā pāṭaliyo ca phullā.

¹ tasseva - Syā, evaṃ sabbattha.

² puññaṃkatā - Ma, Syā, PTS, evaṃ sabbattha.

³ nārī - Syā.

50. Thiên cung hạng nhất ấy, có vẻ đẹp được ban cho với những vùng đất (như thế ấy), đang chiếu sáng rực rỡ. Ở đây, quả thành tựu này là của nghiệp ấy. Những người có phước báu đã làm đạt được như thế này.

51. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

52. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung Chiếc Thuyền thứ nhất.

1. 7

53. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, sau khi bước lên chiếc thuyền có mái bằng vàng. Nàng lội xuống hồ nước hái hoa sen bằng bàn tay.

54. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

55. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

56. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

57. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, trong kiếp sống trước đây ở thế giới loài người, sau khi nhìn thấy vị tỳ khưu bị thiếu nước, bị mệt nhọc, tôi đã đứng lên và đã dâng nước để uống.

58. Quả vậy, người nào đứng lên và dâng nước để uống đến người bị mệt nhọc bị khát nước, người ấy có được con sông có nước mát, lấm bông hoa, và nhiều sen trắng.

59. Những dòng nước luôn luôn chảy xung quanh người ấy, những con sông có nước mát, được trải lót bằng cát. Có những cây xoài, cây *sālā*, cây *tilakā*, cây mạn đỏ, cây bã đậu, và cây loa kèn nở rộ hoa.

60. Taṃ bhūmibhāgehi upetarūpaṃ
vimānasetṭhaṃ bhusasobhamānaṃ,
tassīdha kammaṣa ayaṃ vipāko
etādisaṃ katapuññā labhanti.
61. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
62. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ,¹
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati ’ti.

Dutiyanāvāvimānaṃ.

1. 8

63. Suvanṇacchadanaṃ nāvaṃ nārī āruyha tiṭṭhasi,
ogāhasi pokkharāṇiṃ padumaṃ² chindasi pāṇinā.
64. Kūṭāgārā nivesā te vibhattā bhāgasō mitā,
daddallamānā ābhanti samantā caturo disā.
65. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
66. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati ’ti.
67. Sā devatā attamanā sambuddheneva pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
68. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
purimāya jātiyā manussaloke,
disvāna bhikkhū tasite kilante
uṭṭhāya pātumaṃ udakaṃ adāsimaṃ.
69. Yo ve kilantāna pipāsītānaṃ
uṭṭhāya pātumaṃ udakaṃ dadāti,
sītodakā tassa bhavanti najjo
pahūtāmālyā bahupunḍarīkā.

¹ Ettha dissate marammachatṭha saṅgīti potthake ‘akkhāmi te buddha mahānubhāva manussabhūtā yamakāsi puññāpi pādantidvayaṃ.

² padmaṃ - PTS.

60. Thiên cung hạng nhất ấy, có vẻ đẹp được ban cho với những vùng đất (như thế ấy), đang chiếu sáng rực rỡ. Ở đây, quả thành tựu này là của nghiệp ấy. Những người có phước báu đã làm đạt được như thế này.

61. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

62. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung Chiếc Thuyền thứ nhì.

1. 8

63. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, sau khi bước lên chiếc thuyền có mái bằng vàng. Nàng lội xuống hồ nước hái hoa sen bằng bàn tay.

64. Những ngôi nhà mái nhọn, các chỗ ngụ của nàng, được phân chia thành từng phần cân xứng. Trong lúc tỏa sáng rực rỡ, chúng chiếu sáng bốn phương ở xung quanh.

65. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

66. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, Ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

67. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được chính đấng Toàn Giác hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

68. “Con, khi là con người ở cõi nhân loại, trong kiếp sống trước đây ở thế giới loài người, sau khi nhìn thấy các vị tỳ khưu bị thiếu nước, bị mệt nhọc, con đã đứng lên và đã dâng nước để uống.

69. Quả vậy, người nào đứng lên và dâng nước để uống đến những người bị mệt nhọc bị khát nước, người ấy có được con sông có nước mát, lắm bông hoa, và nhiều sen trắng.

70. Tamāpagā anupariyanti sabbadā
sītodakā vālukasanthatā nadī,
ambā ca sālā tilakā ca jambuyo
uddālakā pāṭaliyo ca phullā.
71. Taṃ bhūmibhāgehi upetarūpaṃ
vimānasetṭhaṃ bhusasobhamānaṃ,
tassīdha kammaṣa ayaṃ vipāko
etādisaṃ katapuññā labhanti.
72. Kūṭāgārā nivesā me vibhattā bhāgaso mitā,
daddallamānā ābhanti samantā caturō disā.
73. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
74. Tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati,
etassa kammaṣa phalaṃ mamedam¹
atthāya² buddho udakaṃ apāyī³ 'ti.

Tatiyanāvāvimānaṃ.

1. 9

75. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsenti disā sabbā osadhī viya tārakā.
76. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
77. Kena tvaṃ vimalobhāsā atirocasi devate,⁴
kena te sabbagattehi sabbā obhāsare⁵ disā.
78. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
79. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammaṣsidam phalaṃ.

¹ etassa kammaṣa ayaṃ vipāko - Syā.

² utṭhāya - Syā.

⁴ devatā - Ma.

³ apāsīti - Syā.

⁵ obhāsate - Ma, PTS.

70. Những dòng nước luôn luôn chảy xung quanh người ấy, những con sông có nước mát, được trải lót bằng cát. Có những cây xoài, cây *sālā*, cây *tilakā*, cây mạn đỏ, cây bã đậu, và cây loa kèn nở rộ hoa.

71. Thiên cung hạng nhất ấy, đang chiếu sáng rực rỡ, có được vẻ đẹp nhờ vào những khu vực của vùng đất. Ở đây, quả thành tựu này là của nghiệp ấy. Những người có phước báu đã tạo (trước đây) đạt được như thế này.

72. Những ngôi nhà mái nhọn, các chỗ ngụ của con, được phân chia thành từng phần cân xứng. Trong lúc tỏa sáng rực rỡ, chúng chiếu sáng bốn phương ở xung quanh.

73. Do điều ấy, con có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho con ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho con.

74. Do điều ấy mà con có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của con chiếu sáng khắp các phương. Quả báo này của con là của nghiệp ấy. Đức Phật đã uống nước vì sự lợi ích (của con).”

Thiên Cung Chiếc Thuyền thứ ba.

1. 9

75. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.”

76. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

77. Hỡi nàng tiên, do điều gì mà nàng có hào quang không bị vẩn đục sáng chói vượt trội? Do điều gì mà khắp các phương đều chói sáng nhờ vào tất cả các phần thân thể của nàng?

78. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

79. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

80. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
purimāya jātiyā manussaloke,
tamandhakāramhi timīsikāyaṃ
padīpakālamhi adaṃ padīpaṃ.¹
81. Yo andhakāramhi timīsikāyaṃ
padīpakālamhi dadāti dīpaṃ,
uppajjati jotirasaṃ vimānaṃ
pahūtamaḷyaṃ bahupuṇḍarikaṃ.
82. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
83. Tenāhaṃ vimalobhāsā atirocāmi devatā,
tena me sabbagattehi sabbā obhāsare² disā.
84. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.

Dīpavimānaṃ.

1. 10

85. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsenti disā sabbā osadhī viya tārakā.³
86. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
87. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
88. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
89. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
purimāya jātiyā manussaloke,
addasaṃ virajaṃ buddhaṃ
vippassannamanāvilāṃ.

¹ adāsi dīpaṃ - Ma.

² obhāsate - PTS.

³ tāramā - PTS.

80. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, trong kiếp sống trước đây ở thế giới loài người, vào đêm tối đen mù mịt ấy, tôi đã bố thí cây đèn vào thời điểm cần đến đèn.

81. Người nào, vào đêm tối đen mù mịt, bố thí cây đèn vào thời điểm cần đến đèn thì được sanh lên cung Trời (nơi) có viên ngọc như ý, có lăm bông hoa, có nhiều sen trắng.

82. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

83. Do điều ấy, tôi là vị Thiên nhân có hào quang không bị vẫn đục sáng chói vượt trội. Do điều ấy mà khắp các phương đều chói sáng nhờ vào tất cả các phần thân thể của tôi.

84. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung Cây Đèn.

1. 10

85. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

86. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

87. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

88. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

89. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, trong kiếp sống trước đây ở thế giới loài người. Tôi đã nhìn thấy đức Phật, bậc vô nhiễm, thanh tịnh, không bị xao động.

90. Āsajja dānaṃ adāsiṃ akāmā tiladakkhiṇaṃ,
dakkhiṇeyyassa buddhassa pasannā sehi pāṇihi.

91. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

92. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.

Tiladakkhiṇāvimaṇaṃ.

1. 11

93. Koñcā mayūrā diviyā ca haṃsā
vaggussarā kokilā sampatanti,
pupphābhikiṇṇaṃ rammamidaṃ vimānaṃ
anekacittaṃ naranārisevitaṃ.

94. Tatthacchasi devi mahānubhāve
iddhi¹ vikubbanti anekarūpā,
imā ca te accharāyo samantato
naccanti gāyanti pamodayanti.²

95. Deviddhipattāsi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.

96. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

97. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
patibbatā nāññamanā³ ahoṣiṃ,
mātāva puttaṃ anurakkhamānā
kuddhāpahaṃ⁴ nappharusaṃ avocaṃ.

98. Sacce ṭhitā mosavajjaṃ pahāya
dāne ratā saṅgahitattabhāvā,
annaṃ ca pānaṃ ca pasannacittā
sakkacca dānaṃ vipulaṃ adāsiṃ.

¹ iddhī - Ma, Syā, PTS;

iddhiṃ - katthaci.

² pamodayanti ca - Ma.

³ patibbatānaññamanā - Ma;

patibbatā anaññamanā - Syā.

⁴ kuddhāpihaṃ - Ma; Syā.

90. Sau khi đi đến gần, được tịnh tín, tôi đã tự tay dâng cúng vật thí, với hạt mè là vật cúng dường, không có dự tính trước, đến đức Phật, bậc xứng đáng cúng dường.

91. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

92. Thừa vị tỳ khuru có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung của sự Cúng Dường Hạt Mè.

1. 11

93. “Những chim cò, chim công, chim thiên nga, và những con chim cu có giọng hót dễ thương thuộc cõi Trời bay quanh quẩn ở cung điện đáng yêu này, nơi được rải rắc bông hoa, được tô điểm nhiều màu sắc, được lai vãng bởi nhiều tiên nam tiên nữ.

94. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, nàng ngụ ở nơi ấy, đang biến hóa thần thông thành ra nhiều dáng vóc. Và nàng có các tiên nữ này nhảy múa, ca hát, làm trò tiêu khiển ở xung quanh.

95. Hỡi cô nàng có đại oai lực, nàng đã đạt được thần thông của chư Thiên. Khi là con người nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?”

96. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

97. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã là người vợ chung thủy, không tơ tưởng người khác. Giống như người mẹ đang bảo vệ đứa con trai, mặc dầu giận dữ tôi cũng đã không nói lời thô lỗ.

98. Vững trú ở sự chân thật, từ bỏ lời dối trá, ưa thích việc bố thí, có bản tính nhân hậu, có tâm tịnh tín, tôi đã trân trọng dâng cúng vật thí dồi dào về cơm ăn và nước uống.

99. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
upparjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

100. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati ”ti.

Patibbatāvimānaṃ.

1. 12

101. Veḷuriyatthambhaṃ ruciraṃ pabhassaraṃ
vimānamāruyha anekacittaṃ,
tattacchasi devi mahānubhāve
uccāvaca iddhivikubbamānā,
imā ca te accharāyo samantato
naccanti gāyanti pamodayanti.¹

102. Deviddhipattāsi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati ’ti.

103. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

104. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
upāsikā cakkhumato ahoṣiṃ,
pāṇātipātā viratā ahoṣiṃ
loke adinnaṃ parivajjayissaṃ.

105. Amajjapā no ca² musā abhāsiṃ³
sakena sāmīnāva⁴ ahoṣiṃ tuṭṭhā,
annañca pānañca pasannacittā
sakkacca dānaṃ vipulaṃ adāsiṃ.

106. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
upparjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

107. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati ”ti.

Dutiyapatibbatāvimānaṃ.

¹ pamodayanti ca - Ma; ca pamodayanti - PTS.

² nāpi - Syā.

³ abhāsiṃ - Ma, Syā, PTS.

⁴ sāmīnā - Ma, Syā, PTS.

99. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

100. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung của Người Vợ Chung Thủy.

1. 12

101. “Hỡi nàng tiên có đại oai lực, sau khi bước lên cung điện có cây cột bằng ngọc bích, đáng yêu, rực rỡ, được tô điểm nhiều màu sắc, nàng ngụ ở nơi ấy, đang biến hóa thần thông cao thấp đa dạng. Và nàng có các tiên nữ này nhảy múa, ca hát, làm trò tiêu khiển ở xung quanh.

102. Hỡi nàng có đại oai lực, nàng đã đạt được thần thông của chư Thiên. Khi là con người nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?”

103. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

104. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, tôi đã là nữ cư sĩ của đảng Hữu Nhân. Tôi đã kiêng chừa việc giết hại mạng sống, tôi đã xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời.

105. Không có việc uống chất say, và tôi đã không nói lời dối trá, tôi đã được vui thích chỉ với người chồng của mình. Có tâm tịnh tín, tôi đã trân trọng dâng cúng vật thí dồi dào về cơm ăn và nước uống.

106. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

107. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung của Người Vợ Chung Thủy thứ nhì.

1. 13

108. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.
109. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
110. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
111. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
112. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
suṇisā ahoṣiṃ sasurassa gehe,¹
addasaṃ virajaṃ bhikkhuṃ
vipprasannamanāvilāṃ.
113. Tassa adāsahaṃ pūvaṃ pasannā sehi pāṇihi,
bhāgaḍḍhabhāgaṃ datvāna modāmi nandane vane.
114. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
115. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.

Suṇisāvimānaṃ.

1. 14

116. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.
117. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

¹ ghare - Syā.

1. 13

108. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.”

109. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

110. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

111. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

112. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã là người con dâu ở trong nhà của cha chồng. Tôi đã nhìn thấy vị tỳ khưu, bậc vô nhiễm, thanh tịnh, không bị xao động.

113. Được tịnh tín, tôi đã tự tay dâng bánh bột đến vị ấy. Sau khi dâng cúng một nửa phần chia (đã nhận được), tôi vui hưởng ở khu vườn Nandana (thuộc cõi Trời).

114. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

115. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung của Người Con Dâu.**1. 14**

116. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.”

117. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

118. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
119. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammaṣṣidaṃ phalaṃ.
120. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
suṇisā ahoṣiṃ sasurassa gehe,¹
addasaṃ virajaṃ bhikkhuṃ
vipasannamanāvilaṃ.
121. Tassa adāsahaṃ bhāgaṃ pasannā sehi pāṇihi,
kummāsapiṇḍaṃ datvāna modāmi nandane vane.
122. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
123. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.

Dutiya suṇisāvimaṇaṃ.

1. 15

124. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsenti disā sabbā osadhī viya tārakā.
125. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
126. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
127. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammaṣṣidaṃ phalaṃ.

¹ ghare - Syā.

118. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

119. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

120. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã là người con dâu ở trong nhà của cha chồng. Tôi đã nhìn thấy vị tỳ khưu, bậc vô nhiễm, thanh tịnh, không bị xao động.

121. Được tịnh tín, tôi đã tự tay dâng phần chia (đã nhận được) đến vị ấy. Sau khi dâng cúng miếng bánh kem, tôi vui hưởng ở khu vườn Nandana (thuộc cõi Trời).

122. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

123. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung của Người Con Dâu thứ nhì.

1. 15

124. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

125. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

126. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

127. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

128. Issā ca maccheramatho paḷāso¹
nāhosi mayhaṃ gharamāvasantiyā,
akkodhanā bhattuvasānuvattinī
uposathe niccahamappamattā.²
129. Cātuddasiṃ pañcadasiṃ yā ca pakkhassa aṭṭhamī,
pāṭihāriyapakkhañca aṭṭhaṅgasusamāgataṃ.
130. Uposathaṃ upavasissaṃ³ sadā silesu saṃvutā,
saṃyamā⁴ saṃvibhāgā ca vimānaṃ āvasāmahaṃ.⁵
131. Pāṇātipātā viratā musāvādā ca saññatā,
theyyā ca aticārā ca majjapānā ca ārakā.
132. Pañca sikkhāpade ratā ariyasaccāna kovidā,
upāsikā cakkhumato gotamassa yasassino.
133. Sāhaṃ sakena sīlena yasaṣā ca yasassinī,
anubhomi sakaṃ puññaṃ sukhitā camhi anāmayā.
134. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
135. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati ”ti.

Mama ca bhante vacanena bhagavato pāde sirasā vandeyyāsi, uttarā
nāma bhante upāsikā bhagavato pāde sirasā vandatī ’ti. Anacchariyaṃ kho
panetaṃ bhante yaṃ maṃ bhagavā aññatarasmiṃ sāmāññaphale
vyākareyya. Taṃ bhagavā sakadāmiphale viyākāsi ”ti.

Uttarāvimānaṃ.

1. 16

136. Yuttā ca te parama-alāṅkatā hayā
adhomukhā aghasigamā balī javā,
abhinimmitā pañcarathā satā ca te
anventi taṃ sārathicoditā hayā.
137. Sā tiṭṭhasi rathavare alāṅkatā
obhāsayaṃ jalamiva jotipāvako,
pucchāmi taṃ varatanu⁶ anomadassane
kasmā nu⁷ kāyā anadhivaraṃ upāgamī ’ti.⁸

¹ maccheriyamāno palāso - Syā.

² niccappamattā - Syā.

³ upavasim - Syā, evaṃ sabbattha.

⁴ saññamā - PTS.

⁵ āvasāmimaṃ - Sī.

⁶ varacāru - katthaci.

⁷ kasmā - Syā.

⁸ upāgami - Ma, Syā.

128. “Tôi không có ganh ty, bòn xén, hần học trong khi sống ở gia đình, không có giận dữ, có sự tuân theo lệnh của chồng, tôi luôn luôn không xao lãng trong ngày trai giới.

129. Vào ngày mười bốn, ngày mười lăm, ngày mồng tám của mỗi nửa tháng, và những ngày phụ trội của nửa tháng là có sự thọ trì tốt đẹp về tám giới.

130. Tôi đã hành trì ngày trai giới, luôn luôn thu thúc trong các giới. Tôi cư ngụ ở tòa lâu đài, có sự tự kiểm chế, có sự san sẻ.

131. Tôi kiêng chừa việc giết hại mạng sống, và thu thúc về việc nói dối, việc trộm cắp, việc tà hạnh, và xa lánh việc uống chất say.

132. Tôi được vui thích ở năm điều học, là người thông hiểu các Chân Lý Cao Thượng, là nữ cư sĩ của đấng Hữu Nhân Gotama có danh tiếng.

133. Tôi đây có sự nổi tiếng nhờ vào giới hạnh và danh tiếng của mình. Và tôi đã thành tựu phước báu của mình, được an vui, không tật bệnh.

134. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

135. Thừa vị tỳ khuê có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.

Và thưa ngài, xin ngài đề đầu đánh lễ ở bàn chân của đức Thế Tôn với lời nói của tôi rằng: ‘Bạch ngài, nữ cư sĩ tên Uttarā xin đề đầu đánh lễ ở bàn chân của đức Thế Tôn.’ Thưa ngài điều này quả không kỳ lạ là việc đức Thế Tôn tuyên bố về tôi ở vào quả vị Sa-môn nào đó.” Đức Thế Tôn đã tuyên bố nàng ấy là ở quả vị Bất Lai.

Thiên Cung của Uttarā.

1. 16

136. “Những con ngựa của nàng đã được thắng vào, đã được trang hoàng tuyệt vời, có khuôn mặt hướng xuống dưới, di chuyển ở không trung, có sức mạnh, có tốc lực, và năm trăm cỗ xe đã được nàng hóa hiện ra. Những con ngựa, được đốc thúc bởi những người đánh xe, theo sau nàng.¹

137. Nàng, đã được điểm trang, đứng ở chiếc xe cao quý, đang chói sáng như vì sao, đang rực cháy như ngọn lửa. Hỡi cô nàng có thân hình cao quý, có dáng vóc tuyệt vời, ta hỏi nàng, từ tập thể nào nàng đã đi đến với đấng Cao Quý Nổi Bật?”

¹ Ở câu chuyện này, trưởng lão Vaṅṅisa hỏi và vị tiên nữ Sirimā trả lời (Sđd. 78).

138. Kāmaggapattānaṃ yamāhunuttaraṃ¹
nimmāya nimmāya ramanti devatā,
tasmā kāyā accharā kāmavaṇṇinī
idhāgatā anadhivaraṃ namassitun 'ti.²
139. Kiṃ tvaṃ pure sucaritamācarīdha
kenacchasi³ tvaṃ amitayasā sukhedhitā,
iddhī ca te anadhivarā vihaṅgamā
vaṇṇo ca te dasadisā virocati.
140. Devehi taṃ⁴ parivutā sakkatā casi
kuto cutā sugatigatāsi devate,
kassa vā tvaṃ vacanakarānusāsaniṃ
ācikkha me tvaṃ yadi buddhasāvika 'ti.
141. Nagantare nagaravare sumāpīte
paricārikā rājavarassa sirīmato,
nacce gīte⁵ paramasusikkhitā ahuṃ
sirimāti maṃ rājagahe avedisuṃ.⁶
142. Buddho ca me isinisabho vināyako
adesayī samudayadukkhaniccatam,
asaṅkhatam dukkhanirodhasassatam⁷
maggāñcimam akuṭilamañjasam sivaṃ.
143. Sutvānaṃ amatapadam asaṅkhatam
tathāgatassanadhivarassa sāsanam,
sīlesvham paramasusamvutā ahuṃ
dhamme tthitā naravarabuddhabhāsīte.⁸
144. Ñatvānaṃ⁹ virajapadam¹⁰ asaṅkhatam
tathāgaten' anadhivarena desitam,
tattevaham samathasamādhimāphusiṃ
sā yeva me paramaniyāmatā ahu.
145. Laddhānaṃ amatavaram visesanaṃ
ekaṃsikā abhisamaye visesiya,
asaṃsayā bahujanapūjitā aham
khiḍḍaratim¹¹ paccanubhomanappakam.
146. Evaṃ aham amatadasamhi¹² devatā
tathāgatass' anadhivarassa sāvika,
dhammaddasā paṭhamaphale patiṭṭhitā
sotāpannā na ca pana matthi¹³ duggati.

¹ yamāhu anuttarā - Syā;
yam āhu anuttaram - PTS.

² namassitum - Ma, Syā.

³ kenāsi - Syā.

⁴ tvaṃ - Ma, PTS.

⁵ naccehi gītehi - Syā.

⁶ avedisu - Ma, PTS, Sīmu, Pa.

⁷ dukkhanirodham sassatam - Syā.

⁸ naravarabuddhadesite - Ma, Syā, PTS.

⁹ ñatvāna tam - Syā.

¹⁰ virajam padam - Syā.

¹¹ khiḍḍam ratim - Syā.

¹² amatarasamhi - Syā.

¹³ punamatthi - Syā.

138. “Người ta đã nói loại chư Thiên vui thích trong việc biến hóa thể này thể nọ là hạng cao nhất trong số chư Thiên đã đạt được tột đỉnh về dục lạc. Từ tập thể ấy, là tiên nữ có được dáng vóc theo như ý muốn, tôi đã đi đến nơi đây để lễ bái đấng Cao Quý Nổi Bật.”

139. “Trước đây, nàng đã hành thiện hạnh gì ở nơi này? Do điều gì nàng có danh tiếng vô lượng, được nuôi dưỡng trong hạnh phúc, và thần thông của nàng là cao quý nổi bật, có sự di chuyển ở không trung, và màu da của nàng chói sáng mười phương?”

140. Nàng được chư Thiên vây quanh và tôn trọng. Hỏi nàng tiên, từ nơi đâu nàng đã chết đi, rồi đã đi đến chốn an vui? Hay là nàng đã thực hành theo lời chỉ dạy của vị nào? Nếu nàng đã là đệ tử của đức Phật, xin nàng hãy nói rõ cho ta.”

141. “Ở thành phố cao quý khéo được xây dựng nơi thung lũng, tôi đã là người thị tỳ của vị vua cao quý có sự vinh quang. Tôi đã khéo được học tập đến tột đỉnh về múa, về hát. Ở Rājagaha người ta đã biết đến tôi là Sirimā.

142. Và đức Phật, vị chúa của các ẩn sĩ, bậc Hương Đạo đã thuyết giảng cho tôi về Tập Đế, về Khổ Đế, về tính chất vô thường, về sự không tạo tác, về sự Diệt Tận của Khổ, về tính chất trường cửu, và về Đạo Lộ không cong queo, thẳng tắp, tốt lành này.

143. Sau khi lắng nghe về Đạo Lộ Bát Tử, về sự không tạo tác, về Giáo Pháp cao quý nổi bật của đức Như Lai, tôi đã tuyệt đối khéo léo thu thúc trong các giới, được vũng vàng trong Giáo Pháp đã được thuyết giảng bởi đức Phật cao quý của loài người.

144. Sau khi tôi biết được vị thế Vô Nhiễm, không tạo tác, đã được thuyết giảng bởi đức Như Lai, đấng Cao Quý tối thượng, ngay vào thời điểm ấy tôi đã chạm đến tầng định của thiên chi tịnh. Chính tôi đây đã có được bản thể vững bền tối thượng.

145. Sau khi đạt được sự Bát Tử cao quý đặc biệt, sau khi đã xác định về sự lãnh hội, tôi đã chắc chắn, không còn hoài nghi, được nhiều người tôn vinh. Tôi thọ hưởng sự vui thích khoái lạc không phải là ít.

146. Như vậy, tôi là vị Thiên nhân thấy được Bát Tử, là nữ Thịnh Văn của đức Như Lai, đấng Cao Quý Nổi Bật. Tôi đã thấy được Pháp, đã được thiết lập ở quả vị thứ nhất, là vị Nhập Lưu, và hơn nữa không còn khổ cảnh đối với tôi.

147. Sā vandituṃ anadhivaraṃ upāgamiṃ
pāsādiḷe kusalarate ca bhikkhavo,
namassituṃ samaṇasamaḡamaṃ sivaṃ
sagāravā sirimato dhammarājino.

148. Disvā muniṃ muditamanamhi piṇitā
tathāgataṃ naravaradammasārathiṃ,
taṇhacchidaṃ kusalarataṃ vināyakaṃ
vandāmahaṃ paramahitānukampakaṃ 'ti.

Sirimāvimānaṃ.

1. 17

149. Idaṃ vimānaṃ ruciraṃ pabhassaraṃ
veḷuriyatthambhaṃ satataṃ sunimmitaṃ,¹
sovaṇṇarukkhehi² samantamoṭṭhataṃ
ṭhānaṃ mamaṃ kammavipākasambhavaṃ.

150. Tatrūpapannā purimaccharā imā
sataṃ saḡassāni sakena kammunā,
tvaṃsi ajjhapagatā³ yasassinī
obhāsayaṃ tiṭṭhasi pubbadevatā.

151. Sasī adhiggayha yathā virocati
nakkhattarājāriva tārakāgaṇaṃ,
tatheva tvaṃ accharāsaṅgamaṃ⁴ imaṃ
daddallamānā yasaṃ virocasi.

152. Kuto nu āgamma anomadassane
uppannā⁵ tvaṃ bhavanaṃ mamaṃ idaṃ,
brahmaṃva devā tidasā sa-indakā⁶
sabbe na tappāmase dassanena tan 'ti.⁷

153. Yametaṃ sakka anupucchase mamaṃ
kuto cutā tvaṃ idha āgatāti,⁸
bārāṇasī nāma puratthi kāsinaṃ
tattha pure ahosiṃ⁹ kesakārikā.¹⁰

154. Buddhe ca dhamme ca pasannamānasā
saṅghe ca ekantagatā asaṃsayā,
akhaṇḍasikkhāpadā āgatapphalā
sambodhidhamme niyatā anāmayā 'ti.

¹ sunimitaṃ - PTS.

² suvaṇṇarukkhehi - Ma, Syā.

³ ajjhupagatā - Ma; ajjhūpagatā - Syā, PTS.

⁴ accharāsaṅgamaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁵ upapannā - Ma, PTS.

⁶ sahindakā - Ma, Syā, PTS.

⁷ dassanātanti - Sī.

⁸ kuto cutā idha āgatā tvaṃ - Syā.

⁹ ahosiṃ pure - Ma.

¹⁰ pesakārikā - Syā.

147. Với sự tôn kính đối với đấng Pháp Vương vinh quang, tôi đây đã đi đến để đánh lễ đấng Cao Quý Tối Thượng và để lễ bái các vị tỳ khưu, những vị vui thích thiện pháp, tạo nên niềm tin, tập hợp tốt lành của các Sa-môn.

148. Sau khi nhìn thấy bậc Hiền Trí, đức Như Lai, đấng Điều Ngự Trượng Phu cao quý, vị cắt đứt tham ái, bậc vui thích thiện pháp, đấng Hướng Đạo, tôi được hài lòng, có tâm ý hoan hỷ. Tôi đánh lễ bậc có lòng thương tưởng đến điều lợi ích tối thượng (cho tất cả chúng sanh).”

Thiên Cung của Sirimā.

1. 17

149. “Thiên cung này đáng yêu, rực rỡ, có cây cột bằng ngọc bích, được trường tồn, khéo được hóa hiện ra, được che xung quanh với những cây cối bằng vàng, là trú xứ của ta, có nguồn gốc là quả thành tựu của nghiệp.

150. Những tiên nữ đến trước này, những Thiên nhân tiền bối, đã được sanh lên ở đây có hàng trăm ngàn. Nhờ vào nghiệp của mình, nàng đã đạt đến. Có được danh tiếng, nàng đứng, trong khi đang chói sáng.

151. Giống như mặt trăng chói sáng, vượt trội quần thể các tinh tú, tựa như vị vua của các vì sao, tương tự y như thế trong lúc tỏa sáng rực rỡ tập thể tiên nữ này, nàng chói sáng nhờ vào danh tiếng.

152. Hỡi cô nàng có dáng vóc tuyệt vời, từ nơi đâu nàng đã đi đến, rồi được sanh lên ở cung điện này của ta? Như thể ngắm nhìn đấng Tạo Hóa, tất cả Chư Thiên cõi Trời Ba Mươi (Ba) có cả Thần Indra không mệt nhọc với việc ngắm nhìn nàng.”

153. “Thưa (Thiên Chủ) Sakka, ngài ân cần hỏi tôi điều này: “Từ nơi đâu nàng đã chết đi, rồi đã đi đến nơi đây?” - Có thành phố của xứ Kāsī tên là Bārāṇasī, tại nơi ấy, trước đây tôi đã là Kesakārikā.

154. Có tâm tịnh tín đối với Đức Phật, Giáo Pháp, và Hội Chúng, tôi đã đi đến sự dứt khoát, không còn hoài nghi, có các điều học không sút mẻ, đã đạt đến Quả vị, đã được vững chắc ở trong Giáo Pháp của đấng Toàn Giác, và không bệnh tật.”

155. Tantyābhinandāmase sāgatañca¹ te
dhammena ca tvaṃ yasaṃ virocasi,
buddhe ca dhamme ca pasannamānase
saṅghe ca ekantagate asaṃsaye,
akhaṇḍasikkhāpade āgatapphale
sambodhidhamme niyate anāmaye ”ti.

Kesakārīvimānaṃ.

Pīṭhavaggo paṭhamo.²

TASSUDDĀNAṀ

Pañcapīṭhā tayo nāvā dīpatiladakkhiṇā duve,³
patī⁴ dve suṇisā uttarā sirimā kesakārikā,⁵
vaggo tena pavuccatī ”ti.

--ooOoo--

¹ svāgatañca - Ma, Syā, PTS.

² itthīvimāne paṭhamo vaggo - Syā, PTS.

³ padīpātiladakkhiṇā - Syā.

⁴ dve patī - Syā.

⁵ pesakārikā - Syā.

155. “Hỡi nàng tiên có tâm tịnh tín đối với Đức Phật, Giáo Pháp, và Hội Chúng, đã đi đến sự dứt khoát, không còn hoài nghi, có các điều học không sút mẻ, đã đạt đến Quả vị, đã được vững chắc ở trong Giáo Pháp của đấng Toàn Giác, và không bệnh tật, chúng tôi vui mừng về việc đi đến tốt đẹp ấy của nàng. Và thông qua Giáo Pháp, nàng chói sáng nhờ vào danh tiếng.”

Thiên Cung của Kesakāri.

Phẩm Chiếc Ghế là thứ nhất.

TÓM LƯỢC PHẨM NÀY

Năm (chuyện) chiếc ghế, ba (chuyện) chiếc thuyền, hai (chuyện) cây đèn và vật cúng dường hạt mè, hai người vợ, hai con dâu, (chuyện) Uttarā, Sirimā, và Kesakārikā; bởi vậy phẩm được gọi tên thế ấy.

--ooOoo--

2. CITTALATĀVAGGO

2. 1

156. Api sakko 'va devindo ramme cittalatāvane,
samantā anuppiyāsi¹ nārīgaṇapurakkhatā,
obhāsenti disā sabbā osadhī viya tārakā.
157. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
158. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
159. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
160. Ahaṃ manussesu manussabhūtā dāsī ahosiṃ parapessiyā kule,
upāsikā cakkhumato gotamassa yasassino,
tassā me nikkhamo² āsi sāsane tassa tādino.
161. Kāmaṃ bhijjatu 'yaṃ kāyo neva atthettha santhanaṃ,³
sikkhāpadānaṃ pañcanaṃ maggo sovathiko sivo.
162. Akaṇṭako agahano⁴ uju sabbhi pavedito,
nikkhamassa⁵ phalaṃ passa yathidaṃ pāpuṇitthikā.
163. Āmantanikā raññomhi sakkassa vasavattino,
saṭṭhituriyasahassāni paṭibodhaṃ karonti me.
164. Ālambo gaggaro⁶ bhīmo sādhuvadī ca saṃsayo,⁷
pokkharo ca suphasso ca vīṇāmokkhā ca nāriyo.
165. Nandā ceva sunandā ca soṇadinnā sucimhitā,⁸
alambusā missakesī ca⁹ puṇḍarikātīdāruṇī.
166. Eṇiphasā suphasā ca¹⁰ subhaddā muduvādinī,¹¹
etā caññā ca¹² seyyasā¹³ accharānaṃ pabodhikā.

¹ anupariyāsi - Ma, Syā, PTS.

² nikkamo - Ma, Syā, PTS.

³ saṅghanaṃ - Ma.

⁴ agahaṇo - PTS.

⁵ nikkamassa - Ma, PTS.

⁶ gaggamo - Syā.

⁷ sādhuvadī ca paṣaṃsiyo - Syā.

⁸ sucimbhikā - Syā.

⁹ missakesī - Syā.

¹⁰ enipassā supassā ca - Syā.

¹¹ mudukāvādī - Syā.

¹² etā aññā ca - Syā.

¹³ seyyāse - Ma, Syā, PTS, Sīmu.

2. PHẬM CITTALATĀ

2. 1

156. “Cũng tựa như Sakka Chúa của chư Thiên, nàng dẫn đầu đám phụ nữ đi dạo xung quanh ở khu vườn Cittalatā đáng yêu, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, giống như ngôi sao *osadhī*.”

157. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

158. Hỏi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

159. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

160. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã là người nữ tỳ, kẻ hầu hạ những người khác trong gia đình. Là nữ cư sĩ của đấng Hữu Nhân Gotama có danh tiếng, tôi đây đã có sự nỗ lực theo lời dạy của vị như thế ấy.

161. Hãy để cho thân thể này bị rã tan theo ý định, chớ không bao giờ có sự lơ lửng ở đây. Con đường của năm điều học là có sự tốt lành, an toàn.

162. (Là con đường) không gai góc, không chằng chịt, thẳng tắp, đã được chỉ ra bởi các bậc đức hạnh. Hãy nhìn xem kết quả của sự nỗ lực qua sự việc mà cô gái đã đạt được:

163. Tôi là ái hậu của Thiên Vương Sakka có sự nắm giữ quyền uy. Có sáu mươi ngàn nhạc cụ làm công việc tiêu khiển cho tôi.

164. (Các nhạc công nam) Ālamba, Gaggara, Bhīma, Sādhuvādī, Saṃsaya, Pokkhara, và Suphassa, còn các tiên nữ là Vīṇā, Mokkhā, ...

165. ... Nandā, luôn cả Sunandā, Soṇadinnā, Sucimhitā, Alambusā, Missakesī, và cô tiên dữ tợn ‘Puṇḍarīkā,’ ...

166. ... Eṇipassā, và Suphassā, Subhaddā, và Muduvādinī, các cô này và các cô khác là những người làm công việc tiêu khiển giỏi hơn hết trong số các Thiên nhân.

167. Kāmaṃ¹ kālenupāgantvā abhibhāsanti devatā,
handā naccāma gāyāma handā taṃ ramayāmase.
168. Nayidaṃ akatapuññānaṃ katapuññānamevidaṃ,
asokaṃ nandaṃ rammaṃ tidasānaṃ mahāvanaṃ.
169. Sukhaṃ akatapuññānaṃ idha natthi parattha ca,
sukhañce² katapuññānaṃ idha ceva parattha ca.
170. Tesāṃ sahavyakāmānaṃ³ kattabbaṃ kusalaṃ baḥuṃ,
katapuññā hi modanti sagge bhogasamaṅgino ”ti.

Dāsīvimānaṃ.

2. 2

171. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsenti disā sabbā osadhī viya tārakā.
172. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
173. Pucchāmi taṃ devī mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati ’ti.
174. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
175. Kevaṭṭadvārā nikkhamma ahu mayhaṃ nivesanaṃ,
tattha sañcaramānānaṃ⁴ sāvakānaṃ mahesinaṃ.
176. Odanaṃ kummāsaṃ sākāṃ⁵ loṇasovīrakañcahaṃ,
adāsīṃ ujubhūtesu vippasanna cetasā.
177. Cātuddasiṃ pañcadasīṃ yā ca pakkhassa aṭṭhamī,
pāṭihāriyapakkhañca aṭṭhaṅgasusamāgataṃ.
178. Uposathaṃ upavasissaṃ sadā sīlesu saṃvutā,
saññaṃ saṃvibhāgā ca vimānaṃ āvasāmahaṃ.

¹ tā maṃ - Ma, Syā, PTS.

² sukhañca - PTS.

³ sahavyakāmanaṃ - PTS.

⁴ saṃsaramānānaṃ - Syā.

⁵ dākāṃ - Ma, Syā, PTS.

167. Vào thời điểm thích hợp, các Thiên nhân tự nguyện đi đến thưa rằng: ‘Nào, hãy để chúng tôi múa, hãy để chúng tôi ca. Nào, hãy để chúng tôi làm cho nàng thích thú.’

168. (Khu vườn) Nandana không sâu muộn đáng yêu này, khu vườn lớn ở cõi Ba Mươi (Ba), là không dành cho những người không làm phước thiện, nơi này chỉ dành cho những người đã làm phước thiện.

169. Không có sự an lạc cho những người không làm phước thiện ở nơi này và nơi khác; nhưng có sự an lạc cho những người đã làm phước thiện ở chính nơi này và nơi khác nữa.

170. Đối với những người mong mỏi sự cộng trú ấy thì nên làm nhiều việc tốt lành, bởi vì những người đã làm phước thiện là những người thành tựu tài sản, được vui sướng ở cõi Trời.”

Thiên Cung của Người Nữ Tỳ.

2. 2

171. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.”

172. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

173. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

174. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

175. “Ra khỏi cửa thành Kevaṭṭa, đã là chỗ trú ngụ của tôi. Trong khi các bậc Thánh Văn, các vị đại ẩn sĩ, du hành ở nơi ấy, ...

176. ... tôi đã bố thí cơm, bánh kem, rau tươi, cháo chua mặn, với tâm ý thanh tịnh ở những con người chính trực.

177. Vào ngày mười bốn, ngày mười lăm, ngày mồng tám của mỗi nửa tháng, và những ngày phụ trội của nửa tháng là có sự thọ trì tốt đẹp về tám giới.

178. Tôi đã hành trì ngày trai giới, luôn luôn thu thúc trong các giới. Tôi cư ngụ ở tòa lâu đài, có sự tự kiểm chế, có sự san sẻ.

179. Pāṇātipātā viratā musāvādā ca saññatā,
theyyā ca aticārā ca majjapānā ca ārakā.
180. Pañcasikkhāpade ratā ariyasaccāna kovidā,
upāsikā cakkhumato gotamassa yasassino.
181. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhāti,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
182. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamahaṃ akāsiṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati ”ti.

Mama ca bhante vacanena bhagavato pāde sirasā vandeyyāsi, lakhumā
nāma bhante upāsikā bhagavato pāde sirasā vandatī ’ti. Anacchariyaṃ kho
panetaṃ bhante yaṃ maṃ bhagavā aññatarasmiṃ sāmāññaphale
vyākareyya. Taṃ bhagavā sakadāgāmiphale vyākāsī ”ti.

Lakhumāvimānaṃ.

2. 3

183. Piṇḍāya te carantassa tuṇhībhūtassa tiṭṭhato,
daliddā¹ kapaṇā nārī parāgāraṃ avassitā.²
184. Yā te adāsi ācāmaṃ pasannā sehi pāṇihi,
sā hitvā mānusaṃ dehaṃ kannu sā disataṃ gatā.³
185. Piṇḍāya me carantassa tuṇhībhūtassa tiṭṭhato,
daliddā¹ kapaṇā nārī parāgāraṃ avassitā.²
186. Yā me adāsi ācāmaṃ pasannā sehi pāṇihi,
sā hitvā mānusaṃ dehaṃ vippamuttā ito cutā.
187. Nimmānaratino⁴ nāma santi devā mahiddhikā,
tattha sā sukhitā nārī modatācāmadāyikā ’ti.⁵
188. Aho dānaṃ varākiyā kassape supatiṭṭhitaṃ,
parābhatena dānena ijhittha vata dakkhiṇā.
189. Yā mahesittaṃ kāreyya cakkavattissa rājino,
nārī sabbaṅgakalyāṇī bhattu cānomadassikā,
etassācāmadānassa kalaṃ nāgghati soḷasiṃ.

¹ daliddā - Ma, PTS.

² apassitā - Ma.

³ gatā ti - Ma, Syā.

⁴ nimmānaratino - Ma, Syā, PTS.

⁵ modat’ ācāmadāyikā - Syā, PTS.

179. Tôi kiêng chừa việc giết hại mạng sống, và thu thúc về việc nói dối, việc trộm cắp, việc tà hạnh, và xa lánh việc uống chất say.

180. Tôi được vui thích ở năm điều học, là người thông hiểu các Chân Lý Cao Thượng, là nữ cư sĩ của đấng Hữu Nhãn Gotama có danh tiếng.

181. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

182. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.’

Và thưa ngài, xin ngài đê đầu đánh lễ hai bàn chân của đức Thế Tôn với lời nói của tôi rằng: ‘Bạch ngài, nữ cư sĩ tên Lakhumā xin đê đầu đánh lễ ở bàn chân của đức Thế Tôn.’ Thưa ngài điều này quả không kỳ lạ là việc đức Thế Tôn tuyên bố về tôi ở vào quả vị Sa-môn nào đó.” Đức Thế Tôn đã tuyên bố nàng ấy là ở quả vị Nhất Lai.

Thiên Cung của Lakhumā.

2. 3

183. “Khi ngài đang đi khất thực, trong khi đang đứng với trạng thái im lặng, có người đàn bà nghèo khổ, khốn cùng, sống nương tựa ở nhà của người khác.¹

184. Được tịnh tín, nàng đã tự tay dâng đến ngài bọ nước cơm. Nàng ấy, sau khi từ bỏ thân xác loài người, đã đi đến phương trời nào?”

185. “Khi tôi đang đi khất thực, trong khi đang đứng với trạng thái im lặng, có người đàn bà nghèo khổ, khốn cùng, sống nương tựa ở nhà của người khác.

186. Được tịnh tín, nàng đã tự tay dâng đến tôi bọ nước cơm. Nàng ấy, sau khi từ bỏ thân xác loài người, đã chết từ nơi đây, đã được giải thoát.

187. Có hạng chư Thiên tên gọi Hóa Lạc có đại thần lực, người đàn bà ấy, người nữ bố thí bọ nước cơm, được an lạc, vui sướng ở nơi ấy.”

188. “Ôi, sự bố thí của người nữ khốn cùng đã khéo được thiết lập ở ngài Kassapa. Sự cúng dường với vật thí nhận được từ người khác quả nhiên đã được thành tựu.

189. Người phụ nữ nào xinh đẹp ở mọi phần thân thể, được xem là quý giá đối với chồng, có thể được lập làm chánh hậu của đức vua Chuyển Luân, (vẫn) không giá trị bằng một phần mười sáu của sự bố thí bọ nước cơm ấy.

¹ Hai câu kệ 183, 184 là lời của Chúa Trời Sakka nói với trưởng lão Mahākassapa (Sđd. 101).

190. Sataṃ nikkhā sataṃ assā sataṃ assatarīrathā,
sataṃ kaññā sahasāni āmuttamaṇikuṇḍalā,
etassācāmadānassa kalamā nāgghanti soḷasiṃ.
191. Sataṃ hemavatā nāgā isā dantā¹ urūḷhavā,
suvaṇṇakacchā mātaṅgā hemakappanavāsasā,²
etassācāmadānassa kalamā nāgghanti soḷasiṃ.
192. Catunnampi³ ca dīpānaṃ⁴ issaraṃ yodha kāraye,
etassācāmadānassa kalamā nāgghati soḷasin 'ti.
Ācāmadāyikāvimānaṃ.

2. 4

193. Caṇḍālī⁵ vanda pādāni gotamassa yasassino,
taveva⁶ anukampāya aṭṭhāsi isisattamo.⁷
194. Abhippasādehi manaṃ arahattamhi tādini,⁸
khippaṃ pañjalikā⁹ vanda parittaṃ tava jīvitān 'ti.
195. Coditā bhāvitattena sarīrantimadhārīnā,
caṇḍālī vandi pādāni gotamassa yasassino.
196. Tamenamavadhī¹⁰ gāvī caṇḍālīṃ pañjalīṃ ṭhitāṃ,
namassamānaṃ sambuddhaṃ andhakāre pabhaṅkaraṇ 'ti.¹¹
197. Khīṇāsavaṃ vigatarajaṃ anejaṃ¹²
ekaṃ araṇṇamhi raho nisinnaṃ,¹³
deviddhipattā upasaṅkamtivā
vandāmi taṃ vīra mahānubhāvā 'ti.¹⁴
198. Suvaṇṇavaṇṇā jalitā mahāyasā
vimānamoruyha anekacittā,
parivāritā accharānaṃ gaṇeṇa¹⁵
kā tvaṃ subhe devate vandase mamaṇ 'ti.

¹ isādantā - Ma, PTS.

² hemakappanivāsasā - Syā.

³ catunnamapi - Ma.

⁴ catunnaṃ mahādīpānaṃ - Syā.

⁵ caṇḍālī - Ma, Syā.

⁶ taveva - Ma, Syā, PTS.

⁷ isisuttamo - Sīmu.

⁸ tādini - Ma, PTS; tādine - Syā.

¹³ ekaṃ araṇṇamhi raho nisinnaṃ - itipāṭho Syā potthake natthi.

⁹ khippamañjalikā - Syā.

¹⁰ tamenamā vadhi - Syā.

¹¹ pabhaṅkaraṃ - Syā, PTS.

¹² anejaṃ - Syā.

¹⁴ mahānubhāvanti - Ma;

mahānubhāvā - Syā.

¹⁵ accharāsaṅgaṇeṇa - Ma, Syā, PTS.

190. Một trăm tiền vàng, một trăm con ngựa, một trăm xe lừa kéo, một trăm ngàn thiếu nữ có các bông hoa tai bằng ngọc ma-ni đã được trau chuốt, (vẫn) không giá trị bằng một phần mười sáu của sự bố thí bột nước cơm ấy.

191. Một trăm con long tượng thuộc vùng núi Hi-mã-lạp, có các ngà như cày xe, vạm vỡ, là loài voi *mātanga* có áo giáp bằng vàng, có yên cương bằng vàng, (vẫn) không giá trị bằng một phần mười sáu của sự bố thí bột nước cơm ấy.

192. Ở đây, người nào có thể hành xử vương quyền đối với cả bốn châu lục cũng không giá trị bằng một phần mười sáu của sự bố thí bột nước cơm ấy.”

Thiên Cung của Người Nữ Bố Thí Bột Nước Cơm.

2. 4

193. “Này bà lão dòng hạ tiện, bà hãy đánh lễ các bàn chân của đức Gotama có danh tiếng. Bậc Ấn Sĩ tối thượng đã đứng lại vì lòng thương tưởng dành cho chính bà.¹

194. Bà hãy khởi tâm tịnh tín ở bậc A-la-hán như thế ấy. Hãy mau chấp tay lại đánh lễ, mạng sống của bà là gắn ngói.”

195. Được khuyến khích bởi vị có bản thân đã được tu tập đang mang thân mạng cuối cùng, bà lão dòng hạ tiện đã đánh lễ các bàn chân của đức Gotama có danh tiếng.

196. Có con bò cái đã húc chết bà lão dòng hạ tiện ấy đấy, trong khi bà đứng chấp tay, đang lễ bái đấng Toàn Giác, bậc tạo ra ánh sáng ở bóng tối.

197. “Thưa bậc anh hùng có đại oai lực, tôi đã đạt được thần lực của chư Thiên, tôi đi đến và đánh lễ ngài, bậc có lậu hoặc đã được cạn kiệt, có bụi bặm đã được xa lìa, không còn dục vọng, đã ngồi cô độc một mình ở khu rừng.”

198. “Nàng có sắc của vàng, rực sáng, có danh tiếng lớn lao, được tô điểm nhiều màu sắc, được tháp tùng bởi đoàn tiên nữ, đã hạ xuống từ Thiên cung, hỏi nàng tiên xinh đẹp, nàng là ai mà đánh lễ ta?”

¹ Hai câu kệ 193, 194 là lời của ngài Mahāmoggallāna nói với bà lão dòng hạ tiện (Sđd. 105).

199. Ahaṃ bhadante¹ caṇḍālī tayā vīrena pesitā,
vandim̐ arahato pāde gotamassa yasassino.
200. Sāhaṃ vanditva² pādāni cutā caṇḍālayoniyā,
vimānaṃ sabbato bhaddaṃ upapannaṃhi nandaṃ.³
201. Accharānaṃ satahassaṃ purakkhatvāna tiṭṭhati,⁴
tāsāhaṃ pavarā seṭṭhā vaṇṇena yasaṣāyuna.⁵
202. Pahūtakatakalyāṇā sampajānā paṭissatā,⁶
muniṃ kārūnikaṃ loke taṃ bhante vanditumāgatā 'ti.⁷
203. Idaṃ vatvāna caṇḍālī kataññū katavedinī,
vanditvā arahato pāde tatthevantaradhāyathā 'ti.⁸

Caṇḍālīvimānaṃ.

2. 5

204. Nīlā pītā ca kālā ca mañjetṭhā⁹ atha lohitā,
uccāvacānaṃ vaṇṇānaṃ kiñjakkhaparivāritā.
205. Mandāravānaṃ pupphānaṃ mālaṃ dhāresi muddhani,
nayime aññesu kāyesu rukkhā santi sumedhase.
206. Kena kāyaṃ upapannā tāvatimsaṃ yasassinī,
devate pucchitācikkha kissa kammaṣṣidaṃ phalaṃ 'ti.
207. Bhadditthī¹⁰ maṃ aññimsu¹¹ kimbilāyaṃ upāsikā,
saddhāsīlena sampannā saṃvibhāgaratā sadā.
208. Acchādanañca bhattañca senāsaṃ padīpiyaṃ,
adāsiṃ ujubhūtesu vippasannaṃ cetasā.
209. Cātuddasiṃ pañcadasiṃ yā ca pakkhassa aṭṭhamī,
pāṭihāriyapakkhañca aṭṭhaṅgasusamāgataṃ.
210. Uposathaṃ upavasissaṃ sadā sīlesu saṃvutā,
saññamā saṃvibhāgā ca vimānaṃ āvasāmaṃ.¹²

¹ bhaddante - Ma.

² vanditvā - Ma, Syā.

³ nandane - Ma, Syā, PTS.

⁴ sahasāni purakkhitvā maṃ tiṭṭhanti - Syā.

⁵ yasaṣāyuna - Ma, Syā, PTS.

¹² saññamā saṃvibhāgā ca vimānaṃ āvasāmaṃ - itipāṭho Syā, PTS potthakesu natthi, evaṃ sabbattha.

⁶ paṭissatā - Ma.

⁷ āgatā - PTS.

⁸ tatthevantaradhāyatī ti - Syā.

⁹ mañjetṭhā - Ma, Syā.

¹⁰ bhadditthikā ti - Ma, Syā, PTS.

¹¹ aññamsu - Ma, evaṃ sabbattha.

199. “Thưa ngài đại đức, tôi là người nữ dòng hạ tiện đã được khích lệ bởi ngài, bởi vị anh hùng. Tôi đã đánh lễ các bàn chân của bậc A-la-hán Gotama có danh tiếng.

200. Tôi đây, sau khi đánh lễ các bàn chân, đã từ trần khỏi dòng dõi hạ tiện, tôi được tái sinh ở Thiên cung tốt đẹp về mọi phương diện, ở (khu vườn) Nandana.

201. Một trăm ngàn tiên nữ đứng tháp tùng. Trong số họ, tôi là người quý cao, hạng nhất về sắc đẹp, về danh tiếng, về tuổi thọ.

202. Thưa ngài, với nhiều việc tốt đẹp đã làm, có sự nhận biết rõ, có niệm, tôi đi đến để đánh lễ ngài, bậc hiền trí, có lòng bi mẫn ở thế gian.”

203. Sau khi nói xong điều ấy, người nữ dòng hạ tiện, có sự biết ơn, có sự nhận biết việc đã làm, đã đánh lễ các bàn chân của vị A-la-hán, rồi đã biến mất ngay tại chỗ ấy.

Thiên Cung của Người Nữ Dòng Hạ Tiện.

2. 5

204-205. “Này người nữ thông minh tuyệt vời, nàng đội ở trên đầu vòng hoa gồm nhiều bông hoa của cây *mandāra*; những cây này không có ở các tập thể (chư Thiên) khác. Chúng được bao bọc bởi các tua nhụy gồm nhiều màu sắc đậm nhạt (khác nhau): màu xanh, màu vàng, màu đen, và màu đỏ tía, rồi màu đỏ tươi.

206. Này cô nàng có danh tiếng, do việc (phước thiện) nào mà nàng đã được sanh lên cõi Trời Ba Mươi Ba? Này nàng tiên, đã được hỏi, mong nàng thuật lại quả báo này là của nghiệp nào?”¹

207. “Người ta đã biết về con là ‘Bhadditthī,’ nữ cư sĩ ở thành Kimbilā, được đầy đủ đức tin và giới hạnh, luôn luôn thích thú việc san sẻ.

208. Con đã bố thí y phục, vật thực, chỗ nằm ngồi, đèn đuốc, với tâm ý thanh tịnh ở những con người chính trực.

209. Vào ngày mười bốn, ngày mười lăm, ngày mồng tám của mỗi nửa tháng, và những ngày phụ trội của nửa tháng là có sự thọ trì tốt đẹp về tám yếu tố (tám giới).

210. Con đã hành trì ngày trai giới, luôn luôn thu thúc trong các giới. Con cư ngụ ở tòa lâu đài, có sự tự kiểm chế, có sự san sẻ.

¹ Ba câu kệ 204-206 là lời của đức Phật hỏi vị tiên nữ (Sđd. 110).

211. Pāṇātipātā viratā musāvādā ca saññatā,
theyyā ca aticārā ca majjapānā ca ārakā.

212. Pañca sikkhāpade ratā ariyasaccāna kovidā,
upāsikā cakkhumato appamādavihāriṇī.¹

213. Bhikkhū cahaṃ² paramahitānukampake
abhojayam³ tapassiyugam mahāmuniṃ,
katāvāsā⁴ katakusalā tato cutā
sayampabhā anuvarāmi nandanam.

214. Atṭhaṅgikaṃ aparimitaṃ sukhāvahaṃ
uposathaṃ sattaṃ⁵ upāvasiṃ ahaṃ,
katāvāsā⁴ katakusalā tato cutā
sayampabhā anuvarāmi nandanam ”ti.

Bhadditthi⁶vimānam.

2. 6

215. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsenti disā sabbā osadhī viya tārakā.

216. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

217. Kena tvaṃ vimalobhāsā atirocasi devate,
kena te sabbagattehi sabbā obhāsare disā.⁷

218. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati ’ti.

219. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassakammassidaṃ phalaṃ.⁸

¹ Pañca sikkhāpade ratā ariyasaccāna kovidā
upāsikā cakkhumato appamādavihārini;
katāvāsā katakusalā tato cutā
sayampabhā anuvarāmi nandanam - Ma, Syā, PTS.

² bhikkhū cāhaṃ - Ma, Syā; bhikkhū cahaṃ - PTS.

³ abhojayam - Ma, Syā, PTS.

⁷ Idam gāthā Ma, Syā, PTS potthakese na dissate.

⁸ Nāgatāpyayam gāthā sīhalakkharavimānavatthumhi, tassaṃ atṭhakathāyaṃ āgatā, tasmā
sā idha pakkhittā.

⁴ katāvākāsā - Syā;

katāvākānā - PTS.

⁵ satatam - Ma, PTS;

sattatam - Syā.

⁶ bhadditthikā - Syā.

211. Con kiêng chừa việc giết hại mạng sống, và thu thúc về việc nói dối, việc trộm cắp, việc tà hạnh, và xa lánh việc uống chất say.

212. Con được vui thích ở năm điều học, là người thông hiểu các Chân Lý Cao Thượng, là nữ cư sĩ của đấng Hữu Nhân Gotama có danh tiếng.

213. Và con đã dâng vật thực đến các tỳ khưu, những vị có lòng thương tưởng đến điều lợi ích tối thượng, đến hai vị đại hiền trí khổ hạnh (Sāriputta và Moggallāna). Có sự an trú đã được tạo lập, có việc thiện đã được thực hiện, đã chết từ nơi ấy, con lang thang đến (khu vườn) Nandana, có hào quang của chính mình.

214. Con đã thường xuyên hành trì ngày trai giới gồm tám yếu tố đem lại sự an lạc vô lượng. Có sự an trú đã được tạo lập, có việc thiện đã được thực hiện, đã chết từ nơi ấy, con lang thang đến (khu vườn) Nandana, có hào quang của chính mình.”

Thiên Cung của Bhadditthī.

2. 6

215. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

216. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

217. Hỡi nàng tiên, do điều gì mà nàng có hào quang không bị vẩn đục sáng chói vượt trội? Do điều gì mà khắp các phương đều chói sáng nhờ vào tất cả các phần thân thể của nàng?

218. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

219. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

220. Soṇadinnāti maṃ aññiṃsu nālandāyaṃ upāsikā,
saddhāsīlena sampannā saṃvibhāgaratā sadā.
221. Acchādanañca bhattañca senāsaṃ padīpiyaṃ,
adāsiṃ ujubhūtesu vippasanna cetasā.
222. Cātuddasiṃ pañcadasiṃ yā ca pakkhassa aṭṭhamī,
pāṭihāriyapakkhañca aṭṭhaṅgasusamāgataṃ.
223. Uposathaṃ upavasissaṃ sadā sīlesu saṃvutā,¹
saññamā saṃvibhāgā ca vimānaṃ āvasāmaṃ.
224. Pāṇātipātā viratā musāvādā ca saññatā,
theyyā ca aticārā ca majjapānā ca ārakā.
225. Pañcasikkhāpade ratā ariyasaccāna kovidā,
upāsikā cakkhumato gotamassa yasassino.
226. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
227. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamaṃ akāsiṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.

Soṇadinnāvimānaṃ.

2. 7

228. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsenti disā sabbā osadhī viya tārakā.
229. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
230. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
231. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammaṣṣidaṃ phalaṃ.

¹ sīle susaṃvutā - Syā.

220. “Người ta đã biết về tôi là ‘Soṇadinnā,’ nữ cư sĩ ở thành Nālandā, được đầy đủ đức tin và giới hạnh, luôn luôn thích thú việc san sẻ.

221. Tôi đã bố thí y phục, vật thực, chỗ nằm ngồi, đèn đuốc, với tâm ý thanh tịnh ở những con người chính trực.

222. Vào ngày mười bốn, ngày mười lăm, ngày mồng tám của mỗi nửa tháng, và những ngày phụ trội của nửa tháng là có sự thọ trì tốt đẹp về tám giới.

223. Tôi đã hành trì ngày trai giới, luôn luôn thu thúc trong các giới. Tôi cư ngụ ở tòa lâu đài, có sự tự kiểm chế, có sự san sẻ.

224. Tôi kiêng chừa việc giết hại mạng sống, và thu thúc về việc nói dối, việc trộm cắp, việc tà hạnh, và xa lánh việc uống chất say.

225. Tôi được vui thích ở năm điều học, là người thông hiểu các Chân Lý Cao Thượng, là nữ cư sĩ của đảng Hữu Nhãn Gotama có danh tiếng.

226. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

227. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung của Soṇadinnā.

2. 7

228. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

229. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

230. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

231. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

232. Uposathāti maṃ aññiṃsu sāketāyaṃ upāsikā,
saddhāsīlena sampannā saṃvibhāgaratā sadā.
233. Acchādanañca bhattañca senāsanam padīpiyaṃ,
adāsīṃ ujubhūtesu vipasanna cetasā.
234. Cātuddasiṃ pañcadasīṃ yā ca pakkhassa aṭṭhamī,
pāṭihāriyapakkhañca aṭṭhaṅgasusamāgataṃ.
235. Uposatham upavasissaṃ sadā sīlesu saṃvutā,
saññamā saṃvibhāgā ca vimānaṃ āvasāmaṃ.
236. Pāṇātipātā viratā musāvādā ca saññatā,
theyyā ca aticārā ca majjapānā ca ārakā.
237. Pañca sikkhāpade ratā ariyasaccāna kovidā,
upāsikā cakkhumato gotamassa yasassino.
238. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
239. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamaṃ akāsiṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.
240. Abhikkhaṇaṃ nandaṃ sutvā chando me udapajjatha,¹
tatta cittaṃ pañidhāya upapannaṃ nandaṃ.
241. Nākāsiṃ satthuvacanaṃ buddhassādiccabandhuno,
hīne cittaṃ pañidhāya sāmhi² pacchānutāpini³ ti.³
242. Kīva ciraṃ vimānasmim⁴ idha vacchasuposathe,⁵
devate pucchitācikkha yadi jānāsi āyuno 'ti.⁶
243. Saṭṭhivassasahassāni tisso ca vassakoṭiyo,⁷
idha ṭhatvā mahāmuni ito cutā gamissāmi,
manussānaṃ saṃvayatan 'ti.
244. Mā tvam uposathe bhāyi sambuddhenāpi⁸ vyākatā,
sotāpannā visesayi pahīnā tava duggatī 'ti.

Uposathāvimānaṃ.

¹ upapajjatha - Syā, PTS, Sīmu, Pa.

² sāmhi - Syā.

³ pacchānutāpini - Syā, PTS.

⁴ vimānamhi - Ma.

⁵ vassas' uposathe - Syā, PTS.

⁶ āyuno (iti) - Syā; āyuno - PTS.

⁷ tisso ca vassakoṭiyo - itipāṭho Syā potthake natthi.

⁸ sambuddhenāsi - Ma, Syā, PTS.

232. “Người ta đã biết về tôi là ‘Uposathā,’ nữ cư sĩ ở thành Sāketā, được đầy đủ đức tin và giới hạnh, luôn luôn thích thú việc san sẻ.

233. Tôi đã bố thí y phục, vật thực, chỗ nằm ngồi, đèn đuốc, với tâm ý thanh tịnh ở những con người chính trực.

234. Vào ngày mười bốn, ngày mười lăm, ngày mồng tám của mỗi nửa tháng, và những ngày phụ trội của nửa tháng là có sự thọ trì tốt đẹp về tám giới.

235. Tôi đã hành trì ngày trai giới, luôn luôn thu thúc trong các giới. Tôi cư ngụ ở tòa lâu đài, có sự tự kiểm chế, có sự san sẻ.

236. Tôi kiêng chừa việc giết hại mạng sống, và thu thúc về việc nói dối, việc trộm cắp, việc tà hạnh, và xa lánh việc uống chất say.

237. Tôi được vui thích ở năm điều học, là người thông hiểu các Chân Lý Cao Thượng, là nữ cư sĩ của đấng Hữu Nhân Gotama có danh tiếng.

238. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

239. Thừa vị tỷ khuru có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

240. “Sau khi liên tục nghe về khu vườn Nandana, niềm ước muốn đã sanh khởi ở tôi. Sau khi lập nguyện ở tâm về chốn ấy, tôi đã được sanh lên ở Nandana.

241. Tôi đã không thực hành lời dạy của bậc Đạo Sư, đức Phật, đấng thân quyến của mặt trời. Sau khi lập nguyện ở tâm về điều thấp thỏi, tôi đây sau này bị ân hận.”

242. “Này Uposathā, nàng sẽ sống ở nơi đây trong bao lâu? Hỏi nàng tiên, đã được hỏi, xin nàng hãy nói nếu nàng biết về tuổi thọ.”

243. “Thưa bậc đại hiền trí, sau khi tồn tại ở đây thời gian ba *koṭi*¹ và sáu chục ngàn năm, tôi sẽ chết từ nơi đây và đi đến cộng trú với loài người.”

244. “Này Uposathā, nàng chớ sợ hãi. Nàng cũng đã được đấng Toàn Giác tuyên bố là vị Nhập Lưu, cảnh giới khổ đau của nàng đã được dứt bỏ.”

Thiên Cung của Uposathā.

¹ 1 *koṭi* = 10.000.000 (10 triệu).

2. 8

245. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.
246. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
247. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
248. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
249. Saddhāti¹ maṃ aññimsu rājagahasmiṃ upāsikā,
saddhāsīlena sampannā saṃvibhāgaratā sadā.
250. Acchādanañca bhattañca senāsaṇaṃ padīpiyaṃ,
adāsīṃ ujubhūtesu vippasannena cetasā.
251. Cātuddasiṃ pañcadasīṃ yā ca pakkhassa aṭṭhamī,
pāṭihāriyapakkhañca aṭṭhaṅgasusamāgataṃ.
252. Uposathaṃ upavasissaṃ sadā sīlesu saṃvutā,
saññaṃ saṃvibhāgā ca vimānaṃ āvasāmaṃ.
253. Pāṇātipātā viratā musāvādā ca saññatā,
theyyā ca aticārā ca majjapānā ca ārakā.
254. Pañca sikkhāpade ratā ariyasaccāna kovidā,
upāsikā cakkhumato gotamassa yasassino.
255. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
256. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamaṃ akāsīṃ,
tenaṃhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.

Saddhāvimānaṃ.²

¹ niddā ti - Ma, PTS;
suniddā ti - Syā.

² niddāvimānaṃ - Ma, PTS;
suniddāvimānaṃ - Syā.

2. 8

245. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

246. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

247. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

248. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

249. “Người ta đã biết về tôi là ‘Saddhā,’ nữ cư sĩ ở thành Rājagaha, được đầy đủ đức tin và giới hạnh, luôn luôn thích thú việc san sẻ.

250. Tôi đã bố thí y phục, vật thực, chỗ nằm ngồi, đèn đuốc, với tâm ý thanh tịnh ở những con người chính trực.

251. Vào ngày mười bốn, ngày mười lăm, ngày mùng tám của mỗi nửa tháng, và những ngày phụ trội của nửa tháng là có sự thọ trì tốt đẹp về tám yếu tố (tám giới).

252. Tôi đã hành trì ngày trai giới, luôn luôn thu thúc trong các giới. Tôi cư ngụ ở tòa lâu đài, có sự tự kiểm chế, có sự san sẻ.

253. Tôi kiêng chừa việc giết hại mạng sống, và thu thúc về việc nói dối, việc trộm cắp, việc tà hạnh, và xa lánh việc uống chất say.

254. Tôi được vui thích ở năm điều học, là người thông hiểu các Chân Lý Cao Thượng, là nữ cư sĩ của đấng Hữu Nhãn Gotama có danh tiếng.

255. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

256. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung của Saddhā.

2. 9

257. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsenti disā sabbā osadhī viya tārakā.
258. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
259. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
260. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
261. Sunandāti¹ maṃ aññimsu rājagahasmīṃ upāsikā,
saddhāsīlena sampannā saṃvibhāgaratā sadā.
262. Acchādanañca bhattañca senāsanāṃ padīpiyaṃ,
adāsīṃ ujubhūtesu vippasannena cetasā.
263. Cātuddasīṃ pañcadasīṃ yā ca pakkhassa aṭṭhamī,
pāṭihāriyapakkhañca aṭṭhaṅgasusamāgataṃ.
264. Uposathaṃ upavasissaṃ sadā sīlesu saṃvutā,
saññaṃ saṃvibhāgā ca vimānaṃ āvasāmaṃ.
265. Pāṇātipātā viratā musāvādā ca saññatā,
theyyā ca aticārā ca majjapānā ca ārakā.
266. Pañca sikkhāpade ratā ariyasaccāna kovidā,
upāsikā cakkhumato gotamassa yasassino.
267. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
268. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamaṃ akāsīṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.

Sunandāvimānaṃ.²

¹ suniddā ti - Ma, PTS;
sudinnāti - Syā.

² suniddāvimānaṃ - Ma, PTS;
sudinnāvimānaṃ - Syā.

2. 9

257. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

258. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

259. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

260. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

261. “Người ta đã biết về tôi là ‘Sunandā,’ nữ cư sĩ ở thành Rājagaha, được đầy đủ đức tin và giới hạnh, luôn luôn thích thú việc san sẻ.

262. Tôi đã bố thí y phục, vật thực, chỗ nằm ngồi, đèn đuốc, với tâm ý thanh tịnh ở những con người chính trực.

263. Vào ngày mười bốn, ngày mười lăm, ngày mồng tám của mỗi nửa tháng, và những ngày phụ trội của nửa tháng là có sự thọ trì tốt đẹp về tám yếu tố (tám giới).

264. Tôi đã hành trì ngày trai giới, luôn luôn thu thúc trong các giới. Tôi cư ngụ ở tòa lâu đài, có sự tự kiểm chế, có sự san sẻ.

265. Tôi kiêng chừa việc giết hại mạng sống, và thu thúc về việc nói dối, việc trộm cắp, việc tà hạnh, và xa lánh việc uống chất say.

266. Tôi được vui thích ở năm điều học, là người thông hiểu các Chân Lý Cao Thượng, là nữ cư sĩ của đấng Hữu Nhãn Gotama có danh tiếng.

267. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

268. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung của Sunandā.

2. 10

269. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.
270. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
271. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
272. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
273. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
purimāya jātiyā manussaloke,
addasaṃ virajaṃ buddhaṃ vipassannamanāvilāṃ,
tassa adāsahaṃ bhikkhaṃ pasannā sehi pāṇihi.
274. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
275. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamaṃ akāsiṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.

Bhikkhādāyikāvimānaṃ.

2. 11

276. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsentī disā sabbā osadhī viya tārakā.
277. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
278. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.

2. 10

269. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.”

270. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

271. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

272. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

273. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, trong kiếp sống trước đây ở thế giới loài người, tôi đã nhìn thấy đức Phật, bậc vô nhiễm, thanh tịnh, không bị xao động. Được tịnh tín, tôi đã tự tay dâng vật thực đến Ngài.

274. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

275. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung của Người Nữ Bố Thí Vật Thực.**2. 11**

276. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.”

277. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

278. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

279. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

280. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
purimāya jātiyā manussaloke,
addasaṃ virajaṃ bhikkhuṃ vippasannamanāvilāṃ
tassa adāsahaṃ bhikkhaṃ pasannā sehi pāṇihi.

281. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

282. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamahaṃ akāsiṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati ”ti.

Dutiyabhikkhādāyikāvimaṇaṃ.

Cittalatāvaggo dutiyo.

TASSUDDĀNAM

Dāsī ceva lakhumā ca atha ācāmadāyikā
caṇḍālī bhadditthī ceva¹ soṇadinnā uposathā,
nandā ceva sunandā ca² dve ca bhikkhāya dāyikā
vaggo tena pavuccatī ”ti.

BHĀṄAVĀRAM PAṬHAMAM.

--ooOoo--

¹ bhadditthikā ceva - Syā.

² niddā ceva suniddā ca - Ma, PTS; niddā ceva sudinnā ca - Syā.

279. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

280. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, trong kiếp sống trước đây ở thế giới loài người, tôi đã nhìn thấy vị tỳ khưu, bậc vô nhiễm, thanh tịnh, không bị xao động. Được tịnh tín, tôi đã tự tay dâng vật thực đến vị ấy.

281. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

282. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung của Người Nữ Bồ Thí Vật Thực thứ nhì.

Phẩm Cittalatā là thứ nhì.

TÓM LƯỢC PHẨM NÀY

(Chuyện) người nữ tỳ, và luôn cả Lakhumā, rồi người nữ bồ thí bọt nước cơm, người nữ dòng hạ tiện, Bhadditthī, và luôn cả Soṇadinnā, Uposathā, Nandā, luôn cả Sunandā, và hai người nữ bồ thí vật thực; bởi vậy phẩm được gọi tên thế ấy.

TỤNG PHẨM THỨ NHẤT.

--ooOoo--

3. PĀRICCHATTAKAVAGGO

3. 1

283. Uḷāro te yaso vaṇṇo sabbā obhāsate disā,
nāriyo naccanti gāyanti devaputtā alaṅkatā.
284. Modenti¹ parivārenti tava pūjāya devate,
sovaṇṇāni vimānāni tavimāni sudassane.
285. Tuvaṃsi issarā tesam sabbakāmasamiddhinī,²
abhijātā mahantāsi devakāye pamodasi,
devate pucchitācikkha kissa kammassidaṃ phalan 'ti.³
286. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
287. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve,
manussaloke⁴ kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
288. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
289. Ahaṃ manussesu masussabhūtā
purimāya jātiyā manussaloke,
dussīlakule⁵ suṇisā ahoṣiṃ
assaddhesu kadariyesu ahaṃ.
290. Saddhāsīlena sampannā saṃvibhāgaratā sadā,
piṇḍāya caramānassa apūvaṃ te adāsahaṃ.
291. Tadāhaṃ sassuyācikkhiṃ samaṇo āgato idha,
tassa adāsahaṃ pūvaṃ pasannā sehi pāṇihi.
292. Iti sā⁶ sassu paribhāsi avinītā tuvaṃ⁷ vadhū,⁸
na maṃ sampucchituṃ icchi samaṇassa dadāmahaṃ.
293. Tato me sassu kupitā pahāsi musalena maṃ,
kūṭaṅgacchi⁹ avadhi maṃ nāsakkhiṃ jīvituṃ ciraṃ.

¹ modanti - Syā.

² sabbakāmasamiddhinaṃ - Syā.

³ phalaṃ - PTS.

⁴ manussabhūtā - PTS.

⁵ dussīle kule - Syā.

⁶ itissā - Ma, Syā, PTS.

⁷ avinītāsi tvam - Ma;

avinītā tvam - Syā.

⁸ vadhu - Ma.

⁹ kūṭaṅgañchi - Syā.

3. PHẨM PĀRICCHATTAKA

3. 1

283. “Danh tiếng và màu da cao sang của nàng chói sáng khắp các phương. Các nữ nhân và các Thiên tử, đã được trang điểm, nhảy múa ca hát.

284. Hỏi nàng tiên, do tôn vinh nàng mà họ làm cho nàng được vui và thấp túng nàng. Hỏi cô nàng có dáng vóc xinh xắn, những Thiên cung bằng vàng này là thuộc về nàng.

285. Nàng là nữ chủ nhân của chúng, nàng có được sự thành tựu tất cả các dục lạc, nàng đã được sanh ra tốt đẹp, nàng là vĩ đại, nàng vui thích ở tập thể chư Thiên. Nay nàng tiên, đã được hỏi, mong nàng thuật lại quả báo này là của nghiệp nào?

286. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

287. Hỏi nàng tiên có đại oai lực, tôi hỏi nàng, ở thế giới loài người nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?”¹

288. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

289. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, trong kiếp sống trước đây ở thế giới loài người, tôi đã là con dâu ở gia đình có giới hạnh xấu xa. Tôi ở giữa những người không có đức tin, bòn xén.

290. Được đầy đủ đức tin và giới hạnh, luôn luôn thích thú việc san sẻ, tôi đã dâng chiếc bánh bột chiên đến vị đang đi khát thực.

291. Rồi tôi đã thuật lại với mẹ chồng rằng: ‘Có vị Sa-môn đã đi đến đây. Được tịnh tín, con đã tự tay dâng chiếc bánh bột đến vị ấy.’

292. Như thế, người mẹ chồng đã mắng chửi rằng: ‘Cô là con dâu không được dạy dỗ. Cô đã không muốn xin phép tôi là: Con muốn dâng đến vị Sa-môn.’

293. Do đó, bị nổi giận, mẹ chồng của tôi đã đánh tôi bằng cái chày. Bà đã làm gãy xương bả vai, đã làm tôi bị thương; tôi đã không thể sống lâu.

¹ Hai câu kệ 286, 287 không có ở Tạng Miến Điện và Thái Lan (ND).

294. Sā ahaṃ kāyassa bhedaṃ vippamuttā tato cutā,
devānaṃ tāvatimsānaṃ¹ upapannā sahavyataṃ.

295. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogaṃ ye keci manaso piyā.

296. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamaṃ akāsiṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati ”ti.

Uḷāravimānaṃ.

3. 2

297. Obhāsayitvā paṭhaviṃ² sadevakaṃ
atirocasi candimasuriyā viya,
siriyaṃ ca vaṇṇena yasena tejasā
brahmā va deve³ tidase sa-indake.⁴

298. Pucchāmi taṃ uppalamāladhāriṇī⁵
āveḷiṇī kañcanasannibhattace,
alaṅkate uttamavatthadhāriṇī⁵
kā tvam subhe devate vandase mamaṃ.

299. Kiṃ tvam pure kammamakāsi attanā
manussabhūtā purimāya jātiyā
dānaṃ suciṇṇaṃ atha sīlasaṅṅamaṃ,⁶
kenūpapannā sugatiṃ yasassinī.
devate pucchitācikkha
kissa kammassidaṃ phalan ’ti.⁷

300. Idāni bhante imameva gāmaṃ⁸
piṇḍāya amhāka⁹ gharaṃ upāgami,
tato te ucchussa adāsi¹⁰ khaṇḍikaṃ
pasannacittā atulāya pītiyā.

301. Sassu¹¹ ca pacchā anuyuñjate mamaṃ
kahannu¹² ucchuṃ vadhuke avākiri,¹³
nacchaḍḍitaṃ¹⁴ na ca pana¹⁵ khāditam mayā
santassa bhikkhussa sayam adāsahaṃ.

¹ tāvatimsānaṃ devānaṃ - Syā.

² pathaviṃ - Ma.

³ devi - Syā.

⁴ sahindake - Ma, Syā, PTS.

⁵ uppalamāladhāriṇī - Ma, PTS;

uppalamāladhāriṇī - Syā.

⁶ sīlasaṅṅamaṃ - Ma.

⁷ phalaṃ - PTS.

⁸ gāme - Syā.

⁹ amhākaṃ - Ma, Syā.

¹⁰ adāsiṃ - Syā.

¹¹ sassū - Syā.

¹² kahaṃ nu - Ma; kahaṃ me - PTS.

¹³ avākiri - Ma, PTS; avākari - Syā.

¹⁴ na chaḍḍitaṃ - Ma, Syā.

¹⁵ no pana - Ma, PTS; na ca - Syā.

294. Tôi đây, do sự tan rã của thân xác, đã chết từ nơi ấy, đã được giải thoát; tôi đã được sanh lên cộng trú với chư Thiên cõi Ba Mươi Ba.

295. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

296. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung Cao Sang.

3. 2

297. “Sau khi làm chói sáng trái đất luôn cả chư Thiên, nàng sáng chói vượt trội, tựa như mặt trăng và mặt trời, với sự vinh quang, với sắc đẹp, với danh tiếng, và với quyền uy, tựa như vị Đại Phạm Thiên sáng chói vượt trội chư Thiên và thần Indra ở cõi Ba Mươi (Ba).

298. Hỡi cô nàng có mang tràng hoa sen xanh, có vòng hoa đội đầu, có làn da như là vàng, đã được trang điểm, có sự trang phục với loại vải thượng hạng, ta hỏi nàng: Hỡi nàng tiên xinh đẹp, nàng là ai mà đánh lễ ta?

299. Trước đây, nàng đã tự mình tạo nghiệp gì, khi là con người ở kiếp sống trước đây, là việc bố thí đã khéo được thực hiện hay sự thu thúc giới hạnh? Nay cô nàng có danh tiếng, do việc (phước thiện) nào mà nàng đã được sanh lên chốn an vui? Nay nàng tiên, đã được hỏi, mong nàng thuật lại quả báo này là của nghiệp nào?”

300. “Thưa ngài, mới đây, ở chính ngôi làng này, ngài đã đi đến căn nhà của chúng tôi để khát thực. Do đó, có tâm tịnh tín, tôi đã dâng ngài khúc mía với niềm vui không gì sánh bằng.

301. Và sau đó, mẹ chồng chất vấn tôi rằng: ‘Này cô dâu, cô đã ném bỏ khúc mía ở chỗ nào?’ ‘Con đã không quăng bỏ, hơn nữa con cũng không có ăn, con đã đích thân dâng đến vị tỳ khưu an tịnh.’

302. Tuyhaṃ nvidaṃ¹ issariyaṃ atho mama²
itissā sassu paribhāsate mamaṃ,
pīṭhaṃ gahetvā pahāraṃ adāsi me
tato cutā kālakatāmhi³ devatā.
303. Tadeva kammaṃ kusalaṃ kataṃ mayā
sukhañca kammaṃ anubhomi attanā,
devehi saddhiṃ paricārayāmaṃ
modāmaṃ kāmagaṇehi pañcahi.
304. Tadeva kammaṃ kusalaṃ kataṃ mayā
sukhañca kammaṃ anubhomi attanā,
devindaguttā tidasehi rakkhitā
samappitā kāmagaṇehi pañcahi.
305. Etādisaṃ puññaphalaṃ anappakaṃ
mahāvīpākā mama ucchudakkhiṇā,
devehi saddhiṃ paricārayāmaṃ
modāmaṃ kāmagaṇehi pañcahi.
306. Etādisaṃ puññaphalaṃ anappakaṃ
mahājutikā⁴ mama ucchudakkhiṇā,
devindaguttā tidasehi rakkhitā
sahassanetto iva nandane vane.
307. Tuvañca bhante anukampakaṃ viduṃ
upecca vandiṃ kusalañca pucchisaṃ,⁵
tato te ucchussa adāsiṃ⁶ khaṇḍikaṃ
pasannacittā atulāya pītiyā⁷ ti.

Ucchudāyikāvimānaṃ.

3. 3

308. Pallaṅkasetṭhe maṇisoṇṇacitte⁷
pupphābhikiṇṇe sayane uḷāre,
tattacchasi devi mahānubhāve
uccāvacaṃ iddhi vikubbamānā.
309. Imā ca te accharāyo samantato
naccanti gāyanti pamodayanti,
deviddhipattāsi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati⁷ ti.

¹ tuyhaṃ idaṃ - Syā.

² mamaṃ - Syā.

³ kālakatāmhi - Syā.

⁴ mahājutikā - Ma, Syā.

⁵ pucchiyā - Syā.

⁶ adāsi - PTS.

⁷ maṇisovaṇṇacitte - Syā.

302. ‘Quyền hành này là thuộc về cô hay thuộc về tôi?’ Người mẹ chồng đã mắng chửi tôi như thế, rồi đã cầm lấy chiếc ghế và phang cho tôi cú đánh. Đã chết từ nơi ấy, tôi đã qua đời, trở thành vị Thiên nhân.

303. Chính nghiệp thiện ấy đã được tạo ra bởi tôi. Và tôi thụ hưởng hạnh phúc, quả báu về nghiệp của mình. Tôi tiêu khiển cùng với chư Thiên, tôi vui sướng với năm loại dục.

304. Chính nghiệp thiện ấy đã được tạo ra bởi tôi. Và tôi thụ hưởng hạnh phúc, quả báu về nghiệp của mình. Được hộ trì bởi vị Chúa của chư Thiên, được bảo vệ bởi chư Thiên ở cõi Ba Mươi (Ba), tôi được cung ứng với năm loại dục.

305. Quả phước thiện như thế ấy không phải là ít, việc cúng dường mía của tôi là có quả thành tựu lớn lao. Tôi tiêu khiển cùng với chư Thiên, tôi vui sướng với năm loại dục.

306. Quả phước thiện như thế ấy không phải là ít, việc cúng dường mía của tôi có sự vinh quang lớn lao. Được hộ trì bởi vị Chúa của chư Thiên, được bảo vệ bởi chư Thiên ở cõi Ba Mươi (Ba), (tôi) tựa như vị Thần Ngàn Mắt ở khu vườn Nandana.

307. Và thưa ngài, sau khi đến gần ngài, vị có lòng thương xót, có sự hiểu biết, tôi đã đánh lễ và đã hỏi về sức khỏe. Do đó, có tâm tịnh tín, tôi đã dâng ngài khúc mía với niềm vui không gì sánh bằng.”

Thiên Cung của Người Nữ Bồ Thí Mía.

3. 3

308. “Hỡi nàng tiên có đại oai lực, tại chiếc ghế dài hạng nhất được tô điểm với ngọc ma-ni và vàng, ở chỗ nằm cao sang được rải rắc với những bông hoa, nàng ngự ở nơi ấy, đang biến hóa thần thông cao thấp đa dạng.

309. Và nàng có các tiên nữ này nhảy múa, ca hát, làm trò tiêu khiển ở xung quanh. Hỡi cô nàng có đại oai lực, nàng đã đạt được thần thông của chư Thiên. Khi là con người nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?”

310. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
aḍḍhe kule suṇisā ahoṣiṃ,
akkodhanā bhattuvasānuvattinī
ahoṣiṃ appamattā uposathe.¹
311. Manussabhūtā daharās' apāpikā²
pasannacittā patimābhirādhayim,
divā ca ratto ca manāpacāriṇī
ahaṃ pure sīlavatī ahoṣiṃ.
312. Pāṇātipātā viratā acorikā³ saṃsuddhakāyā sucibrahmacāriṇī,
amajjapā no ca musā abhāṇim⁴ sikkhāpadesu paripūrakāriṇī.
313. Cātuddasiṃ pañcadasiṃ yā ca pakkhassa aṭṭhamī
pāṭihāriyapakkhañca pasannamānasā ahaṃ,
aṭṭhaṅgupetaṃ anudhammacāriṇī
uposathaṃ pītimaṇā upāvasiṃ.
314. Imañcāriyaṭṭhaṅgavarehupetaṃ⁵
samādiyivā⁶ kusalaṃ sukhudrayaṃ,
patimhi kalyāṇī vasānuvattinī⁷
ahoṣiṃ pubbe sugatassa sāvikā.
315. Etādisaṃ kusalaṃ jīvaloke
kammaṃ karitvāna visesabhāginī,
kāyassa bheda abhisamparāyaṃ
deviddhipattā sugatimhi āgatā.
316. Vimānapāsādavare manorame
parivāritā accharāsaṅgaṇena,
sayampabhā devagaṇā ramenti⁸ maṃ
dīghāyukiṃ devavimānamāgatan "ti.

Pallaṅkavimānaṃ.

3. 4

317. Latā ca sajjā pavarā ca devatā
accimukhī⁶ rājavarassa sirīmato,
sutā ca rañño vessavaṇassa dhītā
rājimatī dhammaguṇehi sobhatha.¹⁰
318. Pañcetta nāriyo agamaṃsu nahāyituṃ
sītodikaṃ¹¹ uppalinim sivaṃ nadiṃ,
tā tattha nahāyitva¹² rametva¹³ devatā
naccitva gāyitva¹⁴ sutā lataṃ bruvī.¹⁵

¹ appamattā uposathe ahoṣiṃ - Ma;
appamattā uposathe - Syā, PTS.

² daharā apāpikā - Ma, Syā, PTS.

³ acoriyā - Syā.

⁴ amajjapānā ca musā abhāṇī - Syā.

⁵ imañca ariyaṃ aṭṭhaṅgavarehupetaṃ - Ma.

⁶ samādayitvā - Syā.

⁷ kalyāṇavasānuvattinī - Syā.

⁸ ramanti - Syā.

⁹ accimatī - Ma, PTS; acchimitī - Syā.

¹⁰ sobhitā - Syā.

¹¹ sītodakaṃ - Ma, Syā, PTS.

¹² nahāyitvā - Ma, Syā, PTS.

¹³ rametvā - Ma, ramitvā - Syā.

¹⁴ naccitvā gāyitvā - Ma, Syā.

¹⁵ bravi - Ma, Syā, PTS.

310. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã là con dâu ở gia đình giàu có. Tôi đã không có giận dữ, có sự tuân theo lệnh của chồng, không xao lãng trong ngày trai giới.

311. Khi là con người, trẻ tuổi, không ác độc, có tâm tịnh tín, tôi đã làm hài lòng người chồng. Có lối cư xử vui vẻ vào ban ngày và ban đêm, tôi đã là người có giữ giới trước đây.

312. Là người đã kiêng chừa việc giết hại mạng sống, không phải kẻ trộm cắp, có thân (nghiệp) hoàn toàn trong sạch, có sự thực hành đức hạnh trong trắng, không có việc uống chất say, và tôi đã không nói lời dối trá, là người có sự thực hành đầy đủ trọn vẹn về các điều học.

313. Vào ngày mười bốn, ngày mười lăm, ngày mồng tám của mỗi nửa tháng, và những ngày phụ trội của nửa tháng, với tâm ý tịnh tín, có sự thực hành thuận theo Pháp, với tâm ý hoan hỷ, tôi đã hành trì ngày trai giới gồm có tám yếu tố.

314. Và sau khi thọ trì thiện pháp gồm có tám yếu tố cao quý, thánh thiện, đem lại an lạc này, là người nữ yêu kiều, có sự tuân theo lệnh của chồng, tôi đã là nữ Thịnh Văn của đấng Thiện Thệ ở thời quá khứ.

315. Sau khi tạo ra nghiệp thiện như thế này ở đời sống, tôi là người nữ có được phần giác ngộ. Do sự tan rã của thân xác, vào kiếp sống kế tiếp, tôi đã đạt được thân thông của chư Thiên, đã đi đến nhàn cảnh.

316. Ở tòa lâu đài nơi Thiên cung cao quý, làm thích ý, tôi được hầu cận bởi đám đông tiên nữ, tôi có ánh sáng tự thân. Tôi đã đi đến cung điện của chư Thiên, là (Thiên nhân) có tuổi thọ; các tập thể chư Thiên khiến cho tôi được vui thích.”

Thiên Cung Chiếc Ghế Dài.

3. 4

317. Các Thiên nhân Latā, Sajjā, Pavarā, Accimukhī, và Sutā, con gái của đức vua Vessavaṇa, vị vua cao quý, có sự vinh quang, các nàng được nổi bật, chói sáng với những đức hạnh tự nhiên.

318. Và ở đây, năm người nữ này đã đi đến dòng sông tốt lành, có nước mát, có sen xanh để tắm. Ở đó, sau khi các nàng Thiên nhân ấy đã tắm, đã vui đùa, đã nhảy múa, đã ca hát, Sutā đã nói với Latā rằng:

319. Pucchāmi taṃ uppalamāladhāriṇi
āveḷiṇi kañcanasannibhattace,
timīratambakkhi¹ nabheva sobhane
dīghāyukī kena kato yaso tava.
320. Kenāsi bhadde patino piyatarā
visiṭṭhakalyāṇitarassu² rūpato,
padakkhiṇā naccanagītavādite³
ācikkha no tvaṃ naranāripucchitā 'ti.
321. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
uḷārabhoge kule suṇisā ahoṣiṃ,
akkodhanā bhattuvāsānuvattinī
uposathe appamattā ahoṣiṃ.⁴
322. Manussabhūtā daharās' apāpikā⁵
pasannacittā patimābhirādhayim,
sadevaramṃ sassasuramṃ⁶ sadāsakamṃ
abhirādhayim tamhi kato yaso mama.
323. Sāham tena kusalena kammunā
catubbhi ṭhānehi⁷ visesamajjhagā,
āyuñca vaṇṇañca sukham balañca
khiḍḍaratimṃ⁸ paccanubhomanappakamṃ.
324. Sutaṃ nu taṃ bhāsati yaṃ ayaṃ latā
yaṃ no apucchimha⁹ akittayī no,¹⁰
patino kiramhākamṃ visiṭṭhanārinamṃ¹¹
gatī ca tāsamṃ¹² pavarā ca devatā.
325. Patīsu dhammamṃ pacarāma¹³ sabbā
patibbatā yattha bhavanti¹⁴ itthiyo,
patīsu dhammamṃ pacaritva¹³ sabbā
lacchāmase bhāsati yaṃ ayaṃ latā.
326. Sīho yathā pabbatasānugocarō
mahindharamṃ pabbatamāvasitvā,
pasayha hantvā¹⁵ itare catuppade
khudde mige khādati maṃsabhojano.
327. Tatheva saddhā idha ariyasāvīkā
bhattāramṃ nissāya patimṃ anubbatā,
kodhamṃ vadhitvā abhibhuyha¹⁶ maccharamṃ¹⁷
saggamhi sā modati dhammacārinī 'ti.

Latāvimānamṃ.

¹ pītarattāmbakkhi - Syā.

² visiṭṭhakalyāṇitarassu - Syā.

³ naccagītavādite - Ma, Syā, PTS.

⁴ appamattā uposathe ahoṣiṃ - Ma;

appamattā uposathe - Syā, PTS.

⁵ daharā apāpikā - Ma, PTS;

daharā apāvīkā - Syā.

⁶ sassuramṃ - Syā.

⁷ ṭhānesu - Syā.

⁸ khiḍḍamṃ ratimṃ - Syā.

⁹ āpucchimha - Syā.

¹⁰ akittayino - Syā.

¹¹ visiṭṭhā nārinamṃ - Syā.

¹² nesamṃ - Syā.

¹³ paricarāma - Syā.

¹⁴ yathābhavanti - Syā.

¹⁵ gantvā - Syā.

¹⁶ abhibhuyya - Syā, PTS.

¹⁷ maccharamṃ - Syā.

319. “Hỡi cô nàng có mang tràng hoa sen xanh, có vòng hoa đội đầu, có làn da như là vàng, có cặp mắt màu đồng đen, chói sáng tựa như bầu trời, có tuổi thọ, em hỏi chị: Do điều gì mà danh tiếng đã được tạo ra cho chị?”

320. Này chị yêu, do điều gì chị được chồng yêu quý hơn hết, được nổi bật và yêu kiều hơn về dáng vóc, được khéo léo về các việc nhảy múa, ca hát, tấu nhạc? Đã được hỏi bởi những (Thiên nhân) nam nữ, mong chị thuật lại cho chúng tôi.”

321. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã là con dâu ở gia đình có của cải cao sang. Tôi đã không có giận dữ, có sự tuân theo lệnh của chồng, không xao lãng trong ngày trai giới.

322. Khi là con người, trẻ tuổi, không ác độc, có tâm tịnh tín, tôi đã làm hài lòng người chồng, luôn cả em chồng, tôi đã làm hài lòng cha mẹ chồng, luôn cả tôi tớ. Ở nơi ấy, danh tiếng đã được tạo ra cho tôi.

323. Với nghiệp thiện ấy, tôi đây đã đạt đến trạng thái đặc biệt ở bốn lãnh vực: tuổi thọ, sắc đẹp, an vui, và sức mạnh. Tôi thọ hưởng sự khoái lạc vui thích không phải là ít.”

324. “Lời Latā này nói có được lắng nghe không vậy? Chị đã giải thích cho chúng ta điều chúng ta đã hỏi. Nghe rằng những người chồng là số phận đặc biệt dành cho những người phụ nữ chúng ta và là các Thiên nhân cao quý đối với những người nữ chúng ta đây.

325. Tất cả chúng ta hãy thực hành phận sự đối với những người chồng, qua đó các phụ nữ trở thành những người vợ chung thủy. Sau khi thực hành phận sự đối với những người chồng, tất cả chúng ta sẽ đạt được điều Latā này nói.

326. Giống như loài sư tử, có khu vực kiếm ăn là đồi núi cao nguyên, sau khi hùng cứ ở ngọn núi là vật nâng đỡ trái đất, sau khi chế ngự rồi giết chết các loài bốn chân khác; có vật thực là thịt sống, nó ăn các loài thú nhỏ.

327. Tương tự y như thế, ở đây các nữ đệ tử của bậc Thánh, có đức tin, sau khi nương tựa chồng, chung thủy với chồng, sau khi đã tiêu diệt sự phẫn nộ và chế ngự sự bôn xên, người nữ ấy, có thực hành Giáo Pháp, vui sướng ở cõi Trời.”

Thiên Cung của Latā.

3. 5

328. Sattatantiṃ sumadhuraṃ rāmaṇeyyaṃ avācayim,
so maṃ raṅgamhi avheti saraṇaṃ me hohi kosiyā 'ti.
329. Ahaṃ te saraṇaṃ homi ahamācariyapūjako,
na taṃ jayissati sisso sissamācariya jessasī 'ti.
330. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsenti disā sabbā osadhī viya tārakā.
331. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
332. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsī evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
333. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
334. Vatthuttamadāyikā nārī
pavarā hoti naresu nārisu,¹
evaṃ piyarūpadāyikā manāpaṃ
dibbaṃ sā labhate upecca ṭhānaṃ.
335. Tassā me passa vimānaṃ
accharā kāmavaṇṇinīhamasmi,
accharā sahasassāhaṃ²
pavarā passa puññaṃ³ vipākaṃ.
336. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
337. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.

¹ nārisu - PTS.

² accharāsaḥassāhaṃ pavarā - Syā.

³ puññaṃ - katthaci.

3.5

328. “Tôi đã chỉ dạy (cho đứa học trò) cách trình tấu loại đàn bảy dây có âm thanh ngọt ngào, đáng ưa thích. Gã thách thức tôi ở nơi khán đài. Nay Kosiya (Chúa Trời Sakka), ngài hãy là nơi nương tựa của tôi.”

329. “Tôi là nơi nương tựa của ngài, tôi là người tôn vinh thầy giáo. Gã học trò sẽ không thắng ngài. Nay thầy giáo, ngài sẽ chiến thắng gã học trò.”¹

330. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.”

331. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

332. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

333. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

334. “Người nữ bố thí vải vóc loại tốt nhất là cao quý trong số các người nam các người nữ, tương tự như vậy người nữ bố thí hình ảnh đáng yêu, người nữ ấy đi đến và đạt được địa vị thích ý thuộc về cõi Trời.

335. Ngài hãy nhìn xem Thiên cung của tôi đây. Tôi là tiên nữ có được đáng vóc theo ý muốn, tôi là cao quý trong số một ngàn tiên nữ; ngài hãy nhìn xem quả thành tựu của các việc phước thiện.

336. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

337. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

¹ Hai câu kệ này là lời của đức Thế Tôn khi Ngài liên hệ đến thời kỳ quá khứ, lúc là thầy giáo dạy đàn tên Guttilla, còn người học trò đã thách thức tài nghệ với thầy có tên Mūsila, là tiền thân của Devadatta. Chi tiết câu chuyện được ghi lại ở Chú Giải của tập Kinh này. Bốn Sanh 243 (*Guttillajātakaṃ*) ở Chú Giải Kinh Bốn Sanh có nội dung cũng tương tự.

- (yathā ca ettha evaṃ upari sabbavimānesu vitthāretabbaṃ)
 338-341. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate, —pe—
 vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
342. Pupphuttamadāyikā nārī
 pavarā hoti naresu nārīsu,
 evaṃ piyarūpadāyikā manāpaṃ
 dibbaṃ sā labhate upecca ṭhānaṃ.
343. Tassā me passa vimānaṃ
 accharā kāmavaṇṇinīhamasmi,
 accharā sahasassāhaṃ
 pavarā passa puññānaṃ vipākaṃ.
- 344-349. Tena me tādiso vaṇṇo —pe—
 vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.
- 350-357. Gandhuttamadāyikā nārī
 pavarā hoti naresu nārīsu —pe—
- 358-365. Phaluttamadāyikā nārī —pe—
- 366-373. Rasuttamadāyikā nārī —pe—
- 374-381. Gandhapañcaṅgulikaṃ ahamadāsīṃ
 kassapassa bhagavato thūpasmiṃ¹ —pe—
 tassā mama passa vimānaṃ —pe—
 vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.
- 382-389. Bhikkhū cahaṃ² bhikkhuniyo ca
 addasāsīṃ³ panthapaṭipanne
 tesāhaṃ dhammaṃ sutvāna
 ekūposathaṃ upavasissaṃ
 tassā me passa vimānaṃ—pe—
 vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.
- 390-397. Uduke ṭhitā udakamadāsīṃ
 bhikkhuno cittaena vippasannaena
 tassā me passa vimānaṃ—pe—
 vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.
- 398-405. Sassuñcāhaṃ sasurañca⁴
 caṇḍike kodhane ca pharuse ca
 anussūyikā sūpaṭṭhāsīṃ⁵
 appamattā sakena sīlena —pe—
- 406-413. Parakammakarī⁶ āsīṃ atthenātanditā dāsī
 akkodhanā anatimānī⁷ saṃvibhāginī sakassa bhāgassa —pe—

¹ thūpamhi - Ma.

² ca ahaṃ - Ma; cāhaṃ - Syā.

³ addasāmi - Ma, Syā; addasāsīṃ - PTS.

⁴ sassure ca - Syā.

⁵ upaṭṭhāsīṃ - Ma, Syā, PTS.

⁶ parakammakarīnī - Syā;

parakammakarī - PTS, Sīmu.

⁷ akkodhanānatimānīnī - Ma.

(Và giống như ở đây, nên giải thích chi tiết về tất cả các Thiên cung tương tự như trên).

338-341. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, —(như trên)— và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?”

342. “Người nữ bố thí bông hoa loại tốt nhất là cao quý trong số các người nam các người nữ, tương tự như vậy người nữ bố thí hình ảnh đáng yêu, người nữ ấy đi đến và đạt được địa vị thích ý thuộc về cõi Trời.

343. Ngài hãy nhìn xem Thiên cung của tôi đây. Tôi là tiên nữ có được đáng vóc theo ý muốn, tôi là cao quý trong số một ngàn tiên nữ; ngài hãy nhìn xem quả thành tựu của các việc phước thiện.

344-349. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. —(như trên)— và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

350-357. “Người nữ bố thí hương thơm loại tốt nhất là cao quý trong số các người nam các người nữ, —(như trên)—

358-365. “Người nữ bố thí trái cây loại tốt nhất —(như trên)—

366-373. “Người nữ bố thí vị nếm loại tốt nhất —(như trên)—

374-381. “Tôi đã dâng cúng một nhúm vật thơm năm ngón tay¹ ở ngôi bảo tháp của đức Thế Tôn Kassapa. —(như trên)— Ngài hãy nhìn xem Thiên cung của tôi đây. —(như trên)— và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

382-389. “Tôi đã nhìn thấy các vị tỳ khưu và tỳ khưu ni đang đi dọc theo đường lộ. Sau khi lắng nghe Giáo Pháp ở các vị ấy, tôi đã hành trì một ngày trai giới. Ngài hãy nhìn xem Thiên cung của tôi đây. —(như trên)— và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

390-397. “Đứng ở trong nước, với tâm tịnh tín tôi đã dâng cúng nước đến vị tỳ khưu. Ngài hãy nhìn xem Thiên cung của tôi đây. —(như trên)— và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

398-405. “Tôi đã hầu hạ mẹ chồng và cha chồng hung tợn, giận dữ, và thô lỗ. Tôi không đổ kỵ, không xao lãng về giới hạnh của mình. —(như trên)—

406-413. “Tôi đã là người làm công việc cho những người khác, là nữ tỳ không lười biếng đối với mục đích, là người không có giận dữ, không có ngã mạn, có sự san sẻ phần thọ lãnh của mình. —(như trên)—

¹ *pañcaṅgulikaṃ*: (*pañca*: số 5, *āṅgulikaṃ*: thuộc về ngón tay), *pañcaṅgulikaṃ* là một nhúm vật thơm do năm ngón tay chụm lại rồi bốc lên.

414-421. Khīrodanaṃ ahamadāsiṃ bhikkhuno piṇḍāya carantassa
evaṃ karitvā kammaṃ sugatiṃ uppajja modāmi —pe—

422. Phāṇitaṃ ahamadāsiṃ —pe—

430. Uccukhaṇḍakaṃ¹ ahamadāsiṃ —pe—

438. Timbarūsakaṃ² ahamadāsiṃ —pe—

446. Kakkārikaṃ³ ahamadāsiṃ —pe—

454. Eḷālukaṃ ahamadāsiṃ —pe—

462. Vallīphalaṃ⁴ ahamadāsiṃ —pe—

470. Phārusakaṃ ahamadāsiṃ —pe—

478. Hatthappatāpakaṃ ahamadāsiṃ —pe—

486. Sākamuṭṭhiṃ ahamadāsiṃ —pe—

494. Pupphakamuṭṭhiṃ ahamadāsiṃ —pe—

502. Mūlakaṃ ahamadāsiṃ —pe—

510. Nimbamuṭṭhiṃ ahamadāsiṃ —pe—

518. Ambakañjikaṃ ahamadāsiṃ —pe—

526. Doṇinimmajjanaṃ⁵ ahamadāsiṃ —pe—

534. Kāyabandhanaṃ ahamadāsiṃ —pe—

542. Aṃsavatṭakaṃ⁶ ahamadāsiṃ —pe—

550. Āyogapattāṃ⁷ ahamadāsiṃ —pe—

558. Vidhūpanaṃ ahamadāsiṃ —pe—

566. Tālavaṇṭaṃ⁸ ahamadāsiṃ —pe—

574. Morahatthaṃ ahamadāsiṃ —pe—

582. Chattaṃ ahamadāsiṃ —pe—

590. Upāhanaṃ ahamadāsiṃ —pe—

598. Pūvaṃ ahamadāsiṃ —pe—

606. Modakaṃ ahamadāsiṃ —pe—

610. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsenti disā sabbā osadhī viya tārakā.

611. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

612. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.

613. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

614. Sakkhalim⁹ ahamadāsiṃ bhikkhuno piṇḍāya carantassa,
evaṃ karitvā kammaṃ sugatiṃ upapajja modāmi.

¹ ucchukkhāṇḍikaṃ - Ma, Syā; ucchukkhāṇḍakaṃ - PTS.

² timbarusakaṃ - Ma.

³ kakkārukaṃ - Syā.

⁴ vallīphalaṃ - Ma, PTS; vallīpakkaṃ - Syā.

⁶ aṃsavatṭakaṃ - Ma; aṃsabandhakaṃ - Syā.

⁷ ayogapattāṃ - Syā.

⁵ doṇinimmujjanaṃ - Syā.

⁸ tālavāṇṭaṃ - Syā.

⁹ sakkhalikaṃ - Ma.

414-421. Tôi đã dâng cúng cơm sữa đến vị tỳ khưu đang đi khát thực. Sau khi thực hiện việc làm như vậy, sau khi được sanh về nhân cảnh, tôi vui sướng —(như trên)—

422. Tôi đã dâng cúng mật đường —(như trên)—

430. Tôi đã dâng cúng khúc mía —(như trên)—

438. Tôi đã dâng cúng trái cây *timbaru* —(như trên)—

446. Tôi đã dâng cúng dưa hấu —(như trên)—

454. Tôi đã dâng cúng dưa leo —(như trên)—

462. Tôi đã dâng cúng trái của giống dây leo —(như trên)—

470. Tôi đã dâng cúng bông hoa *phārusaka* —(như trên)—

478. Tôi đã dâng cúng cái chậu đốt than —(như trên)—

486. Tôi đã dâng cúng nắm củ sen —(như trên)—

494. Tôi đã dâng cúng nắm bông hoa loại nhỏ —(như trên)—

502. Tôi đã dâng cúng củ cải —(như trên)—

510. Tôi đã dâng cúng nắm hạt *nimba* —(như trên)—

518. Tôi đã dâng cúng cháo xoài —(như trên)—

526. Tôi đã dâng cúng bánh dầu hạt mè —(như trên)—

534. Tôi đã dâng cúng dây buộc thân —(như trên)—

542. Tôi đã dâng cúng quai túi mang vai —(như trên)—

550. Tôi đã dâng cúng vải băng bó —(như trên)—

558. Tôi đã dâng cúng cây quạt vuông —(như trên)—

566. Tôi đã dâng cúng cây quạt (tròn) lá cọ —(như trên)—

574. Tôi đã dâng cúng quạt đuổi ruồi bằng lông công —(như trên)—

582. Tôi đã dâng cúng cây lọng che —(như trên)—

590. Tôi đã dâng cúng dép —(như trên)—

598. Tôi đã dâng cúng bánh bột —(như trên)—

606. Tôi đã dâng cúng thịt vò viên —(như trên)—

610. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.”

611. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

612. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

613. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

614. Tôi đã dâng cúng bánh ngọt đến vị tỳ khưu đang đi khát thực. Sau khi thực hiện việc làm như vậy, sau khi được sanh về nhân cảnh, tôi vui sướng.

615. Tassā me passa vimānaṃ
accharā kāmavaṇṇinīhamasmi,
accharā sahasassāhaṃ
pavarā passa puññaṃ vipākaṃ.
616. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
617. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamakāsi puññaṃ
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.
618. Svāgataṃ vata me ajja suppabhātaṃ suvuṭṭhitaṃ,¹
yaṃ addasaṃ² devatāyo accharā kāmavaṇṇiyo.³
619. Imāhaṃ⁴ dhammaṃ sutvā⁵ kāhāmi kusalaṃ bahuṃ,
dānena samacariyāyaṃ⁶ saññaṃmena damena ca,
svāhaṃ⁷ tattha gamissāmi⁸ yattha gantvā na socare 'ti.

Guttilavimānaṃ.

3. 6

620. Daddallamānā vaṇṇena yasasā⁹ ca yasassinī,
sabbe deve tāvatimse vaṇṇena atirocasi.
621. Dassanaṃ nābhijānāmi idaṃ paṭhamadassanaṃ,
kasmā kāyā nu āgama nāmena bhāsase maman 'ti.
622. Ahaṃ bhadde subhaddāsiṃ pubbe mānusake bhave,
saha bhariyā ca te āsiṃ bhaginī ca kaṇiṭṭhikā.¹⁰
623. Sā ahaṃ¹¹ kāyassa bheda¹² vippanuttā tato cutā,
nimmānaratīnaṃ devānaṃ¹³ upapannā saavyatan 'ti.
624. Pahūtakatakalyāṇā te deve yanti pāṇino,
yesaṃ tvaṃ kittayissasi subhadde jātimattano.
625. Kathaṃ¹⁴ tvaṃ kena vaṇṇena kena vā anusāsītā,
kīdiseneva dānena subbatena yasassinī.
626. Yasam etādisaṃ pattā visesaṃ vipulamajjhagā,
devate pucchitācikkha kissa kammassidaṃ phalan 'ti.

¹ suhuṭṭhitaṃ - Ma, Syā.

² addasāmi - Ma; addasāsiṃ - PTS.

³ kāmavaṇṇiniyo - Ma, Syā.

⁴ imāsāhaṃ - Ma, PTS; tāsāhaṃ - Syā.

⁵ sutvāna - Syā.

⁶ samacariyāya - Ma, Syā, PTS.

⁷ sāhaṃ - Syā.

⁸ tattheva gacchāmi - katthaci.

⁹ yasasā - Syā.

¹⁰ kaṇiṭṭhakā - Syā.

¹¹ sāhaṃ - Syā, PTS.

¹² bheda - Syā, PTS.

¹³ nimmānaratidevānaṃ - PTS.

¹⁴ atha - Ma.

615. Ngài hãy nhìn xem Thiên cung của tôi đây. Tôi là tiên nữ có được dáng vóc theo ý muốn, tôi là cao quý trong số một ngàn tiên nữ; ngài hãy nhìn xem quả thành tựu của các việc phước thiện.

616. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

617. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.

618. Quả thật, việc đi đến tốt đẹp đã có cho tôi, hôm nay là vô cùng xán lạn, được vươn lên tốt đẹp, bởi vì tôi đã nhìn thấy các vị Thiên nhân, các tiên nữ có được dáng vóc theo ý muốn.

619. Sau khi lắng nghe Giáo Pháp ở những người này, tôi sẽ thực hiện nhiều việc lành. Nhờ vào việc bố thí, nhờ vào việc hành thiện, nhờ vào việc thu thúc, nhờ vào việc rèn luyện, tôi đây sẽ đi đến nơi ấy, là nơi không sầu muộn sau khi đi đến.”

Thiên Cung của Guttila.

3. 6

620. “Này cô nàng có danh tiếng, trong lúc tỏa sáng rực rỡ nhờ vào làn da và danh tiếng, nàng sáng chói vượt trội tất cả chư Thiên ở cõi Trời Ba Mươi Ba về phương diện sắc đẹp.

621. Tôi không biết rõ về việc gặp gỡ (trong quá khứ); đây là lần gặp gỡ đầu tiên. Từ tập thể nào nàng đã đi đến? Nàng hãy chuyện trò với tôi theo tên gọi (Bhaddā).”

622. “Này Bhaddā, trong thời quá khứ ở cảnh giới loài người, tôi đã là Subhaddā. Tôi đã là em gái, và là người vợ có chung chồng với chị.

623. Tôi đây, do sự tan rã của thân xác, đã chết từ nơi ấy, đã được giải thoát; tôi đã được sanh lên cộng trú với chư Thiên cõi Hóa Lạc.”

624. “Các chúng sinh đã tạo được nhiều việc tốt đẹp (có phước báu lớn lao) đi đến với chư Thiên ấy. Này Subhaddā, nàng hãy thuật lại việc sanh ra của bản thân ở nơi chư Thiên ấy.

625. Bằng cách nào, bởi lý do nào, hoặc đã được ai chỉ dạy, do sự bố thí thuộc loại thế nào, với sự thọ trì tốt lành nào mà nàng có được danh tiếng?

626. Nàng đã đạt được danh tiếng như thế này. Nàng đã đạt đến trạng thái đặc biệt, lớn lao. Này nàng tiên, đã được hỏi, mong nàng thuật lại quả báo này là của nghiệp nào?”

627. Aṭṭheva piṇḍapātāni yaṃ dānaṃ adadaṃ pure,
dakkhiṇeyyassa saṅghassa pasannā sehi pāṇihi.
628. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
629. Akkhāmi te devi mahānubhāve
manussabhūtā yamaṃ akāsiṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.
630. Ahaṃ tayā bahutare bhikkhū saññate brahmacārino,¹
kappesiṃ² annapānena pasannā sehi pāṇihi,
tayā bahutaraṃ datvā hīnakāyūpagā ahaṃ.³
631. Kathaṃ tvaṃ appataraṃ datvā visesaṃ vipulamajjhagā,
devate pucchitācikkha yassa⁴ kammassidaṃ phalaṃ 'ti.
632. Manobhāvaniyo bhikkhu sandiṭṭho me pure ahu,
tāhaṃ bhattena nimantesiṃ revataṃ attanaṭṭhamaṃ.
633. So me atthapurekkhāro anukampāya revato,
saṅghe dehīti maṃ avoca⁵ tassāhaṃ vacanaṃ kariṃ.
634. Sā dakkhiṇā saṅhagatā appameyye⁶ patiṭṭhitā,
puggalesu tayā dinnaṃ na taṃ tava mahapphalan 'ti.
635. Idānevāhaṃ jānāmi saṅghe dinnaṃ mahapphalaṃ,
sāhaṃ gantvā manussattaṃ vadaññū vītamaccharā,
saṅghe dānāni dassāmi⁷ appamattā punappunan 'ti.
636. Kā esā devatā bhadde tayā mantayate saha,
sabbe deve tāvatimse vaṇṇena atirocatī 'ti.
637. Manussabhūtā devinda pubbe mānusake bhava,
sahabhariyā ca me āsi bhaginī ca kaniṭṭhikā,⁸
saṅghe dānāni datvāna katapuññā virocati 'ti.

¹ brahmacārayo - Ma; brahmacāriye - PTS.

² tappesiṃ - Ma, Syā, PTS.

³ ahaṃ - katthaci.

⁴ kissa - Ma, Syā, PTS.

⁵ maṃvoca - Ma, PTS.

⁶ appameyyā - Syā.

⁷ dānaṃ dassāmihaṃ - Syā.

⁸ kaniṭṭhakā - Syā.

627. “Được tịnh tín, trước đây tôi đã tự tay dâng cúng vật bố thí chỉ là tám phần đồ ăn khất thực đến hội chúng xứng đáng được cúng dường.

628. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

629. Thừa vị nữ Thiên nhân có đại oai lực, tôi trình bày cho chị về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

630. “Được tịnh tín, tôi đã tự tay chuẩn bị cơm nước cho các vị tỳ khưu đã được thu thúc, có sự thực hành Phạm hạnh, nhiều hơn so với nàng. Sau khi dâng cúng nhiều hơn nàng, tôi đã đi đến tập thể thấp kém.

631. Sau khi dâng cúng ít hơn tôi, như thế nào mà nàng đã đạt đến trạng thái đặc biệt, lớn lao? Nay nàng tiên, đã được hỏi, mong nàng thuật lại quả báo này là của nghiệp nào?”

632. “Trước đây, tôi đã gặp vị tỳ khưu đáng được tôn kính. Tôi đã thỉnh mời vị Revata ấy về bữa thọ trai với bản thân vị ấy là người thứ tám.

633. Quan tâm đến lợi ích của tôi, vị Revata ấy, vì lòng thương tưởng, đã nói với tôi rằng: ‘Hãy dâng cúng ở Hội Chúng;’ tôi đã làm theo lời nói của vị ấy.

634. Việc cúng dường ấy được dâng đến Hội Chúng (sẽ) được thiết lập ở vô lượng; việc bố thí ấy (nếu) được dâng cúng ở các cá nhân thì (sẽ) không có quả báo lớn lao cho chị.”

635. “Ngay giờ đây, tôi biết rằng vật được dâng cúng ở Hội Chúng có quả báo lớn lao. Sau khi đi đến bản thể loài người, tôi đây, với sự ân cần, với sự bòn xén đã được xa lìa, tôi sẽ dâng cúng các vật thí ở Hội Chúng lần này đến lần khác, không bị xao lãng.”

636. “Này Bhaddā, Thiên nhân ấy là ai mà trò chuyện với nàng, và sáng chói vượt trội tất cả chư Thiên ở cõi Trời Ba Mươi Ba về phương diện sắc đẹp?”¹

637. “Thừa vị Chúa của chư Thiên, trong thời quá khứ khi là con người ở cảnh giới loài người, nàng đã là người vợ có chung chồng với thiếp và còn là người em gái của thiếp. Sau khi dâng cúng các vật thí ở Hội Chúng, nàng chói sáng với phước báu đã tạo.”

¹ Chúa Trời Sakka nhìn thấy ánh sáng vượt trội của Subhaddā nên đã hỏi Bhaddā về điều ấy (Sđd. 153).

638. Dhammena pubbe bhaginī tayā bhadde virocati,¹
yaṃ saṅghasmiṃ² appameyye patitṭhāpesi dakkhiṇaṃ.
639. Pucchito hi mayā buddho gijjhakūṭamhi pabbate,
vipākaṃ saṃvibhāgassa yattha dinnāṃ mahapphalaṃ.
640. Yajamānānaṃ manussānaṃ puññapekkhāna pāṇinaṃ,
karotaṃ³ opadhikaṃ puññaṃ yattha dinnāṃ mahapphalaṃ.
641. Taṃ me buddho viyākāsi jānaṃ kammaphalaṃ sakaṃ,
vipākaṃ saṃvibhāgassa yattha dinnāṃ mahapphalaṃ.
642. Cattāro ca paṭipannā cattāro ca phale ṭhitā,
esa saṅgho ujubhūto paññāsīlasamāhito.
643. Yajamānānaṃ manussānaṃ puññapekkhāna pāṇinaṃ,
karotaṃ³ opadhikaṃ puññaṃ saṅghe dinnāṃ mahapphalaṃ.
644. Eso hi saṅgho vipulo mahaggato
esappameyyo udadhīva sāgaro,
ete hi seṭṭhā naravīrasāvaka⁴
pabhaṅkarā dhammamudīrayanti.⁵
645. Tesāṃ sudinnaṃ suhutaṃ suyitṭhaṃ,
ye saṅghamuddissa dadanti dānaṃ,
sā dakkhiṇā saṅghagatā patitṭhitā
mahapphalā lokavidūhi⁶ vaṇṇitā.
646. Etādisaṃ yaññaṃ manussarantā⁷
ye vedajātā vicaranti loke,
vineyya maccheramaṃ samūlaṃ
aninditā saggamupenti ṭhānaṃ ”ti.

Daddallavimānaṃ.

3. 7

647. Phalika⁸ rajatahemajālacchannaṃ
vidhavicitratalamaddasaṃ surammaṃ,
vyamaṃ sunimmitaṃ toraṇūpapannaṃ
rucakupakiṇṇaṃ⁹ idaṃ subhaṃ vimānaṃ.
648. Bhāti ca dasadisā nabheva suriyo
sarade tamonudo sahasaraṃsī,
tathā tapatimidaṃ tava vimānaṃ
jalamiva dhūmasikho nise nabhagge.

¹ virocasi - Syā.

² saṅghamhi - Ma, PTS.

³ karontaṃ - Syā.

⁴ naravīriyasāvaka - Syā.

⁵ dhammakathaṃ udīrayanti - Syā.

⁶ lokavidūna - Ma, PTS.

⁷ puññaṃ manussarantā - Syā.

⁸ phalika - PTS.

⁹ rucakupakiṇṇaṃ - Syā.

638. “Này Bhaddā, người em gái trong thời quá khứ chói sáng hơn nàng bởi lý do nàng ấy đã tạo lập sự cúng dường ở Hội Chúng vô lượng.

639. Bởi vì, ở núi Gijjhakūṭa, ta đã hỏi đức Phật về quả thành tựu của sự san sẻ, về vật được dâng cúng ở nơi nào thì có quả báo lớn lao.

640. Đối với những con người đang hiến cúng, đối với các chúng sinh mong mỏi phước báu đang thực hiện phước thiện có liên quan đến việc tái sanh, vật được dâng cúng ở nơi nào thì có quả báo lớn lao.

641. Đức Phật, biết về quả báo của nghiệp ở từng trường hợp, đã giải thích điều ấy cho ta về quả thành tựu của sự san sẻ, về vật được dâng cúng ở nơi nào thì có quả báo lớn lao.

642. Bốn hạng đã thực hành (bốn Đạo) và bốn hạng đã trụ ở Quả vị (bốn Quả), Hội Chúng ấy có bản thể chính trực, có Giới - Định - Tuệ.

643. Đối với những con người đang hiến cúng, đối với các chúng sinh mong mỏi phước báu đang thực hiện phước thiện có liên quan đến việc tái sanh, vật được dâng cúng ở Hội Chúng thì có quả báo lớn lao.

644. Bởi vì Hội Chúng ấy là bao la, đã đi đến sự vĩ đại. Hội Chúng ấy không thể đo lường, tựa như biển cả, đại dương. Chính những vị này là hạng nhất, là các đệ tử của bậc Anh Hùng trong số các nam nhân, là những đấng quang đăng tuyên thuyết Giáo Pháp.

645. Những người nào dâng cúng vật thí xác định dành cho Hội Chúng, sự bố thí của những người ấy là đã khéo được dâng cúng, khéo được hiến dâng, khéo được hiến cúng. Sự cúng dường ấy, đã đi đến Hội Chúng, đã được tạo lập, có quả báo lớn lao, đã được các đấng Hiếu Biết Thế Gian khen ngợi.

646. Những người nào đi lang thang ở thế gian với niềm vui đã được sanh khởi trong khi nhớ lại sự hiến cúng như thế ấy, (những người ấy) sau khi loại bỏ bợn nhơ của sự bòn xén luôn cả gốc rễ, không bị quở trách, và đi đến địa vị cõi Trời.”

Thiên Cung Tỏa Sáng Rực Rỡ.

3. 7

647. “Ta đã nhìn thấy tòa lâu đài vô cùng đáng yêu, được bao phủ bởi những ngọc pha-lê và các màng lưới bằng bạc và vàng, có bề mặt đa dạng và nhiều màu sắc; cung điện xinh đẹp này khéo được hóa hiện ra, có dựng cổng chào, được rải lên với những hạt cát bằng vàng.

648. Và tựa như mặt trời, vật xua tan bóng tối vào mùa thu có ngàn ánh hào quang, chiếu sáng mười phương ở không trung, tương tự như thế cung điện này của nàng sáng chói tựa như ngọn lửa đang cháy rực ở trên đỉnh đám mây vào ban đêm.

649. Musatīva nayanam sateratāva¹
 ākāse thapitamidaṃ manuññaṃ,
 viṇāmurajasammatāla²ghuṭṭhaṃ
 iddhaṃ indapuraṃ tathā tavedaṃ.
650. Padumakumuduppalakavalayaṃ
 yūdhika³ bandhukanojakā ca santi,
 sālakuṣumitapupphitā asokā
 vividhadumaggasugandhasevitamidaṃ.
651. Saḷalalabujabhujaka⁴saññatā⁵
 kusakasuphullitalatāvalambinihi,
 mañijālasadisā yasassinī
 rammā pokkharaṇī upaṭṭhitā te.
652. Udakaruḥā ca yetthi pupphajātā
 thalajā ye ca santi rukkhajātā,
 mānusakāmānusakā⁶ ca dibbā
 sabbe tuyhaṃ nivesanamhi jātā.
653. Kissa saṃyamadamassayaṃ⁷ vipāko
 kenāsi kammaphalenidhūpapannā,
 yathā ca te adhigatamidaṃ vimānaṃ
 tadanupadaṃ avacās' ulārapakhume 'ti.⁸
654. Yathā ca me adhigatamidaṃ vimānaṃ
 koṇcamayūracakoraṅghacaritaṃ,
 dibba⁹pilavaḥṃsarājaciṇṇaṃ
 dvijakāraṇḍavakokilābhinaditaṃ.
655. Nānā santānakapuppharukkhavividhā
 pāṭalijambu-asokarukkhavantaṃ,
 yathā ca me adhigatamidaṃ vimānaṃ
 tante pavadissāmi¹⁰ suṇohi bhante.
656. Magadhavarapuratthimena
 nālakagāmo¹¹ nāma atthi bhante,
 tattha ahoṣiṃ pure suṇisā
 sesavatī¹² tattha jāniṃsu mamaṃ.

¹ sateritāva - Syā.

² tāla - PTS.

³ yodhika - Ma, PTS; yothikābhaṇḍikānojakā - Syā.

⁴ saḷalalabujasujaka - Syā, Sī.

⁵ saṃyuttā - Ma, PTS.

⁶ mānusakāmānussakā - Ma; mānusakā amānusakā - PTS.

⁷ samadamassa ayaṃ - Syā; samadamassayaṃ - PTS, Sīmu.

⁸ avacāsiḷārapamhe ti - Ma; ālārapakhumeti - Syā.

⁹ dibya - Ma, Syā.

¹⁰ pavedayāmi - Ma;
 pavedissāmi - Syā, PTS.

¹¹ nālakagāmako - Syā;
 nālakagāmo - PTS.

¹² pevasatī ti - Ma;
 sesavatīti - Syā.

649. (Cung điện) này dường như làm lóa mắt, tựa như tia chớp, được tạo lập ở không trung, làm hài lòng. Giống như thành phố của vị thần Indra, cái (cung điện) này của nàng sầm uất, được vang vang tiếng đàn *vīṇā*, trống con, chập chửa, và chiêng đồng.

650. Có các bông hoa sen hồng, sen trắng, sen xanh, hoa súng, hoa nhài, hoa *bandhuka*, và hoa *anojaka*, và có các cây *sālā* trở bông, các cây vô ưu nở hoa, (cung điện) này được lan tỏa hương thơm tuyệt vời của nhiều loại cây cối hạng nhất.

651. Nàng cô nàng có danh tiếng, hồ sen đáng yêu trông tựa như màn lưới ngọc ma-ni đã được hiện ra cho nàng; hồ sen được kết với với các loại cây *śalala*, cây bánh mì, cây *bhujaka*, với những loài dây leo khéo nở rộ hoa được treo lơ lửng từ những cây lá cọ.

652. Và có những loại cây trở hoa là loại được mọc lên ở trong nước, có những cây cối là loại được sanh ra ở đất liền, thuộc về loài người, không thuộc về phi nhân, và thuộc về cõi Trời; tất cả đều đã được sanh lên ở chỗ trú ngụ của nàng.

653. Quả thành tựu này là do sự thu thúc và rèn luyện nào? Do kết quả của việc làm nào mà nàng đã được sanh ra ở nơi đây? Và như thế nào mà nàng đã được ngự đến cung điện này? Hỡi cô nàng có làn mi quý phái, nàng hãy nói điều ấy theo từng phần một.”

654. “Và như thế nào mà tôi đã được ngự đến cung điện này, (là nơi) được tới lui bởi các bầy chim cò, chim công, chim đa đa, được đông đúc với những con vịt trời và loài thiên nga chúa, được kêu vang bởi các loài chim như là chim *kāraṇḍava* và chim cu cu.

655. (Cung điện này có) các giống cây bông hoa với tàng cây rộng nhiều loại khác nhau bao gồm cây loa kèn, cây mạn đỏ, cây vô ưu. Và như thế nào mà tôi đã được ngự đến cung điện này, thưa ngài, tôi sẽ trình bày với ngài về điều ấy, xin ngài hãy lắng nghe.

656. Thưa ngài, về phía đông của xứ Magadha cao quý có ngôi làng tên Nāḷaka. Ở nơi ấy, trước đây tôi đã là người con dâu. Ở nơi ấy, họ đã biết đến tôi là Sesavatī.

657. Sāhaṃ apacitattadhammakusalaṃ
devamanussapūjitaṃ mahantaṃ,
upatissaṃ nibbutaṃ appameyyaṃ
muditamaṇā kusumehi abbhokiriṃ.¹

658. Paramagatigatañca pūjayitvā
antimadehadharaṃ isiṃ uḷāraṃ,
pahāya mānusaṃ samussayaṃ
tidasagatā² idhamāvasāmi ṭhānaṃ ”ti.

Sesavatīvimānaṃ.³

3. 8

659. Pīvatthe pītadhaje pītalaṅkārahūsīte,
pītantarāhi vaggihi apīlandhāva⁴ sobhasi.

660. Kā kambukeyūradhare⁵ kañcanāveḷabhūsīte,
hemajālakapacchanne⁶ nānāratanaṃālini.

661. Sovaṇṇamayā lohitaṅkamayā ca⁷
muttāmayā veḷuriyamayā ca,⁸
masāragallā saha lohitaṅkā
pārāvatakkhīhi⁹ maṇīhi cittitā.¹⁰

662. Koci koci ettha mayūrasussaro
haṃsassaṃāṇṇo karavīkasussaro,
tesaṃ saro sūyati¹¹ vaggurūpo
pañcaṅgikaṃ turīyam¹²ivappavāditaṃ.

663. Ratho ca te subho vaggi¹³ nānāratanaṃcittito,¹⁴
nānāvaṇṇāhi¹⁵ dhātūhi suvibhatto va sobhati.

664. Tasmiṃ rathe kañcanabimbavaṇṇe
yā tvaṃ ṭhitā¹⁶ bhāsasimaṃ padesaṃ,
devate pucchitācikkha kissa kammaṃsidaṃ phalaṃ ’ti.

¹ abbhukiriṃ - Ma.

² tidasāgatā - Syā.

³ sesavatīvimānaṃ - Ma.

⁴ apīlandhā va - Syā, PTS.

⁵ kā kambukāyūradhare - Ma;

kā kambukāyūradhare - Syā, PTS.

⁶ hemajālakasaṅgacchanne - Ma, Syā.

⁷ lohitaṅgamayā ca - Ma;

lohitaṅkamayā - PTS.

⁸ veḷuriyamayā ca - Syā, PTS.

⁹ pārāvatakkhīhi - Ma, Syā, PTS;

pārāvatakkhīhi - Aṭṭhakathā.

¹⁰ cittatā - Ma, Syā, PTS.

¹¹ sūyati - Ma, Syā, PTS, evaṃ sabbattha.

¹² turīyam - Ma.

¹³ vaggū - Syā.

¹⁴ nānāratanaṃcittaṅgo - Syā.

¹⁵ nānāvaṇṇāhi - Syā.

¹⁶ yattha ṭhitā - Syā;

yatthaṭṭhitā - Sī.

657. Tôi đây, với tâm ý hoan hỷ, đã tung lên những bông hoa đến ngài Upatissa, bậc thiện xảo về mục đích và Giáo Pháp đáng được tôn trọng, vị đã được chư Thiên và nhân loại cúng dường, bậc vĩ đại, không thể đo lường, đã được tịch diệt.

658. Và sau khi cúng dường đến vị đã đạt đến cảnh giới tuyệt đối, bậc ẩn sĩ cao cả, mang thân mạng cuối cùng, tôi đã từ bỏ xác thân nhân loại, được đi đến cõi Ba Mươi (Ba); tại đây tôi cư ngụ nơi (cung điện) này.”

Thiên Cung của Sesavati.

3. 8

659. “Hỡi cô nàng có trang phục màu vàng, có cờ hiệu màu vàng, đã được điểm trang với các vật trang sức màu vàng, với các tấm choàng dễ thương màu vàng, nàng vẫn chói sáng dầu không trang điểm.

660. Nàng là ai, hỡi cô nàng có mang các vòng xuyên bằng vàng, được điểm trang với vòng hoa đội đầu bằng vàng, được che phủ với màn lưới bằng vàng, có tràng hoa gồm nhiều châu ngọc khác loại?

661. (Các tràng hoa) được làm bằng vàng, làm bằng hồng ngọc, làm bằng ngọc trai, và làm bằng ngọc bích, với các viên ngọc mắt mèo và các viên hồng ngọc, được điểm tô với các viên ngọc ma-ni tựa như mắt chim bồ câu.

662. Ở đây (trong số các tràng hoa), cái này có âm điệu êm dịu của chim công, cái khác có âm điệu của chim thiên nga, cái kia có âm điệu êm dịu của chim *karavīka*; âm điệu của chúng có vẻ dễ thương, được nghe như là nhạc cụ gồm năm loại đã được tấu lên.

663. Và được điểm tô với nhiều châu ngọc khác loại, tựa như đã khéo được phân bố với các phần tử có nhiều kiểu cách khác nhau, cỗ xe đẹp để dễ thương của nàng chói sáng.

664. Đứng ở cỗ xe ấy, trong dáng vẻ của hình tượng bằng vàng, nàng chiếu sáng khoảng đất này. Hỡi nàng tiên, đã được hỏi, mong nàng thuật lại quả báo này là của nghiệp nào?”

665. Sovaññajālaṃ maṇisoṇṇacittitaṃ¹
muttācittaṃ² hemajālena channaṃ,
parinibbute gotame appameyye
pasannacittā ahamābhiropayaṃ.
666. Tāhaṃ kammaṃ karitvāna kusalaṃ buddhavaññaṃ,
apetasokā sukhitā sampamodāmanāmayā³ 'ti.

Mallikāvimānaṃ.

3. 9

667. Kā nāma tvaṃ visālakkhi³ ramme cittalatāvane,
samantā anupariyāsi nārīgaṇapurakkhatā.⁴
668. Yadā devā tāvatimsā pavisanti imaṃ vanaṃ,
sayoggā sarathā sabbe citrā honti idhāgatā.
669. Tuyhañca idha pattāya uyyāne vicarantiyā,
kāye na⁵ dissatī⁶ cittaṃ kena rūpaṃ tavedisaṃ,
devate pucchitācikkha kissa kammassidaṃ phalan 'ti.
670. Yena kammena devinda rūpaṃ mayhaṃ gatī ca me,
iddhī⁷ ca anubhāvo⁸ ca taṃ suṇohi purindada.
671. Ahaṃ rājagahe ramme sunandā nāmupāsikā,
saddhāsīlena sampannā saṃvibhāgaratā sadā.
672. Acchādanañca bhattañca senāsaṇaṃ padīpiyaṃ,
adāsīṃ ujubhūtesu vippasanna cetasā.
673. Cātuddasiṃ pañcadasīṃ yā ca pakkhassa aṭṭhamī,
pāṭihāriyapakkhañca aṭṭhaṅgasusamāgataṃ.
674. Uposathaṃ upavasissaṃ sadā sīlesu saṃvutā,
saññaṃ saṃvibhāgā ca vimānaṃ āvasāmahaṃ.
675. Pāṇātipātā viratā musāvādā ca saññatā,
theyyā ca aticārā ca majjapānā ca ārakā.
676. Pañcasikkhāpade ratā ariyasaccāna kovidā,
upāsikā cakkhumato gotamassa yasassino.
677. Tassā me ñātikulā dāsī⁹ sadā mālābhihārati,
tāhaṃ bhagavato thūpe sabbamevābhiropayaṃ.
678. Uposathe cahaṃ⁶ gantvā mālāgandhavilepanaṃ,
thūpasmiṃ abhiropesiṃ pasannā sehi pāṇihi.

¹ maṇisoṇṇacittitaṃ - Syā, PTS, Sī.

² muttācittitaṃ - Syā.

³ visālakkhī - Syā.

⁴ purakkhitā - Syā.

⁵ kāyena - Syā, PTS.

⁶ uposathevahaṃ - Syā.

⁶ dissatī - Ma.

⁷ iddhī - Syā, PTS.

⁸ ānubhāvo - Ma, Syā, PTS.

⁹ ñātikulaṃ āsi - Syā.

⁷ vātadhūtā - PTS.

665. “Khi đức Gotama, đấng Vô Lượng, viên tịch Niết Bàn, có tâm tịnh tín, tôi đã cúng dâng tấm mạng lưới bằng vàng được tô điểm với các viên ngọc ma-ni và vàng, được kết chuỗi với các viên ngọc trai, được che phủ bởi mạng lưới bằng vàng.

666. Sau khi đã thực hiện việc làm ấy, là việc tốt lành đã được đức Phật khen ngợi, với nỗi sầu muộn đã được xa lìa, được an vui, tôi khởi tâm hân hoan, không có tật bệnh.”

Thiên Cung của Mallikā.

3. 9

667. “Này cô nàng có cặp mắt to, thật sự nàng là ai mà dẫn đầu đám phụ nữ đi dạo xung quanh ở khu vườn Cittalatā đáng yêu?

668. Lúc chư Thiên cõi Ba Mươi Ba tiến vào khu vườn này, toàn thể bọn họ cùng với loài thú kéo, cùng với cỗ xe, đều trở nên có màu sắc khác biệt khi đã đi đến nơi này.

669. Còn đối với nàng, khi đã đạt đến nơi đây, trong khi đang đi lang thang ở vườn hoa, sự đổi khác về màu sắc không nhìn thấy ở cơ thể (của nàng); bởi điều gì mà nàng có được dáng vẻ như thế? Hỡi nàng tiên, đã được hỏi, mong nàng thuật lại quả báo này là của nghiệp nào?”

670. “Thưa vị Chúa của chư Thiên, do nghiệp nào mà tôi có được dáng vóc và tôi có được cảnh giới tái sanh, cùng với thân thông và năng lực, thưa vị Trời Purindada, xin ngài hãy lắng nghe về điều ấy.

671. Tôi là nữ cư sĩ tên Sunandā ở thành Rājagaha đáng yêu, được đầy đủ đức tin và giới hạnh, luôn luôn thích thú việc san sẻ.

672. Tôi đã bố thí y phục, vật thực, chỗ nằm ngồi, đèn đuốc, với tâm ý thanh tịnh ở những con người chính trực.

673. Vào ngày mười bốn, ngày mười lăm, ngày mồng tám của mỗi nửa tháng, và những ngày phụ trội của nửa tháng là có sự thọ trì tốt đẹp về tám giới.

674. Tôi đã hành trì ngày trai giới, luôn luôn thu thúc trong các giới. Tôi cư ngụ ở tòa lâu đài, có sự tự kiểm chế, có sự san sẻ.

675. Tôi kiêng chừa việc giết hại mạng sống, và thu thúc về việc nói dối, việc trộm cắp, việc tà hạnh, và xa lánh việc uống chất say.

676. Tôi được vui thích ở năm điều học, là người thông hiểu các Chân Lý Cao Thượng, là nữ cư sĩ của đấng Hữu Nhãn Gotama có danh tiếng.

677. Người nữ tỳ từ gia đình của quyến thuộc thường xuyên mang lại các tràng hoa đến cho tôi đây. Tôi đã cúng dâng toàn bộ tất cả các thứ ấy ở ngôi bảo tháp của đức Thế Tôn.

678. Và vào ngày trai giới, tôi đã đi đến, được tịnh tín, tôi đã tự tay cúng dâng tràng hoa, hương thơm, vật thoa ở ngôi bảo tháp.

679. Tena kamma devinda rūpaṃ mayhaṃ gatī ca me,
iddhi ca anubhāvo ca yaṃ mālaṃ abhiropayaṃ.
680. Yañca sīlavatī āsiṃ na taṃ tāva vipaccati,
āsā ca pana me devinda sakadāgāminī siyan ”ti.

Visālakkhivimānaṃ.

3. 10

681. Pāricchattake¹ koviḷāre ramaṇīye manorame,
dibbaṃ mālaṃ² ganthamānā gāyanti sampamodasi.
682. Tassā te naccamānāya aṅgamaṅgehi sabbaso,
dibbā saddā niccharanti savaṇīyā³ manoramā.
683. Tassā te naccamānāya aṅgamaṅgehi sabbaso,
dibbā gandhā pavāyanti sucigandhā manoramā.
684. Vivattamānā kāyena yā veṇīsu piḷandhanā,⁴
tesaṃ sūyati nigghoso⁵ turiye pañcaṅgike yathā.
685. Vaṭaṃsakā vātadhūtā⁷ vātena sampakampitā,
tesaṃ sūyati nigghoso turiye pañcaṅgike yathā.
686. Yāpi te sirasmiṃ mālaṃ sucigandhā manoramā,
vāti gandho disā sabbā rukkho mañjūsako yathā.
687. Ghāyase taṃ sucim gandhaṃ⁸ rūpaṃ passasi amānusaṃ,
devate pucchitācikkha kissa kammassidaṃ phalan ’ti.
688. Pabhassaraṃ accimantaṃ⁹ vaṇṇagandhena saññutaṃ,¹⁰
asokapupphamālāhaṃ buddhassa upanāmayiṃ.
689. Tāhaṃ kammaṃ karitvāna kusalaṃ buddhavaṇṇitaṃ,
apetasokā sukhitā sampamodāmanāmayā ”ti.

Pāricchattakavimānaṃ.

Pāricchattakavaggo tatiyo.

TASSUDDĀNAṃ

Uḷāraṃ¹¹ ucchupallaṅkaṃ¹² latā ca guttilena ca,
daddalla sesavatī mallī¹³ visālakkhi pāricchattako,
vaggo tena pavuccatī ”ti.

--ooOoo--

¹ pāricchattake - Syā.

² dibbamālaṃ - Ma, Syā, PTS.

³ savaṇīyā - Ma, Syā, PTS.

⁴ piḷandhanā - Syā, PTS.

⁵ nigghaso - PTS.

⁸ sucigandhaṃ - Ma, Syā, PTS, evaṃ sabbattha.

⁹ acchimantaṃ - Syā.

¹⁰ saṃyutaṃ - Ma, PTS.

¹¹ uḷāro - Ma.

¹² ucchupallaṅko - Ma.

¹³ daddallapesamallikā - Ma.

679. Thừa vị Chúa của chư Thiên, do nghiệp tôi đã cúng dâng tràng hoa mà tôi có được đáng vóc và tôi có được cảnh giới tái sanh, cùng với thần thông và năng lực.

680. Và về việc tôi đã là người có giới, việc ấy còn chưa được chín muồi. Tuy nhiên, thừa vị Chúa của chư Thiên, tôi có niềm hy vọng là tôi có thể trở thành bậc Nhất Lai.”

Thiên Cung của Visālakkhī.

3. 10

681. “Nàng khởi tâm hân hoan trong khi vừa kết buộc tràng hoa thuộc cõi Trời với các bông hoa *pāricchattaka* và *koviḷāra* xinh xắn, làm thích ý, trong khi vừa ca hát.

682. Trong khi nàng đây đang nhảy múa, các âm thanh thuộc cõi Trời, làm êm tai, làm thích ý, phát ra từ toàn bộ các bộ phận của cơ thể.

683. Trong khi nàng đây đang nhảy múa, các hương thơm thuộc cõi Trời, là các hương thơm tinh khiết, làm thích ý, tỏa ra từ toàn bộ các bộ phận của cơ thể.

684. Trong khi nàng đang xoay tròn cơ thể, tiếng ngân vang của các vật trang sức ở các bím tóc được nghe giống như từ năm loại nhạc cụ.

685. Các vòng hoa đeo tai bị gió thổi, bị lay động bởi làn gió, tiếng ngân vang của chúng được nghe giống như từ năm loại nhạc cụ.

686. Luôn cả những tràng hoa ở trên đầu của nàng là có hương thơm tinh khiết, làm thích ý; giống như cây *mañjūsaka*, hương thơm (của tràng hoa) thổi đi khắp các phương.

687. Nàng ngửi hương thơm tinh khiết ấy, nàng nhìn thấy hình ảnh không thuộc nhân gian. Hỏi nàng tiên, đã được hỏi, mong nàng thuật lại quá báo này là của nghiệp nào?”

688. “Tôi đã hiến dâng đến đức Phật tràng hoa làm bằng hoa vô ưu, rục rở, lấp lánh, được kết hợp với màu sắc và hương thơm.

689. Sau khi đã thực hiện việc làm ấy, là việc tốt lành đã được đức Phật khen ngợi, với nỗi sầu muộn đã được xa lìa, được an vui, tôi khởi tâm hoan hỷ, không có tật bệnh.”

Thiên Cung Pāricchattaka.

Phẩm Pāricchattaka là thứ ba.

TÓM LƯỢC PHẨM NÀY

(Thiên cung) cao sang, (bố thí) mía, ghe dài, (chuyện) Latā, với Guttilla, (Thiên cung) tỏa sáng rục rở, Sesavatī, Mallikā, Visālakkhī, (Thiên cung) Pāricchattaka; bởi vậy phẩm được gọi tên thế ấy.

--ooOoo--

4. MAÑJETṬHAKAVAGGO

4. 1

690. Mañjetṭhake¹ vimānasmim soṇṇa²vālukananthate,
pañcaṅgikena turiyena ramasi suppvādite.
691. Tasmā³ vimānā oruyha nimmitā ratanāmayā,
ogāhasi sālavanam pupphitam sabbakālikam.
692. Yassa yasseva sālassa mūle tiṭṭhasi devate,
so so muñcati pupphāni onamivā dumuttamo.
693. Vāteritam sālavanam ādhūtam⁴ dijasevitam,
vāti gandho disā sabbā rukkho mañjūsako yathā.
694. Ghāyase tam sucim gandham⁵ rūpam passasi amānusaṃ,
devate pucchitācikkha kissa kammassidaṃ phalan 'ti.
695. Aham manussesu manussabhūtā dāsī ayirakule⁶ ahum,
buddham nisinnam disvāna sālappupphehi okirim.
696. Vaṭamsakam ca sukataṃ sālappupphamayaṃ aham,
buddhassa upanāmesim pasannā sehi pāṇihi.
697. Tāham kammaṃ karitvāna kusalam buddhavaṇṇitam,
apetasokā sukhitā sampamodāmanāmayā 'ti.

Mañjetṭhakavimānam.

4. 2

698. Pabhassaravaravaṇṇanibhe
surattavatthanivāsane,⁷
mahiddhike candanaruciragatte
kā tvaṃ subhe devate vandase mamaṃ.
699. Pallaṅko ca te mahaggho
nānāratana-cittito ruciro,
yattha tvaṃ nisinnā virocasi
devarājāriva⁸ nandane vane.
700. Kiṃ tvaṃ pure sucaritamācari⁹ bhadde
kissa kammaṃ vipākaṃ anubhosi devalokasmim,
devate pucchitācikkha kissakammassidaṃ phalan 'ti.

¹ mañjittṭhake - Ma, Syā.

² sovaṇṇa - Syā.

³ tamhā - Ma, Syā, PTS.

⁴ ādhutam - Ma, Syā, PTS.

⁵ sucigandham - PTS.

⁶ ayyirakule - Syā.

⁷ surattavatthavasane - Ma.

⁸ devarājāva - Sī.

⁹ ācari - Ma, PTS.

4. PHẨM MAÑJETṬHAKA

4. 1

690. “Ở Thiên cung màu đỏ tía, được trải cát bằng vàng, nàng vui thích về phần trình tấu khéo léo với năm loại nhạc cụ.

691. Từ Thiên cung đã được hóa hiện ra, làm bằng châu ngọc ấy, nàng đã bước xuống, rồi đã đi sâu vào khu rừng cây *sālā* được trở hoa vào mọi thời điểm.

692. Nay nàng tiên, tại mỗi một gốc cây *sālā* mà nàng dừng lại, loài cây cao quý nhất ấy, từng cây một, đều nghiêng xuống và thả rơi các bông hoa.

693. Được lay động bởi gió, được gió thổi, khu rừng cây *sālā* đã được các loài chim lai vãng; giống như cây *mañjūsaka*, hương thơm (của khu rừng) thổi đi khắp các phương.

694. Nàng ngửi hương thơm tinh khiết ấy, nàng nhìn thấy hình ảnh không thuộc nhân gian. Hỏi nàng tiên, đã được hỏi, mong nàng thuật lại quả báo này là của nghiệp nào?”

695. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã là tỳ nữ ở gia đình của người chồng. Sau khi nhìn thấy đức Phật đang ngồi, tôi đã rải rắc với những bông hoa *sālā*.

696. Được tịnh tín, tôi đã tự tay hiến dâng đến đức Phật vòng hoa đội đầu làm bằng bông hoa *sālā* và đã được làm khéo léo.

697. Sau khi đã thực hiện việc làm ấy, là việc tốt lành đã được đức Phật khen ngợi, với nỗi sầu muộn đã được xa lìa, được an vui, tôi khởi tâm hoan hỷ, không có tật bệnh.”

Thiên Cung Màu Đỏ Tía.

4. 2

698. “Hỡi cô nàng có ánh sáng lấp lánh ở làn da cao quý rục rờ, có y hạ là tấm vải đã được khéo nhuộm, có đại thần lực, có cơ thể đáng yêu với mùi trầm hương, nay nàng tiên xinh đẹp, nàng là ai mà đánh lễ ta?

699. Và chiếc ghế dài của nàng có giá trị cao, đáng yêu, được điểm tô với nhiều loại châu báu khác nhau. Ngồi ở nơi ấy, nàng chói sáng tựa như vị vua của chư Thiên ở khu vườn Nandana.

700. Nay cô nàng hiền thực, trước đây nàng đã thực hành tánh hạnh tốt đẹp gì? Nàng đã thọ hưởng quả thành tựu của nghiệp gì ở thế giới chư Thiên? Hỏi nàng tiên, đã được hỏi, mong nàng thuật lại quả báo này là của nghiệp nào?”

701. Piṇḍāya te carantassa
mālaṃ phāṇitañca adadaṃ bhante,
tassa kammassidaṃ vipākaṃ
anubhomi devalokasmiṃ.
702. Hoti ca me anutāpo
aparaddhaṃ¹ dukkatañca² me bhante,
sāhaṃ dhammaṃ nāssosiṃ
sudesitaṃ dhammarājena.
703. Taṃ taṃ vadāmi bhaddante
yassa me anukampiyo,
koci dhammesu taṃ samādapetha³
sudesitaṃ dhammarājena.
704. Yesaṃ atthi saddhā buddhe dhamme ca saṅgharatane ca,
taṃ⁴ te maṃ ativirocanti āyunā yasasā siriya.
705. Patāpena vaṇṇena uttaritarā
aññe mahiddhikatarā mayā devā ’ti.

Pabhassaravimānaṃ.

4. 3

706. Alaṅkatā maṇikañcanācitaṃ⁵
suvaṇṇajālacittaṃ⁶ mahantaṃ,
abhiruyha gajavaraṃ sukappitaṃ
idhāgamā vehāsayam⁷ antaḷikkhe.⁸
707. Nāgassa dantesu duvesu nimmitā
acchodikā⁹ paduminiyo suphullā,
padumesu ca¹⁰ turiyagaṇā pabhijjare¹¹
imā ca naccanti manoharāyo.
708. Deviddhipattāsi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati ’ti.

¹ aparādhaṃ - Syā.

² dukkhitañca - Ma, Syā.

³ samādapettha - Syā.

⁴ taṃ - itisaddo Ma, Syā, PTS potthakesu na dissate.

⁵ kanakakañcanācitaṃ - Syā.

⁶ sovaṇṇajālacitaṃ - Ma.

⁷ vehāsayam - Ma.

⁸ antaḷikkhe - Ma, Syā, PTS.

⁹ acchodakā - Ma, Syā.

¹⁰ ca - itisaddo Syā potthake na dissate.

¹¹ pavajjare - Syā.

701. “Thưa ngài, trong khi ngài đang đi khát thực, con đã dâng đến ngài tràng hoa và mật đường. Con thọ hưởng quả thành tựu của nghiệp ấy ở thế giới chư Thiên.

702. Thưa ngài, con có sự bút rút; con đã phạm lỗi và đã làm sai trái. Con đây đã không lắng nghe Giáo Pháp đã khéo được thuyết giảng bởi đấng Pháp Vương.

703. Vì thế, con xin thưa với ngài. Thưa ngài đại đức, bất cứ người nào đó được con thương xót đến, xin ngài hãy khuyến khích người ấy về các Giáo Pháp đã khéo được thuyết giảng bởi đấng Pháp Vương.

704. Những vị (Thiên tử) nào có được niềm tin ở ba Ngôi Báu: Đức Phật, Giáo Pháp, và Hội Chúng, những vị ấy chói sáng hơn con đây về tuổi thọ, về danh tiếng, và về sự vinh quang.

705. So sánh với con thì chư Thiên khác vượt trội về oai lực và sắc đẹp, hơn hẳn về đại thần lực.”

Thiên Cung Rực Rỡ.

4. 3

706. “Đã được trang điểm, nàng đã cỡi lên con voi vĩ đại, cao quý, đã khéo được sửa soạn, được chất đống với ngọc ma-ni và vàng, được tô điểm bằng mạng lưới bằng vàng, rồi đã đi đến nơi đây theo đường không trung, ở trên bầu trời.

707. Có những hồ sen với nước trong sạch, khéo nở rộ hoa, đã được hóa hiện ra ở hai ngà của con voi, có những nhóm nhạc cụ được phân hạng ở những đóa sen, và có những phụ nữ quyến rũ này nhảy múa.

708. Hỡi cô nàng có đại oai lực, nàng đã đạt được thần thông của chư Thiên. Khi là con người nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?”

709. Bārāṇasiyaṃ upasaṅkamtivā
buddhassaḥaṃ¹ vatthayugaṃ adāsiṃ,
pādāni vanditva² chamā nisīdiṃ
vittā caḥaṃ³ añjalikaṃ akāsiṃ.

710. Buddho ca me kañcanasannibhattaco
adesayī samudayadukkhaniccatam,
asaṅkhatam dukkhanirodhasassatam⁴
maggam adesesi⁵ yato vijāniyam.⁶

711. Appāyukī kālakatā tato cutā
upapannā tidasagaṇam⁷ yasassinī,
sakkassāham⁸ aññatarā pajāpatī
yasuttarā nāma disāsu vissutā ’ti.

Nāgavimānam.

4. 4

712. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsenti disā sabbā osadhī viya tārakā.

713. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

714. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati ’ti.

715. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

716. Ahaṃ ca bārāṇasiyaṃ buddhassādiccabandhuno,
adāsiṃ sukkhakummāsaṃ pasannā sehi⁹ pāṇihi.

717. Sukkhāya aloṇikāya ca passa phalaṃ kummāsaṃpiṇḍiyā,
alomaṃ sukhitaṃ disvā ko puññaṃ na karissati.¹⁰

¹ buddhassāhaṃ - Syā.

² vanditvā - Ma, Syā.

³ cittāva taṃ - Syā;

vittā v ’ ahaṃ - PTS.

⁴ dukkhanirodhasaccaṃ - Syā.

⁵ adesayi - Ma, Syā.

⁶ vijānisaṃ - Ma, PTS;

vijānissaṃ - Syā.

⁷ tidasānaṃ - Syā.

⁸ sakkassahaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁹ sakehi - Syā.

¹⁰ karissati ti - PTS.

709. “Ở Bārāṇasī, tôi đã đi đến gần và đã dâng hai xấp vải đến đức Phật. Sau khi đánh lễ hai bàn chân, tôi đã ngồi xuống nền đất. Được phẫn chấn, tôi đã chấp tay lại.

710. Và đức Phật, có làn da tựa như vàng, đã thuyết giảng cho tôi về Nhân (của Khổ), về Khổ, về vô thường, về sự không tạo tác, về sự Diệt Khổ có tính chất trường tồn. Ngài đã thuyết giảng về Đạo Lộ, nhờ đó tôi đã nhận thức được.

711. Là người nữ có tuổi thọ ít ỏi, tôi đã qua đời. Đã chết từ nơi ấy, tôi được sanh lên hội chúng cõi Ba Mươi (Ba), có danh tiếng. Tôi đã là người vợ chánh khác nữa của (Thiên Chủ) Sakka, có tên là Yasuttarā, được nổi tiếng ở các phương.”

Thiên Cung Long Tượng.

4. 4

712. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

713. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

714. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

715. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

716. “Ở Bārāṇasī, được tịnh tín, tôi đã tự tay dâng đến đức Phật, dâng thân quyến của mặt trời, miếng bánh kem khô khan.

717. Hãy nhìn xem quả báo của miếng bánh kem khô khan, không có muối. Sau khi nhìn thấy nàng Alomā được hạnh phúc, người nào sẽ không làm việc phước thiện?

718. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

719. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamaṃ akāsiṃ,¹
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.

Alomāvimānaṃ.²

4. 5

720. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ titṭhasi devate,
obhāsenti disā sabbā osadhī viya tārakā.

721. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

722. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.

723. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

724. Ahaṃ andhakavindasmiṃ³ buddhassādiccabandhuno,
adāsiṃ kolasampākaṃ kañjikaṃ⁴ teladhūpitaṃ.

725. Pippalyā lasunena⁵ ca missaṃ lāmañjakena⁶ ca,
adāsiṃ ujubhūtasmiṃ⁷ vipassannena cetasā.

726. Yā mahesittaṃ⁸ kāreyya cakkavattissa rājino,
nārī sabbaṅgakalyāṇī bhattu cānomadassikā,
etassa kañjikadānassa kamaṃ nāgghati⁹ soḷasiṃ.

727. Sataṃ nikkhā sataṃ assā sataṃ assatarī rathā,
sataṃ kaññāsahassāni āmuttamaṇikuṇḍalā,
etassa¹⁰ kañjikadānassa kamaṃ nāgghanti soḷasiṃ.

¹ yam akāsi puññaṃ - PTS.

² alomāvimānaṃ - Ma, PTS.

³ andhakavindamhi - Ma.

⁴ kañjiyaṃ - katthaci.

⁵ lasunena - Ma, Syā, PTS.

⁶ sāmājjakena - Syā.

⁷ ujubhūtesu - katthaci.

⁸ mahesitaṃ - Syā.

⁹ nāgghanti - Syā.

¹⁰ ekassa - Ma.

718. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

719. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung của Alomā.

4. 5

720. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

721. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

722. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

723. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

724. “Ở Bārāṇasī, tôi đã dâng đến đức Phật, dâng thân quyến của mặt trời, món cháo chua nấu chung với táo và đã được gia vị với đầu ăn.

725. Với tâm ý thanh tịnh ở con người chính trực, tôi đã dâng cúng (món cháo) đã được trộn với loại tiêu dài, với củ tỏi, và với (rễ cỏ) *lāmañjaka*.

726. Người phụ nữ nào hành xử vị thế chánh hậu của đức vua Chuyển Luân, có vẻ kiêu diễm ở toàn bộ các phần cơ thể, và được xem là hoàn hảo đối với người chồng, (cũng) không giá trị bằng một phần mười sáu của sự dâng cúng cháo chua này.

727. Một trăm con voi, một trăm con ngựa, một trăm xe lừa kéo, một trăm ngàn thiếu nữ có các bông hoa tai bằng ngọc ma-ni đã được trau chuốt, (cũng) không giá trị bằng một phần mười sáu của sự dâng cúng cháo chua này.

728. Sataṃ hemavatā nāgā isā dantā urūlhavā,
suvaṇṇakacchā mātāṅgā hemakappanavāsasā,¹
etassa² kañjikadānassa kalam nāgghanti soḷasiṃ.

729. Catunnamapi³ dīpānaṃ⁴ issaraṃ yodha kāraye,
etassa² kañjikadānassa kalam nāgghati⁵ soḷasin 'ti.

Kañjikadāyikāvimānaṃ.

4. 6

730. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsenti⁶ disā sabbā osadhī viya tārakā.

731. Tassā te naccamānāya aṅgamaṅgehi sabbaso,
dibbā saddā niccharanti savaṇṇiyā manoramā.

732. Tassā te naccamānāya aṅgamaṅgehi sabbaso,
dibbā gandhā pavāyanti sucigandhā manoramā.

733. Vivattamānā kāyena yā veṇṇisu piḷandhanā,
tesaṃ sūyati nigghoso turiye pañcaṅgike yathā.

734. Vaṭaṃsakā vātadhūtā vātena sampakampitā,
tesaṃ sūyati nigghoso turiye pañcaṅgike yathā.

735. Yāpi te sirasmiṃ mālā sucigandhā manoramā,
vāti gandho disā sabbā rukkho mañjūsako yathā.

736. Ghāyase taṃ sucim gandham rūpaṃ passasi amānusaṃ,
devate pucchitācikkha kissa kammassidaṃ phalan 'ti.

737. Sāvattiyam mayham⁷ sakhī bhadante
saṅghassa kāresi mahāvihāraṃ,
tathappasannā ahamanumodiṃ⁸
disvā agāraṇca piyaṇca metaṃ.

738. Tāyeva me suddhanumodanāya
laddham vimānaṃ abbhutaṃ dassaneyyaṃ,⁹
samantato soḷasa yojanāni
vehāsayaṃ gacchati iddhiyā mama.

739. Kūṭāgārā nivesā me vibhattā bhāgaso mitā,
daddallamānā ābhanti samantā satayojanaṃ.

¹ hemakappanivāsasā - Syā.

² ekassa - Ma.

³ catunnampi - Syā;

catunnampi ca - katthaci.

⁴ padīpānaṃ - Syā.

⁵ nāgghanti - Syā.

⁶ obhāsanti - katthaci.

⁷ mayha - Syā, PTS.

⁸ aham ānumodiṃ - Ma, Syā, PTS.

⁹ vimānabbhutadassaneyyaṃ - Ma, PTS;
vimānabbhūtadassaneyyaṃ - Syā.

728. Một trăm con voi giống Hi-mã-lạp, có ngà như gọng xe, vững chãi, có chuông vàng, là loài long tượng có trang phục với yên cương bằng vàng, (cũng) không giá trị bằng một phần mười sáu của sự dâng cúng cháo chua này.

729. Người nào có thể hành xử vương quyền ở nơi đây, thậm chí đối với bốn châu lục, (cũng) không giá trị bằng một phần mười sáu của sự dâng cúng cháo chua này.”

Thiên Cung của Người Nữ Bồ Thí Cháo Chua.

4. 6

730. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

731. Trong khi nàng đây đang nhảy múa, các âm thanh thuộc cõi Trời, làm êm tai, làm thích ý, phát ra từ toàn bộ các bộ phận của cơ thể.

732. Trong khi nàng đây đang nhảy múa, các hương thơm thuộc cõi Trời, là các hương thơm tinh khiết, làm thích ý, tỏa ra từ toàn bộ các bộ phận của cơ thể.

733. Trong khi nàng đang xoay tròn cơ thể, tiếng ngân vang của các vật trang sức ở các bím tóc được nghe giống như từ năm loại nhạc cụ.

734. Các vòng hoa đeo tai bị gió thổi, bị lay động bởi làn gió, tiếng ngân vang của chúng được nghe giống như từ năm loại nhạc cụ.

735. Luôn cả những tràng hoa ở trên đầu của nàng là có hương thơm tinh khiết, làm thích ý; giống như cây *mañjūsaka*, hương thơm (của tràng hoa) thổi đi khắp các phương.

736. Nàng ngửi hương thơm tinh khiết ấy, nàng nhìn thấy hình ảnh không thuộc nhân gian. Hỡi nàng tiên, đã được hỏi, mong nàng thuật lại quá báo này là của nghiệp nào?”

737. “Thưa ngài đại đức, ở thành *Sāvattihī* người bạn gái của tôi đã cho xây dựng ngôi trú xá lớn dành cho Hội Chúng. Tại nơi ấy, sau khi nhìn thấy tòa nhà, được tịnh tín, tôi đã tùy hỷ, và nó là yêu quý đối với tôi.

738. Bởi chính sự tùy hỷ trong sạch ấy của tôi mà tôi đã đạt được Thiên cung tuyệt vời, duyên dáng. Nó di chuyển ở không trung, xung quanh mười sáu do-tuần, nhờ vào thần lực của tôi.

739. Các chỗ ngụ của tôi là những ngôi nhà mái nhọn, được phân chia thành từng phần cân xứng. Trong lúc tỏa sáng rực rỡ, chúng chiếu sáng xung quanh một trăm do-tuần.

740. Pokkharañño ca me ettha puthulomanisevitā,
acchodikā¹ vippasannā soṇṇavālukasanthatā.
741. Nānāpadumasañchannā puṇḍarīkasamotatā,
surabhī sampavāyantī manuññā māḷuteritā.²
742. Jambuyo panasā tālā nālikeravanāni ca,
anto nivesane jātā nānā rukkhā aropimā.³
743. Nānā turiyasaṅghuṭṭhaṃ accharāgaṇaghositam,
yo 'pi maṃ supine passe so 'pi vitto siyā naro.
744. Etādisaṃ abbhutaṃ dassanīyaṃ⁴ vimānaṃ sabbato pabhaṃ,⁵
mama kammehi nibbattaṃ alaṃ puññāni kātave 'ti.⁶
745. Tāyeva te suddhanumodanāya⁷
laddhaṃ vimānaṃ abbhutaṃ dassanīyaṃ,⁸
yā ceva sā dānamadāsi nārī
tassā gatiṃ brūhi kuhiṃ upapannā⁹ sā 'ti.
746. Yā sā ahu mayhaṃ¹⁰ sakhī bhadante
saṅghassa kāresi mahāvihāraṃ,
viññātadhammā sā adāsi dānaṃ
uppannā¹¹ nimmāṇaratīsu devesu.
747. Pajāpatī tassa sunimmitassa
acintīyo kammavipāko¹² tassā,
yametaṃ pucchasi kuhiṃ upapannā⁷ sā 'ti¹³
taṃ te¹⁴ viyākāsiṃ anaññathā ahaṃ.¹⁵
748. Tena hi aññepi¹⁶ samādapetha
saṅghassa dānāni dadātha vittā,
dhammañca suṇātha pasannamānasā
sudullabho laddho manussalābho.
749. Yaṃ maggaṃ maggādhīpantiyadesayī¹⁷
brahmassaro kañcanasannibhattaco,
saṅghassa dānāni dadātha vittā
mahapphalā yattha bhavanti dakkhiṇā.

¹ acchodakā - Ma, Syā.

² māḷuteritā - Ma, Syā, PTS.

³ aropitā - Syā.

⁴ abbhutadassaneyyaṃ - Ma, PTS;

abbhūtadassaneyyaṃ - Syā.

⁵ sabbasopabhaṃ - Ma, Syā.

⁶ kātave - Syā.

⁷ suddhammodanāya - PTS.

⁸ vimānabbhutadassaneyyaṃ - Ma, PTS;

vimānabbhūtadassaneyyaṃ - Syā.

⁹ uppannā - Ma, Syā.

¹⁰ mayha - Syā, PTS.

¹¹ upapannā - PTS, Sīmu.

¹² acintiyā kammavipākā - Ma;

acintīyo kammavipāka - Syā, PTS.

¹³ sā - PTS. ¹⁴ bhante - Syā.

¹⁵ ahan ti - PTS.

¹⁶ tenahaññepi - Ma;

tena h' aññe pi - PTS.

¹⁷ maggādhīpatī adesayi - Ma, Syā, PTS.

740. Và ở nơi đây, tôi có các hồ sen được loài cá *puthuloma* lai vãng, có nước trong sạch, được yên tĩnh, được trải cát bằng vàng.

741. Được che phủ bởi nhiều loại sen khác nhau, được trải rộng với những cây sen trắng, (các hồ sen) làm hài lòng, được lay động bởi làn gió, tự tỏa ra các hương thơm.

742. Bên trong chỗ trú ngụ đã mọc lên nhiều loại cây khác nhau không được gieo trồng như các cây mận đỏ, các cây mít, các cây lá cọ, và các khu rừng dừa.

743. (Thiên cung) được vang vang nhiều loại nhạc cụ khác nhau, được vang động bởi đoàn tiên nữ. Thậm chí người đàn ông nào nhìn thấy tôi ở trong giấc mơ, người ấy cũng được phấn chấn.

744. Thiên cung như thế ấy, tuyệt vời, duyên dáng, đang tỏa sáng khắp mọi phía, được sanh lên từ các nghiệp của tôi; vậy là đủ để thực hiện các việc phước thiện.”

745. “Bởi chính sự tùy hỷ trong sạch ấy của nàng mà nàng đã đạt được Thiên cung tuyệt vời, duyên dáng. Và chính cô nàng nào là người phụ nữ đã dâng cúng vật thí, xin hãy nói về cảnh giới tái sanh của cô ấy. Cô ấy đã được sanh lên ở đâu?”

746. “Thưa ngài đại đức, cô ấy đã là người bạn gái của tôi, là người đã cho xây dựng trú xá lớn dành cho Hội Chúng. Đã nhận thức được Giáo Pháp, cô ấy đã dâng cúng vật thí, và đã được sanh lên ở giữa chư Thiên của cõi Trời Hóa Lạc.

747. (Cô ấy) là người vợ chánh của (Thiên Vương) Sunimmita ấy; quả thành tựu về nghiệp của cô ấy là không thể nghĩ bàn. Về điều mà ngài đã hỏi: ‘Cô ấy đã được sanh lên ở đâu?’ tôi đã trả lời ngài về điều ấy không có sai khác.

748. Chính vì thế, xin ngài hãy khuyến khích luôn cả những người khác rằng: ‘Được phấn chấn, các người hãy dâng cúng các vật thí đến Hội Chúng. Với tâm ý tịnh tín, các người hãy lắng nghe Giáo Pháp. Sự đạt được (trạng thái) con người, (mà các người) đã đạt được, là sự đạt được vô cùng khó khăn.

749. Đạo lộ nào mà bậc có giọng nói của Phạm Thiên, có làn da tựa như vàng, đã thuyết giảng là đứng đầu các đạo lộ. Được phấn chấn, các người hãy dâng cúng các vật thí đến Hội Chúng, là nơi các sự cúng dường có quả báo lớn lao.

750. Ye puggalā aṭṭha satam pasatthā
cattāri etāni yugāni honti,
te dakkhiṇeyyā sugatassa sāvakā
etesu dinnāni mahapphalāni.
751. Cattāro ca paṭipannā cattāro ca phale ṭhitā,
esa saṅgho ujubhūto paññāsīlasamāhito.
752. Yajamānānaṃ manussānaṃ puññapekkhāna pāṇinaṃ,
karotaṃ¹ opadhikaṃ puññaṃ saṅghe dinnam mahapphalaṃ.
753. Eso hi saṅgho vipulo mahaggato
esappameyyo udadhīva sāgaro,
ete hi² setthā naravīrasāvakā³
pabhaṅkarā dhammamudīrayanti.
754. Tesam sudinnaṃ suhutaṃ suyittham
ye saṅghamuddissa dadanti dānaṃ,
sā dakkhiṇā saṅghagatā patitthitā
mahapphalā lokavidūna⁴ vaṇṇitā.
755. Etādisaṃ yaññamanussarantā
ye vedajātā vicaranti loke,
vineyya maccheramalaṃ samūlaṃ
aninditā saggamupenti ṭhānan ”ti.

Vihāravimānaṃ.

BHĀṄAVĀRAM DUTIYAṃ.

4. 7

756. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ titthasi devate,
obhāsenti disā sabbā osadhī viya tārakā.
757. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
758. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati ’ti.

¹ karontaṃ - Syā.

² ete hi - PTS.

³ naraviriyasāvakā - Syā.

⁴ lokavidūhi - Syā.

750. Tám hạng người nào được các bậc thiện nhân ca ngợi, các vị này là bốn đôi, các vị ấy là các Thinh Văn của đấng Thiện Thệ, xứng đáng được cúng dường; các vật đã được bố thí đến các vị này là có các quả báo lớn lao.

751. Bốn hạng đang thực hành (bốn Đạo) và bốn hạng đã trụ ở Quả vị (bốn Quả), Hội Chúng ấy có bản thể chính trực, có Giới - Định - Tuệ.

752. Đối với những con người đang hiến cúng, đối với các chúng sinh mong mỏi phước báu đang thực hiện phước thiện có liên quan đến việc tái sanh, vật đã được dâng cúng (của họ) đến Hội Chúng là có quả báo lớn lao.

753. Bởi vì Hội Chúng ấy là bao la, đã đi đến sự vĩ đại. Hội Chúng ấy không thể đo lường, tựa như biển cả, đại dương. Chính những vị này là hạng nhất, là các đệ tử của bậc Anh Hùng trong số các nam nhân, là những đấng quang đăng tuyên thuyết Giáo Pháp.

754. Những người nào dâng cúng vật thí xác định dành cho Hội Chúng, sự bố thí của những người ấy là đã khéo được dâng cúng, khéo được hiến dâng, khéo được hiến cúng. Sự cúng dường ấy, đã đi đến Hội Chúng, đã được tạo lập, có quả báo lớn lao, đã được các đấng Hiếu Biết Thế Gian khen ngợi.

755. Những người nào đi lang thang ở thế gian với niềm vui đã được sanh khởi trong khi nhớ lại sự hiến cúng như thế ấy, (những người ấy) sau khi loại bỏ bợn nhơ của sự bòn xén luôn cả gốc rễ, không bị quả trách, và đi đến địa vị cõi Trời.”

Thiên Cung Trú Xá.

TỤNG PHẨM THỨ NHÌ.

4. 7

756. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

757. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

758. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

759. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
760. Indīvarānaṃ hatthakaṃ ahamadāsiṃ
bhikkhuno piṇḍāya carantassa,
esikānaṃ unnatasmim¹
nagaravare paṇṇakate ramme.
761. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
762. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamaṃ akāsiṃ,²
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti. (Indīvaradāyikā)
763. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsenti disā sabbā osadhī viya tārakā.
764. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
765. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
766. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
767. Nīluppalahatthakaṃ ahamadāsiṃ
bhikkhuno piṇḍāya carantassa,
esikānaṃ unnatasmim¹
nagaravare paṇṇakate ramme.
768. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
769. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamaṃ akāsiṃ,²
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti. (Nīluppalaḍāyikā)
770. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsenti disā sabbā osadhī viya tārakā.

¹ unṇatasmim - Ma, Syā.

² yam akāsi puññaṃ - PTS.

759. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

760. “Tôi đã dâng một nắm bông súng xanh đến vị tỳ khưu đang đi khát thực ở thành phố cao quý Paṇṇakata đáng yêu thuộc vùng cao nguyên của xứ Esika.

761. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

762. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.” (Người nữ bố thí bông súng xanh)

763. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

764. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

765. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

766. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

767. “Tôi đã dâng một nắm bông sen xanh đến vị tỳ khưu đang đi khát thực ở thành phố cao quý Paṇṇakata đáng yêu thuộc vùng cao nguyên của xứ Esika.

768. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

769. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vầy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.” (Người nữ bố thí bông sen xanh)

770. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

771. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
772. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
773. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
774. Odātamūlakaṃ haritapattaṃ¹
udakasmīṃ sare jātaṃ ahamadāsiṃ,
bhikkhuno piṇḍāya carantassa
esikānaṃ unnatasmīṃ,²
nagaravare paṇṇakate ramme.
775. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
776. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamahamakāsiṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti. (Odātamūladāyikā)
777. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsenti disā sabbā osadhī viya tārakā.
778. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
779. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
780. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
781. Ahaṃ sumanā sumanassa sumanamakuḷāni³
dantavaṇṇāni ahamadāsiṃ,
bhikkhuno piṇḍāya carantassa
esikānaṃ unnatasmīṃ,²
nagaravare paṇṇakate ramme.

¹ haritapattaṃ - Ma.² unṇatasmīṃ - Ma, Syā.³ sumanamakuḷāni - Syā.

771. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

772. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

773. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

774. “Tôi đã dưng loại cây có rễ màu trắng lá màu xanh mọc ở nước trong hồ đến vị tỳ khưu đang đi khất thực ở thành phố cao quý Paṇṇakata đáng yêu thuộc vùng cao nguyên của xứ Esika.

775. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

776. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.” (Người nữ bố thí loại cây có rễ trắng)

777. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

778. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

779. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

780. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

781. “Tôi, Sumanā, đã dưng các nụ hoa nhài có màu ngà đến vị tỳ khưu có thiện tâm đang đi khất thực ở thành phố cao quý Paṇṇakata đáng yêu thuộc vùng cao nguyên của xứ Esika.

782. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

783. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamaṃ akāsiṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati ”ti. (Sumanamakuḷadāyikā)

Caturitthivimānaṃ.

4. 8

784. Dibbaṃ te ambavanaṃ rammaṃ pāsādettha mahallako,
nānā turiyasaṅghuṭṭho accharāgaṇaghosito.

785. Padīpo cettha jalati niccaṃ sovaṇṇamayo mahā,
dussaphalehi rukkhehi samantā parivārito.

786. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

787. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati ’ti.

788. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

789. Ahaṃ manussesu manussabhūtā purimāya jātiyā manussaloke,
vihāraṃ saṅghassa kāresiṃ ambehi parivāritaṃ.

790. Pariyosite vihāre kārente niṭṭhite mahe,
ambe acchādayitvāna¹ katvā dussamaye phale.

791. Padīpaṃ tattha jāletvā bhojayitvā gaṇuttamaṃ,
niyyādesiṃ² taṃ saṅghassa pasannā sehi pāṇihi.

792. Tena me ambavanaṃ rammaṃ pāsādettha mahallako,
nānā turiyasaṅghuṭṭho accharāgaṇaghosito.

¹ ambehi chādayitvāna - Ma; ambehacchādayitvāna - Syā.

² niyyādesiṃ - Ma, PTS.

782. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

783. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.” (Người nữ bố thí nọ hoa nhài)

Thiên Cung của Bốn Phụ Nữ.

4. 8

784. “Khu vườn xoài thuộc cõi Trời của nàng là đáng yêu; nơi đây có tòa lâu đài rộng lớn, được vang vang nhiều loại nhạc cụ khác nhau, được vang động bởi đoàn tiên nữ.

785. Và nơi đây, có ngọn đèn vĩ đại bằng vàng chói sáng thường xuyên, được bao bọc xung quanh bởi những loại cây cối có sự kết trái là các tấm vải.

786. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

787. Hỏi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

788. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

789. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, trong kiếp sống trước đây ở thế giới loài người, đã cho xây dựng ngôi trú xá, dành cho Hội Chúng, được bao quanh bởi những cây xoài.

790. Khi ngôi trú xá đã được hoàn thành, đã được chấm dứt, trong khi cho thực hiện ở lễ hội, tôi đã tạo ra các trái cây được làm bằng các tấm vải rồi đã phủ kín các cây xoài (với các trái cây giả tạo ấy).

791. Tại nơi ấy, tôi đã cho thắp sáng cây đèn và đã dâng thức ăn đến tập thể tối thượng. Được tịnh tín, tôi đã tự tay chuyển giao ngôi trú xá ấy đến Hội Chúng.

792. Do việc ấy, tôi có được khu vườn xoài đáng yêu; nơi đây có tòa lâu đài rộng lớn, được vang vang nhiều loại nhạc cụ khác nhau, được vang động bởi đoàn tiên nữ.

793. Padīpo cettha jalati niccaṃ sovaṇṇamayo mahā,
dussaphalehi rukkhehi samantā parivārito.
794. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
795. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamaṃ akāsiṃ,¹
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.

Ambavimānaṃ.

4. 9

796. Pītavatthe pītadhaje pītalaṅkārahūsīte,
pītacandalittaṅge pīta-uppalamālini.²
797. Pītapāsādasayane pītāsane pītabhājane,³
pītachatte pītarathe pītasse pītavījane.
798. Kiṃ kammamakārī bhadde pubbe mānusaṃ bhava,
devate pucchitācikkha kissa kammassidaṃ phalan 'ti.
799. Kosātakī nāma latatthi bhante kittitā⁴ anabhijjhitā,⁵
tassā cattāri pupphāni thūpaṃ abhiharim ahaṃ.
800. Satthu sarīramuddissa vippasanna cetasā,
nāssa maggaṃ avekkhissaṃ tadaggamaṇasā⁶ sati.⁷
801. Tato maṃ avadhī⁸ gāvī thūpaṃ appattamānaṃ,
tañcāhaṃ abhisañceyyaṃ bhīyo⁹ nūna ito siyā.
802. Tena kammena devinda maghavā devakuñjara,
pahāya mānusaṃ dehaṃ tava saavyatamāgatā 'ti.¹⁰
803. Idaṃ sutvā tidasādhipati maghavā devakuñjaro,
tāvatiṃse pasādentō mātaliṃ etadabravī 'ti.¹¹

¹ yam akāsi puññaṃ - PTS.

² pītauppalamālini - Ma;
pītuppalamadhārinī - Syā;
pītuppalamālini - PTS.

³ pītabhojane - Syā.

⁴ tittikā - Ma, Syā, PTS.

⁵ anabhicchitā - Ma.

⁶ na taggamaṇasā - Ma;
tadaṅgamaṇasā - Syā.

⁷ satī - Ma, Syā, PTS.

⁸ avadhi - Syā.

⁹ bhīyyo - Ma, Syā, PTS.

¹⁰ saavyatamāgatā ti - Ma.

¹¹ etad abravi - Ma, Syā, PTS.

793. Và nơi đây, có ngọn đèn vĩ đại bằng vàng cháy sáng thường xuyên, được bao bọc xung quanh bởi những cây cối có những trái cây là các tấm vải.

794. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

795. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung Vườn Xoài.

4. 9

796. “Hỡi cô nàng có y phục màu vàng, có cờ hiệu màu vàng, được điểm trang với các vật trang sức màu vàng, có cơ thể được bôi trầm hương màu vàng, có tràng hoa sen màu vàng.

797. Hỡi cô nàng có tòa lâu đài và giường nằm màu vàng, có ghế ngồi màu vàng, có chén bát màu vàng, có lọng che màu vàng, có cỗ xe kéo màu vàng, có ngựa màu vàng, có quạt màu vàng.

798. Nay cô nàng hiền thực, nàng đã tạo nghiệp gì trong thời quá khứ ở cảnh giới loài người? Nay nàng tiên, đã được hỏi, mong nàng thuật lại quá báo này là của nghiệp nào?”

799. “Thưa ngài, có loại dây leo tên là *kosātakī*, không được ca tụng, không được khao khát. Tôi đã mang bốn bông hoa của nó đến ngôi bảo tháp.

800. Với tâm ý thanh tịnh hướng đến di thể xá-lợi của bậc Đạo Sư, trong khi có tâm ý đặt ở vật cao quý ấy, tôi đã không xem xét lối đi của con bò cái.

801. Do đó, con bò cái đã húc chết tôi, lúc tâm ý còn chưa đạt đến ngôi bảo tháp. Nếu tôi có thể chu toàn việc ấy, chắc hẳn còn được nhiều hơn thế này nữa.

802. Thừa vị chúa của chư Thiên, đấng Maghavā, bậc long tượng của chư Thiên, do nghiệp ấy, sau khi từ bỏ thân xác nhân loại, tôi đã đi đến trạng thái cộng trú với ngài.”

803. Sau khi nghe được điều này, vị chúa tể của cõi Ba Mươi (Ba), đấng Maghavā, bậc long tượng của chư Thiên, trong khi tạo niềm tịnh tín cho (chư Thiên) cõi Ba Mươi (Ba), đã nói với Mātali điều này:

804. Passa mātali accheraṃ cittaṃ kammaphalaṃ idaṃ,
appakampi kataṃ deyyaṃ puññaṃ hoti mahapphalaṃ.

805. Natthi citte pasannamhi appikā¹ nāma dakkhiṇā,
tathāgate vā sambuddhe athavā tassa sāvake.

806. Ehi mātali amhepi bhiyyo bhiyyo mahemase,²
tathāgatassa dhātuyo sukho puññānamuccayo.

807. Tiṭṭhante nibbute cāpi same citte samaṃ phalaṃ,
cetopaṇidhihetūhi³ sattā gacchanti suggaṭiṃ.

808. Bahunnaṃ⁴ vata atthāya uppajjanti tathāgatā,
yattha kāraṃ karitvāna saggāṃ gacchanti dāyakā 'ti.

Pītavimānaṃ.

4. 10

809. Obhāsavitvā paṭhaviṃ sadevakaṃ
atirocasī candimasuriyā viya,
siriya ca vaṇṇena yasena tejasā
brahmā va deve tidase sa-indake.⁵

810. Pucchāmi taṃ uppalamāladhāriṇi⁶
āveḷiṇi kañcanasannibhattace,
alaṅkate uttamavatthadhāriṇi
kā tvāṃ subhe devate vandase mamaṃ.

811. Kiṃ tvāṃ pure kammamakāsi attanā
manussabhūtā purimāya jātiyā,
dānaṃ suciṇṇaṃ atha sīlasaññaṃ⁷
kenūpapannā⁸ sugaṭiṃ yasassinī,
devate pucchitācikkha kissa kammasidaṃ phalaṃ 'ti.

812. Idāni bhante imameva gāmaṃ
piṇḍāya amhāka gharaṃ upāgami,
tato te ucchussa adāsiṃ⁹ khaṇḍikaṃ
pasannacittā atulāya pītiyā.

¹ appakā - Ma, Syā, PTS.

² mahemhase - Syā.

³ cetopaṇidhihetu hi - Ma, PTS;

cetopaṇidhihetū hi - Syā.

⁴ bahūnaṃ - Ma.

⁵ sa-h-indake - Ma, Syā, PTS.

⁶ uppalamāladhārine - Syā.

⁷ sīlasaññaṃ - Syā.

⁸ kenupapannā - Ma.

⁹ adāsi - Ma, PTS.

804. “Này Mātali, người hãy nhìn xem nghiệp quả (quả báo của nghiệp) này là kỳ diệu, đa dạng; vật dâng cúng đã được thực hiện mặc dầu ít ỏi nhưng phước báu có kết quả lớn lao.

805. Khi tâm được tịnh tín, sự cúng dường ở đức Như Lai Chánh Đẳng Giác, hay là ở vị Thịnh Văn của Ngài, không thể gọi là nhỏ nhoi.

806. Này Mātali, hãy đến. Ngay cả chúng ta cũng nên tôn vinh các xá-lợi của đức Như Lai nhiều hơn nhiều hơn nữa; sự tích lũy các việc phước thiện là hạnh phúc.

807. Khi Ngài đang còn tại tiền, và luôn cả khi Ngài đã tịch diệt, khi tâm bằng nhau thì quả báo bằng nhau. Các chúng sanh đi đến cảnh giới an vui do các yếu tố ở sự quyết định của tâm.

808. Thật vậy, các đức Như Lai hiện khởi vì lợi ích của số đông; sau khi thực hiện sự phục vụ đến quý Ngài, các thí chủ đi đến cõi Trời.”

Thiên Cung Màu Vàng.

4. 10

809. “Sau khi làm chói sáng trái đất luôn cả chư Thiên, nàng sáng chói vượt trội, tựa như mặt trăng và mặt trời, với sự vinh quang, với sắc đẹp, với danh tiếng, và với quyền uy, tựa như vị Đại Phạm Thiên sáng chói vượt trội chư Thiên và thần Indra ở cõi Ba Mươi (Ba).

810. Hỡi cô nàng có mang tràng hoa sen xanh, có vòng hoa đội đầu, có làn da như là vàng, đã được trang điểm, có sự trang phục với loại vải thượng hạng, ta hỏi nàng: Hỡi nàng tiên xinh đẹp, nàng là ai mà đánh lễ ta?

811. Trước đây, nàng đã tự mình tạo nghiệp gì, khi là con người ở kiếp sống trước đây, là việc bố thí đã khéo được thực hiện hay sự thu thúc giới hạnh? Này cô nàng có danh tiếng, do việc (phước thiện) nào mà nàng đã được sanh lên chốn an vui? Này nàng tiên, đã được hỏi, mong nàng thuật lại quả báo này là của nghiệp nào?”

812. “Thưa ngài, mới đây, ở chính ngôi làng này, ngài đã đi đến căn nhà của chúng tôi để khát thực. Do đó, có tâm tịnh tín, tôi đã dâng ngài khúc mĩa với niềm vui không gì sánh bằng.

813. Sassu ca pacchā anuyuñjate mamaṃ
kahaṃ nu ucchu¹ vadhuke² avākiri,³
nacchaḍḍhitam⁴ no pana khāditam mayā
santassa bhikkhussa sayam adāsaham.⁵
814. Tuyham nvidaṃ⁶ issariyam atho mama
itissā⁷ sassu paribhāsate mamaṃ,
leḍḍum gahetvā pahāram adāsi me
tato cutā kālakatāmi devatā.
815. Tadeva kammaṃ kusalam kataṃ mayā
sukhañca kammaṃ anubhomi attanā,
devehi saddhiṃ paricārayāmahaṃ⁸
modāmahaṃ kāmaguṇehi pañcahi.
816. Tadeva kammaṃ kusalam kataṃ mayā
sukhañca kammaṃ anubhomi attanā,
devindaguttā tidasehi rakkhitā
samappitā kāmaguṇehi pañcahi.
817. Etādisaṃ puññaphalam anappakaṃ
mahāvīpākā mama ucchudakkhiṇā,
devehi saddhiṃ paricārayāmahaṃ⁸
modāmahaṃ kāmaguṇehi pañcahi.
818. Etādisaṃ puññaphalam anappakaṃ
mahājutikā⁹ mama ucchudakkhiṇā,
devindaguttā tidasehi rakkhitā,
sahassanettoriva¹⁰ nandane vane.
819. Tuvañca bhante anukampakaṃ vidum
upecca vandiṃ kusalañca pucchisaṃ,¹¹
tato te ucchussa adāsiṃ¹² khaṇḍikaṃ
pasannacittā atulāya pītiyā ”ti.

Ucchuvimānaṃ.

4. 11

820. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsenti disā sabbā osadhī viya tārakā.
821. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

¹ ucchuṃ - PTS.

² vadhu te - Syā.

³ avākiri - Ma; avākari - Syā.

⁴ na chaḍḍitam - Ma, PTS.

⁵ adāsiham - Syā.

⁶ tuyhañcidaṃ - Syā.

⁷ itissa - Syā, PTS.

⁸ paricāriyāmahaṃ - Syā.

⁹ mahājutikā - Ma, Syā.

¹⁰ sahassanettoviya - katthaci.

¹¹ pucchimaṃ - Syā.

¹² adāsi - Syā, PTS.

813. Và sau đó, mẹ chồng chất vấn tôi rằng: ‘Này cô dâu, cô đã ném bỏ khúc mía ở chỗ nào?’ ‘Con đã không quăng bỏ, hơn nữa con cũng không có ăn, con đã đích thân dâng đến vị tỳ khuru an tịnh.’

814. ‘Quyền hành này là thuộc về cô hay thuộc về tôi?’ Người mẹ chồng đã mắng chửi tôi như thế, rồi đã cầm lấy cục đất và giáng cho tôi cú đánh. Đã chết từ nơi ấy, tôi đã qua đời, trở thành vị Thiên nhân.

815. Chính nghiệp thiện ấy đã được tạo ra bởi tôi. Và tôi thụ hưởng hạnh phúc, quả báu về nghiệp của mình. Tôi tiêu khiển cùng với chư Thiên, tôi vui sướng với năm loại dục.

816. Chính nghiệp thiện ấy đã được tạo ra bởi tôi. Và tôi thụ hưởng hạnh phúc, quả báu về nghiệp của mình. Được hộ trì bởi vị Chúa của chư Thiên, được bảo vệ bởi chư Thiên ở cõi Ba Mười (Ba), tôi được cung ứng với năm loại dục.

817. Quả phước thiện như thế ấy không phải là ít, việc cúng dường mía của tôi là có quả thành tựu lớn lao. Tôi tiêu khiển cùng với chư Thiên, tôi vui sướng với năm loại dục.

818. Quả phước thiện như thế ấy không phải là ít, việc cúng dường mía của tôi có sự vinh quang lớn lao. Được hộ trì bởi vị Chúa của chư Thiên, được bảo vệ bởi chư Thiên ở cõi Ba Mười (Ba), (tôi) tựa như vị Thần Ngàn Mắt ở khu vườn Nandana.

819. Và thưa ngài, sau khi đến gần ngài, vị có lòng thương xót, có sự hiểu biết, tôi đã đánh lễ và đã hỏi về sức khỏe. Do đó, có tâm tịnh tín, tôi đã dâng ngài khúc mía với niềm vui không gì sánh bằng.”¹

Thiên Cung Khúc Mía.

4. 11

820. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.”

821. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

¹ Chuyện *Thiên Cung Khúc Mía* này giống như chuyện *Thiên Cung của Người Nữ Bồ Thí Mía* (các câu kệ 297-307), chỉ thay đổi một chi tiết là “cầm lấy cục đất” thay vì “cầm lấy chiếc ghè” trong việc đá thương cô con dâu của người mẹ chồng (ND).

822. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve,
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
823. Sā devatā attamanā moggallānena pucchitā,
pañhaṃ puṭṭhā viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
824. Ahaṃ manussesu manussabhūtā
disvāna samaṇe sīlavante,
pādāni vanditva¹ manaṃ pasādayiṃ
vittāmaṃ² añjalikaṃ akāsiṃ.
825. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
826. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūtā yamaṃ akāsiṃ,³
tenamhi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.

Vandanavimānaṃ.

4. 12

827. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
hatthe pāde ca⁴ viggayha naccasi suppavādite.
828. Tassā te naccamānāya aṅgamaṅgehi sabbaso,
dibbā saddā niccharanti savanīyā manoramā.
829. Tassā te naccamānāya aṅgamaṅgehi sabbaso,
dibbā gandhā pavāyanti sucigandhā manoramā.
830. Vivattamānā kāyena yā veṇīsu piḷandhanā,
tesaṃ sūyati⁵ nigghoso turiye pañcaṅgike yathā.
831. Vaṭṭaṃsakā vātadhutā vātena sampakampitā,
tesaṃ sūyati nigghoso turiye pañcaṅgike yathā.
832. Yāpi te sirasmiṃ mālā sucigandhā manoramā,
vāti gandho disā sabbā rukkho mañjūsako yathā.
833. Ghāyase taṃ suciṃ gandhaṃ rūpaṃ passasi amānusaṃ,
devate pucchikācikkha kissa kammassidaṃ phalan 'ti.

¹ vanditvā - Ma, Syā.

² vittā c' ahaṃ - Ma, Syā, PTS.

³ yam akāsi puññaṃ - PTS.

⁴ hatthapāde ca - Ma.

⁵ suyyati - Ma, Syā, PTS.

822. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

823. Nàng tiên ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, nàng đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

824. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, sau khi nhìn thấy các vị Samôn có giới hạnh, tôi đã đánh lễ các bàn chân, và tôi đã làm cho tâm được tịnh tín. Được phấn chấn, tôi đã chấp tay lại.

825. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

826. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung do sự Đánh Lễ.

4. 12

827. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật. Nàng duỗi ra các bàn tay và các bàn chân, nàng nhảy múa ở phần trình tấu khéo léo.

828. Trong khi nàng đây đang nhảy múa, các âm thanh thuộc cõi Trời, làm êm tai, làm thích ý, phát ra từ toàn bộ các bộ phận của cơ thể.

829. Trong khi nàng đây đang nhảy múa, các hương thơm thuộc cõi Trời, là các hương thơm tinh khiết, làm thích ý, tỏa ra từ toàn bộ các bộ phận của cơ thể.

830. Trong khi nàng đang xoay tròn cơ thể, tiếng ngân vang của các vật trang sức ở các bím tóc được nghe giống như từ năm loại nhạc cụ.

831. Các vòng hoa đeo tai bị gió thổi, bị lay động bởi làn gió, tiếng ngân vang của chúng được nghe giống như từ năm loại nhạc cụ.

832. Luôn cả những tràng hoa ở trên đầu của nàng là có hương thơm tinh khiết, làm thích ý; giống như cây *mañjūsaka*, hương thơm (của tràng hoa) thổi đi khắp các phương.

833. Nàng ngửi hương thơm tinh khiết ấy, nàng nhìn thấy hình ảnh không thuộc nhân gian. Hỡi nàng tiên, đã được hỏi, mong nàng thuật lại quả báo này là của nghiệp nào?”

834. Dāsī ahaṃ pure āsiṃ gayāyaṃ brāhmaṇassahaṃ,
appapuññā alakkhikā rajjumālāti maṃ viduṃ.¹
835. Akkosānaṃ vadhānaṃ ca tajjanāya ca ukkatā,²
kūṭaṃ³ gahetvā nikkhamma gacchiṃ⁴ udakahāriyā.⁵
836. Vipathe kuṭaṃ nikkhipitvā vanasaṇḍaṃ upāgamiṃ,
idhevāhaṃ marissāmi ko attho⁶ jīvitena me.
837. Daḷhaṃ pāsāṃ⁷ karitvāna āsumbhivāna⁸ pādape,
tato disā vilokesiṃ ko nu kho vanamassito.
838. Tatthaddasāsiṃ sambuddhaṃ sabbalokahitaṃ munīṃ,
nisinnaṃ rukkhamūlasmiṃ jhāyantamakutobhayaṃ.
839. Tassā me ahu saṃvego abbhuto lomahaṃsano,
ko nu kho vanamassito manusso udāhu devatā.
840. Pāsādikaṃ pasādanīyaṃ vanā nibbānamāgataṃ,⁹
disvā mano me pasīdi nāyaṃ yādisa kīdiso.¹⁰
841. Guttindriyo jhānarato abbhiggatamānaso,¹¹
hito sabbassa lokassa buddho soyaṃ¹² bhavissati.
842. Bhayabheravo durāsado sīhova guhamassito,¹³
dullabhāyaṃ dassanāya pupphaṃ odumbaraṃ¹⁴ yathā.
843. So maṃ mudūhi vācāhi ālapitvā tathāgato,
rajjumāleti maṃ avoca¹⁵ saraṇaṃ gaccha tathāgataṃ.
844. Tāhaṃ giraṃ suṇitvāna nelāṃ atthavatiṃ suciṃ,
saṇhaṃ muduṃ ca vagguṃ ca sabbasokā panūdanaṃ.¹⁶
845. Kallacittaṃ ca maṃ ñatvā pasannaṃ suddhamānasaṃ,
hito sabbassa lokassa anusāsi tathāgato.
846. Idaṃ dukkhanti maṃ avoca¹⁵ ayaṃ dukkhassa sambhavo,
ayaṃ nirodho maggo ca¹⁷ añjaso amatogadho.
847. Anukampakassa kusalassa ovādamhi ahaṃ t̥hitā,
ajjhagā amataṃ santiṃ nibbāna¹⁸ padamaccutaṃ.

¹ maṃ vidū - Syā, PTS.

² uggatā - Ma.

³ kuṭaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁴ agaṇchiṃ - Ma; āgacchiṃ - Syā.

⁵ udahāriyā - Ma.

⁶ kvattho pi - Syā, PTS.

⁷ daḷhapāsāṃ - Syā.

⁸ ālambitvāna - Syā.

⁹ nibbanamāgataṃ - Ma, Syā, PTS.

¹⁰ yādisakīdiso - Ma, PTS; yādisikīdiso - PTS.

¹¹ abahiggatamānaso - Ma, Syā, PTS.

¹² buddho ayaṃ - Ma, Syā.

¹³ guhanissito - Syā.

¹⁴ udumbaraṃ - Syā.

¹⁵ maṃ voca - Ma, PTS.

¹⁶ sabbasokāpanūdanaṃ - Ma, Syā, PTS.

¹⁷ dukkhanirodho maggo ca - Ma;

ayaṃ dukkhanirodho ca - Syā.

¹⁸ nibbānaṃ - Ma, Syā, PTS.

834. “Trước đây, tôi đã là tỳ nữ của người Bà-la-môn ở Gayā. Tôi có phước báu ít ỏi, không được may mắn; mọi người đã biết tôi là ‘Rajjumālā’ (cô gái có tràng hoa là sợi dây thừng).

835. Bị đày đọa bởi sự dọa nạt và những sự mắng nhiếc, đánh đập, tôi đã cầm lấy bình nước, lia khỏi, và đã đi vì việc mang nước.

836. Sau khi để xuống cái bình nước ở con đường rẽ, tôi đã tiến vào khu rừng rậm (nghĩ rằng): ‘Ta sẽ chết ở ngay tại đây. Có ích gì với mạng sống của ta?’

837. Sau khi làm cái thông lọng chắc chắn rồi máng vào thân cây, sau đó tôi đã xem xét các hướng (nghĩ rằng): ‘Người nào hiện đang sống ở rừng?’

838. Tại nơi ấy, tôi đã nhìn thấy đấng Toàn Giác, đấng Phúc Lợi của tất cả thế gian, bậc Hiền Trí, ngồi ở gốc cây, đang tham thiền, không có sự sợ hãi từ bất cứ đâu.

839. Tôi đây đã có sự chấn động, có sự nổi da gà kỳ lạ (nghĩ rằng): ‘Người nào hiện đang sống ở rừng, loài người hay là Thiên nhân?’

840. Sau khi nhìn thấy vị tào được niềm tin, đáng được tin tưởng, đã lia khỏi khu rừng (phiền não) đến nơi không còn rừng (phiền não), tâm của tôi đã được tịnh tín (nghĩ rằng): ‘Người này không giống người bình thường.

841. Có các giác quan đã được canh phòng, được thích thú với việc tham thiền, có tâm ý không hướng ngoại, vị này đây sẽ là đức Phật, đấng Phúc Lợi của tất cả thế gian, ...

842. ... tựa như con sư tử nường nấu ở hang động, gây ra nỗi sợ hãi và khiếp đảm, khó mà tiếp cận, khó được gặp, giống như bông hoa *odumbara*.’

843. Sau khi chuyện trò với tôi bằng những lời nói dịu dàng, đức Như Lai ấy đã nói với tôi rằng: ‘Này Rajjumālā, hãy đi đến nường nhờ đức Như Lai.’

844. Tôi đã lắng nghe lời nói không sai sót, có lợi ích, thanh tịnh, bật thiệp, mềm mỏng, ngọt ngào, và có sự xua đi tất cả sầu muộn.

845. Sau khi biết được tôi có tâm đã sẵn sàng, được tịnh tín, có tâm ý trong sạch, đấng Phúc Lợi của tất cả thế gian, đức Như Lai đã chỉ dạy rằng:

846. ‘Đây là Khổ,’ Ngài đã nói với tôi như thế. ‘Đây là Nguồn Gốc của Khổ, đây là sự Tịch Diệt, và Đạo Lộ trực chỉ thâm nhập vào sự Bất Tử.’

847. Tôi đã trụ lại trong lời giáo huấn của bậc thiện xảo có lòng thương tưởng; tôi đã chứng đắc sự Bất Tử, an tịnh, Niết Bàn, vị thế vĩnh cửu.

848. Sāhaṃ avatṭhitā¹ pemā dassane avikampinī,
mūlajātāya saddhāya dhītā buddhassa orasā.
849. Sāhaṃ ramāmi kilāmi modāmi akutobhayā,
dibbaṃ mālaṃ dhārayāmi pivāmi madhumaddavaṃ.²
850. Saṭṭhiṃ turiyasahassāni³ paṭibodhaṃ karonti me,
ālambo gaggaro bhīmo sādhuvadī ca saṃsayo.
851. Pokkharo ca suphasso ca vīṇāmokkhā ca nāriyo,
nandā ceva sunandā ca soṇadinnā sucimhitā.
852. Aḷambusā missakesī ca puṇḍarīkātīcāruṇī,⁴
eṇīphassā⁵ suphassā⁶ ca subhaddā⁷ muduvādini.⁸
853. Etā caññā ca seyyasā⁹ accharānaṃ pabodhikā,¹⁰
tā maṃ kālenupāgantvā abhibhāsanti devatā.
854. Handa naccāma gāyāma handa taṃ ramayāmase,
nayidaṃ akatapuññānaṃ katapuññānamevidaṃ,
asokaṃ nandanaṃ rammaṃ tidasānaṃ mahāvanaṃ.
855. Sukhaṃ akatapuññānaṃ idha natthi parattha ca,
sukhaṃ ca katapuññānaṃ idha ceva parattha ca.
856. Tesāṃ saḥavyakāmānaṃ kattabbaṃ¹¹ kusalaṃ bahuṃ,
katapuññā hi modanti sagge bhogasamaṅgino.
857. Bahunnaṃ¹² vata atthāya uppajjanti tathāgatā,
dakkhiṇeyyā manussānaṃ puññakkhetānamākārā,
yattha kāraṃ karitvāna sagge modanti dāyakā ”ti.

Rajjumālāvimānaṃ.

Mañjeṭṭhakavaggo catuttho.

TASSUDDĀNAṃ

Mañjeṭṭhā pabhassarā nāgā alomā kañjikadāyikā,
vihāracaturitthambā pītucchu¹³ vandanarajjumālā,
vaggo tena pavuccatī ”ti.

Itthivimānaṃ samattaṃ.

--ooOoo--

¹ avatṭhitā - Syā.

² madhumaddhuvaṃ - Syā.

³ saṭṭhituriyasahassāni - Ma, Syā, PTS.

⁴ puṇḍarīkātīdāruṇī - Ma, Syā, PTS.

⁵ eṇīphassā - Ma; eṇīpassā- Syā.

⁶ supassā - Syā.

⁷ samasāddā - Syā, PTS.

⁸ mudukāvādī - Syā.

⁹ seyyāse - Syā, PTS.

¹⁰ pabodhiyā - Syā.

¹¹ kātabbaṃ - Syā.

¹² bahūnaṃ - Ma.

¹³ pītā ucchu - Ma, Syā, PTS.

848. Tôi đây đã đứng vững, có lòng yêu mến, không có sự dao động về quan điểm, với đức tin đã được sanh ra từ cõi rể, là người con gái chánh thống của đức Phật.

849. Tôi đây thích thú, đùa giỡn, vui sướng, không có sự sợ hãi từ bất cứ đâu, tôi mang tràng hoa của cõi Trời, tôi uống sự dịu ngọt của mật ong.

850. Có sáu mươi ngàn nhạc cụ làm công việc tiêu khiển cho tôi. (Các nhạc công nam) Āḷamba, Gaggara, Bhīma, Sādhuvādī, và Saṃsaya, ...

851. ... Pokkhara, Suphassa, còn các tiên nữ là Vīṇā, Mokkhā, Nandā, luôn cả Sunandā, Soṇadinnā, và Sucimhitā, ...

852. ... Āḷambusā, Missakesī và Puṇḍarīkā, Aticāruṇī, Eṇipassā, Suphassā và Subhaddā, Muduvādinī.

853. Các cô này và các cô khác là những người làm công việc tiêu khiển giỏi hơn hết trong số các Thiên nhân. Vào thời điểm thích hợp, các Thiên nhân tự nguyện đi đến thưa rằng:

854. ‘Nào, hãy để chúng tôi múa, hãy để chúng tôi ca. Nào, hãy để chúng tôi làm cho nàng thích thú.’ (Khu vườn) Nandana không sâu muộn đáng yêu này, khu vườn lớn ở cõi Ba Mười (Ba), là không dành cho những người không làm phước thiện, nơi này chỉ dành cho những người đã làm phước thiện.

855. Không có sự an lạc cho những người không làm phước thiện ở nơi này và nơi khác, nhưng có sự an lạc cho những người đã làm phước thiện ngay ở nơi này và nơi khác nữa.

856. Đối với những người mong mỏi sự cộng trú ấy thì nên làm nhiều việc tốt lành, bởi vì những người đã làm phước thiện là những người thành tựu tài sản, được vui sướng ở cõi Trời.

857. Thật vậy, các đức Như Lai hiện khởi vì lợi ích của số đông, các Ngài xứng đáng được cúng dường, là những nơi sản xuất các ruộng phước cho loài người; sau khi thể hiện sự phục vụ ở những nơi ấy, các thí chủ đi đến cõi Trời.”

Thiên Cung của Rajjumālā.

Phẩm Mañjetṭhaka là thứ tư.

TÓM LƯỢC PHẨM NÀY

(Thiên cung) màu đỏ tía, rực rỡ, long tượng, Alomā, người nữ bố thí cháo chua, trú xá, bốn phụ nữ, vườn xoài, (Thiên cung) màu vàng, (chuyện) khúc múa, do sự đánh lễ, (chuyện) Rajjumālā; bởi vậy phẩm được gọi tên thế ấy.

Thiên Cung Nữ Giới được đầy đủ.

--ooOoo--

B. PURISAVIMĀNAṀ

5. MAHĀRATHAVAGGO

5. 1

858. Ko me vandati pādāni iddhiyā yasasā jalaṃ,
abhikkantena vaṇṇena sabbā obhāsayaṃ disā 'ti.
859. Maṇḍukohaṃ¹ pure āsiṃ udake vārigocaro,
tava dhammaṃ suṇantassa avadhī² vacchapālako.
860. Muhuttaṃ cittappasādassa iddhiṃ passa yasañca me,
anubhāvaṃ ca³ me passa vaṇṇaṃ passa jutiñca me.
861. Ye ca te dīghamaddhānaṃ dhammaṃ assosumaṃ gotama,
pattā te acalaṭṭhānaṃ yattha gantvā na socare 'ti.

Maṇḍukadevaputtavimānaṃ.

5. 2

862. Cīrappavāsiṃ purisaṃ dūrato sotthimāgataṃ,
ñātimittā suhajjā ca abhinandanti āgataṃ.
863. Tatheva katapuññampi asmā lokā paraṃ gataṃ,
puññāni patigaṇhanti⁴ piyaṃ ñātiṃ va⁵ āgatan 'ti.⁶
864. Uṭṭhehi revate supāpadhamme
apārutaṃ dvāraṃ⁷ adānasīle,
nessāma taṃ yattha thunanti duggatā
samajjatā⁸ nerayikā dukhena.⁹
865. Icceva¹⁰ vatvāna yamassa dūtā
te dve yakkhā lohitakkhā brahantā,
paccekabāhāsu gahetvāna¹¹ revataṃ¹²
pakkāmayuṃ¹³ devagaṇassa santike 'ti.¹⁴
866. Ādiccavaṇṇaṃ ruciraṃ pabhassaraṃ
vyamaṃ subhaṃ kañcanajālachannaṃ,
kassetamākiṇṇajanaṃ vimānaṃ
suriyassa raṃsīriva jotamaṇaṃ.
867. Nārīgaṇā candanasāralittaṃ¹⁵
ubhato vimānaṃ upasobhayanti,
taṃ dissati suriyasamānavaṇṇaṃ
ko modati saggappatto vimāne 'ti.

¹ maṇḍūkohaṃ - Ma, PTS.

² avadhī - Syā.

³ ānubhāvañca - Ma, Syā, PTS.

⁴ patigaṇhanti - Syā.

⁵ ñātiṃ - Ma, Syā, PTS.

⁶ āgataṃ - Ma, Syā, PTS.

⁷ apārutadvāre - Ma;

apārutaṃ dvāraṃ - PTS.

⁸ samajjitā - Ma, Syā, PTS.

⁹ dukkhenā ti - Ma, Syā, PTS.

¹⁰ iccevaṃ - Syā.

¹¹ gahetvā - Ma, Syā, PTS.

¹² revatiṃ - Syā, PTS.

¹³ pakkāmayimsu - Syā.

¹⁴ santike - Ma, Syā, PTS.

¹⁵ candanasāralittā - Ma, PTS;
candanasārānulittā - Syā.

B. THIÊN CUNG NAM GIỚI

5. PHÂM CỒ XE LỚN

5. 1

858. “Người nào, trong khi đang chói sáng nhờ vào thần lực và danh tiếng, trong khi đang làm cho khắp các phương sáng rực lên nhờ vào màu da nổi bật, mà đánh lể các bàn chân của Ta?”

859. “Trước đây, con đã là con ếch ở nước, là loài có sự kiếm ăn ở nước. Trong khi con đang lắng nghe Giáo Pháp của Ngài, có người chăn bò đã hại chết con.

860. Xin Ngài hãy nhìn xem thần lực và danh tiếng của con, xin Ngài hãy nhìn xem năng lực của con, và xin Ngài hãy nhìn xem màu da và sự sáng chói của con, kẻ có niềm tịnh tín ở tâm trong chốc lát.

861. Bạch đức Gotama, còn những người nào đã lắng nghe Giáo Pháp trong thời gian lâu dài, những người ấy đã đạt đến vị thế không bị dao động, là nơi không sâu muện sau khi đi đến.”

Thiên Cung của Thiên tử Ếch.

5. 2

862. “Đối với người có cuộc sống xa nhà lâu dài đã trở về an toàn từ phương xa, thân quyến bạn bè và người quen mừng vui đón người đã trở về.

863. Tương tự y như thế, (đối với) người đã làm việc phước thiện từ thế gian này sanh đến thế giới khác, các phước báu tiếp đón (người ấy) tựa như các quyến thuộc tiếp đón người thân yêu đã trở về.”¹

864. “Này Revatā, này cô nàng có bản tính vô cùng xấu xa, cô hãy đứng lên. Này cô nàng không có nét hạnh bố thí, cánh cửa (địa ngục) là không bị đóng lại. Chúng tôi sẽ đưa cô đến nơi mà những kẻ bị đọa vào khổ cảnh than khóc, (và) những kẻ địa ngục bị gánh chịu khổ đau.”

865. Sau khi chi nói như thế, các sứ giả cõi Dạ-ma, hai Dạ-xoa ấy, có cặp mắt đỏ ngầu, cao to, mỗi người một cánh tay, đã nắm lấy Revatā rồi đi đến nơi có sự hiện diện của hội chúng chư Thiên.

866. “Thiên cung xinh đẹp, được che đậy bằng mạng lưới vàng, có màu sắc của mặt trời, đáng yêu, rực rỡ. Thiên cung này, có người đông đảo, đang rực sáng tựa như hào quang của mặt trời, là của người nào?”²

867. Các nhóm phụ nữ, được thoa tinh chất của trầm hương, làm cho cung điện được sáng chói cả hai nơi (bên trong và bên ngoài). Thiên cung được nhìn thấy có màu sắc như là mặt trời. Người nào đã đạt đến cõi Trời và vui sướng ở Thiên cung?”

¹ Hai câu kệ 862, 863 giống hai câu kệ 219, 220 của *Dhammapadapāli* - Pháp Cú.

² Hai câu kệ 866, 867 là lời của Revatā.

868. Bārāṇasiyaṃ nandiyo nāmāsi upāsako
amaccharī dānapatī vadaññū,
tassetamākiṇṇajanaṃ vimānaṃ
suriyassa raṃsīriva jotamānaṃ.
869. Nārīgaṇā candanasāralittā¹
ubhato vimānaṃ upasobhayantī,
taṃ dissati suriyasamānavaṇṇaṃ
so modati saggappatto vimāne 'ti.
870. Nandiyassāhaṃ bhariyā
agārini sabbakulassa issarā,
bhattuvimāne ramissāmi dānaṃ²
na pathaye nirayaṃ dassanāyā 'ti.³
871. Eso te nirayo supāpadhamme
puññaṃ tayā akataṃ jīvaloke,
na hi maccharī⁴ rosako pāpadhammo
saggūpagānaṃ labhati sahavyatan 'ti.
872. Kinnu gūthañca muttañca asuci⁵ patidissati,⁶
duggandhaṃ kimidaṃ mīlhaṃ kimetaṃ upavāyati 'ti.
873. Esa saṃsavako nāma gambhīro⁷ sataporiso,
yattha vassasahassāni tuvaṃ paccasi revate 'ti.
874. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkataṃ kataṃ.
kena saṃsavako laddho gambhīro⁷ sataporiso 'ti.
875. Samaṇe brāhmaṇe cāpi aññovāpi⁸ vaṇibbake,⁹
musāvādena vañcesi taṃ pāpaṃ pakataṃ tayā.
876. Tena saṃsavako laddho gambhīro sataporiso,
tattha vassasahassāni tuvaṃ paccasi revate.
877. Hatthepi chindanti athopi pāde
kaṇṇepi chindanti athopi nāsaṃ,
athopi kākoḷagaṇā samecca
saṅgamma khādanti viphandamānaṃ 'ti.
878. Sādhu kho maṃ paṭinetha kāhāmi kusalaṃ bahuṃ,
dānena samacariyāya saññaṃmena¹⁰ damena ca,
yaṃ katvā sukhitā honti na ca pacchānutappare 'ti.

¹ candanasārānulittā - Syā.

² dānihaṃ - Syā.

³ dassanāyā - Syā.

⁴ macchariyo - Syā.

⁵ asuci - Ma, PTS;

asucim - Sīmu.

⁶ paṭidissati - Ma, PTS.

⁷ nirayo - Syā.

⁸ aññe vāpi - Ma, PTS;

aññe cāpi - Syā.

⁹ vaṇibbake - Ma, PTS.

¹⁰ saṇyamena - Ma.

868. “Ở Bārāṇasī, đã có người cận sự nam tên là Nandiya, không bỏn xèn, là người thí chủ, là người nhân từ. Thiên cung này, có người đồng đảo, đang rực sáng tựa như hào quang của mặt trời, là của người ấy.

869. Các nhóm phụ nữ, được thoa tinh chất của trầm hương, làm cho cung điện được rực sáng cả hai nơi (bên trong và bên ngoài). Thiên cung được nhìn thấy có màu sắc như là mặt trời. Người ấy đã đạt đến cõi Trời và vui sướng ở Thiên cung.”

870. “Tôi là người vợ của Nandiya, là nữ gia chủ, có uy quyền đối với tất cả gia đình. Giờ đây, tôi sẽ thích thú ở Thiên cung của chồng, tôi không mong mỏi về việc nhìn thấy địa ngục.”

871. “Này cô nàng có bản tính vô cùng xấu xa, cái địa ngục ấy là dành cho cô. Việc phước thiện đã không được cô làm khi ở thế giới có cuộc sống. Bởi vì người nữ bỏn xèn, giận dữ, có bản tính xấu xa, không đạt được sự cộng trú với những người đã đi đến cõi Trời.”

872. “Phân và nước tiểu như bắn được nhìn thấy là cái gì vậy? Cái mùi hôi thối này là cái gì? Cái phân bốc mùi này là cái gì?”

873. “Này Revatā, cái ấy gọi là địa ngục *Samsavaka* có độ sâu một trăm lần chiều cao của người nam, là nơi cô (sẽ) bị nung nấu hàng ngàn năm.”

874. “Vậy việc làm ác nào đã được làm do thân, do khẩu, do ý? Vì việc gì mà bị gánh chịu địa ngục *Samsavaka* có độ sâu một trăm lần chiều cao của người nam?”

875. “Cô lừa gạt các Sa-môn, các Bà-la-môn, và luôn cả những người khốn khổ khác nữa bằng lời nói dối trá; việc xấu xa ấy đã do cô gây ra.

876. Này Revatā, do việc ấy mà bị gánh chịu địa ngục *Samsavaka* có độ sâu một trăm lần chiều cao của người nam, ở nơi ấy cô (sẽ) bị nung nấu hàng ngàn năm.

877. Chúng chặt các bàn tay, rồi luôn cả các bàn chân, chúng xéo các lỗ tai, rồi luôn cả lỗ mũi, rồi còn có các bày quạ bu lại, tụ tập lại, ngẫu nhiên kẻ đang quần quai.”

878. “Quả là tốt đẹp, xin các vị hãy đưa tôi trở về, tôi sẽ thực hiện nhiều điều tốt đẹp với việc bố thí, với việc hành thiện, với việc thu thúc, với việc rèn luyện, là việc mà sau khi thực hành, người ta được hạnh phúc và không bị ân hận về sau này.”

879. Pure tuvaṃ pamajjitvā idāni paridevasi,
sayam katānaṃ kammānaṃ vipākaṃ anubhossasī 'ti.¹
880. Ko devalokato manussalokaṃ,
gantvāna puṭṭho me evaṃ vadeyya,
nikkhittadaṇḍesu dadātha dānaṃ
acchādanaṃ sayanaṃ² athannaṇānaṃ,
na hi maccharī³ rosako pāpadhammo
saggupagānaṃ labhati sahavyataṃ.
881. Sāhaṃ nūna ito gantvā yoniṃ laddhāna mānusiṃ,
vadaññū sīlasampannā kāhāmi kusalaṃ bahuṃ,
dānena samacariyāya saññaṃmena⁴ damena ca.
882. Ārāmāni ca ropissaṃ dugge saṅkamanāni ca,
papañca udapānañca vippasannena cetasā.
883. Cātuddasiṃ pañcadasiṃ yā ca pakkhassa aṭṭhamī,
pāṭihāriyapakkhañca aṭṭhaṅgasusamāgataṃ.
884. Uposathaṃ upavasissaṃ sadā sīlesu saṃvutā,
na ca dāne pamajjissaṃ sāmaṃ diṭṭhamidaṃ mayā 'ti.
885. Icevaṃ vippalapantiṃ⁵ phandamānaṃ tato tato,
khipiṃsu niraye ghore uddhapādaṃ avamsiraṃ 'ti.⁶
886. Ahaṃ pure maccharinī ahoṣiṃ
paribhāsikā samaṇabrāhmaṇānaṃ,
vitathena ca⁷ sāmikaṃ vañcayitvā
paccāmahaṃ niraye ghorarūpe 'ti.

Revatīvimānaṃ.

5. 3

887. Yo vadataṃ pavaro manujesu
sakyamuni bhagavā katakicco,
pāragato balaviriyasamaṅgī
taṃ sugataṃ saraṇatthamupehi.
888. Rāgavirāgamanejamasokaṃ⁸
dhammamasāṅkhatamappaṭṭikūlaṃ,
madhuramimaṃ paguṇaṃ suvibhattaṃ
dhammamimaṃ saraṇatthamupehi.

¹ anubhossasi - Syā.

² seyya - Ma.

³ macchariyo - Syā.

⁴ saṃyamena - Ma.

⁵ vilapantiñca - Syā.

⁶ avamsiraṃ - Ma, Syā, PTS.

⁷ vitathena - PTS.

⁸ aneñjamasokaṃ - Syā.

879. “Trước đây cô đã xao lãng rồi bây giờ than van. Cô sẽ gánh chịu quả thành tựu của các nghiệp đã làm của mình.”

880. “Vị nào, sau khi từ thế giới chư Thiên đi đến thế giới loài người, được tôi hỏi rồi nói như vậy: ‘Nàng nên dâng cúng vật thí, y phục, chỗ nằm, và cơm nước ở những vị đã buông các gậy gộc xuống, bởi vì người nữ bòn xén, giận dữ, có bản tính xấu xa, không đạt được sự cộng trú với những người đã đi đến cõi Trời?’

881. Chắc chắn rằng tôi đây, khi đã đi khỏi nơi này, thì sau khi đạt được việc sanh lại làm người, (tôi sẽ) là người nhân từ, đầy đủ giới hạnh, tôi sẽ thực hiện nhiều điều tốt đẹp với việc bố thí, với việc hành thiện, với việc thu thúc, với việc rèn luyện.

882. Với tâm ý tịnh tín, tôi sẽ cho dựng lên các tu viện, các cây cầu ở chỗ khó đi, nước uống dọc đường, và giếng nước.

883. Vào ngày mười bốn, ngày mười lăm, ngày mùng tám của mỗi nửa tháng, và những ngày phụ trội của nửa tháng là có sự thọ trì tốt đẹp về tám giới.

884. Tôi sẽ hành trì ngày trai giới, luôn luôn thu thúc trong các giới, và sẽ không xao lãng trong việc bố thí; điều này đã được đích thân tôi nhìn thấy.”

885. Trong khi cô ấy đang rên rỉ như thế, đang quằn quại thế này thế khác, chúng đã ném cô ấy vào địa ngục ghê rợn, chân phía trên, đầu phía dưới.

886. “Trước đây, tôi đã là người bòn xén, là người mắng nhiếc các vị Sa-môn và Bà-la-môn, và sau khi đối gạt người chồng bằng việc không thật, tôi bị nung nấu ở địa ngục có hình thức ghê rợn.”

Thiên Cung của Revatī.

5. 3

887. “Vị nào là đáng quý cao trong số các bậc thuyết giảng của loài người, là bậc Hiền Trí dòng Sakya, đức Thế Tôn, có phận sự đã làm xong, đã đi đến bờ kia, có được sức mạnh và sự tinh tấn; người hãy đến gần đáng Thiện Thệ ấy với mục đích nương nhờ.¹

888. Giáo Pháp này không nhiễm ái luyến, không dục vọng, không sầu muộn, không bị tạo tác, không đáng ghét, ngọt ngào, có sự hoàn thiện, khéo được phân tích; người hãy đến gần Giáo Pháp này với mục đích nương nhờ.

¹ Ba câu kệ 887-889 là lời khuyên của đức Phật đến người thanh niên Bà-la-môn Chatta (Sđd. 230).

889. Yattha ca dinnamahapphalamāhu
catusu¹ sucīsu purisayugesu,
aṭṭha ca puggaladhammadasā² te
saṅghamimaṃ saraṇatthamupehī³ 'ti.³
890. Na tathā tapati nabhasmiṃ⁴ suriyo
cando ca⁵ na bhāsati na phusso,
yathā atulamidaṃ⁶ mahappabhāsaṃ
ko nu tvam tidivā mahiṃ upagā.⁷
891. Chindati ca⁸ raṃsi pabhaṅkarassa⁹
sādhikaṃ¹⁰ vīsati yojanāni ābhā,
rattimpi ca¹¹ yathā divaṃ karoti
parisuddhaṃ vimalaṃ subhaṃ vimānaṃ.
892. Bahupadumavicittapuṇḍarīkaṃ¹²
vokiṇṇaṃ kusumehi nekacittaṃ,¹³
arajavirajahemajālacchannaṃ
ākāse tapati yathāpi suriyo.
893. Rattambarapītavāsasāhi¹⁴
agarupiyaṅgu¹⁵ candanussadāhi,
kañcanatanusannibhattacāhi
paripūraṃ gaganamva tārakāhi.
894. Naranāriyo bahuketthanekavaṇṇā
kusumavibhūsitābharaṇettha sumanā,
anilapamuñcikā¹⁶ pavanti surabhiṃ¹⁷
tapanīyavitatā suvaṇṇacchadanā.¹⁸
895. Kissa samadamassa¹⁹ ayaṃ vipāko
kenāsi kammaphalenidhūpapanno,
yathā ca te adhigatamidaṃ vimānaṃ
tadanupadaṃ²⁰ avacāsi iṅgha puṭṭho 'ti.
896. Yamidhapathe²¹ samecca māṇavena
sathānusāsi anukampamāno,
tava ratanavarassa dhammaṃ sutvā
karissāmī ti ca bravittha chatto.

¹ catūsu - Ma, Syā. ¹³ nekavicittaṃ - Syā.

² puggaladhammadasā - Syā.

³ upehi - Ma, PTS.

⁴ nabhe - Ma.

⁵ ca - itisaddo Syā potthake na dissate.

⁶ yathā tulam idaṃ - Syā, PTS.

⁷ upāgā - Ma, PTS; upāgami - Syā.

⁸ chindati - Ma.

⁹ pabhākarassa - Syā.

¹⁰ sādika - Ma, Syā, PTS.

¹¹ rattimapi - Ma.

¹² bahūpadumavicitrapuṇḍarīkaṃ - Syā.

¹⁴ ratambarapītavāsasāhi - Ma;

rattakambalapītavāsasāhi - Syā.

¹⁵ agalūpiyaṅguka - Syā.

¹⁶ anilapamuñcitā - Ma, Syā, PTS.

¹⁷ surabhi - Syā.

¹⁸ suvaṇṇachannā - Ma;

suvaṇṇachadanā - Syā;

suvaṇṇacchadanā - PTS.

¹⁹ saṃyamassa - Ma, PTS;

kammassa - Syā.

²⁰ tadanurūpaṃ - Syā.

²¹ sayamidhapathe - Ma.

889. Và nơi nào người ta đã nói vật được bố thí là có quả báo lớn, (tức là) ở bốn đời của hạng người trong sạch; tám hạng ấy là các cá nhân đã nhìn thấy Giáo Pháp; người hãy đến gần Hội Chúng này với mục đích nương nhờ.”

890. “Không giống như mặt trời chói sáng ở bầu không gian, mặt trăng và sao Phussa đều không chiếu sáng giống như người này, vị có ánh sáng vĩ đại, không thể đo lường; người là ai mà đã từ cõi Ba Mươi (Ba) đi đến trái đất?¹

891. Ánh sáng với sự vượt trội hai mươi do-tuần cắt đứt các ánh hào quang của mặt trời, và làm cho ban đêm cũng giống như ban ngày. Thiên cung là hoàn toàn trong sạch, không bụi bặm, xinh đẹp.

892. Với nhiều sen trắng, sen hồng nhiều màu sắc, được trộn lẫn với các bông hoa, được tô điểm nhiều màu sắc, được bao phủ bởi mạng lưới vàng không bụi, sạch bụi, (Thiên cung ấy) chói sáng ở không trung cũng giống như mặt trời.

893. Với các tấm vải màu đỏ và y phục màu vàng, với các chất bôi thơm như là *agaru*, *piyangu*, và trầm hương, với các làn da mềm mại tựa như vàng, (Thiên cung ấy) được hoàn mãn tựa như bầu trời được hoàn mãn nhờ vào các vì sao.

894. Ở đây, có nhiều người nam người nữ với nhiều sắc thái, ở đây là những người có thiện tâm, có các đồ trang sức được điểm trang với các bông hoa, được tự do theo làn gió, tỏa ra hương thơm, được trải rộng với (dây buộc bằng) vàng (ở bím tóc), có y phục bằng vàng.

895. Quả thành tựu này là do sự an tịnh và rèn luyện nào? Do kết quả của việc làm nào mà người đã được sanh ra ở nơi đây? Và như thế nào mà người đã được ngự đến cung điện này? Nào, đã được hỏi, người hãy nói về điều ấy theo từng phần một.”

896. “Bởi vì, tại nơi đây, ở con đường lộ, sau khi gặp gỡ với người thanh niên, bậc Đạo Sư trong khi thương xót đã giáo huấn. Sau khi lắng nghe Giáo Pháp thuộc về báu vật cao quý của Ngài, Chatta đã nói rằng: ‘Tôi sẽ thực hiện.’

¹ Ba câu kệ 890-895 là lời đút Phật hỏi vị Thiên tử Chatta, hậu thân của thanh niên Bà-la-môn Chatta, người đã bị bọn cướp giết chết và đã được sanh lên cõi Trời (Sđd. 235).

897. Jinavarapavaraṃ¹ upehi² saraṇaṃ
dhammañcāpi tatheva bhikkhusaṅghaṃ,
no ti paṭhamaṃ avocāhaṃ³ bhante
pacchā te vacanaṃ tathevakāsiṃ.
898. Mā ca pāṇavadhaṃ vividhaṃ carassu⁴ asuciṃ
na hi pāṇesu asaṅṅataṃ avaṇṇayiṃsu sappaññā,
no ti paṭhamaṃ avocāhaṃ³ bhante
pacchā te vacanaṃ tathevakāsiṃ.
899. Mā ca parajanassa rakkhitampi
ādātābbamamaññittha⁵ adinnaṃ,
no ti paṭhamaṃ avocāhaṃ³ bhante
pacchā te vacanaṃ tathevakāsiṃ.⁶
900. Mā ca parajanassa rakkhitāyo
parabhariyā⁷ agamā anariyametaṃ,
no ti paṭhamaṃ avocāhaṃ³ bhante
pacchā te vacanaṃ tathevakāsiṃ.
901. Mā ca vitathaṃ aññathā abhāṇi⁸
na hi musāvādaṃ avaṇṇayiṃsu sappaññā,
no ti paṭhamaṃ avocāhaṃ³ bhante
pacchā te vacanaṃ tathevakāsiṃ.
902. Yena ca purisassa apeti saññā
taṃ majjaṃ parivajjayassu sabbaṃ,
no ca paṭhamaṃ avocāhaṃ³ bhante
pacchā te vacanaṃ tathevakāsiṃ.
903. Sāhaṃ⁹ idha pañcasikkhā karitvā
paṭipajjitvā tathāgatassa dhamme,
dvepathamagamāsiṃ coramajjhe
te maṃ tattha vadhiṃsu bhogahetu.
904. Ettakamidaṃ anussarāmi kusalaṃ
tato paraṃ na me vijjati aññaṃ,
tena sucaritena kammunāhaṃ
uppanno¹⁰ tidivesu kāmakāmī.
905. Passa khaṇamuhuttaṃ saññamassa
anudhammapaṭipattiyā vipākaṃ,
jalāmiva yasasā samekkhamānā
bahukā maṃ pihayanti hīnakammā.¹¹

¹ jinapavaraṃ - Syā.

² upemi - bahūsu.

³ avocāhaṃ - Ma.

⁴ vividhamācarassu - Syā.

⁵ ādātābbamamaññitho - Ma.

⁶ Imā gāthā Syā potthake na dissate.

⁷ parabhariyāyo - Syā.

⁸ abhāṇi - Ma, PTS; abhaṇi - Syā.

⁹ svāhaṃ - Ma, Syā, PTS.

¹⁰ upapanno - bahūsu.

¹¹ hīnadhammā - Syā;
hīnakāmā - PTS.

897. ‘Người hãy đi đến nương nhờ đấng Jina cao quý tối thượng, luôn cả Giáo Pháp nữa, và tương tự y như thế (với) Hội Chúng tỳ khuru.’ ‘Thưa Ngài, đầu tiên tôi đã nói: - Không; sau đó tôi đã làm đúng theo lời nói của Ngài.’

898. ‘Và người chớ thực hành việc giết hại sanh mạng theo nhiều cách, không trong sạch, bởi vì các bậc thiện trí đã không ngợi khen việc không kiếm chế đối với các sanh mạng.’ ‘Thưa Ngài, đầu tiên tôi đã nói: - Không; sau đó tôi đã làm đúng theo lời nói của Ngài.’

899. ‘Và người chớ nghĩ đến vật đã được gìn giữ thuộc về người khác, vật không nên được lấy đi, vật không được cho.’ ‘Thưa Ngài, đầu tiên tôi đã nói: Không; sau đó tôi đã làm đúng theo lời nói của Ngài.’

900. ‘Và người chớ đi đến những người vợ của kẻ khác, những người nữ đã được gìn giữ bởi người nam khác; việc này là không thánh thiện.’ ‘Thưa Ngài, đầu tiên tôi đã nói: Không; sau đó tôi đã làm đúng theo lời nói của Ngài.’

901. ‘Và người chớ nói việc không đúng sự thật, theo cách thức sai khác, bởi vì các bậc thiện trí đã không ngợi khen lời nói dối trá.’ ‘Thưa Ngài, đầu tiên tôi đã nói: Không; sau đó tôi đã làm đúng theo lời nói của Ngài.’

902. ‘Và do vật nào mà sự nhận biết của con người lìa khỏi, người hãy lánh xa tất cả chất say ấy.’ ‘Thưa Ngài, đầu tiên tôi đã nói: Không; sau đó tôi đã làm đúng theo lời nói của Ngài.’

903. Tôi đây, ở nơi này, sau khi làm theo năm điều học, sau khi thực hành theo Giáo Pháp của đức Như lai, đã đi con đường nối liền hai ngôi làng, ở giữa những kẻ cướp. Chúng đã giết hại tôi ở tại nơi ấy vì nguyên nhân của cải.

904. Tôi nhớ lại điều tốt đẹp này chỉ có chừng ấy, tôi không biết về điều gì khác hơn thế nữa. Do nghiệp đã khéo được thực hành ấy, tôi đã được sanh lên ở các cảnh giới chư Thiên, có các dục theo sự ao ước.

905. Xin Ngài hãy nhìn xem quả thành tựu của sự thu thúc trong giây lát trong phút chốc nhờ vào sự thực hành thuận theo Giáo Pháp. Trong lúc nhìn thấy tôi tựa như đang chói sáng nhờ vào danh tiếng; nhiều người, có nghiệp hạ liệt, ganh tỵ với tôi.

906. Passa katipayāya desanāya
sugatiṃ camhi gato sukhañca patto,
ye ca te satataṃ¹ suṇanti dhammaṃ
maññe te amataṃ phusanti khemaṃ.
907. Appampi² kataṃ mahāvīpākaṃ
vipulaṃ hoti tathāgatassa dhamme,
passa katapuññatāya chatto
obhāseti paṭhaviṃ yathāpi suriyo.
908. Kimidaṃ kusalaṃ kimācarema³
iccekehi⁴ samecca mantayanti,
te mayaṃ punareva laddhamānusattaṃ⁵
paṭipannā viharemu⁶ sīlavanto.
909. Bahukāro manukampako⁷ ca satthā⁸
iti me sati agamā divādivassa,
svāhaṃ upagatomhi saccanāmaṃ
anukampassu punapi suṇoma⁹ dhammaṃ.
910. Ye cidha¹⁰ pajahanti kāmarāgaṃ
bhavarāgānusayaṃ¹¹ pahāya mohaṃ,
na ca te puna upenti¹² gabbhaseyyaṃ
parinibbānagatā hi sītībhūtā ”ti.

Chattamāṇavakavimānaṃ.

5. 4

911. Uccamidaṃ mañithūṇaṃ vimānaṃ
samantato dvādasa yojanāni,
kūṭāgārā sattasatā ulārā
veḷuriyatthambhā rucakatthata¹³ subhā.
912. Tatthacchasi pivasi khādasi ca
dibbā ca viṇā pavadanti vaggūṃ,¹⁴
dibbā rasā kāmaguṇettha pañca
nāriyo ca naccanti suvaṇṇachannā.
913. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

¹ sattañca - Syā.

² appakampi - Syā, PTS.

³ kusalaṃ ācarema - PTS.

⁴ icceke hi - Ma, Syā, PTS.

⁵ punadeva laddhā mānussattaṃ - Syā.

⁶ vicāremu - Syā.

⁷ anukampako - Ma.

⁸ ca me satthā - Syā.

⁹ suṇemu - Ma, PTS; suṇomi - Syā.

¹⁰ yedha - Syā, PTS.

¹¹ bhavarāgānusayañca - Ma, PTS;

bhavarāgānussayañca - Syā.

¹² na ca te punamupenti - Ma;

na ca te upenti - Syā.

¹³ ruciratthata - Syā.

¹⁴ vaggū - Syā, PTS.

906. Xin Ngài hãy nhìn xem, nhờ vào sự thuyết giảng chút ít, tôi đã đi đến cõi Trời và đã đạt đến an lạc. Còn những người nào thường xuyên lắng nghe Giáo Pháp, tôi nghĩ rằng những người ấy chạm đến Bất Tử, sự an toàn.

907. Việc đã được làm, đâu chỉ chút ít, ở Giáo Pháp của đức Như Lai là có quả thành tựu vĩ đại, bao la. Xin Ngài hãy nhìn xem, với phước thiện đã làm, Chatta làm cho trái đất chói sáng, thậm chí giống như mặt trời.

908. Việc tốt đẹp này là gì? Chúng ta nên thực hành điều gì? Nhiều người, sau khi gặp nhau bàn thảo như thế. Chúng ta đây đã đạt được bản thể nhân loại thêm lần nữa; đã được đạt đến, chúng ta hãy sống có giới hạnh.

909. Và bậc Đạo Sư, với nhiều sự tiếp độ, bậc có lòng thương tưởng, đã đi đến với tôi vào lúc sáng sớm, khi tôi còn sống, tôi đây đã đi đến gặp bậc có tên là Sự Thật (nói rằng): ‘Xin Ngài hãy thương tưởng, hãy để chúng tôi nghe Giáo Pháp thêm lần nữa.’

910. Và ở đây, những vị nào dứt bỏ sự luyến ái ở các dục, sau khi dứt bỏ sự tiềm ẩn về hữu ái, và si mê, các vị ấy không đi đến thai bào lần nữa, bởi vì các vị đã ngự đến cảnh giới Niết Bàn, có trạng thái mát mẻ.”

Thiên Cung của Thanh Niên Bà-la-môn Chatta.

5. 4

911. “Thiên cung này cao, có cây trụ chống bằng ngọc ma-ni, ở xung quanh mười hai do-tuần, có bảy trăm ngôi nhà mái nhọn cao sang với các cây cột làm bằng ngọc bích, được trải lót bằng vàng, xinh đẹp.

912. Ở nơi ấy, người trú ngụ, người uống, và người ăn. Có các cây đàn *vīṇā* thuộc cõi Trời phát ra âm thanh ngọt ngào, có các vị nếm thuộc cõi Trời, ở đây có năm loại dục lạc, và có các phụ nữ trang phục bằng vàng nháy múa.

913. Do điều gì người có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho người ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho người?

914. Pucchāmi taṃ deva mahānubhāva
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
915. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
916. Satiṃ samuppādakaro¹ dvāre kakkaṭako ṭhito,
niṭṭhito jātarūpassa sobhati dasapādako.
917. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
918. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.

Kakkaṭakarasadāyakavimānaṃ.²

5. 5

919. Uccamidaṃ mañithūṇaṃ vimānaṃ
samantato dvādasa yojanāni,
kūṭāgārā sattasatā ulārā
veluriyatthambhā rucakatthatā subhā.
920. Tatthacchasi pivasi khādasi ca
dibbā ca vīṇā pavadanti vagguṃ,
dibbā rasā kāmaguṇettha pañca
nāriyo ca naccanti suvaṇṇachannā.
921. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
922. Pucchāmi taṃ deva mahānubhāva
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
923. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassakammassidaṃ phalaṃ.

¹ satisamuppādakaro - Ma, Syā, PTS.

² kakkaṭakarasadāyakavimānaṃ - PTS.

914. Hỡi Thiên nhân có đại oai lực, ta hỏi ngươi: ‘Khi là con người, ngươi đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà ngươi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của ngươi chiếu sáng khắp các phương?’”

915. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

916. “Vật gọi lại ký ức là con cua được gắn ở cánh cửa, có mười chân, đã được hoàn tất, bằng vàng, chói sáng.¹

917. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

918. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung của Người Bỏ Thí Xúp Cua.

5. 5

919. “Thiên cung này cao, có cây trụ bằng ngọc ma-ni, ở xung quanh mười hai do-tuần, có bảy trăm ngôi nhà mái nhọn cao sang với các cây cột làm bằng ngọc bích, được trải lót bằng vàng, xinh đẹp.

920. Ở nơi ấy, người trú ngụ, người uống, và người ăn. Có các cây đàn *vīṇā* thuộc cõi Trời phát ra âm thanh ngọt ngào, có các vị nếm thuộc cõi Trời, ở đây có năm loại dục lạc, và có các phụ nữ trang phục bằng vàng nháy múa.

921. Do điều gì ngươi có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho ngươi ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho ngươi?

922. Hỡi Thiên nhân có đại oai lực, ta hỏi ngươi: ‘Khi là con người, ngươi đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà ngươi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của ngươi chiếu sáng khắp các phương?’”

923. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

¹ Khi là con người, vị Thiên nhân này là người giữ ruộng. Người này đã dâng cúng phần cháo cua vừa mới nấu xong còn chưa kịp ăn đến vị trưởng lão tỳ khưu đi đến khát thực ở chòi canh ruộng của mình (Sđd. 244).

924. Dibbaṃ mamaṃ¹ vassasahassamāyu
vācābhigītaṃ manasā pavattitaṃ,
ettāvatā ṭhassati puññakammo
dibbehi kāmehi samaṅgibhūto.
925. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
926. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.

Dvārapālaka²vimānaṃ.

5. 6

927. Uccamidaṃ maṇithūṇaṃ vimānaṃ
samantato dvādasa yojanāni
Kūṭāgārā sattasatā ulārā
veḷuriyatthambhā rucakatthatā subhā.
928. Tatthacchasi pivasi khādasi ca
dibbā ca viṇā pavadanti vagguṃ
dibbā rasā kāmaguṇettha pañca
nāriyo ca naccanti suvaṇṇachattā.
929. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
930. Pucchāmi taṃ deva mahānubhāva
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
931. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
932. Karaṇiyāni puññāni paṇḍitena vijānatā,
sammaggatesu³ buddhesu yattha dinnāṃ mahapphalaṃ.

¹ mama - Syā.

² dvārapāla - Ma.

³ samaggatesu - Syā.

924. Tuổi thọ một ngàn năm thuộc cõi Trời của tôi là (do) việc đã thưa hỏi bằng lời, việc đã vận hành bởi ý;¹ chỉ với chừng ấy (việc làm) người có hành động phước thiện sẽ tồn tại, được thọ hưởng các dục ở cõi Trời.

925. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

926. Thừa vị tỳ khuru có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung của Người Giữ Cửa.

5. 6

927. “Thiên cung này cao, có cây trụ bằng ngọc ma-ni, ở xung quanh mười hai do-tuần, có bảy trăm ngôi nhà mái nhọn cao sang với các cây cột làm bằng ngọc bích, được trải lót bằng vàng, xinh đẹp.

928. Ở nơi ấy, người trú ngụ, người uống, và người ăn. Có các cây đàn *vīṇā* thuộc cõi Trời phát ra âm thanh ngọt ngào, có các vị nếm thuộc cõi Trời, ở đây có năm loại dục lạc, và có các phụ nữ trang phục bằng vàng nháy múa.

929. Do điều gì người có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho người ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho người?

930. Hỏi Thiên nhân có đại oai lực, ta hỏi người: ‘Khi là con người, người đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà người có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của người chiếu sáng khắp các phương?’”

931. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

932. “Các việc phước thiện là những việc nên được thực hiện bởi người sáng trí, bởi người có sự nhận thức ở nơi chư Phật là những vị đã thực hành đúng đắn, là nơi mà vật đã được bố thí có quả báo lớn.

¹ Ở cõi Trời (Ba Mươi Ba), một ngày đêm tương đương 100 năm ở cõi người, một tháng có 30 ngày, một năm có 12 tháng. Như vậy, “một ngàn năm thuộc cõi Trời” này bằng 3 *koṭi* và 60 trăm ngàn năm ở cõi người; tổng cộng là 36 triệu năm. Người giữ cửa này được hưởng phước như thế chỉ nhờ vào việc đã chào đón, hỏi thăm sức khỏe, mời ngồi, v.v... đối với những người khách đi đến, đồng thời đã có những suy nghĩ tốt đẹp về họ (Sđd. 247).

933. Atthāya vata me buddho arañña gāmamāgato,
tattha cittaṃ pasādetvā tāvatimsūpago ahaṃ.¹

934. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhoga ye keci manaso piyā.

935. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.

Karaṇīya²vimānaṃ.

5. 7

936. Uccamidaṃ maṇithūṇaṃ vimānaṃ
samantato dvādasa yojanāni
kūṭāgārā sattasatā ulārā
veḷuriyatthambhā rucakatthatā subhā.

937. Tatthacchasi pivasi khādasi ca
dibbā ca vīṇā pavadanti vagguṃ,
dibbā rasā kāmagaṇettha pañca
nāriyo ca naccanti suvaṇṇachattā.

938. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhoga ye keci manaso piyā.

939. Pucchāmi taṃ deva mahānubhāva
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.

940. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

941. Karaṇīyāni puññāni paṇḍitena vijānatā,
sammaggatesu³ bhikkhūsu yattha dīnaṃ mahapphalaṃ.

¹ ahuṃ - Sīmu.

² paṭhamakaraṇīya - Ma.

³ samaggatesu - Syā.

933. Quả thật vì sự lợi ích của tôi, đức Phật đã từ khu rừng đi đến ngôi làng. Sau khi khởi tâm tịnh tín ở Ngài, tôi đã đi đến cõi Trời Ba Mươi Ba.

934. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

935. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung do Việc Nên Làm.

5. 7

936. “Thiên cung này cao, có cây trụ bằng ngọc ma-ni, ở xung quanh mười hai do-tuần, có bảy trăm ngôi nhà mái nhọn cao sang với các cây cột làm bằng ngọc bích, được trải lót bằng vàng, xinh đẹp.

937. Ở nơi ấy, người trú ngụ, người uống, và người ăn. Có các cây đàn *vīṇā* thuộc cõi Trời phát ra âm thanh ngọt ngào, có các vị nếm thuộc cõi Trời, ở đây có năm loại dục lạc, và có các phụ nữ trang phục bằng vàng nháy múa.

938. Do điều gì người có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho người ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho người?

939. Hỏi Thiên nhân có đại oai lực, ta hỏi người: ‘Khi là con người, người đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà người có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của người chiếu sáng khắp các phương?’”

940. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

941. “Các việc phước thiện là những việc nên được thực hiện bởi người sáng trí, bởi người có sự nhận thức, ở nơi các vị tỳ khưu là những vị đã thực hành đúng đắn, là nơi mà vật đã được bố thí có quả báo lớn.

942. Atthāya vata me bhikkhu¹ araññā gāmamāgato,²
tatta cittaṃ pasādetvā tāvatimsūpago ahaṃ.

943. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

944. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhasatī 'ti.

Dutiyakaraṇīyavimānaṃ.

5. 8

945. Uccamidaṃ mañithūṇaṃ vimānaṃ
samantato dvādasa yojanāni,
kūṭāgārā sattasatā ulārā
veḷuriyatthambhā rucakatthatā subhā.

946. Tatthacchasi pivasi khādasi ca
dibbā ca vīṇā pavadanti vagguṃ,
dibbā rasā kāmagaṇettha pañca
nāriyo ca naccanti suvaṇṇachannā.

947. Kena te tādiso vaṇṇo
kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā
ye keci manaso piyā.

948. Pucchāmi taṃ deva mahānubhāva
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.

949. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

950. Yaṃ dadāti na taṃ hoti
yañceva dajjā tañceva seyyo
sūci dinnā sūcimeva seyyo.

¹ bhikkhū - Syā, PTS.

² gāmamāgatā - Syā, PTS.

942. Quả thật vì sự lợi ích của tôi, vị tỳ khưu đã từ khu rừng đi đến ngôi làng. Sau khi khởi tâm tịnh tín ở Ngài, tôi đã đi đến cõi Trời Ba Mươi Ba.

943. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

944. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung do Việc Nên Làm thứ nhì.

5. 8

945. “Thiên cung này cao, có cây trụ bằng ngọc ma-ni, ở xung quanh mười hai do-tuần, có bảy trăm ngôi nhà mái nhọn cao sang với các cây cột làm bằng ngọc bích, được trải lót bằng vàng, xinh đẹp.

946. Ở nơi ấy, người trú ngụ, người uống, và người ăn. Có các cây đàn *vīṇā* thuộc cõi Trời phát ra âm thanh ngọt ngào, có các vị nếm thuộc cõi Trời, ở đây có năm loại dục lạc, và có các phụ nữ trang phục bằng vàng nhảy múa.

947. Do điều gì người có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho người ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho người?

948. Hỡi Thiên nhân có đại oai lực, ta hỏi người: ‘Khi là con người, người đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà người có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của người chiếu sáng khắp các phương?’”

949. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

950. “Vật (được thành tựu) ấy không phải là vật đem ra bố thí. Chính vật (được thành tựu) ấy là tốt hơn chính cái vật đem ra bố thí. Đối với tôi, cây kim đã được bố thí, (quả thành tựu) còn tốt hơn chính cây kim.

951. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

952. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.

Sūcivimānaṃ.

5. 9

953. Uccamidaṃ maṇithūṇaṃ vimānaṃ
samantato dvādasa yojanāni,
kūṭāgārā sattasatā ulārā
veḷuriyatthambhā rucakatthatā subhā.

954. Tatthacchasi pivasi khādasi ca
dibbā ca vīṇā pavadanti vagguṃ,
dibbā rasā kāmaguṇettha pañca
nāriyo ca naccanti suvaṇṇachannā.

955. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

956. Pucchāmi taṃ deva mahānubhāva
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.

957. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

958. Ahaṃ manussesu manussabhūto,
purimāya jātiyā¹ manussaloke.

959. Addasaṃ virajaṃ bhikkhuṃ vipasannamanāvilam,
tassa adāsaṃ sūciṃ pasanno sehi pāṇihi.²

¹ purimajātiyā - Ma.

² sakehi pāṇihi - Syā.

951. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

952. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung do Cây Kim.

5. 9

953. “Thiên cung này cao, có cây trụ bằng ngọc ma-ni, ở xung quanh mười hai do-tuần, có bảy trăm ngôi nhà mái nhọn cao sang với các cây cột làm bằng ngọc bích, được trải lót bằng vàng, xinh đẹp.

954. Ở nơi ấy, người trú ngụ, người uống, và người ăn. Có các cây đàn *vīṇā* thuộc cõi Trời phát ra âm thanh ngọt ngào, có các vị nếm thuộc cõi Trời, ở đây có năm loại dục lạc, và có các phụ nữ trang phục bằng vàng nháy múa.

955. Do điều gì người có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho người ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho người?

956. Hỏi Thiên nhân có đại oai lực, ta hỏi người: ‘Khi là con người, người đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà người có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của người chiếu sáng khắp các phương?’”

957. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

958. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, trong kiếp sống trước đây ở thế giới loài người, ...

959. ... tôi đã nhìn thấy vị tỳ khưu, bậc vô nhiễm, thanh tịnh, không bị xao động. Được tịnh tín, tôi đã tự tay dâng cây kim đến vị ấy.

960. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

961. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati ”ti.

Dutiyasūcivimānaṃ.

5. 10

962. Susukkakhandhaṃ abhiruyha nāgaṃ
akācitaṃ¹ dantiṃ baliṃ mahājavaṃ,
abhiruyha² gajavaraṃ³ sukappitaṃ
idhāgamā vehāsayamantaḷikkhe.

963. Nāgassa dantesu duvesu nimmitā
acchodikā⁴ paduminiyo suphullā,
padumesu ca turiyagaṇā pavajjare
imā ca naccanti manoharāyo.

964. Deviddhipattosi mahānubhāvo
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati ’ti.

965. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

966. Atṭheva muttapupphāni⁵ kassapassa mahesino,⁶
thūpasmiṃ abhiropesiṃ⁷ pasanno sehi pāṇihi.

967. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

968. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati ”ti.

Nāga⁸vimānaṃ.

¹ akācinaṃ - Ma, Syā; ākācinaṃ - PTS.

² āruyha - PTS.

³ gajaṃ pavaraṃ - Syā.

⁴ acchodakā - Syā, Ma.

⁵ mutṭhipupphāni - Syā.

⁶ bhagavato - Syā.

⁷ abhiropayim - Syā.

⁸ paṭhamanāga - Ma.

960. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

961. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung do Cây Kim thứ nhì.

5. 10

962. “Sau khi cỡi lên con long tượng có thân trắng toát, không khuyết điểm, có ngà, có sức mạnh, có tốc độ vĩ đại, là con long tượng cao quý, dùng để cưỡi, đã khéo được sửa soạn, người đã đi đến nơi đây theo đường không trung, ở trên bầu trời.

963. Có những hồ sen với nước trong sạch, khéo nở rộ hoa, đã được hóa hiện ra ở hai ngà của con voi, có những nhóm nhạc cụ đã được vang lên ở những đóa sen, và có những phụ nữ quyến rũ này nhảy múa.

964. Người đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người người đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà người có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của người chiếu sáng khắp các phương?”

965. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

966. “Được tịnh tín, tôi đã tự tay cúng dâng ở ngôi bảo tháp của bậc Đại Ấn Sĩ Kassapa chỉ có tám bông hoa đã bị đánh rơi.

967. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

968. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung Long Tượng.

5. 11

969. Mahantaṃ nāgaṃ abhiruyha sabbasetaṃ gajuttamaṃ,
vanā vanaṃ anupariyāsi nārīgaṇapurakkhato,¹
obhāsento disā sabbā osadhī viya kārakā.
970. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
971. Pucchāmi taṃ deva mahānubhāva
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
972. So devaputto attamano vaṅgīseneva pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
973. Ahaṃ manussesu manussabhūto
upāsako cakkhumato ahoṣiṃ,
pāṇātipātā virato ahoṣiṃ
loke adinnaṃ parivajjayissaṃ.
974. Amajjapo no² ca musā abhāṇiṃ
sakena dārena ca tuṭṭho ahoṣiṃ,
annaṃ ca pānaṃ ca pasannacitto
sakkacca dānaṃ vipulaṃ adāsiṃ.
975. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
976. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.

Dutiyanāgavimānaṃ.**5. 12**

977. Ko nu dibbena yānena sabbasetena hatthinā,
turiyatāḷitanigghoso antaḷikkhe³ mahīyati.⁴
978. Devatā nusi gandhabbo ādu⁵ sakko purindado,
ajānantā taṃ pucchāma kathaṃ jānemu taṃ mayan 'ti.

¹ nārīgaṇapurakkhito - Syā.² na - PTS.³ antalikkhe - Ma, Syā, PTS.⁴ mahīyati - Syā.⁵ adu - Ma; ādū - Syā.

5. 11

969. “Sau khi cỡi lên con long tượng to lớn, toàn thân màu trắng, đứng đầu các con voi, dẫn đầu đám phụ nữ đi dạo từ rừng này sang rừng khác, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.”

970. Do điều gì người có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho người ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho người?

971. Hỡi Thiên nhân có đại oai lực, ta hỏi người: ‘Khi là con người, người đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà người có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của người chiếu sáng khắp các phương?’”

972. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được chính ngài Vaṅgīsa hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

973. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, tôi đã là người nam cư sĩ của đấng Hữu Nhân. Tôi đã kiêng chừa việc giết hại mạng sống, tôi đã xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời.

974. Không có việc uống chất say, và tôi đã không nói lời dối trá, tôi đã được vui thích (chi) với người vợ của mình, có tâm tịnh tín, tôi đã trân trọng dâng cúng vật thí dồi dào về cơm ăn và nước uống.

975. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

976. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung Long Tượng thứ nhì.

5. 12

977. “Vị nào, với phương tiện di chuyển của cõi Trời, với con voi toàn thân màu trắng, có âm thanh vang vang đã được vỗ lên từ các loại nhạc cụ, được tôn vinh ở trên không trung?”

978. Phải chăng ngài là Thiên nhân, là nhạc sĩ Thiên đình, hay là (Chúa Trời) Sakka, người đã bố thí trước đây? Trong khi không biết, chúng tôi xin hỏi ngài, làm thế nào chúng tôi có thể nhận biết ngài?”

979. Namhi devo na gandhabbo nāpi sakko purindado,
sudhammā nāma ye devā tesaṃ aññataro ahan 'ti.

980. Pucchāma devaṃ sudhammaṃ¹ puthuṃ katvāna añjalim,
kiṃ katvā mānuse kammaṃ sudhammaṃ upapajjati 'ti.²

981. Ucchāgāraṃ tiṇāgāraṃ³ vatthāgārañca yo dade,
tiṇṇamaññatarāṃ datvā sudhammaṃ upapajjati 'ti.

Tatiyanāgavimānaṃ.

5. 13

982. Daḷhadhammā⁴ nisārassa dhanuṃ olubbha tiṭṭhasi,
khattiyō nu si rājañño ādu⁵ luddo vane caro 'ti.⁶

983. Assakādhipassāhaṃ⁷ bhante putto vane caro,
nāmaṃ me bhikkhu te brūmi sujāto iti maṃ viduṃ.⁸

984. Mige gavesamānohaṃ ogāhanto brahāvanaṃ,
migam tañceva⁹ nāddakkhiṃ tañca disvā ṭhito ahan 'ti.¹⁰

985. Svāgataṃ te mahāpuñña aho te adurāgataṃ,¹¹
etto udakamādāya pāde pakkhālayassu te.

986. Idampi pāniyaṃ¹² sītaṃ ābhatam girigabbharā,
rājaputta tato pītvā¹³ santhatasmiṃ upāvisā 'ti.

987. Kalyāṇī vata te vācā savaṇṇiyā mahāmuni,
nelā catthavati¹⁴ vaggi¹⁵ mantvā¹⁶ atthaṃ ca bhāsase.¹⁷

988. Kā te rati vane viharato
isinisabha vadehi puṭṭho,
tava vacanapathaṃ nisāmayitvā
atthadhammapadam samācaremase 'ti.

¹ deva sudhamma - Syā.

² upapajjasi ti - Syā.

³ tiṇāgāraṃ - PTS.

⁴ daḷhadhamma - Syā.

⁵ adu - Ma; ādū - Syā.

⁶ vanācaro ti - Syā.

⁷ assakādhipatissāhaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁸ vidū - Ma, Syā, PTS.

⁹ migam gantveva - Syā.

¹⁰ aham ṭhito (iti) - Syā.

¹¹ adurāgataṃ - Syā.

¹² pāniyaṃ - PTS.

¹³ pītvā - Ma, Syā.

¹⁴ nelā atthavati - Ma, PTS.

¹⁵ vaggi - Syā.

¹⁶ mantā - Syā, PTS.

¹⁷ bhāsasi - Ma, Syā, PTS.

979. “Ta không là Thiên nhân, không là nhạc sĩ Thiên đình, cũng không là (Chúa Trời) Sakka, người đã bố thí trước đây; những Thiên nhân nào có tên là *Sudhammā*,¹ ta là một trong số các vị ấy.”

980. “Chúng tôi nghiêm trang chấp tay hỏi vị Thiên nhân *Sudhammā*, sau khi thực hiện nghiệp gì ở cõi người thì được sanh lên (Thiên cung) *Sudhammā*?”

981. “Người nào bố thí ngôi nhà mía, ngôi nhà cỏ, và ngôi nhà vải, sau khi bố thí một trong ba việc này thì được sanh lên (Thiên cung) *Sudhammā*.”

Thiên Cung Long Tượng thứ ba.

5. 13

982. “Với cây cung vững chắc, người đứng, tựa vào cây cung bằng gỗ lõi. Vậy người là vị Sát-đế-ly con của đức vua, hay là thợ săn sống ở rừng?”

983. “Thưa ngài, tôi là con trai của vị chúa tể xứ Assaka, sống ở rừng. Thưa vị tỳ khưu, tôi nói với ngài tên của tôi; mọi người đã biết tôi là ‘Sujāta.’

984. Trong khi tìm kiếm các con thú rừng, trong khi đi sâu vào khu rừng bao la, và tôi đã không nhìn thấy con nai ấy; sau khi nhìn thấy ngài, tôi đã đứng lại.”

985. “Này người có phước báu lớn lao, việc đi đến của người là tốt đẹp, hơn nữa đối với người không phải là việc đi đến sai trái. Người hãy lấy nước từ nơi này, rồi rửa sạch các bàn chân của người.

986. Còn đây là nước uống mát lạnh đã được mang lại từ hang núi. Này hoàng tử, từ nơi ấy, sau khi uống xong, người hãy đến ngồi ở tấm trải này.”

987. “Thưa bậc đại hiền trí, lời nói của ngài quả là tốt lành, nên được lắng nghe, không sai sót, và có lợi ích, ngọt ngào; ngài nói điều lợi ích sau khi đã suy xét.

988. Ngài có niềm vui thú gì trong khi sống ở rừng? Thưa vị chúa của các bậc ẩn sĩ, đã được hỏi, xin ngài hãy nói. Sau khi lắng nghe đường lối trình bày của ngài, chúng tôi tự thực hành mục đích và đạo lộ của Giáo Pháp.”

¹ *Sudhammā*: Thiên cung của Chúa Trời Sakka thuộc cõi Đạo Lợi. Sở dĩ vị ấy trả lời “*namhi devo* = ta không là Thiên nhân” để phù hợp với hình thức của câu hỏi (Sđd. 258).

989. Ahiṃsā sabbapāṇīnaṃ kumāramhāka¹ ruccati.
theyyā ca aticārā ca majjapānā ca ārati.
990. Ārati samacariyā ca bāhusaccaṃ kataññutā,
ditṭheva dhamme pāsaṃsā² dhammā ete pasaṃsiyā 'ti.
991. Santike maraṇaṃ tuyhaṃ oraṃ māsehi pañcahi,
rājaputta vijānāhi attānaṃ parimocayā 'ti.
992. Katamaṃ svāhaṃ janapadaṃ gantvā kiṃ kammaṃ kiñca³ porisaṃ,
kāya vā pana vijjāya bhavyeayaṃ ajarāmaro 'ti.
993. Na vijjate so padeso kammaṃ vijjā ca porisaṃ,
yattha gantvā bhve macco rājaputtājarāmaro.
994. Mahaddhanā mahābhogā raṭṭhavantopi khattiyā,
pahūtadhanadhaññāse na tepi ajarāmarā.⁴
995. Yadi te sutā andhakaveṇḍhuputtā⁵
sūrā vīrā vikkantappahārino,
tepi āyukkhayaṃ pattā
viddhastā sassatisamā.
996. Khattiyā brāhmaṇā vessā suddā caṇḍālapukkusā,
ye kecaññe ca jātiyā⁶ tepi no⁷ ajarāmarā.
997. Ye mantāṃ parivattenti chaḷaṅgaṃ brahmacintitaṃ,
ete caññe ca vijjāya tepi no⁸ ajarāmarā.
998. Isayo cāpi ye santā saññatattā tapassino,
sarīraṃ tepi kālena vijahanti tapassino.
999. Bhāvitattāpi arahanto katakiccā anāsavā,
nikkhipanti imaṃ dehaṃ puññapāparikkhayā 'ti.
1000. Subhāsītā atthavatī gāthāyo te mahāmuni,
nijjhattomhi subhaṭṭhena tvañca me saraṇaṃ bhavā 'ti.

¹ kumāramhākaṃ - Syā.

² pasaṃsā - Syā.

³ kiñci - Syā.

⁴ tepi no ajarāmarā - Ma;
tepi na ajarāmarā - PTS.

⁵ andhakaveṇḍhuputtā - Ma;
andhakaveṇḍhaputtā - Syā.

⁶ ete c' aññe ca jātiyā - Ma, Syā, PTS.

⁷ te pi na - Syā, PTS.

⁸ te pi na - Syā.

989. “Này hoàng tử, sự không hãm hại tất cả các sanh mạng khiến chúng tôi vui thích, và sự kiên cữ về việc trộm cắp, tà hạnh, và uống chất say.

990. Sự kiên cữ, sự hành thiện, sự nghe nhiều, sự biết ơn về việc đã làm, là được khen ngợi ngay trong hiện tại; các pháp này là đáng được khen ngợi.

991. Này hoàng tử, người hãy nhận biết rằng trong vòng năm tháng, cái chết sẽ cận kề người, người hãy giải thoát bản thân.”

992. “Tôi nên đi đến xứ sở nào, (nên làm) việc gì và (phận sự) gì của người nam, hoặc là nhờ vào kiến thức gì tôi có thể trở thành không già không chết?”

993. “Này hoàng tử, lãnh địa ấy, việc làm, kiến thức, và (phận sự) của người nam, nơi mà sau khi đi đến con người có thể trở thành không già không chết thì không có.

994. Những người có tài sản lớn, có của cải lớn, thậm chí những Sát-đế-ly cai quản vương quốc, có dồi dào tài sản và lúa gạo, ngay cả những người ấy cũng không trở thành không già không chết.

995. Nếu người đã được nghe về những người con trai của Andhakavenhu là dũng cảm, anh hùng, có sự chiến đấu mãnh liệt, ngay cả các vị ấy, (trong khi) được xem là trường cửu, cũng đã đạt đến sự cạn kiệt của tuổi thọ, cũng bị tiêu hoại.

996. Các vị Sát-đế-ly, Bà-la-môn, thương buôn, nô lệ, hạ tiện, hốt rác, những người này và những người khác là do sự sanh ra, ngay cả những người ấy cũng không trở thành không già không chết.

997. Những người nào trì tụng chú thuật (Vệ Đà) gồm sáu phần đã được nghĩ ra bởi đấng Tạo Hóa, những người này và những người khác là do kiến thức, ngay cả những người ấy cũng không trở thành không già không chết.

998. Hoặc ngay cả những vị ẩn sĩ là các đạo sĩ khổ hạnh, có sự an tịnh, có bản thân đã được kiềm chế, ngay cả những vị đạo sĩ khổ hạnh ấy cũng lìa bỏ cơ thể theo thời gian.

999. Ngay cả những vị A-la-hán có bản thân đã được tu tập, có phận sự đã được làm xong, không còn lậu hoặc, cũng quăng bỏ thân xác này do sự diệt tận của thiện và ác.”

1000. “Thưa vị đại hiền trí, các câu kệ ngôn của ngài là khéo được nói lên, có sự lợi ích. Tôi được thuyết phục vì điều đã được khéo thuyết, và xin ngài hãy là nơi nương nhờ của tôi.”

1001. Mā maṃ tvam saraṇaṃ gaccha tameva saraṇaṃ vaja,
sakyaputtaṃ mahāvīraṃ yamaṃ saraṇaṃ gato 'ti.

1002. Katarasmiṃ so janapade satthā tumhāka mārīsa,
ahampi daṭṭhūṃ gacchissāṃ jinaṃ appaṭipuggalaṃ 'ti.

1003. Puratthimasmiṃ janapade okkākakulasambhavo,
tatthāsi¹ purisājañño so ca kho parinubbuto 'ti.

1004. Sace hi buddho tiṭṭheyya satthā tumhāka mārīsa,
yojanāni sahaṣṣāni gaccheyyaṃ² payirupāsituṃ.

1005. Yato ca kho³ parinibbuto satthā tumhāka mārīsa,
nibbutampi⁴ mahāvīraṃ gacchāmi saraṇaṃ ahaṃ.

1006. Upemi saraṇaṃ buddhaṃ dhammañcāpi anuttaraṃ,
saṅghañca naradevassa gacchāmi saraṇaṃ ahaṃ.

1007. Pāṇātipātā viramāmi khippaṃ
loke adinnaṃ parivajjayāmi,
amajjapo no ca musā bhaṇāmi
sakena dārena ca homi tuṭṭho 'ti.

1008. Sahassaraṃsīva yathā mahappabho
disaṃ yathābhāti nabhe anukkamaṃ,
tathappakāro⁵ tavayaṃ⁶ mahāratho
samantato yojanasattamāyato.⁷

1009. Suvāṇṇapaṭṭehi samantamoṭṭhaṭṭo⁸
urassa muttāhi maṇihi cittito,
lekhā suvaṇṇassa ca rūpiyassa ca
sobhenti⁹ veḷuriyamayā sunimmitā.

1010. Sīsañcidaṃ veḷuriyassa nimmitaṃ
yugañcidaṃ lohitaḱāya cittitaṃ,
yuttā suvaṇṇassa ca rūpiyassa ca
sobhanti assā ca pime manojavā.¹⁰

¹ sathāsi - Syā, PTS.

² gacche - Syā.

³ yato kho - PTS.

⁴ parinibbutaṃ - Syā.

⁵ tathāpakāro - Ma.

⁶ tvāyaṃ - Ma, Syā.

⁷ yojanasataṃ āyato - Syā.

⁸ samantamoṭṭhaṭṭo - Syā.

⁹ sobhanti - Syā, PTS.

¹⁰ assā ca ime manojavā - Ma;
assāpi cime manojavā - Syā.

1001. “Người chớ đi đến nương nhờ ta, hãy tiến đến nương nhờ chính vị ấy, người con trai dòng Sakya, bậc Đại Anh Hùng, người mà ta đã đi đến nương nhờ.”

1002. “Thưa ngài, bậc Đạo Sư ấy của ngài là ở xứ sở nào? Tôi cũng sẽ đi để diện kiến đấng Chiến Thắng, bậc không người đối thủ.”

1003. “Với sự xuất thân từ dòng tộc Okkāka ở xứ sở thuộc về phía đông, Ngài đã là bậc siêu nhân ở nơi ấy, và Ngài quả thật đã viên tịch Niết Bàn.”

1004. “Thưa ngài, nếu đức Phật, bậc Đạo Sư của Ngài còn hiện tiền, tôi có thể đi hàng ngàn do-tuần để hầu cận.”

1005. Thưa ngài, chính vì bậc Đạo Sư của Ngài đã viên tịch Niết Bàn, tôi cũng đi đến nương nhờ bậc Đại Anh Hùng mặc dầu Ngài đã Niết Bàn.

1006. Tôi đi đến nương nhờ đức Phật, luôn cả Giáo Pháp vô thượng, và tôi đi đến nương nhờ Hội Chúng thuộc về vị Trời của nhân loại.

1007. Tôi lập tức kiêng chừa việc giết hại mạng sống, tôi xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời, không có việc uống chất say, tôi không nói lời dối trá, và tôi vui thích (chỉ) với người vợ của mình.”

1008. “Tựa như vật có ngàn ánh hào quang (mặt trời), giống như ánh sáng vĩ đại, trong khi di chuyển theo quỹ đạo ở bầu trời, chiếu sáng như thế nào, bằng cách thức như thế ấy, cỗ xe vĩ đại này của người được trải dài bảy do tuần ở xung quanh.

1009. Được phủ lên toàn bộ với những mảnh vàng; ngực của cỗ xe này được tô điểm với những viên ngọc trai, với những ngọc ma-ni; những nét khắc chạm của vàng và bạc, được làm bằng ngọc bích, đã khéo được biến hóa, khiến cho (cỗ xe) trở nên rực rỡ.

1010. Phần đầu này (của cái gọng xe) được cấu tạo bằng ngọc bích, và cái ách này được tô điểm với hồng ngọc, và còn thêm những con ngựa này, có tốc độ của ý, được thẳng cương bằng vàng và bạc, chói sáng.

1011. So tiṭṭhasi hemarathe adhiṭṭhito
devānamindova saḥassavāhano,
pucchāmi tāhaṃ yasavanta kovidaṃ
kathaṃ tayā laddho ayaṃ uḷāro 'ti.
1012. Sujāto nāmaḥaṃ bhante rājaputto pure ahuṃ,
tvañca¹ maṃ anukampāya saññamasmiṃ nivesayi.
1013. Khīṇāyukañca maṃ ñatvā sarīraṃ pādāsi satthuno,
imaṃ sujāta pūjehi taṃ te atthāya hehīti.²
1014. Tāhaṃ gandhehi mālehi pūjayitvā samuyyuto,³
pahāya mānusaṃ dehaṃ upapannomhi nandaṃ.⁴
1015. Nandanopavane⁵ ramme nānādiḥajāṇāyute,
ramāmi naccagītehi accharāhi purakkhato 'ti.⁶

Cūlarathavimānaṃ.

5. 14

1016. Saḥassayuttaṃ hayavāhanaṃ subhaṃ
āruyha⁷ imaṃ sandanaṃ nekacittaṃ,⁷
uyyānabhūmiṃ abhito anukkamaṃ
purindado bhūtapatīva vāsavo.
1017. Sovaṇṇamayā te rathakubbarā ubho
thalehi⁸ aṃsehi atīva saṅgatā,⁹
sujātagumbā naravīraṇiṭṭhitā
virocati¹⁰ paṇṇaraseva cando.
1018. Sovaṇṇajālāvatato¹¹ ratho ayaṃ
bahūhi nānā ratanehi cittito,
sunandighoso ca subhassaro ca
virocati¹⁰ cāmarahatthabāhuhi.
1019. Imā ca nābhyo manasābhiniṃmitā¹²
rathassa pādantaramajjhabhūsitā,
imā ca nābheyyā¹³ satarājicittitā
sateratā¹⁴ vijjurivappabhāsare.

¹ tañca - Syā.

² hehiti - Ma, PTS;
hohīti - Syā.

³ samuyyuko - Syā.

⁴ nandane - Syā.

⁵ nandane ca vane - Ma;
nandane pavare - Syā.

⁶ purakkhito ti - Syā.

⁷ sandananekacittaṃ - Syā.

⁸ phalehi - Ma.

⁹ saṅgato - Sīmu.

¹⁰ virocātī - Ma, PTS.

¹¹ suvaṇṇajālāvitato - Syā.

¹² manasāhi nimmitā - Syā.

¹³ nābhyo - Ma, Syā, PTS.

¹⁴ sateritā - Syā.

1011. Người đây đứng ở cỗ xe bằng vàng, đã được khẳng định, tựa như vị Chúa của chư Thiên với cỗ xe một ngàn ngựa. Nay vị có danh tiếng, ta hỏi người, con người thông thái, làm thế nào người đã đạt được (danh vọng) cao sang này?”

1012. “Thưa ngài, tôi tên là Sujāta. Trước đây, tôi đã là vị hoàng tử. Và ngài, do lòng thương tưởng, đã hướng dẫn tôi vào sự kiềm chế.

1013. Và sau khi biết tôi có tuổi thọ đã bị cạn kiệt, ngài trao cho (tôi) xá-lợi của bậc Đạo Sư (nói rằng): ‘Này Sujāta, hãy tôn vinh vật này; vật này sẽ đem lại lợi ích cho người.’

1014. Sau khi tôn vinh vật ấy bằng những vật thơm, bằng những tràng hoa, tôi đây được hưng phấn. Sau khi lìa bỏ xác thân nhân loại, tôi được sanh lên (khu vườn) Nandana.

1015. Ở khu vườn Nandana đáng yêu, được những bầy chim khác nhau gán bó, được tôn vinh bởi các tiên nữ, tôi thích thú với những điệu múa lời ca.”

Thiên Cung Cổ Xe Nhỏ.

5. 14

1016. “Người bước lên cỗ xe xinh đẹp được tô điểm nhiều màu sắc này, chiếc xe ngựa được kéo bởi một ngàn con, đang di chuyển lân cận khu vực vườn hoa, (người) tựa như Vāsava,¹ vị Chúa của chư Thiên, đấng chủ tể của các sanh linh.

1017. Cả hai bên sườn cỗ xe của người được làm bằng vàng, được kết hợp chặt chẽ với những thanh đứng và những thanh ngang, có cái khung được tạo ra khéo léo, đã được hoàn tất bởi nghệ nhân bậc thầy; (cỗ xe) chói sáng tựa như mặt trăng ngày rằm.

1018. Được phủ lên với mạng lưới bằng vàng, được tô điểm với nhiều loại châu ngọc khác nhau, có âm thanh vô cùng vui tai, và vô cùng rục rờ, cỗ xe này chói sáng với những cánh tay và bàn tay (đang phe phẩy) những cây phất trần.

1019. Và các ổ trục này (của các bánh xe) đã được biến hóa ra bởi ý, được trang hoàng ở khoảng giữa bên trong các chân của cỗ xe; và các ổ trục này được tô điểm với hàng trăm nét vẽ, chúng chiếu sáng với hàng trăm tia sáng, tựa như tia chớp.

¹ Vāsava: tên gọi của vị Trời Sakka.

1020. Anekacittāvatato¹ ratho ayaṃ
 puthū ca nemī ca saḥassaraṃsiko,²
 tesam saro sūyati³ vaggurūpo
 pañcaṅgikaṃ turīyamivappavāditam.
1021. Sirasmiṃ cittaṃ maṇicandakappitaṃ⁴
 sadā visuddham ruciraṃ pabhassaraṃ,
 suvaṇṇarājīhi atīva saṅgataṃ
 veḷuriyarājīva⁵ atīva sobhati.
1022. Ime ca vālī maṇicandakappitā⁶
 ārohakambū sujavā bahūpamā,⁷
 brahā mahantā balino mahājavā
 mano tavaññāya tatheva siṃsare.
1023. Ime ca sabbe sahitā catukkamā
 mano tavaññāya tatheva siṃsare,
 samaṃ vahanti⁸ mudukā anuddhatā
 āmodamānā turagānamuttamā.
1024. Dhunanti vagganti patanti cambare⁹
 abhuddhunantā sukate piḷandhane,
 tesam saro sūyati³ vaggurūpo
 pañcaṅgikaṃ turīyamivappavāditam.
1025. Rathassa ghoso apiḷandhanāna ca¹⁰
 khurassa nādo¹¹ abhihiṃsanāya ca,
 ghoso suvaggu¹² samitassa sūyati³
 gandhabbaturiyāni vicitrasaṃvane.¹³
1026. Rathe ṭhitā tā migamandalocanā
 āḷārapamhā hasitā piyaṃvadā,
 veḷuriyajālāvatatā¹⁴ tanucchavā
 sadeva gandhabbasuraggapūjitā.¹⁵
1027. Tā rattarattambarapītavāsasā¹⁶
 visālanettā abhirattalocanā,
 kule sujātā sutanu¹⁷ sucimhitā¹⁸
 rathe ṭhitā pañjalikā upaṭṭhitā.

¹ anekacittāvitato - Syā.

² saḥassaraṃsiyo - Syā.

³ suyyati - Ma, PTS.

⁴ maṇisandakappitaṃ - Syā.

⁵ veḷuriyarājīhi - Syā.

⁶ maṇisandakappitā - Syā.

⁷ brahūpamā - Ma, PTS;

brahmūpamā - Syā.

⁸ vahantā - Ma, PTS.

⁹ pavattanti ambare - Syā.

¹⁰ apilandhanāni - Syā;

apilandhanāna ca - PTS;

apilandhanāni ca - Sīmu.

¹¹ nādi- Syā. ¹² suvaggū - Ma, Syā, PTS.

¹³ vicitrasavane - Syā.

¹⁴ veḷuriyajālā vinatā - Syā.

¹⁵ gandhabbasuraggapūjitā - Ma.

¹⁶ rattā rattambarapītavāsasā - Syā.

¹⁷ sutanū - Ma, Syā, PTS.

¹⁸ suvimhitā - Syā.

1020. Cỗ xe này được trải lên với vô số tranh vẽ, và vành bánh xe là to rộng có ngàn ánh hào quang; âm thanh của chúng có nét dễ thương được nghe tựa như nhạc cụ gồm năm loại đã được tấu lên.

1021. Đã được tô điểm ở phần đầu, được sửa soạn với mặt trăng bằng ngọc ma-ni, luôn luôn được trong sạch, đáng yêu, rực rỡ, được kết hợp dày đặc với các tia sáng bằng vàng, (cỗ xe) chói sáng nổi bật, tựa như có các tia sáng màu ngọc bích.

1022. Và những con ngựa này, được sửa soạn với mặt trăng bằng ngọc ma-ni, cao to, có tốc độ nhanh, tương xứng với số đông, khổng lồ, vĩ đại, có sức mạnh, có tốc lực lớn lao, sau khi biết được tâm ý của người, chúng di chuyển theo y như thế.

1023. Và tất cả những con vật bốn chân này đã được phối hợp, sau khi biết được tâm ý của người chúng di chuyển theo y như thế. Chúng kéo (cỗ xe) một cách đồng đều, chúng nhu thuận, không nao động, vui tính, là hạng nhất trong các loài ngựa.

1024. Chúng giũ (lông), phi nhanh, phóng vào khoảng không, trong lúc làm rung chuyển dữ dội các vật trang sức đã khéo được thực hiện; âm thanh của chúng có nét dễ thương được nghe tựa như nhạc cụ gồm năm loại đã được tấu lên.

1025. Âm vang của cỗ xe và của những vật trang sức, tiếng gẫm của vó ngựa và của tiếng hí vang, âm thanh vô cùng dễ thương của (đám đông) đã hội tụ lại được nghe (tựa như) những nhạc cụ của các nhạc sĩ Thiên đình ở khu rừng nhiều màu sắc.

1026. Các nàng (tiên nữ) ấy đứng ở cỗ xe, có những cặp mắt lim dim của loài nai, có hàng mi dày, cười đùa, có lời nói đáng yêu, được che phủ với mạng lưới bằng ngọc bích, có làn da mảnh mai, vẫn luôn luôn được tôn vinh bởi các nhạc sĩ Thiên đình và các vị đứng đầu chư Thiên.

1027. Các nàng ấy, với tấm vải màu đỏ và y phục màu vàng quuyến rũ, có cặp mắt to, với con mắt đỏ rực, đã được sanh ra tốt đẹp ở dòng dõi cao sang, có thân hình xinh xắn, có nụ cười vô tư, đứng ở cỗ xe, tay chấp lại, đã được sẵn sàng.

1028. Tā kambukeyūradharā¹ suvāsasā
sumajjhimā ūruthanūpapannā,²
vaṭṭaṅguliyo sumukhā sudassanā
rathe ʔhitā pañjalikā upaṭṭhitā.
1029. Aññā suveṇī susu missakesiyo³
samaṃ vibhattāhi pabhassarāhi ca,
anubbatā⁴ tā tava mānase ratā
rathe ʔhitā pañjalikā upaṭṭhitā.
1030. Āveḷiniyo padumuppalacchadā
alaṅkatā candanasāravāsītā,⁵
anubbatā⁴ tā tava mānase ratā
rathe ʔhitā pañjalikā upaṭṭhitā.
1031. Tā māliniyo padumuppalacchadā
alaṅkatā candanasāravāsītā,⁵
anubbatā tā tava mānase ratā
rathe ʔhitā pañjalikā upaṭṭhitā.
1032. Kaṅṭhesu te yāni piḷandhanāni⁶
hatthesu pādesu tatheva sīse,
obhāsayantī dasa sabbaso⁷ disā
abbhuddayaṃ sārādikova bhānumā.
1033. Vātassa vegena ca sampakampitā
bhujesu mālā apiḷandhanāni ca,
muñcanti ghoṣaṃ ruciraṃ suciṃ subhaṃ
sabbehi viññūhi sutabbarūpaṃ.⁸
1034. Uyyānabhūmyā ca duvaddhato⁹ ʔhitā
rathā ca nāgā turiyāni cassaro,¹⁰
tameva devinda pamodayanti
viṇā yathā pokkharapattabāhuhi.
1035. Imāsu viṇāsu bahūsu vaggusu¹¹
manuññarūpāsu hadayeritaṃ pati,¹²
pavajjamānāsu atīva accharā
bhamanti kaññā padumesu sikkhitā.

¹ kambukāyuradharā - Syā, PTS.

² ūruthanopapannā - Syā.

³ aññāsu veṇīsu sumissakesiyo - Syā.

⁴ anupubbatā - Syā.

⁵ candanasāravosītā - Syā.

⁶ piḷandhanāni ca - Syā.

⁷ obhāsayanti dasa sabbato - Syā.

⁸ susattarūpaṃ - Syā.

⁹ duvaṭṭhito - Syā;

duhatthato - PTS.

¹⁰ ca saro - Ma; vāsaro - Syā;

ca ssaro - PTS.

¹¹ vaggūsu - Ma, Syā.

¹² hadayeritaṃ piṭiṃ - Ma;

hadayeritampi taṃ - Syā.

1028. Các nàng ấy có mang vòng xuyên bằng vàng, có y phục đẹp, có vòng eo đẹp, đùi và ngực đầy đặn, có các ngón tay tròn, khuôn mặt đẹp, có nét xinh xắn, đứng ở cỗ xe, tay chấp lại, đã được sẵn sàng.

1029. Những nàng khác, trẻ trung, có những bím tóc đẹp, có các sợi tóc được tết vào nhau, và (những cuộn tóc) được phân chia đồng đều, rục rờ. Các nàng ấy phục tùng, vui thích theo ý định của người, đứng ở cỗ xe, tay chấp lại, đã được sẵn sàng.

1030. Các nàng có những vòng hoa đội đầu được phủ lên với các sen hồng sen xanh, đã được trang điểm, đã được bôi thơm với tinh chất của trầm hương. Các nàng ấy phục tùng, vui thích theo ý định của người, đứng ở cỗ xe, tay chấp lại, đã được sẵn sàng.

1031. Các nàng ấy có những tràng hoa được phủ lên với các sen hồng sen xanh, đã được trang điểm, đã được bôi thơm với tinh chất của trầm hương. Các nàng ấy phục tùng, vui thích theo ý định của người, đứng ở cỗ xe, tay chấp lại, đã được sẵn sàng.

1032. Các vật trang sức ở cổ, ở các bàn tay, ở các bàn chân, tương tự y như thế ở đầu, khiến cho mười phương chiếu sáng toàn bộ, tựa như mặt trời mùa thu đang mọc lên.

1033. Và bị lay động bởi lực đẩy của làn gió, các tràng hoa và các vật trang sức ở các cánh tay phát ra âm thanh đáng yêu, trong trẻo, mỹ miều, có vẻ đáng được lắng nghe bởi tất cả những người có sự nhận thức.

1034. Đây vị chúa của chư Thiên, các cỗ xe và những con long tượng đứng ở hai bên tại khu đất của vườn hoa, cùng các nhạc cụ và âm thanh làm cho chính người được vui thích, giống như cây đàn *vīṇā* với mặt đàn, bầu đàn, và cần đàn (làm mọi người được vui thích).

1035. Đây vị chúa tể, trong khi các cây đàn *vīṇā* này, gồm nhiều loại, dễ thương, có hình dáng làm hài lòng, đang được tấu lên dồn dập, gây xao động trái tim, các nàng tiên nữ, các cô gái đã được học tập, nhớn nhợ giữa các đóa sen.

1036. Yadā ca gītāni ca vāditāni ca
naccāni cemāni¹ samenti ekato,
athettha naccanti athettha accharā
obhāsayantī ubhato² varitthiyo.³
1037. So modasi turiyagaṇappabodhano
mahīyamāno vajirāvudhoriva,⁴
imāsu vīṇāsu bahūsu vaggusu
manuññarūpāsu hadayeritaṃ pati.⁵
1038. Kiṃ tvam pure kammamakāsi attanā
manussabhūto purimāya jātiyā,
uposathaṃ kaṃ vā⁶ tuvaṃ upāvasi⁷
kaṃ⁸ dhammacariyaṃ vatamābhirocyai.⁹
1039. Nayidaṃ appassa¹⁰ katassa kammuno
pubbe suciṇṇassa uposathassa vā,
iddhānubhāvo vipulo ayaṃ tava
yaṃ devasaṅghaṃ abhirocasa bhusaṃ.
1040. Dānassa te idaṃ phalaṃ atho sīlassa vā pana,
atho añjalikammaṃ taṃ me akkhāhi pucchito 'ti.
1041. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.¹¹
1042. Jitindriyaṃ buddhamanomanikkamaṃ
naruttamaṃ kassapamaggapuggalaṃ,
avāpuraṃ taṃ¹² amatassa dvāraṃ
devātidevaṃ satapuññalakkhaṇaṃ.
1043. Tamaddasaṃ kuñjaramoghatiṇṇaṃ
suvaṇṇasiṅgīnadabimbasādisaṃ,
disvāna taṃ khippamahūṃ sucīmano
tameva disvāna subhāsītaddhajaṃ.
1044. Tamhannapānaṃ¹³ athavāpi cīvaraṃ
sucīṃ paṇītaṃ rāsasā upetaṃ,
pupphābhikiṇṇamhi sake nivesane¹⁴
patiṭṭhapesiṃ sa asaṅgamānaso.

¹ naccāni cimāni - Ma, Syā.

² dubhato - PTS.

³ va rattiyā - Syā.

⁴ vajirāvudhova - Sīmu.

⁵ hadayeritaṃ pītiṃ - Ma;
hadayeritampi taṃ - Syā.

⁶ kiṃ va - Syā.

⁷ upāvāsi - Syā.

⁸ kiṃ - Syā.

⁹ vatamābhirochasi - Syā.

¹⁰ nayīdamappassa - Ma.

¹¹ phalan ti - Ma, PTS.

¹² avāpurantaṃ - Ma, PTS;
apāpurantaṃ - Syā.

¹³ tamannapānaṃ - Ma, Syā.

¹⁴ nivāsane - Syā.

1036. Và khi các bài ca, các khúc nhạc, và các vũ công này hợp chung lại thành một, khi ấy ở nơi này họ nhảy múa, khi ấy ở nơi này các tiên nữ, những phụ nữ cao quý đang làm cho cả hai nơi chiếu sáng.

1037. Người đây vui thích, với sự đánh thức bởi các nhóm nhạc cụ, trong khi đang được nể vì tựa như vị (thần Indra) có tia sét là vũ khí. Nay vị chúa tể, có sự gây xáo động trái tim ở nơi các cây đàn *vīṇā* gồm nhiều loại, dễ thương, có hình dáng làm hài lòng này.

1038. Trước đây, người đã tự mình tạo nghiệp gì, khi là con người ở kiếp sống trước đây? Hay là người đã hành trì ngày trai giới nào, đã say mê sự thực hành pháp, sự hành trì nào?

1039. Năng lực thần thông lớn lao này của người, điều này không phải là của nghiệp nhỏ nhoi đã được làm, hoặc của ngày trai giới đã được hoàn thành tốt đẹp trong quá khứ, bởi vì người tỏa sáng vượt trội hội chúng chư Thiên.

1040. Quả báo này của người là do sự bố thí, hay là do giới hạnh, hoặc của hành động chấp tay? Được hỏi, xin người hãy giải thích điều ấy cho ta.”

1041. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã nói rõ quả báo này là của nghiệp nào:

1042. “Đức Phật Kassapa, vị có giác quan đã được chế ngự, có sự ra đi tuyệt vời, đấng Tối Thượng Nhân, nhân vật cao cả, bậc đang mở ra cánh cửa Bất Tử ấy, vị Trời vượt trội các vị Trời, có trăm dấu hiệu phước báu.

1043. Tôi đã nhìn thấy Ngài, đấng Khổng Tượng, người đã vượt qua dòng nước lũ, tương tự hình tượng bóng láng bằng vàng. Sau khi nhìn thấy Ngài, sau khi nhìn thấy chính biểu hiện của (Giáo Pháp) đã khéo được thuyết giảng ấy, tôi đã tức thời trở nên có tâm ý trong sạch.

1044. Ở nơi trú ngụ của mình đã được trải lót bông hoa, tôi đây, với tâm ý không có sự ràng buộc, đã cống hiến đến Ngài cơm ăn, nước uống, và luôn cả y phục sạch sẽ, hảo hạng, được thành tựu phẩm chất.

1045. Tamannapānena ca cīvarena ca
khajjena bhojjena ca sāyanena ca,
santappayitvā dvipadānamuttamaṃ
so saggaso devapure ramāmahaṃ.
1046. Etenupāyena imaṃ niraggaḷaṃ
yaññaṃ yajitvā tividhaṃ visuddhaṃ,
pahāyahaṃ mānusaṃ¹ samussayaṃ
indūpamo² devapure ramāmahaṃ.
1047. Āyuñca vaṇṇañca sukhaṃ balañca
paṇitarūpaṃ abhikañkhatā muni,
annañca pānañca bahuṃ susaṅkhatāṃ
patiṭṭhapetabbamasāṅgamānase.³
1048. Nayimasmiṃ loke⁴ parasmiṃ vā pana
buddhena seṭṭhova samova vijjati,
āhuneyyataṃ⁵ paramāhutiṃ⁶ gato
puññatthikānaṃ vipulaphale ṭhitan ”ti.”⁷

Mahārathavimānaṃ.

Mahārathavaggo pañcamaṃ.

TASSUDDĀNAṃ

Maṇḍuko⁸ revatī chatto kakkāṭo⁹ dvārapālako,
dve karaṇīyā dve sūci tayo nāgā ca dve rathā,
purisānaṃ¹⁰ paṭhamo vaggo pavuccatī ”ti.

BHĀṄAVĀRAṃ TATTIYAṃ.

--ooOoo--

¹ mānussakaṃ - Syā.

² indasamo - Syā.

³ asaṅgamānaso - Syā.

⁴ imasmiṃ loke - Syā.

⁵ āhuneyyānaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁶ paramāhutaṃ - Syā.

⁷ vipulapphalesinan ti - Ma, Syā, PTS.

⁸ maṇḍūko - Ma, Syā, PTS.

⁹ kakkāṭako - Syā.

¹⁰ purisānaṃ pañcamaṃ vaggoti - Syā.

1045. Sau khi làm toại ý bậc Tối Thượng của các loài hai chân ấy với cơm ăn, với nước uống, và với y phục, với vật nhai, với thức ăn, và với cao lương mỹ vị, tôi đây vui sướng ở thành phố của chư Thiên theo tuần tự của các cõi Trời.

1046. Bằng cách thức này, sau khi dâng hiến việc hiến dâng này không có sự ngần ngại, được trong sạch theo ba cách, sau khi liả bỏ xác thân nhân loại, tôi vui sướng ở thành phố của chư Thiên tương tự như vị Thần Indra.

1047. Thừa bậc hiền trí, người đang mong mỗi tuổi thọ, sắc đẹp, hạnh phúc, và sức mạnh có hình thức hảo hạng, nên cố gắng hiến nhiều cơm ăn nước uống đã khéo được chuẩn bị ở bậc có tâm ý không có sự ràng buộc.

1048. Ở thế gian này hay là ở đời kế tiếp đi nữa, người đã đi đến trạng thái nên được hiến cúng, xứng đáng với sự hiến cúng tối thượng, (đã đi đến) sự tồn tại ở quả báo to lớn đối với những người mong mỗi phước báu, người là bậc tốt hơn hay tương đương với đức Phật không được biết đến.”

Thiên Cung Cổ Xe Lớn.

Phẩm Cổ Xe Lớn là thứ năm.

TÓM LƯỢC PHẨM NÀY

(Chuyện Thiên tử) Ấch, Revatī, Chatta, (xúp) cua, người giữ cửa, hai việc nên làm, hai (chuyện) cây kim, ba (chuyện) long tượng, và hai (chuyện) cỗ xe; được gọi là phẩm thứ nhất của những người nam.”

TỤNG PHẨM THỨ BA.

--ooOoo--

6. PĀYĀSIVAGGO

6. 1

1049. Yathā vanaṃ cittalataṃ pabhāsati
uyyānasetṭhaṃ tidasānamuttamaṃ,
tathūpamaṃ tuyhamidaṃ vimānaṃ
obhāsayaṃ tiṭṭhati antaliṅkhe.¹

1050. Deviddhipattosi mahānubhāvo
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.

1051. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ 'ti.²

1052. Ahañca bhariyā ca manussaloke
opānabhūtā gharamāvasimha,³
annañca pānañca pasannacittā
sakkacca dānaṃ vipulaṃ adamha.

1053. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

1054. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.

Agāriyavimānaṃ.

6. 2

1055. Yathā vanaṃ cittalataṃ pabhāsati
uyyānasetṭhaṃ tidasānamuttamaṃ,
tathūpamaṃ tuyhamidaṃ vimānaṃ
obhāsayaṃ tiṭṭhati antaliṅkhe.

1056. Deviddhipattosi mahānubhāvo
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.

¹ antaliṅkhe - Ma, Syā, PTS.

² phalaṃ - Ma, Syā, PTS.

³ āvasimhā - Syā.

6. PHẨM PĀYĀSI

6. 1

1049. “Khu vườn Cittalatā, vườn hoa hạng nhất, tối thượng ở cõi Ba Mươi (Ba) chiếu sáng như thế nào, thì Thiên cung này của người ngự ở không trung, đang chói sáng tương tự như thế ấy.

1050. Người đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người, người đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà người có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của người chiếu sáng khắp các phương?”

1051. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1052. “Ở thế giới loài người, tôi và người vợ đã sống tại gia, là nguồn cung ứng (vật chất). Có tâm tịnh tín, chúng tôi đã trân trọng dâng cúng vật thí cơm ăn và nước uống dồi dào.

1053. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

1054. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung của Người Tại Gia.

6. 2

1055. “Khu vườn Cittalatā, vườn hoa hạng nhất, tối thượng ở cõi Ba Mươi (Ba) chiếu sáng như thế nào, thì Thiên cung này của người ngự ở không trung, đang chói sáng tương tự như thế ấy.

1056. Người đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người, người đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà người có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của người chiếu sáng khắp các phương?”

1057. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
1058. Ahañca bhariyā ca manussaloke
opānabhūtā gharamāvasimha,¹
annañca pānañca pasannacittā
sakkacca dānaṃ vipulaṃ adamha.
1059. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
1060. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.

Dutiya-agāriyavimānaṃ.

6. 3

1061. Uccamidaṃ mañithūṇaṃ vimānaṃ
samantato soḷasa² yojanāni,
kūṭāgārā sattasatā uḷārā
veḷuriyatthambhā rucakatthata³ subhā.
1062. Tatthacchasi pivasi khādasī⁴ ca
dibbā ca vīṇā pavadanti vaggūṃ,⁵
aṭṭhaṭṭhakā sikkhitā sādthurūpā
dibbā ca kaññā tidasacarā uḷārā,
naccanti gāyanti pamodayanti.
1063. Deviddhipattosi mahānubhāvo
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
1064. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
1065. Phaladāyī phalaṃ vipulaṃ labhati
dadamujjigatesu⁶ pasannamānaso,
so hi modati⁷ saggagato⁸ tidive
anubhoti ca puññaphalaṃ vipulaṃ,
tathēvāhaṃ⁹ mahāmuni adāsiṃ caturo phale.

¹ āvasimhā - Syā.

² dvādasa - Syā.

³ ruciratthata - Syā.

⁴ khādasī - PTS.

⁵ vaggū - Syā, PTS.

⁶ dadamujjigatesu - Ma.

⁷ pamodati - Ma.

⁸ saggappatto - Syā.

⁹ tathēvāhaṃ - Ma.

1057. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1058. “Ở thế giới loài người, tôi và người vợ đã sống tại gia, là nguồn cung ứng (vật chất). Có tâm tịnh tín, chúng tôi đã trân trọng dâng cúng vật thí cơm ăn và nước uống dồi dào.

1059. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

1060. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”¹

Thiên Cung của Người Tại Gia thứ nhì.

6. 3

1061. “Thiên cung này cao, có cây trụ bằng ngọc ma-ni, ở xung quanh mười sáu do-tuần, có bảy trăm ngôi nhà mái nhọn cao sang với các cây cột làm bằng ngọc bích, được trải lót bằng vàng, xinh đẹp.

1062. Ở nơi ấy, người trú ngụ, người uống, và người ăn. Còn có các cây đàn *vīṇā* thuộc cõi Trời phát ra âm thanh ngọt ngào. Có tám nhóm, mỗi nhóm tám cô tiên nữ, sống ở cõi Ba Mươi (Ba), cao sang, đã được học tập, có dáng vóc nghiêm trang, nhảy múa, ca hát, làm trò tiêu khiển.

1063. Người đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người, người đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà người có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của người chiếu sáng khắp các phương?”

1064. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1065. “Người bố thí trái cây đạt được quả báo dồi dào trong khi bố thí với tâm ý thanh tịnh đến những vị đã thực hành nghiêm chỉnh, chính người ấy, đã đi đến cõi Trời, vui sướng ở cõi Ba Mươi (Ba). Thưa bậc đại hiền trí, tương tự y như thế, tôi đã dâng cúng bốn trái cây, và tôi thọ hưởng quả phước dồi dào.

¹ Câu chuyện này và câu chuyện trước hoàn toàn giống nhau.

1066. Tasmā hi phalaṃ alameva dātuṃ
niccaṃ manussena sukhatthikena,
dibbāni vā patthayatā sukhāni
manussasobhagatamicchatā vā.¹

1067. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

1068. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati ”ti.

Phaladāyakavimānaṃ.

6. 4

1069. Cando yathā vigatavalāhake nabhe
obhāsayaṃ gacchati antaḷikkhe,
tathūpamaṃ tuyhamidaṃ vimānaṃ
obhāsayaṃ tiṭṭhati antaḷikkhe.

1070. Deviddhipattosi mahānubhāvo
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati ’ti.

1071. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

1072. Ahañca bhariyā ca manussaloke
upassayaṃ arahato adamha,
annañca pānañca pasannacittā
sakkacca dānaṃ vipulaṃ adamha.

1073. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

1074. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati ”ti.

Paṭhama-upassayadāyakavimānaṃ.

¹ manussasobhāgyatamicchitā vā ti - Syā.

1066. Chính vì thế, là quá đủ để người mong cầu hạnh phúc bố thí trái cây thường xuyên, là người đang ước nguyện các hạnh phúc thuộc cõi Trời, hay là đang mong muốn trạng thái giàu sang thuộc loài người.

1067. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

1068. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung của Người Bố Thí Trái Cây.

6. 4

1069. “Giống như mặt trăng di chuyển ở không trung, đang chói sáng ở bầu trời có đám mây đen đã được tản mát, tương tự như thế ấy Thiên cung này của người ngự ở không trung, đang chói sáng.

1070. Người đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người, người đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà người có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của người chiếu sáng khắp các phương?”

1071. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1072. “Ở thế giới loài người, tôi và người vợ đã sống tại gia, đã bố thí chỗ ngụ đến vị A-la-hán. Có tâm tịnh tín, chúng tôi đã trân trọng dâng cúng vật thí cơm ăn và nước uống dồi dào.

1073. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

1074. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung của Người Bố Thí Chỗ Ngụ thứ nhất.

6. 5

1075. Suriyo yathā vigatavalāhake nabhe
obhāsayaṃ gacchati antaḷikkhe,
tathūpamaṃ tuyhamidaṃ vimānaṃ
obhāsayaṃ tiṭṭhati antaḷikkhe.
1076. Deviddhipattosi mahānubhāvo
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
1077. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
1078. Ahañca bhariyā ca manussaloke
upassayaṃ arahato adamha,
annañca pānañca pasannacittā
sakkacca dānaṃ vipulaṃ adamha.
1079. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
1080. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati "ti.

Dutiya-upassayadāyakavimānaṃ.

6. 6

1081. Uccamidaṃ mañithūṇaṃ vimānaṃ
samantato dvādasa yojanāni,
kūṭāgārā sattasatā uḷārā
veḷuriyatthambhā rucakatthatā subhā.
1082. Deviddhipattosi mahānubhāvo
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
1083. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

6. 5

1075. “Giống như mặt trời di chuyển ở không trung, đang chói sáng ở bầu trời có đám mây đen đã được tán mát, Thiên cung này của người ngự ở không trung, đang chói sáng tương tự như thế.

1076. Người đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người, người đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà người có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của người chiếu sáng khắp các phương?”

1077. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1078. “Ở thế giới loài người, tôi và người vợ đã sống tại gia, đã bố thí chỗ ngụ đến vị A-la-hán. Có tâm tịnh tín, chúng tôi đã trân trọng dâng cúng vật thí, cơm ăn và nước uống dồi dào.

1079. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

1080. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung của Người Bố Thí Chỗ Ngụ thứ nhì.**6. 6**

1081. “Thiên cung này cao, có cây trụ bằng ngọc ma-ni, ở xung quanh mười hai do-tuần, có bảy trăm ngôi nhà mái nhọn cao sang với các cây cột làm bằng ngọc bích, được trải lót bằng vàng, xinh đẹp.

1082. Người đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người, người đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà người có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của người chiếu sáng khắp các phương?”

1083. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1084. Ahaṃ manussesu manussabhūto
disvāna bhikkhuṃ tasitaṃ kilantaṃ,
ekāhaṃ bhikkhaṃ paṭipādayissaṃ
samaṅgibhāttena tadā akāsiṃ.
1085. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
1086. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.

Bhikkhādāyakavimānaṃ.

6. 7

1087. Uccamidaṃ maṇithūṇaṃ vimānaṃ
samantato soḷasa¹ yojanāni,
kūṭāgārā sattasatā uḷārā
veḷuriyatthambhā rucakatthatā subhā.
1088. Tatthacchasi pivasi khādasi ca
dibbā ca vīṇā pavadanti vagguṃ,
aṭṭhaṭṭhakā sikkhitā sādhurūpā
dibbā ca kaññā tidasavarā uḷārā,
naccanti gāyanti pamodayanti.
1089. Deviddhipattosi mahānubhāvo
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
1090. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
1091. Ahaṃ manussesu manussabhūto ahosiṃ yavapālako,
addasaṃ virajaṃ bhikkhuṃ vipprasannamanāvilaṃ.
1092. Tassa adāsahaṃ bhāgaṃ pasanno sehi pāṇihi,
kummāsapiṇḍaṃ datvāna modāmi nandane vane.

¹ dvādasa - PTS.

1084. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, sau khi nhìn thấy vị tỳ khưu bị run rẩy, mệt nhọc, tôi đã cung cấp trọn phần ăn một ngày, khi ấy tôi đã thực hiện bằng bữa ăn thuộc sở hữu (của mình).

1085. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

1086. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung của Người Bồ Thí Vật Thực.

6. 7

1087. “Thiên cung này cao, có cây trụ bằng ngọc ma-ni, ở xung quanh mười sáu do-tuần, có bảy trăm ngôi nhà mái nhọn cao sang với các cây cột làm bằng ngọc bích, được trải lót bằng vàng, xinh đẹp.

1088. Ở nơi ấy, người trú ngụ, người uống, và người ăn. Còn có các cây đàn *vīṇā* thuộc cõi Trời phát ra âm thanh ngọt ngào. Có tám nhóm, mỗi nhóm tám cô tiên nữ, sống ở cõi Ba Mươi (Ba), cao sang, đã được học tập, có dáng vóc nghiêm trang, nhảy múa, ca hát, làm trò tiêu khiển.

1089. Người đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người, người đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà người có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của người chiếu sáng khắp các phương?”

1090. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1091. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã là người canh giữ lúa mạch. Tôi đã nhìn thấy vị tỳ khưu, bậc vô nhiễm, thanh tịnh, không bị xao động.

1092. Được tịnh tín, tôi đã tự tay dâng phần chia (đã nhận được) đến vị ấy. Sau khi dâng cúng miếng bánh kem, tôi vui hưởng ở khu vườn Nandana (thuộc cõi Trời).

1093. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

1094. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati ”ti.

Yavapālakavimānaṃ.

6. 8

1095. Alaṅkato malyadharo¹ suvattho
sukuṇḍalī kappitakesamassu,
āmuttathatthābharaṇo yasassī
dibbe vimānamhi yathāsi² candimā.

1096. Dibbā ca vīṇā pavadanti vagguṃ³
aṭṭhaṭṭhakā sikkhitā sādhurūpā,
dibbā ca kaññā tidasacarā ulārā
naccanti gāyanti pamodayanti.

1097. Deviddhipattosi mahānubhāvo
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati ’ti.

1098. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

1099. Ahaṃ manussesu manussabhūto
disvāna samaṇe sīlavante,
sampaṇnavijjācaraṇe yasassī
bahussute taṇhakkhayūpapanne,
annañca pānañca pasannacitto
sakkacca dānaṃ vipulaṃ adāsiṃ.

1100. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

1101. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati ”ti.

Paṭhamakuṇḍalīvimānaṃ.

¹ malyadharo - Syā.

² yathāpi - Ma, Syā.

³ vaggū - Syā, PTS.

1093. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

1094. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung của Người Canh Giữ Lúa Mạ.

6. 8

1095. “Người đã được trang điểm, có mang vòng hoa, có y phục xinh đẹp, có bông tai khéo, có tóc râu đã được sửa soạn, có đồ trang sức ở bàn tay đã được trau chuốt, có danh tiếng, giống như mặt trăng ở Thiên cung thuộc cõi Trời.

1096. Còn có các cây đàn *vīṇā* thuộc cõi Trời phát ra âm thanh ngọt ngào. Có tám nhóm, mỗi nhóm tám cô tiên nữ, sống ở cõi Ba Mươi (Ba), cao sang, đã được học tập, có dáng vóc nghiêm trang, nhảy múa, ca hát, làm trò tiêu khiển.

1097. Người đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người, người đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà người có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của người chiếu sáng khắp các phương?”

1098. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1099. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, sau khi nhìn thấy các vị Samôn có giới hạnh, có kiến thức và hạnh kiểm đã được thành tựu, có danh tiếng, nghe nhiều, đã đạt đến sự cạn kiệt tham ái, có tâm tịnh tín, tôi đã trân trọng dâng cúng vật thí dồi dào về cơm ăn và nước uống.

1100. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

1101. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung của Người Có Bông Tai thứ nhất.

6. 9

1102. Alaṅkato malyadharo¹ suvattho
 sukuṇḍalī kappitakesamassu,
 āmuttahaṭṭhābharaṇo yasassī
 dibbe vimānamhi yathāsi² candimā.
1103. Dibbā ca vīṇā pavadanti vaggū³
 aṭṭhaṭṭhakā sikkhitā sādhurūpā,
 dibbā ca kaññā tidasacarā ulārā
 naccanti gāyanti pamodayanti.
1104. Deviddhipattosi mahānubhāvo
 manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
 kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
 vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
1105. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
 pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
1106. Ahaṃ manussesu manussabhūto
 disvāna samaṇe sādhurūpe,
 sampannavijjācaraṇe yasassī
 bahussute sīlavatūpapanne,⁴
 annaṅca pānaṅca pasannacitto
 sakkacca dānaṃ vipulaṃ adāsiṃ.
1107. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
 uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
1108. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
 manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
 tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
 vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati "ti.

Dutiyakuṇḍalīvimānaṃ.¹ malyadharo - Syā.² yathāpi - Ma, Syā.³ vaggū - Syā, PTS.⁴ sīlavante pasanne - Ma, Syā, PTS, Sīmu;
 taṇhakkhayūpapanne - katthaci.

6.9

1102. “Người đã được trang điểm, có mang vòng hoa, có y phục xinh đẹp, có bông tai khéo, có tóc râu đã được sửa soạn, có đồ trang sức ở bàn tay đã được tra chuốt, có danh tiếng, giống như mặt trăng ở Thiên cung thuộc cõi Trời.

1103. Còn có các cây đàn *vīṇā* thuộc cõi Trời phát ra âm thanh ngọt ngào. Có tám nhóm, mỗi nhóm tám cô tiên nữ, sống ở cõi Ba Mươi (Ba), cao sang, đã được học tập, có dáng vóc nghiêm trang, nhảy múa, ca hát, làm trò tiêu khiển.

1104. Người đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người, người đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà người có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của người chiếu sáng khắp các phương?”

1105. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1106. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, sau khi nhìn thấy các vị Samôn có dáng vóc nghiêm trang, có kiến thức và hạnh kiểm đã được thành tựu, có danh tiếng, nghe nhiều, đã đạt đến việc có giới hạnh, có tâm tịnh tín, tôi đã trân trọng dâng cúng vật thí dồi dào về cơm ăn và nước uống.

1107. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

1108. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung của Người Có Bông Tai thứ nhì.

6. 10

1109. Yā devarājassa sabhā sudhammā
yatthacchati¹ devasaṅgho samaggo,
tathūpamaṃ tuyhamidaṃ vimānaṃ
obhāsayaṃ tiṭṭhati antaḷikkhe.
1110. Deviddhipattosi mahānubhāvo
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
1111. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
1112. Ahaṃ manussesu manussabhūto
rañño pāyāsissa ahoṣiṃ māṇavo,
laddhā dhanam saṃvibhāgaṃ akāsiṃ
piyā ca me silavanto ahesuṃ,
annañca pānañca pasannacitto
sakkacca dānaṃ vipulaṃ adāsiṃ.
1113. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
1114. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.

Uttaravimānaṃ.²**Pāyāsivaggo chaṭṭho.**

TASSUDDĀNAM

Dve agārino phaladāyī dve upassayadāyī bhikkhādāyī,³
yavapālako ceva dve kuṇḍalino pāyāsī 'ti,
purisānaṃ dutiyo vaggo pavuccatī 'ti.

--ooOoo--

¹ yatthacchasi - Syā.² pāyāsivimānaṃ dasamaṃ - Ma.³ bhikkhāya dāyī - Ma, Syā;
bhikkhāya - PTS.

6. 10

1109. Hội trường *Sudhammā* của đức Thiên Vương là nơi hội chúng chư Thiên có sự hợp nhất, tương tự như thế ấy Thiên cung này của người ngự ở không trung, đang chói sáng.

1110. Người đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người, người đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà người có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của người chiếu sáng khắp các phương?”

1111. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1112. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã là người thanh niên Bà-la-môn của đức vua Pāyāsi, sau khi tiếp nhận phần của cải tôi đã thực hiện việc phân phối. Và các bậc có giới hạnh đã được tôi quý mến; có tâm tịnh tín, tôi đã trân trọng dâng cúng vật thí dồi dào về cơm ăn và nước uống.

1113. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

1114. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung của Uttara.

Phẩm Pāyāsi là thứ sáu.

TÓM LƯỢC PHẨM NÀY

Hai (chuyện) người tại gia, người bố thí trái cây, hai (chuyện) người bố thí chỗ ngụ, người bố thí vật thực, và luôn cả người canh giữ lúa mạch, hai (chuyện) người có bông tai, (đức vua) Pāyāsi; được gọi là phẩm thứ nhì của những người nam.”

--ooOoo--

7. SUNIKKHITTA VAGGO

7. 1

1115. Yathā vanaṃ cittalataṃ pabhāsati
uyyānasetṭhaṃ tidasānamuttamaṃ,
tathūpamaṃ tuyhamidaṃ vimānaṃ
obhāsayaṃ tiṭṭhati antaḷikkhe.
1116. Deviddhipattosi mahānubhāvo
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
1117. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
1118. Ahaṃ manussesu manussabhūto
daḷiddo atāṇo kapaṇo kammakaro ahoṣiṃ,
jiṇṇe ca mātāpitaro abhariṃ¹
piyā ca me sīlavanto ahesuṃ,
annañca pānañca pasannacitto
sakkacca dānaṃ vipulaṃ adāsiṃ.
1119. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
1120. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati 'ti.

Cittalatāvimānaṃ.

7. 2

1121. Yathā vanaṃ nandanaṃ cittalataṃ pabhāsati²
uyyānasetṭhaṃ tidasānamuttamaṃ,
tathūpamaṃ tuyhamidaṃ vimānaṃ
obhāsayaṃ tiṭṭhati antaḷikkhe.
1122. Deviddhipattosi mahānubhāvo
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.

¹ abhāriṃ - Ma, PTS.

² nandanaṃ pabhāsati - Ma; cittalataṃ pabhāsati - Syā; nandanaṃ cittalataṃ - PTS.

7. PHẨM KHÉO ĐẶT XUỐNG

7. 1

1115. “Khu vườn Cittalatā, vườn hoa hạng nhất, tối thượng ở cõi Ba Mươi (Ba) chiếu sáng như thế nào, thì Thiên cung này của người ngự ở không trung, đang chói sáng tương tự như thế ấy.

1116. Người đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người, người đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà người có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của người chiếu sáng khắp các phương?”

1117. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1118. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã là người làm công nghèo khó, khổ nhọc, không nơi nhờ cậy, và tôi đã phụng dưỡng mẹ cha già nua. Và các bậc có giới hạnh đã được tôi quý mến; có tâm tịnh tín, tôi đã trân trọng dâng cúng vật thí dồi dào về cơm ăn và nước uống.

1119. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

1120. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung Cittalatā.

7. 2

1121. “Khu vườn Nandana và Cittalatā, vườn hoa hạng nhất, tối thượng ở cõi Ba Mươi (Ba) chiếu sáng như thế nào, thì Thiên cung này của người ngự ở không trung, đang chói sáng tương tự như thế ấy.

1122. Người đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người, người đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà người có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của người chiếu sáng khắp các phương?”

1123. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

1124. Ahaṃ manussesu manussabhūto
daḷiddo atāṇo kapaṇo kammakaro ahoṣiṃ,
jiṇṇe ca mātāpitāro abhariṃ¹
piyā ca me sīlavanto ahesuṃ,
annañca pānañca pasannacitto
sakkacca dānaṃ vipulaṃ adāsīṃ.

1125. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

1126. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati² 'ti.

Nandanavimānaṃ.

7. 3

1127. Uccamidaṃ mañithūṇaṃ vimānaṃ
samantato dvādasa yojanāni,
kūṭāgārā sattasatā uḷārā
veḷuriyatthambhā rucakatthata² subhā.

1128. Tatthacchasi pivasi khādasi³ ca
dibbā ca vīṇā pavadanti vagguṃ,⁴
dibbā rasā kāmaguṇettha pañca
nāriyo ca naccanti suvaṇṇachannā.

1129. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

1130. Deviddhipattosi mahānubhāvo⁵
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.

1131. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

¹ abhāriṃ - Ma, PTS.

² ruciratthata - Syā.

³ khādasi - PTS.

⁴ vaggū - Syā, PTS.

⁵ pucchāmi taṃ deva mahānubhāva - PTS.

1123. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1124. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã là người làm công nghề khó, khổ, không nơi nhờ cậy, và tôi đã phụng dưỡng mẹ cha già nua. Và các bậc có giới hạnh đã được tôi quý mến; có tâm tịnh tín, tôi đã trân trọng dâng cúng vật thí dồi dào về cơm ăn và nước uống.

1125. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

1126. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung Nandana.

7. 3

1127. “Thiên cung này cao, có cây trụ bằng ngọc ma-ni, ở xung quanh mười hai do-tuần, có bảy trăm ngôi nhà mái nhọn cao sang với các cây cột làm bằng ngọc bích, được trải lót bằng vàng, xinh đẹp.

1128. Ở nơi ấy, người trú ngụ, người uống, và người ăn. Có các cây đàn *vīṇā* thuộc cõi Trời phát ra âm thanh ngọt ngào, có các vị nếm thuộc cõi Trời, ở đây có năm loại dục lạc, và có các phụ nữ trang phục bằng vàng nháy múa.

1129. Do điều gì người có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho người ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho người?

1130. Người đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người, người đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà người có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của người chiếu sáng khắp các phương?”

1131. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1132. Ahaṃ manussesu manussabhūto
vivane pathe caṅkamaṇaṃ¹ akāsiṃ,
ārāmarukkhāni ca ropayissaṃ
piyā ca me sīlavanto ahesuṃ,
annaṃ ca pānaṃ ca pasannacitto
sakkacca dānaṃ vipulaṃ adāsiṃ.
1133. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.
1134. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamakāsi puññaṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati ”ti.

Maṇithūṇavimānaṃ.

7. 4

1135. Sovaṇṇamaye pabbatasmim vimānaṃ² sabbato pabhaṃ,
hemajālakaṇṇaṃ³ kiṅkiṇijālakaṇṇaṃ,⁴
1136. Atṭhaṃsā sukatā thambhā sabbe veḷuriyāmayā,
ekamekāya aṃsiyā ratanā satta nimmitā.
1137. Veḷuriyasuvaṇṇassa phaḷikā rūpiyassa ca,
masāragallamuttāhi lohitaṅkamaṇiḥi⁵ ca.
1138. Citrā manoramā bhūmi na tatthuddhaṃsati⁶ rajo,
gopāṇasigaṇā pītā⁷ kūṭaṃ dhārenti nimmitā.
1139. Sopānāni ca cattāri nimmitā caturo disā,
nānā ratanagabbhehi ādiccova virocanti.
1140. Vedyā⁸ catasso tattha vibhattā bhāgaso mitā,
daddallamānā ābhanti⁹ samantā caturo disā.
1141. Tasmim vimāne pavare devaputto mahappabho,¹⁰
atirocanti vaṇṇena udayantova bhānumā.¹¹

¹ saṅkamaṇaṃ - Ma, PTS.

² vimānaṃ - itisaddo PTS potthake na dissate.

³ hemajālakaṇṇaṃ - Ma, Syā.

⁴ kiṅkaṇikajālakaṇṇaṃ - Syā.

⁵ lohitaṅkamaṇiḥi - Ma, Syā.

⁶ uddhaṃsate - Syā.

⁷ gopāṇase gaṇāpītā - Syā.

⁸ vedikā - Syā, PTS.

⁹ ābhenti - Syā.

¹⁰ devaputtā mahappabhā - Syā.

¹¹ bhānumā - Ma, Syā, Sīmu.

1132. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, tôi đã làm lối kinh hành ở đường đi nơi bìa rừng, và tôi đã trồng các cây ở tu viện. Và các bậc có giới hạnh đã được tôi quý mến; có tâm tịnh tín, tôi đã trân trọng dâng cúng vật thí dồi dào về cơm ăn và nước uống.

1133. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

1134. Thừa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung có Cây Trụ Bằng Ngọc Ma-ni.

7. 4

1135. Thiên cung, ở ngọn núi bằng vàng, được che phủ với màn lưới bằng vàng, được sắp đặt màn lưới chuông leng keng, đang chiếu sáng khắp mọi nơi.

1136. Các cây cột có tám mặt đã khéo được thực hiện, tất cả được làm bằng ngọc bích, ở mỗi một mặt, bảy loại châu báu đã được hóa hiện ra.

1137. Ngọc bích, vàng, ngọc pha-lê, và ngọc ru-bi, với các viên ngọc mắt mèo, ngọc trai, và các viên ngọc ma-ni màu đỏ.

1138. Mặt nền đa dạng, làm thích ý, ở nơi đó bụi bặm không bốc lên, những cụm đà cong màu vàng, được hóa hiện ra, nâng đỡ mái nhon.

1139. Và bốn bậc cấp được hóa hiện ra ở bốn phía, với các gian phòng có nhiều loại châu ngọc khác nhau, chói sáng tựa như mặt trời.

1140. Ở nơi ấy, bốn rào chắn được phân chia thành từng phần cân xứng. Trong lúc tỏa sáng rực rỡ, chúng chiếu sáng bốn phương ở xung quanh.

1141. Ở Thiên cung quý cao ấy, vị Thiên tử có ánh sáng vĩ đại, sáng chói vượt trội nhờ vào màu da, tựa như mặt trời đang mọc lên.

1142. Dānassa te idaṃ phalaṃ atho sīlassa vā pana,
atho añjalikammassa taṃ me akkhāhi pucchito 'ti.¹
1143. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
1144. Ahaṃ andhakavindasmiṃ buddhassādiccabandhuno,
vihāraṃ satthu² kāresiṃ pasanno sehi pāṇihi.
1144. Tattha gandhañca mālañca paccaggañca³ vilepanaṃ,
vihāraṃ satthuno dāsiṃ⁴ vipasannena cetasā.
1146. Tena mayhamidaṃ laddhaṃ vasaṃ vattemi nandane,
nandane pavane⁵ ramme nānādi jagaṇāyute
ramāmi naccagītehi accharāhi purakkhato 'ti.⁶

Suvaṇṇavimānaṃ.

7. 5

1147. Uccamidaṃ mañithūṇaṃ vimānaṃ
samantato dvādasa yojanāni,
kūṭāgārā sattasatā uḷārā
veḷuriyatthambhā rucakathatā⁷ subhā.
1148. Tatthacchasi pivasi khādasi⁸ ca
dibbā ca vīṇā pavadanti vaggū,⁹
dibbā rasā kāmagaṇettha pañca
nāriyo ca naccanti suvaṇṇachannā.
1149. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
1150. Deviddhipattosi mahānubhāvo¹⁰
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
1151. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

¹ pucchito - Ma.

² satthuno - Syā.

³ paccayañca - Ma, Syā, PTS;

paccaggañca - Sīmu, Pa.

⁴ satthu adāsiṃ - Ma.

⁵ nandane ca vane - Ma, PTS; nandane pavare - Syā.

⁶ purakkhito ti - Syā.

⁷ rucirathatā - Syā.

⁸ khādasi - PTS.

⁹ vaggū - Syā, PTS.

¹⁰ pucchāmi taṃ deva mahānubhāva - PTS.

1142. Quả báo này của người là do sự bố thí, hay là do giới hạnh, hoặc của hành động chấp tay? Được hỏi, xin người hãy giải thích điều ấy cho ta.”

1143. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1144. “Được tịnh tín, tôi đã tự tay cho xây dựng ở Andhakavinda ngôi trú xá dành cho đức Phật, vị thân quyến của mặt trời, bậc Đạo Sư.

1145. Ở nơi ấy, với tâm ý thanh tịnh tôi đã dâng cúng vật thơm, tràng hoa, đầu thoa giá trị, và ngôi trú xá đến bậc Đạo Sư.

1146. Do việc ấy, điều này đã đạt được cho tôi; tôi vận hành quyền lực ở Nandana. Ở khu vườn Nandana đáng yêu, được những bầy chim khác nhau gấn bó, được tôn vinh bởi các tiên nữ, tôi thích thú với những điệu múa lời ca.”

Thiên Cung Bằng Vàng.

7.5

1147. “Thiên cung này cao, có cây trụ bằng ngọc ma-ni, ở xung quanh mười hai do-tuần, có bảy trăm ngôi nhà mái nhọn cao sang với các cây cột làm bằng ngọc bích, được trải lót bằng vàng, xinh đẹp.

1148. Ở nơi ấy, người trú ngụ, người uống, và người ăn. Có các cây đàn *vīṇā* thuộc cõi Trời phát ra âm thanh ngọt ngào, có các vị nếm thuộc cõi Trời, ở đây có năm loại dục lạc, và có các phụ nữ trang phục bằng vàng nháy múa.

1149. Do điều gì người có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho người ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho người?

1150. Người đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người người đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà người có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của người chiếu sáng khắp các phương?”

1151. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1152. Gimhānaṃ pacchime māse patapante¹ divākare,²
paresaṃ bhatako poso ambārāmamasīñcati.³
1153. Atha tenāgamā bhikkhu sārīputto ti vissuto,
kilantarūpo kāyena akilantova cetasā.
1154. Tañca disvāna āyantaṃ avocaṃ ambasiñcako,
sādhu taṃ bhante nahāpeyyaṃ⁴ yaṃ mamassa sukhāvahaṃ.
1155. Tassa me anukampāya nikkhipi pattacīvaraṃ,
nisīdi rukkhamaḷasmiṃ chāyāya ekacīvaro.
1156. Tañca acchena vārinā pasannamānaso naro,⁵
nahāpayī⁶ rukkhamaḷasmiṃ chāyāya ekacīvaraṃ.
1157. Ambo ca sitto samaṇo ca nahāpito,⁷
mayā ca puññaṃ pasutaṃ anappakaṃ,
iti so pītiyā kāyaṃ sabbhaṃ pharati attano.
1158. Tadeva ettakaṃ kammaṃ akāsiṃ tāya jātiyā,
pahāya mānusaṃ dehaṃ upapannomhi nandaṃ.
1159. Nandane pavane⁸ ramme nānādi jagaṇāyute,
ramāmi naccagītehi accharāhi purakkhato ”ti.”⁹

Ambavimānaṃ.

7. 6

1160. Disvāna devaṃ paṭipucchi bhikkhu
uce vimānamhi ciraṭṭhitike,¹⁰
āmuttahaṭṭhābharaṇaṃ¹¹ yasassiṃ¹²
dibbe vimānamhi yathāpi¹³ candimā.
1161. Alaṅkato mālahārī¹⁴ suvattho
sukūḍalī kappitakesamassu,
āmuttahaṭṭhābharaṇo yasassi
dibbe vimānamhi yathāpi¹⁵ candimā.¹⁵

¹ patāpante - Syā.

² divāṅkare - Ma, Syā, PTS.

³ asiñcahaṃ - Syā.

⁴ nhāpeyyaṃ, nhāpayī, nhāpito - Ma, Syā, PTS.

⁵ therāṃ - Syā.

⁶ nhāpayī - Ma, PTS;

nhāpayiṃ - Syā.

⁷ samaṇo ca nhāpito - Ma, PTS;

samaṇo nhāpito - Syā.

⁸ nandane ca vane - Ma, PTS;

nandane pavare - Syā.

⁹ purakkhito ti - Syā.

¹⁰ ciraṭṭhitike - PTS.

¹¹ āmuttahaṭṭhābharaṇo - Syā, PTS.

¹² yassasi - Syā, PTS.

¹³ yathāsi - PTS.

¹⁴ malyadharo - Ma, Syā, PTS.

¹⁵ Ayaṃ gāthā Syā potthake na dissate.

1152. “Vào tháng cuối cùng của mùa nóng, khi mặt trời đang đốt nóng, người đàn ông, kẻ làm thuê cho những người khác, đã tưới nước vườn xoài.

1153. Khi ấy, vị tỳ khưu nổi tiếng ‘Sāriputta’ đã đi đến nơi ấy, với dáng vẻ mệt nhọc ở cơ thể nhưng không chút mệt nhọc ở tâm ý.

1154. Và sau khi nhìn thấy vị ấy đang tiến đến, người tưới xoài đã nói rằng: ‘Thưa ngài, tốt lành thay (nếu) tôi có thể tắm cho ngài, việc ấy là sự đem lại hạnh phúc cho tôi.’

1155. Vì lòng thương tưởng đến tôi đây, vị ấy đã đặt y và bình bát xuống, rồi đã ngồi xuống ở gốc cây, nơi bóng râm, (mặc) một y.

1156. Và với tâm tịnh tín, người đàn ông, với nước sạch, đã tắm cho vị ấy, (mặc) một y, ở gốc cây, nơi bóng râm.

1157. ‘Cây xoài đã được tưới nước và vị Sa-môn đã được tắm; còn phước báu đã được tôi tạo ra không phải là ít.’ (Suy nghĩ) như thế, người ấy làm lan tỏa toàn bộ cơ thể của bản thân với niềm hỷ lạc.

1158. Trong kiếp sống ấy, tôi đã tạo chính nghiệp ấy chỉ có bấy nhiêu. Sau khi liả bỏ xác thân nhân loại, tôi được sanh lên (khu vườn) Nandana.

1159. Ở khu vườn Nandana đáng yêu, được những bầy chim khác nhau gẩn bó, được tôn vinh bởi các tiên nữ, tôi thích thú với những điệu múa lời ca.”

Thiên Cung Cây Xoài.

7. 6

1160. Sau khi nhìn thấy vị Thiên nhân có đồ trang sức ở bàn tay đã được trau chuốt, có danh tiếng, ở tòa lầu đài cao ráo, có sự tồn tại lâu dài, cũng giống như mặt trăng ở Thiên cung thuộc cõi Trời, vị tỳ khưu đã hỏi rằng:

1161. “Người đã được trang điểm, có mang vòng hoa, có y phục xinh đẹp, có bông tai khéo, có tóc râu đã được sửa soạn, có đồ trang sức ở bàn tay đã được trau chuốt, có danh tiếng, giống như mặt trăng ở Thiên cung thuộc cõi Trời.

1162. Dibbā ca vīṇā pavadanti vagguṃ¹
 aṭṭhaṭṭhakā sikkhitā sādthurūpā,
 dibbā ca kaññā tidasacarā uḷārā
 naccanti gāyanti pamodayanti.
1163. Deviddhipattosi mahānubhāvo
 manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
 kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
 vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
1164. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
 pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
1165. Ahaṃ manussesu manussabhūto
 saṅgama rakkhissaṃ paresaṃ dhenuyo,
 tato ca āgā samaṇo mamantike²
 gāvo ca māse agamaṃsu khādituṃ.
1166. Dvayajja kiccaṃ ubhayañca kāriyaṃ³
 iccevaṃ bhante tadā vicintayaṃ,⁴
 tato ca saññaṃ paṭiladdha yoniso
 dadāmi⁵ bhanteti khipiṃ anantakaṃ.
1167. So māsakhettaṃ turito avāsariṃ
 purā ayaṃ⁶ bhañjati⁷ yassidaṃ dhanam,
 tato ca kaṇho urago mahāviso
 adāsi pāde turitassa me sato.
1168. Svāhaṃ aṭṭomhi dukkhena pīḷito
 bhikkhu ca taṃ sāmaṃ muñcivā nantakaṃ,⁸
 ahāsi⁹ kummāsaṃ mamānukampayā¹⁰
 tato cuto kālakatomi devatā.
1169. Tadeva kammaṃ kusalaṃ kataṃ mayā
 sukhañca kammaṃ anubhomi attanā,
 tayā hi bhante anukampito bhusaṃ
 kataññutāya abhivādayāmi taṃ.

¹ vaggū - PTS.² samaṇo mama santike - Syā.³ kārissaṃ - Syā.⁴ vicintayaṃ - Syā.⁵ adāsi - Syā.⁶ purāyaṃ - Syā.⁷ bhuñjati - Sīmu.⁸ bhikkhu ca taṃ sāmaṃ muñcivānantakaṃ - Ma;
 bhikkhu ca taṃ muñcivā anantakaṃ - Syā.⁹ adāsi - Syā.¹⁰ mamānukampāya - Syā;
 manānukampiyā - katthaci.

1162. Còn có các cây đàn *vīṇā* thuộc cõi Trời phát ra âm thanh ngọt ngào. Có tám nhóm, mỗi nhóm tám cô tiên nữ, sống ở cõi Ba Mươi (Ba), cao sang, đã được học tập, có dáng vóc nghiêm trang, nhảy múa, ca hát, làm trò tiêu khiển.

1163. Người đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người, người đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà người có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của người chiếu sáng khắp các phương?”

1164. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quá báo này là của nghiệp nào:

1165. “Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã gom lại các con bò cái của những người khác rồi canh giữ. Và sau đó, có vị Sa-môn đã đi đến gần tôi. Và các con bò đã đi đến để ăn những cây đậu.

1166. ‘Hôm nay, có hai phận sự, và cả hai đều cần phải làm.’ Thưa ngài, khi ấy tôi đã suy nghĩ y như thế. Kế đó, sau khi đã đạt được ý nghĩ đúng đắn, tôi đã đặt mảnh giẻ (gói miếng bánh, nói rằng): ‘Thưa ngài, tôi xin dâng.’

1167. Tôi đây đã vội vã đi xuống ruộng đậu trước khi con bò này làm hư hại tài sản này của ai đó. Và kể đó, có con rắn màu đen có nọc độc dữ tợn đã cắn ở bàn chân của tôi trong khi tôi đang vội vã.

1168. Tôi đây bị đau đớn, bị hành hạ bởi khổ đau. Và vị tỳ khưu sau khi tự thân mở ra mảnh giẻ (gói miếng bánh) ấy, đã nuốt vào miếng bánh kem, vì lòng thương tưởng đối với tôi. Từ nơi ấy, tôi đã chết, đã từ trần, và trở thành Thiên nhân.

1169. Chính hành động thiện ấy đã được tôi tạo ra, và tôi thọ hưởng nghiệp an lạc tự chính mình. Thưa ngài, bởi vì tôi đã được ngài thương tưởng thật nhiều, tôi xin đánh lễ (ngài) với lòng tri ân.

1170. Sadevake loke samārake ca
añño muni¹ natthi tayānukampako,
tayā hi bhante anukampito bhusaṃ
kataññutāya abhivādayāmi taṃ.

1171. Imasmiṃ loke parasmim vā pana
añño muni² natthi tayānukampako,
tayā hi bhante anukampito bhusaṃ
kataññutāya abhivādayāmi taṃ ”ti.

Gopālavimānaṃ.

7. 7

1172. Puṇṇamāse³ yathā cando nakkhattaparivārito,
samantā anupariyāti tārakādhipatī sasi.

1173. Tathūpamaṃ idaṃ vyamaṃ dibbaṃ devapuramhi ca,
atirocati vaṇṇena udayantova raṃsimā.

1174. Veḷuriyasuvaṇṇassa phalikā rūpiyassa ca,
masāragallamuttāhi lohitaṅkamaṇi⁴ ca.

1175. Citrā manoramā bhūmi veḷuriyassa santhatā,
kūṭāgārā subhā rammā pāsādo te sumāpito.

1176. Rammā ca te pokkharaṇī puthulomanisevitā,
acchodikā⁵ vippasannā soṇṇavālukananthatā.⁶

1177. Nānāpadumasañchannā puṇḍarīkasamotatā,⁷
surabhiṃ sampavāyanti manuññā māḷuteritā.

1178. Tassā te ubhato passe vanagumbā sumāpitā,
upetā puppharukkhehi phalarukkhehi cūbhayaṃ.

1179. Sovaṇṇapāde pallaṅke muduke colasanthatē,⁸
nisinnaṃ devarājaṃva upatiṭṭhanti accharā.

1180. Sabbābharaṇasañchannā nānāmālā vibhūsitā,
ramanti⁹ taṃ mahiddhikaṃ vasavattīva modasi.

1181. Bherisaṅkhamudiṅgāhi viṇāhi paṇavehi ca,
ramasi ratisampanno naccagite¹⁰ suvādite.

¹ muni - Ma, Syā, PTS.

² muni - Syā, PTS.

³ puṇṇamāye - Syā.

⁴ lohitaṅkamaṇi - Ma, Syā.

⁵ acchodakā - Ma, Syā.

⁶ sovaṇṇavālukananthatā - Ma, Syā.

⁷ puṇḍarīkasamogatā - Syā.

⁸ goṇakatthate - Ma; goṇasanthatē - Syā.

⁹ ramanti - Ma, Syā, PTS.

¹⁰ naccagītesu - Syā.

1170. Ở thế gian luôn cả chư Thiên và luôn cả Ma Vương, không có vị hiền trí nào khác là người có lòng thương tưởng hơn ngài. Thưa ngài, bởi vì tôi đã được ngài thương tưởng thật nhiều, tôi xin đánh lễ (ngài) với lòng tri ân.

1171. Ở thế gian này hay là ở đời kế tiếp đi nữa, không có vị hiền trí nào khác là người có lòng thương tưởng hơn ngài. Thưa ngài, bởi vì tôi đã được ngài thương tưởng thật nhiều, tôi xin đánh lễ (ngài) với lòng tri ân.”

Thiên Cung của Người Chăn Bò.

7. 7

1172. “Giống như mặt trăng, chúa tể các vì sao, có hình con thỏ, vào ngày rằm, được vây quanh bởi các vì tinh tú, di chuyển vòng quanh.

1173. Tương tự như thế, Thiên cung này thuộc cõi Trời và ở thành phố của chư Thiên sáng chói vượt trội nhờ vào vẻ đẹp, tựa như mặt trời đang mọc lên.

1174. Ngọc bích, vàng, ngọc pha-lê, và ngọc ru-bi, với các viên ngọc mắt mèo, ngọc trai, và các viên ngọc ma-ni màu đỏ.

1175. Mặt nền đa dạng, làm thích ý, được trải lót bằng ngọc bích, có các ngôi nhà mái nhọn xinh đẹp, đáng yêu; tòa lâu đài của người đã khéo được hóa hiện.

1176. Và các hồ sen của người là đáng yêu, được loài cá *puthuloma* lai vãng, có nước trong sạch, được yên tĩnh, được trải cát bằng vàng.

1177. Được che phủ bởi nhiều loại sen khác nhau, được trải rộng với những cây sen trắng, (các hồ sen) làm hài lòng, được lay động bởi làn gió, tỏa ra hương thơm.

1178. Ở cả hai bên cái hồ ấy của người, có những cụm rừng đã khéo được hóa hiện ra, có đủ cả hai loại với các loại cây bông hoa và các loại cây sinh trái.

1179. Ở chiếc ghế dài có chân bằng vàng, mềm mại, được trải lót lớp vải, các tiên nữ đứng hầu (người) đã ngồi xuống, tựa như vị Thiên Vương.

1180. (Các tiên nữ) được che phủ với tất cả đồ trang sức, được điểm trang với các tràng hoa khác loại, tiêu khiển cho người, người có đại thần lực; người vui thú tựa như vị (Thiên Vương) Vasavatti.

1181. Với các cái trống, các tù và vỗ sò và các trống nhỏ, với các cây đàn *vīṇā*, và với các xập xỏa, được đầy đủ thú vui, người vui thú ở vũ điệu lời ca, ở khúc nhạc hay.

1182. Dibbā te vividhā rūpā dibbā saddā atho rasā,
gandhā ca te adhippetā phoṭṭhabbā ca manoramā.
1183. Tasmiṃ vimāne pavare devaputta mahappabho,¹
atirocasi² vaṇṇena udayantova bhānumā.³
1184. Dānassa te idaṃ phalaṃ atho sīlassa vā pana,
atho añjalikammassa taṃ me akkhāhi pucchito 'ti.⁴
1185. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
1186. Ahaṃ kapilavatthusmiṃ sākiyānaṃ puruttame,
suddhodanassa puttassa kanthako⁵ sahajo ahaṃ.⁶
1187. Yadā so adḍharattāyaṃ bodhāya mabhinikkhami,⁷
so maṃ mudūhi pāṇihi jālatambanakhehi⁸ ca.
1188. Sattiṃ ākoṭayitvāna vaha sammāti c' abravī,
ahaṃ lokaṃ tārayissaṃ patto sambodhimuttamaṃ.
1189. Taṃ me giraṃ suṇantassa hāso me vipulo ahu,
udaggacitto sumano abhisamsiṃ⁹ tadā ahaṃ.
1190. Abhirūḷhañca maṃ ñatvā sakyaputtaṃ¹⁰ mahāyasaṃ,
udaggacitto mudito vahissaṃ¹¹ purisuttamaṃ.
1191. Paresaṃ vijitaṃ gantvā uggatasmim divākare,¹²
mamaṃ channañca ohāya anāpekkho so apakkami.¹³
1192. Tassa tambanakhe pāde jivhāya parilehisaṃ,
gacchantañca mahāvīraṃ rudamāno udikkhisaṃ.
1193. Adassanenaṃ tassa sakyaputtassa sirīmato,
alatthaṃ garukābādhaṃ khippaṃ me maraṇaṃ ahu.
1194. Tasseva anubhāvena vimānaṃ āvasāmidam,
sabbakāmaguṇopetaṃ¹⁴ dibbaṃ devapuramhi ca.
1195. Yañca me ahuvā hāso¹⁵ saddaṃ sutvāna bodhiyā,
teneva kusalamūlena phusissaṃ āsavakkhayaṃ.

¹ devaputtā mahappabhā - Syā.

² abhirocasi - Syā.

³ bhānumā - Ma, Syā.

⁴ pucchito - Ma.

⁵ kaṇḍako - Ma; kaṇṭhako - Syā.

⁶ ahaṃ - Syā.

⁷ sambodhāya abhinikkhami - Syā.

⁸ jālitambanakkehi - Ma.

⁹ abhisīsiṃ - Ma;

abhisīsiṃ - Syā, PTS.

¹⁰ sakyaputtaṃ - Syā.

¹¹ vāhissaṃ - Syā.

¹² divāṅkare - Syā.

¹³ anāpekkho apakkami - Syā.

¹⁴ sabbakāmaguṇūpetaṃ - Syā.

¹⁵ ahu vāhāso - Syā.

1182. Các sắc thuộc cõi Trời với nhiều hình thức là thuộc về người, các thỉnh thuộc cõi Trời, rồi các vị, các hương, và các xúc thích ý được dành riêng cho người.

1183. Nay vị Thiên tử, ở Thiên cung quý cao ấy, người có ánh sáng vĩ đại, sáng chói vượt trội nhờ vào màu da, tựa như mặt trời đang mọc lên.

1184. Quả báo này của người là do sự bố thí, hay là do giới hạnh, hoặc của hành động chấp tay? Được hỏi, xin người hãy giải thích điều ấy cho ta.”

1185. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1186. “Ở kinh thành Kapilavatthu của những người Sakya, tôi đã là (con ngựa) Kanthaka, được sanh đồng thời với người con trai của (đức vua) Suddhodana.

1187-1188. Vào lúc nửa đêm, vị ấy đã ra đi vì sự Giác Ngộ. Vị ấy, với hai bàn tay mềm mại, có màng lưới, và các móng tay màu đồng, đã vỗ vào đùi của tôi và đã nói rằng: ‘Này bạn, hãy đưa (ta) đi. Đạt được quả vị Giác Ngộ tối thượng, ta sẽ giúp cho thế gian vượt qua.’

1189. Niềm vui bao la đã có cho tôi trong khi tôi đang lắng nghe câu nói ấy. Với tâm phấn khởi, với thiện ý, khi ấy tôi đã mong cầu.

1190. Và sau khi biết được người con trai dòng Sakya, có danh tiếng lớn lao, đã cõi lên tôi, với tâm phấn khởi, được hoan hỷ, tôi đã đưa bậc tối thượng nhân đi.

1191. Sau khi đi đến lãnh thổ của những người khác, khi mặt trời đã mọc lên, sau khi bỏ lại tôi và Channa, vị ấy đã bỏ đi, không đoái hoài.

1192. Bằng lưới, tôi đã liếm quanh hai bàn chân có móng chân màu đồng của vị ấy, và đã khóc lóc nhìn theo vị đại anh hùng đang ra đi.

1193. Do việc không còn nhìn thấy người con trai dòng Sakya vinh quang ấy, tôi đã nhận lấy cơn bệnh trầm trọng; cái chết đã nhanh chóng xảy đến cho tôi.

1194. Do nhờ năng lực của chính việc ấy, tôi trú ngụ tại Thiên cung này, có đủ tất cả các loại dục, và ở thành phố chư Thiên thuộc cõi Trời.

1195. Và việc tôi đã có niềm vui sau khi nghe được âm thanh của từ giác ngộ; do chính thiện căn ấy, tôi sẽ chạm đến sự cạn kiệt các lậu hoặc.

1196. Sace hi bhante gaccheyyāsi satthu buddhassa santike,
mamāpi naṃ¹ vacanena sirasā vajjāsi vandanaṃ.
1197. Ahampī daṭṭhuṃ gacchissaṃ jinaṃ appaṭipuggalaṃ,
dullabhaṃ dassanaṃ hoti lokanāthāna tādinaṃ 'ti.
1198. So kataññū² katavedī satthāraṃ upasaṅkamaṃ,
sutvā giraṃ cakkhumato dhammacakkhuṃ visodhayi.
1199. Visodhetvā³ diṭṭhigataṃ vicikicchaṃ⁴ vatāni ca
vanditvā satthuno pāde tatthevantaradhāyathā "ti.

Kanthakavimānaṃ.

7. 8

1200. Anekavaṇṇaṃ darasokaṇāsaṇaṃ
vimānamāruyha anekacittaṃ,
parivārito accharāsaṃgaṇena⁵
sunimmito bhūtapatīva modasi.
1201. Samassamo natthi kuto panuttaro,
yasena puññaṇa ca iddhiyā ca.
1202. Sabbe ca devā tidasagaṇā⁶ samecca
taṃ taṃ namassanti sasiṃva devā,
imā ca te accharāyo samantato
naccanti gāyanti pamodayanti.
1203. Deviddhipattosi mahānubhāvo
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te⁷ sabbadisā pabhāsati 'ti.
1204. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.
1205. Ahaṃ bhadante⁸ ahuvāsiṃ⁹ pubbe
sumedhanāmassa jinassa sāvako,
puthujjano anavabodhohamasmi¹⁰
so sattavassāni paribbajissaṃ.¹¹

¹ taṃ - Syā.

² so ca kataññū - Syā.

³ visodhayitvā - Syā.

⁴ vicikicchā - Syā.

⁵ accharānaṃ gaṇena - Syā.

⁶ tidasā gaṇā - Syā.

⁷ vaṇṇo ca - PTS.

⁸ sohaṃpi bhante - Syā.

⁹ ahuvāsi - Ma, Syā, PTS.

¹⁰ ananubodhohamasmi - Ma;
anubodhohamasmi - Syā.

¹¹ pabbajissaṃ - Syā.

1196. Thưa ngài, bởi vì nếu ngài đi đến gặp đức Phật, bậc Đạo Sư, xin ngài hãy nói với Vị ấy luôn cả lời nói của tôi về việc đề đầu đánh lễ (của tôi).

1197. Tôi cũng sẽ đi để diện kiến đấng Chiến Thắng, bậc không người đối thủ; việc gặp gỡ các đấng Bảo Hộ Thế Gian như thế ấy là điều khó đạt được.”

1198. Vị (Thiên tử) ấy có sự tri ân, có sự hiểu biết về việc đã được làm, đã đi đến gặp bậc Đạo Sư. Sau khi lắng nghe lời nói của đấng Hữu Nhân, vị ấy đã làm trong sạch Pháp nhãn.

1199. Sau khi đã làm trong sạch việc sa vào (tà) kiến, hoài nghi, và (sự cố chấp vào) các nghi thức, vị ấy đã đánh lễ hai bàn chân của bậc Đạo Sư rồi đã biến mất ngay tại chỗ ấy.¹

Thiên Cung của Kanthaka.

7. 8

1200. “Sau khi đã đạt đến Thiên cung được tô điểm theo nhiều cách, có nhiều màu sắc, có sự tiêu diệt nỗi buồn bực và sầu muộn, người được tùy tùng bởi đoàn tiên nữ, vui sướng tựa như Sunimmita, vị chúa tể của chúng sinh.

1201. Không có vị sánh bằng như vậy; hơn nữa người vượt trội về danh tiếng, phước báu, và thần thông thì từ đâu mà có?

1202. Và tất cả chư Thiên, các nhóm ở cõi Ba Mươi (Ba), sau khi tụ hội lại sẽ lễ bái người đây, tựa như chư Thiên lễ bái mặt trăng. Và người có các tiên nữ này nhảy múa, ca hát, làm trò tiêu khiển ở xung quanh.

1203. Người đã đạt được thần thông của chư Thiên, có đại oai lực. Khi là con người người đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà người có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của người chiếu sáng khắp các phương?”

1204. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1205. “Thưa ngài đại đức, vào thời quá khứ tôi đã là đệ tử của đấng Chiến Thắng tên Sumedha. Tôi còn là phạm nhân, chưa được giác ngộ; tôi đây đã xuất gia bảy năm.

¹ Hai câu kệ cuối, 1198 và 1199, là của các vị tham gia cuộc Kết Tập (Sđd. 317).

1206. Svāhaṃ¹ sumedhassa jinassa satthuno
parinibbutassoghatinṇassa tādino,
ratanuccayaṃ hemajālena channaṃ
vanditvā thūpasmiṃ manañ pasādayiṃ.

1207. Na māsi dānaṃ na ca matthi² dātuṃ
pare ca kho tatta samādapesiṃ,
pūjetha naṃ pūjanīyassa³ dhātuṃ
evaṃ kira saggamito gamissatha.

1208. Tadeva kammaṃ kusalaṃ kataṃ mayā
sukhañca dibbaṃ anubhomi attanā,
modāmahaṃ tidasagaṇassa majjhe
na tassa puññassa khayampi ajjhagan 'ti.⁴

Anekavaṇṇavimānaṃ.

7. 9

1209. Alaṅkato maṭṭakuṇḍalī⁵
mālādhārī⁶ haricandanussado,
bāhā paggayha kandasī
vanamajjhe kiṃ dukkhito tuvaṇ 'ti.

1210. Sovaṇṇamayo pabhassaro
uppanno rathapañjaro mama,
tassa cakkayugaṃ na vindāmi
tena dukkhena jahissaṃ⁷ jīvitan 'ti.

1211. Sovaṇṇamayaṃ maṇimayaṃ
lohitaṅkamayaṃ⁸ atha rūpiyāmayam,⁹
ācikkha me bhaddamāṇava
cakkayugaṃ paṭilābhayāmi¹⁰ te 'ti.

1212. So māṇavo tassa pāvadi
candasuriyā¹¹ ubhayettha dissare,
sovaṇṇamayo ratho mama
tena cakkayugena sobhatī 'ti.

¹ sohaṃ - Ma, Syā.

² na ca pana matthi - Syā.

³ pūjaneyyassa - Syā.

⁴ khayamhi ajjhagā ti - Syā.

⁵ maṭṭhakuṇḍalī - Ma, Syā.

⁶ mālādhārī - Ma.

⁷ jahāmi - Ma; jahissāmi - Syā.

⁸ lohitaṅkamayaṃ - Ma;

lohitaṅgamayaṃ - Syā;

lohamayaṃ - kattrhaci.

⁹ rūpiyāmayam - Ma, Syā.

¹⁰ paṭipādayāmi - Ma.

¹¹ candamasuriyā - Syā.

1206. Lúc đấng Chiến Thắng, bậc Đạo Sư Sumedha, vị đã vượt qua các dòng lũ như thế ấy, viên tịch Niết Bàn, tôi đây, sau khi đánh lễ khối châu báu được che phủ bởi mạng lưới bằng vàng, đã làm cho tâm ý được tịnh tín ở ngôi bảo tháp.

1207. Sự bố thí của tôi là không có, tôi không có gì để bố thí. Tuy nhiên, tại nơi ấy tôi đã khuyến khích những người khác rằng: ‘Quý vị hãy cúng dường xá-lợi ấy của bậc xứng đáng cúng dường, như vậy nghe nói quý vị sẽ từ nơi đây đi đến cõi Trời.’

1208. Chính nghiệp thiện ấy đã được tạo ra bởi tôi. Và tôi thụ hưởng sự an lạc thuộc cõi Trời bởi chính bản thân. Tôi vui sướng giữa nhóm (chư Thiên) ở cõi Ba Mươi (Ba). Tôi còn chưa đi đến sự cạn kiệt của phước báu ấy.”

Thiên Cung Nhiều Màu Sắc.

7. 9

1209. “Người đã được trang điểm, có bông tai đã được đánh bóng, có mang tràng hoa, có bôi xức trầm hương màu vàng, sau khi giơ hai cánh tay lên rồi than khóc ở giữa khu rừng, người bị khổ đau điều gì?”¹

1210. “Khung xe làm bằng vàng, rục rở, được phát sanh lên cho tôi. Tôi không tìm ra cặp bánh xe cho nó. Vì nỗi khổ đau ấy, tôi sẽ từ bỏ mạng sống.”

1211. “Nó làm bằng vàng, làm bằng ngọc ma-ni, làm bằng hồng ngọc, hay làm bằng bạc? Nay người thanh niên hiền thiện, người hãy nói với ta. Ta sẽ giúp cho người đạt được cặp bánh xe.”

1212. Người thanh niên ấy đã nói với ông ấy rằng: “Ở đây, mặt trăng và mặt trời được nhìn thấy; cỗ xe của tôi, làm bằng vàng, được chói sáng với cặp bánh xe ấy.”

¹ Thanh niên Maṭṭakuṇḍalī, sau khi chết sanh về cõi Trời, nhìn thấy người cha đang than khóc vì sự lìa đời của đứa con trai nên đã về lại nhân gian nhằm giúp cho cha vượt qua nỗi sầu muộn. Câu chuyện này cũng được ghi lại ở *Jātaka-Atthakathā* (Chú Giải Bốn Sanh) câu chuyện 449, và *Dhammapada-Atthakathā* (Chú Giải Pháp Cú) câu kệ số 2.

1213. Bālo kho tvampi¹ māṇava
yo tvam patthayase² apatthiyam,
maññāmi tuvam marissasi
na hi tvam³ lacchasi candasuriye 'ti.⁴
1214. Gamanāgamanampi dissati
vaṇṇadhātu ubhayattha vīthiyā,
peto pana⁵ kālakato na dissati
ko nidha kandatam bālyataro 'ti.
1215. Saccam kho vadesi māṇava
ahameva kandatam bālyataro,
candam viya dārako rudam
petam kālakatābhipatthayan 'ti.⁶
1216. Ādittam vata mam santam ghatasittamva pāvakaṃ,
vārinā viya osiñcam sabbam nibbāpaye daram.
1217. Abbahī⁷ vata me sallam sokam hadayanissitam,
yo me sokaparetassa puttasokam apānudi.
1218. Svāham abbūlhasallosmi sītibhūtosmi⁸ nibbuto,
na socāmi na rodāmi tava sutvāna māṇavā 'ti.
1219. Devatā nusi gandhabbo ādu⁹ sakko purindado,
ko vā tvam kassa vā putto katham jānemu tam mayan 'ti.
1220. Yañca kandasī yañca rodasi
puttam ālāhane sayam dahitvā,¹⁰
svāham kusalam karitvā¹¹ kammaṃ
tidasānam saavyatam patto 'ti.¹²
1221. Appam vā bahum vā nāddasāma
dānam dadantassa sake agāre,
uposathakammaṃ vā tādisam
kena kammena gatosi devalokan 'ti.
1222. Ābādhikoḥam dukkhito gilāno
āturarūpomhi¹³ sake nivesane,
buddham vigatarajam vitiṇṇakankham
addakkhiṃ sugatam anomapaññaṃ.

¹ tvam asi - Ma, Syā, PTS.

² patthayasi - Syā.

³ tuvam - Syā, PTS.

⁴ candimasūriye ti - Ma;

candimasuriye ti - Syā.

⁵ pana - itisaddo Ma na dissate.

⁶ kālakatābhipatthayin ti - Ma.

⁷ abbūlham - Syā.

⁸ sītabhūtosmi - Syā.

⁹ adu - Ma; ādū - Syā.

¹⁰ dahitvā - Syā.

¹¹ karitvāna - Syā.

¹² gato ti - Ma.

¹³ āturarūpomhi - Syā.

1213. “Này người thanh niên, người quả thật cũng khờ dại, người mong mọi vật không thể mong mọi. Ta nghĩ rằng người sẽ chết bởi vì người sẽ không đạt được mặt trăng và mặt trời.”

1214. “Việc đi và đến (của mặt trăng và mặt trời) còn được nhìn thấy. Ở đây, màu sắc và bản chất của cả hai là theo trình tự. Trái lại, người chết, đã qua đời, không được nhìn thấy. Vậy ở đây, trong hai người đang khóc lóc, người nào khờ dại hơn?”

1215. “Này người thanh niên, quả nhiên người nói đúng sự thật. Trong hai người đang khóc lóc, chính ta là khờ dại hơn. Ta đang mong mọi người chết, đã qua đời, ví như đứa bé trai đang khóc đòi mặt trăng.

1216. Quả thật, trong khi tôi đang bị thiêu đốt tựa như ngọn lửa được rưới bơ lỏng, người ấy có thể dập tắt tất cả nỗi buồn bực như là đang rưới nước xuống.

1217. Khi tôi bị sâu muộn chế ngự, người nào đã xua đi nỗi sâu muộn về người con trai của tôi, người ấy quả thật đã rút ra mũi tên sâu muộn đã cắm vào trái tim của tôi.

1218. Chính tôi đây, có mũi tên đã được rút ra, có trạng thái mát lạnh, đã được an tịnh. Này người thanh niên, sau khi lắng nghe người tôi không sâu muộn, không khóc lóc.

1219. Phải chăng người là Thiên nhân, là nhạc sĩ Thiên đình, hay là (Chúa Trời) Sakka, người đã bố thí trước đây? Người là ai, hay là con trai của ai, làm thế nào chúng tôi có thể nhận biết người?”

1220. “Đứa con trai nào mà ông đã tự mình thiêu đốt ở nơi hỏa táng, rồi than vãn và khóc lóc, người ấy chính là tôi; sau khi làm việc thiện, tôi đã đạt đến sự cộng trú ở cõi Ba Mười (Ba).”

1221. “Chúng tôi đã không nhìn thấy vật thí ít hay nhiều của người trong khi người bố thí ở nhà mình, hay việc làm vào ngày trai giới tương tự như thế ấy; do nghiệp nào mà người đã đi đến thế giới của chư Thiên?”

1222. “Tôi là người có bệnh, bị khổ sở, là người bệnh, có dáng vóc bệnh hoạn ở trong căn nhà của mình. Tôi đã nhìn thấy đức Phật, bậc đã xa lìa ô nhiễm, vị đã vượt qua hoài nghi, đấng Thiện Thệ, có trí tuệ tuyệt vời.

1223. Svāhaṃ muditamano pasannacitto
añjaliṃ akarim tathāgatassa,
tāhaṃ kusalaṃ karitvāna kammaṃ
tidasānaṃ saavyataṃ patto 'ti.¹
1224. Acchariyaṃ vata abbhutaṃ²
añjalikammassa ayamīdiso vipāko,
ahampi muditamano pasannacitto
ajjeva buddhaṃ saraṇaṃ vajāmī 'ti.
1225. Ajjeva buddhaṃ saraṇaṃ vajāhi
dhammañca saṅghañca pasannacitto,
tatheva sikkhāya padāni pañca
akhaṇḍaphullāni samādiyassu.
1226. Pāṇātipātā viramassu khippaṃ
loke adinnaṃ parivajjayassu
amajjapo mā³ ca musā bhaṇāhi
sakena dārena ca hohi tuṭṭho 'ti.
1227. Atthakāmosi me yakkha hitakāmosi devate,
karomi tuyhaṃ vacanaṃ tvamāsi ācariyo mamā 'ti.⁴
1228. Upemi saraṇaṃ buddhaṃ dhammañcāpi anuttaraṃ,
saṅghañca naradevassa gacchāmi saraṇaṃ ahaṃ.
1229. Pāṇātipātā viramāmi khippaṃ
loke adinnaṃ parivajjayāmi,
amajjapo no ca musā bhaṇāmi
sakena dārena ca homi tuṭṭho 'ti.

Maṭṭakuṇḍalīvimānaṃ.

7. 10

1230. Suṇoṭha yakkhassa ca vāṇijāna ca
samāgamo yattha tadā ahosi,
yathā kathaṃ itaritarena⁵ cāpi
subhāsitaṃ tañca suṇātha sabbe.
1231. Yo so ahu rājā pāyāsi nāmo⁶
bhummānaṃ saavyagato yasassī,
so modamānova sake vimāne
amānuso mānuse ajjhabhāsī 'ti.

¹ gato ti - Ma.

² abbhutaṃ vata - Ma;
abbhūtaṃ vata - Syā;
abbhūtaṃ - PTS.

³ amajjapo no - Syā.

⁴ mama - Syā, PTS.

⁵ itaritarena - Ma.

⁶ pāyāsi nāma - Ma, Syā, PTS.

1223. Chính tôi đây, với ý vui mừng, với tâm tịnh tín, đã thực hiện việc chấp tay đến đức Như Lai. Sau khi làm việc thiện ấy, tôi đã đạt đến sự cộng trú ở cõi Ba Mươi (Ba).”

1224. “Thật là kỳ diệu, phi thường! Quả thành tựu này của việc chấp tay là như thế. Tôi cũng vậy, với ý vui mừng, với tâm tịnh tín, tôi đi đến nương nhờ đức Phật ngay hôm nay.”

1225. “Ngay ngày hôm nay, với tâm tịnh tín ông hãy đi đến nương nhờ đức Phật, Giáo Pháp, và Hội Chúng. Tương tự y như thế, ông hãy thọ trì năm điều học không bị bề vỡ hay sút mẻ.”

1226. Ông hãy lập tức kiêng chừa việc giết hại mạng sống, hãy xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời, chớ có việc uống chất say và nói lời dối trá, và hãy vui thích (chi) với người vợ của mình.”

1227. “Thưa vị Dạ-xoa, ngài là người mong mọi sự tốt đẹp cho tôi. Thưa vị Thiên nhân, ngài là người mong mọi sự lợi ích cho tôi. Tôi thực hành lời nói của ngài; ngài là thầy dạy học của tôi.

1228. Tôi đi đến nương nhờ đức Phật, luôn cả Giáo Pháp vô thượng, và tôi đi đến nương nhờ Hội Chúng thuộc về vị Trời của nhân loại.

1229. Tôi lập tức kiêng chừa việc giết hại mạng sống, tôi xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời, không có việc uống chất say, và tôi không nói lời dối trá, và tôi vui thích (chi) với người vợ của mình.”

Thiên Cung của Maṭṭakuṇḍalī.

7. 10

1230. Chúng ta hãy lắng nghe về sự gặp gỡ của vị Dạ-xoa và các người thương buôn đã xảy ra vào lúc ấy. Câu chuyện đã khéo được trao đổi bởi người này với người kia như thế nào, xin tất cả hãy lắng nghe câu chuyện ấy.

1231. Vị vua ấy tên là Pāyāsi, có danh tiếng, đã đi đến cộng trú với chư Thiên địa cầu. Ngay trong lúc đang vui thích ở Thiên cung của mình, vị phi nhân ấy đã nói với loài người rằng:¹

¹ Hai câu kệ đầu là lời giới thiệu của các vị tham gia cuộc Kết Tập (Sđd. 332).

1232. Vañke¹ araññe amanussaṭṭhāne
kantāre appodake appabhakkhe,
suduggame vaṇṇupathassa² majjhe
vañkaṃ bhayaṃ³ naṭṭhamanā manussā.
1233. Nayidha phalā mūlamayā ca santi
upādānaṃ natthi kuto idha bhakkho,⁴
aññatra paṃsūhi ca vālukāhi ca
tattāhi⁵ uñhāhi ca dāruṇāhi ca.
1234. Ujjaṅgalaṃ tattamivaṃ⁶ kapālaṃ
anāyasaṃ paralokena tulyaṃ,
luddānamāvāsamidaṃ purāṇaṃ
bhūmippadeso abhisattarūpo.
1235. Atha tumhe kena⁷ vaṇṇena
kimāsamānā imaṃ padesaṃ hi,
anuppaviṭṭhā sahasā samecca
lobhā bhayā athavā sampamūlḥā 'ti.
1236. Magadhesu aṅgesu ca satthavāhā
āropayitvā⁸ paṇiyaṃ puthuttaṃ,⁹
te yāmase sindhusovīrabhūmiṃ
dhanatthikā uddayaṃ¹⁰ patthayānā.
1237. Divā pipāsaṃ nadhivāsayaṃtā
yoggānukampañca samekkhamānā,
etena vegena āyāma sabbe
rattiṃ maggaṃ paṭipannā vikāle.
1238. Te duppayātā aparaddhamaggā
andhākulā vippanaṭṭhā araññe,
suduggame vaṇṇupathassa² majjhe
disaṃ na jānāma pamūlḥacittā.
1239. Idañca disvāna aditṭhapubbaṃ
vimānasetṭhañca tavañca¹¹ yakkha,
tatuttariṃ jīvitamāsamānā¹²
disvā patitā sumanā udaggā 'ti.

¹ sañke - Syā.

² vanapathassa - Syā.

³ vañkaṃbhayā - Ma, Syā, PTS.

⁴ bhikkhā - Syā.

⁵ tatāhi - Ma.

⁶ tattamidaṃ - Syā;

tattaṃ ivaṃ - PTS.

⁷ kena nu - Syā.

⁸ āropiyamha - Syā;

āropayissaṃ - PTS, Sīmu.

⁹ pahūtaṃ - Syā.

¹⁰ udayaṃ - Syā.

¹¹ tuvañca - Syā.

¹² jīvitamāsimsanā - Syā.

1232. “Ở khu rừng hiểm trở, nơi không có loài người, ở sa mạc, thiếu nước, thiếu thức ăn, nơi vô cùng khó đi, ở giữa đầm cát, nhiều người bị mất trí vì nỗi sợ hãi sự hiểm trở.

1233. Ở nơi đây, không có các trái cây, và các loại cây có rễ, không có củi lửa, lấy đâu ở đây có thức ăn, ngoại trừ nhiều bụi bặm, lấm cát, các sự thiêu đốt, các sự nóng bức, và các sự khắc nghiệt?

1234. Vùng sa mạc tựa như cái chảo đã được đốt nóng, không có lợi ích, tương đương với thế giới khác (địa ngục); chỗ trú ngụ này là của những kẻ hung dữ trước đây, là vùng đất bị nguyên rủa.

1235. Còn các người, vì nguyên nhân gì, trong khi đang mong mỏi điều gì, lại vội vã tập hợp rồi đi vào chính khu vực này, do lòng tham, do sự sợ hãi, hay là đã bị lầm lẫn?”

1236. “Các chủ đoàn xe ở xứ sở Magadha và Aṅga sau khi cho chất lên hàng hoá với số lượng dồi dào, những người ấy đi đến vùng đất Sindhu và Sovira với mục đích về tài sản, với mong mỏi về lợi nhuận.

1237. Vào ban ngày, do không chịu đựng được cơn khát và mãi quan tâm đến sự thương xót đối với các con vật kéo xe, tất cả chúng tôi di chuyển với tốc độ này và đến được con đường vào ban đêm, không đúng thời điểm.

1238. Đã khởi hành chậm trễ, đã bị lạc đường, bị rối loạn như người mù, đã bị lạc lối trong khu rừng, ở chỗ vô cùng khó đi, ở giữa đầm cát, chúng tôi đây không nhận ra phương hướng, có tâm bị hoang mang.

1239. Và thưa vị Dạ-xoa, sau khi nhìn thấy việc này, việc chưa được thấy trước đây, là Thiên cung hạng nhất và ngài, trong khi đang mong mỏi về mạng sống sau này, đến lúc nhìn thấy (ngài), chúng tôi trở nên mừng rỡ, có tâm ý vui vẻ, phấn khởi.”

1240. Pāraṃ samuddassa idaṅca¹ vaṇṇuṃ²
vettācaram³ saṅkupathaṅca⁴ maggaṃ,
nadiyo pana pabbatānaṅca duggā
puthuddisā⁵ gacchatha bhogahetu.
1241. Pakkhandiyāna vijitaṃ paresaṃ
verajjake mānuse pekkhamānā,
yaṃ vo suttaṃ vā⁶ athavāpi diṭṭhaṃ
accherakaṃ taṃ vo suṇoma tātā⁷ti.
1242. Itopi accherataraṃ kumāra
na no suttaṃ vā athavāpi diṭṭhaṃ,
atītamānussakameva sabbhaṃ
disvā na⁷ tappāma anomavaṇṇaṃ.
1243. Vehāsayaṃ pokkharāṅṅo bhavanti⁸
pahūtamālyā⁹ bahupuṇḍarikā,
dumā cime¹⁰ niccaphalūpapannā
atīva gandhā surabhiṃ¹¹ pavāyanti.
1244. Veḷuriyatthambhā satamussitāse
silāpavāḷassa¹² ca āyataṃsā,
masāragallā sahalohitaṅkā¹³
thambhā cime¹⁴ jotirasāmayāse.
1245. Sahassatthambhaṃ¹⁵ atulānubhāvaṃ
tesūpari sādhumidaṃ vimānaṃ,
ratanantaraṃ kañcana vedimissaṃ
tapanīyapaṭṭehi ca sādhu channaṃ.
1246. Jambonaduttattamidaṃ¹⁶ sumatṭho
pāsādasopānaphalūpapanno,
dalho ca vaggu sumukho susaṅgato¹⁷
atīva nijjhānakhamo manuṅṅo.
1247. Ratanantarasmim̐ bahu-annapānaṃ
parivārito accharāsaṅgaṇena,
murajja¹⁸ ālambaraturiyaghuṭṭho¹⁹
abhivanditosi thutivandanāya.

¹ imaṅca - Ma, Syā.

² vanam̐ - Syā.

³ vettam̐ param̐ - Syā.

⁴ sakupathaṅca - Syā.

⁵ puthu disā - Syā.

⁶ vā - itisaddo Syā potthake natthi.

⁷ disvāna - Ma, Syā.

⁸ savanti - Ma, PTS.

⁹ pahūtamalyā - Ma, PTS.

¹⁰ dumā ca te - Syā.

¹¹ surabhī - Syā.

¹² silappavāḷassa - Syā.

¹³ sahalohitaṅgā - Ma;

sahalohitakā - Syā; sahā lohitaṅkā - PTS.

¹⁴ thambhā ime - Ma, Syā, PTS.

¹⁵ sahasatthambhaṃ - Ma.

¹⁶ jambonaduttamidaṃ - Syā.

¹⁷ dalho ca vaggu ca susaṅgato ca - Ma, Syā, PTS.

¹⁸ murajja - Ma, PTS.

¹⁹ ghuṭṭo - PTS.

1240. “Vì nguyên nhân của cái, quý vị đi đến những phương trời khác biệt, đến bờ bên kia của biển cả và đầm cát này, đến con đường có sự di chuyển với gậy chống và lối đi có cắm cọc, đến những con sông, thêm nữa là những con đường hiểm trở ở các ngọn núi.

1241. Nay quý vị, sau khi tiến vào lãnh thổ của những người khác, trong khi ngắm nhìn những con người thuộc nhiều quốc độ, điều nào đã được quý vị nghe, hoặc nhìn thấy, hãy cho chúng tôi nghe điều kỳ diệu ấy từ quý vị.”

1242. “Thưa Thiên tử, điều kỳ diệu hơn thế này chúng tôi không được nghe hoặc nhìn thấy, tất cả đều vượt trội (thế giới) loài người, sau khi nhìn thấy chúng tôi chưa được thỏa mãn về vẻ đẹp tuyệt vời.

1243. Ở không trung có những hồ sen với vô số bông hoa, với nhiều sen trắng, và những cây cối này được trở quả thường xuyên, có những hương thơm tỏa ra cực kỳ thơm ngát.

1244. Có những cây cột bằng ngọc bích vươn cao một trăm (*ratana*),¹ có bề mặt trải dài làm bằng đá và san hô, có các viên ngọc mắt mèo và các viên hồng ngọc, và những trụ cột này làm bằng ngọc như ý.

1245. Có ngàn cây cột có năng lực không sánh bằng, phía trên chúng là Thiên cung tốt đẹp này, ở bên trong có châu báu, được kết hợp với hành lang bằng vàng, và được che phủ một cách khéo léo với những tấm lợp bằng vàng.

1246. (Thiên cung) này chói sáng với vàng từ sông Jambu đã được tinh luyện. (Khu vực ấy) khéo được đánh bóng, được hiện hữu với các tòa lâu đài, các cầu thang, các sân thượng, vũng chãi, dễ thương, có dáng xinh xắn, khéo được phối hợp, vô cùng cuốn hút sự nhìn ngắm, làm hài lòng.

1247. Ở bên trong (Thiên cung) châu ngọc, có nhiều thức ăn thức uống, được tháp tùng bởi đoàn tiên nữ, được vang vang tiếng trống con, trống lớn, và các nhạc cụ, ngài được tôn vinh với sự ngợi ca và lễ bái.

¹ 1 *ratana* = 0.25 mét; như vậy 100 *ratana* = 25 mét.

1248. So modasi nāriṅgaṇappabodhano
vimānapāsādavare manorame,
acintiyō sabbaguṇūpapanno
rājā yathā vessavaṇo nalinyā.¹
1249. Devo nu āsi udavāsi yakkho
udāhu devindo manussabhūto,
pucchanti taṃ vāṇijā satthavāhā²
ācikkha ko nāma tuvaṃsi yakkhā 'ti.³
1250. Serissako⁴ nāma ahampi⁵ yakkho
kantāriyo vaṇṇupathamhi gutto,
imaṃ padesaṃ abhipālayāmi
vācaṅkaro⁶ vessavaṇassa rañño 'ti.
1251. Adhiccaladdhaṃ pariṇāmajaṃ te
sayāṃ kataṃ udāhu devehi dinnāṃ,
pucchanti taṃ vāṇijā satthavāhā²
kathaṃ tayā laddhamidaṃ manuññaṃ 'ti.
1252. Nādhiccaladdhaṃ na pariṇāmajaṃ me⁷
na sayāṃ kataṃ na hi devehi dinnāṃ,
sakehi kammehi apāpakehi
puññehi me laddhamidaṃ manuññaṃ 'ti.
1253. Kiṃ te vataṃ kiṃ pana brahmacariyaṃ
kissa suciṇṇassa ayaṃ vipāko,
pucchanti taṃ vāṇijā satthavāhā²
kathaṃ tayā laddhamidaṃ vimānaṃ 'ti.
1254. Mama⁸ pāyāsīti ahu⁹ samañña
rajjāṃ yadā kārayiṃ kosalānaṃ,
natthikadiṭṭhi kadariyo pāpadhammo
ucchedavādī ca tadā ahoṣiṃ.
1255. Samaṇo ca kho āsi kumārakassapo
bahussuto cittakathī uḷāro,
so me tadā dhammakathaṃ akāsi¹⁰
diṭṭhivīsūkāni vinodayī me.

¹ nalinyā - Ma, PTS.² vāṇijasatthavāhā - Syā.³ yakkho ti - Syā, PTS.⁴ serisako - Ma.⁵ aham hi - Ma, Syā, PTS.⁶ vacanakaro - Ma, Syā, PTS.⁷ pariṇāmajante - Syā.⁸ mamaṃ - Ma.⁹ ahū - PTS.¹⁰ abhāsi - Ma.

1248. Ở tòa lâu đài nơi Thiên cung cao quý, làm thích ý, với sự đánh thức bởi các nhóm phụ nữ, ngài đây, không thể nghĩ bàn, có đủ mọi đức tính, vui sướng giống như đức vua Vessavaṇa ở Nalinī.

1249. Ngài là Thiên nhân, hay ngài là Dạ-xoa, là Chúa của chư Thiên, hay là bản thể nhân loại? Những người thương buôn, các chủ đoàn xe hỏi ngài. Xin ngài hãy nói tên (của ngài) là gì, có phải ngài là Dạ-xoa?”

1250. “Tôi chính là Dạ-xoa tên Serissaka, sống ở sa mạc, là người canh giữ đằm cát. Tôi hộ trì khu vực này, là người thực thi mệnh lệnh của đức Vua Vessavaṇa.”

1251. “(Công việc này) được nhận lãnh bởi ngài một cách ngẫu nhiên, được nảy sinh do sự phát triển, tự mình tạo ra, hay được chư Thiên giao cho? Những người thương buôn, các chủ đoàn xe hỏi ngài: Bằng cách nào mà ngài đã đạt được công việc hài lòng này?”

1252. “(Công việc này) không được nhận lãnh bởi tôi một cách ngẫu nhiên, không được nảy sinh do sự phát triển, không tự mình tạo ra, cũng không được chư Thiên giao cho. Công việc hài lòng này tôi đã đạt được nhờ vào những nghiệp không xấu xa, nhờ vào những phước thiện của chính mình.”

1253. “(Trước đây) phận sự của ngài là gì? Còn có hạnh kiễm cao đẹp gì? Quả thành tựu này là của việc gì đã khéo được thực hành? Những người thương buôn, các chủ đoàn xe hỏi ngài: Bằng cách nào mà ngài đã đạt được Thiên cung này?”

1254. “Vào lúc tôi cai quản vương quốc Kosala, Pāyāsi đã là danh hiệu của tôi. Lúc ấy tôi đã là người có quan điểm hư vô, bòn xén, có bản tính xấu xa, và là người tuyên bố về đoạn kiến.

1255. Và rồi đã có vị Sa-môn Kumārakassapa, đa văn, có sự thuyết giảng sinh động, cao thượng. Khi ấy, vị ấy đã thực hiện việc thuyết giảng Giáo Pháp cho tôi, đã xua đuổi những sự méo mó về quan điểm cho tôi.

1256. Tāhaṃ tassa dhammakathaṃ suṇitvā
upāsakattaṃ paṭivedayissaṃ,
pāṇātipātā virato ahosiṃ
loke adinnaṃ parivajjayissuṃ,¹
amajjapo no ca musā abhāṇiṃ
sakena dārena ca ahosiṃ² tuṭṭho.
1257. Taṃ me vataṃ taṃ pana brahmacariyaṃ
tassa suciṇṇassa ayaṃ vipāko,
teheva kammehi apāpakehi
puññehi me laddhamidaṃ vimānaṃ 'ti.³
1258. Saccam kirāhaṃsu narā sapaññā
anaññathā vacanaṃ paṇḍitānaṃ,
yahim yahim gacchati puññakammo
tahiṃ tahiṃ modati kāmakāmī.
1259. Yahim yahim sokapariddavo ca
vadho ca bandho ca parikkilesa,
tahiṃ tahiṃ gacchati pāpakammo
na muccati duggatiyā kadāci 'ti.⁴
1260. Sammūlharūpova jano ahosi
asmiṃ muhutte kalalīkatova,⁵
janassimassa tuyhañca kumāra
appaccayo kena nu kho ahosi 'ti.⁶
1261. Ime⁷ sirisūpavanā ca⁸ tātā
dibbā⁹ gandhā surabhiṃ¹⁰ sampavanti,¹¹
te sampavāyanti imaṃ¹² vimānaṃ
divā ca ratto ca tamaṃ nihantvā.¹³
1262. Imesaṃ ca kho vassasataccayena
sipāṭikā phalati¹⁴ ekamekā,
mānussakaṃ vassasataṃ atitaṃ
yadagge kāyamhi idhūpapanno.
1263. Disvānaṃ vassasatāni pañca
asmiṃ vimāne¹⁵ ṭhatvāna tātā,
āyukkhayā puññakhayā cavissaṃ
teneva sokena pamucchitosmī 'ti.¹⁶

¹ parivajjayissaṃ - Ma, PTS, Syā.

² ahosi - Ma; homi - Syā, PTS.

³ vimānaṃ - Syā.

⁴ kadāci - Syā.

⁵ kalalīkato ca - Syā.

⁶ ahosi - Syā.

⁷ ime ca - Ma; ime pi - PTS.

⁸ sirisavanā - Ma;

sirisapavanā - Syā; sirisavanā ca - PTS.

⁹ dibbā ca - PTS.

¹⁰ surabhi - Ma, Syā.

¹¹ pavanti - Syā.

¹² idaṃ - Syā.

¹³ nihantā - PTS.

¹⁴ phalanti - Syā.

¹⁵ vimānamhi - Syā.

¹⁶ pamucchitosmī - Syā;
samucchitosmī ti - PTS.

1256. Tôi đây, sau khi lắng nghe sự thuyết giảng Giáo Pháp của vị ấy, đã tuyên bố bản thân là người cư sĩ. Tôi đã kiêng chừa việc giết hại mạng sống, tôi đã xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời, không có việc uống chất say, và tôi đã không nói lời dối trá, tôi đã được vui thích (chỉ) với người vợ của mình.

1257. Việc ấy là phận sự của tôi, việc ấy còn là hạnh kiểm cao đẹp. Quả thành tựu này là của việc đã khéo được thực hành ấy. Nhờ vào những nghiệp không xấu xa, nhờ vào những phước thiện ấy đấy, mà tôi đã đạt được Thiên cung này.”

1258. “Nghe rằng những người có trí tuệ đã nói sự thật; lời nói của các bậc hiền trí là không sai khác. Người có nghiệp phước thiện đi đến bất cứ nơi nào đều vui sướng ở tại nơi ấy, là người có dục lạc theo như ước muốn.

1259. Bất cứ nơi nào có sự sâu muộn và than vãn, có sự giết chóc và sự giam cầm, có sự chướng ngại, kẻ có ác pháp đi đến nơi ấy, không khi nào được thoát khỏi cảnh giới khổ đau.”

1260. “Tập thể (chư Thiên) tựa như có vẻ bị bối rối, tựa như đã bị làm vẩn đục vào giây phút này. Thưa Thiên tử, vậy thì do điều gì mà tập thể này và ngài đã có sự thất vọng?”

1261. “Thưa quý vị, từ khu rừng *sirīsa* kế cận những hương thơm này thuộc cõi Trời tỏa ra thơm ngát; sau khi đã tiêu diệt bóng tối vào ban ngày và ban đêm chúng tự tỏa đến Thiên cung này.

1262. Và khi đã trải qua một trăm năm, chỉ một quả của những cây này được kết trái. Kể từ khi tôi được sanh ra ở tập thể (chư Thiên) tại nơi này thì một trăm năm nhân loại đã trôi qua.

1263. tôi đã nhìn thấy tôi sẽ tồn tại ở Thiên cung này năm trăm năm, do sự cạn kiệt của tuổi thọ, do sự cạn kiệt của phước báu, tôi sẽ chết; chính vì nỗi sâu muộn ấy tôi bị hoảng loạn.”

1264. Kathaṃ nu soceyya tathāvidho so
laddhā vimānaṃ atulaṃ cirāya,¹
ye cāpi kho ittaramupapannā²
te nūna soceyyuṃ parittapuññā 'ti.
1265. Anucchaviṃ ovadiyañca me taṃ
yaṃ maṃ tumhe peyyavācaṃ vadetha,
tumhe ca³ kho tātā mayānuguttā
yenicchakaṃ tena paletha sotthin 'ti.
1266. Gantvā mayaṃ sindhusovīrabhūmiṃ
dhanatthikā uddayaṃ patthayānā,
yathā payogā paripuññacāgā
kāhāma serissamahaṃ⁴ ulāran 'ti.
1267. Mā ceva serissamahaṃ¹ akattha
sabbañca vo bhavissati yaṃ vadetha,
pāpāni kammāni vivajjayātha
dhammānuyogañca adhiṭṭhahāthā 'ti.
1268. Upāsako atthi imamhi saṅghe
bahussuto sīlavatūpapanno,
saddho ca cāgī ca supesalo ca
vicakkhaṇo santusito mutimā.
1269. Sañjānamāno na musā bhaṇeyya
parūpaghātāya na cetayeyya,
vebhūtikaṃ pesunaṃ⁵ no kareyya
saṅhañca vācaṃ sakhilaṃ bhaṇeyya.
1270. Sagāravo sappatisso⁶ vinīto
apāpako adhisīle visuddho,
so mātaraṃ pitaraṃ cāpi jantu
dhammena poseti ariyavutti.
1271. Maññe so mātāpitunnaṃ⁷ kāraṇā
bhogāni pariyesati na attahetu,
mātāpitunnañca⁸ yo accayena
nekkhammaṇo carissati brahmacariyaṃ.
1272. Ujū avaṅko asaṭho amāyo
na lesakappena ca vohareyya,
so tādiso sukkatakammakārī⁹
dhamme ṭhito kinti labhetha dukkhaṃ.

¹ cirāyaṃ - Syā.² upapanno - Syā.³ tumheva - Syā.⁴ serissamahaṃ - Ma; serissa mahaṃ - Syā.⁵ pesunaṃ - Ma, PTS; pisunaṃ - Syā.⁶ sappatisso - Ma; sapatisso - PTS.⁷ mātāpitūnaṃ - Ma;

mātāpitūnaṃ hi - Syā.

⁸ mātāpitūnañca - Ma, Syā.⁹ sukkatakammakārī - Ma, Syā, PTS.

1264. “Bằng cách nào mà vị ấy, thuộc thành phần như thế, sau khi đạt được Thiên cung không thể sánh bằng một cách lâu dài, lại có thể sâu muộn? Chỉ có những người nào đã được sanh lên một cách ngăn ngủi, phải chăng những người ấy, với phước báu ít ỏi, mới có thể sâu muộn?”

1265. “Việc quý vị nói lời nói yêu mến với tôi (nghĩa là) điều khuyên bảo của tôi thích hợp đối với quý vị. Thưa quý vị, quý vị đã được tôi hộ trì theo như ước muốn, vì thế quý vị hãy lên đường một cách an toàn.”

1266. “Sau khi đi đến vùng đất Sindhu và Sovira, chúng tôi với mục đích về tài sản, với mong mỏi về lợi nhuận, có sự hào phóng đầy đủ theo như kế hoạch, sẽ làm lễ hội cao sang cho Serissa.”

1267. “Quý vị chớ có làm lễ hội cho Serissa, và tất cả sẽ trở thành hiện thực cho quý vị theo điều quý vị nói. Quý vị hãy tránh xa hẳn các nghiệp ác xấu, và hãy phát nguyện gắn bó với Giáo Pháp.”

1268. Ở tập thể này, có người cận sự nam đa văn, được đầy đủ giới hạnh và phận sự, có đức tin, có sự hào phóng, và vô cùng tốt lành, có sự suy xét, tự hài lòng, có sự thận trọng.

1269. Là người không cố tình nói lời dối trá, không suy nghĩ đến việc hãm hại người khác, không gây ra sự chia rẽ, đâm thọc, và nói lời mềm mỏng, tử tế.

1270. Có sự tôn kính, có sự phục tùng, đã được huấn luyện, không độc ác, thanh tịnh về giới bậc thượng, có hạnh kiểm thánh thiện, con người ấy nuôi dưỡng mẹ và luôn cả cha đúng theo Pháp.

1271. Tôi nghĩ rằng vị ấy tầm cầu của cải vì lý do (phụng dưỡng) mẹ cha, không vì nguyên nhân của bản thân. Với sự qua đời của mẹ và cha, người ấy, với khuynh hướng xuất ly, sẽ thực hành Phạm hạnh.

1272. Là người ngay thẳng, không khúc mắc, không gian trá, không xảo quyệt, và không phát biểu theo lối viện cứ. Vị ấy, như thế ấy, là người tạo nên hành động đã được thực hiện một cách tốt đẹp, đứng vững trong Giáo Pháp, sao lại nhận lãnh sự khổ đau?

1273. Taṃ kāraṇā pātukatomhi attanā
tasmā dhammaṃ¹ passatha vāñijāse,
aññatra tenīha² bhasmī³ bhavetha
andhākulā⁴ vippanaṭṭhā araṇṇe,
taṃ khippamānena lahuṃ parena
sukho have sappurisenā saṅgamo 'ti.
1274. Kiṃ nāma so kiñci⁵ karoti kammaṃ
kiṃ nāmadheyyaṃ kiṃ pana tassa gottaṃ,
mayampi naṃ daṭṭhukāmamha yakkha
yassānukampāya idhāgatosi,
lābhā hi tassa yassa tuvaṃ pihesi 'ti.
1275. Yo kappako sambhavanāmadheyyo
upāsako kocchaphalūpajīvī,⁶
jānātha naṃ tumhākaṃ pesiyo so
mā kho⁷ naṃ hīlittha supesalo so 'ti.
1276. Jānāmase yaṃ tvaṃ vadesi⁸ yakkha
na kho naṃ⁹ jānāma sa īdisoti,¹⁰
mayampi naṃ pūjayissāma yakkha
sutvā¹¹ tuyhaṃ vacanaṃ ulāraṇa 'ti.
1277. Ye kecimasmiṃ satthe¹² manussā
daharā mahantā athavāpi majjhimā,
sabbeva te ālambantu¹³ vimānaṃ
passantu puññāna¹⁴ phalaṃ kadariyā 'ti.
1278. Te tattha sabbeva ahaṃ pure ti
taṃ kappakaṃ tattha purakkhipitvā,¹⁵
sabbeva te ālambiṃsu¹⁶ vimānaṃ
masakkasāraṃ viya vāsavassa.
1279. Te tattha sabbeva ahaṃ pure ti
upāsakattaṃ paṭivedayiṃsu,¹⁷
pāṇātipātā viratā ahesuṃ
loke adinnaṃ parivajjayiṃsu.
1280. Amajjapā no ca musā bhaṇiṃsu
sakena dārena ca¹⁸ ahesuṃ tuṭṭhā,
te tattha sabbeva ahaṃ pure ti
upāsakattaṃ paṭivedayitvā,¹⁹
pakkāmi sattho²⁰ anumodamāno
yakkhiddhiyā anumato punappaṇaṃ.

¹ tasmā ca maṃ - Syā.

² teniha - Ma, PTS; te na hi - Syā.

³ bhasmi - Syā.

⁴ addhākulā - Syā.

⁵ kiñca - Ma, Syā, PTS.

⁶ kocchabhāṇḍūpajīvī - Syā.

⁷ mā ca kho - Syā.

⁸ pavadesi - Ma.

⁹ taṃ - Syā.

¹⁰ jānāma sa ediso ti - Ma, PTS; jānāmase edisoti - Syā.

¹¹ sutvāna - Ma, Syā, PTS.

¹² sabbe - Syā.

¹³ ālabhantu - Syā.

¹⁴ puññānaṃ - Ma, Syā.

¹⁵ purakkhatvā - Ma; purakkhitvā - Syā.

¹⁶ ālabhiṃsu - Syā.

¹⁷ paṭidesayiṃsu - Syā.

¹⁸ ca - itisaddo Syā potthake natthi.

¹⁹ paṭidesayitvā - Syā.

²⁰ satthā - Syā.

1273. Bởi lý do người ấy, tôi tự thân hiện ra. Vì thế, quý vị thương buôn hãy nhận thức Giáo Pháp. Ở đây, không có người ấy, quý vị có thể trở thành tro bụi, bị rối loạn như người mù, bị lạc lối trong khu rừng; (bởi vì) đối với kẻ đang xử tệ người ấy, như thế ấy hay việc khác nữa là điều dễ dàng. Quả vậy, việc kết giao với người tốt lành là hạnh phúc.”

1274. “Người ấy tên là gì, làm nghề nghiệp gì, tên gọi là gì, hơn nữa họ của người ấy là gì? Thưa vị Dạ-xoa, chúng tôi cũng có mong muốn được gặp người ấy, vì lòng thương tưởng người ấy mà ngài đã đi đến nơi đây, bởi vì người nào mà ngài yêu quý thì lợi ích là thuộc về người ấy.”

1275. “Người nào là thợ cạo, có tên gọi là Sambhava, là người cận sự nam, có sự nuôi mạng bằng lược và dao cạo, quý vị biết người ấy, người ấy là người sai vật của quý vị. Đúng vậy, chớ khinh chê người ấy, người ấy vô cùng tốt lành.”

1276. Thưa vị Dạ-xoa, chúng tôi biết người mà ngài nói, nhưng chúng tôi quả không biết người ấy là người như thế ấy. Thưa vị Dạ-xoa, chúng tôi cũng sẽ tôn vinh người ấy sau khi lắng nghe lời nói cao cả của ngài.”

1277. “Bất cứ người nào ở đoàn xe này, thanh niên, lão niên, luôn cả trung niên, hết thấy tất cả những người ấy hãy bước lên Thiên cung, những kẻ keo kiệt hãy nhìn xem quả báo của các việc phước thiện.”

1278. “Tại đó, sau khi đã đưa người thợ cạo ấy lên phía trước tại nơi ấy, hết thấy tất cả những người ấy (đã nói rằng): ‘Tôi trước,’ hết thấy tất cả những người ấy đã bước lên Thiên cung tựa như (Thiên cung) Masakkasāra của vị Vāsava (Chúa Trời Sakka).¹

1279. Tại đó, hết thấy tất cả những người ấy (đã nói rằng): ‘Tôi trước’ và đã tuyên bố bản thân là người cư sĩ. Họ đã kiêng chừa việc giết hại mạng sống, họ đã xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời.

1280. Không có việc uống chất say, và họ đã không nói lời dối trá, họ đã được vui thích (chỉ) với người vợ của mình. Tại đó, hết thấy tất cả những người ấy (đã nói rằng): ‘Tôi trước’ và đã tuyên bố bản thân là người cư sĩ. Trong khi đang tùy hỷ với thần thông của vị Dạ-xoa đợt này đến đợt khác, đoàn xe, được cho phép, đã khởi hành.

¹ Sáu câu kệ cuối cùng, 1278-1283, là của các vị tham gia cuộc Kết Tập (Sđd. 350).

1281. Gantvāna te sindhusovīrabhūmiṃ
dhanatthikā uddayaṃ¹ patthayānā,
yathā payogā paripuṇṇalābhā
paccāgamuṃ pāṭaliputtamakkhataṃ.

1282. Gantvāna te saṅgharaṃ² sotthivanto
puttehi dārehi samaṅgibhūtā,
ānandī vittā³ sumanā patitā
akaṃsu serissamahaṃ⁴ uḷāraṃ.

1283. Serissakā⁵ te pariveṇaṃ māpayiṃsu
etādisā sappurisāna sevanā,
mahatthikā dhammaguṇāna sevanā
ekassa atthāya upāsakassa,
sabbeva sattā sukhitā⁶ ahesun ’ti.

Serissakavimānaṃ.

7. 11

1284. Uccamidaṃ maṇithūṇaṃ vimānaṃ
samantato dvādasa yojanāni,
kūṭāgārā sattasatā uḷārā
veḷuriyatthambhā⁷ rucakatthatā⁸ subhā.

1285. Tatthacchasi pivasi khādasi ca
dibbā ca vīṇā pavadanti vagguṃ,⁹
dibbā rasā kāmaguṇettha pañca
nāriyo ca naccanti suvaṇṇachannā.

1286. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

1287. Pucchāmi taṃ deva mahānubhāva
manussabhūto kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati ’ti.

¹ udayaṃ - PTS.

² saṃ gharaṃ - Syā, PTS.

³ ānandacittā - Syā.

⁴ serīsamahaṃ - Ma.

⁵ serīsakaṃ - Ma; serissakaṃ - Syā, PTS.

⁶ sukhino - PTS.

⁷ veḷuriyathambhā - Ma.

⁸ ruciratthatā - Syā.

⁹ vaggū - Syā, PTS.

1281. Sau khi đi đến vùng đất Sindhu và Sovira, những người ấy với mục đích về tài sản, với mong mỏi về lợi nhuận, có sự đạt được đầy đủ theo như kế hoạch, đã trở về lại Pāṭaliputta không bị tổn hại.

1282. Những người ấy, sau khi đi về đến căn nhà của mình, có sự an toàn, được gần gũi với những người con và những người vợ, có sự vui thích, hớn hở, có tâm ý vui vẻ, trở nên mừng rỡ, đã làm lễ hội cao sang cho Serissa.

1283. Những người ấy đã cho xây dựng tòa nhà Serissakā. Sự thân cận với những người tốt lành là như thế ấy, sự thân cận với những đức tính của Giáo Pháp là có lợi ích lớn, nhờ vào sự lợi ích của một cận sự nam, hết thảy tất cả chúng sanh đã có trạng thái hạnh phúc.”

Thiên Cung của Serissaka.

7. 11

1284. “Thiên cung này cao, có cây trụ chống bằng ngọc ma-ni, ở xung quanh mười hai do-tuần, có bảy trăm ngôi nhà mái nhọn cao sang với các cây cột làm bằng ngọc bích, được trải lót bằng vàng, xinh đẹp.

1285. Ở nơi ấy, người trú ngụ, người uống, và người ăn. Có các cây đàn *vīṇā* thuộc cõi Trời phát ra âm thanh ngọt ngào, có các vị nếm thuộc cõi Trời, ở đây có năm loại dục lạc, và có các phụ nữ trang phục bằng vàng nháy múa.

1286. Do điều gì người có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho người ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho người?

1287. Hỡi Thiên nhân có đại oai lực, ta hỏi người: ‘Khi là con người, người đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà người có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của người chiếu sáng khắp các phương?’”

1288. So devaputto attamano moggallānena pucchito,
pañhaṃ puṭṭho viyākāsi yassa kammassidaṃ phalaṃ.

1289. Dunnikkhittaṃ¹ mālaṃ sunikkhipitvā
patiṭṭhapetvā sugatassa thūpe,
mahiddhiko camhi mahānubhāvo
dibbehi kāmehi samaṅgibhūto.

1290. Tena me tādiso vaṇṇo tena me idhamijjhati,
uppajjanti ca me bhogā ye keci manaso piyā.

1291. Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva
manussabhūto yamaṃ akāsiṃ,
tenamhi evaṃ jalitānubhāvo
vaṇṇo ca me sabbadisā pabhāsati ”ti.

Sunikkhittavimānaṃ.

Sunikkhittavaggo sattamo.

TASSUDDĀNAM

Dve daḷiddā dve viharā² bhatako³ gopālakanthakā,⁴
anekavaṇṇā⁵ maṭṭakuṇḍalī serissako sunikkhittaṃ,
purisānaṃ tatiyo vaggo ”ti.⁶

BHĀṄAVĀRAM CATUTTHAM.

VIMĀNAVATTHU NIṬṬHITAM.

--ooOoo--

¹ dunikkhittaṃ - PTS.

² vana viharā - Ma.

³ bhatako - Syā.

⁴ gopālakaṇḍako - Ma.

⁵ anekavaṇṇa - Ma, PTS.

⁶ tatiyo vaggo pavuccatī ti - Ma.

1288. Vị Thiên tử ấy hoan hỷ khi được ngài Moggallāna hỏi đến. Được hỏi câu hỏi, vị ấy đã giải thích quả báo này là của nghiệp nào:

1289. “Sau khi khéo đặt xuống tràng hoa đã được đặt xuống cầu thả, sau khi sắp đặt nó ở ngôi bảo tháp của đấng Thiện Thệ, tôi trở nên có đại thần lực và có đại oai lực, được thọ hưởng các dục ở cõi Trời.

1290. Do điều ấy, tôi có được màu da như thế ấy. Do điều ấy mà (sự việc) được thành tựu cho tôi ở nơi đây. Và (do điều ấy) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho tôi.

1291. Thưa vị tỳ khưu có đại oai lực, tôi trình bày cho ngài về việc phước thiện tôi đã làm khi là con người. Do điều ấy mà tôi có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của tôi chiếu sáng khắp các phương.”

Thiên Cung Khéo Đặt Xuống.

Phẩm Khéo Đặt Xuống là thứ bảy.

TÓM LƯỢC PHẨM NÀY

(Chuyện) hai người nghèo khó, hai trú xá, kẻ làm thuê, người chăn bò, con ngựa Kanthaka, (Thiên cung) nhiều màu sắc, Maṭṭakuṇḍalī, Serissaka, (Thiên cung) khéo đặt xuống; là phẩm thứ ba của những người nam.”

TỤNG PHẨM THỨ TƯ.

CHUYỆN THIÊN CUNG ĐƯỢC CHẤM DỨT.

--ooOoo--

Suttantapiṭake Khuddakanikāye
VIMĀNAVATTHUPĀLI – CHUYỆN THIÊN CUNG

GĀTHĀDIPĀDASŪCI - THƯ MỤC CÂU KỆ PĀLI:

A	Câu kệ số	A	Câu kệ số
Akaṅṭako agahano	162	Atha tenāgamā bhikkhu	1153
Akkosānaṃ vadhānaṃ ca	835	Adassanenaṃ tassa	1193
Akkhāmi te devi mahānubhāve	629	Addasaṃ virajaṃ bhikkhuṃ	20,
Akkhāmi te bhikkhu mahānubhāva			28, 959
	07, 14, 22, 30,	Adhiccaladdhaṃ	
	52, 62, 84, 92, 100, 107,	pariṇāmajaṃ te	1251
	115, 123, 135, 182, 227, 239, 256,	Anukampakassa kusalassa	847
	268, 275, 282, 296, 337, 617, 719,	Anucchaviṃ ovadiyañca me taṃ	1265
	762, 769, 776, 783, 795, 826, 918,	Anekacittāvatato ratho ayaṃ	1020
	926, 935, 944, 952, 961, 968, 976,	Anekavaṇṇaṃ	
	1054, 1060, 1068, 1074, 1080,	darasokanāsaṃ	1200
	1086, 1094, 1101, 1108,	Api sakko 'va devindo	156
	1114, 1120, 1126,	Appampi kataṃ mahāvīpākaṃ	907
	1134, 1291	Appassa kammaṃ phalaṃ	
Accharānaṃ sataṣaṣṣaṃ	201	mamedamaṃ	19, 27
Acchariyaṃ vata abbhutaṃ	1224	Appaṃ vā bahuṃ vā	
Acchādanañca bhattañca	208,	nāddasāma	1221
	221, 233, 250, 262, 672	Appāyuki kālakatā tato cutā	711
Ajjeva buddhaṃ saraṇaṃ		Abbahī vata me sallaṃ	1217
	vajāhi	Abhikkantena vaṇṇena	75, 85,
Aññā suveṇī susu missakesiyo	1029		108, 116, 124, 171,
Aṭṭhaṅgikaṃ aparimitaṃ			215, 228, 245, 257, 269,
	sukhāvahaṃ		276, 330, 338, 610, 712, 720,
Aṭṭhaṃsā sukataṃ thambhā	1136		730, 756, 763, 770, 777, 820, 827
Aṭṭheva piṇḍapātāni	627	Abhikkhaṇaṃ nandaṃ sutvā	240
Aṭṭheva muttapupphāni	966	Abhippasādehi maṇaṃ	194
Atthakāmosi me yakkha	1227	Abhirūlhañca maṃ ñatvā	1190
Atthāya vata me buddho	933, 942	Amajjapā no ca musā abhāsiṃ	105
Atha tumhe kena vaṇṇena	1235	Amajjapā no ca musā bhaṇiṃsu	1280

A	Ā
Amajjapo no ca musā abhāṇiṃ 974	Ādiccavaṇṇaṃ ruciraṃ
Ambakañjikaṃ ahamadāsiraṃ 518	pabhassaraṃ 866
Ambo ca sitto samaṇo ca	Ādittaṃ vata maṃ santaṃ 1216
nahāpito 1157	Ābādhikoḥaṃ dukkhito gilāno 1222
Alaṅkatā maṇikañcaṇāciraṃ 706	Āmantanikā raññomhi 163
Alaṅkato maṭṭakuṇḍalī 1209	Āyuñca vaṇṇaṇca sukhaṃ
Alaṅkato malyadharo suvattho	balañca 1047
1095, 1102	Āyogapaṭṭaṃ ahamadāsiraṃ 550
Alaṅkato mālabbhārī suvattho 1161	Ārati samacariyā ca 990
Assakādhpassāhaṃ 983	Ārāmāni ca ropissaṃ 882
Ahañca bhariyā ca manussaloke	Ālambo gaggaro bhīmo 164
1052, 1058, 1072, 1078	Āveḷiniyo padumuppalacchadā 1030
Ahampi datṭhuṃ gacchissaṃ 1197	Āsajja dānaṃ adāsiraṃ 90
Ahaṃ andhakavindasmiṃ 724,	I
1144	Iceva vatvāna yamassa dūtā 865
Ahaṃ kapilavatthusmiṃ 1186	Icevaṃ vippalapantiṃ 885
Ahaṃ ca bārāṇasiyaṃ 716	Iti sā sassu paribhāsi 292
Ahaṃ tayā bahutare bhikkhū 630	Itopi accherataraṃ kumāra 1242
Ahaṃ te saraṇaṃ homi 329	Idaṅca disvāna adiṭṭhapubbaṃ 1239
Ahaṃ pure maccharinī ahoṣiṃ 886	Idampi pānīyaṃ sītaṃ 986
Ahaṃ bhadante ahuvāsiraṃ	Idaṃ dukkhanti maṃ avoca 846
pubbe 1205	Idaṃ vatvāna caṇḍālī 203
Ahaṃ bhadante caṇḍālī 199	Idaṃ vimānaṃ ruciraṃ
Ahaṃ bhadde subhaddāsiraṃ 622	pabhassaraṃ 149
Ahaṃ manussesu manussabhūtā 05,	Idaṃ sutvā tidasādhipati 803
12, 47, 57, 68, 80, 89,	Idāni bhante imameva gāmaṃ 300,
97, 104, 112, 120, 160, 273,	812
280, 289, 310, 321, 695, 789, 824	Idānevāhaṃ jānāmi 635
Ahaṃ manussesu manussabhūto	Indīvarānaṃ hatthakaṃ
958, 973,	ahamadāsiraṃ 760
1084, 1091, 1099,	Imañcāriyaṭṭhaṅgavarehupetaṃ 314
1106, 1112, 1118, 1124, 1132, 1165	Imasmiṃ loke parasmiṃ
Ahaṃ rājagahe ramme 671	vā pana 1171
Ahaṃ sumanā sumanassa	Imā ca te accharāyo samantato 309
sumanamakuḷāni 781	Imā ca nābhyo
Ahiṃsā sabbapāṇīnaṃ 989	manasābhiniṃmitā 1019
Aho dānaṃ varākiyā 188	Imāsu vīṇāsu bahūsu vaggusu 1035
Aḷambusā missakesī ca 852	Imāhaṃ dhammaṃ sutvā 619
Aṃsavaṭṭakaṃ ahamadāsiraṃ 542	

I	E
Ime ca vāḷi maṇicandakappitā 1022	Etādisaṃ kusalaṃ jīvaloke 315
Ime ca sabbe sahitā catukkamā 1023	Etādisaṃ puññaphalaṃ anappakaṃ
Imesaṃ ca kho	305, 306, 817, 818
vassasataccayena 1262	Etādisaṃ yaññamanussarantā 646,
Ime sirisūpavanā ca tātā 1261	755
Isayo cāpi ye santā 998	Etenupāyena imaṃ niraggaḷaṃ 1046
Issā ca maccheramatho paḷāso 128	Ettakamidaṃ anussarāmi
	kusalaṃ 904
U	Evamaṃ ahaṃ amatadasamhi
Uccamidaṃ maṇithūṇaṃ	devatā 146
vimānaṃ 911, 919,	Esa saṃsavako nāma 873
927, 936, 945, 953, 1061,	Eso te nirayo supāpadhamme 871
1081, 1087, 1127, 1147, 1284	Eso hi saṅgho vipulo mahaggato 644,
Ucchāgāraṃ tiṇāgāraṃ 981	753
Ucchukhaṇḍikaṃ ahamadāsimaṃ 430	Ehi mātali amhepi 806
Ujū avāṅko asaṭho amāyo 1272	Eḷḷukaṃ ahamadāsimaṃ 454
Ujjaṅgalaṃ tattamivaṃ	
kapālaṃ 1234	O
Uṭṭhehi revate supāpadhamme 864	Odanaṃ kummāsaṃ sākāṃ 176
Udakaruhā ca yetthi pupphajātā 652	Odātamūlakaṃ haritapattaṃ 774
Udake ṭhitā udakamadāsimaṃ 390	Obhāsavitvā paṭhaviṃ
Upaḍḍhapadumamālāhaṃ 39	sadevakaṃ 297, 809
Upāsako atthi imamhi saṅghe 1268	
Upāhanaṃ ahamadāsimaṃ 590	K
Upemi saraṇaṃ buddhaṃ 1006,	Kakkārikaṃ ahamadāsimaṃ 446
1228	Kaṇṭhesu te yāni piḷandhanāni 1032
Uposathaṃ upavasissaṃ 130,	Katamaṃ svāhaṃ janapadaṃ
178, 210, 223,	gantvā 992
235, 252, 264, 674, 884	Katarasmiṃ so janapade 1002
Uposathāti maṃ aññimsu 232	Kathaṃ tvaṃ appataraṃ datvā 631
Uposathe cahaṃ gantvā 678	Kathaṃ tvaṃ kena vaṇṇena 625
Uyyānabhūmyā ca duvaddhato	Kathaṃ nu soceyya
ṭhitā 1034	tathāvidho so 1264
Uḷāro te yaso vaṇṇo 283	Karaṇīyāni puññāni 932, 941
	Kalyāṇī vata te vācā 987
E	Kallacittaṃ ca maṃ ñatvā 845
Eṇiphasā suphasā ca 166	Kā kambukeyūradhare 660
Etā caññā ca seyyasā 853	Kā te rati vane viharato 988
Etādisaṃ abbhutaṃ dassanīyaṃ 744	Kā nāma tvaṃ visālakkhi 667

K		K	
Kāmaggapattānaṃ		Kevaṭṭadvārā nikkhamma	175
yamāhunuttaraṃ	138	Koci koci ettha mayūrasussaro	662
Kāmaṃ kālenupāgantvā	167	Koñcā mayūrā diviyā ca haṃsā	93
Kāmaṃ bhijjatu 'yaṃ kāyo	161	Ko devalokato manussalokaṃ	880
Kāyabandhanaṃ ahamadāsiṃ	534	Ko nu dibbena yānena	977
Kā esā devatā bhadde	636	Ko me vandati pādāni	858
Kinno kāyena vācāya	874	Kosātakī nāma latatthi bhante	799
Kinno gūthañca muttañca	872		
Kimidaṃ kusalaṃ kimācarema	908	KH	
Kissa samadamassa ayaṃ vipāko	895	Khattiyā brāhmaṇā vessā	996
Kissa saṃyamadamassayaṃ		Khīṇāyukañca maṃ ñatvā	1013
vipāko	653	Khīṇāsavaṃ vigatarajaṃ anejaṃ	197
Kiṃ kammakarī bhadde	798	Khīrodanaṃ ahamadāsiṃ	414
Kiṃ te vataṃ kiṃ pana		G	
brahmacariyaṃ	1253	Gantvāna te saṅgharaṃ	
Kiṃ tvam pure kammamakāsi		sotthivanto	1282
attanā	299, 811, 1038	Gantvāna te	
Kiṃ tvam pure sucaritamācari		sindhusovīrabhūmiṃ	1281
bhadde	700	Gantvā mayam	
Kiṃ tvam pure		sindhusovīrabhūmiṃ	1266
sucaritamācarīdha	139	Gandhapañcaṅgulikaṃ	
Kiṃ nāma so kiñci karoti		ahamadāsiṃ	374
kammaṃ	1274	Gandhuttamadāyikā nārī	350
Kīva ciraṃ vimānasmīṃ	242	Gamanāgamanampi dissati	1214
Kuñjaro te varāroho	31	Gimhānaṃ pacchime māse	1152
Kuto nu āgamma anomadassane	152	Guttindriyo jhānarato	841
Kūṭāgārā nivesā te	64	GH	
Kūṭāgārā nivesā me	72, 739	Ghāyase taṃ suciṃ gandhaṃ	687,
Kena kāyaṃ upapannā	206	694, 736, 833	
Kena te tādiso vaṇṇo	02,	C	
09, 16, 24, 44,		Caṇḍālī vanda pādāni	193
54, 65, 76, 86, 109,		Catunnampi ca dīpānaṃ	192
117, 125, 157, 172, 216, 229,		Catunnamapi dīpānaṃ	729
246, 258, 270, 277, 286, 331, 339,		Cattāro ca paṭipannā	642, 751
611, 713, 721, 757, 764, 771, 778, 786,		Cando yathā vigatavalāhake	
821, 913, 921, 929, 938, 947, 955,		nabhe	1069
970, 1129, 1149, 1286			
Kena tvam vimalobhāsā	77, 217		
Kenāsi bhadde patino piyatarā	320		

C		T	
Cātuddasiṃ pañcadasiṃ	129,	Tathūpamaṃ idaṃ vyamaṃ	1173
	177, 209, 222,	Tatheva katapuññampi	863
	234, 251, 263, 313, 673, 883	Tatheva saddhā idha ariyasāvika	327
Citrā manoramā bhūmi	1138, 1175	Tadāhaṃ sassuyācikkhiṃ	291
Cirappavāsiṃ purisaṃ	862	Tadeva ettakaṃ kammaṃ	1158
Coditā bhāvitattena	195	Tadeva kammaṃ kusalaṃ	
		kataṃ mayā	303,
			304, 815,
			816, 1169, 1208
CH		Tantyābhinandāmase	
Chattaṃ ahamadāsiṃ	582	sāgatañca te	155
Chindati ca raṃsi		Tamaddasaṃ kuñjaramoghatiṇṇaṃ	
pabhañkarassa	891		1043
		Tamannapānena ca cīvarena ca	1045
		Tamāpagā anupariyanti sabbadā	49,
			59, 70
		Tamenamavadhī gāvī	196
		Tamhannapānaṃ athavāpi	
		cīvaraṃ	1044
		Tasmā vimānā oruyha	691
		Tasmā hi atthakāmena	42
		Tasmā hi phalaṃ alameva	
		dātuṃ	1066
		Tasmiṃ rathe	
		kañcanabimbavaṇṇe	664
		Tasmiṃ vimāne pavare	1141, 1183
		Tassa adāsahaṃ pūvaṃ	113
		Tassa adāsahaṃ bhāgaṃ	121, 1092
		Tassa kammaṃ kusalassa	40
		Tassa tambanakhe pāde	1192
		Tassa nāgassa khandhasmiṃ	35
		Tassa pakkamamānassa	34
		Tassa me anukampāya	1155
		Tassā te ubhato passe	1178
		Tassā te naccamānāya	682,
			683, 731,
			732, 828, 829
		Tassā me ahu saṃvego	839
		Tassā me ñātikulā dāsī	677

T		T	
Tassā me passa vimānaṃ	335,	Tena me ambavanaṃ rammaṃ	792
	343, 615	Tena me tādiso vaṇṇo	06,
Tasseva anubhāvena	1194		13, 21, 29, 51,
Taṃ kāraṇā pātukatomi			61, 73, 82, 99, 106,
	attanā 1273		122, 134, 181, 226, 238, 255, 267,
Taṃ taṃ vadāmi bhaddante	703		114, 274, 281, 295, 336, 344, 616,
Taṃ bhūmibhāgehi upetarūpaṃ	50,		628, 718, 761, 768, 775, 782, 794,
	60, 71		825, 917, 925, 934, 943, 951, 960,
Taṃ me giraṃ suṇantassa	1189		967, 975, 1053, 1059, 1067, 1073,
Taṃ me buddho viyākāsi	641		1079, 1085, 1093, 1100, 1107,
Taṃ me vataṃ taṃ pana			1113, 1119, 1125, 1133, 1290
	brahmacariyaṃ 1257	Tenamhi evaṃ jalitānubhāvā	74
Tā kambukeyūradharā		Tena saṃsavako laddho	876
	suvāsasā 1028	Tena hi aññepi samādapetha	748
Tā māliniyo		Tenāhaṃ vimalobhāsā	83
	padumuppalacchadā 1031	Tesaṃ saḥavyakāmānaṃ	170, 856
Tāyeva te suddhanumodanāya	745	Tesaṃ sudinnaṃ suhutaṃ	
Tāyeva me suddhanumodanāya	738		suyitthaṃ 645, 754
Tā rattarattambarapītavāsasā	1027	D	
Tālavaṇṇaṃ ahamadāsiṃ	566	Daddallamānā vaṇṇena	620
Tāhaṃ kammaṃ karitvāna	666,	Dassanaṃ nābhijānāmi	621
	689, 697	Daḷhadhammā nisārassa	982
Tāhaṃ gandhehi mālehi	1014	Daḷhaṃ pāsaṃ karitvāna	837
Tāhaṃ giraṃ suṇitvāna	844	Dānassa te idaṃ phalaṃ	36,
Tāhaṃ tassa dhammakathaṃ			1040, 1142, 1184
	suṇitvā 1256	Dāsī ahaṃ pure āsiṃ	834
Tiṭṭhante nibbute cāpi	807	Dibbaṃ te ambavanaṃ	
Timbarusakaṃ ahamadāsiṃ	438		rammaṃ 784
Tuyhañca idha pattāya	669	Dibbaṃ mamaṃ	
Tuyhaṃ nvidaṃ issariyaṃ atho			vassasahassamāyu 924
	mama 302, 814	Dibbā ca vīṇā pavadanti vagguṃ	
Tuvañca bhante anukampakaṃ			1096, 1103, 1162
	viduṃ 307, 819	Dibbā te vividhā rūpā	1182
Tuvaṃsi issarā tesaṃ	285	Divā pipāsaṃ nadhivāsayantā	1237
Te tattha sabbeva ahaṃ pure ti		Disvāna guṇasampannaṃ	38
	1278, 1279	Disvāna devaṃ paṭipucchi	
Te duppayātā aparaddhamaggā	1238		bhikkhu 1160
Tena kamma devinda	679, 802	Disvānaṃ vassasatāni pañca	1263
Tena mayhamidaṃ laddhaṃ	1146		

P		P	
Padumānusaṭaṃ maggaṃ	33	Pucchāmi taṃ deva mahānubhāva	
Padumī padumapattakkhī	32	914, 922, 930, 948,	
Pabhassaravaravaṇṇanibhe	698	956, 971, 939, 1287	
Pabhassaraṃ accimantaṃ	688	Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve	
Parakammakarī āsiṃ	406	03, 10, 17, 25, 45,	
Paramagatigatañca pūjayitvā	658	55, 66, 78, 87, 110, 118,	
Pariyosite vihāre	790	126, 158, 173, 218, 230, 247,	
Paresaṃ vijitaṃ gantvā	1191	259, 271, 278, 287, 332, 340, 612,	
Pallaṅkasetṭhe maṇisoṇṇacitte	308	714, 722, 758, 765, 772, 779, 787, 822	
Pallaṅko ca te mahaggho	699	Pucchito hi mayā buddho	639
Passa katipayāya desanāya	906	Puṇṇamāse yathā cando	1172
Passa khaṇamuhuttaṃ		Pupphakamuṭṭhiṃ ahamadāsiṃ	494
saññamassa	905	Pupphuttamadāyikā nārī	342
Passa mātali accheraṃ	804	Puratthimasmiṃ janapade	1003
Pahūtakatakalyāṇā	202, 624	Pure tuvaṃ pamajjitvā	879
Pāṇātipātā viratā	131,	Pūvaṃ ahamadāsiṃ	598
	179, 211,	Pokkharañño ca me ettha	740
	224, 236, 253,	Pokkharo ca suphasso ca	851
	265, 675		
Pāṇātipātā viratā acorikā	312	PH	
Pāṇātipātā viramassu khippaṃ	1226	Phaladāyī phalaṃ vipulaṃ	
Pāṇātipātā viramāmi khippaṃ	1007,	labhati	1065
	1229	Phalīkarajata-	
Pāraṃ samuddassa idañca		hemajālacchannaṃ	647
vaṇṇuṃ	1240	Phaluttamadāyikā nārī	358
Pāricchattake kovīlāre	681	Phāṇitaṃ ahamadāsiṃ	422
Pāsādikaṃ pasādaniyaṃ	840	Phārusakaṃ ahamadāsiṃ	470
Piṇḍāya te carantassa	183, 701	B	
Piṇḍāya me carantassa	185	Bahukāro manukampako ca	
Pippalyā lasunena ca	725	sathā	909
Piṭhaṃ te veḷuriyamayaṃ		Bahunnaṃ vata atthāya	808, 857
uḷāraṃ	08, 23	Bahupadumavicittapuṇḍarīkaṃ	892
Piṭhaṃ te sovaṇṇamayaṃ		Bārāṇasiyaṃ upasaṅkamitvā	709
uḷāraṃ	01, 15	Bārāṇasiyaṃ nandiyo nāmāsi	
Pītapāsādasayane	797	upāsako	868
Pītavatthe pītadhaje	659, 796	Bālo kho tvampi māṇava	1213
Pucchāma devaṃ sudhammaṃ	980	Buddhe ca dhamme ca	
Pucchāmi taṃ uppalamāladhāriṇī		pasannamānasā	154
	298, 319, 810		

B			M	
Buddho ca me isinisabho			Mā maṃ tvam saraṇaṃ gaccha	1001
	vināyako	142	Mige gavesamānohaṃ	984
Buddho ca me			Musatīva nayaṇaṃ sateratāva	649
	kañcanasannibhattaco	710	Muhuttaṃ cittappasādassa	860
			Mūlakaṃ ahamadāsīṃ	502
			Modakaṃ ahamadāsīṃ	606
			Modenti parivārenti	284
			Morahatthaṃ ahamadāsīṃ	574
			Y	
			Yajamānānaṃ manussānaṃ	640,
				643, 752
			Yañca kandasī yañca rodasī	1220
			Yañca me ahuvā hāso	1195
			Yañca sīlavatī āsīṃ	680
			Yato ca kho parinibbuto	1005
			Yattha ca	
				dinnamahapphalaṃ
				889
			Yathā ca me adhigatamidaṃ	
				vimānaṃ
				654
			Yathā vanaṃ cittalataṃ	
				pabhāsati
				1049, 1055, 1115
			Yathā vanaṃ nandanaṃ	
				cittalataṃ pabhāsati
				1121
			Yadā ca gītāni ca vādītāni ca	1036
			Yadā devā tāvatimsā	668
			Yadā so aḍḍharattāyaṃ	1187
			Yadi te sutā andhakaveṇḥuputtā	995
			Yamidhapathe samecca	
				māṇavena
				896
			Yametaṃ sakka anupucchase	
				mamaṃ
				153
			Yasaṃ etādisaṃ pattā	626
			Yassa yasseva sālassa	692
			Yahiṃ yahiṃ sokapariddavo ca	1259
			Yaṃ dadāti na taṃ hoti	950
			Yaṃ maggaṃ	
				maggādhīpantiyadesayī
				749
			Yā te adāsī ācāmaṃ	184

Y		L	
Yā devarājassa sabhā		Latā ca sajjā pavarā ca devatā	317
sudhammā	1109	Laddhānaham amatavaram	
Yāpi te sirasmiṃ mālā	686,	visesanam	145
	735, 832		
Yā mahesittam kāreyya	189, 726	V	
Yā me adāsi ācāmaṃ	186	Vaṅke araṅṅe amanussatṭhāne	1232
Yā sā ahu mayham sakhī		Vaṭamsakaṃ ca sukataṃ	696
bhadante	746	Vaṭamsakā vātadhūtā	685,
Yuttā ca te parama-alaṅkatā			734, 831
hayā	136	Vatthuttamadāyikā nārī	334
Ye kecimasmiṃ satthe manussā	1277	Vallīphalaṃ ahamadāsiṃ	462
Ye ca te dīghamaddhānaṃ	861	Vātassa vegena ca	
Ye cidha pajahanti kāmarāgaṃ	910	sampakampitā	1033
Yena kamma devinda	670	Vāteritaṃ sālavanaṃ	693
Yena ca purisassa apeti saṅṅā	902	Vidhūpanaṃ ahamadāsiṃ	558
Ye puggalā aṭṭha satam pasatthā	750	Vipathe kuṭam nikkhipitvā	836
Ye mantam parivattenti	997	Vimānapāsādavare	
Yesam atthi saddhā buddhe	704	manorame	316
Yo andhakāramhi timisikāyaṃ	81	Vivattamānā kāyena	684,
Yo kappako			733, 830
sambhavanāmadheyyo	1275	Visodhetvā diṭṭhigataṃ	1199
Yo ce sammāvimuttānaṃ	41	Vediya catasso tattha	1140
Yo vadataṃ pavaro manujesu	887	Vehāsayaṃ pokkharaṅṅo	
Yo ve kilantāna pipāsītānaṃ	48,	bhavanti	1243
	58, 69	Veḷuriyatthambham ruciraṃ	
Yo so ahu rājā pāyāsi nāmo	1231	pabhassaram	101
		Veḷuriyatthambhā	
		satamussitāse	1244
		Veḷuriyasuvaṇṇassa	1137, 1174
R		S	
Ratanantarasmim		Sakkhalim ahamadāsiṃ	614
bahu-annapānaṃ	1247	Sagāravo sappatisso vinito	1270
Rattambarapītavāsasāhi	893	Sace hi buddho tiṭṭheyya	1004
Rathassa ghoso		Sace hi bhante gaccheyyāsi	1196
apiḷandhanāna ca	1025	Saccaṃ kirāhamsu narā	
Rathe ṭhitā tā		sapaṅṅā	1258
migamandalocanā	1026	Saccaṃ kho vadesi māṇava	1215
Ratho ca te subho vaggu	663	Sacce ṭhitā mosavajjam pahāya	98
Rammā ca te pokkharaṇī	1176		
Rasuttamadāyikā nārī	366		
Rāgavirāgamanejamasokaṃ	888		

S	S
Sañjānamāno na musā	Sā devatā attamanā 04,
bhaṇeyya 1269	11, 18, 26, 37,
Saṭṭhivassasahassāni 243	46, 56, 67, 79, 88, 96,
Saṭṭhiṃ turiyasahassāni 850	103, 111, 119, 127, 159, 174,
Sataṃ nikkhā sataṃ assā 190, 727	219, 231, 248, 260, 272, 279,
Sataṃ hemavatā nāgā 191, 728	288, 333, 341, 613, 715, 723,
Satiṃ samuppādakaro 916	759, 766, 773, 780, 788, 823
Sattatantiṃ sumadhuraṃ 328	Sādhu kho maṃ paṇinetha 878
Satthiṃ ākoṭayitvāna 1188	Sāvattiyaṃ mayhaṃ sakhī
Satthu sarīramuddissa 800	bhadante 737
Sadevake loke samāraḷe ca 1170	Sā vandituṃ anadhivaraṃ
Saddhāti maṃ aññiṃsu 249	upāgamiṃ 147
Saddhāsīlena sampannā 290	Sāhaṃ apacitattadhamma-
Santike maraṇaṃ tuyhaṃ 991	kusalaṃ 657
Sabbābharaṇasañchannā 1180	Sāhaṃ avatṭhitā pemā 848
Sabbe ca devā tidasagaṇā	Sāhaṃ idha pañcasikkhā karitvā 903
samecca 1202	Sāhaṃ tena kusalena kammunā 323
Samaṇe brāhmaṇe cāpi 875	Sāhaṃ nūna ito gantvā 881
Samaṇo ca kho āsi	Sāhaṃ ramāmi kilāmi 849
kumārakassapo 1255	Sāhaṃ vanditva pādāni 200
Samassamo natthi kuto	Sāhaṃ sakena sīlena 133
panuttaro 1201	Sirasmiṃ cittaṃ
Sammūlharūpova jano ahosi 1260	maṇicandakappitaṃ 1021
Sasī adhiggaṃyha yathā	Sīsāñcidaṃ veḷuriyassa
virocāti 151	nimmitaṃ 1010
Sassu ca pacchā anuyuñjate	Sīho yathā pabbatasānugocarō 326
mamaṃ 301, 813	Sukkhāya aloṇikāya ca passa 717
Sassuñcāhaṃ sasurañca 398	Sukhaṃ akatapuññānaṃ 169, 855
Sahassatthambhaṃ	Sujāto nāmaḥaṃ bhante 1012
atulānubhāvaṃ 1245	Suṇoṭha yakkhassa ca
Sahassayuttaṃ hayavāhanaṃ	vāṇijāna ca 1230
subhaṃ 1016	Sutaṃ nu taṃ bhāsati yaṃ
Sahassaraṃsīva yathā	ayaṃ latā 324
mahappabho 1008	Sutvānaḥaṃ amatapadaṃ
Saḷalalabujabhujakasaññatā 651	asañkhataṃ 143
Sā ahaṃ kāyassa bhedā 294, 623	Sunandāti maṃ aññiṃsu 261
Sākamuṭṭhiṃ ahamadāsīṃ 486	Subhāsītā atthavatī 1000
Sā tiṭṭhasi rathavare alaṅkatā 137	Suriyo yathā viḡatavalāhake
Sā dakkhiṇā saṅghagatā 634	nabhe 1075

S	S
Suvaṇṇacchadanaṃ nāvamaṃ 43,	So modasi nāriḡaṇap-
53, 63	pabodhanaṃ 1248
Suvaṇṇajālāvataṭṭhaṃ ratho ayaṃ 1018	Sovaṇṇajālaṃ maṇisoṇṇa-
Suvaṇṇapaṭṭhehi	cittitaṃ 665
samantamoṭṭhaṭṭhaṃ 1009	Sovaṇṇapāde pallaṅke 1179
Suvaṇṇavaṇṇā jalitā mahāyasā 198	Sovaṇṇamayaṃ maṇimayaṃ 1211
Susukkakhandhaṃ abhiruyha	Sovaṇṇamayā te rathakubbarā
nāgaṃ 962	ubho 1017
Serissakā te pariveṇaṃ	Sovaṇṇamayā lohitaṅkamayā ca 661
māpayiṃsu 1283	Sovaṇṇamaye pabbatasmiṃ 1135
Serissako nāma ahampi yakkho 1250	Sovaṇṇamayo pabhassaro 1210
So kataññū katavedī 1198	Svāgataṃ te mahāpuñña 985
Soṇadinnāti maṃ aññiṃsu 220	Svāgataṃ vata me ajja 618
So tiṭṭhasi hemarathe adhiṭṭhito 1011	Svāhaṃ aṭṭomhi dukkhena
So devaputto attamano 915,	pīlito 1168
923, 931, 940, 949, 957,	Svāhaṃ abbūḷhasallosmi 1218
965, 972, 1041, 1051, 1057,	Svāhaṃ muditamano
1064, 1071, 1077, 1083, 1090,	pasannacitto 1223
1098, 1105, 1111, 1117, 1123, 1131,	Svāhaṃ sumedhassa jinassa
1143, 1151, 1164, 1185, 1204, 1288	satthuno 1206
Sopānāni ca cattāri 1139	H
So maṃ mudūhi vācāhi 843	Hatthapattāpakamaṃ
So māṇavo tassa pāvadi 1212	ahamadāsimaṃ 478
So māsakhettaṃ turito avāsariṃ 1167	Hattheṇi chindanti athopi pāde 877
So me atthapurekkhāro 633	Handa naccāma gāyāma 854
So modasi turiyagaṇap-	Hoti ca me anutāpo 702
pabodhanaṃ 1037	

--ooOoo--

Suttantapiṭake Khuddakanikāye
VIMĀNAVATTHUPĀḶI – CHUYỆN THIÊN CUNG

SAÑÑĀNĀMĀNUKKAMANIKĀ - THƯ MỤC DANH TỪ RIÊNG:

	Câu kệ số		Câu kệ số
A		G	
Āṅga	1236	Gaggara	164, 850
Accimukhī	317	Gayā	834
Aticāruṇī	852	Gijjhakūṭa	639
Andhakavinda	1144	Gotama	132, 160, 180,
Alambusā	165, 852		193, 195, 199, 212, 225,
			237, 254, 266, 665, 676, 861
Ā		C	
Āḷamba	164, 852	Cittalatā (vanam)	156,
			667, 1049,
U			1055, 1115, 1121
Uttarā (upāsikā)	135		
Uposathā	232, 242, 244	CH	
		Chatta (māṇavaka)	896, 907
E		Channa	1191
Eṇiphasā	166, 852		
Esika	760, 767, 774, 781	T	
		Tāvatiṃsa	206
K		N	
Kanthaka	1186	Nandana (vanam)	113,
Kapilavatthu	1186		121, 168,
Kassapa (buddha)	374,		200, 213, 214, 240,
	966, 1042		307, 699, 818, 854, 1014,
Kassapa (thera)	188		1015, 1092, 1121, 1146, 1158, 1159
Kimbilā (nagaram)	207	Nandā	165, 851
Kumārakassapa	1255	Nandiya (upāsaka)	868, 870
Kesakārikā	153	Nālandā	220
Kosala	1254		
Kosiya	328		

	P		L
Paṇṇakata	760, 767, 774, 781	Lakhumā	182
Pavarā	317	Latā	317, 318
Pāṭaliputta	1281		
Pāyāsi	1112, 1231, 1254	V	
Puṇḍarikā	165, 852	Vaṅgīsa	972
Pokkhara	164, 851	Vāsava	1016, 1278
		Vīṇā	164, 851
	B	Vessavaṇa	317, 1248, 1250
Bārāṇasī	716, 724, 868		
		S	
	BH	Saṃsaya	164, 850
Bhadditthī	207	Saṃsavaka (niraya)	873,
Bhīma	164, 850		874, 876
		Sajjā	317
	M	Saddhā	249
Masakkasāra	1278	Sambhava	1275
Magadha	1236	Sākiya	1186
Mañjūsaka (rukkha)	686,	Sāketa	232
	693, 735, 832	Sādhuvādī	164, 850
Missakesī	165, 852	Sāriputta	1153
Muduvādinī	166, 852	Sindhu	1236, 1266, 1281
Mokkhā	164, 851	Sirimā	141
Moggallāna	04, 11, 18, 26, 37, 46,	Sucimhitā	165, 851
	56, 79, 88, 96, 103, 111, 119, 127,	Sujāta	983, 1012, 1013
	159, 174, 219, 231, 248, 260, 272,	Sutā	317, 318
	279, 288, 333, 613, 715, 723, 759,	Sudhammā (sabhā)	1109
	766, 773, 780, 788, 823, 915, 923,	Sunandā	165,
	931, 940, 949, 957, 965, 1041, 1051,		261, 671, 851
	1057, 1064, 1071, 1077, 1083, 1090,	Sunimmita (devarājā)	747, 1200
	1098, 1105, 1111, 1117, 1123, 1131,	Suphassa (devaputta)	164, 851
	1143, 1151, 1164, 1185, 1204, 1288	Suphassā (devadhītā)	166, 852
		Subhaddā	166,
	R		622, 624, 852
Rajjumālā	834, 843	Sumedha	1025, 1026
Rājagaha	141, 249, 261, 271	Serissaka	1250
Revata	632, 633	Sovīra	1236, 1266, 1281
Revatā	864, 865, 873, 876	Soṇadinnā	165, 220, 851

Suttantapiṭake Khuddakanikāye
VIMĀNAVATTHUPĀLI – CHUYỆN THIÊN CUNG

VISESAPADĀNUKKAMAṆIKĀ - THƯ MỤC TỪ ĐẶC BIỆT:

	Câu kệ số		Câu kệ số
A		A	
Akāmā	90	Aḍḍharattāyaṃ	1187
Akkodhanā	128,	Atīcārā	131, 179, 211, 224,
	310, 321, 407		236, 253, 265, 675, 989
Akhaṇḍaphullāni	1225	Atītamānussakaṃ	1242
Agāre	1221	Atulānubhāvaṃ	1245
Aghasigamā	136	Atulāya	300,
Accharāyo	94,		307, 812, 819
	101, 309, 1202	Andhakaveṇhuputtā	995
Accharāsaṃgaṇena	1200, 1247	Andhākulā	1238
Acchariyaṃ	1224	Anatimānī	406
Acchādanaṃ	208,	Anadhivaraṃ	137, 138, 147
	221, 233, 250, 262, 672, 880	Anavabodho	1205
Accherakaṃ	1241	Anāmaya	133,
Accherataraṃ	1242		154, 666, 689, 697
Acchodikaṃ	707,	Anāyasaṃ	1234
	740, 963, 1176	Anāvilam	20, 28,
Añjalikamma	36,		89, 112, 120,
	1040, 1042, 1084, 1224		273, 280, 959, 1091
Añjasaṃ	142	Anugghāti	33
Aṭṭhaṅgasusamāgataṃ	129,	Anuttaro	1201
	177, 209, 222,	Anudhammacāriṇī	313
	234, 251, 263, 313, 673, 883	Anupariyantī	49, 59, 70
Aṭṭhaṅgikaṃ (uposathaṃ)	214	Anussūyikā	398
Aṭṭhaṭṭhakā	1062,	Anekacittaṃ	93, 101, 1200
	1088, 1096, 1103, 1162	Anekavaṇṇaṃ	1200
Aṭṭhamī	129,	Anomapaññaṃ	1222
	176, 209, 222,	Anomavaṇṇaṃ	1242
	234, 251, 263, 313, 673, 883	Apacitā	40

A		Ā	
Apatthiyaṃ	1213	Ācāmaṇ	184, 186
Aparaddhamaggā	1238	Āturarūpo	1222
Apāpako/ehi	1252,	Ādiccabandhuno	241,
	1257, 1270		716, 724, 1144
Apāyī	74	Ādittaṃ	1216
Apārutam	864	Āpagā	49, 59, 70
Apiḷandhanāna	1025	Ābādhiko	1222
Apiḷandhanāni	1033	Ābhanati	64,
Apūvaṃ	290		72, 739, 1140
Appaṭipuggalaṃ	1197	Āmantanikā	163
Appabhakkhe	1132	Āmuttamaṇikuṇḍalā	190, 727
Appodake	1132	Āmuttahaṭṭhābharaṇaṃ	1095,
Abbūḷhasallo	1218		1102, 1160
Abbhakūṭaṃ	01, 08, 15, 23	Āyataṃsā	1244
Abbhāgata	05, 12	Āyogaṭṭaṃ	550
Abbhūtaṃ	738, 744, 1224	Ārakā	131,
Abbhokirissaṃ	39		179, 211, ..., 265, 675
Abhikkantena	75,	Āveḷiniyo	1030
	85, 108, ..., 827, 858	Āveḷinī	298, 319, 810
Abhikkhaṇaṃ	240	Āsajja	90
Abhikaṇkhatā	42, 1047	Āsanakaṃ	05, 12
Abhijātā	285	Āsamānā	1235, 1238
Abhisattarūpo	1234	Āsavakkhayaṃ	1195
Abhisamaṣiṃ	1180	Āsumhitvāna	837
Amajjapo	974,	Āhuneyyataṃ	1048
	1107, 1226, 1229, 1256	Ālārapamhā	1026
Amanussaṭṭhāne	1232	Ālāhane	1220
Amānuso	202		
Ambakañjikaṃ	518	I	
Ambasiñcako	1234	Iṅgha	895
Ambā	49, 59, 70	Itarītarena	1230
Alakkhikā	834	Iddhivikubbamānā	101
Avatṭhikā	848	Isinisabha/o	142, 988
Avassitā	183, 185	Isisattamo	193
Avāpuraṃ	1042	Issariyaṃ	302, 814
Asaṅkhatam	142, 710	Issā	128
Assakādhhipassa	148		
Assatarī	190, 727	Ī	
Aṃsavaṭṭakaṃ	549	Īsādantā	191

U		O	
Uccāvacā	101, 308	Okkākulasambhavo	1003
Uccāvacānaṃ	204	Ogāhasi	43, 53, 63, 691
Ucchāgāraṃ	981	Oghatiṇṇassa	1206
Ucchukhaṇḍakaṃ	430	Odanaṃ	176, 414
Ucchudakkhiṇā	305, 817	Odumbaraṃ (pupphaṃ)	842
Ucchussa	300, 307, 812, 819	Opadhikaṃ (puññaṃ)	640, 752
Ucchedavādī	1254	Obhāsenti	75,
Ujubhūtesu	176,		85, 108, ..., 779, 820
	208, 221,	Orasā	848
	233, 250, 262, 672	Ovadiyaṃ	1265
Ujjaṅgalaṃ	1234	Osadhī	75,
Ujjugatesu	1065		85, 108, ..., 820, 969
Uttamavattadhāriṇī	298, 810	Osiṅcaṃ	1216
Udagacitto	1189		
Udaggā	1239	K	
Udapānaṃ	882	Kakkārikaṃ	446
Udikkhisamaṃ	1192	Kaṅcanajālachannaṃ	866
Uddayaṃ	1036, 1266, 1281	Kaṅcanavedimissaṃ	1245
Uddālakā	49, 59, 70	Kaṅcanasannibhattaco/e	298,
Upaḍḍhapadumamālā	39		319, 710, 749, 810
Upavasissaṃ	130,	Kataññū	203, 1198
	178, 210, ... 674, 684	Kadariyesu	60
Upādānaṃ	1233	Kadariyo	1254
Upāhanaṃ	590	Kantāriyo	1250
Upetarūpaṃ	50, 60, 71	Kantāre	1232
Uposathaṃ	130,	Kandataṃ	1214
	178, 210, ... 684, 1038	Kapaṇo/ā/aṃ	183, 1118, 1124
Uppalamāladhāriṇī	298, 319	Kappako/aṃ	1275, 1278
Uppaliniṃ	318	Kappitakesamassu	1095,
Uyyānabhūmyā	1034		1102, 1161
Urūḷhavā	191, 728	Kapālaṃ	1234
Uḷārabhoge	321	Kambukeyūradharā	660, 1028
Uḷāro	283, 1011, 1255	Kākoḷagaṇā	877
		Kāmaguṇehi	303, 815
Ū		Kāyabandhanaṃ	534
Ūruthanūpapannā	1028	Kālakatābhipatthayaṃ	1215
		Kiṅkiṇijālakappitaṃ	1135
E		kiṅjakkhaparivāritā	204
Eḷālukamaṃ	454	Kilantaṃ	57, 1084

K		CH	
Kilante	47, 68	Chadḍitaṃ	301
Kuñjaro	31, 303	Chattaṃ	582
Kummāsaṃ	176, 716, 1168	Chalaṅgaṃ	997
Kummāsaṃpiṇḍaṃ	121, 1092		
Kūṭaṃ	835, 1138	J	
Kūṭāgārā	64, 72,	Jambuyo	49, 59, 70, 742
	739, 911, ..., 1175, 1184	Jambonaduttattaṃ	1246
Kevaṭṭadvārā	175	Jalitānubhāvā	03, 07,
Kokilā	93		10, 14, ..., 822, 826
Kocchaphalūpajīvī	1275	Jālatambanakhehi	1187
Koñcā	93	Jinavarapavaraṃ	897
		Jotipāvako	137
		Jotirasāmayāse	1244
KH		JH	
Khaṇḍikaṃ	300, 812	Jhāyiṃ	38
Khiḍḍāraṭiṃ	145, 323		
Khīrodanaṃ	414		
G		T	
Gandhapañcaṅgulikaṃ	374	Tattāhi	1233
Gandhabbaturiyāni	1025	Tapanīyapaṭṭehi	1245
Gandhabbo	978, 1219	Tambanakhe/ehi	1187, 1192
Garukābādhaṃ	1193	Tasitaṃ	57, 1084
Girigabbharā	986	Tasite	47, 68
Gutto	1250	Tādinaṃ	1197
Guhamassito	842	Tādino	160, 1206
		Tārakādhipatī	1172
		Tālavaṇṭaṃ	566
C		Tiṇāgāraṃ	981
Cakkayugaṃ	1210	Tidasagaṇā	1202
Cakkhumato	104,	Tidasā	152
	132, 160, ..., 973, 1198	Tidasānaṃ	168,
Caṇḍālī	193		854, 1220, 1223
Catukkamā	1023	Tidase	297, 809
Candanasāralittaṃ	867, 1032	Timbarūsakaṃ	438
Candimasūriyā	297, 809	Timīratambakkhi	319
Cātuddasiṃ	129,	Timīsikāyaṃ	80, 81
	176, 209, 222,	Tilakā	49, 59, 70
	234, 251, 263, 313, 673, 883	Tiladakkhiṇaṃ	90
Cittakathī	1255	Turiyatāḷita	977
Colasanthate	1179		

TH	N
Thambhā 1136, 1244	Nakkhattarājā 151
Thāmavā 31	Naccanagītavādite 320
Thutivandanāya 1247	Naṭṭhamanā 1232
Theyyā 131, 179, 211, 224, 236, 253, 675, 989	Natthikadiṭṭhi 1254
	Nabhagge 648
	Naradevassa 1006, 1228
	Naravaradammasārathiṃ 148
D	Nalinyā 1248
Daddallamānā 64, 72, 151, 620, 739, 1140	Nānāranakappano 31
Daraṃ 1216	Nābheyyā 1019
Darasokanāsanam 1200	Nāmadheyyaṃ 1274
Daḷiddā 183	Nāriganappabodhano 1248
Dāruṇāhi 1233	Nikkhamo 160
Dāsī 160, 406, 695, 834	Nikkhā 190, 727
	Nigghoso 34, 684, 685, 733, 734, 830, 831, 977
Diṭṭhigataṃ 1199	Niccaphalūpapannā 1243
Diṭṭhivīsūkāni 1255	Nijjhatto 1000
Divākare 1152, 1191	Nijjhānakhamo 1246
Divādivassa 909	Nimmāṇaratī 746
Dīghāyukim 316	Niraggaḷaṃ 1046
Duggā 1240	Nivesā 64, 72, 739
Duppayātā 1238	Nise 648
Dumā 1243	
Duvaddhato 1034	P
Dussasanthataṃ 38	Pañcadasiṃ 129, 176, 209, 222, 234, 251, 263, 313, 673, 883
Devapuramhi 1173, 1194	Pañcasikkhā 903
Deviddhi 196	Pañcasikkhāpade 180, 225, 676
Deviddhipattā 95, 102, 197, 309, ..., 1063, 1203	Paṇavehi 1181
Devindaguttā 304, 306, 816, 818	Paṇiyaṃ 1236
Doṇinimajjaniṃ 526	Patibbatā 97, 325
DH	Patītā 1239, 1282
Dhanatthikā 1236, 1266, 1281	Patthayānā 1236, 1266, 1281
Dhammacakkham 1198	Padakkhiṇā 320
Dhammarājino 147	
Dhūmasikho 648	

P			P
Padīpiyaṃ	208,	Purindado	978, 1016, 1219
	221, 233,	Pūvaṃ	113, 291, 598
	250, 262, 672	Peyyavācaṃ	1265
Padumacuṇṇābhikiṇṇaṅgo	32	Pesiyo	1275
Padumapattakkhī	32	Pokkharañño	740, 1243
Padumānusaṭṭaṃ	32	pokkharapattabāhuhi	1034
Paduminiyo	707, 963	Porisaṃ	992, 993
Padumī	32		
Padumuppalacchadā	1030	PH	
Papaṃ	882	Phalūpajīvī	1275
Pabodhikā	166, 853	Phāṇitaṃ	422
Pabbatasānu	326	Phārusakaṃ	470
Pabhassaro	1210	Phullā	49, 59, 70
Pamūḷhacittā	1238		
Parapessiyā	160	B	
Pariṇāmajaṃ	1251, 1252	Bahupuṇḍarīkā	48, 58, 69, 1243
Parinibbuto/e/assa	665,	Bahussuto	1255, 1268
	1005, 1206	Bālyataro	1214
Parilehisāṃ	1192	Bāhā	1209
Pariveṇaṃ	1283	Brahantā	865
Pallaṅkasetṭhe	308	Brahā	1022
Pavane	1046, 1159	Brahāvanaṃ	984
Pahūtamālyaṃ	81	Brahmacariyaṃ	1253, 1257, 1271
Pahūtamālyā	48, 58, 69, 1243	Brahmacāriṇī	312
Paḷāso	128	Brahmaṃ	152
Pāṭaliyo	49, 59, 70	Brahmacintitaṃ	997
Pāṭihāriyapakkhaṃ	129,	Brahmā	297, 809
	177, 209, 222,		
	234, 251, 263, 313, 673, 883	BH	
Pāpadhammo	871, 880, 1254	Bhakkho	1233
Pāvakaṃ	1216	Bhatako	1152
Pāsaṃ	837	Bhadante	199,
Pāsādasopānaphalūpapanno	1246		737, 746, 1205
Puṇḍarīkaṃ	892	Bhāgaḍḍhabhāgaṃ	113
Puthuttaṃ	1236	Bhānumā	1032, 1141, 1183
Puthuddisā	1240	Bhāvitattena	195
Pupphābhikiṇṇaṃ	38, 93	Bhummaṇaṃ	1231
Pupphābhikiṇṇe	308	Bhusasobhamānaṃ	50, 60, 71
Purāṇaṃ	1234	Bhūtapati	1016, 1200

M		M	
Maccharaṃ	327	Muditamano	1223
Maṭṭakuṇḍalī	1209	Murajja-ālambaraturiyaghuṭṭho	1247
Mañithūṇaṃ	911, 919, 927, 936, 945, 953, 1061, 1081, 1087, 1127, 1147, 1284	Musalena	293
Maṇimayaṃ	1211	Mūlakaṃ	502
Maṇisoṇṇacitte	308	Mūlamayā	1233
Madhumaddavaṃ	849	Modakaṃ	606
Manāpacāriṇī	311	Morahatthaṃ	574
Manuñño	1246	Mosavajjaṃ	98
Manojavaṃ	01, 08, 15, 23	Y	
Manojavā	1110	Yakkha	1227, 1239, 1274
Manobhāvanīyo	632	Yajamānānaṃ	640, 643, 752
Mantaṃ	997	Yaññaṃ	646, 755, 1046
Mandāravānaṃ	205	Yathidaṃ	162
Mayūrā	93	Yadagge	1262
Malyadhara	1095, 1102	Yavapālako	1091
Masāragalla	1137, 1174	Yasassinī	133, 150, 206, 299, 620, 625, 651, 711, 811
Mahantā	285, 1022, 1277	Yoggānūkampaṃ	1237
Mahantaṃ	35, 657, 706, 969	R	
Mahappabho	1008, 1141, 1183	Raṅgamhi	328
Mahājutikā	306, 818	Ratanantaraṃ	1245
Mahāvīraṃ	1001, 1004, 1192	Ratanattarasmim	1247
Mahindharaṃ	326	Ratanuccayaṃ	1206
Mātaṅgā	191, 728	Ratissarā	34
Mānuse	980, 1231, 1241	Rathakubbarā	1017
Mārisa	1002	Rathapañjaro	1210
Mālahārī	1161	Rājīmatī	317
Mālādhārī	1209	Rucakatthatā	911, 919, 927, 936, 945, 953, 1061, 1081, 1087, 1027, 1047, 1084
Mālyadhare	01, 08, 15, 23	Rucakupakiṇṇaṃ	647
Migamandalocanā	1026	Rudaṃ	1215
Mitaṃ	33	Rudamāno	1192
Mitā	64, 72, 739, 1140	Rūpiyāmayāṃ	1211
Missakesiyo	1029		
Mīlhaṃ	872		
Muttapupphāni	966		

L		V	
Luddānaṃ	1234	Vālukasanthatā	49, 59,
Luddo	982		70, 740, 1176
Leḍḍuṃ	814	Vāsavo	1016
Lokanāthānaṃ	1197	Vāli	1022
Loṇasovīraṃ	176	Vigatarajaṃ	197, 1222
Lomahaṃsano	839	Vicikicchāṃ	1199
Lohitaṅkamaṇīhi	1137, 1174	Vicitrasaṃvane	1025
Lohitaṅkamayā/āṃ	661, 1211	Vitiṇṇakaṅkhaṃ	1222
		Viddhastā	150
		Vidhūpanaṃ	558
		Vināyako	142
		Vippanaṭṭhā	1238, 1273
		Vippasannaṃ	20,
			28, 89, 112,
			120, 273, 280, 959, 1091
		Vippasannā	740, 1176
		Vippasannena	176,
			208, 221, 233, 250,
			262, 397, 672, 725, 800, 882, 1145
		Vimalobhāsā	77, 83, 217
		Vimānapāsādavare	316, 1248
		Virajaṃ	20,
			28, 89, 112,
			120, 273, 280, 959, 1091
		Vivane	1132
		Vīṇāhi	1181
		Veṇīsu	684, 733, 830
		Vettācaraṃ	1240
		Vedajātā	646, 755
		Vediyā	1140
		Vebhūtikaṃ	1269
		Verajjake	1241
		Vehāsayāṃ	706, 739, 1243
		Veḷuriyatthambhā/āṃ	101,
			149, 911, 919,
			927, 936, 945, 953, 1061,
			1081, 1087, 1127, 1147, 1244, 1284
		Veḷuriyamayaṃ	08, 23
		Vokiṇṇaṃ	892

S		S		
	Svāgataṃ	618, 985	Sassatīsamā	995
	Sa-indakā	152	Sassu	292,
	Sa-indake	297, 809		301, 398, 813
	Sakko	156, 978, 979, 1219	Sasuraṃ/assa	112, 120, 398
	Sakyaputtassa	1193	Sassasuraṃ	322
	Sakkhalīṃ	614	Sahalohitaṅkā	1244
	Sakhilāṃ	1269	Sahavyakāmānaṃ	170, 856
	Saṅkupathaṃ	1240	Sahavyagato	1231
	Saññatā	131,	Sahavyataṃ	294,
		179, 211, 224,		880, 1220, 1223
		236, 253, 265, 651, 675	Sahassanetto	306, 818
	Saññavā	178,	Sahassavāhano	1011
		210, 223,	Sākaṃ	176
		235, 252, 264, 674	Sāgataṃ	155
	Saṇhaṃ	844	Sālā	49, 59, 70
	Satamussitāse	1244	Sipāṭikā	1262
	Sataṃ	38, 750	Sirisūpavanā	1261
	Sateratā	649, 1019	Silāpavāḷassa	1244
	Satthavāhā	1236, 1249	Sītibhūto	910, 1018
	Satthiṃ	1188	Sītodikaṃ	318
	Santhatāṃ	38	Sīlasaññaṃ	299, 811
	Santhatā	49, 59,	Sukappitaṃ	706, 962
		70, 740, 1175, 1176	Sukuṇḍalī	1095, 1102, 1161
	Santhate	690, 1179	Sukhudrayaṃ	314
	Sabbakāmaguṇopetaṃ	1194	Suciṇṇaṃ	299, 811
	Sabbakāmasamiddhinī	285	Suciṇṇassa	1039,
	Sabbagattehi	77, 83, 217		1053, 1257
	Samaññā	1254	Sucimhitā	1027
	Samaṇasamaḡamaṃ	147	Sucivatthā	35
	Samadamassa	895	Sujātagumbā	1017
	Samappitā	304, 816	Suṇisā	112,
	Samassamo	1201		120, 289,
	Samīhati	31		310, 321, 656
	Samekkhamānā	905, 1237	Suduggame	1232, 1238
	Sampamūḷhā	1235	Sunandighosā	1018
	Sammāvimuttānaṃ	41	Suppabhātaṃ	618
	Sarīrantimadhārinā/īnaṃ	42, 195	Subhassaro	1018
	Sallaṃ	1217	Subhāsītaddhajaṃ	1043
	Sasī	151, 1172	Sumajjhimo	1028

S		S	
Sumattho	1246	Sovaṇṇamayā	661, 1017
Sumukho	1246	Sovaṇṇamaye	1135
Sumedhase	205	Sovaṇṇamayo	785,
Suyiṭṭhaṃ	645, 754		793, 1210, 1212
Surabhiṃ	894,	Sovatthiko	161
	1177, 1243, 1261	Soḷasiṃ	189, 726
Suvaṇṇakacchā	191, 728	Saṃyamadamassa	653
Suvaṇṇacchadanāṃ	43, 53, 63	Saṃvibhāgaratā	207,
Suvaṇṇacchadanā	894		220, 232,
Suvaṇṇachannā	912,		249, 261, 290, 671
	920, 946, 954,	Saṃvibhāgā	130, 178, 210, 223,
	1128, 1148, 1285		235, 252, 264, 274
Suvaṇṇasiṅgīnadabimba	1043		
Suvatthe	01, 08, 15, 23	H	
Suveṇī	1029	Haṃsā	93
Susaṃgato	1246	Hatthapattāpakāṃ	478
Susukkakhandhaṃ	962	Hayā	136
Suhajjā	862	Haricandanussado	1209
Suhutaṃ	645, 754	Hāso	1189
Seyyasā	166, 853	Hīnakāyūpagā	630
Sokaparetassa	1217	Hemakappanavāsasā	191, 728
Soṇṇakaṃsā	34	Hemajālakaṃpacchannaṃ	1135
Soṇṇapokkharamālavā	32	Hemajālakaṃpacchanne	660
Sovaṇṇāni	284	Hemajālena	665, 1206
Sovaṇṇamayāṃ	01, 15, 1211	Hemavatā	191, 728

--ooOoo--

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

PETAVATTHUPĀḶI

TẶNG KINH - TIỂU BỘ

CHUYỆN NGẠ QUỶ

Tāni ca sutte otāriyamānāni vinaye sandassiyamānāni sutte ceva otaranti vinaye ca sandissanti, niṭṭham ettha gantabbaṃ: ‘Addhā idaṃ tassa bhagavato vacanaṃ, tassa ca therassa suggahita’ṭi.

(Dīghanikāya II, Mahāparinibbānasutta).

Các điều ấy (những lời đã được nghe thuyết giảng) cần được đối chiếu ở Kinh, cần được xem xét ở Luật, và chỉ khi nào chúng hiện diện ở Kinh và được thấy ở Luật, thời điều kết luận có thể rút ra ở đây là: “Điều này chắc chắn là lời giảng dạy của đức Thế Tôn và đã được vị trưởng lão ấy tiếp thu đúng đắn.

(Trường Bộ II, Kinh Đại Bát-Niết-Bàn).

LỜI GIỚI THIỆU

--ooOoo--

Petavatthupāli là tập thứ bảy thuộc *Khuddakanikāya* - Tiểu Bộ, *Suttantānikāya* - Tạng Kinh. Tập Kinh *Petavatthupāli* kể lại các câu chuyện (*vatthu*) của hạng chúng sanh gọi là *peta*. Từ *peta* được phân tích theo văn phạm như sau: *pa* + *ita*, với *ita* là quá khứ phân từ của động từ gốc *vi* (đi, di chuyển) cộng thêm vào tiếp đầu ngữ *pa*. *Peta* có ý nghĩa căn bản là “đã ra đi,” nghĩa là “đã quá vãng, đã chết.” Cụ thể hơn, *peta* là tên gọi của hạng chúng sanh đã bị đọa vào cảnh giới *pettivisaya*,¹ luôn có trạng thái bị đói, khát, rách rưới, thiếu thốn, khổ sở; trong ngữ cảnh này *peta* được dịch sang tiếng Việt là “ngạ quỷ” hay “quỷ đói.” Tập Kinh này còn đề cập đến một hạng *peta* khác nữa là *vimānapeta*, tạm dịch là “quỷ thần;” hạng này mặc dầu phải chịu đựng khổ đau nhưng do thiện nghiệp đã tạo trong quá khứ nên cũng được hưởng phần nào phước báu cõi Trời và còn đạt được quyền lực lớn lao (*mahiddhikā*) của chư Thiên nữa. Các tài liệu tiếng Anh trước đây ghi nghĩa *peta* là “hungry ghost” (ma đói), nhưng về sau này một số học giả giữ nguyên từ *peta* ở văn bản, không dịch. Về tiếng Việt, các dịch giả trước đây đã dịch tựa đề *Petavatthu* là *Ngạ Quỷ Sự* hoặc *Chuyện Ngạ Quỷ*; chúng tôi mạn phép sử dụng tựa đề *Chuyện Ngạ Quỷ* cho tập Kinh này.

Chú giải của tập Kinh *Petavatthupāli* - *Chuyện Ngạ Quỷ* có tên là *Petavatthu-aṭṭhakathā*. Thêm vào đó, ở phần kết thúc của tập Chú Giải này còn thấy đề cập đến hai tên gọi khác nữa là *Paramatthadīpanī* và *Petavatthu-aṭṭhasaṃvaṇṇanā*. Chú Giải thuật lại câu chuyện và cung cấp nhiều chi tiết bổ sung cho phần kệ ngôn ở Chánh Tạng, xen kẽ vào đó là lời giải thích ý nghĩa của một số từ đã được chọn lọc. Được biết Chú Giải này đã được Ngài Dhammapāla thực hiện trong lúc ngụ tại tu viện Badaratitthavihāra.

Tập Kinh *Petavatthupāli* - *Chuyện Ngạ Quỷ* gồm có bốn phẩm (*vagga*) được liệt kê chi tiết như sau:

1. *Uragavaggo* - Phẩm Rắn có 12 câu chuyện,
2. *Ubbarivaggo* - Phẩm Ubbarī có 13 câu chuyện,
3. *Cūlavaggo* - Tiểu Phẩm có 10 câu chuyện,
4. *Mahāvaggo* - Đại Phẩm có 16 câu chuyện.

Tổng cộng có 51 câu chuyện và số lượng các kệ ngôn ở văn bản *Pali-Sinhala* được ghi nhận là 823.

¹ Bốn đọa xứ (*apāyabhūmi*): địa ngục (*niraya*), súc sanh (*tiracchānayoṇi*), ngạ quỷ (*pettivisaya*), và A-tu-la (*asurakāya*).

Về nội dung, tập Kinh *Petavatthupāli - Chuyện Ngạ Quỷ* được trình bày một cách sinh động thông qua hình thức vấn đáp. Nhân vật đưa ra các câu hỏi đã được xác định ở Chánh Tạng gồm có đức Phật, trưởng lão Nārada, và trưởng lão Sāriputta. Chú Giải cung cấp thêm hai vị nữa là trưởng lão Moggallāna và đức vua Ajātasattu. Các câu trả lời là do chính các ngạ quỷ đã nói lên. Ở một số câu chuyện, còn có các kệ ngôn của các vị Trưởng Lão đã tham gia cuộc kết tập thêm vào để giải thích hoặc kết luận sự việc.

Việc bố thí để hồi hướng đến các ngạ quỷ được trình bày ở câu chuyện đầu tiên qua sự so sánh với các yếu tố của việc trồng trọt: hạt giống tốt (vật thí) được gieo ở các cánh đồng màu mỡ (các bậc A-la-hán) thì mùa màng sẽ được bội thu và các nông phu (thí chủ và các ngạ quỷ được chỉ định) sẽ thành tựu phước báu (1. 1). Các yếu tố trong ví dụ này được phân tích chi tiết hơn ở câu chuyện về Āṅkura (2. 9). Chúng tôi sẽ tuân tự trình bày một cách chi tiết hơn theo các tiêu đề dưới đây:

- Vật thí: Tùy theo vật cúng dường mà hàng ngạ quỷ được thành tựu kết quả tương xứng. Việc giúp đỡ cho các ngạ quỷ thoát khỏi khổ đau vật chất như là cơm ăn, nước uống, áo mặc, luôn cả nhà cửa trú ngụ và phương tiện đi lại, v.v... thì không thể san sẻ trực tiếp mà phải được bố thí dâng cúng qua một đối tượng trung gian. Sau khi bố thí và có sự hồi hướng thì ngay lập tức có sự thành tựu đến các ngạ quỷ đã được chỉ định (1. 4, 1. 5, 1. 10, 1. 12, 2. 1, 2. 2, 2. 3, 2. 4, 2. 5, 2. 6, 2. 8, 3. 1, 3. 2, 4. 1, 4. 3, 4. 12). Điểm quan trọng cần được lưu ý là việc khóc than thương tiếc đến người đã quá vãng là vô ích bởi vì người đã quá vãng không nghe hoặc hay biết điều ấy (1. 4, 1. 5, 1. 12).

- Đối tượng xứng đáng thọ nhận: gồm có Hội Chúng tỳ khưu (1. 4, 1. 5), các bậc A-la-hán (1. 1, 4. 1), và luôn cả các cư sĩ có niềm tin, đệ tử của đấng Chánh Đẳng Giác (1. 10, 3. 1). Yếu tố về đối tượng thọ thí được nêu bật ở *Āṅkurapetavatthu - Chuyện Ngạ Quỷ của Āṅkura*. Āṅkura đã tiến hành cuộc đại thí trong khoảng thời gian dài đến nhiều hạng người, còn Indaka đã dâng chỉ một muống thức ăn đến ngài trưởng lão Anuruddha; tuy nhiên Indaka đã sáng chói vượt trội Āṅkura về mười phương diện (2. 9). Đặc biệt có một câu chuyện mỉa mai rằng sự bố thí đến các vị Bà-la-môn không đem lại kết quả gì cho các ngạ quỷ (2. 8).

- Thí chủ: làm việc phước thiện để hồi hướng đến các ngạ quỷ không hẳn phải là thân bằng quyến thuộc. Các thí chủ làm phước rồi hồi hướng đến các ngạ quỷ không có sự liên hệ huyết thống cũng thành tựu. Để phước báu được trọn vẹn, yếu tố tâm lý của người thí chủ trong ba thời được xác định rõ: “*Ngay trước khi bố thí có tâm hoan hỷ, trong khi bố thí nên làm cho tâm được tịnh tín, và sau khi đã bố thí có tâm hoan hỷ; điều ấy là sự thành công của việc dâng hiến*” (câu kệ 307).

- Ngạ quỷ: Việc bị tái sanh trong cảnh giới ngạ quỷ phần lớn do việc đã không biết tích lũy phước thiện lúc làm người ở nhân gian, hoặc do đã có những ác nghiệp như bòn xén, mắng nhiếc, chê bai người khác. Hãy xem kết quả tương phản của hai hạng người (2. 3, 3. 1, 3. 10), thậm chí

các người con dâu có nhiều thiện sự cũng không giúp gì cho các bậc cha mẹ không biết tùy hỷ (1. 11), hay vợ chồng cũng vậy (4. 4).

- Hạng *vimānapeta* (quỷ thân): được hưởng một phần hạnh phúc do thiện nghiệp và một phần khổ đau do ác nghiệp đã làm đời trước (1.2, 1. 3, 1. 10, 2. 9, 2. 12, 3. 1, 3. 7, 3. 8, 3. 9, 4. 1, 4. 3). Có những câu chuyện nêu rõ sự phân minh về lãnh vực phước tội như người thiếu nữ có tâm tịnh tín đã bố thí chiếc bánh mè đến vị tỷ khưu đang đi du hành nên được sanh lên ở Thiên cung xinh đẹp nhưng lại không có vải vóc che thân (1. 10), hoặc người đã bố thí mía với tâm miễn cưỡng nên thành tựu quả báo là có được vườn mía bao la nhưng không thể hưởng dụng được (4. 5). Đặc điểm là hạng quỷ thân này còn biết khuyến khích, giáo hóa cho loài người nữa (3. 6, 4. 1, 4. 2, 4. 3, 4. 11).

- Hạng *peta* (người quá vãng) cũng được đề cập đến như chàng thanh niên Sujāta khuyên lơn người cha không nên khóc lóc thương tiếc ông nội đã quá vãng (1. 8), các lời phát biểu của thân quyến về việc từ trần của người thân trong gia đình (1. 12), Thiên nhân Maṭṭakuṇḍalī khuyên cha không nên sầu muộn vì việc người con trai đã từ trần (2. 5), Ghaṭa khuyên người anh trai Kaṇha bớt sầu muộn về cái chết của con trai (2. 6), việc một đứa bé trai vừa sanh ra đã bị quăng bỏ ở bãi tha ma nhưng vẫn sống sót và trở nên giàu có do việc làm tội và phước đã tạo ở kiếp trước đó (3. 5), về những hình ảnh của người bị lôi kéo vào địa ngục và thời gian dài phải chịu đựng ở nơi đó (4. 4, 4. 15), sự lập đi lập lại của kiếp sống trong tiến trình luân hồi (2. 13). Đa số các trường hợp bị trở thành ngạ quỷ do nghiệp ác đã tạo khi làm con người ở vào kiếp sống trước đó, nhưng cũng có trường hợp kẻ bị đọa đày phải trải qua thời kỳ khổ đau ở địa ngục rồi mới tái sanh vào cảnh giới ngạ quỷ (4. 7).

Điểm đáng lưu ý ở đây là các câu chuyện *Maṭṭakuṇḍalīpetavatthu - Chuyện Ngạ Quỷ Maṭṭakuṇḍalī* (2. 5), *Serissakapetavatthu - Chuyện Ngạ Quỷ Serissaka* (4. 2), và *Revatīpetivatthu - Chuyện Nữ Ngạ Quỷ Revatī* (4. 4) cũng được tìm thấy ở *Vimānavatthupāli - Chuyện Thiên Cung*. Thêm nữa, hai câu chuyện *Suttapetavatthu - Chuyện Ngạ Quỷ Sợi Chỉ* (2. 11) và *Rathakārapetavatthu - Chuyện Ngạ Quỷ ở Hồ Rathakāra* (3. 3) lẽ ra nên được xếp vào *Vimānavatthupāli - Chuyện Thiên Cung* thay vì ở tập Kinh này.

Tập Kinh *Vimānavatthupāli - Chuyện Thiên Cung* và *Petavatthupāli - Chuyện Ngạ Quỷ* được trình bày song đôi với nhau vì cả hai đều liên quan đến việc tái sanh luân hồi (*samsāra*), nghiệp (*kamma*) và quả thành tựu của Nghiệp (*kammavipāka*). Điểm khác biệt quan trọng so sánh với các văn bản khác thuộc Tam Tạng Pāli là hai tập Kinh này tập trung vào chủ đề nghiệp quả và luân hồi, trong khi đó mục tiêu về việc giải thoát Niết Bàn đã không được chú trọng. Nói rõ hơn là hai tập Kinh này khuyến khích chúng sanh tích cực tránh ác hành thiện để khỏi phải đọa vào khổ cảnh, để được thọ hưởng phước báu nhân thiên ở ngày vị lai, trong khi đó giáo lý chủ yếu của đức Phật là đoạn trừ ô nhiễm giải thoát Niết Bàn. Chú Giải Tạng Luật *Samantapāsādikā* có ghi lại việc Trường

Lão Mahinda thuộc phái đoàn truyền giáo đến đảo Tích Lan vào thế kỷ thứ 3 trước Công Nguyên cũng đã thuyết giảng *Vimānavatthupāli - Chuyện Thiên Cung* và *Petavatthupāli - Chuyện Ngạ Quỷ* đến đức vua Devānampiyatissa cùng với đoàn tùy tùng (VinA. 1, tr. 80).

Về hình thức, tập Kinh *Petavatthupāli - Chuyện Ngạ Quỷ* được viết theo thể kệ thơ (*gāthā*), mỗi kệ ngôn gồm có bốn *pāda* được trình bày thành hai dòng. Ở đây, có những câu chuyện dài như *Ankurapetavatthu* (2.9) có 76 kệ ngôn và *Ambasakkharapetavatthu* (4. 1) có 87 kệ ngôn. Một số câu chuyện rất ngắn chỉ có một kệ ngôn (4. 13, 4. 14). Đa số các kệ ngôn của tập Kinh này làm theo thể thông dụng thường gặp gồm có tám âm cho mỗi *pāda*; tuy nhiên các thể khác phức tạp hơn cũng được tìm thấy. Trong đa số trường hợp, hai dòng kệ ngôn gồm bốn *pāda* là được hoàn chỉnh về ý nghĩa, nhưng cũng có một vài trường hợp ý nghĩa được nối từ kệ ngôn này sang kệ ngôn khác; trong trường hợp như vậy, có lúc chúng tôi dịch chung các câu kệ có liên quan với nhau nếu vị trí sắp xếp các đoạn văn không thuận tiện, còn đối với các trường hợp khác, chúng tôi sử dụng dấu ba chấm (...) ở cuối câu kệ trước và ở đầu câu kệ sau để báo hiệu sự tiếp nối.

Văn bản *Pāli Roman* trình bày ở đây đã được phiên âm lại từ văn bản *Pāli - Sinhala*, ấn bản *Buddha Jayanti Tripitaka Series* của nước quốc giáo Sri Lanka. Nhân đây, chúng tôi cũng xin thành tâm tán dương công đức của Ven. Mettāvihārī đã hoan hỷ cho phép chúng tôi sử dụng văn bản đã được phiên âm sẵn đang phổ biến trên mạng *internet*. Điểm đóng góp của chúng tôi trong việc thực hiện văn bản *Pāli Roman* này là những điểm khác biệt về văn tự ở Tam Tạng của các nước Thái Lan, Miến Điện, và Anh Quốc được ghi ở phần cước chú đã được so sánh kiểm tra lại, đồng thời đã bổ sung thêm một số điểm khác biệt phát hiện được trong lúc so sánh các văn bản với nhau.

Về phương diện dịch thuật và trình bày văn bản tiếng Việt, chúng tôi đã ghi nghĩa Việt của các kệ ngôn bằng văn xuôi nhằm diễn tả trọn vẹn ý nghĩa của văn bản gốc. Có một số từ, do việc không tìm ra được nghĩa Việt, như trường hợp tên các loại thảo mộc nên đã được giữ nguyên từ *Pāli*. Về văn phong của lời dịch, chúng tôi chủ trương ghi lại lời tiếng Việt sát theo văn bản gốc và cố gắng không bỏ sót từ nào không dịch. Lời văn tiếng Việt của chúng tôi có chứa đựng những mẫu chốt giúp cho những ai có ý thích nghiên cứu *Pāli* thấy ra được cấu trúc của loại ngôn ngữ này, đồng thời tạo sự thuận tiện cho công việc hiệu đính trong tương lai. Việc làm này của chúng tôi không hẳn đã được hoàn hảo, dấu sao cũng là bước khởi đầu nhằm thúc đẩy phong trào nghiên cứu cổ ngữ Phật Học của người Việt Nam. Tuy nhiên, một số sai sót trong quá trình phiên dịch đương nhiên không thể tránh khỏi, chúng tôi xin chịu hoàn toàn trách nhiệm về trình độ yếu kém.

Nhân đây, chúng tôi cũng xin chân thành ghi nhận sự quan tâm chăm sóc trực tiếp hoặc gián tiếp đối với công tác phiên dịch của chúng tôi về phương diện vật thực bồi dưỡng và thuốc men chữa bệnh của các vị hữu ân sau: Thượng Tọa Bửu Hiền - Trụ Trì Chùa Pháp Bảo Mỹ Tho, Nghiên cứu sinh Tiến Sĩ tại Đại Học Peradeniya - Sri Lanka, gia đình Tu Nữ Khemā và Tu Nữ Virā, Cô Phạm Thu Hương (Hồng Kông), gia đình Phật tử Hoàng Thị Lựu (Đà Nẵng). Công việc soạn thảo này được thông suốt, không bị gián đoạn, chính là nhờ có sự hỗ trợ nhiệt tình và quý báu của quý vị. Thành tâm cầu chúc quý vị luôn giữ vững niềm tin và thành tựu được nhiều kết quả trong công việc tu tập giải thoát.

Bên cạnh đó, chúng tôi cũng không quên ghi nhận sự nhiệt tình của Sư Cô Mỹ Thúy, các Phật tử Nguyễn Tung Thiên, Trương Hồng Hạnh, và Nguyễn Hiếu đã sắp xếp thời gian để đọc lại bản thảo một cách kỹ lưỡng và đã đóng góp nhiều ý kiến sâu sắc giúp cho chúng tôi tránh được một số điểm vụng về trong việc sử dụng từ ngữ tiếng Việt.

Chúng tôi cũng xin thành tâm tùy hỷ và tán dương công đức của các thí chủ đã nhiệt tâm đóng góp tài chánh giúp cho Công Trình Ấn Tống Tam Tạng Song Ngữ Pāli - Việt được tồn tại và phát triển. Mong sao phước báu Pháp thí này luôn dẫn dắt quý vị vào con đường tu tập đúng theo Chánh Pháp, thành tựu Chánh Trí, chứng ngộ Niết Bàn, không còn luân hồi sanh tử nữa.

Chúng tôi xin thành kính tri ân công đức của Ngài Hòa Thượng Ven. Devahandiye Paññāsekara Nāyaka Mahāthera, tu viện trưởng tu viện Sri Jayawardhanaramaya Colombo 8 - Sri Lanka, đã cung cấp trú xứ và các vật dụng cần thiết giúp cho chúng tôi có thể tập trung toàn thời gian cho công việc thực hiện tập Kinh này.

Cuối cùng, ngưỡng mong phước báu phát sanh trong công việc soạn thảo tập Kinh này được thành tựu đến thầy tổ, song thân, và tất cả chúng sanh trong tam giới. Nguyên cho hết thảy đều được an vui, sức khỏe, có trí tuệ, và tinh tấn tu tập ngõ hầu thành đạt cứu cánh giải thoát, chấm dứt khổ đau.

Kính bút,
ngày 06 tháng 04 năm 2011
Tỳ Khuru Indacanda (Trưởng đình Dũng)

CÁC CHỮ VIẾT TẮT:

Văn Bản Pāli:

Ma	: Maramma Chaṭṭhasaṅgīti Piṭakapotthakaṃ (Tặng Miến Điện kỳ kết tập lần thứ 6)
Pa	: Paramatthadīpanī Petavatthu-Aṭṭhakathā
PTS	: Pali Text Society Edition (Tặng Anh)
Sī	: Sihala - tālapaṇṇapotthakaṃ
Sīmu	: Sihaḷakkhara - mudditapotthakaṃ
Syā	: Syāmakkhara Muditapotthakaṃ (Tặng Thái Lan)

Văn Bản Tiếng Việt:

ND	: Chú thích của Người Dịch
PTS	: Nhà Xuất Bản Pali Text Society (Anh Quốc)
PvA	: Petavatthu-Aṭṭhakathā (PTS)
Sđđ.	: Sách đã dẫn
TTPV	: Tam Tặng Pāli - Việt
VvA	: Vimānavatthu-Aṭṭhakathā (PTS)

MĀU TṬ PĀLI - SINHALA

NGUYÊN ÂM

අ a ආ ā ඉ i ඊ ī උ u ඉූ ū එ e ඔ o

PHỤ ÂM

ක ka	ක kha	ග ga	ඔ gha	ච na
ච ca	ඡ cha	ජ ja	ඤ jha	ඤ ña
ට ta	ඨ tha	ඳ da	ඪ dha	ණ na
ත ta	ඵ tha	ඳ da	ධ dha	න na
ප pa	ඵ pha	බ ba	භ bha	ම ma

ය ya	ර ra	ල la	ව va	ස sa	හ ha	ළ la	ම m
ක ka	ක kā	කි ki	කී kī	කු ku	කූ kū	කෙ ke	කො ko
ක kha	ක khā	කි khi	කී khī	කු khu	කූ khū	කෙ khe	කො kho
ග ga	ග gā	ගි gi	ගී gī	ගු gu	ගූ gū	ගෙ ge	ගො go

PHỤ ÂM LIÊN KẾT

කක kka	කකක ñña	භ tra	මම mpha
කක kka	භභ ñha	ඳ dda	මම mba
කය kya	කච ñca	ඳධ ddha	මම mbha
කි kri	කඡ ñcha	ඳ dra	මම mma
කච kva	කඡ ñja	ඳච dva	මම mha
කය khya	කඤ ñjha	ධච dhva	යය, යය yya
කච khva	ටට tta	නන nta	යන yha
ගග gga	ටධ ttha	ඵඵ ntha	ලල lla
ගඝ gggha	චච dda	ඤ, ඳ nda	ලය lya
චක nka	චච ddha	ඵධ ndha	ලභ lha
ග gra	ණණ ñna	නන nna	චය vha
චක nkha	ණට ñta	නන nha	සස ssa
චග nga	ණධ ñtha	පප ppa	සම sma
චඝ ngha	ණච ñda	පඵ ppha	සච sva
චච cca	තත tta	බබ bba	භම hma
චඡ ccha	ඵඵ ttha	බභ bbha	භච hva
ඡඡ jja	ඵඵ tva	බ් bra	ළභ lha
ඡඤ jjha		මප mpa	

-ආ ā ඉ i ඊ ī උ u ඉූ ū එ e ඔ o

VĀN BĀN ĐÓI CHIẾU
PĀḶI - SINHALA & PĀḶI - ROMAN

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස
Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa.

බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
Buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
Dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
සංඝං සරණං ගච්ඡාමි
Saṅghaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
දුතියම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
Dutiyampi buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
දුතියම්පි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
Dutiyampi dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
දුතියම්පි සංඝං සරණං ගච්ඡාමි
Dutiyampi saṅghaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
තතියම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
Tatīyampi buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
තතියම්පි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
Tatīyampi dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
තතියම්පි සංඝං සරණං ගච්ඡාමි
Tatīyampi saṅghaṃ saraṇaṃ gacchāmi.

පාණාතිපාතා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Pāṇātipātā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

අදින්නාදානා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Adinnādānā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

කාමෙසුමිච්ඡාවාරා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Kāmesu micchācārā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

මුසාවාදා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Musāvādā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

සුරාමෙරසමජ්ඣපමාදට්ඨානා වෙරමණී සික්ඛාපදං
සමාදියාමි
Surāmerayamajjhapaṃmādaṭṭhānā veramaṇī sikkhāpadaṃ
samādiyāmi.

PETAVATTHUPĀḲI - CHUYỆN NGẠ QUỶ

VISAYASŪCI - MỤC LỤC

1. URAGAVAGGO - PHẨM RẮN

1. <i>Khettūpama petavatthu</i> - Chuyện ngạ quỷ ví như cánh đồng	02
2. <i>Sūkaramukha petavatthu</i> - Chuyện ngạ quỷ mõm heo	02
3. <i>Pūtimukha petavatthu</i> - Chuyện ngạ quỷ miệng thối	04
4. <i>Piṭṭhadhītalika petavatthu</i> - Chuyện ngạ quỷ hình nộm bằng bột	04
5. <i>Tirokuḍḍa petavatthu</i> - Chuyện ngạ quỷ ở bên kia bức tường	06
6. <i>Pañcaputtakhāḍaka petavatthu</i> - Chuyện ngạ quỷ ăn năm đứa con trai	08
7. <i>Sattaputtakhāḍaka petavatthu</i> - Chuyện ngạ quỷ ăn bảy đứa con trai	08
8. <i>Goṇa petavatthu</i> - Chuyện ngạ quỷ bò đực	10
9. <i>Mahāpesakāra petavatthu</i> - Chuyện ngạ quỷ và người chủ thợ dệt	12
10. <i>Khallāṭiya petavatthu</i> - Chuyện ngạ quỷ sói đầu	14
11. <i>Nāga petavatthu</i> - Chuyện ngạ quỷ voi	16
12. <i>Uraga petavatthu</i> - Chuyện ngạ quỷ rắn	18

2. UBBARĪVAGGO - PHẨM UBBARĪ

1. <i>Saṃsāramocaka petavatthu</i> - Chuyện ngạ quỷ Saṃsāramocaka	22
--	----

2. <i>Sāriputtattherassa mātupetavatthu -</i> Chuyện ngạ quỷ - Mẹ của trưởng lão Sāriputta	26
3. <i>Mattā petavatthu -</i> Chuyện ngạ quỷ Mattā	28
4. <i>Nandā petavatthu -</i> Chuyện ngạ quỷ Nandā	36
5. <i>Maṭṭakuṇḍalī petavatthu -</i> Chuyện ngạ quỷ Maṭṭakuṇḍalī	38
6. <i>Kaṇha petavatthu -</i> Chuyện ngạ quỷ của Kaṇha	42
7. <i>Dhanapāla petavatthu -</i> Chuyện ngạ quỷ Dhanapāla	46
8. <i>Cullaseṭṭhi petavatthu -</i> Chuyện ngạ quỷ Cullaseṭṭhi	50
9. <i>Aṅkura petavatthu -</i> Chuyện ngạ quỷ của Aṅkura	52
10. <i>Uttaramātu petavatthu -</i> Chuyện ngạ quỷ - Mẹ của Uttara	66
11. <i>Sutta petavatthu -</i> Chuyện ngạ quỷ sợi chỉ	66
12. <i>Kaṇṇamuṇḍa petavatthu -</i> Chuyện ngạ quỷ ở hồ Kaṇṇamuṇḍa	68
13. <i>Ubbarī petavatthu -</i> Chuyện ngạ quỷ của Ubbarī	72

3. CŪḶAVAGGO - TIỂU PHẨM

1. <i>Abhijjamāna petavatthu -</i> Chuyện ngạ quỷ không làm (mặt) nước bị vỡ ra	76
2. <i>Sānuvāsī petavatthu -</i> Chuyện ngạ quỷ ở núi Sānuvāsī	78
3. <i>Rathakāra petavatthu -</i> Chuyện ngạ quỷ ở hồ Rathakāra	84
4. <i>Bhusa petavatthu -</i> Chuyện ngạ quỷ vỏ trấu	86
5. <i>Kumāra petavatthu -</i> Chuyện ngạ quỷ về đứa bé trai	88
6. <i>Seriṇī petavatthu -</i> Chuyện ngạ quỷ Seriṇī	90
7. <i>Migaluddaka petavatthu -</i> Chuyện ngạ quỷ người thợ săn thú	92
8. <i>Dutiya migaluddaka petavatthu -</i> Chuyện ngạ quỷ người thợ săn thú thứ nhì	94

9. <i>Kūṭavinicchayika petavatthu</i> - Chuyện nọ quý có sự quyết đoán sai quấy	96
10. <i>Dhātuvivaṇṇika petavatthu</i> - Chuyện nọ quý do chê bai xá-lợi	98

4. MAHĀVAGGO - ĐẠI PHẨM

1. <i>Ambasakkhara petavatthu</i> - Chuyện nọ quý của Ambasakkhara	100
2. <i>Serissaka petavatthu</i> - Chuyện nọ quý Serissaka	120
3. <i>Nandaka petavatthu</i> - Chuyện nọ quý Nandaka	134
4. <i>Revatī petivatthu</i> - Chuyện nọ quý Revatī	142
5. <i>Ucchu petavatthu</i> - Chuyện nọ quý Mía	146
6. <i>Kumāra petavatthu</i> - Chuyện nọ quý hai người thanh niên	148
7. <i>Rājaputta petavatthu</i> - Chuyện nọ quý con trai của đức vua	150
8. <i>Gūthakhādaka petavatthu</i> - Chuyện nọ quý ăn phân	152
9. <i>Gūthakhādaka petivatthu</i> - Chuyện nữ nọ quý ăn phân	154
10. <i>Gaṇa petavatthu</i> - Chuyện nọ quý nhóm	154
11. <i>Pāṭaliputta petavatthu</i> - Chuyện nọ quý ở Pāṭaliputta	156
12. <i>Pokkharāṇī petavatthu</i> - Chuyện nọ quý ở hồ sen	158
13. <i>Ambarukkha petavatthu</i> - Chuyện nọ quý ở cây xoài	158
14. <i>Bhogasaṃharaṇa petavatthu</i> - Chuyện nọ quý gom góp của cải	158
15. <i>Seṭṭhiputta petavatthu</i> - Chuyện nọ quý các con trai nhà triệu phú	158
16. <i>Saṭṭhikūṭasahassa petavatthu</i> - Chuyện nọ quý với sáu mươi ngàn quả búa tạ	160

--ooOoo--

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

PETAVATTHUPĀḶI

&

TẠNG KINH - TIỂU BỘ

CHUYỆN NGẠ QUỶ

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

PETAVATTHUPĀḶI

Namo tassa bhagavato arahato sammā sambuddhassa.

1. URAGAVAGGO

1. 1

1. Khettūpamā arahanto dāyakā kassakūpamā,
bījūpamaṃ deyyadhammaṃ etto nibbattate phalaṃ.
2. Etaṃ bijaṃ kasī¹ khettaṃ petānaṃ dāyakassa ca,
taṃ petā paribhuñjanti dātā puññaena vaḍḍhati.
3. Idheva kusalaṃ katvā pete ca paṭipūjīya
saggañca kamatiṭṭhānaṃ² kammaṃ katvāna bhaddakan ”ti.
Khettūpamapetavatthu paṭhamaṃ.

1. 2

4. Kāyo te sabbasovaṇṇo³ sabbā obhāsate disā,
mukhaṃ te sūkarasseva kiṃ kammamakarī⁴ pūreti.⁵
5. Kāyena saññato āsiṃ vācāyāsimasaññato,⁶
tena me tādiso vaṇṇo yathā passasi nārada.
6. Taṃ tyāhaṃ⁷ nārada brūmi sāmaṃ diṭṭhamidaṃ tayā,
mākāsi mukhasā pāpaṃ mā kho sūkaramukho ahū ”ti.
Sūkaramukhapetavatthu dutiyaṃ.

¹ kasi - Ma, Syā.

² kamati ṭhānaṃ - Syā.

³ sabbaso vaṇṇo - Syā.

⁴ kammamakarā - Syā.

⁵ pure - Ma; pure ti - PTS.

⁶ vācāyāsiṃ asaññato - Syā, Sīmu 2.

⁷ tantyāhaṃ - Syā.

TẶNG KINH - TIÊU BỘ

CHUYỆN NGẠ QUỶ

Kính lễ đức Thế Tôn, bậc A-la-hán, đấng Chánh Biến Tri!

1. PHẨM RÁN

1. 1

1. Các bậc A-la-hán ví như các cánh đồng, các thí chủ ví như các nông dân, vật dâng cúng ví như hạt giống, từ đây quả báo phát sanh.

2. Hạt giống này, việc gieo trồng, cánh đồng là (yếu tố được mong mỏi) đối với các ngạ quỷ và người thí chủ; các ngạ quỷ thọ hưởng quả bố thí ấy, người thí chủ thịnh vượng nhờ phước báu.

3. Ngay tại đây, sau khi làm việc thiện và cúng dường lại (phước báu) cho các ngạ quỷ, sau khi làm nghiệp tốt lành thì đi đến nơi chốn là cõi Trời.

Chuyện Ngạ Quỷ Ví Như Cánh Đồng là thứ nhất.

1. 2

4. “Thân thể người có màu vàng toàn bộ, chiếu sáng khắp các phương, miệng của người như là (mồm) của loài heo, người đã tạo nghiệp gì trước đây?”

5. “Thưa ngài Nārada,¹ tôi đã thu thúc về thân, tôi đã không thu thúc về khẩu, vì thế dáng vóc của tôi là thế ấy, giống như ngài nhìn thấy.

6. Thưa ngài Nārada, tôi kể lại điều ấy với ngài, thân này của tôi đã được ngài nhìn thấy. Ngài chớ làm điều ác bằng khẩu, hãy chớ là người có mồm heo.”

Chuyện Ngạ Quỷ Mồm Heo là thứ nhì.

¹ Vị tỳ khưu tên Nārada này ngụ tại núi Gijjakūta, trên đường đi vào thành Rājagaha để khát thực vào sáng sớm, đã gặp ngạ quỷ có mồm heo này và đã nêu lên câu hỏi (PvA, 10).

1. 3

7. Dibbaṃ subhaṃ dhāresi vaṇṇadhātum
vehāsayam¹ tiṭṭhasi antaḷikkhe,
mukhañca te kimayo² pūtigandhaṃ
khādanti kiṃ kammamakāsi pubbe 'ti?³
8. Samaṇo ahaṃ pāpo duṭṭhavāco⁴
tapassirūpo mukhasā asaṅṅato,
laddhā ca me tapasā vaṇṇadhātu
mukhañca me pesuniyena⁵ pūti.
9. Tayidaṃ tayā nārada sāmaṃ diṭṭhaṃ
anukampakā ye kusalā vadeyyuṃ,
mā pesunaṃ⁶ mā ca musā abhāṇi⁷
yakkho tuvaṃ hohisi kāmakāmī ”ti.

Pūtimukhapetavatthu tatiyaṃ.**1. 4**

10. Yaṃ kiñcārammaṇaṃ katvā dajjā dānaṃ amaccharī,
pubbapete ca⁸ ārabha athavā vatthudevata.
11. Cattāro ca⁹ mahārāje lokapāle yasassino,¹⁰
kuveraṃ dhataratṭhaṃ ca virūpakkhaṃ virūlhakaṃ,
te ceva pūjitā honti dāyakā ca anipphalā.
12. Na hi ruṇṇaṃ ca¹¹ soko vā yā caññā paridevanā,
na taṃ petassa atthāya evaṃ tiṭṭhanti ñātayo.
13. Ayañca kho dakkhiṇā dinnā saṅghamhi suppatiṭṭhitā,
dīgharattaṃ hitāyassa ṭhānaso upakappatī ”ti.

Piṭṭhadhītalikapetavatthu catutthaṃ.

¹ vehāsayam - Ma, Syā, PTS.

² kimiyo - Syā.

³ pubbe - Ma.

⁴ pāpoti duṭṭhavāco - Ma, PTS;

pāpo dukkhavāco - Syā.

⁵ pesuniyena - Ma, PTS.

⁶ pesunaṃ - Ma, PTS.

⁷ abhāṇi - PTS.

⁸ pubbe pete va - Syā.

⁹ va - Syā.

¹⁰ yasassine - Ma.

¹¹ vā - Ma, Syā; va - PTS.

1. 3

7. “Người mang làn da có màu sắc sáng chói thuộc cõi Trời, người đứng trên bầu trời, ở không trung, và những con dòi rúc rĩa cái miệng có mùi hôi thối của người, người đã tạo nghiệp gì trước đây?”

8. “Tôi đã là một vị sa-môn có lời nói xấu xa, ác độc. (Mặc dầu) có dáng vóc của vị khổ hạnh, tôi đã không thu thúc về khẩu. Làn da có màu sắc của tôi đạt được nhờ vào khổ hạnh và miệng của tôi hôi thối vì nói đâm thọc.

9. Thưa ngài Nārada, điều này đã được ngài đích thân nhìn thấy. Những người có lòng bi mẫn, tốt lành đã nói rằng: ‘Chớ nói lời đâm thọc và chớ nói lời dối trá, người sẽ được trở thành Dạ-xoa có dục lạc theo như ước muốn.’”

Chuyện Ngạ Quỷ Miệng Thối là thứ ba.

1. 4

10. Sau khi liên tưởng đến đối tượng nào đó, người không bỏn xẻn nên dâng cúng vật thí hồi hương đến các người đã quá vãng trước đây, hoặc đến các Thiên nhân ở khu đất, ...

11. ... và đến bốn vị Đại Vương có danh tiếng là những bậc hộ trì thế giới: Kuvera, Dhataratṭha, Virūpakkha, và Virūlhaka. Và khi các vị ấy được cúng dường thì các thí chủ không phải là không có quả báo.

12. Sự khốc lóc, và sâu muộn, hay sự than vãn khác là không nên, bởi vì điều ấy không đem lại lợi ích cho người đã quá vãng, (cho dẫu) các thân quyến duy trì (hành động) như vậy.

13. Và thêm nữa, việc cúng dường này được dâng cúng, được khéo thiết lập ở Hội Chúng, thì lập tức thành tựu lợi ích dài lâu cho người đã quá vãng ấy.

Chuyện Ngạ Quỷ Hình Nộm Bằng Bột là thứ tư.

1. 5

14. Tirokuḍḍesu¹ tiṭṭhanti sandhisīṅghāṭakesu ca,
dvārabāhāsu tiṭṭhanti āgantvāna sakaṃ gharaṃ.
15. Pahūte annapānamhi khajjabhojje upaṭṭhite,
na tesam koci sarati sattānaṃ kammaṃ paccayā.
16. Evaṃ dadanti ñātīnaṃ ye honti anukampakā,
suciṃ paṇītaṃ kālena kappiyaṃ pānabhojanaṃ,
idaṃ vo ñātīnaṃ hotu sukhitaṃ hontu ñātayo.
17. Te ca tattha samāgantvā ñātīpetā samāgatā,
pahūte annapānamhi sakkaccaṃ anumodare.
18. Ciraṃ jīvantu no ñātī yesaṃ hetu labhāmase,
amhākañca katā pūjā dāyakā ca anipphalā.
19. Na hi tattha kasī² atthi gorakkhettha na vijjati.
vañijjā tādisī natthi hiraññena kayākkayaṃ,³
ito dinnena yāpentī petā kālakatā⁴ tahiṃ.
20. Unname udakaṃ vaṭṭhaṃ⁵ yathā ninnam pavattati,
evameva ito dinnam petānaṃ upakappati.
21. Yathā vārivahā pūrā paripūrentī sāgaraṃ,
evameva ito dinnam petānaṃ upakappati.
22. Adāsi me akāsi me ñātīmīttā sakhā ca me,
petānaṃ dakkhiṇaṃ dajjā pubbe katamanussaraṃ.
23. Na hi ruṇṇaṃ va⁶ soko vā yā caññā paridevanā,
na taṃ petānamatthāya⁷ evaṃ tiṭṭhanti ñātayo.
24. Ayañca kho dakkhiṇā dinnā saṅghamhi suppatiṭṭhitā,
dīgharattaṃ hitāyassa ṭhānaso upakappati.
25. So ñātīdhammo ca ayaṃ nidassito
petāna pūjā ca katā ulārā,
balañca bhikkhūnāmanuppadinnaṃ
tumhehi puññaṃ pasutaṃ anappakan ”ti.

Tirokuḍḍapetavatthu pañcamaṃ.¹ tirokuṭṭesu - Ma.² kasi - Syā.³ kayākkayaṃ - Ma, Syā;
kayakkayaṃ - PTS.⁴ kālagatā - Ma.⁵ vuṭṭhaṃ - Ma, Syā, PTS.⁶ vā - Ma, Syā.⁷ petassa atthāya - Syā.

1. 5

14. “(Những ngạ quỷ) đứng bên ngoài các vách tường và ở các ngã tư ngã ba đường, chúng trở về căn nhà của mình rồi đứng ở các trụ cửa ra vào.

15. Khi nhiều thức ăn nước uống vật thực cứng mềm được bày ra, bởi vì duyên nghiệp của các chúng sanh nên không ai nhớ đến họ.

16. Những người nào có lòng thương tưởng, (những người ấy thường) ban phát thức ăn nước uống tinh khiết, hảo hạng, phù hợp, đúng thời đến các quyến thuộc như vậy: ‘Vật thí này hãy thuộc về các quyến thuộc, mong rằng các quyến thuộc được an vui.’

17. Và các ngạ quỷ quyến thuộc ấy đã đi đến tụ hội lại ở chỗ ấy, rồi tùy hý một cách trân trọng về các thức ăn nước uống dồi dào rằng:

18. ‘Mong rằng các quyến thuộc của chúng tôi được sống lâu. Nhờ vào các thân quyến mà chúng tôi được thọ hưởng. Việc cúng dường đến chúng tôi đã được thực hiện, các thí chủ không phải là không có quả báo.’

19. Bởi vì nơi ấy không có trồng trọt, việc chăn nuôi bò ở nơi này không được biết đến, việc thương mại ví như việc buôn bán bằng vàng là không có; các ngạ quỷ ở nơi ấy, những người đã chết, duy trì sự sống với vật đã được bố thí từ nơi đây.

20. Giống như nước mưa rơi xuống ở nơi cao chảy xuống chỗ thấp, tương tự y như thế, vật được bố thí từ nơi đây đem lại lợi ích cho các ngạ quỷ.

21. Giống như các dòng sông được tràn ngập thì làm đầy biển cả, tương tự y như thế, vật được bố thí từ nơi đây đem lại lợi ích cho các ngạ quỷ.

22. ‘Họ đã cho ta, họ đã làm cho ta, họ là các quyến thuộc, thân hữu, bạn bè của ta,’ trong khi nhớ lại việc đã làm trước đây, nên ban phát sự cúng dường đến các ngạ quỷ.

23. Sự khốc lóc, và sầu muộn, hay sự than vãn khác là không nên, bởi vì điều ấy không đem lại lợi ích cho hàng ngạ quỷ, (cho đâu) các thân quyến duy trì (hành động) như vậy.

24. Và thêm nữa, việc cúng dường này được dâng cúng, được khéo thiết lập ở Hội Chúng, thì lập tức thành tựu lợi ích dài lâu cho ngạ quỷ ấy.

25. Việc ấy là bốn phạm đối với thân quyến, và điều này đã được chỉ bảo. Việc cúng dường cao quý đến các ngạ quỷ đã được làm. Và sức lực đã được trao đến các vị tỳ khưu. Phước báu được tạo ra bởi quý vị không phải là ít.”

Chuyện Ngạ Quỷ Ở Bên Kia Vách Tường là thứ năm.

1. 6

26. Naggā dubbaṇṇarūpāsi duggandhā pūti vāyasi,
makkhikāparikiṇṇāva¹ kā nu tvaṃ idha tiṭṭhasi 'ti?
27. Ahaṃ bhadante petimhi duggatā yamalokikā,
pāpakammaṃ karitvāna petalokamito gatā.
28. Kālena pañca puttāni sāyaṃ pañca punāpare,
vijāyitvāna khādāmi tepi nā² honti me alaṃ.
29. Pariḍayhati dhūmāyati khudāya³ hadayaṃ mama,
pāniyaṃ na labhe pātuṃ passa maṃ byasanaṃ gatan 'ti.
30. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena puttamaṃsāni khādasī 'ti.
31. Sapatti⁴ me gabbhinī āsi tassā pāpaṃ acetayaṃ,
sāhaṃ paduṭṭhamanasā akariṃ gabbhapātanaṃ.
32. Tassā dvemāsiko gabbho lohitaññeva paggharī,⁵
tadassā mātā kupitā mayhaṃ ñāti samānayaṃ.
33. Sapathañca maṃ kāresi paribhāsāpayī⁶ ca maṃ,
sāhaṃ ghorañca sapathaṃ musāvādaṃ abhāsisam,⁷
puttamaṃsāni khādāmi sace taṃ⁸ pakataṃ mayā.
34. Tassa kammaṃ vipākena⁹ musāvādassa cūbhayaṃ,
puttamaṃsāni khādāmi pubbalohitamakkhitā "ti.

Pañcaputtakhādakapetavatthu chaṭṭhamam.

1. 7

35. Naggā dubbaṇṇarūpāsi duggandhā pūti vāyasi,
makkhikāparikiṇṇāva¹⁰ kā nu tvaṃ idha tiṭṭhasi 'ti?

¹ makkhikāhi parikiṇṇā - Ma, Syā.

² na - Syā.

³ khuddāya - katthaci.

⁴ sapatī - Ma, Syā; sapatti - PTS.

⁵ pagghari - Ma, Syā.

⁶ paribhāsāpayi - Syā.

⁷ abhāsiyaṃ - Syā.

⁸ sacetaṃ - Syā.

⁹ kammavipākena - Syā, PTS.

¹⁰ makkhikāhi parikiṇṇā - Ma, Syā, PTS.

1. 6

26. “Nàng là ai mà đứng ở nơi đây, lỏa lồ, có vóc dáng xấu xí, có mùi hôi, toát ra mùi thối tha, còn bị bu quanh bởi những con ruồi?”

27. “Thưa ngài đại đức, con là nữ ngạ quỷ bị đọa đày, thuộc cõi Dạ-ma. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây con đã đi đến thế giới ngạ quỷ.

28. Sau khi hạ sanh năm người con trai vào buổi tối, và năm đứa khác nữa vào buổi sáng, con ăn (thịt) chúng, nhưng chúng vẫn là không đủ đối với con.

29. Tim con bị thiêu đốt và bốc khói vì cơn đói, con không thể đạt được nước để uống. Ngài hãy nhìn xem con bị lâm vào cảnh bất hạnh.”

30. “Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà người lại ăn thịt những đứa con trai?”

31. “Người đàn bà có chung chồng với con đã đậu thai, con đã suy tính việc độc ác dành cho cô ấy. Với tâm ý xấu xa, con đây đã làm cho cô ấy bị sảy thai.

32. Bào thai hai tháng của cô ấy đã tuôn ra toàn là máu. Khi đó, mẹ của cô ấy, giận dữ đối với con, đã tụ tập thân quyến lại.

33. Bà đã bắt con thề thốt và cho người mắng nhiếc con. Con đây đã nói lời thề khùng khiếp và là lời nói dối trá: ‘Nếu việc ấy do tôi gây ra, tôi sẽ ăn thịt những đứa con trai.’

34. Do quả thành tựu của cả hai, của nghiệp ấy và của việc nói dối, con ăn thịt những đứa con trai, con bị lấm lem bởi máu mù.”

Chuyện Ngạ Quỷ Ăn Năm Đứa Con Trai là thứ sáu.¹

1. 7

35. “Nàng là ai mà đứng ở nơi đây, lỏa lồ, có vóc dáng xấu xí, có mùi hôi, toát ra mùi thối tha, còn bị bu quanh bởi những con ruồi?”

¹ Tựa đề của câu chuyện này đúng ra phải là *Pañcaputtakhādakapetivatthu* - Chuyện Nữ Ngạ Quỷ Ăn Năm Đứa Con Trai; sự khác biệt là ở chữ *peta* (nam tánh) và *peti* (nữ tánh).

36. Ahaṃ bhadante peṭimhi duggatā yamalokikā,
pāpakammaṃ karitvāna petalokamito gatā.
37. Kālena satta puttāni sāyaṃ satta punāpare,
vijāyitvāna khādāmi tepi nā¹ honti me alaṃ.
38. Pariḍayhati dhūmāyati khudāya hadayaṃ mama,
nibbutiṃ nādhigacchāmi aggidaḍḍheva² ātape 'ti.
39. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena puttamaṃsāni khādasi 'ti?
40. Ahū mayhaṃ duve puttā ubho sampannayobbanā,³
sāhaṃ puttabalūpetā sāmikaṃ atimaññisaṃ.⁴
41. Tato me sāmiko kuddho sapattiṃ aññamānayaī,⁵
sā ca gabbhaṃ alabhittha tassā pāpaṃ acetayaṃ.
42. Sāhaṃ paduṭṭhamanasā akarim gabbhapātanaṃ,
tassā temāsiko gabbho pūtilohitako⁶ pati.
43. Tadassā mātā kupitā mayhaṃ ñātī samānayaī,
sapathañca maṃ kāresi paribhāsāpayī ca maṃ.
44. Sāhaṃ ghorañca sapathaṃ musāvādaṃ abhāsisaṃ,⁷
puttamaṃsāni khādāmi sace taṃ pakataṃ mayā.
45. Tassa kammaṃ vipākena⁸ musāvādassa cūbhayaṃ,
puttamaṃsāni khādāmi pubbalohitamakkhitā "ti.

Sattaputtakhādakapetavatthu sattamaṃ.

1. 8

46. Kinnu ummattarūpova lāyitvā haritaṃ tiṇaṃ.
khāda khādāti lapasi gatasattaṃ jaraggavaṃ.
47. Na hi annena pānena mato goṇo samuṭṭhahe,
tvamasi⁹ bālo ca dummedho yathā tañño ca¹⁰ dummatī 'ti.

¹ na - Syā.

² aggidaḍḍhāva - PTS.

³ sampannayobbanā - Ma, Syā, PTS.

⁴ atimaññisaṃ - Syā.

⁵ mayhamānayaī - Ma;

aññamānayaī - Syā, PTS.

⁶ pubbalohitako - Ma, Syā.

⁷ musāvādañca bhāsisaṃ - Syā.

⁸ kammavipākena - Syā, PTS.

⁹ tampi - Syā.

¹⁰ tañño va - Ma, PTS;

añño ca - Syā.

36. “Thưa ngài đại đức, con là nữ nga quý bị đọa đày, thuộc cõi Dạ-ma. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây con đã đi đến thế giới nga quý.

37. Sau khi hạ sanh bảy người con trai vào buổi tối, và bảy đứa khác nữa vào buổi sáng, con ăn (thịt) chúng, nhưng chúng vẫn là không đủ đối với con.

38. Tim con bị thiêu đốt và bốc khói vì cơn đói. Con bị bút rút tựa như bị thiêu đốt bởi ngọn lửa, con không đạt được sự nguôi ngoai.”

39. “Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà người lại ăn thịt những đứa con trai?”

40. “Con đã có hai đứa con trai, cả hai đều đạt đến tuổi thanh niên. Được có thêm sức mạnh của những người con trai, con đây đã khinh thường chồng.

41. Do đó, chồng con bực tức đã đem về người vợ khác. Và cô ấy đã đậu thai, con đã suy tính việc ác độc dành cho cô ấy.

42. Với tâm ý độc ác, con đây đã tạo ra việc sẩy thai (cho cô ấy). Bào thai ba tháng của cô ấy đã bị sẩy, có máu hôi thối.

43. Khi ấy, mẹ của cô ấy, giận dữ đối với con, đã tụ tập thân quyến lại. Bà đã bắt con thề thốt và cho người mắng nhiếc con.

44. Con đây đã nói lời thề khùng khiếp và là lời nói dối trá: ‘Nếu việc ấy do tôi gây ra, thì tôi sẽ ăn thịt những đứa con trai.’

45. Do quả thành tựu của cả hai, của nghiệp ấy và của việc nói dối, con ăn thịt những đứa con trai, con bị lấm lem bởi máu mù.”

Chuyện Nga Quý Ăn Bảy Đứa Con Trai là thứ bảy.¹

1. 8

46. “Tại sao con cắt cỏ xanh tươi rồi làm nhảm với con bò già có mạng sống đã lia rằng: ‘Ăn đi, hãy ăn đi,’ như là có vẻ điên khùng?

47. Bởi vì con bò đã chết không sống lại được nhờ vào cơm ăn nước uống; con là kẻ ngu và đần độn, giống như bất cứ kẻ mất trí nào khác.”

¹ Tựa đề của câu chuyện này đúng ra phải là *Sattaputtakhādakapetivatthu* - Chuyện Nữ Nga Quý Ăn Bảy Đứa Con Trai.

48. Ime pādā idaṃ sīsaṃ ayaṃ kāyo savāladhī.¹
nettā tatheva tiṭṭhanti ayaṃ goṇo samuṭṭhahe.
49. Nāyyakassa² hatthapādā kāyo sīsañca dissati.
rudam mattikathūpasmim na nu³ tvaññeva dummatī 'ti.
50. Ādittaṃ vata maṃ santam ghatasittaṃva pāvakaṃ,
vārinā viya osiñcaṃ sabbaṃ nibbāpaye daram.
51. Abbūḷham⁴ vata me sallaṃ sokaṃ hadayanissitaṃ,
yo me sokaparetassa pitusokaṃ apānudi.
52. Svāham abbūḷhasallosmi sītibhūtosmi nibbuto,
na socāmi na rodāmi tava sutvāna māṇava.
53. Evaṃ karonti sappaññā ye honti anukampakā,
vinivattayanti⁵ sokamhā sujāto pitaram yathā 'ti.

Goṇapetavatthu aṭṭhamam.

1. 9

54. Gūthañca muttam ruhirañca⁶ pubbam
paribhuñjati kissa ayaṃ vipāko,
ayannu kiṃ kammamakāsi nārī
yā sabbadā lohitapubbabhakkhā.
55. Navāni vathāni subhāni ceva
mudūni suddhāni ca lomasāni,
dinnān' imissā kitakā⁷ bhavanti
ayannu⁸ kiṃ kammamakāsi nārī 'ti.
56. Bhariyā mamesā ahū⁹ bhadante
adāyikā macchariṇi kadariyā,
sā maṃ dadantaṃ samaṇabrāhmaṇānaṃ
akkosati¹⁰ paribhāsati ca.¹¹
57. Gūthañca muttam ruhirañca⁶ pubbam
paribhuñja tvam asuciṃ sabbakālam,
etañca¹² te paralokasmim hotu
vathā ca te kitakasamā¹³ bhavantu,
etādisaṃ duccharitaṃ caritvā
idhāgatā cirarattāya khādati 'ti.

Mahāpesakārapetavatthu navamam.

¹ savāladhi - Ma, Syā, PTS.

² nayyakassa - Syā.

³ nanu - Ma, Syā, PTS.

⁴ abbaḥi - Ma.

⁵ nivattayanti - Syā.

⁶ rudhirañca - Syā.

⁷ kiṭakā - PTS.

⁸ ayaṃ nu - Ma, Syā.

⁹ ahu - Syā.

¹⁰ akkosati ca - Ma;
akkosati - Syā, PTS.

¹¹ paribhāsati ca - Ma, Syā.

¹² etaṃ - Ma, Syā, PTS.

¹³ kiṭakā - Syā; kiṭakasamā - PTS.

48. “Các chân này, cái đầu này, thân này với cái đuôi, những con mắt còn tồn tại y nguyên như thế; con bò này có thể sống lại được.

49. Còn các tay chân, thân hình, và đầu của ông nội là không được nhìn thấy, trong khi khóc than ở đồng đất chẳng phải chính cha mới là kẻ mất trí hay sao?”

50. “Quả vậy, trong khi ta đang bị thiêu đốt tựa như ngọn lửa được rưới bơ lỏng, ta có thể dập tắt tất cả nỗi buồn bực như là đang rưới nước xuống.

51. Quả vậy, mũi tên sâu muộn cắm ở tim của ta đã được nhổ lên, trong khi ta bị ưu phiền vì nỗi sâu muộn, con đã xua tan nỗi sâu muộn về người cha cho ta.

52. Ta đây, với mũi tên đã được rút ra, có được trạng thái mát mẻ, được an tịnh. Nay chàng thanh niên, sau khi lắng nghe con, ta không sâu muộn, ta không khóc than.

53. Những người có trí tuệ, những người có lòng thương tưởng hành động như thế. Họ giúp cho thoát khỏi cơn sâu muộn giống như Sujāta đối với người cha vậy.”

Chuyện Ngạ Quỷ Bò Đực là thứ tám.

1. 9

54. “Đây là quả thành tựu của việc gì khiến người này ăn phân và nước tiểu, máu và mủ? Vậy người đàn bà này đã tạo nghiệp gì khiến nàng ấy luôn luôn ăn máu và mủ vậy?

55. Những tấm vải mới, lại xinh đẹp, mềm, sạch và có lông mịn, đã được cho đến nàng này thì trở thành như là những tấm kim khí; vậy người đàn bà này đã tạo nghiệp gì?”

56. “Thưa ngài đại đức, nàng này đã là vợ của con, không bố thí, bòn xén, keo kiệt. Nàng ấy chửi rủa và mắng nhiếc con trong khi con dâng cúng đến các vị Sa-môn và Bà-la-môn (nói rằng):

57. ‘Ông hãy luôn luôn ăn vật bất tịnh như là phân và nước tiểu, máu và mủ, và điều này là dành cho ông ở kiếp sau, và các y phục của ông hãy trở thành như là các tấm kim khí.’ Sau khi làm ác hạnh như thế, nàng đã đi đến tình trạng này và ăn (vật dơ) một thời gian lâu dài.”

Chuyện Ngạ Quỷ và Người Chủ Thợ Dệt là thứ chín.¹

¹ Tựa đề của câu chuyện này đúng ra phải là *Mahāpesakārapetivatthu* - Chuyện Nữ Ngạ Quỷ và Người Chủ Thợ Dệt.

1. 10

58. Kā nu antovimānasmiṃ tiṭṭhanti nūpanikkhami,¹
upanikkhamassu bhadde tvaṃ² passāma³ taṃ mahiddhikan 'ti.⁴
59. Aṭṭiyāmi harāyāmi naggā nikkhamituṃ bahi,
kesehamhi paṭicchannā puññaṃ me appakaṃ katan 'ti.
60. Handuttariyaṃ dadāmi⁵ te imaṃ dussaṃ nivāsaya,
imaṃ dussaṃ nivāsetvā bahi⁶ nikkhama sobhane,
upanikkhamassu bhadde tvaṃ² passāma³ taṃ bahiṭṭhitan 'ti.⁷
61. Hatthena hatthe te dinnaṃ na mayhaṃ upakappati,
esetthupāsako saddho sammāsambuddhasāvako.
62. Etaṃ acchādayitvāna mama dakkhiṇamādisa,
athāhaṃ⁸ sukhitā hessaṃ sabbakāmasamiddhinī 'ti.
63. Taṃ ca te nahāpayitvāna vilimpitvāna⁹ vāṇijā,
vattheh' acchādayitvāna tassā dakkhiṇamādisuṃ.
64. Samanantarānuddiṭṭhe vipāko udapajjatha,¹⁰
bhojanacchādanapāniyaṃ dakkhiṇāya idaṃ phalaṃ.
65. Tato suddhā sucivasanā kāsikuttamadhāriṇī,
hasanti vimānā nikkhami dakkhiṇāya idaṃ phalan 'ti.
66. Sucittarūpaṃ ruciraṃ vimānaṃ te pabhāsati,¹¹
devate pucchitācikkha kissa kammassidaṃ phalan 'ti.
67. Bhikkhuno caramānassa doṇinimajjanaṃ¹² ahaṃ,
adāsiṃ ujubhūtaṃ vippasantaṃ cetasā.
68. Tassa kammaṃ kusalassa vipākaṃ dīghamantaraṃ,
anubhomi vimānasmiṃ tañcedāni¹³ parittakaṃ.
69. Uddhaṃ catūhi māsehi kālakiriyā¹⁴ bhavissati,
ekantaṃ kaṭukaṃ¹⁵ ghoraṃ nirayaṃ papatissahaṃ.¹⁶

¹ nupanikkhami - PTS.

² tvaṃ - iti saddo Ma, Syā natthi.

³ passāmi - Syā.

⁴ bahiṭṭhitan ti - Ma.

⁵ dāmi - Syā.

⁶ ehi - Ma.

⁷ mahiddhikan ti - Syā.

⁸ tathāhaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁹ vilimpitvāna - Ma, PTS.

¹⁰ upapajjatha - Syā.

¹¹ te ca bhāsati - Syā.

¹² doṇinimajjanaṃ - Ma;

doṇinimujjanī - Syā.

¹³ tañ ca dāni - Ma, Syā, PTS.

¹⁴ kālākiriyā - Ma.

¹⁵ ekantakaṭukaṃ - Ma.

¹⁶ nirayūpapatissahaṃ - Syā.

1. 10

58. “Cô nàng nào đang đứng ở bên trong cung điện mà lại không chịu bước ra? Đây người con gái ngoan, xin nàng hãy bước ra, hãy cho chúng tôi nhìn nàng, con người có đại thân lực ấy.”

59. “Bị trần truồng, tôi khổ sở và xấu hổ để bước ra bên ngoài. Tôi được che đậy bằng những sợi tóc, phước báu của tôi đã làm là ít ỏi.”

60. “Này, tôi tặng nàng tấm choàng. Nàng hãy quấn tấm vải này vào. Đây người đẹp, sau khi quấn vào tấm vải này, nàng hãy bước ra bên ngoài. Đây người con gái ngoan, xin nàng hãy bước ra, hãy cho chúng tôi nhìn nàng, khi nàng đứng ở bên ngoài.”

61. “Vật thí của ông đầu tay trao tay vẫn không lợi ích cho tôi. Ở đây, người cư sĩ kia, có niềm tin, là đệ tử của đấng Chánh Đẳng Giác.

62. Sau khi choàng lên người ấy và chỉ định sự cúng dường là dành cho tôi. Khi ấy, tôi sẽ được hạnh phúc, có sự thành tựu tất cả các dục lạc.”

63. Và sau khi tắm, sau khi thoa dầu cho người ấy, những người thương buôn ấy đã choàng lên bằng các tấm vải rồi đã chỉ định sự cúng dường là dành cho nàng ấy.

64. Khi được chỉ định thì quả thành tựu đã được sanh lên ngay lập tức: vật thực, y phục, nước uống; quả báo này là do sự cúng dường.

65. Do đó, được sạch sẽ, có y phục tinh khiết, có sự trang phục bằng vải của xứ Kāsī hạng nhất, nàng vừa cười vừa bước ra khỏi tòa lâu đài; quả báo này là do sự cúng dường.

66. “Cung điện có dáng vóc được tô điểm khéo léo đáng yêu của nàng chiếu sáng. Thưa tiên nữ, đã được hỏi, xin nàng hãy thuật lại quả báo này là của nghiệp gì?”

67. “Với tâm ý tịnh tín, tôi đã dâng cái bánh mè đến vị tỳ khưu có bản thể chính trực đang đi du hành.

68. Tôi thọ hưởng quả thành tựu của nghiệp ấy ở tại cung điện trong thời gian dài, nhưng giờ đây việc ấy chỉ còn chút ít.

69. Bốn tháng nữa, tôi sẽ chết. Tôi sẽ rơi vào địa ngục vô cùng khổ sở, ghê rợn.

70. Catukkaṇṇaṃ catudvāraṃ vibhattaṃ bhāgasō mitaṃ,
ayopākārapariyantaṃ ayasā paṭikujjitaṃ.
71. Tassa ayomayā bhūmi jalitā tejasā yutā,¹
samantā yojanasataṃ pharivā tiṭṭhati sabbadā.
72. Tattāhaṃ dīghamaddhānaṃ dukkhaṃ vedissaṃ² vedanaṃ,
phalañca pāpakammaṃ tasmā socāmaṃ³ bhusan⁴ 'ti.

Khallāṭiyapetavattu⁵ dasamaṃ.

1. 11

73. Puratova⁶ setena paleti hatthinā
majjhe pana assatarīrathena,
pacchā ca kaññā sivikāya⁷ niyyati
obhāsayaṅti dasa sabbaso⁸ disā.
74. Tumhe pana muggarahatthapāṇino
rudammukhā bhinnapabhinnagattā,⁹
manussabhūtā kimakattha pāpaṃ
yenaññamaññassa pivātha lohitaṃ 'ti.
75. Puratova yo gacchati kuñjarena
setena nāgena catukkamena,
amhāka putto ahu jeṭṭhako so¹⁰
dānāni datvāna sukhi¹¹ pamodati.
76. Yo so majjhe assatarīrathena
catubbhi yuttana suvaggitena,
amhāka¹² putto ahu majjhimo so
amacchari dānapati¹³ virocati.
77. Yā sā ca pacchā sivikāya niyyati
nārī sapaññā migamandalocanā,
amhāka¹² dhītā ahu sā kaniṭṭhā¹⁴
bhāgaḍḍhabhāgena sukhi pamodati.
78. Ete ca dānāni adamsu pubbe
pasannacittā samaṇabrāhmaṇānaṃ,
mayampana maccharino ahumhā¹⁵
paribhāsakā samaṇabrāhmaṇānaṃ,
ete padatvā¹⁶ paricārayanti
mayañca sussāma naḷova khitto 'ti.¹⁷

¹ yuttā - Syā.

² vedissa - Ma, PTS.

³ socāmidam - Syā.

⁴ bhūsan ti - Syā.

⁵ khalāṭiyapetavattu - Syā.

⁶ purato ca - Syā.

⁷ sivikāyaṃ - Syā.

⁸ sabbato - Ma, Syā.

⁹ chinnaṃ bhinnagattā - Ma.

¹⁰ ahu jeṭṭhako so - Ma;

ahu so pajeṭṭhako - Syā.

¹¹ sukhiṃ - Syā.

¹² amhākaṃ - Syā.

¹³ dānavati - Ma; dānapati - Syā.

¹⁴ kaniṭṭhikā - Ma.

¹⁵ ahumha - Ma.

¹⁶ ca datvā - Ma, Syā.

¹⁷ ditto ti - Syā; chinno ti - PTS.

70. Địa ngục có bốn góc, có bốn cửa, được phân chia thành các phần cân xứng, được bao quanh bằng tường sắt, được đẩy lại bằng tấm sắt.

71. Mặt nền của nó làm bằng sắt, cháy rực, có sức nóng, tỏa rộng ra xung quanh một trăm do-tuần, và luôn luôn tồn tại.

72. Tại nơi ấy, trong thời gian dài tôi sẽ cảm thọ khổ, quả báo của nghiệp ác; vì thế tôi vô cùng sầu muộn.”

Chuyện Ngạ Quỷ Sói Đầu là thứ mười.¹

1. 11

73. “Dẫn đầu là người di chuyển bằng con voi trắng, còn ở giữa là bằng chiếc xe lừa kéo, và sau cùng là người thiếu nữ được đưa đi bằng kiệu khiêng trong lúc nàng đang chiếu sáng khắp cả mười phương.

74. Trái lại, hai người thì có búa tạ cầm ở bàn tay, có khuôn mặt đầm lệt, có thân thể bị trầy trụa, rách nát. Khi là con người, hai người đã làm điều ác gì để rồi (bây giờ) hai người uống máu lẫn nhau?”

75. “Người đi dẫn đầu bằng con voi, loài tượng trắng có bốn chân, đã là người con trai lớn của chúng tôi. Sau khi dâng các vật thí, có được sự an lạc, nó vui sướng.

76. Người ở giữa, bằng chiếc xe lừa kéo được thẳng vào bốn con lừa di chuyển một cách khéo léo, đã là người con trai giữa của chúng tôi. Không bòn xén, là người chủ thí, nó chói sáng rực rỡ.

77. Và cô gái sau cùng, được đưa đi bằng kiệu khiêng, là người nữ có trí tuệ, có ánh mắt thơ ngây của loài nai, đã là người con gái út của chúng tôi. Với (sự bố thí) nửa phần của một phần ăn, có được sự an lạc, nó vui sướng.

78. Và những người này trước đây, với tâm tịnh tín, đã dâng các vật thí đến các Sa-môn và Bà-la-môn; trái lại chúng tôi đã là những kẻ bòn xén, là những kẻ mắng nhiếc các Sa-môn và Bà-la-môn. Những người này sau khi bố thí thì thông dong đó đây, còn chúng tôi bị héo úa như là cây sậy bị quăng bỏ.”

¹ Tựa đề của câu chuyện này đúng ra phải là *Khallāṭiyapetivatthu* - Chuyện Nữ Ngạ Quỷ Sói Đầu.

79. Kiṃ tumhākaṃ bhojanaṃ kiṃ sayanaṃ¹
kathaṃsu² yāpetha supāpadhammino,
pahūtabhogesu anappakesu
sukhaṃ virādhāya³ dukhajja pattā 'ti.⁴
80. Aññaṃaññaṃ vadhitvāna pivāma pubbalohitaṃ,
bahuṃ pitvā na dhātā homa⁵ nacchādimhase⁶ mayaṃ.
81. Iceva maccā paridevayanti
adāyikā⁷ pecca yamassa ṭhāyino,
ye te viditvā⁸ adhigamma bhoge
na bhuñjare nāpi karonti puññaṃ.
82. Te khuppiāsūpagatā parattha
petā⁹ ciraṃ jhāyare¹⁰ ḍayhamānā,
kammāni katvāna dukhudrayāni¹¹
anubhonti dukkhaṃ kaṭukapphalāni.
83. Ittaraṃ hi dhanaṃ dhaññaṃ¹² ittaraṃ idha jīvitaṃ,
ittaraṃ ittarato ñatvā dīpaṃ kayirātha paṇḍito.
84. Ye te evaṃ pajānanti narā dhammassa kovidā,
te dāne nappamajjanti sutvā arahataṃ vaco "ti.
Nāgapetavatthu ekādasamaṃ.

1. 12

85. Uragova tacamaṃ jīṇṇaṃ hitvā gacchati saṃtanaṃ,
evaṃ sarīre nibbhoge pete kālakate¹³ sati.
86. ḍayhamāno na jānāti ñātīnaṃ paridevitaṃ,
tasmā etaṃ na rodāmi¹⁴ gato so tassa yā gati 'ti.¹⁵
87. Anavhito¹⁶ tato āga¹⁷ nānuññāto ito gato,
yathāgato tathāgato kā tattha¹⁸ paridevanā.

¹ sayānaṃ - Ma, PTS.

² kathaṃsu - Ma, Syā.

³ virāgāya - Syā.

⁴ pattā - Syā.

⁵ bahuṃ pitvā na dhātā homa - Syā.

⁶ nacchādimhamhase - Syā.

⁷ adāyikā - Syā.

⁸ vidicca - Ma; viriccā - Syā.

⁹ pacchā - Ma, Syā.

¹⁰ jhāyire - Syā.

¹¹ dukhudrāni - Ma; dukkhudrayāni - Syā.

¹² dhanadhaññaṃ - Syā.

¹³ kālānkate - Ma.

¹⁴ evaṃ na socāmi - Syā.

¹⁵ gati - Syā.

¹⁶ anavbhito - Ma, Syā, PTS.

¹⁷ āga - Ma, Syā, PTS.

¹⁸ tattha kā - Ma, Syā, PTS.

79. “Là những kẻ có bản tính vô cùng xấu xa, các người có thức ăn như thế nào? Chỗ nằm thế nào? Nuôi sống bằng cách nào? Trong khi có nhiều của cải không phải là ít, các người đã bỏ lỡ niềm hạnh phúc, giờ đây các người gánh chịu khổ đau.”

80. “Sau khi giết hại lẫn nhau, chúng tôi uống mù và máu. Chúng tôi uống nhiều nhưng vẫn không được thỏa mãn, không được hài lòng.

81. Quả y như thế, những kẻ (giờ đây) than vãn là những người không bố thí, sau khi chết trở thành cư dân của cõi Dạ-ma. Những người ấy sau khi nhận thức và đạt được các của cải nhưng lại không thọ hưởng và cũng không làm việc phước thiện.

82. Những người ấy, về sau này bị lâm vào cảnh đói khát, trở thành các ngạ quỷ bị thiêu cháy trong thời gian dài, luôn bị đốt nóng. Sau khi làm các nghiệp có quả báo khổ đau, chúng phải chịu đựng sự khổ sở là các quả báo đốn đau.

83. Bởi vì của cải thóc gạo là tạm bợ, mạng sống ở đời này là tạm bợ, sau khi biết được tạm bợ là tạm bợ, người sáng trí nên tạo lập hòn đảo (chỗ nương nhờ).

84. Những người nhận biết như vậy là những người thông hiểu Giáo Pháp. Sau khi lắng nghe lời dạy của các vị A-la-hán, họ không xao lãng trong việc bố thí.”

Chuyện Ngạ Quỷ Voi là thứ mười một.

1. 12

85. “Giống như con rắn từ bỏ lớp vỏ già cỗi, phần thân thể của mình, rồi ra đi, tương tự như thế ấy khi thân xác không còn lợi ích, khi là người đã ra đi, đã từ trần.

86. Người đang bị đốt cháy không hay biết việc than khóc của các thân quyến; do đó tôi không khóc cho người ấy, người ấy đã đi đến cảnh giới dành cho người ấy.”¹

87. “Không được gọi, từ nơi kia nó đã đi đến; chưa được phép, từ nơi này nó đã ra đi. Nó đã đi đến như thế nào thì nó đã ra đi như thế ấy, trong trường hợp ấy sự than vãn có lợi ích gì?

¹ Câu chuyện này tương tự như Bốn Sanh *Uragajātakaṃ*, (TTPV tập 32, các câu kệ 726-735). Hai câu kệ 85-86 là lời của người cha, hai câu kệ kế tiếp là lời của người mẹ, sau đó là lời của người em gái, của người vợ góa, và cuối cùng là lời của người tứ gái (PvA, 61-66).

88. Ḍayhamāno na jānāti ñātinaṃ paridevitaṃ,
tasmā etaṃ na rodāmi gato so tassa yā gatī 'ti.¹

89. Sace rode kisā assaṃ tattha me kiṃ phalaṃ siyā,
ñātimittasuhajjānaṃ bhiyyo no aratī siyā.

90. Ḍayhamāno na jānāti ñātinaṃ paridevitaṃ,
tasmā etaṃ na rodāmi gato so tassa yā gatī 'ti.¹

91. Yathāpi dārako candaṃ gacchantamanurodati,
evaṃ sampadamevetaṃ yo petamanusocati.

92. Ḍayhamāno na jānāti ñātinaṃ paridevitaṃ,
tasmā etaṃ na rodāmi gato so tassa yā gatī 'ti.¹

93. Yathāpi brahme udakumbho bhinno appaṭisandhiyo,
evaṃ sampadamevetaṃ yo petamanusocati.

94. Ḍayhamāno na jānāti ñātinaṃ paridevitaṃ,
tasmā etaṃ na rodāmi gato so tassa yā gatī 'ti.

Uragapetavatthu dvādasamaṃ.

Uragavaggo paṭhamo.

TASSUDDĀNAṃ

Khettañca sūkaraṃ pūti piṭṭhañcāpi tirokuḍḍaṃ,
pañcāpi sattaputtañca goṇaṃca pesakāraṃ,²
tathā khallāṭiyaṃ nāgaṃ uragañceva dvādasā 'ti.³

--ooOoo--

¹ gati - Syā.

² goṇaṃ pesakāraṃ ca - Ma, PTS.

³ dvādasamaṃ uragañ c' evā ti - Ma, PTS.

88. Người đang bị đốt cháy không hay biết việc than khóc của các thân quyến; do đó tôi không khóc cho người ấy, người ấy đã đi đến cảnh giới dành cho người ấy.”

89. “Nếu tôi khóc, tôi sẽ trở nên tiêu tụy; trong trường hợp ấy liệu có được kết quả gì cho tôi? (Việc ấy) còn làm tăng thêm sự ưu sầu cho quyến thuộc bạn bè thân hữu của chúng tôi.

90. Người đang bị đốt cháy không hay biết việc than khóc của các thân quyến; do đó tôi không khóc cho người ấy, người ấy đã đi đến cảnh giới dành cho người ấy.”

91. “Cũng giống như đứa bé trai khóc lóc đòi mặt trăng đang di chuyển, người thương tiếc kẻ đã quá vãng có sự thành tựu y như thế.

92. Người đang bị đốt cháy không hay biết việc than khóc của các thân quyến; do đó tôi không khóc cho người ấy, người ấy đã đi đến cảnh giới dành cho người ấy.”

93. “Này người Bà-la-môn, cũng giống như lọ nước đã bị vỡ, không thể hàn gắn lại, người thương tiếc kẻ đã quá vãng có sự thành tựu y như thế.

94. Người đang bị đốt cháy không hay biết việc than khóc của các thân quyến; do đó tôi không khóc cho người ấy, người ấy đã đi đến cảnh giới dành cho người ấy.”

Chuyện Ngạ Quỷ Rắn là thứ mười hai.

Phẫm Rắn là thứ nhất.

TÓM LƯỢC PHẨM NÀY

Cánh đồng, con heo, (miệng) hôi thối, luôn cả (hình nộm) bằng bột, bên kia vách tường, rồi năm, và bảy đứa con trai, con bò đực, và người thợ dệt, tương tự là đầu bị sói, con voi, và luôn cả rắn nữa là mười hai.

--ooOoo--

2. UBBARĪVAGGO

2. 1

95. Naggā dubbaṇṇarūpāsi kisā¹ dhamanisanthatā,²
upphāsulike kisike³ kā nu tvaṃ idha tiṭṭhasi 'ti?
96. Ahaṃ bhadante petimhi duggatā yamalokikā,
pāpakammaṃ karitvāna petalokamito gatā 'ti.⁴
97. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena petalokamito gatā 'ti?
98. Anukampakā mayhaṃ nāhesuṃ bhante
pitā ca mātā athavāpi ñātakā,
ye maṃ niyojeyyumaṃ dadāhi dānaṃ
pasannacittā samaṇabrāhmaṇānaṃ.
99. Ito ahaṃ vassasatāni pañca
yaṃ evarūpā vicarāmi naggā,
khudāya taṇhāya ca khajjamānā
pāpassa kamma phalaṃ mamedamaṃ.
100. Vandāmi taṃ ayya pasannacittā
anukampa maṃ dhīra⁵ mahānubhāva,
datvā ca me ādissa⁶ yaṃ hi⁷ kiñci
mocehi maṃ duggatiyā bhadante 'ti.
101. Sādhū ti so paṭissutvā⁸ sārīputtonukampako,
bhikkhūnaṃ ālopaṃ datvā pāṇimattañca colakaṃ,
thālakassa ca pāṇīyaṃ tassā dakkhiṇamādisi.
102. Samanantarānuddiṭṭhe vipāko udapajjatha,⁹
bhojanacchādanapāṇīyaṃ dakkhiṇāya idamaṃ phalaṃ.
103. Tato suddhā sucivasanā kāsikuttamadhāriṇī,
vicittavatthābharaṇā sārīputtamupasaṅkamī 'ti.¹⁰
104. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsenti disā sabbā osadhī viya tārakā.

¹ kisā - Syā, evaṃ sabbattha.

² dhamanisaṇṭhitā - Syā, evaṃ sabbattha.

³ upphāsulike kisike - Syā, evaṃ sabbattha.

⁴ gatā - PTS.

⁵ vīra - Ma, Syā.

⁶ ādisa - Ma, Syā.

⁷ yāhi - Syā.

⁸ so tassā paṭisuṇitvā - Syā.

⁹ upapajjatha - Syā, PTS, Sīmu 2.

¹⁰ upasaṅkami - Ma.

2. PHẨM UBBARĪ

2. 1

95. “Này cô nàng lòi cả xương sườn, gầy guộc, nàng là ai mà đứng ở nơi đây, lỏa lồ, có vóc dáng xấu xí, ốm o, nổi đầy gân?”

96. “Thưa ngài đại đức, con là nữ ngạ quỷ bị đọa đày, thuộc cõi Dạ-ma. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây con đã đi đến thế giới ngạ quỷ.”

97. “Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quá thành tựu của nghiệp gì mà từ nơi đây nàng đã đi đến thế giới ngạ quỷ?”

98. “Thưa ngài, cha và mẹ hoặc luôn cả các thân quyến đã không có lòng thương tưởng đến con, họ không khuyến khích con rằng: ‘Con hãy dâng vật thí đến các Sa-môn và Bà-la-môn với tâm tịnh tín.’

99. Từ đây cho đến năm trăm năm, con lang thang, lỏa lồ như thế này, trong khi bị ngẫu nhiên bởi cơn đói và cơn khát; điều này là quả báo của nghiệp ác của con.

100. Thưa chủ nhân, con xin đánh lễ ngài với tâm tịnh tín. Thưa bậc sáng trí, có đại oai lực, xin ngài hãy thương xót con. Xin ngài hãy bố thí bất cứ vật gì rồi chỉ định việc ấy là dành cho con. Thưa ngài đại đức, xin ngài hãy giải thoát con khỏi cảnh giới khổ đau.”

101. Sau khi đáp lại rằng: “Tốt lắm,” vị Sāriputta ấy, bậc có lòng thương tưởng, đã dâng đến các vị tỳ khưu vắt cơm, mảnh vải cỡ bằng bàn tay, và tô nước uống, rồi đã chỉ định sự cúng dường là dành cho nữ ngạ quỷ ấy.

102. Khi được chỉ định thì quả thành tựu đã được sanh lên ngay lập tức: vật thực, y phục, nước uống; quả báo này là do sự cúng dường.

103. Do đó, nàng ấy (nữ ngạ quỷ) trở nên sạch sẽ, có y phục tinh khiết, có sự trang phục bằng vải hạng nhất của xứ Kāsī, có các đồ trang sức và các tấm vải nhiều màu sắc, đã đi đến gặp vị Sāriputta.

104. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.”

105. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā?
106. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti?
107. Uppaṇḍukim kisaṃ chātaṃ naggam āpatitacchaviṃ,¹
muni kāruṇiko loke taṃ mamaddakkhi dukkhitam.²
108. Bhikkhūnaṃ ālopaṃ datvā pāṇimattañca colakaṃ,
thālakassa ca pāṇiyaṃ mama dakkhiṇamādisi.
109. Ālopassa phalaṃ passa bhattaṃ vassasataṃ dasa,
bhuñjāmi kāmakāminiṃ anekarasabyañjanaṃ.
110. Pāṇimattassa colassa vipākaṃ passa yādisaṃ,
yāvataṃ nandarājassa vijitasmim paṭicchadā.
111. Tato bahutarā bhante vatthānacchādanāni me,
koseyyakambaliyāni khomakappāsikāni ca.
112. Vipulā ca mahagghā ca tepākāsevalambare,
sāhaṃ taṃ paridahāmi yaṃ yaṃ hi manaso piyaṃ.
113. Thālakassa ca pāṇiyaṃ vipākaṃ passa yādisaṃ,
gambhīrā caturassā ca pokkharañño sunimmitā.
114. Sātodakā³ suppatitthā⁴ sītā appaṭigandhiyā,
padumuppalasañchannā vārikiñjakkhapūritā.
115. Sāhaṃ ramāmi kilāmi modāmi akutobhayā,
muniṃ kāruṇikaṃ loke bhante vanditumāgatā 'ti.

Saṃsāramocakapetavatthu paṭhamaṃ.

¹ naggam sampatitacchaviṃ - Ma;

naggasamuṭṭitacchaviṃ - Syā.

² duggataṃ - Ma, PTS.

³ setodakā - Ma, Syā, PTS, Sīmu.

⁴ supatitthā - Syā, PTS.

105. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

106. Hỏi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

107. “Bậc hiền trí, đáng bi mẫn ở thế gian, đã nhìn thấy con đây bị khổ sở, vàng vọt, ốm o, đói ăn, lỏa lồ, có làn da nứt nẻ.

108. Ngài đã dâng đến các vị tỳ khưu vắt cơm, mảnh vải cỡ bằng bàn tay, và tô nước uống, rồi đã chỉ định sự cúng dường là dành cho con.

109. Xin ngài hãy nhìn xem quả báo của vắt cơm: Con thọ dụng bữa ăn có nhiều hương vị trong một ngàn năm, là người có dục lạc theo như ước muốn.

110-111. Xin ngài hãy nhìn xem quả thành tựu của mảnh vải cỡ bằng bàn tay là như thế nào: Thừa ngài, các vải mặc ở lãnh thổ của đức vua Nanda nhiều chừng nào, thì các vải vóc và các y phục bằng tơ lụa, sợi len, sợi lanh, và bông vải của con còn nhiều hơn thế ấy.

112. Chúng dư thừa và có trị giá cao, hơn nữa chúng treo lủng lẳng ở không trung; con đây chỉ khoác vào cái nào thích ý.

113. Xin ngài hãy nhìn xem quả thành tựu của tô nước uống là như thế nào: Có các hồ sen sâu thẳm, hình chữ nhật, đã khéo được hóa hiện ra.

114. Có nước trong, có những bến bãi xinh đẹp, mát mẻ, có mùi thơm, được che phủ bởi nhiều loại sen hồng và sen xanh, tràn ngập nước và phấn hoa.

115. Con đây hưởng lạc, nô đùa, vui sướng, không có sự sợ hãi từ bất cứ đâu. Thừa ngài, con đi đến để đánh lễ bậc hiền trí, đáng bi mẫn ở thế gian.”

Chuyện Nga Quý Samsāramocaka là thứ nhất.¹

¹ Tựa đề của câu chuyện này đúng ra phải là *Samsāramocakapetivatthu* - Chuyện Nữ Nga Quý Samsāramocaka.

2. 2

116. Naggā dubbaṇṇarūpāsi kisā dhamanisanthatā,
upphāsulike kisike kā nu tvaṃ idha tiṭṭhasī 'ti?
117. Ahaṃ te sakiyā mātā pubbe aññāsu jātisu,¹
uppannā² pettivisayaṃ³ khuppipāsasamappitā.⁴
118. Chaḍḍitaṃ khipitaṃ khelaṃ⁵ siṅghāṇikaṃ silesumaṃ,
vasaṅca ḍayhamānānaṃ vijātānaṅca lohitaṃ.
119. Vaṇitānaṅca yaṃ ghānasīsacchinnāna⁶ lohitaṃ,
khudāparetā bhuñjāmi itthipurisanissitaṃ.
120. Pubbalohitabhakkhāsmi⁷ pasūnaṃ mānusāna ca,⁸
alenā⁹ anagārā ca nīlamañcaparāyanā.
121. Dehi puttaka me dānaṃ datvāna uddisāhi¹⁰ me,
appeva nāma muñceyyaṃ¹¹ pubbalohitabhōjanā. (ti)
122. Mātuyā vacanaṃ sutvā upatissonukampako,
āmantayī moggallānaṃ anuruddhaṅca kappinaṃ.
123. Catasso kuṭiyo katvā saṅghe cātuddise¹² adā,
kuṭiyo annapānaṅca mātu dakkhiṇamādisi.
124. Samanantarānuddiṭṭhe vipāko udapajjatha,¹³
bhōjanaṃ pāṇiyaṃ vatthaṃ dakkhiṇāya idaṃ phalaṃ.
125. Tato suddhā sucivasanā kāsikuttamadhāriṇī,
vicittavatthābharaṇā kolitaṃ upasaṅkami.
126. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsenti disā sabbā osadhī viya tārakā.
127. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.

¹ jātisu - Ma, Syā, evaṃ sabbattha.² upannā - Ma, PTS.³ pttivisayaṃ - Syā, evaṃ sabbattha.⁴ khuppipāsā samappitā - Syā.⁵ khelaṃ - Ma, Syā, PTS.⁶ ghānaṃ sīsacchinnaṅca - Syā, evaṃ sabbattha.⁷ pubbalohitaṃ bhakkhāmi - Ma, Syā, PTS.⁸ mānusānaṅca - Syā.⁹ alenā - Ma, Syā, evaṃ sabbattha.¹⁰ datvā anvādisāhi - Ma;

datvā uddisāhi - Syā.

¹¹ mucceyyaṃ - Ma.¹² cātuddise - Syā.¹³ upapajjatha - Syā, PTS.

2. 2

116. “Này cô nàng lòi cả xương sườn, gầy guộc, nàng là ai mà đứng ở nơi đây, lỏa lồ, có vóc dáng xấu xí, ốm o, nổi đầy gân?”

117. “Tôi là mẹ của ngài trong những kiếp sống khác trước đây, đã bị sanh vào cảnh giới ngạ quỷ, bị gánh chịu sự đói khát.

118-119. Bị tác động bởi cơn đói, tôi ăn vật thuộc về người nữ và người nam: vật bị ói ra, vật bị khạc nhổ, nước miếng, nước mũi, đờm dãi, mỡ béo của những thi thể đang bị đốt cháy, và máu của những phụ nữ đang sanh, máu của những vết thương và của những vết cắt ở lỗ mũi và ở đầu.

120. Tôi có thức ăn là mủ máu của những loài thú nuôi và của những con người, không chốn nương tựa, và không nơi cư trú, có chỗ nghỉ ngơi là chiếc giường xám xanh (dùng khiêng tử thi).

121. Này con trai, hãy cho tôi vật thí, sau khi bố thí xin ngài hãy chỉ định (việc ấy là) dành cho tôi; được như thế thì tôi có thể thoát khỏi việc thọ thực mủ và máu.”

122. Sau khi lắng nghe lời nói của người mẹ, vị Upatissa,¹ bậc có lòng thương tưởng, đã thỉnh ý các vị Moggallāna, Anuruddha, và Kappina.

123. Sau khi thực hiện bốn liêu cốc, vị ấy đã dâng các liêu cốc và cơm ăn nước uống đến Hội Chúng bốn phương; vị ấy đã chỉ định sự cúng dường là dành cho người mẹ.

124. Khi được chỉ định thì quả thành tựu đã được sanh lên ngay lập tức: vật thực, nước uống, vải vóc; quả báo này là do sự cúng dường.

125. Do đó, nàng ấy (nữ ngạ quỷ) trở nên sạch sẽ, có y phục tinh khiết, có sự trang phục bằng vải hạng nhất của xứ Kāsī, có các đồ trang sức và các tấm vải nhiều màu sắc, đã đi đến gặp vị Kolita.

126. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.

127. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

¹ Upatissa là tên gọi của ngài Sāriputta, Kolita là tên gọi của ngài Moggallāna (ND).

128. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati. (ti)
129. Sāriputtassahaṃ¹ mātā pubbe aññāsu jātisu,
uppannā² pettivisayaṃ khuppipāsasamappitā.
130. Chaḍḍitaṃ khipitaṃ khelaṃ³ siṅghāṇikaṃ silesumaṃ,
vasaṅca ḍayhamānānaṃ vijātānaṅca lohitaṃ.
131. Vaṇitānaṅca⁴ yaṃ ghānasīsacchinnāna lohitaṃ,
khudāparetā bhuñjāmi⁵ itthipurisanissitaṃ.
132. Pubbalohitabhakkhāsmi⁶ pasūnaṃ mānusāna ca,⁷
alenā anagārā ca nīlamañcaparāyanā.
133. Sāriputtassa dānena modāmi akutobhayā,
muniṃ kāruṇikaṃ loke bhante⁸ vanditumāgatā ”ti.
Sāriputtatherassa mātupetavatthu dutiyaṃ.

2. 3

134. Naggā dubbaṇṇarūpāsi kisā dhamanisanthatā,
upphāsulike kisike kā nu tvam idha tiṭṭhasi? (ti)
135. Ahaṃ mattā tuvaṃ tissā sapattī te pure ahuṃ,
pāpakammaṃ karitvāna petalokamito gatā ’ti.
136. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena petalokamito gatā? (ti)
137. Caṇḍī ca pharusā cāsiṃ issukī maccharī saṭhā,⁹
tāhaṃ duruttaṃ¹⁰ vatvāna petalokamito gatā.¹¹

¹ sāriputtassāhaṃ - Ma;

sāriputtassāhaṃ - Syā.

² upapannā - Ma, PTS.

³ khelaṃ - Ma, PTS.

⁴ vaṇikānaṅca - Ma.

⁵ bhuñjissam - Syā.

⁶ pubbalohitaṃ bhakkhissam - Ma, Syā;

pubbalohitaṃ bhakkhāmi - PTS.

⁷ mānusānaṅca - Syā.

⁸ loke taṃ bhante - Syā.

⁹ saṭhī - PTS, Sīmu 2.

¹⁰ durattaṃ - PTS.

128. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, ta hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

129. “Tôi là mẹ của Sāriputta trong những kiếp sống khác trước đây, đã bị sanh vào cảnh giới ngạ quỷ, bị gánh chịu sự đói khát.

130-131. Bị tác động bởi cơn đói, tôi ăn vật thuộc về người nữ và người nam: vật bị ói ra, vật bị khạc nhổ, nước miếng, nước mũi, đờm dãi, mỡ béo của những thi thể đang bị đốt cháy, và máu của những phụ nữ đang sanh, máu của những vết thương và của những vết cắt ở lỗ mũi và ở đầu.

132. Tôi có thức ăn là mủ máu của những loài thú nuôi và của những con người, không chốn nương tựa, và không nơi cư trú, có chỗ nghỉ ngơi là chiếc giường xám xanh (dùng khiêng tử thi).

133. Nhờ vào sự bố thí của Sāriputta, tôi vui sướng, không có sự sợ hãi từ bất cứ đâu. Thưa ngài, tôi đi đến để đánh lễ bậc hiền trí, đấng bi mãn ở thế gian.”

Chuyện Ngạ Quỷ - Mẹ của Trưởng Lão Sāriputta là thứ nhì.¹

2. 3

134. “Này cô nàng lòi cả xương sườn, gầy guộc, nàng là ai mà đứng ở nơi đây, lỏa lồ, có vóc dáng xấu xí, ốm o, nổi đầy gân?”

135. “Tôi là Mattā, cô là Tissā, trước đây tôi đã là người vợ chung chồng với cô. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây tôi đã đi đến thế giới ngạ quỷ.”

136. “Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà từ nơi đây chị đã đi đến thế giới ngạ quỷ?”

137. “Tôi đã là người nhân tâm, thô lỗ, ganh tỵ, bòn xén, và xảo quyệt. Sau khi nói lời tồi tệ với cô, tôi đã đi đến thế giới ngạ quỷ.”

¹ Tựa đề của câu chuyện này đúng ra phải là *Sāriputtattherassa mātupetivatthu* - Chuyện Nữ Ngạ Quỷ - Mẹ của Trưởng Lão Sāriputta.

138. Sabbam¹ ahampi jānāmi yathā tvam caṇḍikā ahu,
aññañca kho taṃ pucchāmi kenāsi paṃsukuṇṭhitā.²
139. Sisaṃ nahātā tvam³ āsi sucivatthā alaṅkatā,
ahañca kho taṃ⁴ adhimattaṃ samalaṅkatatarā tayā.
140. Tassā me pekkhamānāya sāmikena samantayi,
tato me issā vipulā kodho me samajāyatha.
141. Tato paṃsuṃ gahetvāna paṃsunā taṃ hi okiriṃ,⁵
tassa kammavipākena tenamhi paṃsukuṇṭhitā. (ti)
142. Sabbam¹ ahampi jānāmi paṃsunā maṃ tvamokiri,
aññañca kho taṃ pucchāmi kena khajjasi⁶ kacchuyā. (ti)
143. Bhesajjahāri⁷ ubhayo vanantaṃ agamimhase,
tvañca bhesajjamāhari⁸ ahañca⁹ kapikacchuno.
144. Tassā tyājānamānāya seyyaṃ tyāhaṃ samokiriṃ,¹⁰
tassa kammavipākena tena khajjāmi kacchuyā.
145. Sabbam¹ ahampi jānāmi seyyaṃ me tvam samokiri,
aññañca kho taṃ pucchāmi kenāsi naggiyā tuvaṃ. (ti)
146. Sahāyānaṃ samayo āsi ñātīnaṃ samitī¹¹ ahu,
tvañca āmantitā āsi sasāmini¹² no ca kho ahaṃ.
147. Tassā tyājānamānāya dussantyāhaṃ apānudim,
tassa kammavipākena tenamhi naggiyā ahaṃ. (ti)

¹ saccam - Ma, Syā.

² paṃsukunthitā - Ma; kuṭṭhitā - Syā, Sīmu 1.

³ nhātā tuvaṃ - Ma; nahātā tuvaṃ - Syā.

⁴ taṃ - itisaddo Ma, Syā natthi.

⁵ vikīrihaṃ - Syā.

⁶ khajjāsi - Syā.

⁷ bhesajjahāri - Ma, Syā, PTS.

⁸ bhesajjamāhari - Syā.

⁹ aham pi - PTS.

¹⁰ samokiri - Syā.

¹¹ samitī - Syā.

¹² sasāmī - Syā.

138. “Em cũng biết tất cả, chị đã là người nhân tâm như thế nào. Nhưng giờ em hỏi chị việc khác, do việc gì chị bị bao phủ bởi bụi đất?”

139. “Cô đã gội đầu xong, có y phục sạch sẽ, đã được trang điểm, và tôi còn hơn cả cô, đã được trang điểm hơn cả cô.

140. Cô đã chuyện trò với chồng trong khi tôi đây đang quan sát; vì thế, tôi đã có sự ganh tỵ lớn lao, sự phân nộ đã nổi lên ở tôi.

141. Kế đó, tôi đã hốt bụi đất và đã trút bụi đất xuống chính cô; do quả thành tựu của nghiệp ấy, do việc ấy tôi bị bao phủ bởi bụi đất.”

142. “Em cũng biết tất cả, chị đã trút bụi đất xuống em. Nhưng giờ em hỏi chị việc khác, do việc gì chị bị day dứt bởi mụn ghẻ?”

143. “Là những người thu hái dược liệu, cả hai chúng ta đã đi vào trong rừng. Cô đã thu hái dược liệu, còn tôi đã thu hái loại cây *kapikacchu*.¹

144. Trong khi cô đây không hay biết, tôi đã rải rắc (*kapikacchu*) xuống giường của cô; do quả thành tựu của nghiệp ấy, do việc ấy tôi bị day dứt bởi mụn ghẻ.”

145. “Em cũng biết tất cả, chị đã rải rắc (*kapikacchu*) xuống giường của em. Nhưng giờ em hỏi chị việc khác, do việc gì chị bị lỏa lồ?”

146. “Đã có cuộc gặp gỡ của các thân hữu, là cuộc hội họp của các thân quyến, và cô đã được mời cùng với người chồng (chung), còn tôi thì không.

147. Trong khi cô đây không hay biết, tôi đã giấu đi y phục của cô; do quả thành tựu của nghiệp ấy, do việc ấy tôi bị lỏa lồ.”

¹ *Kapikacchu*: loại cây có lá và trái gây ngứa.

148. Sabbaṃ¹ ahampi jānāmi dussaṃ me tvaṃ apānudi,
aññañca kho taṃ pucchāmi kenāsi gūthagandhinī. (ti)
149. Tava gandhañca mālāñca paccagghañca vilepanaṃ,
gūthakūpe atāresim² taṃ pāpaṃ pakataṃ mayā,
tassa kammavipākena tenamhi gūthagandhinī. (ti)
150. Sabbaṃ¹ ahampi jānāmi naṃ pāpaṃ pakataṃ tayā,
aññañca kho taṃ pucchāmi kenāsi duggatā tvaṃ. (ti)
151. Ubhinnaṃ samakaṃ āsi yaṃ gehe vijjate dhanam,
santesu deyyadhammesu dīpaṃ nākāsimattano,
tassa kammavipākena tenamhi duggatā ahaṃ.
152. Tadeva maṃ tvaṃ avaca pāpakammaṃ nisevasi,
na hi pāpehi kammehi sulabhā hoti³ suggati.⁴
153. Vāmato tvaṃ maṃ⁵ paccesi athopi maṃ usuyyasi,⁶
passa pāpānaṃ kammānaṃ vipāko hoti yādiso.
154. Te gharadāsiyo āsuṃ⁷ tānevābharaṇāni me,
te caññe parivārentī⁸ na bhogā honti sassatā.
155. Idāni bhūtassa pitā āpaṇā gehamehīti,⁹
appeva te dade kiñci mā su tāva ito agā. (ti)
156. Naggā dubbaṇṇarūpāmhi kisā dhamanisanthatā,
kopīnametaṃ itthīnaṃ mā maṃ bhūtapitāddasa. (ti)
157. Handa kiṃ tāhaṃ¹⁰ dammi kiṃ vā ca te¹¹ karomyahaṃ,¹²
yena tvaṃ sukhitā assa sabbakāmasamiddhinī. (ti)

¹ saccaṃ - Ma, Syā.

² adhāresim - Ma, Syā.

³ sulabhāhosi - PTS.

⁴ suggatī ti - Ma; suggatiṃ - Syā.

⁵ maṃ tvaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁶ usūyasi - Ma; usuyyati - Syā.

⁷ te gharā tā ca dāsiyo - Ma.

⁸ paricārenti - Ma, PTS; parivārenti - Syā.

⁹ gehamehiti - Ma, PTS.

¹⁰ kiṃ vā tyāhaṃ - Ma; kiṃ tyāhaṃ - Syā.

¹¹ kiṃ vā tedha - Ma.

¹² karomahaṃ - Ma, Syā, PTS.

148. “Em cũng biết tất cả, chị đã giấu đi y phục của em. Nhưng giờ em hỏi chị việc khác, do việc gì chị có mùi của phân?”

149. “Tôi đã ném bỏ vật thơm, tràng hoa, và đầu thoa đất giá của cô vào hố phân, việc xấu xa ấy đã do tôi gây ra; do quả thành tựu của nghiệp ấy, do việc ấy tôi có mùi của phân.”

150. “Em cũng biết tất cả, việc xấu xa ấy đã do chị gây ra. Nhưng giờ em hỏi chị việc khác, do việc gì chị bị đọa vào khổ cảnh?”

151. “Tài sản hiện có trong nhà đã là thuộc về cả hai một cách bình đẳng. Trong khi các vật bố thí đang hiện hữu, tôi đã không tạo lập hòn đảo (nương nhờ) cho bản thân; do quả thành tựu của nghiệp ấy, do việc ấy tôi bị đọa vào khổ cảnh.

152. Chính vào lúc ấy, cô đã nói với tôi rằng: ‘Chị theo đuổi nghiệp ác, bởi vì với những nghiệp ác, nhân cảnh là không dễ đạt được.’”

153. “Chị đến với em bằng cách chống đối, và còn ganh tỵ với em nữa. Chị hãy nhìn xem quả thành tựu của những nghiệp ác là như thế nào.

154. Nhà cửa và các tớ gái ấy, luôn cả các đồ trang sức này đã là của chị, và chúng đang phục vụ những kẻ khác; các của cải là không trường cửu.

155. Giờ này, cha của Bhūta từ chợ đi về nhà có lẽ sẽ bố thí cho chị vật gì đó; cho đến khi ấy chị chờ rời khỏi đây.”

156. “Tôi thì lỏa lồ, có vóc dáng xấu xí, gầy guộc, nổi đầy gân. Việc này là điều xấu hổ của hàng phụ nữ; chờ để cha của Bhūta nhìn thấy tôi.”

157. “Nào, vật gì em sẽ biếu chị, hoặc là điều gì em làm cho chị, qua đó chị có thể được hạnh phúc, có sự thành tựu mọi điều mong mỏi?”

158. Cattāro bhikkhū saṅghato cattāro puna puggalā,
aṭṭha bhikkhū bhojayitvā mama dakkhiṇamādisa,¹
tadāhaṃ sukhitā hessaṃ sabbakāmasamiddhinī.
159. Sādhūti sā paṭissutvā bhojayitvāṭṭha² bhikkhavo,
vatthehacchādayitvāna³ tassā dakkhiṇamādisi.
160. Samanantarānuddiṭṭhe vipāko udapajjatha,
bhojanacchādanapānīyaṃ dakkhiṇāya idaṃ phalaṃ.
161. Tato suddhā sucivasanā kāsikuttamadhāriṇī,
vicittavatthābharaṇā sapattiṃ upasaṅkami.
162. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsenti disā sabbā osadhī viya tārakā.
163. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
164. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti?
165. Ahaṃ mattā tvaṃ tissā sapattī te pure ahaṃ,
pāpakammaṃ karitvāna petalokamito gatā.
166. Tava dānena dinnena⁴ modāmi akutobhayā,
ciraṃ jīvāhi bhagini⁵ saha sabbehi ñātibhi.
167. Asokaṃ virajaṃ ṭhānaṃ āvāsaṃ vasavattinaṃ
idha dhammaṃ caritvāna dānaṃ datvāna sobhane,
vineyya maccheramalaṃ samūlaṃ
aninditā saggamupehi⁶ ṭhānan 'ti.

Mattāpetavatthu tatiyaṃ.

¹ dakkhiṇamādisi - Syā.

² bhojayitvā aṭṭha - Syā.

³ vatthehichādayitvāna - Syā.

⁴ dinnena dānena - Ma.

⁵ bhagini - PTS.

⁶ saggamupehi - Syā.

158. “Bốn vị tỳ khưu (thinh) từ Hội Chúng, và bốn vị nữa (thinh) cá nhân, sau khi dâng bữa ăn đến tám vị tỳ khưu, hãy chỉ định sự cúng dường là dành cho tôi. Khi ấy, tôi sẽ được hạnh phúc, có sự thành tựu mọi điều mong mỏi.”

159. “Tốt lắm!” Sau khi thỏa thuận, nàng ấy đã dâng bữa ăn đến tám vị tỳ khưu, đã khoác lên (các vị) với những tấm vải, rồi đã chỉ định sự cúng dường là dành cho nữ ngạ quỷ ấy.

160. Khi được chỉ định thì quả thành tựu đã được sanh lên ngay lập tức: vật thực, y phục, nước uống; quả báo này là do sự cúng dường.

161. Do đó, nàng ấy (nữ ngạ quỷ) trở nên sạch sẽ, có y phục tinh khiết, có sự trang phục bằng vải hạng nhất của xứ Kāsī, có các đồ trang sức và các tấm vải nhiều màu sắc, đã đi đến gặp người nữ có chung chồng.

162. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.”

163. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

164. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, tôi hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

165. “Tôi là Mattā, cô là Tissā, trước đây tôi đã là người vợ có chung chồng với cô. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây tôi đã đi đến thế giới ngạ quỷ.”

166. Nhờ vào vật thí đã được cô dâng cúng, tôi vui sướng, không có sự sợ hãi từ bất cứ đâu. Nay em gái, mong rằng cô sống thọ cùng với tất cả thân quyến.

167. Nơi chốn không sâu muộn, xa lìa luyến ái, là chỗ trú ngụ của các vị có quyền lực. Nay người đẹp, ở đây sau khi thực hành Giáo Pháp, sau khi dâng cúng vật thí, sau khi loại trừ ô nhiễm của sự bòn xén luôn cả gốc rễ, không bị chê trách, mong rằng cô đi đến nơi chốn cõi Trời.”

Chuyện Ngạ Quỷ Mattā là thứ ba.¹

¹ Tựa đề của câu chuyện này đúng ra phải là *Mattāpetivatthu* - Chuyện Nữ Ngạ Quỷ Mattā.

2. 4

168. Kālī dubbaṇṇarūpāsī pharusā bhīrudassanā,
piṅgalāsī kaḷārāsī na taṃ maññāmi mānusin 'ti.
169. Ahaṃ nandā nandasena¹ bhariyā te pure ahaṃ,
pāpakammaṃ karitvāna petalokamito gatā 'ti.
170. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena petalokamito gatā. (ti)
171. Caṇḍī pharusavācā ca tayi cāsiṃ agāravā,²
tāhaṃ duruttaṃ vatvāna petalokamito gatā.²
172. Handuttariyaṃ³ dadāmi te imaṃ⁴ dussaṃ nivāsaya,
imaṃ dussaṃ nivāsetvā ehi nessāmi taṃ gharaṃ.
173. Vatthañca annapānañca lacchasi tvaṃ gharaṃ gatā,
putte ca te passissasi sunisāyo⁵ ca dakkhasi. (ti)
174. Hatthena hatthe te dinnaṃ na mayhaṃ upakappati,
bhikkhū ca sīlasampanne vītarāge bahussute.
175. Tappehi annapānena mama dakkhiṇamādisa,⁶
tadāhaṃ sukhitā hessaṃ sabbakāmasamiddhinī. (ti)
176. Sādhūti so paṭissutvā dānaṃ vipulamākiri,
annaṃ pānaṃ⁷ khādaniyaṃ vattha⁸senāsanāni ca.
177. Chattaṃ gandhañca mālañca vividhā ca upāgatā,⁹
bhikkhū ca sīlasampanne vītarāge bahussute,
tappetvā annapānena tassā dakkhiṇamādisi.
178. Samanantarānuddiṭṭhe vipāko udapajjatha,¹⁰
bhojanacchādanapāniyaṃ dakkhiṇāya idaṃ phalaṃ.
179. Tato suddhā sucivasanā kāsikuttamadhāriṇī,
vicittavatthābharaṇā sāmikaṃ upasaṅkami.

¹ nandisena - Ma.

² caṇḍī ca pharusā cāsiṃ tayi cāpi agāravā - Ma;
caṇḍī ca pharusā cāsi tayi cāsi agāravā - Syā.

³ handuttariyaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁴ idaṃ - PTS.

⁵ sunisāyo - Ma, PTS; sunisāye - Syā.

⁶ ādisi - Syā.

⁷ annapānaṃ - Syā.

⁸ vatthaṃ - Syā; vatthā- PTS.

⁹ upāhanā - Ma, Syā, PTS.

¹⁰ upapajjatha - Syā, PTS.

2. 4

168. “Nàng đen đui, có vóc dáng xấu xí, thô kệch, có dáng vẻ ghê rợn, có mắt đỏ ngầu, có răng vàng khè, tôi nghĩ rằng nàng không phải loài người?”

169. “Này Nandasena, tôi là Nandā, trước đây tôi đã là vợ của ông. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây tôi đã đi đến thế giới ngạ quỷ.”

170. “Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà từ nơi đây nàng đã đi đến thế giới ngạ quỷ?”

171. Tôi đã là người nhân tâm, có lời nói thô lỗ, không tôn trọng ông. Sau khi nói lời tồi tệ với ông, tôi đã đi đến thế giới ngạ quỷ.”

172. “Này, tôi cho nàng tấm choàng. Nàng hãy quấn mảnh vải này vào. Sau khi quấn vào mảnh vải này, hãy đi đến, ta sẽ đưa nàng về nhà.

173. Khi nàng đã đi đến nhà, nàng sẽ nhận được y phục, cơm ăn và nước uống. Nàng sẽ trông thấy những đứa con trai của nàng, và nhìn xem những cô con dâu.”

174-175. “Vật thí của ông đầu tay trao tay vẫn không lợi ích cho tôi. Ông hãy làm toại ý các vị tỳ khưu đầy đủ giới hạnh, đã lìa luyến ái, có sự nghe nhiều (học rộng), với cơm ăn và nước uống, rồi chỉ định sự cúng dường là dành cho tôi. Khi ấy, tôi sẽ được hạnh phúc, có sự thành tựu tất cả các dục lạc.”

176-177. “Tốt lắm!” Sau khi thỏa thuận, vị ấy đã thực hiện dồi dào vật thí: cơm ăn, nước uống, vật thực cúng, vải vóc, chỗ trú ngụ, lọng che, vật thơm, tràng hoa, và nhiều loại giày dép. Sau khi làm toại ý các vị tỳ khưu đầy đủ giới hạnh, đã lìa luyến ái, có sự nghe nhiều (học rộng), với cơm ăn và nước uống, rồi đã chỉ định sự cúng dường là dành cho nữ ngạ quỷ ấy.

178. Khi được chỉ định thì quả thành tựu đã được sanh lên ngay lập tức: vật thực, y phục, nước uống; quả báo này là do sự cúng dường.

179. Do đó, nàng ấy (nữ ngạ quỷ) trở nên sạch sẽ, có y phục tinh khiết, có sự trang phục bằng vải hạng nhất của xứ Kāsī, có các đồ trang sức và các tấm vải nhiều màu sắc, đã đi đến gặp người chồng.

180. Abhikkantena vaṇṇena yā tvaṃ tiṭṭhasi devate,
obhāsenti disā sabbā osadhī viya tārakā.
181. Kena te tādiso vaṇṇo kena te idhamijjhati,
uppajjanti ca te bhogā ye keci manaso piyā.
182. Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve
manussabhūtā kimakāsi puññaṃ,
kenāsi evaṃ jalitānubhāvā
vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati 'ti.
183. Ahaṃ nandā nandasena¹ bhariyā te pure ahuṃ,
pāpakammaṃ karitvāna petalokamito gatā.
184. Tava dinnena dānena modāmi akutobhayā,
ciraṃ jīvāhi² gahapati saha sabbhehi ñātibhi.
185. Asokaṃ virajaṃ ṭhānaṃ³ āvāsaṃ vasavattinaṃ,
idha dhammaṃ caritvāna dānaṃ datvāna⁴ gahapati.
vineyya maccheramalaṃ samūlaṃ,
anindito saggamupehi⁵ ṭhānaṃ 'ti.

Nandāpetavatthu catutthaṃ.

2. 5

186. Alaṅkato maṭṭakuṇḍalī⁶
mālādhārī⁷ haricandanussado,
bāhā paggayha kandasi
vanamajjhe kiṃ dukkhito tuvaṇ 'ti?
187. Sovaṇṇamayo pabhassaro
uppanno rathapañjaro mama,
tassa cakkayugaṃ na vindāmi
tena dukkhena jahissaṃ⁸ jīvitan 'ti.
188. Sovaṇṇamayaṃ maṇimayaṃ
lohitaṅkamayaṃ⁹ atha rūpiyāmayam,¹⁰
ācikkha me bhaddamāṇava
cakkayugaṃ paṭilābhayāmi¹¹ te 'ti.

¹ nandisena - Ma.

² jīva - Ma, Syā, PTS, Sīmu.

³ khemaṃ - Ma.

⁴ datvā - Ma.

⁵ saggamupesi - Syā.

⁶ maṭṭhakuṇḍalī - Ma, Syā.

⁷ mālādhārī - Ma.

⁸ jahāmi - Ma;

jahissāmi - Syā.

⁹ lohitaṅkamayaṃ - Ma;

lohitaṅgamayaṃ - Syā;

lohamayaṃ - katthaci.

¹⁰ rūpiyamayaṃ - Ma, Syā.

¹¹ paṭipādayāmi - Ma.

180. “Hỡi nàng tiên, nàng đứng, với màu da nổi bật, khiến cho khắp các phương sáng rực lên, ví như ngôi sao *osadhī*.”

181. Do điều gì nàng có được màu da như thế ấy? Do điều gì mà (sự việc) được thành tựu cho nàng ở nơi đây? Và (do điều gì mà) các sự hưởng thụ thích ý sanh lên cho nàng?

182. Hỡi nàng tiên có đại oai lực, tôi hỏi nàng: ‘Khi là con người, nàng đã làm việc phước thiện gì? Do điều gì mà nàng có oai lực được rực sáng như vậy, và màu da của nàng chiếu sáng khắp các phương?’”

183. “Này Nandasena, tôi là Nandā, trước đây tôi đã là vợ của chàng. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây tôi đã đi đến thế giới ngạ quỷ.”

184. Nhờ vào vật thí đã được chàng dâng cúng, tôi vui sướng, không có sự sợ hãi từ bất cứ đâu. Này gia chủ, mong rằng chàng sống thọ cùng với tất cả thân quyến.

185. Nơi chốn không sâu muộn, xa lìa luyến ái, là chỗ trú ngụ của các vị có quyền lực. Này gia chủ, ở đây sau khi thực hành Giáo Pháp, sau khi dâng cúng vật thí, sau khi loại trừ ô nhiễm của sự bòn xén luôn cả gốc rễ, không bị chê trách, mong rằng chàng đi đến nơi chốn cõi Trời.”

Chuyện Ngạ Quỷ Nandā là thứ tư.¹

2. 5

186. “Người đã được trang điểm, có bông tai đã được đánh bóng, có mang tràng hoa, có bôi xức trầm hương màu vàng, sau khi gơ hai cánh tay lên rồi than khóc ở giữa khu rừng, người bị khổ đau điều gì?”²

187. “Khung xe làm bằng vàng, rực rỡ, được phát sanh lên cho tôi. Tôi không tìm ra cặp bánh xe cho nó. Vì nỗi khổ đau ấy, tôi sẽ từ bỏ mạng sống.”

188. “Nó làm bằng vàng, làm bằng ngọc ma-ni, làm bằng hồng ngọc, hay làm bằng bạc? Này người thanh niên hiền thiện, người hãy nói với ta. Ta sẽ giúp cho người đạt được cặp bánh xe.”

¹ Tựa đề của câu chuyện này đúng ra phải là *Nandāpetivattthu* - Chuyện Nữ Ngạ Quỷ Nandā.

² Câu chuyện này giống như câu chuyện *Thiên Cung* của *Maṭṭakuṇḍalī* ở *Vimānavatthupāḷi* - *Chuyện Thiên Cung* (các trang 198-203).

189. So māṇavo tassa pāvadi
candasuriyā¹ ubhayettha dissare,
sovaṇṇamayo ratho mama
tena cakkayugena sobhatī 'ti.
190. Bālo kho tvamasi māṇava
yo tvaṃ patthayase² apatthiyaṃ,
maññāmi tvaṃ marissasi
na hi tvaṃ³ lacchasi candasuriye 'ti.⁴
191. Gamanāgamanampi dissati
vaṇṇadhātu ubhayettha vīthiyo,⁵
peto pana⁶ kālakato na dissati
konidha kandataṃ bālyataro 'ti.
192. Saccam kho vadesi māṇava
ahameva kandataṃ bālyataro,
candaṃ viya dārako rudaṃ
petam kālakatābhipatthayaṃ.⁷
193. Ādittam vata maṃ santaṃ ghatasittamva pāvakaṃ,
vārinā viya osiṅcaṃ sabbaṃ nibbāpaye daram.
194. Abbahī⁸ vata me sallaṃ sokaṃ hadayanissitaṃ,
yo me sokaparetassa puttasokaṃ apānudi.
195. Svāhaṃ abbūḷhasallosmi sītibhūtosmi⁹ nibbuto,
na socāmi na rodāmi tava sutvāna māṇava. (ti)
196. Devatā nusi gandhabbo ādu¹⁰ sakko purindado,
ko vā tvaṃ kassa vā putto kathaṃ jānemu taṃ mayaṃ. (ti)
197. Yañca kandasi yañca rodasi
puttaṃ ālāhane sayam dahitvā,¹¹
svāhaṃ kusalam karitvā¹² kammaṃ
tidasānaṃ sahavyataṃ patto.¹³
198. Appaṃ vā bahum vā nāddasāma
dānaṃ dadantassa sake agāre,
uposathakammaṃ vā tādisaṃ
kena kammena gatosi devalokan 'ti.

¹ candamasuriyā - Syā.

² patthayasi - Syā.

³ tvaṃ - Syā, PTS.

⁴ candimasūriye ti - Ma;

candimasuriye ti - Syā.

⁵ ubhayattha vīthiyā - Ma, Syā, PTS.

⁶ pana - itisaddo Ma na dissate.

⁷ kālakatābhipatthayin ti - Ma; kālakatābhipatthayan ti - Syā, PTS.

⁸ abbūḷhaṃ - Syā.

⁹ sītabhūtosmi - Syā.

¹⁰ adu - Ma; ādū - Syā.

¹¹ dahitvā - Syā.

¹² karitvāna - Syā.

¹³ gato ti - Ma;

patto ti - Syā, PTS.

189. Người thanh niên ấy đã nói với ông ấy rằng: “Ở đây, mặt trăng và mặt trời được nhìn thấy; cỗ xe của tôi, làm bằng vàng, được chói sáng với cặp bánh xe ấy.”

190. “Này người thanh niên, người quả thật khờ dại, người mong mọi vật không thể mong mỏi. Ta nghĩ rằng người sẽ chết bởi vì người sẽ không đạt được mặt trăng và mặt trời.”

191. “Việc đi và đến (của mặt trăng và mặt trời) còn được nhìn thấy. Ở đây, màu sắc và bản chất của cả hai là theo trình tự. Trái lại, người chết, đã qua đời, không được nhìn thấy. Vậy ở đây, trong hai người đang khóc lóc, người nào khờ dại hơn?”

192. “Này người thanh niên, quả nhiên người nói đúng sự thật. Trong hai người đang khóc lóc, chính ta là khờ dại hơn. Ta đang mong mỏi người chết, đã qua đời, ví như đứa bé trai đang khóc đòi mặt trăng.”

193. “Quả thật, trong khi tôi đang bị thiêu đốt tựa như ngọn lửa được rưới bơ lỏng, người ấy có thể đập tắt tất cả nỗi buồn bực như là đang rưới nước xuống.

194. Khi tôi bị sâu muộn chế ngự, người nào đã xua đi nỗi sâu muộn về người con trai của tôi, người ấy quả thật đã rút ra mũi tên sâu muộn đã cắm vào trái tim của tôi.

195. Chính tôi đây, có mũi tên đã được rút ra, có trạng thái mát lạnh, đã được an tịnh. Này người thanh niên, sau khi lắng nghe người, tôi không sâu muộn, không khóc lóc.”¹

196. “Phải chăng người là Thiên nhân, là nhạc sĩ Thiên đình, hay là (Chúa Trời) Sakka, người đã bố thí trước đây? Người là ai, hay là con trai của ai, làm thế nào chúng tôi có thể nhận biết người?”

197. “Đứa con trai nào mà ông đã tự mình thiêu đốt ở nơi hỏa táng rồi than vãn và khóc lóc, người ấy chính là tôi; sau khi làm việc thiện, tôi đã đạt đến sự cộng trú ở cõi Ba Mươi (Ba).”

198. “Chúng tôi đã không nhìn thấy vật thí ít hay nhiều của người trong khi người bố thí ở nhà mình, hay việc làm vào ngày trai giới tương tự như thế ấy; do nghiệp nào mà người đã đi đến thế giới của chư Thiên?”

¹ Ba câu kệ 193-195 là lời vị Bà-la-môn ca ngợi người thanh niên (Sđd. 326).

199. Ābādhikoḥaṃ dukkhito bālḥagilāno¹
 āturarūpomhi² sake nivesane,
 buddhaṃ vigatarajaṃ vitiṇṇakaṅkhaṃ
 addakkiṃ sugataṃ anomapaññaṃ.
200. Svāhaṃ muditamano pasannacitto
 añjaliṃ akariṃ tathāgatassa,
 tāhaṃ kusalaṃ karitvā³ kammaṃ
 tidasānaṃ sahavyataṃ patto.⁴
201. Acchariyaṃ vata abbhutaṃ⁵
 añjalikammassa ayamādiso vipāko,
 ahampi muditamano pasannacitto
 ajjeva buddhaṃ saraṇaṃ vajāmi. (ti)
202. Ajjeva buddhaṃ saraṇaṃ vajāhi
 dhammañca saṅghañca pasannacitto,
 tatheva sikkhāya padāni pañca
 akhaṇḍaphullāni samādiyassu.
203. Pāṇātipātā viramassu khippaṃ
 loke adinnaṃ parivajjayassu,
 amajjapo mā⁶ ca musā bhaṇāhi
 sakena dārena ca hohi tuṭṭho. (ti)
204. Atthakāmosi me yakkha hitakāmosi devate,
 karomi tuyhaṃ vacanaṃ tvaṃsi ācariyo mama.
205. Upemi saraṇaṃ buddhaṃ dhammañcāpi anuttaraṃ,
 saṅghañca naradevassa gacchāmi saraṇaṃ ahaṃ.
206. Pāṇātipātā viramāmi khippaṃ
 loke adinnaṃ parivajjayāmi,
 amajjapo no ca musā bhaṇāmi
 sakena dārena ca homi tuṭṭho ”ti.

Maṭṭakuṇḍalīpetavatthu pañcamam.

2. 6

207. Uṭṭhehi kaṇha kiṃ sesi ko attho supanena te,
 yo ca tuyhaṃ sako bhātā hadayaṃ cakkhuñca⁷ dakkhiṇaṃ,
 tassa vātā baliyanti sasam⁸ jappati kesava. (ti)

¹ gilāno - Ma, Syā, PTS.

² āturarūpomhi - Syā.

³ karitvāna - Ma, Syā, PTS.

⁴ gato ti - Ma;

patto ti - Syā, PTS.

⁵ abbhutaṃ vata - Ma;

abbhūtaṃ vata - Syā; abbhūtaṃ - PTS.

⁶ amajjapo no - Syā.

⁷ cakkhu ca - Ma; cakkhuṃ va - PTS.

⁸ ghato - Syā, PTS.

199. “Tôi là người có bệnh, bị khổ sở, là người bệnh, có dáng vóc bệnh hoạn ở trong căn nhà của mình. Tôi đã nhìn thấy đức Phật, bậc đã xa lìa ô nhiễm, vị đã vượt qua hoài nghi, đấng Thiện Thệ, có trí tuệ tuyệt vời.

200. Chính tôi đây, với ý vui mừng, với tâm tịnh tín, đã thực hiện việc chấp tay đến đức Như Lai. Sau khi làm việc thiện ấy, tôi đã đạt đến sự cộng trú ở cõi Ba Mười (Ba).”

201. “Thật là kỳ diệu, phi thường! Quả thành tựu này của việc chấp tay là như thế. Tôi cũng vậy, với ý vui mừng, với tâm tịnh tín, tôi đi đến nương nhờ đức Phật ngay ngày hôm nay.”

202. “Ngay ngày hôm nay, với tâm tịnh tín ông hãy đi đến nương nhờ đức Phật, Giáo Pháp, và Hội Chúng. Tương tự y như thế, ông hãy thọ trì năm điều học không bị bề vỡ hay sút mẻ.

203. Ông hãy lập tức kiêng chừa việc giết hại mạng sống, hãy xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời, chớ có việc uống chất say và nói lời dối trá, và hãy vui thích (chi) với người vợ của mình.”

204. “Thưa vị Dạ-xoa, ngài là người mong mọi sự tốt đẹp cho tôi. Thưa vị Thiên nhân, ngài là người mong mọi sự lợi ích cho tôi. Tôi thực hành lời nói của ngài; ngài là thầy dạy học của tôi.

205. Tôi đi đến nương nhờ đức Phật, luôn cả Giáo Pháp vô thượng, và tôi đi đến nương nhờ Hội Chúng thuộc về vị Trời của nhân loại.

206. Tôi lập tức kiêng chừa việc giết hại mạng sống, tôi xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời, không có việc uống chất say, và tôi không nói lời dối trá, và tôi vui thích (chi) với người vợ của mình.”

Chuyện Ngạ Quỷ Maṭṭakuṇḍalī là thứ năm.

2. 6

207. “Này Kaṇha, hãy đứng dậy. Việc gì ngài lại nằm? Lợi ích gì cho ngài với việc chiêm bao? Và này Kesava, người em trai ruột, trái tim và con mắt phải của ngài, cậu ấy bị các cơn gió xâm nhập, rồi lăm bắm về con thỏ.”

208. Tassa taṃ vacanaṃ sutvā rohiṇeyyassa kesavo,
taramānarūpo utṭhāsi¹ bhātusokena aṭṭito.
209. Kinnu ummattarūpova kevalaṃ dvārakaṃ imaṃ,
saso sasoti lapasi kīdisaṃ sasamicchasi.
210. Sovaṇṇamayaṃ maṇimayaṃ lohamayaṃ atha rūpiyāmayam,²
saṅkhasilāpavālamayaṃ kārayissāmi te sasam.
211. Santi aññepi sasakā araññe vanagocarā,³
tepi te ānayissāma⁴ kīdisaṃ sasamicchasi. (ti)
212. Nāhamete sase icche ye sasā paṭhavinissitā,⁵
candato sasamicchāmi taṃ me āhara⁶ kesava. (ti)
213. So nūna madhuraṃ ñāti jīvitaṃ vijahissasi,
apatthayaṃ⁷ patthayasi candato sasamicchasi.
214. Evañce kaṇha jānāsi yathaññamanusāsasi,⁸
kasmā pure mataṃ puttaṃ ajjāpi anusocasi.⁹
215. Ye na¹⁰ labbhā manussena amanussena vā pana,
jāto me mā mari¹¹ putto kuto labbhā alabbhiyaṃ.
216. Na mantā mūlabhesajjā osadhehi¹² dhanena vā,
sakkā ānaituṃ kaṇha yaṃ petamanusocasi.
217. Mahaddhanā mahābhogā raṭṭhavantopi khattiyā,
pahūtadhanadhaññā ye¹³ tepi no ajarāmarā.
218. Khattiyā brāhmaṇā vessā suddā caṇḍālapukkusā,
ete caññe ca jātiyā tepi no ajarāmarā.
219. Ye mantam parivattenti chaḷaṅgaṃ brahmacintitaṃ,
ete caññe ca jātiyā¹⁴ tepi no ajarāmarā.

¹ utṭhāsi - Ma, Syā, PTS.

² rūpiyamayaṃ - Ma, Syā.

³ araññavanagocarā - Ma, Syā.

⁴ ānayissāmi - Ma, Syā, PTS.

⁵ paṭhavinissitā - Ma, PTS, Sīmu;

paṭhavinissitā - Syā.

⁶ ohara - Ma, Syā, PTS.

⁷ apatthiyaṃ - Ma, PTS.

⁸ anusasāsi - Syā.

⁹ manusocasi - Ma;

anusocasi ti - PTS.

¹⁰ na yaṃ - Ma; na taṃ - Syā.

¹¹ mari - Ma.

¹² osathehi - Syā.

¹³ pahūtadhanadhaññāse - Ma, Syā, PTS.

¹⁴ vijjāya - Syā, PTS.

208. Sau khi lắng nghe lời nói ấy của vị Rohiṇeyya ấy, Kesava đã đứng dậy với vẻ vội vã, bị khổ sở bởi nỗi sầu muộn về người em trai.

209. “Có phải em, tựa như người điên (đi lang thang) khắp cả Dvāravatī này, lái nhải rằng: ‘Con thỏ, con thỏ.’ Em thích con thỏ loại như thế nào?”

210. Anh sẽ bảo làm cho em con thỏ; nó làm bằng vàng, làm bằng ngọc ma-ni, làm bằng hồng ngọc, làm bằng bạc, hay làm bằng đá quý san hô?

211. Cũng có những loài thỏ nhỏ khác ở rừng, sinh sống ở trong rừng, chúng ta cũng sẽ bắt chúng về. Em thích con thỏ loại như thế nào?”

212. “Em không thích những con thỏ ấy, những con thỏ nướng nấu ở trái đất, em thích con thỏ từ mặt trăng. Nay Kesava, hãy mang nó lại cho em.”

213. “Này người bà con, đúng là em đây sẽ lìa bỏ cuộc sống ngọt ngào. Em mong mọi vật không thể mong mỏi, em thích con thỏ từ mặt trăng.”

214. “Này Kaṇha, nếu anh biết là như vậy thì anh mới nên khuyên bảo người khác như thế; tại sao đến bây giờ anh vẫn sầu muộn về đứa con trai đã chết trước đây?”

215. Những việc nào không thể đạt được bởi con người hoặc ngay cả phi nhân (như là): ‘Mong rằng đứa con trai đã được sanh ra của tôi đừng chết,’ do đâu mà điều không thể đạt được sẽ trở nên đạt được?

216. Này Kaṇha, không thể đưa người quá vắng mà anh sầu muộn trở về bằng chú thuật, bằng thuốc men từ rễ cây, bằng các thần dược, hoặc bằng tài sản.

217. Những người có tài sản lớn, có của cải lớn, thậm chí những Sát-đế-ly cai quản vương quốc, có dồi dào tài sản và lúa gạo, ngay cả những người ấy cũng không phải là không già không chết.

218. Các vị Sát-đế-ly, Bà-la-môn, thương buôn, nô lệ, hạ tiện, hốt rác, những người này và những người khác là do sự sanh ra, ngay cả những người ấy cũng không phải là không già không chết.

219. Những người nào trì tụng chú thuật (Vệ Đà) gồm sáu phần đã được nghĩ ra bởi đấng Brahmā, những người này và những người khác là do sự sanh ra, ngay cả những người ấy cũng không phải là không già không chết.

220. Isayo vāpi ye santā saññatattā tapassino,
sariraṃ tepi kālena vijahanti tapassino.
221. Bhāvitattā arahanto katakiccā anāsavā,
nikkhipanti imaṃ dehaṃ puññapāparikkhayā. (ti)
222. Ādittaṃ vata maṃ santaṃ ghatasittaṃva pāvakaṃ,
vāriṇā viya osiñcaṃ sabbhaṃ nibbāpaye daraṃ.
223. Abbūḷhaṃ¹ vata me sallaṃ sokaṃ hadayanissitaṃ,
yo me sokaparetassa puttasokaṃ apānudi.
224. Svāhaṃ abbūḷhasallosmi sītibhūtosmi nibbuto,
na socāmi na rodāmi tava sutvāna bhātika.²
225. Evaṃ karonti sappaññā ye honti anukampakā,
vinivattayanti³ sokamhā ghato jeṭṭhaṃva bhātaraṃ,
226. Yassa etādisā honti amaccā paricārakā,⁴
subhāsitena anventi⁵ ghato⁶ jeṭṭhaṃva bhātaraṃ ”ti.

Kaṇhapetavatthu chaṭṭhaṃ.

2. 7

227. Naggo dubbaṇṇarūposi kiso dhamanisanthato,
upphāsuliko kisiko ko nu tvamasi mārisa. (ti)
228. Ahaṃ bhadante petomhi duggato yamalokiko,
pāpakammaṃ karitvāna petalokamito gato. (ti)
229. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena petalokamito gato.

¹ abbaḥi - Ma; abbūḷhi - Syā.

² bhāsitaṃ - Syā, PTS, Sī.

³ nivattayanti - Ma, Syā.

⁴ paricārikā - Syā.

⁵ anevanti - Syā; anvesi - PTS.

⁶ ghaṭo - Ma, Syā.

220. Hoặc ngay cả những vị ẩn sĩ là các đạo sĩ khổ hạnh, có sự an tịnh, có bản thân đã được kiềm chế, ngay cả những vị đạo sĩ khổ hạnh ấy cũng lìa bỏ cơ thể theo thời gian.

221. Ngay cả những vị A-la-hán có bản thân đã được tu tập, có phận sự đã được làm xong, không còn lậu hoặc, cũng quăng bỏ thân xác này do sự diệt tận của thiện và ác.”

222. “Quả thật, trong khi tôi đang bị thiêu đốt tựa như ngọn lửa được rưới bơ lỏng, người ấy có thể dập tắt tất cả nỗi buồn bực như là đang rưới nước xuống.

223. Khi tôi bị sâu muộn chế ngự, người nào đã xua đi nỗi sâu muộn về người con trai của tôi, người ấy quả thật đã rút ra mũi tên sâu muộn đã cắm vào trái tim của tôi.

224. Chính tôi đây, có mũi tên đã được rút ra, có trạng thái mát lạnh, đã được an tịnh. Nay em trai, sau khi lắng nghe em, anh không sâu muộn, không khóc lóc.”

225. Những bậc có trí tuệ hành xử như thế, họ là những bậc có lòng thương tưởng; các vị giúp cho vượt qua nỗi sâu muộn, tựa như Ghata (đã làm) đối với người anh trai vậy.

226. Người nào có những người cộng sự, những người hầu cận như thế ấy, tháp tùng với lời nói khôn khéo, tựa như Ghata (đã làm) đối với người anh trai vậy.”

Chuyện Ngạ Quỷ của Kapaha là thứ sáu.

2. 7

227. “Ông lỏa lồ, có vóc dáng xấu xí, ốm o, nổi đầy gân, lòi cả xương sườn, gầy guộc. Nay ông, vậy thì ông là ai?”

228. “Thưa quý ngài, tôi là ngạ quỷ bị đọa đày, thuộc cõi Dạ-ma. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây tôi đã đi đến thế giới ngạ quỷ.”

229. “Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà từ nơi đây ông đã đi đến thế giới ngạ quỷ?”

230. Nagaraṃ atthi dasannānaṃ¹ erakacchanti vissutaṃ,
tattha seṭṭhi² pure āsiṃ dhanapālotaṃ maṃ viduṃ.³
231. Asīti sakaṭavāhānaṃ hiraññaṃ ahoṣi me,
pahūtaṃ me jātarūpaṃ muttā veḷuriyā bahū.
232. Tāva mahaddhanassāpi⁴ na me dātuṃ piyaṃ ahu,
pidahitvā dvāraṃ bhuñjāmi⁵ mā maṃ yācanakāddasaṃ.
233. Assaddho maccharī cāsiṃ⁶ kadariyo paribhāsako,
dadantānaṃ karontānaṃ vārayissaṃ bahujaṇaṃ.⁷
234. Vipāko natthi dānassa saññaṃ kuto phalaṃ,
pokkharaññaṃ odapānāni ārāmāni ca ropite.
235. Papāyo ca vināsesiṃ dugge saṅkamaṇāni ca,
svāhaṃ akatakalyāṇo katapāpo tato cuto.
236. Upaṇṇo pettivisaṃ⁸ khuppiṇāsa⁹ samappito,
pañca paṇṇāsa¹⁰ vassāni yato kālakato¹¹ ahaṃ.
237. Nābhijānāmi bhuttaṃ vā pītaṃ vā pana pāniyaṃ,¹²
yo saṃyamo so vināso yo vināso so saṃyamo.
238. Petā hi kira jānanti yo saṃyamo so vināso,
ahaṃ pure saṃyamissaṃ nādāsiṃ bahuke dhane.
239. Santesu deyyadhammesu dīpaṃ nākāsimattano,
sohaṃ¹³ pacchānutappāmi attakammaphalūpago.
240. Uddhaṃ catūhi māsehi kālakiriya¹⁴ bhavissati,
ekantaṃ kaṭukaṃ¹⁵ ghoraṃ nirayaṃ papatissaṃ.
241. Catukkaṇṇaṃ catudvāraṃ vibhattaṃ bhāgaso mitaṃ,
ayopākārapariyaṇtaṃ ayasā paṭikujjitaṃ.
242. Tassa ayomayā bhūmi jalitā tejasā yutā,¹⁶
samantā yojanasataṃ pharitvā tiṭṭhati sabbadā.

¹ paṇṇānaṃ - Ma; dasaṇṇānaṃ - PTS.

² seṭṭhi - Ma, PTS.

³ vidū - Ma, Syā, PTS.

⁴ mahāddhanassāpi - Syā.

⁵ bhuñjāmi - Ma.

⁶ vāsiṃ - Syā.

⁷ bahu jane - Ma.

⁸ uppaṇṇo pattivisaṃ - Syā.

⁹ khuppiṇāsa - Ma, Syā, PTS.

¹⁰ paññaṃ - Syā.

¹¹ kālāṅkato - Ma.

¹² pāniyaṃ - Ma, Syā, PTS.

¹³ svāhaṃ - Ma, Syā, PTS.

¹⁴ kālāṅkiriya - Ma.

¹⁵ ekantakaṭukaṃ - Ma.

¹⁶ yuttā - Syā.

230. “Có thành phố thuộc xứ sở Dasanna được biết tiếng là Erakaccha. Tại nơi ấy, trước đây tôi đã là nhà đại phú; mọi người đã biết tôi là ‘Dhanapāla.’

231. Tôi đã có tám mươi xe tải vàng thô; tôi có dôi dào vàng ròng, nhiều ngọc trai ngọc bích.

232. Cho dầu có tài sản lớn đến chừng ấy, sự yêu thích bố thí đã không có đối với tôi. Tôi đóng cửa lớn rồi mới ăn (nghĩ rằng): ‘Chớ để cho những kẻ ăn xin nhìn thấy ta.’

233. Tôi đã là người không có đức tin, bòn xén, keo kiệt, là kẻ mắng nhiếc. Tôi đã cản ngăn nhiều người trong lúc họ đang bố thí, trong lúc họ đang thực hành (việc thu thúc, nói rằng):

234-235. ‘Không có quả thành tựu của việc bố thí, từ đâu có quả báo của việc thu thúc?’ Tôi đã phá hủy các hồ sen, các giếng nước, các khu vườn đã được trồng trọt, các trạm bố thí nước uống, và các lối vượt qua ở nơi hiểm trở. Tôi đây đã không làm việc tốt, đã làm việc ác, sau đó đã chết đi.

236-237. Tôi đã bị sanh vào cảnh giới ngạ quỷ, bị gánh chịu sự đói khát. Năm mươi lăm năm kể từ khi tôi đã qua đời, tôi không biết đến việc đã được ăn hay là đã được uống nước. Cái gì là sự đeo níu, cái ấy là sự hư hỏng; cái gì là sự hư hỏng, cái ấy là sự đeo níu.

238. Nghe nói chính các ngạ quỷ biết rằng: ‘Cái gì là sự đeo níu, cái ấy là sự hư hỏng.’ Trước đây, tôi đã đeo níu, tôi đã không bố thí trong khi có nhiều tài sản.

239. Trong khi các vật bố thí đang hiện hữu, tôi đã không tạo lập hòn đảo (nương nhờ) cho bản thân; về sau tôi đây hối tiếc, khi gánh lấy hậu quả của nghiệp thuộc về bản thân.

240. Bốn tháng nữa, tôi sẽ chết. Tôi sẽ rơi vào địa ngục vô cùng khổ sở, ghê rợn.

241. Địa ngục có bốn góc, có bốn cửa, được phân chia thành các phần cân xứng, được bao quanh bằng tường sắt, được đập lại bằng tấm sắt.

242. Mặt nền của nó làm bằng sắt, cháy rực, có sức nóng, tỏa rộng ra xung quanh một trăm do-tuần, và luôn luôn tồn tại.

243. Tatthāhaṃ dīghamaddhānaṃ dukkhaṃ vedissaṃ¹ vedanaṃ,
phalaṃ pāpassa kamma tasmā socāmaṃ bhūsaṃ.²
244. Taṃ vo vadāmi bhaddaṃ vo yāvantettha samāgatā,
mākattha pāpakaṃ kammaṃ āvi³ vā yadi vā raho.
245. Sace taṃ pāpakaṃ kammaṃ karissatha karotha vā,
na vo dukkhā pamuttyatthi⁴ uppaccāpi palāyataṃ.
246. Matteyyā hotha petteyyā kule jetthāpacāyikā,⁵
sāmaññā hotha brahmaññā evaṃ saggamaṃ gamissathā ”ti.”⁶

Dhanapālapetavattu sattamaṃ.

2. 8

247. Naggo kiso pabbajitosi bhante
rattim kuhiṃ gacchasi kissa hetu,⁷
ācikkha me taṃ api sakkuṇemu
sabbena vittaṃ paṭipādaye tuvaṃ.⁸
248. Bārāṇasīnagaraṃ dūraghutthaṃ
tathāhaṃ gahapati adḍhako dīno,⁹
adātā gedhitamaṃ āmisasmim
dussilyena yamavisayamhi patto.
249. So sūcīkāya kilamito tehi
teneva ñātisu¹⁰ yāmi āmisahetuṃ,¹¹
adānasīlā na ca saddahanti
dānaphalaṃ¹² hoti paramhi loke.
250. Dhītā ca mayhaṃ lapate abhikkhaṇaṃ
dassāmi dānaṃ pitunaṃ¹³ pitāmahānaṃ,
upakkhaṇaṃ¹⁴ parivisaṃti brāhmaṇe¹⁵
yāmyahaṃ¹⁶ andhakavindaṃ bhottuṃ.¹⁷
251. Tamavoca rājā anubhaviyāna¹⁸ tampi
eyyāsi khippaṃ ahampi karissaṃ¹⁹ pūjaṃ,
ācikkha me taṃ yadi atthi hetu
saddhāyitaṃ hetuvaco suṇomi.²⁰

¹ vedissa - Ma, Syā, PTS.

² bhusaṃ - Ma, Syā, PTS.

³ āviṃ - Syā; āvi - PTS.

⁴ pamuttatthi - Syā; pamutt' atthi - PTS.

⁵ jetthāpacāyikā - Ma, Syā, PTS.

⁶ na antalikkhe na samuddamajjhe na pabbatānaṃ vivaraṃ pavissa,
na vijjati so jagatippadeso yatraṭṭhito muñceyya pāpakammā ti - itigāthā Syā adhikaṃ.

⁷ kiñcakkha hetu - katthaci.

⁸ tuvaṃ ti - Ma, Syā, PTS.

⁹ adḍhako ahu dinno - Syā.

¹⁰ ñātisu - PTS.

¹¹ āmisakiñcikkahetu - Ma;

āmisakiñcihetuṃ - Syā, PTS.

¹² dānaṃ phalaṃ - Syā.

¹³ pitūnaṃ - Ma;

pitunnaṃ - Syā, PTS.

¹⁴ tamupakkhaṇaṃ - Ma;

upaṭṭhitaṃ - Syā.

¹⁵ brāhmaṇā - Ma, Syā.

¹⁶ yāmi ahaṃ - Ma; yāmihaṃ - Syā.

¹⁷ bhottuṃ ti - Ma; bhuttuṃ - Syā.

¹⁸ tavamanubhaviyāna - Syā.

¹⁹ kassaṃ - Ma; karissa - Syā.

²⁰ suṇomā ti - Ma; suṇoma - Syā.

243. Tại nơi ấy, trong thời gian dài tôi sẽ cảm thọ khổ, quả báo của nghiệp ác; vì thế tôi vô cùng sầu muộn.

244. Vì vậy, tôi nói với quý vị rằng: ‘Mong rằng điều tốt lành cho tất cả quý vị đã tụ hội ở đây. Quý vị chớ làm việc ác đâu là lộ liễu hay khuất lấp.

245. Bởi vì, nếu quý vị sẽ làm hoặc đang làm nghiệp ác, đối với quý vị sẽ không có sự thoát khỏi khổ đau, cho đâu quý vị bay lên trời chạy trốn.

246. Quý vị hãy thể hiện sự phục vụ mẹ, sự phục vụ cha, sự tôn kính các bậc trưởng thượng trong gia tộc, hãy thể hiện sự tôn kính các Sa-môn, các Bà-la-môn, như vậy quý vị sẽ đi đến cõi Trời.”

Chuyện Ngạ Quỷ Dhanapāla là thứ bảy.

2. 8

247. “Thưa ngài, ngài là vị xuất gia, lỏa lồ, ốm o. Ban đêm ngài đi đâu? Với lý do của việc gì? Xin ngài hãy nói với trăm điều ấy, chúng tôi cũng có khả năng; trăm có thể chu cấp cho ngài của cải cùng với mọi thứ.”¹

248. “Thành phố Bārāṇasī được tiếng vang đồn xa. Ở tại nơi ấy, tôi là người gia chủ giàu có, bủn xỉn, không bố thí, có tâm ham muốn về vật chất. Do bản tính xấu xa, tôi đã đi đến cảnh giới của Dạ-ma.

249. Vì những việc ấy, tôi đây bị khổ nhọc vì sự châm chích (bởi đói). Chính vì điều ấy, tôi đi đến nơi các thân quyến vì nguyên nhân vật thực. Nhưng họ không có bản tính bố thí, và không tin là có quả báo của sự bố thí trong đời sau.

250. Còn người con gái của tôi thường xuyên nói rằng: ‘Con sẽ dâng cúng vật thí đến các bậc cha ông.’ Họ đang cung phụng vật đã được chuẩn bị đến các vị Bà-la-môn, tôi đi đến Andhakavinda để thọ hưởng.”

251. Đức vua đã nói với ngạ quỷ ấy rằng: ‘Sau khi hưởng thụ vật ấy xong, ngài nên mau mau trở lại; trăm cũng sẽ thực hiện việc cúng dường. Nếu có nguyên do, xin ngài hãy nói điều ấy với trăm. Trăm lắng nghe lời nói về nguyên do đáng được tin tưởng.’

¹ Đức vua Ajātasattu nhìn thấy ngạ quỷ này vào ban đêm, lỏa lồ, không có tóc, tưởng là vị sa-môn, nên đã hỏi như thế (Sđd. 105).

252. Tathāti vatvā agamāsi tattha
bhuñjimsu bhattaṃ na ca pana¹ dakkhiṇārahā,
paccāgami² rājagahaṃ punāparaṃ
pāturahosi purato janādhipassa.
253. Disvāna petaṃ punareva³ āgataṃ
rājā avoca ahampi⁴ kiṃ dadāmi,
ācikkha me taṃ yadi atthi hetu
yena tuvaṃ cirataraṃ piṇito siyā 'ti.⁵
254. Buddhañca saṅghaṃ parivisiyāna rāja
annena pānenapi⁶ cīvarena,
taṃ dakkhiṇaṃ ādisa me hitāya
evaṃ ahaṃ cirataraṃ piṇito siyā.⁷
255. Tato ca rājā nipatitva⁸ tāvade⁹
dānaṃ sahatthā atulaṃ daditvā¹⁰ saṅghe,
ārocaṃ pakatiṃ¹¹ tathāgatassa
tassa ca¹² petassa dakkhiṇaṃ¹³ ādisittha.
256. So pūjito ativiya sobhamāno
pāturahosi purato janādhipassa,
yakkhohamasmi¹⁴ parimiddhipatto
na mayhamiddhisamasadisā¹⁵ manussā.¹⁶
257. Passānubhāvaṃ aparimitaṃ mamedam¹⁷
tayānuddiṭṭhaṃ atulaṃ daditvā¹⁸ saṅghe,
santappito satataṃ sadā bahūhi
yāmyahaṃ¹⁹ sukhito manussadevā 'ti.

Cullasetṭhi²⁰ petavatthu aṭṭhamam.

BHĀṆAVĀRAM PAṬHAMAM.

2. 9

258. Yassa atthāya gacchāma kambojaṃ dhanahārākā,
ayaṃ kāmadaḍo yakkho imaṃ yakkhaṃ nayāmase.²¹
259. Imaṃ yakkhaṃ gahetvāna sādhukena pasayha vā,
yānaṃ āropayitvāna khippaṃ gacchāma dvārakan 'ti.
260. Yassa rukkhassa chāyāya nisīdeyya sayeyya vā,
na tassa sākhaṃ bhañjeyya²² mittadubbho hi pāpako.

¹ na ca - Ma; na - Syā.

² paccā gamī - Syā.

³ punadeva - Ma, Syā.

⁴ ahamapi - Ma, PTS.

⁵ siyā - Syā, PTS.

⁶ pānena ca - Ma.

⁷ siyā ti - Ma.

⁸ nipatitvā - Ma, Syā.

⁹ tāvadeva - Syā.

¹⁰ atulañca datvā - Syā.

¹¹ ārocesi pakataṃ - Ma.

¹² tassa ca - itipāṭho Syā natthi.

¹³ padakkhiṇaṃ - Syā.

¹⁴ yakkhohamasmiṃ - Syā.

¹⁵ na mayhamatthi samā sadisā - Ma.

¹⁶ mānusa - Ma, PTS.

¹⁷ mamayidaṃ - Ma, Syā.

¹⁸ datvā - Ma.

¹⁹ yāmi ahaṃ - Ma, Syā, PTS.

²⁰ cūlasetṭhi - Ma, Syā, PTS.

²¹ niyāmase - Syā; niyāmase - PTS.

²² bhiñdeyya - PTS.

252. Sau khi nói rằng: ‘Như vậy đi,’ ngạ quỷ ấy đã đi đến nơi ấy. Các vị Bà-la-môn đã thọ dụng bữa ăn, tuy nhiên họ không xứng đáng với sự cúng dường. Ngạ quỷ ấy đã quay trở lại Rājagaha lần nữa, rồi đã hiện ra phía trước vị lãnh đạo dân chúng.

253. Sau khi nhìn thấy ngạ quỷ đã đi đến thêm lần nữa, đức vua đã nói rằng: ‘Trẫm sẽ bố thí vật gì đây? Nếu có nguyên do, xin ngài hãy nói điều ấy với trẫm, nhờ đó ngài có thể được thỏa mãn lâu dài.’

254. ‘Thưa đức vua, sau khi cung phụng đức Phật và hội chúng bằng cơm ăn, luôn cả nước uống, và y phục, ngài hãy chỉ định sự cúng dường ấy nhằm sự lợi ích cho tôi; như vậy tôi có thể được thỏa mãn lâu dài.’

255. Vì thế, liền khi ấy đức vua đã đi xuống. Sau khi đã tự tay dâng cúng vật thí vô song đến Hội Chúng, đức vua đã thuật lại sự việc đến đức Thế Tôn và đã chỉ định sự cúng dường đến ngạ quỷ ấy.

256. Được cúng dường, ngạ quỷ ấy đã hiện ra phía trước vị lãnh đạo dân chúng, chói sáng vô cùng (nói rằng): ‘Tôi trở thành vị Dạ-xoa, đạt được thân thông tối thắng; loài người không sánh bằng hay tương đương với thân thông của tôi.’

257. Xin đức vua hãy nhìn xem năng lực vô lượng này của tôi do ngài đã chỉ định sau khi dâng cúng vật thí vô song đến Hội Chúng; tôi thường xuyên được toại ý vào mọi lúc nhờ vào nhiều (vật thí của ngài). Thưa vị chúa của loài người, đã được hạnh phúc, tôi xin ra đi.”

Chuyện Ngạ Quỷ Cullasetṭhi là thứ tám.

TỤNG PHẨM THỨ NHẤT.

2. 9

258. “Vì mục đích của việc (buôn bán) ấy mà chúng ta mang theo tài sản đi đến Kamboja. Dạ-xoa này (có khả năng) ban cho điều ước muốn, vậy chúng ta nên dân theo Dạ-xoa này.

259. Chúng ta hãy giữ lấy Dạ-xoa này, bằng cách tốt đẹp hoặc là bằng võ lực, rồi cho người đưa lên xe, và hãy mau mau đi đến Dvāravatī.”¹

260. “Người ngồi hoặc nằm ở bóng râm của thân cây nào thì không nên bẻ gãy cành của nó, bởi vì phản bội bạn bè là xấu xa.”

¹ Người thương buôn Bà-la-môn đi chung đoàn xe có ý định xấu, muốn cưỡng bức vị Dạ-xoa đi theo đoàn xe vì vị ấy đã giúp cho đoàn xe khỏi bị đói khát bằng chính khả năng của mình. Ankura đã tranh cãi về thái độ đối xử này ở các câu kệ kế tiếp (Sđd. 112).

261. Yassa rukkhassa chāyāya nisīdeyya sayeyya vā,
khandhampi tassa chindeyya attho ce tādiso siyā 'ti.
262. Yassa rukkhassa chāyāya nisīdeyya sayeyya vā,
na tassa pattamaṃ bhindeyya mittadubbho hi pāpako 'ti.
263. Yassa rukkhassa chāyāya nisīdeyya sayeyya vā,
samūlampi taṃ abbuheyya¹ attho ce tādiso siyā 'ti.
264. Yassekarattimpi² ghare vaseyya
yatthannapānaṃ puriso labhetha,
na tassa pāpaṃ manasāpi cintaye³
kataññutā sappurisehi vaṇṇitā.
265. Yassekarattimpi ghare vaseyya
annena pānena upaṭṭhito siyā,
na tassa pāpaṃ manasāpi cintaye³
adubbhapāṇi dahate mittadubbhiṃ.
266. Yo pubbe katakalyāṇo pacchā pāpena hiṃsati,
allapāṇihato poso na so bhadraṇi passati 'ti.
267. Yo appaduṭṭhassa narassa dussati
suddhassa posassa anaṅgaṇassa,
tameva bālaṃ pacceṭi pāpaṃ
sukhumo rajo paṭivātaṃva khitto 'ti.⁴
268. Nāhaṃ devena vā manussena vā
issariyena vāhaṃ na suppasayho,
yakkhohamasmi paramiddhipatto
dūraṅgamo vaṇṇabalūpapanno 'ti.
269. Pāṇi te sabbasovaṇṇo pañcadhāro madhussavo,
nānā rasā paggharanti maññehaṃ taṃ purindadan 'ti.⁵

¹ abbuhe - Ma; abbuyha - Syā; abhuyha - PTS.

² yassekarattim hi - Syā.

³ cetaye - PTS, Syā, Sī.

⁴ ayam gāthā Ma, PTS na dissate.

⁵ purindadaṃ - Syā, PTS.

261. “Người ngồi hoặc nằm ở bóng râm của thân cây nào thì có thể đốn ngã luôn cả thân của nó nếu nhu cầu là như thế ấy.”

262. “Người ngồi hoặc nằm ở bóng râm của thân cây nào thì không nên bẻ gãy lá của nó, bởi vì phản bội bạn bè là xấu xa.”

263. “Người ngồi hoặc nằm ở bóng râm của thân cây nào thì có thể bứng nó lên luôn cả gốc nếu nhu cầu là như thế ấy.”

264. “Người cư ngụ trong ngôi nhà của ai đó cho dầu chỉ một đêm và thọ nhận cơm ăn nước uống ở nơi ấy, thì không nên suy nghĩ đến điều xấu xa đối với vị (chủ nhà) ấy dầu chỉ bằng tâm ý; trạng thái biết ơn đã được các bậc chân nhân ca ngợi.

265. Người cư ngụ trong ngôi nhà của ai đó cho dầu chỉ một đêm và được phục vụ cơm ăn nước uống, thì không nên suy nghĩ đến điều xấu xa đối với vị (chủ nhà) ấy dầu chỉ bằng tâm ý; bàn tay của người không phản bội tiêu diệt kẻ phản bội bạn bè.

266. Kẻ nào trước đây có việc tốt lành đã được (người khác) làm (cho mình) về sau hãm hại (ân nhân) một cách độc ác, người giết hại mạng sống ân nhân, kẻ ấy không gặp những điều may mắn.”

267. “Kẻ nào mắng nhiếc người trong sạch, không bị hư hỏng, không có vết nhơ, điều xấu xa trở về lại chính kẻ ngu ấy, tựa như bụi bặm nhỏ nhoi đã được ném ngược chiều gió.”¹

268. “Ta không dễ dàng bị khuất phục bởi vị Thiên nhân, hoặc bởi con người, hoặc bởi quyền uy. Ta là Dạ-xoa, đã đạt đến thần lực tối cao, có sự di chuyển xa, đã đạt được sắc đẹp và sức mạnh.”²

269. “Bàn tay của ngài là vàng toàn bộ, năm ngón tay là nguồn mật ngọt, có nhiều dịch chất tiết ra; tôi nghĩ rằng ngài là (Chúa Trời) Purindada (người đã bố thí trước đây).”

¹ Văn bản *Petvavatthupāli* của Miến Điện và Anh quốc không ghi câu kệ này. Câu kệ này cũng được thấy ở *Dhammapadapāli* - *Pháp Cú*, câu kệ 125.

² Vị Dạ-xoa đang trao đổi với Añkura (Sđd. 117).

270. Namhi¹ devo na gandhabbo napi² sakko purindado,
petamaṃ mamaṃ aṅkura jānāhi bheruvamhā³ idhāgatan 'ti.⁴
271. Kiṃ sīlo kiṃ samācāro bheruvasmiṃ⁵ pure tuvaṃ,⁶
kena te brahmacariyena puññaṃ pāṇimhi ijjhatī 'ti.⁷
272. Tunnavāyo⁸ pure āsiṃ bheruvasmiṃ⁵ tadā ahaṃ,
sukicchavutti kapaṇo na me vijjati dātave.
273. Āvesanañca⁹ me āsi asayhassa upantike,
saddhassa dānapatino katapuññaṃ lajjino.
274. Tattha yācanakā yanti nānāgottā vaṇibbakā,
te ca maṃ tattha pucchanti asayhassa nivesanaṃ.
275. Kattha gacchāma bhaddaṃ vo kattha dānaṃ padīyate,¹⁰
tesāhaṃ puṭṭho vakkhāmi¹¹ asayhassa nivesanaṃ.
276. Paggayha dakkhiṇaṃ bāhuṃ ettha gacchatha bhaddaṃ vo,
ettha dānaṃ padīyate⁹ asayhassa nivesane.
277. Tena pāṇi kāmadaḍḍo tena pāṇi madhussavo,
tena me brahmacariyena puññaṃ pāṇimhi ijjhatī 'ti.⁶
278. Na kira tvaṃ adā dānaṃ sakapāṇihi kassaci,
parassa dānaṃ anumodamāno pāṇiṃ paggayha pāvadi.
279. Tena pāṇi kāmadaḍḍo tena pāṇi madhussavo,
tena te brahmacariyena puññaṃ pāṇimhi ijjhatī.
280. Yo so dānamadā bhante pasanno sakapāṇihi,
so hitvā mānusaṃ dehaṃ kinno so disataṃ gato 'ti.¹²

¹ nāmhi - Ma.² nāpi - Ma, PTS.³ roruvamhā - Ma.⁴ idhāgataṃ - Syā.⁵ roruvasmimṃ - Ma.⁶ tvaṃ - Syā.⁷ ijjhatī - Syā, PTS.⁸ tantavāyo - Syā.⁹ nivesanañca - Ma, Syā.¹⁰ padīyati - Ma, Syā, PTS.¹¹ akkhāmi - Ma, Syā.¹² gato - Syā, PTS.

270. “Ta không là Thiên nhân, không là nhạc sĩ Thiên đình, cũng không là (Chúa Trời) Sakka, người đã bố thí trước đây. Nay Ankura, hãy biết ta là ngạ quỷ đã từ Bheruva đi đến nơi này.”

271. “Trước đây ở Bheruva ngài đã có giới hạnh gì, có sự thực hành gì? Do hạnh kiểm cao đẹp nào của ngài mà phước báu được thành tựu ở nơi bàn tay?”

272. “Trước đây ta đã là thợ may. Khi ấy ta ở Bheruva, có sự sinh sống rất khó khăn, nghèo khó; ta không có gì để bố thí.

273. Nơi làm việc của ta đã ở khu vực lân cận với Asayha, là người thí chủ có đức tin, đã làm việc phước thiện, có liêm si.

274. Tại nơi ấy, những kẻ hành khất, những người nghèo túng thuộc phe nhóm khác nhau đi đến. Và họ hỏi ta về chỗ trú ngụ của Asayha.

275. ‘Chúng tôi sẽ đi đến nơi đâu? Chúc bạn tốt lành. Nơi nào vật thí được ban phát?’ Được họ hỏi, ta sẽ nói cho họ chỗ trú ngụ của Asayha.

276. Sau khi duỗi ra cánh tay phải, (nói rằng): ‘Các người hãy đi đến nơi ấy. Chúc các người tốt lành. Nơi ấy vật thí được ban phát, ở chỗ trú ngụ của Asayha.’

277. Do việc ấy bàn tay có sự ban cho điều ước muốn, do việc ấy bàn tay có nguồn mật ngọt, do hạnh kiểm cao đẹp ấy của ta mà phước báu được thành tựu ở nơi bàn tay.”

278. “Nghe rằng ngài đã không tự tay mình ban phát vật thí đến bất cứ ai, trong khi tùy hỷ sự bố thí của người khác, ngài đã duỗi bàn tay ra và chỉ lối.

279. Do việc ấy bàn tay có sự ban cho điều ước muốn, do việc ấy bàn tay có nguồn mật ngọt, do hạnh kiểm cao đẹp ấy của ngài mà phước báu được thành tựu ở nơi bàn tay.

280. Thừa ngài, được tịnh tín, người ấy đã tự tay mình ban phát vật thí, vậy sau khi từ bỏ thân xác loài người, người ấy đã đi đến phương trời nào?”

281. Nāhaṃ pajānāmi asayhasāhino
 aṅgīrasassa gatim āgatiṃ vā,
 sutañca me vessavaṇassa santike
 sakkassa sahavyataṃ gato asayho 'ti.¹
282. Alameva kātuṃ kalyāṇaṃ dānaṃ dātuṃ yathārahaṃ,
 paṇiṃ kāmadaḍaṃ disvā ko puññaṃ na karissati.
283. So hi nūna ito gantvā anuppatvāna dvārakaṃ,
 dānaṃ² paṭṭhāpayissāmi³ yaṃ mamassa sukhāvahaṃ.
284. Dassāmannañca pānañca⁴ vatthasenāsanāni ca,
 papañca udapānañca dugge saṅkamanāni ca. (ti)
285. Kena te aṅgulī kuṇṭhā⁵ mukhañca kuṇḍalīkataṃ,⁶
 akkhinī ca paggharanti kiṃ pāpaṃ pakataṃ tayā 'ti.
286. Aṅgīrasassa gahapatino saddhassa gharamesino,
 tassāhaṃ dānavissagge dāne adhikato ahuṃ.⁷
287. Tattha yācanake disvā āgate bhojanatthike,
 ekamantaṃ apakkamma akāsiṃ kuṇḍalīmukhaṃ.⁸
288. Tena me aṅgulī kuṇṭhā⁵ mukhañca kuṇḍalīkataṃ,⁶
 akkhinī ca⁹ paggharanti taṃ pāpaṃ pakataṃ mayā 'ti.
289. Dhammena te kāpurisa mukhañca kuṇḍalīkataṃ,⁶
 akkhinī ca paggharanti yaṃ tvaṃ parassa dānassa,
 akāsi kuṇḍalīmukhaṃ 'ti.¹⁰
290. Kathaṃ hi dānaṃ dadamāno kareyya parapattiyāṃ,
 annaṃ pānaṃ¹¹ khādaniyaṃ vatthasenāsanāni cā 'ti.¹²
291. So hi nūna ito gantvā anuppatvāna dvārakaṃ,
 dānaṃ² paṭṭhāpayissāmi³ yaṃ mamassa sukhāvahaṃ.
292. Dassāmannañca pānañca vatthasenāsanāni ca,
 papañca udapānañca dugge saṅkamanāni cā 'ti.¹³

¹ asayho - Syā, PTS.

² dānaṃ taṃ - Syā.

³ paṭṭhāpayissāmi - Ma.

⁴ dassāmi annapānañca - Syā.

⁵ kuṇā - Ma, kuṇḍā - Syā.

⁶ kuṇalīkataṃ - Ma.

⁷ ahu - Syā.

⁸ kuṇalim mukhaṃ - Ma.

⁹ me - Ma.

¹⁰ kuṇalim mukhaṃ - Ma.

¹¹ annapānaṃ - Syā, PTS.

¹² ca - Ma. ¹³ ca - PTS.

281. “Ta không biết được việc đi hay là việc đến của Aṅgīrasa, bậc chịu đựng điều không thể chịu đựng, nhưng ta đã được nghe trong sự hiện diện của (Thiên Vương) Vessavaṇa rằng Asayaha đã đi đến cộng trú với (Chúa Trời) Sakka.”

282. “Quá đủ để làm việc tốt lành, để ban phát vật thí tùy theo khả năng. Sau khi nhìn thấy bàn tay có sự ban cho điều ước muốn, người nào mà chẳng làm việc phước thiện?”

283. Đương nhiên, chính tôi đây sau khi từ nơi này ra đi và sau khi về đến Dvāravatī, tôi sẽ tiến hành việc bố thí, là việc mang lại sự an lạc cho tôi.

284. Tôi sẽ bố thí cơm ăn và nước uống, vải vóc và chỗ trú ngụ, trạm bố thí nước uống, giếng nước, và các lối vượt qua ở nơi hiểm trở.”

285. “Do điều gì mà người có ngón tay cong queo, có khuôn mặt bị làm thành méo mó, và các con mắt rỉ nước, việc xấu xa gì đã do người gây ra?”¹

286. “Trong lúc gia chủ Aṅgīrasa có đức tin đang ở nhà, tôi đã là người chủ chốt trong việc bố thí ở nơi phân phát thức ăn của ông ấy.

287. Ở tại nơi ấy, sau khi nhìn thấy những người hành khát có nhu cầu về thức ăn đi đến, tôi đã tránh sang một bên rồi đã làm khuôn mặt méo mó.

288. Do điều ấy mà tôi có ngón tay cong queo, có khuôn mặt bị làm thành méo mó, và các con mắt rỉ nước, việc xấu xa ấy đã do tôi gây ra.”

289. “Này kẻ tội lỗi, người có ngón tay cong queo, có khuôn mặt bị làm thành méo mó, và các con mắt rỉ nước là đúng theo pháp, bởi vì người đã làm khuôn mặt méo mó đối với việc bố thí của người khác.”

290. “Tại sao trong khi ban phát vật thí về cơm ăn, nước uống, vật thực cứng, vải vóc, và chỗ trú ngụ, mà lại có thể nhờ cậy người khác?”²

291. “Đương nhiên, chính tôi đây sau khi từ nơi này ra đi và sau khi về đến Dvāravatī, tôi sẽ tiến hành việc bố thí, là việc mang lại sự an lạc cho tôi.

292. Tôi sẽ bố thí cơm ăn và nước uống, vải vóc và chỗ trú ngụ, trạm bố thí nước uống, giếng nước, và các lối vượt qua ở nơi hiểm trở.”

¹ Trên đường về, Aṅkura nhìn thấy một ngạ quỷ khác và đã hỏi câu hỏi này (Sđd. 123).

² Câu kệ này Aṅkura quay sang trách móc người chủ thí, còn hai câu kệ kế tiếp là tự nhủ với bản thân (Sđd. 125).

293. Tato hi so nivattitvā anuppatvāna dvārakaṃ,
dānaṃ paṭṭhāpayi¹ añkuro yaṃ tumassa² sukhāvahaṃ.
294. Adā annañca pānañca vatthasenāsanāni ca,
papañca udapānañca vippasannena cetasā.
295. Ko chāto ko ca tasito ko vatthaṃ parivassati,³
kassa santāni yoggāni ito yojentu vāhanaṃ.
296. Ko chatticchati gandhañca ko mālaṃ ko upāhanaṃ,
itissu tattha ghosenti kappakā sūdamāgadhā,
sadā sāyañca pāto ca añkurassa nivesane 'ti.
297. Sukhaṃ supati añkuro iti jānāti maṃ jano,
dukkhaṃ supāmi sindhaka⁴ yaṃ na passāmi yācake.
298. Sukhaṃ supati añkuro iti jānāti maṃ jano,
dukkhaṃ supāmi sindhaka⁵ appakesu⁶ vaṇibbake. (ti)
299. Sakko ce te varam dajjā tāvatimsānamissaro,
kissa sabbassa lokassa varamāno varam vare 'ti.
300. Sakko ce me varam dajjā tāvatimsānamissaro,
kāluṭṭhitassa me sato suriyassuggamaṇaṃ⁷ pati,
dibbā bhakkhā pātubhaveyyuṃ sīlavanto ca yācakā.
301. Dadato me na khīyetha datvā nānutapeyyahaṃ,⁸
dadaṃ cittaṃ pasādeyyaṃ evaṃ sakkaṃ⁹ varam vare 'ti.
302. Na sabbavittāni pare pavecche
dadeyya dānañca dhanañca rakkhe,
tasmā hi dānā dhanameva seyyo
atippadānena kulā na honti.
303. Adānamatidānañca nappasaṃsanti paṇḍitā,
tasmā hi dānā dhanameva seyyo,
samena vatteyya sadhīradhammo 'ti.

¹ paṭṭhāpayi - Ma; paṭṭhāyī - Syā, PTS.

² yantaṃ assa - Syā.

³ paridahissati - Ma, Syā.

⁴ sindhuka - Syā.

⁵ sindhaka supāmi - Ma; sindhuka supāmi - Syā.

⁶ appake su - Ma, Syā, PTS.

⁷ suriyuggamaṇaṃ - Ma, Syā.

⁸ nānutapeyyāhaṃ - Syā.

⁹ etaṃ sakka - Ma, Syā.

293. Từ nơi ấy, sau khi quay trở về và đã đạt đến Dvāravatī, vị Āṅkura ấy đã tiến hành việc bố thí, là việc mang lại sự an lạc cho bản thân.

294. Āṅkura đã bố thí cơm ăn và nước uống, vải vóc và chỗ trú ngụ, trạm bố thí nước uống, và giếng nước với tâm ý thanh tịnh.

295. ‘Ai đói? Và ai khát? Ai sẽ mặc vải vóc? Những con thú kéo xe của ai bị mệt nhọc, hãy chọn những con thú ở đây thắng vào cỗ xe.

296. Ai muốn lọng che và vật thơm? Ai tràng hoa? Ai giày dép?’ Những người thợ cạo, đầu bếp, và buôn bán hương liệu luôn rao vang như thế, ban đêm và ban ngày, ở nơi ấy, tại chỗ trú ngụ của Āṅkura.

297. “‘Āṅkura ngủ an lạc,’ dân chúng biết về ta như vậy. Nay Sindhaka, ta ngủ khổ sở bởi vì ta không nhìn thấy các hành khất.

298. ‘Āṅkura ngủ an lạc,’ dân chúng biết về ta như vậy. Nay Sindhaka, ta ngủ khổ sở khi các người nghèo túng là ít ỏi.”

299. “Nếu Sakka, Chúa Tể cõi Ba Mươi Ba và toàn thể thế gian, ban cho ngài điều ước muốn, thì trong khi ước muốn, ngài sẽ ước muốn điều ước muốn về việc gì?”

300. “Nếu Sakka, Chúa Tể cõi Ba Mươi Ba, ban cho ta điều ước muốn thì: vào thời điểm ta đang thức dậy là lúc mọc lên của mặt trời, có các món ăn của cõi Trời hiện ra và các hành khất là có giới hạnh.

301. Khi ta đang bố thí thì (vật thí) không bị cạn kiệt, sau khi bố thí thì ta không hối tiếc, trong khi bố thí thì tâm được tịnh tín, ta ước muốn điều ước muốn của Sakka là như thế.”

302. “Không nên ban bố tất cả của cải cho kẻ khác, nên ban phát vật thí và nên bảo vệ tài sản; chính vì thế tài sản hiển nhiên là hơn sự bố thí, với sự ban phát quá mức thì các gia đình không còn tồn tại.¹

303. Các bậc sáng suốt không khen ngợi việc không bố thí và việc bố thí quá mức; chính vì thế tài sản hiển nhiên là hơn sự bố thí; người có bản tính sáng suốt nên hành xử theo lối trung dung.”

¹ Người đàn ông tên Sonaka ngồi tại chỗ ấy đã xen vào với hai câu kệ (Sđd. 129).

304. Aho vatāre ahameva dajjaṃ
santo hi¹ maṃ sappurisā bhajeyyūṃ,
meghova ninnānabhipūrayanto²
santappaye sabbavaṇṇibbakānaṃ.
305. Yassa yācanake disvā mukhavaṇṇo pasīdati,
datvā attamano hoti taṃ gharaṃ vasato sukhaṃ.
306. Yassa yācanake disvā mukhavaṇṇo pasīdati,
datvā attamano hoti esā yañña³ sampadā.
307. Pubbeva dānā sumano dadaṃ cittaṃ pasādaye,
datvā cattamano hoti esā⁴ yañña³ sampadā 'ti.
308. Saṭṭhivāhasahassāni aṅkurassa nivesane,
bhojanaṃ dīyate niccaṃ yañña⁵ pekkhassa⁵ jantuno.
309. Tisahassāni sūdā hi⁶ āmuttamaṇikuṇḍalā,
aṅkuraṃ upajīvanti dāne yañña⁷ vyāvaṭā.⁷
310. Saṭṭhipurisasahassāni āmuttamaṇikuṇḍalā,
aṅkurassa mahādāne kaṭṭhaṃ phārenti māṇavā.
311. Soḷasitthisahassāni sabbālaṅkārahūsitā,
aṅkurassa mahādāne vidhā piṇḍenti nāriyo.
312. Soḷasitthisahassāni sabbālaṅkārahūsitā,
aṅkurassa mahādāne dabbigāhā upaṭṭhitā.
313. Bahū bahunnaṃ⁸ pādāsi ciraṃ pādāsi khattiyo,
sakkaccaṅca sahatthā ca citta⁹ katvā⁹ punappunaṃ.
314. Bahū māse¹⁰ ca pakkhe ca utusaṃvaccharāni ca,
mahādānaṃ pavattesi aṅkuro dīghamantaraṃ.
315. Evaṃ datvā yajitvā ca aṅkuro dīghamantaraṃ,
so hitvā mānusaṃ dehaṃ tāvatiṃsūpago ahū 'ti.
316. Kaṭacchubhikkhaṃ datvāna anuruddhassa indako,
so hitvā mānusaṃ dehaṃ tāvatiṃsūpago ahū.
317. Dasahi ṭhānehi aṅkuraṃ indako atirocati,
rūpe sadde rase gandhe phoṭṭhabbe ca manorame.
318. Āyunā yasasā ceva vaṇṇena ca sukkena ca,
ādhipaccena aṅkuraṃ indako atirocatī 'ti.¹¹

¹ ca - Ma.

² ninnāni paripūrayanto - Ma;
ninnāni hi pūrayanto - Syā.

³ puñña³ - PTS, Sīmu, Pa.

⁴ eso - PTS.

⁵ puñña⁵ pekkhassa - PTS.

⁶ sūdāni hi - Ma; sūdāni - Syā.

⁷ vāvaṭā - Ma; pāvaṭā - Syā.

⁸ bahūnaṃ - Ma, Syā.

⁹ vittiṃ katvā - Syā.

¹⁰ bahumāse - Syā.

¹¹ atirocati - Ma.

304. “Ôi, thật vậy sao, thưa ông. Tôi sẽ còn bố thí, bởi vì những người tốt, các bậc chân nhân sẽ cộng sự với tôi, tựa như cơn mưa đang làm tràn đầy những vùng đất trũng, tôi nên làm cho tất cả những người nghèo túng được toại ý.

305. Người nào sau khi nhìn thấy các hành khất mà có vẻ mặt tươi tắn, sau khi bố thí mà có tâm ý hoan hỷ; điều ấy là hạnh phúc của người đang sống tại gia.

306. Người nào sau khi nhìn thấy các hành khất mà có vẻ mặt tươi tắn, sau khi bố thí mà có tâm ý hoan hỷ; điều ấy là sự thành công của việc dâng hiến.

307. Ngay trước khi bố thí có tâm hoan hỷ, trong khi bố thí nên làm cho tâm được tịnh tín, và sau khi đã bố thí có tâm hoan hỷ; điều ấy là sự thành công của việc dâng hiến.”

308. “Bữa ăn thường xuyên được bố thí cho mọi người ở chỗ trú ngụ của Ankura, con người mong mỏi việc dâng hiến, là sáu mươi ngàn cỗ xe.¹

309. Ba ngàn đầu bệp chính, có các bông hoa tai bằng ngọc ma-ni đã được trau chuốt, sống phụ thuộc vào Ankura, bận rộn với vật dâng hiến trong việc bố thí.

310. Sáu mươi ngàn người nam, là các thanh niên, có các bông hoa tai bằng ngọc ma-ni đã được trau chuốt, bồ cùi ở cuộc đại thí của Ankura.

311. Mười sáu ngàn phụ nữ, những người đàn bà đã được điểm trang với mọi thứ trang sức, nhồi trộn các món (gia vị) ở cuộc đại thí của Ankura.

312. Mười sáu ngàn phụ nữ đã được điểm trang với mọi thứ trang sức, cầm thìa phục vụ ở cuộc đại thí của Ankura.

313. Vị Sát-đế-ly đã ban phát nhiều (vật) đến nhiều (người), đã tự tay ban phát trong một thời gian dài, một cách nghiêm chỉnh, sau khi đã thể hiện sự tôn trọng, lần này đến lần khác.

314. Ankura đã tiến hành cuộc đại thí trong khoảng thời gian dài, trong nhiều tháng, nhiều nửa tháng, nhiều mùa, và nhiều năm.

315. Ankura đã bố thí và dâng hiến như vậy trong khoảng thời gian dài, sau khi từ bỏ thân xác loài người, vị ấy đã đi đến cõi Ba Mười Ba.”

316. “Indaka đã dâng phần thức ăn một muông đến ngài Anuruddha, sau khi từ bỏ thân xác loài người, vị ấy đã đi đến cõi Ba Mười Ba.

317. Indaka sáng chói vượt trội Ankura về mười phương diện: về sắc, về thính, về vị, về hương, về xúc làm thích ý, ...

318. ... về tuổi thọ, luôn cả về danh tiếng, về sắc đẹp, về hạnh phúc, và về quyền hành; Indaka sáng chói vượt trội Ankura.”

¹ Từ đây trở đi là do các vị tham gia cuộc Kết Tập thuật lại (Sđd. 129).

319. Mahādānaṃ tayā dinnāṃ aṅkuro¹ dīghamantaraṃ,
atidūre nisinnosi āgaccha mama santike 'ti.
320. Tāvatiṃse yadā buddho silāyaṃ paṇḍukambale,
pāricchattakamūlamhi vihāsi purisuttamo.
321. Dasasu lokadhātūsu sannipatitvāna devatā,
payirupāsanti sambuddhaṃ vasantaṃ nagamuddhani.
322. Na koci devo vaṇṇena sambuddhaṃ atirocati,
sabbe deve adhigayha² sambuddhova virocati.
323. Yojanāni dasa dve ca³ aṅkuroyaṃ tadā ahu,
avidūreva buddhassa⁴ indako atirocati.
324. Oloketvāna sambuddho aṅkurañcāpi indakaṃ,
dakkhiṇeyyaṃ pabhāvento⁵ idam vacanamabruvī.⁶
325. Mahādānaṃ tayā dinnāṃ aṅkuro⁷ dīghamantaraṃ,
atidūre nisinnosi āgaccha mama santike.⁸
326. Codito bhāvitattena aṅkuro idamabruvī,⁹
kiṃ mayhaṃ tena dānena dakkhiṇeyyena suññataṃ.
327. Ayaṃ so indako yakkho dajjā dānaṃ parittakaṃ,
atirocati amhehi cando tārāgaṇe¹⁰ yathā. (ti)
328. Ujjaṅgale yathā khette bījaṃ bahukampi¹¹ ropitaṃ,
na vipulaṃ phalaṃ¹² hoti napi toseti kassakaṃ.
329. Tatheva dānaṃ bahukaṃ dussīlesu patitṭhitaṃ,
na vipulaṃ phalaṃ hoti napi toseti dāyakaṃ.
330. Yathāpi bhaddake khette bījaṃ appampi ropitaṃ,
sammā dhāraṃ pavecchante phalaṃ toseti kassakaṃ.
331. Tatheva sīlavantesu guṇavantesu tādīsu,
appakampi kataṃ kāraṃ puññaṃ hoti mahapphalan 'ti.
332. Viceyya dānaṃ dātappaṃ yattha dinnāṃ mahapphalaṃ,
viceyya dānaṃ datvāna saggāṃ gacchanti dāyakā.
333. Viceyya dānaṃ sugatappasatthaṃ
ye dakkhiṇeyyā idha jīvaloke,
etesu dinnāni mahapphalāni
bījāni vuttāni yathā sukhette 'ti.

Aṅkurapetavatthu navamaṃ.

¹ aṅkura - Syā; imā gāthā Ma, PTS potthakesu na dissate.

² atikkamma - Ma, Syā.

³ dasa ceva - Syā.

⁴ avidūre sambuddhassa - PTS.

⁵ sambhāvento - Ma, Syā.

⁶ vacanamabravī - Ma, PTS;

vacanamabrūvī - Syā.

⁷ aṅkura - Ma, Syā, PTS.

⁸ santike ti - Ma;

santikaṃ - Syā.

⁹ idamabravi - Ma, PTS;

idamabrūvi - Syā.

¹⁰ tārāgaṇe - Ma, Syā, PTS.

¹¹ bahumpi - Ma, Syā.

¹² vipulaphalaṃ - Ma;
phalaṃ vipulaṃ - Syā.

319. “Này Ankura, cuộc đại thí đã được người bố thí trong thời gian dài. Người ngồi quá xa, hãy tiến đến gần Ta.”

320. Ở cõi Ba Mươi Ba, khi ấy đức Phật, bậc Tối Thượng Nhân, đã trú ngụ ở gốc cây san hô, nơi tảng đá Paṇḍukambala.

321. Chư Thiên ở mười (ngàn) thế giới tụ hội lại hầu cận đấng Toàn Giác đang cư ngụ ở đỉnh ngọn núi.

322. Không có vị Thiên nhân nào sáng chói vượt trội đấng Toàn Giác về màu da; sau khi vượt trội tất cả chư Thiên, chỉ đấng Toàn Giác chói sáng.

323. Khi ấy, Ankura ấy đã ở cách mười hai do-tuần, còn Indaka chói sáng vượt trội ở không xa đức Phật lắm.

324. Sau khi quan sát Ankura luôn cả Indaka, đấng Toàn Giác, trong lúc nhấn mạnh về đối tượng xứng đáng cúng dường, đã nói lời nói này:

325. ‘Này Ankura, cuộc đại thí đã được người bố thí trong thời gian dài. Người ngồi quá xa, hãy tiến đến gần Ta.’

326. Được khích lệ bởi bậc có bản thân đã được tu tập, Ankura đã đáp lại lời này: ‘Con được gì với sự bố thí ấy, khi có tình trạng thiếu vắng đối tượng xứng đáng cúng dường?’

327. Dạ-xoa Indaka này đây sau khi dâng cúng vật thí chút ít thì chói sáng vượt trội chúng con, giống như mặt trăng ở quần thể các vì sao.’

328. ‘Giống như hạt giống, dầu nhiều, đã được gieo ở thửa ruộng cằn cỗi, kết quả là không dồi dào, cũng không làm người nông phu vui mừng.

329. Tương tự y như thế, nhiều vật thí đã được thiết lập ở những kẻ có giới tồi, quả báo là không dồi dào, cũng không làm người thí chủ vui mừng.

330. Cũng giống như hạt giống, dầu ít, đã được gieo ở thửa ruộng màu mỡ, khi được ban cho mưa đều đặn, kết quả khiến người nông phu vui mừng.

331. Tương tự y như thế, hành động dẫu nhỏ nhoi được làm ở các vị có giới có đức hạnh như thế ấy, phước báu là có kết quả lớn lao.’

332. Sau khi cân nhắc vật thí nên được bố thí nơi nào khiến vật đã được bố thí có quả báo lớn lao, các thí chủ, sau khi cân nhắc rồi dâng cúng vật thí, đi đến cõi Trời.

333. Sự bố thí sau khi cân nhắc được đấng Thiện Thệ khen ngợi. Những vị nào là đối tượng xứng đáng cúng dường ở thế giới sinh vật này đây, các vật đã được bố thí ở những vị ấy có những quả báo lớn lao, giống như các hạt giống đã được gieo ở thửa ruộng tốt.”

Chuyện Ngạ Quỷ của Ankura là thứ chín.

2. 10

334. Divāvihāragataṃ bhikkhuṃ gaṅgātīre nisinnakaṃ,
taṃ petī upasaṅkamma dubbaṇṇā bhīrudassanā.
335. Kesā cassā atidīghā yāva bhūmāvalambare,¹
kesehi sā paṭicchannā samaṇaṃ etadabravī.²
336. Pañcapaṇṇāsavassāni yato kālakatā³ ahaṃ,
nābhijānāmi bhuttaṃ vā pītaṃ vā pana pānīyaṃ,⁴
dehi tvaṃ pānīyaṃ⁴ bhante tasitā pānīyāya⁵ me 'ti.
337. Ayaṃ sītodikā gaṅgā himavantato⁶ sandati,
piva etto gahetvāna kiṃ maṃ yācasi pānīyaṃ.⁷
338. Sacāhaṃ bhante gaṅgāya sayāṃ gaṇhāmi pānīyaṃ,⁴
lohitaṃ me parivattati tasmā yācāmi pānīyaṃ.⁷
339. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena gaṅgā te hoti lohitaṃ 'ti.⁸
340. Putto me uttaro nāma saddho āsi upāsako,
so ca mayhaṃ akāmāya samaṇānaṃ pavecchati.
341. Cīvaraṃ piṇḍapātañca paccayaṃ sayanāsaṇaṃ,
tamahaṃ paribhāsāmi maccherena upaddutā.
342. Yaṃ tvaṃ mayhaṃ akāmāya samaṇānaṃ pavecchasi,
cīvaraṃ piṇḍapātañca paccayaṃ sayanāsaṇaṃ.
343. Etaṃ te paralokasmiṃ lohitaṃ hotu uttaraṃ,⁹
tassa kammavipākena gaṅgā me hoti lohitaṃ 'ti.

Uttaramātupetavatthu dasamaṃ.**2. 11**

344. Ahaṃ pure pabbajitassa bhikkhuno
suttaṃ adāsiṃ¹⁰ upagamma¹¹ yācitā,
tassa vipāko vipulaphalupalabbhati¹²
bahū¹³ ca me upapajjare vatthakoṭṭiyo.

¹ bhummāvalambare - Syā.² etadabravi - Ma; etamabrūvī ti - Syā.³ kālakatā - Ma.⁴ pānīyaṃ - Ma, PTS.⁵ pānīyāya - Ma, PTS.⁶ himavantāva - katthaci.⁷ pānīyan ti - Ma; pānīyaṃ - PTS.⁸ lohitaṃ - PTS.⁹ uttara - Ma, PTS, Syā.¹⁰ adāsi - Syā.¹¹ upasaṅkamma - Ma.¹² vipulaphalūpalabbhati - Ma, PTS;

vipulaṃ phalūpalabbhati - Syā.

¹³ bahukā - Ma.

2. 10

334. Khi vị tỳ khưu đã đi đến chỗ nghỉ trưa và đã ngồi xuống ở bờ sông Gaṅgā, có nữ ngạ quỷ xấu xí, với dáng vẻ ghê rợn, đã bước đến gần vị ấy.

335. Mái tóc của cô ấy rất dài rủ xuống đến mặt đất. Được che phủ bằng mái tóc, cô ấy đã nói với vị Sa-môn điều này:

336. “Năm mươi lăm năm kể từ khi tôi từ trần, tôi không biết đến việc đã được ăn hoặc ngay cả việc đã được uống nước. Thưa ngài, xin ngài hãy cho nước uống, tôi bị khát, tôi cần nước uống.”

337. “Sông Gaṅgā này có nước mát chảy ra từ núi Hi-mã-lạp. Hãy lấy (nước) từ nơi ấy rồi uống, việc gì người lại cầu xin ta nước uống?”

338. “Thưa ngài, nếu tôi tự mình lấy nước uống từ sông Gaṅgā, nó biến thành máu đối với tôi, vì thế tôi cầu xin nước uống.”

339. “Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà sông Gaṅgā trở thành máu đối với người?”

340. “Con trai tôi tên Uttara, có đức tin, đã là cận sự nam. Và không theo sự mong muốn của tôi, nó đã cúng dường đến các vị Sa-môn (các vật):

341. Y phục và vật thực, vật dụng, chỗ nằm ngồi. Bị khó chịu vì tính bòn xén, tôi mắng nhiếc nó rằng:

342. ‘Vật nào mà con đã cúng dường đến các vị Sa-môn không theo sự mong muốn của mẹ là y phục và vật thực, vật dụng, chỗ nằm ngồi, ...

343. ... này Uttara, vật ấy hãy trở thành máu đối với con trong kiếp sống kế tiếp.’ Do quả thành tựu của nghiệp ấy mà sông Gaṅgā trở thành máu đối với tôi.”

Chuyện Ngạ Quỷ - Mẹ của Uttara là thứ mười.¹**2. 11**

344. “Trước đây, thiếp đã dâng cúng chỉ sợi đến bậc xuất gia là vị tỳ khưu đã đi đến yêu cầu. Quả thành tựu của việc ấy là quả báo dồi dào được thành tựu, và nhiều *koṭī*² vải vóc được phát sanh đến thiếp.”

¹ Tựa đề của câu chuyện này đúng ra phải là *Uttaramātupativatthu* - Chuyện Nữ Ngạ Quỷ Mẹ của Uttara.

² 1 *koṭī* = 10000.000 (10 triệu).

345. Pupphābhikiṇṇaṃ ramitaṃ vimānaṃ
anekacittaṃ naranārisevitaṃ,
sāhaṃ bhuñjāmi ca pārupāmi ca
pahūtavittā¹ na ca tāva khīyati.
346. Tasseva kammaṣṣa vipākamanvayā²
sukhañca sātañca idhūpalabbhati,
sāhaṃ gantvā punareva³ mānusaṃ
kāhāmi puññāni nayayyaputta maṃ.
347. Satta tuvaṃ vassasatā idhāgatā
jiṇṇā ca vuddhā ca tahiṃ bhavissasi,
sabbeva te kālakatā ca ñātakā
kiṃ⁴ tattha gantvāna ito karissasi.
348. Satteva vassāni idhāgatāya me
dibbañca sukhañca samappitāya,
sāhaṃ gantvā punareva⁵ mānusaṃ
kāhāmi puññāni nayayyaputta maṃ 'ti.
349. So taṃ gahetvāna pasayha bāhāyaṃ
paccānayatvāna⁶ theriṃ sudubbalaṃ,
vadesi⁷ aññampi janaṃ idhāgataṃ
karotha puññāni sukhūpalabbhati.
350. Diṭṭhā mayā akatena sādhuṇā
petā vihaññanti tatheva mānusa,⁸
kammañca katvā sukhavedaniyaṃ
devā manussā ca sukhe ṭhitā⁹ pajā 'ti.

Suttapetavatthu ekādasamaṃ.

2. 12

351. Sovaṇṇa¹⁰sopānaphalakā sovaṇṇa¹⁰vālukasanthatā,
tattha sogandhiyā vaggū sucigandhā manoramā.
352. Nānārukkhehi sañchannā nānāgandhasameritā,
nānāpadumasañchannā puṇḍarīkasamotatā.¹¹
353. Surabhī¹² sampavāyantī manuññā māluteritā,
haṃsakoñcābhirudā¹³ cakkavākābhikūjitā.¹⁴
354. Nānādi jagaṇākiṇṇā nānāsaragaṇāyutā,
nānāphaladharā rukkhā nānāpupphadharā¹⁵ vanā.

¹ pahūtavattā - Sī.

² vipākamanvyā - Syā.

³ punad eva - Ma, Syā, PTS.

⁴ tvaṃ - Syā.

⁵ punad eva - Ma.

⁶ paccānayatvāna punareva - Syā.

⁷ vajjesi - Ma, Syā, PTS.

⁸ manussā - Ma.

⁹ subedhitā - Pu.

¹⁰ soṇṇa - Ma, PTS, Sīmu 1.

¹¹ samohatā - Syā; samogatā - Sīmu 2, Pa.

¹² surabhī - Ma.

¹³ haṃsakoñcābhirudā - Ma, Syā, PTS.

¹⁴ cakkavākābhikūjitā - Ma;

cakkavākābhikūjitā - Syā.

¹⁵ nānāmāladharā - Syā.

345. Thiên cung được rải rắc bông hoa, được vui sướng, có nhiều tranh vẽ, được các người nam người nữ lai vãng. Thiếp đây hưởng thụ và choàng đắp (vải vóc); có nhiều của cải và còn chưa đến lúc bị cạn kiệt.

346. Tiếp theo quả thành tựu của chính nghiệp ấy, có sự an lạc và thoải mái được thành tựu ở nơi đây. Thiếp đây, sau khi đi đến cõi nhân loại thêm lần nữa, sẽ làm các việc phước thiện. Thưa công tử, hãy đưa thiếp về.”

347. “Nàng đã đến đây được bảy trăm năm. Ở nơi ấy, nàng sẽ là người già nua và trưởng thượng, hết thấy tất cả thân quyến của nàng đã từ trần. Nàng sẽ làm gì sau khi từ đây đi đến nơi ấy?”

348. “Thiếp đã đi đến nơi này chỉ mới bảy năm, thiếp đã có được sự an lạc của cõi Trời. Thiếp đây, sau khi đi đến cõi nhân loại thêm lần nữa, sẽ làm các việc phước thiện. Thưa công tử, hãy đưa thiếp về.”

349. Sau khi đã nắm lấy nàng một cách chắc chắn ở cánh tay, vị ấy đã đưa nàng, (nay là) bà lão vô cùng yếu ớt, trở về (dặn rằng): “Nàng hãy nói với những người khác nữa đã đi đến nơi này rằng: ‘Quý vị hãy làm các việc phước thiện, sự an lạc (sẽ) được thành tựu.’”

350. Tôi đã nhìn thấy các ngạ quỷ bị sầu khổ do không làm việc tốt lành, loài người cũng tương tự như vậy. Và sau khi tạo nghiệp đưa đến cảm thọ an lạc, chư Thiên và nhân loại là dòng dõi trụ vững trong sự an lạc.”

Chuyện Ngạ Quỷ Sợ Chi là thứ mười một.

2. 12

351. Các bậc cấp của cầu thang bằng vàng được trải cát bằng vàng, các bông súng trắng ở nơi ấy dễ thương, có mùi thơm tinh khiết, làm thích ý.¹

352. (Hồ nước) được che phủ bởi nhiều cây cối khác nhau, được lan tỏa với nhiều mùi thơm khác nhau, được che phủ bởi nhiều loại sen khác nhau, được trải rộng với những cây sen trắng.

353. (Hồ nước) được lay động bởi làn gió, tự tỏa ra các hương thơm, làm hài lòng, với những tiếng kêu của chim thiên nga và chim cò, với những tiếng hót của loài hồng hạc.

354. (Hồ nước) được đông đảo bởi những bầy chim khác nhau đã kết thành nhóm có âm giọng khác nhau, có những cây trổ các loại quả khác nhau, có những khu rừng đơm hoa khác loại.

¹ Vị vua ở Bārāṇasī đã bị nữ ngạ quỷ dùng mưu chước dẫn dắt đến hồ Kaṇḍamuṇḍa để chung sống với nàng. Những câu kệ này mô tả sự ngạc nhiên của vị vua ấy khi đi đến khu vực hồ nước ấy. Sau một thời gian sống chung, vị vua ấy khám ra sự thật về người bạn tình và ngờ ý muốn trở về lại vương quốc (Sđd.151-160).

355. Na manussesu īdisaṃ nagaraṃ yādisaṃ idaṃ,
pāsādā bahukā tuyhaṃ sovaṇṇarūpiyāmayā.
356. Daddallamānā ābhanti¹ samantā caturo disā,
pañca dāsisatā tuyhaṃ yā temā² paricārikā.
357. Tā kambukeyūradharā³ kañcanāveḷa⁴ bhūsitā,
pallaṅkā bahukā tuyhaṃ sovaṇṇarūpiyāmayā.
358. Kādalimiga⁵ sañchannā sajjā gonaka⁶ santhatā,
yatha tvaṃ vāsūpagatā sabbakāmasamiddhinī.
359. Sampattāyaḍḍharattāya tato utthāya gacchasi,
uyyānabhūmiṃ gantvāna pokkharaññā samantato.
360. Tassā tīre tuvaṃ ṭhāsi harite saddale subhe,
tato te kaṇṇamuṇḍo sunakho aṅgamaṅgāni khādati.
361. Yadā ca khāyitā āsi aṭṭhisāṅkhalikā katā,
ogāhasi pokkharaṇiṃ hoti kāyo yathā pure.
362. Tato tvaṃ aṅgapaccaṅgī⁷ sucāru⁸ piyadassanā,
vatthena pārūpitvāna āyāsi mama santikaṃ.
363. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena kaṇṇamuṇḍo ca sunakho⁹
aṅgamaṅgāni khādati. (ti)
364. Kimbilāyaṃ¹⁰ gahapati saddho āsi upāsako,
tassāhaṃ bhariyā āsiṃ¹¹ dussilā aticāriṇī.¹²
365. So maṃ¹³ aticaramānāya sāmiko etadabravī,¹⁴
netam channaṃ nappatirūpaṃ¹⁵ yaṃ tvaṃ aticarāsi maṃ.
366. Sāhaṃ ghorañca sapathaṃ musāvādamabhāsisam,¹⁶
nāhantaṃ aticarāmi kāyena uda cetasā.
367. Sacāhaṃ taṃ aticarāmi kāyena uda cetasā,
ayaṃ kaṇṇamuṇḍo¹⁷ sunakho aṅgamaṅgāni khādatu.¹⁸

¹ ābhenti - Ma, Syā, PTS, Sīmu 1, Pa.

² yācemā - Sīmu 2.

³ kambukāyūradharā - Ma, Syā, PTS;
kākambukeyūdhārā - Sīmu 2, Pa.

⁴ kañcanācela - Syā, Sīmu 2, Pa.

⁵ kadalimiga - Ma, PTS;

kadalimiga - Syā.

⁶ gonaka - Syā, PTS.

⁷ aṅgapaccaṅgā - PTS.

⁸ sucāru - PTS.

⁹ kaṇṇamuṇḍo sunakho tava - Ma.

¹⁰ kimilāyaṃ - Ma.

¹¹ āsi - Syā.

¹² aticāriṇī - Ma, Syā, PTS.

¹³ evamāticaramānāya - Syā;
evaṃ aticaramānāya - PTS.

¹⁴ etadabravī - Ma, PTS;

etadabrūvi - Syā.

¹⁵ patirūpaṃ - Ma, Syā.

¹⁶ musāvādañca bhāsisam - Ma;

musāvādaṃ abhāsisam - Syā.

¹⁷ kaṇṇamuṇḍo yaṃ - Ma;

kaṇṇamuṇḍo ca - PTS, Sīmu 1.

¹⁸ khādati - PTS.

355. Thành phố này như vậy không giống với bất cứ nơi nào của loài người. Nàng có nhiều tòa lâu đài làm bằng vàng và bạc.

356. Trong lúc tỏa sáng rực rỡ, các tòa lâu đài chiếu sáng bốn phương ở xung quanh. Nàng có năm trăm nữ tỳ là những người nữ hầu cận cho nàng.

357. Các cô ấy có mang vòng và xuyên, được điểm trang với vòng hoa đội đầu bằng vàng. Nàng có nhiều chiếc ghế dài làm bằng vàng và bạc.

358. Chúng được bao phủ bằng da của loài nai *kadali*, được chuẩn bị sẵn, được trải tấm thảm len lông dài, nơi ấy nàng đến nằm nghỉ, có sự thành tựu đầy đủ mọi lạc thú.

359. Đến lúc nửa đêm, từ nơi ấy nàng đứng dậy ra đi. Nàng đã đi đến khu vực vườn hoa bao quanh hồ nước.

360. Rồi nàng đứng lại ở bờ hồ, nơi có cỏ non xanh xinh đẹp. Kế đó, có con chó bị xẻo tai cắn xé từng phần thân thể của nàng.

361. Và khi đã bị nhai ngấu nghiến, đã bị làm thành bộ xương, nàng đã chìm sâu trong hồ nước, và thân thể (nàng) trở lại giống như trước đây.

362. Sau đó, nàng có thân thể phục hồi toàn vẹn, vô cùng xinh xắn, có dáng vẻ đáng yêu. Sau khi đã trùm lại bằng vải vóc, nàng đi đến gần bên ta.

363. Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà con chó bị xẻo tai lại cắn xé từng phần thân thể của nàng?”

364. “Ở Kimbilā đã có người gia chủ là người cận sự nam có đức tin. Thiếp đã là vợ của ông ấy, có giới hạnh xấu xa, là kẻ phụ tình.

365. Trong khi thiếp phụ tình, ông ấy đã nói với thiếp điều này: ‘Việc nàng phụ tình tôi, việc ấy không đúng đắn, không tốt đẹp.’

366. Và thiếp đây đã nói lời thề ghê rợn và là lời nói dối: ‘Thiếp không phụ tình chàng bằng thân hay bằng ý.’

367. Nếu thiếp phụ tình chàng bằng thân hay bằng ý, hãy để cho con chó bị xẻo tai cắn xé từng phần thân thể của thiếp.’

368. Tassa kammassa vipākaṃ musāvādassa cūbhayaṃ,
sattavassasatāni ca¹ anubhūtaṃ yato hi² me,
kaṇṇamuṇḍo ca sunakho aṅgamaṅgāni khādāti.
369. Tvañca deva bahukāro³ atthāya me idhāgato,
sumuttāhaṃ kaṇḍamuṇḍassa asokā akutobhayā.
370. Tāhaṃ⁴ deva namassāmi yācāmi pañjalīkatā,
bhuñja amānuse kāme rama deva mayā saha. (ti)
371. Bhutvā amānuse kāme⁵ ramitomhi tayā saha,
tāhaṃ subhage yācāmi khippaṃ paṭinayāhi man ”ti.

Kaṇṇamuṇḍapetavattu dvādasamaṃ.

2. 13

372. Ahu rājā brahmadatto pañcālānaṃ rathesabho,
ahorattānamaccayā rājā kālaṅkarī tadā.⁶
373. Tassa ālāhanaṃ gantvā bhariyā⁷ kandati ubbarī,
brahmadattaṃ apassantī brahmadattāti kandati.
374. Isi⁸ ca tattha āgañji⁹ sampannacaraṇo muni,¹⁰
so ca tattha apucchittha ye tattha susamāgatā.
375. Kassa cidam¹¹ ālāhanaṃ nānāgandhasameritaṃ,
kassāyaṃ kandati bhariyā ito dūragataṃ patim.
376. Brahmadattaṃ apassantī brahmadattāti kandati,
te ca tattha viyākamsu ye tattha susamāgatā.
377. Brahmadattassa bhaddante¹² brahmadattassa mārisa,
tassa idaṃ ālāhanaṃ nānāgandhameritaṃ.
378. Tassāyaṃ kandati bhariyā ito dūragataṃ patim,
brahmadattaṃ apassantī brahmadattāti kandati. (ti)
379. Chaḷāsītisahassāni brahmadattasanāmakā,¹³
imasmiṃ ālāhane daḍḍhā tesam kaṃ anusocasi. (ti)
380. Yo rājā cūlanīputto pañcālānaṃ rathesabho,
taṃ bhante anusocāmi bhattāraṃ sabbakāmadam.
381. Sabbevaheṣuṃ¹⁴ rājāno brahmadattasanāmakā,¹³
sabbeva cūlanīputtā pañcālānaṃ rathesabhā.

¹ satt’ eva vassasatāni - Ma, Syā, PTS, Sīmu 1;
sattavassasatāni - Syā.

² pi - Syā, PTS.

³ bahūpakāro - Syā.

⁴ nāhaṃ - Syā.

⁵ bhuttā amānusa kāmā - Ma, Syā, PTS, Sīmu 1.

⁶ kālamakrubbatha - Ma, Syā.

⁷ bhariyaṃ - Sīmu 1.

⁸ isi - Ma, Syā, PTS, Sīmu 1.

⁹ āgacchi - Ma, Syā, PTS.

¹⁰ sampannacaraṇamuni - Syā.

¹¹ idaṃ - Ma.

¹² bhaddante - Ma, Syā.

¹⁴ sabbe vāheṣuṃ - Ma.

¹³ brahmadattasanāmakā - Ma, Syā, PTS, Sīmu 1, 2, Pa.

368. Quả thành tựu của cả hai, của nghiệp ấy và của việc nói dối, thiếp đã chịu đựng bảy trăm năm kể từ khi ấy, và con chó bị xẻo tai cắn xé từng phần thân thể của thiếp.

369. Và tâu bệ hạ, ngài có nhiều ân đức, ngài đã đi đến đây vì lợi ích của thiếp. Thiếp đã khéo được thoát khỏi hồ Kaṇḍamuṇḍa, không còn sầu muộn, không có sự sợ hãi từ bất cứ đâu.

370. Tâu bệ hạ, thiếp xin lễ bái ngài, thiếp chấp tay cầu xin ngài. Tâu bệ hạ, xin ngài hãy thọ hưởng các dục lạc không phải của loài người, xin ngài hãy cùng với thiếp vui thú.”

371. “Trẫm đã thọ hưởng các dục lạc không phải của loài người, trẫm đã được cùng nàng vui thú. Hỡi cô nàng có phước phần, trẫm cầu xin nàng, này hãy mau mau đưa trẫm trở về.”

Chuyện Ngạ Quỷ ở Hồ Kaṇḍamuṇḍa là thứ mười hai.¹

2. 13

372. Xưa có đức vua Brahmadata, vị chúa của các kị sĩ thuộc xứ sở Pañcāla. Khi ấy, sau khi trải qua những ngày và đêm, đức vua đã từ trần.

373. Người vợ Ubbarī đã đi đến nơi hỏa táng của vị ấy than khóc. Trong khi không nhìn thấy Brahmadata, nàng than khóc rằng: “Ôi Brahmadata!”

374. Và vị ẩn sĩ ở nơi ấy, bậc hiền trí đầy đủ đức hạnh, đã đi đến. Và ở nơi ấy, vị ấy đã hỏi những người đã tụ tập ở nơi ấy rằng:

375. “Đài hỏa táng này là của ai mà được tỏa ra với nhiều mùi thơm khác nhau? Nàng này là vợ của ai mà than khóc người chồng đã từ nơi này đi xa?”

376. Trong khi không nhìn thấy Brahmadata, nàng than khóc rằng: ‘Ôi Brahmadata!’” Và những người đã tụ tập ở nơi ấy, họ đã giải thích về việc ấy rằng:

377. “Thưa ngài đại đức, là của (đức vua) Brahmadata. Thưa tôn ông, là của (đức vua) Brahmadata. Đài hỏa táng này là của vị ấy nên được tỏa ra với nhiều mùi thơm khác nhau.

378. Nàng này là vợ của vị ấy nên than khóc chồng đã từ nơi này đi xa. Trong khi không nhìn thấy Brahmadata, nàng than khóc rằng: ‘Ôi Brahmadata!’”²

379. “Tám mươi sáu ngàn người có tên là Brahmadata đã được thiêu đốt ở đài hỏa táng này, nàng sầu muộn cho ai trong số những người ấy?”

380. “Thưa ngài, vị nào là đức vua, con trai của Cūlanī, vị chúa của các kị sĩ thuộc xứ sở Pañcāla, tôi sầu muộn cho vị ấy, người chồng đã ban cho mọi điều ước muốn.”

381. “Toàn thể tất cả đã là các vị vua, đều có tên là Brahmadata. Toàn thể tất cả đều là con trai của Cūlanī, là những vị chúa của các kị sĩ thuộc xứ sở Pañcāla.

¹ Tựa đề của câu chuyện này đúng ra phải là *Kaṇḍamuṇḍapetivatthu* - Chuyện Nữ Ngạ Quỷ ở hồ Kaṇḍamuṇḍa.

² Sáu câu kệ trên, 372-378, là của các vị tham gia cuộc Kết Tập (Sđd. 162). Từ câu 379 trở đi là lời đối thoại giữa vị ẩn sĩ và hoàng hậu Ubbarī (Sđd. 164).

382. Sabbesaṃ anupubbena mahesittamakārayi,
kasmā purimake hitvā pacchimaṃ anusocasi. (ti)
383. Ātume itthibhūtāya dīgharattāya mārisa,
yassā me itthibhūtāya saṃsāre bahū bhāsasi. (ti)
384. Ahū¹ itthi ahū³ puriso pasuyonimpi āgamā,
evametaṃ atītānaṃ pariyanto na dissati. (ti)
385. Ādittaṃ vata maṃ santaṃ ghatasittaṃva pāvakaṃ,
vārinā viya osiñcaṃ sabbam nibbāpaye daram.
386. Abbūḷhaṃ² vata me sallaṃ sokaṃ hadayanissitaṃ,
yo me sokaparetāya patisokaṃ apānudi.
387. Sāhaṃ abbūḷhasallāsmi sītibhūtāsmi nibbutā,
na socāmi na rodāmi tava sutvā mahāmuni. (ti)
388. Tassa taṃ vacanaṃ sutvā samaṇassa subhāsitaṃ,
pattacīvaramādāya pabbaji anagāriyaṃ.
389. Sā ca pabbajitā santā agārasmānagāriyaṃ,³
mettaṃ cittaṃ⁴ abhāvesi brahmalokūpapattiyā.
390. Gāmā gāmaṃ vicaranti nigame rājadhāniyo,
uruvelā⁵ nāma so gāmo yattha kālamakubbatha.⁶
391. Mettacittaṃ⁷ ābhāvetvā brahmalokūpapattiyā,
itthiccittaṃ virājetvā brahmalokūpagā ahū ”ti.

Ubbarīpetavatthu terasamaṃ.

Ubbarīvaggo dutiyo.

TASSUDDĀNAM

Paṇḍumātā ca pitā ca⁸ nandā⁹ kuṇḍalīneghaṭo,¹⁰
dve seṭṭhī tuṇṇavāyo¹¹ ca vihāra-sutta-sopāṇa-ubbarī ”ti.¹²

--ooOoo--

¹ ahu - Ma, Syā, PTS.

² abbaḥi - Ma;
abbūḷhi - Syā.

³ agārasmā anagāriyaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁴ mettācittaṃ - Ma.

⁵ uruvelaṃ - Syā.

⁶ kālamakrubbatha - Ma, Syā.

⁷ mettācittaṃ - Ma, Syā.

⁸ mocakaṃ mātā mattā - Ma;
paṇḍu mātā patiyā ca - Syā, PTS.

⁹ nandi - Syā.

¹⁰ kuṇḍalinā ghaṭo - Ma;
kuṇḍalinā ghaṭo - Syā, PTS.

¹¹ tunnavāyo - Ma, PTS;

tantavāyo - Syā.

¹² uttara-sutta-kaṇṇa-ubbarī - Ma.

382. Nàng đã làm chánh hậu của tất cả theo tuần tự, tại sao nàng lại từ bỏ những người trước kia mà chỉ sâu muộn cho người sau cùng?”

383. “Thưa tôn ông, ngài nói về tôi đây đã là người nữ nhiều lần trong sự luân hồi, có phải bản thân tôi đã là người nữ trong thời gian dài?”

384. “Nàng đã là người nữ, nàng đã là người nam, nàng cũng đã đi đến ở bào thai của loài thú, việc ấy là như vậy, (nhưng) không được xem là giới hạn của những kiếp quá khứ.”

385. “Quả thật, trong khi tôi đang bị thiêu đốt tựa như ngọn lửa được rưới bơ lỏng, tôi có thể dập tắt tất cả nỗi buồn bực như là đang rưới nước xuống.

386. Quả vậy, mũi tên sâu muộn cắm ở tim của tôi đã được nhổ lên, trong khi tôi bị ưu phiền vì nỗi sâu muộn, ngài đã xua tan nỗi sâu muộn về người chồng cho tôi.

387. Tôi đây, với mũi tên đã được rút ra, có được trạng thái mát mẻ, được an tịnh. Thưa bậc đại hiền trí, sau khi lắng nghe ngài, tôi không sâu muộn, tôi không khóc than.”

388. “Sau khi lắng nghe lời nói ấy của của vị ấy, lời đã được khéo nói của vị Sa-môn, nàng đã cầm lấy bình bát và y, rồi đã xuất gia sống đời không nhà.¹

389. Và nàng ấy, trong khi đã được xuất gia, rời nhà sống không nhà, đã tu tập tâm từ nhằm đạt đến thế giới Phạm Thiên.

390. Trong khi lang thang từ làng này sang làng khác, đến các thị trấn, các kinh thành, nàng đã từ trần ở ngôi làng tên Uruvelā.

391. Sau khi phát triển tâm từ nhằm đạt đến thế giới Phạm Thiên, sau khi xa lìa tâm của người nữ, nàng đã đi đến thế giới Phạm Thiên.”

Chuyện Ngạ Quỷ của Ubbarī là thứ mười ba.

Phẩm Ubbarī là thứ nhì.

TÓM LƯỢC PHẨM NÀY

(Ngạ quỷ) vàng vọt, người mẹ, và người chồng, Nandā, Maṭṭakuṇḍalī, Ghaṭa (Kaṇha), hai người đại phú, người thợ may (Aṅkura), nghi trượng (Mẹ của Uttara), chỉ sợi, câu thang (hồ Kaṇṇamuṇḍa), Ubbarī.

--ooOoo--

¹ Bốn câu kệ sau cùng, 388-391, là lời của đức Phật (Sđd. 167).

3. CŪḶAVAGGO

3. 1

392. Abhijjamāne vārimhi gaṅgāya idha gacchasi,
naggo pubbaddhapetova¹ mālādhārī² alaṅkato.
kuhiṃ gamissasi peta³ kattha vāso bhavissatī 'ti.
393. Cundatthikaṃ⁴ gamissāmi peto so iti bhāsati,
antare vāsabhagāmaṃ bārāṇasiyā⁵ ca santike.
394. Tañca disvā mahāmatto koliyo iti vissuto,
sattuṃ bhattañca⁶ petassa pītakañca yugaṃ adā.
395. Nāvāya tiṭṭhamānāya kappakassa adāpayī,
kappakassa padinnamhi ṭhāne petassudissatha.⁷
396. Tato suvatthavasano mālādhārī² alaṅkato,
ṭhāne ṭhitassa petassa dakkhiṇā upakappatha,
tasmā dajjetha petānaṃ anukampāya punappunaṃ. (ti)
397. Sātunnavasanā⁸ eke aññe kesaniṅgāsanā,⁹
petā bhattāya gacchanti pakkamanti disodisaṃ.
398. Dūre eke¹⁰ padhāvitvā aladdhā vinivattare,¹¹
chātā pamucchitā bhantā¹² bhūmiyaṃ paṭisumbhitā.
399. Keci¹³ tattha papatitvā¹⁴ bhūmiyaṃ paṭisumbhitā,
pubbe akatakalyāṇā aggidaḍḍhāva ātape.
400. Mayaṃ pubbe pāpadhammā gharaṇī kulamātaro,
santesu deyyadhammesu dīpaṃ nākamha attano.
401. Pahūtaṃ annapānampi¹⁵ apissu avakiriyati,
sammaggate¹⁶ pabbajite na ca kiñci adamhase.
402. Akammakāmā alasā sādukāmā mahagghasā,
ālopapiṇḍadātāro paṭiggahe paribhāsimsā.¹⁷

¹ pubbaddhapetova - Syā.

² mālādhārī - Ma;
mālābhārī - katthaci.

³ peto - Syā.

⁴ cundaṭṭhilaṃ - Ma, Syā;
cundatthiyaṃ - katthaci.

⁵ bārāṇasiyaṃ - Ma.

⁶ sattubhattaṅga - Syā, PTS.

⁷ petassa dissatha - Ma, Syā.

⁸ sādunnavasina - Syā;

sādunnavasana - PTS.

⁹ kesaniṅgāsina - Syā.

¹⁰ dūrepeke - Syā.

¹¹ aladdhā va nivattare - Ma;
aladdhā ca nivattare - Syā, PTS.

¹² gantvā - Syā.

¹³ te ca - Ma.

¹⁴ papatitā - Ma, PTS;
ca patitā - Syā.

¹⁵ annapānaṃ hi - Syā.

¹⁶ sammaggate - Syā.

¹⁷ paribhāsita - Syā.

3. TIÊU PHẨM

3. 1

392. “Người di chuyển ở đây, nơi con sông Gaṅgā, không làm (mặt) nước bị vỡ ra. Người lỏa lồ, nửa phần bên trên không giống ngạ quỷ, có mang tràng hoa, đã được trang điểm. Này ngạ quỷ, người sẽ đi đâu? Chỗ trú ngụ sẽ là nơi nào?”

393. Ngạ quỷ ấy nói rằng: “Tôi sẽ đi đến Cundatthika, ở trong khoảng đường đi đến làng vāsabha, và ở vùng phụ cận của Bārāṇasī.”¹

394. Và sau khi nhìn thấy ngạ quỷ ấy, viên quan đại thần nổi tiếng tên Koliya đã bố thí đến ngạ quỷ ấy bánh lúa mạch, thức ăn, và hai xấp vải màu vàng.

395. Khi con thuyền đang dừng lại, viên quan đại thần đã báo cho (các vật trên) đến người thợ cạo; khi đã được ban phát đến người thợ cạo thì ngay lập tức (các vật thí) được thấy ở (cơ thể của) ngạ quỷ.

396. Do đó, (ngạ quỷ) được mặc vải đẹp, có mang tràng hoa, đã được trang điểm. Sự cúng dường được đặt đúng chỗ đã có lợi ích đến ngạ quỷ ấy. Bởi thế, vì lòng thương tưởng quý vị nên bố thí đến các ngạ quỷ lần này đến lần khác.

397. Một số có sự ăn mặc rách rưới, một số khác che đậy bằng mái tóc, các ngạ quỷ di chuyển, ra đi hướng này hướng khác vì thức ăn.

398. Một số chạy đi đến các nơi xa, không được thọ lãnh, đã quay trở lại, bị đói, bị choáng váng, lao đảo, quy xuống ở mặt đất.

399. Tại nơi ấy, một số nào đó bị té ngã, quy xuống ở mặt đất, tựa như bị thiêu đốt bởi ngọn lửa vào mùa hạ, do trong thời quá khứ đã không làm việc tốt lành.

400. ‘Chúng tôi, trong thời quá khứ, có bản tính xấu xa, là nữ gia chủ, là những người mẹ trong gia đình; trong khi các vật bố thí đang hiện hữu, chúng tôi đã không tạo lập hòn đảo (nương nhờ) cho bản thân.

401. Ngay cả khi có nhiều cơm ăn nước uống thậm chí bị quăng bỏ, chúng tôi đã không bố thí bất cứ vật gì đến bậc xuất gia đã thực hành chân chánh.

402. Là những người ưa thích công việc sai trái, biếng nhác, ưa thích ngọt ngào, ham ăn, là những thí chủ cho thức ăn từng vắt nhỏ, chúng tôi mắng nhiếc những người nhận.

¹ Các câu kệ từ 393 trở đi là lời thuật lại của các vị tham gia cuộc Kết Tập (Sđd. 169).

403. Te gharā tā ca¹ dāsiyo tānevābharaṇāni no,
te aññe paricārenti mayamaṃ dukkhassa bhāgino.
404. Veṇī² vā avaññā honti rathakārī ca dubbhikā,
caṇḍālī kapaṇā honti nahāpikā³ ca punappunaṃ.
405. Yāni yāni nihīnāni kulāni kapaṇāni ca,
tesu teseva va jāyanti esā maccharino gati.
406. Pubbeva⁴ katakalyāṇā dāyakā vītamaccharā,
saggaṃ te paripūrenti obhāsenti ca nandaṃ.
407. Vejyante ca pāsāde ramitvā kāmakāmino,
uccākulesu jāyanti sabhogesu tato cutā.
408. Kūṭāgāre ca pāsāde pallaṅke goṇakatthate,⁵
vijitaṅgā⁶ morahatthehi kule jātā yasassino.
409. Aṅkato aṅkaṃ⁷ gacchanti mālādhārī⁸ alaṅkatā,
dhātiyo⁹ upatiṭṭhanti sāyaṃ pātaṃ sukhesino.
410. Nayidaṃ akatapuññānaṃ katapuññānamevidaṃ,
asokaṃ nandaṃ rammaṃ tidasānaṃ mahāvanaṃ.
411. Sukhaṃ akatapuññānaṃ idha natthi parattha ca,
sukhañca katapuññānaṃ idha ceva parattha ca.
412. Tesamaṃ saḥavyakāmānaṃ kattabbaṃ kusalaṃ bahuṃ,
katapuññā hi modanti sagge bhogasamaṅgino ”ti.
- Abhijjamānapetavatthu paṭhamaṃ.**

3. 2

413. Kuṇḍinagariyo¹⁰ thero sānuvāsī nivāsino,¹¹
poṭṭhapādoti nāmena samaṇo bhāvitindriyo.
414. Tassa mātā pitā bhātā duggatā yamalokikā,
pāpakammaṃ karitvāna petalokaṃ ito gatā.

¹ va - Syā.

² veṇiṃ - Syā.

³ kappakā - Ma; nhāminī - PTS.

⁴ pubbe ca - Ma, Syā, PTS.

⁵ gonakatthate - Ma.

⁶ bijitaṅgā - Ma.

⁷ aṅgato aṅgaṃ - Syā.

⁸ mālādhārī - Ma.

⁹ jātiyo - Syā.

¹⁰ kuṇḍināgariyo - PTS, Sīmu 1.

¹¹ sānavāsīnivāsino - Ma, Syā;
sānuvāsīnivāsiko - PTS.

403. Những căn nhà ấy và những tớ gái ấy, luôn cả những vật trang sức ấy của chúng tôi, chúng phục vụ những người khác, còn chúng tôi lãnh phần khổ đau.

404. (Khi hết thời hạn ngạ quỷ, được sanh làm người) họ là những thợ đan tre bị khinh rẻ, và những người thợ đóng xe gian dối, là những người hạ tiện nghèo khó, và là những người hầu tắm lần này đến lần khác.

405. Những gia đình nào là hạ tiện và nghèo khó, họ sanh ra ngay ở những gia đình ấy đấy; đây là phần số của những kẻ bòn xén.

406. Những người nào, ngay trong thời quá khứ đã làm việc tốt lành, là những thí chủ đã xa lìa sự bòn xén, những người ấy làm cho cõi Trời được tràn ngập và vườn hoa Nandana được chiếu sáng.

407. Họ vui thích ở tòa lâu đài Vejayanta, có dục lạc theo như ước muốn. Từ nơi đó chết đi, họ được sanh vào các gia tộc quý phái có của cải.

408. Ở ngôi nhà mái nhọn và ở tòa lâu đài, ở chiếc ghế dài được trải tấm thảm len lông dài, các phần cơ thể (của họ) được quạt mát bởi những người cầm quạt lông công; được sanh ra ở gia đình danh giá, họ là những người có danh tiếng.

409. Có mang tràng hoa, được trang điểm, họ di chuyển từ sự ẩm bông này đến sự ẩm bông khác; các vú nuôi hầu cận đêm ngày, tìm cách tạo sự thoải mái.

410. (Vườn hoa) không sâu muộn Nandana đáng yêu, khu vườn lớn ở cõi Ba Mười (Ba), nơi này không dành cho những người đã không làm việc phước thiện, nơi này chỉ dành cho những người đã làm việc phước thiện.

411. Đối với những người đã không làm việc phước thiện, thì không có sự an lạc ở đời này và đời sau; còn đối với những người đã làm việc phước thiện, thì có sự an lạc ở đời này và luôn cả đời sau nữa.

412. Những người có ước muốn được cộng sự với các vị (chư Thiên) ấy cần phải làm nhiều việc thiện, bởi vì những người đã làm việc phước thiện vui sướng ở cõi Trời, có đầy đủ của cải.”

Chuyện Ngạ Quỷ Không Làm (Mặt) Nước Bị Vỡ Ra là thứ nhất.

3. 2

413. Vị trưởng lão của thành phố Kuṇḍi có sự cư ngụ ở núi Sānuvāsī, có tên là Poṭṭhapāda, là vị Sa-môn có giác quan đã được tu tập.

414. Mẹ, cha, em trai của vị ấy bị đọa đày, thuộc cõi Dạ-ma. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây họ đã đi đến thế giới ngạ quỷ.

415. Te duggatā sūcikaṭṭhā¹ kilantā naggino kisā,
uttasantā² mahātāsā³ na dassenti kurūrino.
416. Tassa bhātā vitaritvā naggo ekapathekako,
catukuṇḍiko bhavitvāna therassa dassayī tumaṃ.⁴
417. Thero cāmanasī katvā⁵ tuṇhībhūto apakkami,⁶
so ca viññāpayī theramaṃ bhātā petagato⁷ ahaṃ.
418. Mātā pitā ca te bhante duggatā yamalokikā,
pāpakammaṃ karitvāna petalokaṃ ito gatā.
419. Te duggatā sūcikaṭṭhā¹ kilantā naggino kisā,
uttasantā² mahātāsā³ na dassenti kurūrino.
420. Anukampassu kāruṇiko datvā anvādisāhi no,
tava dinnena dānena yāpessanti kurūrino. (ti)
421. Thero caritvā piṇḍāya bhikkhū aññe va dvādasā,
ekajjhaṃ sannipatiṃsu bhattavissaggakāraṇā.
422. Thero sabbeva te āha yathā laddhaṃ dadātha me,
saṅghabhattaṃ karissāmi anukampāya ñātinaṃ.⁸
423. Niyyātaiṃsu⁹ therassa thero saṅghaṃ nimantayī,
datvā anvādisi thero mātu pitu ca bhātuno.
424. Idaṃ me ñātinaṃ hotu sukhitā hontu ñātayo,
samanantarānuddiṭṭhe bhojanaṃ udapajjatha.¹⁰
425. Sucimaṃ paṇitaṃ sampannaṃ anekarasabyañjanaṃ,
tato uddisayī¹¹ bhātā vaṇṇavā balavā sukhī.
426. Pahūtaṃ bhojanaṃ bhante passa naggāmhase mayaṃ,
tathā bhante parakkama¹² yathā vatthaṃ labhāmase.¹³

¹ sūcikaṭṭhā - Syā.

² ottappantā - Syā.

³ mahattāsā - Ma, Syā.

⁴ dassayitumaṃ - Syā.

⁵ cāmanasikatvā - Ma, Syā.

⁶ atikkami - Ma, Syā.

⁷ petamaṃ gato - Syā.

⁸ ñātinaṃ - Syā.

⁹ niyyādayiṃsu - Ma, Syā.

¹⁰ upapajjatha - Syā, PTS.

¹¹ uddassayī - Ma;

uddissati - Syā, PTS.

¹² parakkamma - Syā.

¹³ labhāmase ti - Ma;

labhāmase - Syā.

415. Họ bị đọa đày, bị khổ sở như kim chích, lửa lò, gậy guộc. Trong khi sợ hãi, có nỗi sợ hãi lớn lao, có nghiệp ghê rợn, họ không hiện hình cho thấy.

416. Người em trai của vị ấy, lửa lò, một mình trên lối đi bộ, quỳ chống hai tay, đã vội vã tiến đến và hiện hình ra cho vị trưởng lão nhìn thấy.

417. Và vị trưởng lão không để ý đến, có trạng thái im lặng, đã bước đi. Và người ấy đã cho vị trưởng lão biết rằng: ‘Tôi là em trai, đã trở thành ngạ quỷ.’

418. Thưa ngài, mẹ và cha của ngài bị đọa đày, thuộc cõi Dạ-ma. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây họ đã đi đến thế giới ngạ quỷ.

419. Họ bị đọa đày, bị khổ sở như kim chích, lửa lò, gậy guộc. Trong khi sợ sệt, có nỗi sợ hãi lớn lao, có nghiệp ghê rợn, họ không hiện hình cho thấy.

420. Là người có lòng bi mẫn, xin ngài hãy thương xót. Xin ngài hãy bố thí rồi chỉ định (việc ấy là) dành cho chúng tôi. Nhờ vào vật thí đã được ngài bố thí, những kẻ có nghiệp ghê rợn sẽ được nuôi sống.’

421. Sau khi đi khát thực, vị trưởng lão và mười hai vị tỳ khưu khác nữa đã tụ tập tại một chỗ với lý do phân chia vật thực.

422. Vị trưởng lão đã nói với toàn bộ tất cả các vị ấy rằng: ‘Xin các vị hãy cho tôi phần đã nhận được, tôi sẽ thực hiện bữa ăn dâng đến Hội Chúng, vì lòng thương xót các thân quyến.’

423. Các vị đã trao cho vị trưởng lão. Vị trưởng lão đã thỉnh mời hội chúng. Sau khi dâng cúng, vị trưởng lão đã chỉ định đến mẹ, cha, và em trai:

424. ‘(Phước báu) này là thuộc về các thân quyến của tôi; mong rằng các thân quyến được an vui.’ Khi được chỉ định thì vật thực đã được sanh lên ngay lập tức.

425. (Vật thực) là sạch sẽ, hảo hạng, được đầy đủ, có nước xúp với nhiều gia vị. Kế đó, người em trai đã hiện ra, có sắc vóc, có sức mạnh, có sự an lạc.

426. ‘Thưa ngài, có nhiều thức ăn rồi. Xin ngài hãy nhìn xem chúng tôi bị lửa lò. Thưa ngài, xin ngài hãy nỗ lực như thế nào đó cho chúng tôi có thể đạt được vải vóc.’

427. Thero saṅkarakūṭamhā¹ uccinitvāna nantake,
pilotikaṃ paṭaṃ katvā saṅghe cātuddise adā.
428. Datvā anvādisi thero mātu pitu ca bhātuno,
idaṃ me ñātīnaṃ hotu sukhitā hontu ñātayo.
429. Samanantarānuddiṭṭhe vatthāni udapajjimsu,²
tato suvatthavasano therassa dassayī tumaṃ.³
430. ⁴Yāvātā nandarājassa vijitasmiṃ paṭicchadā,⁵
tato bahutarā bhante vatthānacchādanāni no.
431. Koseyyakambaliyāni khomakappāsikāni ca,
vipulā ca mahagghā ca tepākāseva lambare.⁶
432. Te mayam paridahāma yaṃ yaṃ hi manaso piyaṃ,
tathā bhante parakkama yathā gehaṃ labhāmase. (ti)
433. Thero paṇṇakuṭiṃ katvā saṅghe cātuddise adā,
datvā anvādisi⁷ thero mātu pitu ca bhātuno.
434. Idaṃ me ñātīnaṃ hotu sukhitā hontu ñātayo,
samanantarānuddiṭṭhe gharāni udapajjimsu.²
435. Kūṭāgāranivesanā⁸ vibhattā bhāgasō mitā,
na manussesu īdisā yādisā no gharā idha.
436. Api dibbesu yādisā tādisā no gharā idha,
daddallamānā ābhanti⁹ samantā caturō disā.
437. Tathā bhante parakkama yathā pānaṃ¹⁰ labhāmase,⁵
thero karakaṃ¹¹ pūretvā saṅghe cātuddise adā.
438. Datvā anvādisi thero mātu pitu ca bhātuno,
idaṃ me ñātīnaṃ hotu sukhitā hontu ñātayo.
439. Samanantarānuddiṭṭhe pānīyaṃ udapajjatha,¹²
gambhīrā caturassā ca pokkharañño¹³ sunimmitā.
440. Sītodikā sūpatitthā¹⁴ sītā appaṭigandhiyā,
padumuppalasañchannā vārikiñjakkhapūritā.

¹ saṅkarakūṭato - Syā.

² upapajjimsu - Syā, PTS; udapajjimsu - Simu 1.

³ dassayītumaṃ - Ma, Syā.

⁴ vaṇṇavā balavā sukhī - Syā adhikaṃ.

⁵ paṭicchadā - Syā.

⁶ te p' ākāse 'valambare - Ma, PTS;

te cākāsevalambare - Syā.

⁷ datvā ca uddisi - Syā.

⁸ kūṭāgārā nivesanā - Syā.

⁹ ābhenti - Ma, Syā, PTS.

¹⁰ pānīyaṃ - Ma.

¹¹ karaṇaṃ - Ma.

¹² upapajjatha - Syā, PTS.

¹³ pokkharaññā - Syā.

¹⁴ sītodikā suppatitthā - Ma;

sītudakā suppatitthā - Syā.

427. Sau khi góp nhặt những mảnh vải rách từ nơi đồng rác, vị trưởng lão đã chế biến vải vụn thành y phục rồi dâng đến Hội Chúng bốn phương.

428. Sau khi dâng cúng, vị trưởng lão đã chỉ định đến mẹ, cha, và em trai: '(Phước báu) này là thuộc về các thân quyến của tôi; mong rằng các thân quyến được an vui.'

429. Khi được chỉ định thì các vải mặc đã được sanh lên ngay lập tức. Kế đó, được mặc vải đẹp, (người em trai) đã hiện thân ra cho vị trưởng lão nhìn thấy.

430. 'Thưa ngài, các vải vóc ở lãnh thổ của đức vua Nanda nhiều chừng nào, thì các vải vóc và các y phục của chúng tôi còn nhiều hơn thế ấy.

431. Chúng bằng tơ lụa, sợi len, sợi lanh, và bông vải. Chúng dư thừa và có trị giá cao, hơn nữa chúng treo lủng lẳng ở không trung.

432. Chúng tôi đây chỉ khoác vào cái nào thích ý. Thưa ngài, xin ngài hãy nỗ lực như thế nào đó cho chúng tôi có thể đạt được nhà ở.'

433. Sau khi làm cái cọc bằng lá, vị trưởng lão đã dâng đến Hội Chúng bốn phương. Sau khi dâng cúng, vị trưởng lão đã chỉ định đến mẹ, cha, và em trai:

434. '(Phước báu) này là thuộc về các thân quyến của tôi; mong rằng các thân quyến được an vui.' Khi được chỉ định thì các ngôi nhà đã được sanh lên ngay lập tức.

435. Những ngôi nhà mái nhọn và các chỗ ngụ là được phân chia thành từng phần cân xứng. Các ngôi nhà của chúng tôi ở nơi đây như thế nào thì ở loài người không giống như thế này.

436. Ở các cõi Trời như thế nào thì các ngôi nhà của chúng tôi ở nơi đây giống như thế ấy. Trong lúc tỏa sáng rực rỡ, chúng chiếu sáng bốn phương ở xung quanh.

437. 'Thưa ngài, xin ngài hãy nỗ lực như thế nào đó cho chúng tôi có thể đạt được nước uống.' Sau khi làm đầy bình đựng nước, vị trưởng lão đã dâng đến Hội Chúng bốn phương.

438. Sau khi dâng cúng, vị trưởng lão đã chỉ định đến mẹ, cha, và em trai: '(Phước báu) này là thuộc về các thân quyến của tôi; mong rằng các thân quyến được an vui.'

439. Khi được chỉ định thì nước uống đã được sanh lên ngay lập tức. Có các hồ sen sâu thẳm, hình chữ nhật, đã khéo được hóa hiện ra.

440. Có nước trong, có những bến bãi xinh đẹp, mát mẻ, có mùi thơm, được che phủ bởi nhiều loại sen hồng và sen xanh, tràn ngập nước và phấn hoa.

441. Tattha nahātvā¹ pivitvā ca therassa paṭidassayum,
pahūtam pāṇiyam bhante pādā dukkham² phalanti no.
442. Āhiṇḍamānā khañjāma sakkhare kusakaṇṭake,
tathā bhante parakkama yathā yānam labhāmase.
443. Thero sipātikam laddhā saṅghe cātuddise adā,
datvā anvādisi thero mātu pitu ca bhātuno.
444. Idam me ñātīnam hotu sukhitā hontu ñātayo,
samanantarānuddiṭṭhe petā rathenamāgamum.
445. Anukampitamha bhaddante³ bhattenacchādanena ca,⁴
gharena pānadānena⁵ yānadānena cūbhayam,
munim kārūnikam loke bhante⁶ vanditumāgatā⁷ ”ti.

Sānuvāsīpetavatthu dutiyam.

3. 3

446. Veḷuriyatthambham ruciram pabhassaram
vimānamāruyha anekacittam,
tattacchasi devi mahānubhāve
pathaddhani⁷ paṇṇaraseva candimā.⁸
447. Vaṇṇopi⁹ te kanakassa sannibho
uttattarūpo¹⁰ bhusadassanīyo,¹¹
pallaṅkasetṭhe atule nisinnā
ekā tuvam natthi ca tuyha¹² sāmiko.
448. Imā ca te pokkharañño¹³ samantā¹⁴
pahūtamālā¹⁵ bahupuṇḍarīkā,
sovaṇṇacuṇṇehi¹⁶ samantamotatā¹⁷
na tattha paṅko paṅako¹⁸ ca vijjati.
449. Haṃsā cime dassanīyā manoramā
udakasmim anupariyanti sabbadā,
samayya vaggūpanadanti sabbe
bindussarā dundubhīnamva ghoso.
450. Daddallamānā yasasā yasassinī
nāvāya ca tvam avalamba tiṭṭhasi,
ālārapamhe hasite piyamvade
sabbāṅgākalyāṇi bhusam virocasi.

¹ nhatvā - Ma.

² dukkhā - Ma, PTS; dukkha - Syā.

³ bhaddante - Ma, Syā.

⁴ bhattena chādanena ca - Syā.

⁵ pāṇiyadānena - Ma, Syā.

⁶ tam bhante - Syā.

⁷ pathaddhani - Ma, Syā, PTS;

⁸ cando - Ma, Syā, PTS, Sīmu 1.

⁹ vaṇṇo ca - Ma, Syā, PTS.

¹⁰ uttamarūpo - Syā.

¹¹ bhusadassaneyyo - Ma, Syā.

¹² natthi tuyham - Syā.

¹³ pokkharaṇi - Ma.

¹⁴ samantato - Syā.

¹⁵ pahūtamalyā - Ma, PTS.

¹⁶ sovaṇṇacuṇṇehi - Syā.

¹⁷ samantamotthatā - Ma, PTS.

¹⁸ paṇṇako - Syā.

441. Sau khi tắm và uống nước ở nơi ấy, họ đã xuất hiện cho vị trưởng lão thấy (nói rằng): ‘Thưa ngài, có nhiều nước uống rồi. Các bàn chân của chúng tôi bị nứt nẻ đau đớn.’

442. Trong khi lang thang, chúng tôi đi khắp khiêng ở nơi sỏi đá, ở gai nhọn của cỏ *kusa*. Thưa ngài, xin ngài hãy nỗ lực như thế nào đó cho chúng tôi có thể đạt được phương tiện di chuyển.’

443. Sau khi nhận được chiếc giày, vị trưởng lão đã dăng đến Hội Chúng bốn phương. Sau khi dăng cúng, vị trưởng lão đã chỉ định đến mẹ, cha, và em trai:

444. ‘(Phước báu) này là thuộc về các thân quyến của tôi; mong rằng các thân quyến được an vui.’ Khi được chỉ định thì ngay lập tức các ngạ quỷ đã đi đến bằng cỗ xe.

445. ‘Thưa ngài đại đức, chúng tôi đã được thương xót với vật thực, với y phục, với ngôi nhà, với sự bố thí nước uống, với sự bố thí phương tiện di chuyển, và cả hai.¹ Thưa ngài, chúng tôi đi đến để đánh lễ bậc hiền trí, đáng bi mẫn ở thế gian.’

Chuyện Ngạ Quỷ ở Núi Sānuvāsī là thứ nhì.

3. 3

446. ‘Hỡi nàng tiên có đại oai lực, sau khi bước lên cung điện có cây cột bằng ngọc bích, đáng yêu, rực rỡ, được tô điểm nhiều màu sắc, nàng ngụ ở nơi ấy, tựa như mặt trăng ngày rằm ở quỹ đạo của nó.’²

447. Thêm nữa, nàng có màu da tương tự như vàng, có vóc dáng rạng rỡ đáng nhìn vô cùng. Nàng một mình ngồi xuống ở chiếc ghế dài hạng nhất vô song, và nàng không có chồng.

448. Và ở xung quanh nàng có các hồ sen này với vô số bông hoa, với nhiều sen trắng, được phủ lên toàn bộ bằng bụi phấn vàng; ở nơi ấy bùn và lầy không tìm thấy.

449. Và các con chim thiên nga này, đáng nhìn, làm thích ý, bơi lội loanh quanh ở trong nước vào mọi lúc, sau khi tụ họp lại tất cả kêu vang một cách ngọt ngào, với âm giọng đây đặn tựa như tiếng vang của những chiếc trống.

450. Nay cô nàng có danh tiếng, trong lúc đang tỏa sáng rực rỡ nhờ vào danh tiếng, nàng nằm dài nghỉ ngơi ở trong con thuyền. Hỡi cô nàng có lông mi rậm, cười đùa, có lời nói yêu dấu, có sự xinh đẹp ở mọi phần thân thể, nàng vô cùng chói sáng.

¹ Và cả hai: thứ nhất là bốn món vật cần thiết để sống gồm có vật thực, y phục, nhà ở, và thuốc men (ở đây là nước uống) và thứ hai là phương tiện di chuyển (Sdd. 186).

² Chú giải cho biết đây là nữ ngạ quỷ thuộc dạng *vimānapetī* (Sdd.).

451. Idaṃ vimānaṃ virajaṃ same ṭhitaṃ¹
 uyyānavantaṃ² ratinandivaḍḍhanaṃ,³
 icchāmahaṃ⁴ nāri anomadassane
 tayā saha nandane idha modituṃ. (ti)

452. Karohi kammaṃ idha vedanīyaṃ
 cittañca te idha nihitaṃ bhavatu,⁵
 katvāna kammaṃ idha vedanīyaṃ⁶
 evaṃ⁷ lacchasi kāmakāminiṃ. (ti)

453. Sādhūti so tassā paṭissuṇitvā
 akāsi kammaṃ tahiṃ vedanīyaṃ,⁸
 katvāna kammaṃ tahiṃ vedanīyaṃ
 uppajji so māṇavo⁹ tassā sahavyatan ”ti.

Rathakārapetavatthu tatiyaṃ.

BHĀṄAVĀRAM DUTIYAṃ.

3. 4

454. Bhusāni eko sālīṃ punāparo
 ayañca nāri sakamaṃsalohitaṃ,
 tuvañca gūthaṃ asuciṃ akantikaṃ¹⁰
 paribhuñjasi kissa ayaṃ vipāko. (ti)

455. Ayaṃ pure mātaraṃ hiṃsesi¹¹ ayaṃ pana kūtavāñijo,
 ayaṃ maṃsāni khāditvā musāvādena vañcesi.¹²

456. Ahaṃ manussesu manussabhūtā agāriṇi sabbakulassa issarā,
 santesu pariguyhāmi mā ca kiñci ito adaṃ.

457. Musāvādena chādemi natthi etaṃ mama gehe,
 sace santaṃ niguyhāmi¹³ gūtho¹⁴ me hotu bhojanaṃ.

458. Tassa kammaṃ vipākena musāvādassa cūbhayaṃ,
 sugandhasālino¹⁵ bhattaṃ gūthaṃ me parivattati.

459. Avañjhāni¹⁶ ca kammāni na hi kammaṃ vinassati,
 duggandhaṃ kimijaṃ mīlhaṃ¹⁷ bhuñjāmi ca pivāmi cā ”ti.

Bhusapetavatthu catutthaṃ.

¹ sameṭṭhitaṃ - Syā.

² uyyānavantaṃ - Syā.

³ ratinandavaḍḍhanaṃ - Syā.

⁴ icchāmi te - Syā.

⁵ nitañca hotu - Syā.

⁶ modanīyaṃ - Syā.

⁷ evaṃ mamaṃ - Ma, Syā;

evaṃ mama - PTS.

⁸ sahavedanīyaṃ - PTS.

⁹ upapajji so māṇavo - Ma;

uppajji māṇavo - Syā, PTS.

¹⁰ akantaṃ - Ma, Syā.

¹¹ hiṃsati - Ma, Syā, PTS, Sīmu 2, Pa.

¹² vañceti - Ma, Syā, PTS, Sīmu 2, Pa.

¹³ niguyhāmi - Ma;

pariguyhāmi - Syā.

¹⁴ gūthaṃ - Syā.

¹⁵ sugandhaṃ sālino - Ma.

¹⁶ avajjāni - Syā.

¹⁷ kiminaṃ mīlhaṃ - Ma;

kimīnaṃ mīlhaṃ - Syā.

451. Thiên cung này không bụi bặm, tọa lạc ở chỗ bằng phẳng, có vườn hoa, có sự tăng trưởng vui thú và hoan lạc. Hỡi cô nàng có dáng vóc tuyệt vời, ta muốn cùng nàng vui sướng ở nơi đây, tại vườn hoa Nandana.”

452. “Chàng hãy tạo nghiệp đưa đến cảm thọ ở nơi này, và tâm của chàng hãy tập trung ở nơi này, sau khi đã tạo nghiệp đưa đến cảm thọ ở nơi này, như vậy chàng sẽ đạt được (thiếp) người có dục lạc theo như ước muốn.”

453. “Tốt lắm!” Người ấy sau khi hứa hẹn với nàng ấy, đã tạo nghiệp đưa đến cảm thọ ở nơi ấy, sau khi đã tạo nghiệp đưa đến cảm thọ ở nơi ấy, người thanh niên ấy đã được sanh lên cộng trú với nàng ấy.¹

Chuyện Ngạ Quỷ ở Hồ Rathakāra là thứ ba.²

TỤNG PHẨM THỨ NHÌ.

3. 4

454. “Một người ăn các vỏ trấu của hạt lúa *sāli*, thêm một người khác nữa, và người đàn bà này ăn thịt và máu của mình, còn người ăn phân dơ bẩn, ghê tởm; đây là quả thành tựu của việc gì?”

455. “Người này trước đây đã hãm hại mẹ, còn người này lại là thương buôn gian xảo, người này sau khi ăn (vụng) các miếng thịt đã lừa gạt bằng lời nói dối.

456. Tôi, khi là con người ở cõi nhân loại, đã là nữ gia chủ, có quyền cai quản toàn bộ gia đình. Trong khi có của cải, tôi đã cất giấu và chẳng bố thí bất cứ vật gì trong số đó.

457. Tôi đã che đậy bằng cách nói dối rằng: ‘Không có vật ấy trong nhà của tôi. Nếu vật ấy có và tôi thu giấu nó, thì phân hãy là thức ăn của tôi.’

458. Do quả thành tựu của cả hai, của nghiệp ấy và của việc nói dối, bữa ăn gồm gạo *sāli* có mùi thơm biến đổi thành phân cho tôi.

459. Các nghiệp không phải là không kết quả, bởi vì nghiệp không bị tiêu hoại; tôi ăn và uống phân có mùi thối tha đã sanh dòi.”

Chuyện Ngạ Quỷ Vỏ Trấu là thứ tư.

¹ Câu kệ 453 là lời của các vị tham gia cuộc Kết Tập (Sđd. 191).

² Tựa đề của câu chuyện này đúng ra phải là *Rathakārapetivatthu* - Chuyện Nữ Ngạ Quỷ ở Hồ Rathakāra.

3·5

460. Accherarūpaṃ sugatassa ñāṇaṃ
sathā yathā puggalaṃ byākāsi,
ussannapuññāpi bhavanti heke
parittapuññāpi bhavanti heke.
461. Ayaṃ kumāro sīvathikāya chaḍḍito
aṅguṭṭhasnehena yāpeti¹ rattiṃ,
na yakḅabhūtā na sirimsapā² vā
vihethayeyyūṃ katapuññāṃ kumāraṃ.³
462. Sunakhāpimassa⁴ palihimsu pāde
dhaṅkā sigālā⁵ parivattayanti,
gabbhāsayaṃ pakkhigaṇā haranti
kākā pana akkhimalaṃ haranti.
463. Na yimassa⁶ rakkhaṃ vidahiṃsu keci
na osadhaṃ sāsapadhūpanaṃ vā,
nakkhattayogampi na aggahesuṃ⁷
na sabbadhaññānipi ākiriṃsu.
464. Etādisaṃ uttamakicchapattaṃ
rattābhattaṃ sīvathikāya chaḍḍitaṃ,
nonītapiṇḍaṃ va pavedhamānaṃ⁸
saṃsayāṃ jīvitasāvasesaṃ.
465. Tamaddasā⁹ devamanussapūjito
disvā ca¹⁰ taṃ byākari bhūripañño,
ayaṃ kumāro nagarassimassa
aggakulīno bhavissati bhogato¹¹ ca.
466. Kissa vataṃ kiṃ pana brahmacariyaṃ
kissa suciṇṇassa ayaṃ vipāko,
etādisaṃ vyasanaṃ pāpuṇitvā
taṃ tādisaṃ paccanubhossatiddhiṃ. (ti)
467. Buddhapamukhassa bhikkhusaṅghassa
pūjaṃ akāsi janatā ulāraṃ,
tatrassa cittassahu¹² aññathattaṃ
vācaṃ abhāsi pharusaṃ asabbhaṃ.
468. So taṃ vitakkaṃ paṭivinodayitvā¹³
pītiṃ pasādaṃ paṭiladdhā pacchā,
tathāgataṃ jetavane vasantaṃ
yāguyā upaṭṭhāsi sattarattaṃ.

¹ yāpesi - Syā.² sarīsapā - Ma.³ katapuññakumāraṃ - Syā, PTS.⁴ sunakhāpi imassa - Syā.⁵ siṅgālā - Ma, Syā.⁶ na imassa - Syā.⁷ uggahesuṃ - Syā.⁸ navanītapiṇḍaṃ viya vedhamānaṃ - Syā.⁹ tamaddasa - Syā.¹⁰ pana - Syā; va - PTS.¹¹ bhogavā - Syā, Sīmu 1.¹² cittassa ahu - Syā.¹³ vinodayitvā - Ma;
pavinodayitvā - PTS, Sīmu 1.

3. 5

460. Trí tuệ của đấng Thiện Thế có bản chất kỳ diệu, bậc Đạo Sư đã giải thích theo từng cá nhân: Mặc dầu có phước báu dồi dào, nhiều người trở thành (hạ liệt), mặc dầu có phước báu ít ỏi, nhiều người trở thành (cao quý).

461. Đứa bé trai này, bị quăng bỏ ở bãi tha ma, đã được nuôi dưỡng ban đêm nhờ vào dịch chất từ ngón tay. Dạ-xoa và quý sứ hay là các loài bò sát không thể quấy nhiễu đứa bé trai là người có phước báu đã tạo.

462. Ngay cả các con chó còn liếm hai bàn chân của đứa bé này, các con quạ, các con chó rừng di chuyển xung quanh, các bầy chim mang đi chất nhơ của bào thai, còn các con quạ lấy đi ghèn ở mắt.

463. Đối với đứa bé này, đã không có bất cứ người nào sắp xếp việc bảo vệ, việc thuốc men, hay là việc xông khói mù-tạt, cũng đã không xác định sự liên hệ với các vì tinh tú, cũng đã không rải rắc tất cả các loại hạt.

464. (Đứa bé đã) bị rơi vào trường hợp cực kỳ khó khăn như thế ấy, bị đem đi vào ban đêm, bị quăng bỏ ở bãi tha ma, trong khi run rẩy tựa như miếng bơ tươi, phần còn lại của mạng sống là điều hoài nghi.

465. Bậc được tôn vinh bởi chư Thiên và nhân loại đã nhìn thấy đứa bé ấy. Và sau khi nhìn thấy, đấng có tuệ bao la đã tiên tri về đứa bé rằng: ‘Nhờ vào tài sản, đứa bé trai này sẽ là người thuộc gia tộc tốt đình của thành phố này.’

466. “Đứa bé có sự hành trì gì, thêm nữa có hạnh kiểm cao đẹp gì, quả thành tựu này là của việc thực hành gì mà sau khi nhận chịu sự bất hạnh như thế này lại sẽ được hưởng thụ sự thành công như thế ấy?”

467. “Mọi người đã thực hiện việc cúng dường cao sang đến Hội Chúng tỳ khưu có đức Phật đứng đầu, tâm của đứa bé này đã có quan điểm khác về sự việc ấy, nó đã nói lời thô lỗ, không lễ độ.

468. Sau khi đã xua đi tư tưởng ấy, sau khi đã đạt lại được niềm vui và sự tin tưởng, sau đó đứa bé ấy đã phục vụ cháo bảy ngày đến đức Như Lai trong khi Ngài ngự tại Jetavana.

469. Tassa vataṃ taṃ pana brahmacariyaṃ
tassa suciṇṇassa ayaṃ vipāko,
etādisaṃ byasanaṃ pāpuṇitvā
taṃ tādisaṃ paccanubhossatiddhiṃ.

470. Ṭhatvāna so vassasataṃ idheva
sabbehi kāmehi samaṅgibhūto,
kāyassa bheda abhisamparāyaṃ
sahavyataṃ gacchati vāsavassā ”ti.

Kumārapetavatthu pañcamaṃ.

3. 6

471. Naggā dubbaṇṇarūpāsi kisā dhamanisanthatā,
upphāsulike kisike kā nu tvaṃ idha tiṭṭhasi?¹

472. Ahaṃ bhadante petīmhi duggatā yamalokikā,
pāpakammaṃ karitvāna petalokamito gatā. (ti)

473. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena petalokaṃ ito gatā. (ti)

474. Anāvātesu² titthesu viciniṃ³ addhamāsakaṃ,⁴
santesu deyyadhammesu dīpaṃ nākāsimmattano.

475. Nadiṃ upemi tasitā rittakā parivattati,
chāyaṃ upemi uṇhesu ātapo parivattati.

476. Aggivaṇṇo ca me vāto dahanto⁵ upavāyati,
etañca bhante arahāmi aññañca pāpakaṃ tato.

477. Gantvāna hatthinīpuraṃ⁶ vajjesi mayha mātaraṃ,
dhītā ca te mayā diṭṭhā duggatā yamalokikā.

478. Pāpakammaṃ karitvāna petalokaṃ ito gatā,
atthi ca⁷ me ettha nikkhittaṃ anakkhātāñca naṃ⁸ mayā.

¹ tiṭṭhasī ti - Ma, PTS; tiṭṭhasati - Syā.

² anavajjesu - Syā.

³ vicini - Syā.

⁴ addhamāsakaṃ - Ma, Syā.

⁵ dahanto - Ma.

⁶ hatthinīpuraṃ - Ma, PTS.

⁷ ca - itisaddo Ma natthi.

⁸ taṃ - Ma, Syā, PTS.

469. Đứa bé có sự hành trì ấy, thêm nữa có hạnh kiểm cao đẹp ấy, quả thành tựu này là của việc thực hành ấy khiến sau khi nhận chịu sự bất hạnh như thế này thì sẽ hưởng thụ sự thành công như thế ấy.

470. Đứa bé ấy, sau khi tồn tại ngay ở nơi này một trăm năm, được đầy đủ với tất cả các dục, do sự tan rã của thân xác, vào kiếp sống kế tiếp (sẽ) đi đến sự cộng trú với (Thiên Chủ) Vāsava.”

Chuyện Ngạ Quỷ về Đứa Bé Trai là thứ năm.

3. 6

471. “Này cô nàng lòi cả xương sườn, gầy guộc, nàng là ai mà đứng ở nơi đây, lỏa lồ, có vóc dáng xấu xí, ốm o, nổi đầy gân?”¹

472. “Thưa ông, tôi là nữ ngạ quỷ bị đọa đày, thuộc cõi Dạ-ma. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây tôi đã đi đến thế giới ngạ quỷ.”

473. “Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà nàng đã đi đến thế giới ngạ quỷ?”

474. “Ở những bến tắm không bị ngăn cấm, tôi đã góp nhặt từng nửa đồng tiền *māsaka*. Trong khi các vật bỏ thí đang hiện hữu, tôi đã không tạo lập hòn đảo (nương nhờ) cho bản thân.

475. Bị khát (nước), tôi đi đến gần dòng sông thì dòng sông trở nên khô cạn. Vào những lúc nóng, tôi đi đến gần bóng râm thì bóng râm trở thành ánh nắng mặt trời.

476. Và làn gió, với dáng vẻ của ngọn lửa, thổi đến đốt nóng tôi. Và thưa ngài, tôi xứng đáng với việc này và việc khác tồi tệ hơn thế ấy.

477. Sau khi đi đến thành phố Hatthinī, ngài nên nói với mẹ của tôi rằng: ‘Tôi đã nhìn thấy con gái của bà; cô ta bị đọa đày, thuộc cõi Dạ-ma.

478. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây cô ta đã đi đến thế giới ngạ quỷ.’ Và ở nơi đây có vật đã được tôi cất giấu, tôi đã không nói về điều ấy.

¹ Một nam cư sĩ ngụ tại thành phố Hatthinī đã nhìn thấy nữ ngạ quỷ ấy và đã có cuộc trò chuyện này (Sđd. 201).

479. Cattāri satasahassāni pallaṅkassa ca heṭṭhato,
tato me dānaṃ dadatu¹ tassā ca hotu jīvikā.
480. Dānaṃ datvā ca me mātā dakkhiṇaṃ anudissatu,²
tadāhaṃ sukhitā hessaṃ sabbakāmasamiddhinī. (ti)
481. Sādhūti so paṭissutvā³ gantvāna hatthinīṃ puraṃ⁴
avoca tassā mātaraṃ,
dhītā ca te mayā diṭṭhā duggatā yamalokikā.
482. Pāpakammaṃ karitvāna petalokaṃ ito gatā,
sā maṃ tattha samādapesi⁵ vajjesi mayha⁶ mātaraṃ.
483. Dhītā ca te mayā diṭṭhā duggatā yamalokikā,
pāpakammaṃ karitvāna petalokaṃ ito gatā.
484. Atthi ca me ettha nikkhittaṃ anakkhātaṅca taṃ mayā,
cattāri satasahassāni pallaṅkassa ca heṭṭhato,
tato me dānaṃ dadatu tassā ca hotu jīvikā.
485. Dānaṃ datvāna me mātā dakkhiṇaṃ anudissatu,⁷
tadāhaṃ⁸ sukhitā hessaṃ sabbakāmasamiddhinī.
486. Tato hi sā dānamadā datvā ca tassā⁹ dakkhiṇamādisi,
peti ca sukhitā āsi sarīraṃ cārudassanaṃ¹⁰ ti.

Seriṇipetavatthu chaṭṭhaṃ.

3. 7

487. Naranāripurakkhato yuvā rajanīyehi kāmagaṇehi sobhasi,
divasaṃ anubhosi kāraṇaṃ kimakāsi purimāya jātiyā. (ti)
488. Ahaṃ rājagahe ramme ramaṇīye giribbaje,
migaluddo pure āsiṃ lohitapāṇī¹¹ dāruṇo.
489. Avirodhakaresu pāṇisu¹² puthusattesu paduṭṭhamānaso,
vicariṃ¹³ atidāruṇo tadā¹⁴ parahiṃsāya rato asaṅṅato.
490. Tassa me sahāyo suhado¹⁵ saddho āsi upāsako,
sopi¹⁶ maṃ anukampanto nivāresi punappunaṃ.

¹ dadātu - Syā;

dadattha - Sīmu 2.

² anudicchatu - Ma; anvādissatu - Syā, PTS;

anudissati - Sīmu 1;

ādissatu me - Sīmu 2.

³ so tassā paṭissutvā - Syā.

⁴ hatthinīpuraṃ - Syā.

⁵ sā maṃ tattha samādapesi gantvāna hatthinīpuraṃ - Syā;

sā maṃ tattha samādapesi gantvāna hatthinīṃ puram - PTS.

⁶ mayhaṃ - Syā.

⁷ anudicchatu - Ma; anvādissatu - Syā, PTS.

⁸ tadā sā - Ma.

⁹ dānamadā tassā - Ma;

dānaṃ adāsi datvā ca tassā - Syā;

dānaṃ adā tassā ca - PTS.

¹⁰ tassā cāsi sujīvikā ti - Ma, Syā.

¹¹ lohitapāṇi - Ma, PTS.

¹² pāṇisu - Ma, PTS.

¹³ vicari - Syā.

¹⁴ sadā - Ma, Syā, PTS.

¹⁵ suhadayo - Ma, Syā, PTS.

¹⁶ so hi - Syā; so ca - PTS.

479. Có bốn trăm ngàn ở bên dưới chiếc ghế dài. Nhờ đó, vì tôi bà ta hãy ban phát vật thí, và mong rằng bà ta có được sự sinh sống.

480. Và sau khi ban phát vật thí, mẹ tôi hãy chỉ định sự cúng dường là dành cho tôi. Khi ấy, tôi sẽ được hạnh phúc, có sự thành tựu tất cả các dục.”

481. “Tốt lắm!” Sau khi thỏa thuận, vị ấy đã đi đến thành phố Hatthinī và đã nói với mẹ của cô ấy rằng: “Tôi đã nhìn thấy con gái của bà; cô ta bị đọa đày, thuộc cõi Dạ-ma.

482. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây cô ta đã đi đến thế giới ngạ quỷ. Tại nơi đó, cô ấy đã thúc giục tôi: - Ngài nên nói với mẹ của tôi rằng:

483. ‘Tôi đã nhìn thấy con gái của bà; cô ta bị đọa đày, thuộc cõi Dạ-ma. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây cô ta đã đi đến thế giới ngạ quỷ.’

484. Và ở nơi đây có vật đã được tôi cất giấu, và tôi đã không nói về điều ấy. Có bốn trăm ngàn ở bên dưới chiếc ghế dài. Nhờ đó, vì tôi bà ta hãy ban phát vật thí, và mong rằng bà ta có được sự sinh sống.

485. Và sau khi ban phát vật thí, mẹ tôi hãy chỉ định sự cúng dường là dành cho tôi. Khi ấy, tôi sẽ được hạnh phúc, có sự thành tựu tất cả các dục.”

486. Chính vì thế, bà ấy đã ban phát vật thí, và sau khi ban phát đã chỉ định sự cúng dường là dành cho cô ấy. Và nữ ngạ quỷ đã được hạnh phúc, có thân xác, có dáng vẻ dễ mến.

Chuyện Ngạ Quỷ Serinī là thứ sáu.¹

3. 7

487. “Đang tuổi thanh xuân, được tôn vinh bởi các người nam người nữ, người chói sáng với các loại dục lạc vào ban đêm, và chịu đựng khổ hình vào ban ngày; người đã làm việc gì trong kiếp sống trước đây?”

488. “Ở thành Rājagaha đáng yêu, nơi Giribbaja xinh xắn, tôi trước đây đã là người thợ săn tàn bạo, có bàn tay vấy máu.

489. Có tâm ý độc ác đối với các loài sinh vật không gây hại, đối với các chúng sanh thông thường, khi ấy tôi đã đi đó đây, vô cùng tàn bạo, thích thú trong việc hãm hại kẻ khác, không tự kiềm chế.

490. Tôi đây có người bạn tâm huyết là nam cư sĩ có đức tin. Trong khi thương xót đến tôi, vị ấy cũng đã cản ngăn lần này đến lần khác:

¹ Tựa đề của câu chuyện này đúng ra phải là *Serinīpetivatthu* - Chuyện Nữ Ngạ Quỷ Serinī.

491. Mākāsi pāpakam kammaṃ mā tāta duggatiṃ agā,
sace icchasi pecca sukhaṃ virama pāṇavadhā asaṃyamā.¹
492. Tassāhaṃ vacanaṃ sutvā sukhakāmassa hitānukampino,
nākāsiṃ sakalānusāsaniṃ cirapāpābhirato abuddhimā.
493. So maṃ puna bhūrisumedhaso anukampāya saṃyame nivesayī,
sace divā hanasi pāṇino atha te rattiṃ bhavatu saññaṃ.²
494. Svāhaṃ divā hanitva³ pāṇino virato rattimahosiṃ⁴ saññaṃ,⁵
rattāhaṃ parivāremi⁶ divā khajjāmi duggato.
495. Tassa kammaṃ kusalassa anubhomi rattiṃ amānusiṃ,
divā paṭihatāva kukkurā upadhāvanti samantā khāditiṃ.
496. Ye ca te satatānuyogino dhuvaṃ payuttā sugatassa sāsane,
maññaṃ te amatameva kevalaṃ adhigacchanti padaṃ asaṅkhatan ”ti.

Migaluddakapetavatthu sattamaṃ.

3. 8

497. Kūṭāgāre ca pāsāde pallaṅke goṇakatthake,⁷
pañcaṅgikena turiyena ramasi suppavādite.
498. Tato ratyā vyavasāne⁸ suriyassuggamanam⁹pati,
apaviddho¹⁰ susānasmim bahudukkhaṃ nigacchasi.
499. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena idaṃ dukkhaṃ nigacchasi. (ti)
500. Ahaṃ rājagahe ramme ramaṇīye giribbaje,
magaluddo pure āsiṃ luddo cāsimsaññaṃ.¹¹
501. Tassa me sahāyo suhado¹² saddho āsi upāsako,
tassa kulūpago¹³ bhikkhu āsi gotamasāvako.
502. Sopi¹⁴ maṃ anukampanto nivāresi punappunaṃ,
mākāsi pāpakam kammaṃ mā tāta duggatiṃ agā.

¹ pāṇavadhaṃ asaṃyamamaṃ - Syā.

² saṃyamo - Ma, Syā.

³ hanitvā - Ma;

hanitvāna - Syā.

⁴ ahosi - Ma, Syā, PTS.

⁵ saṃyato - Syā.

⁶ paricāremi - Ma, PTS; parihāremi - Syā.

⁷ gonakatthate - Ma; goṇasaṅṭhite - Syā.

⁸ vivasāne - Ma, Syā.

⁹ suriyuggamanam - Ma;
suriyuggamanam - Syā, PTS.

¹⁰ apaviṭṭho - Syā.

¹¹ saddho āsiṃ asaṅṅato - Syā.

¹² suhadayo - Ma, Syā, PTS.

¹³ kulupako - Ma, Syā.

¹⁴ so hi - Syā.

491. ‘Này bạn thân, bạn chớ tạo nghiệp ác, chớ đi đến cảnh giới khổ đau. Nếu bạn mong muốn sự an lạc sau khi chết, bạn hãy lánh xa việc giết hại mạng sống, việc không tự kiềm chế.’

492. Sau khi lắng nghe lời nói của vị ấy, người có lòng mong mỏi hạnh phúc, có lòng thương tưởng đến điều lợi ích (cho tôi), (tuy nhiên) là người thích thú việc ác trong thời gian dài, không có sự sáng suốt, tôi đã không làm theo toàn bộ lời khuyên bảo.

493. Vị ấy, có trí thông minh bao la, vì lòng thương xót đã quy định thêm cho tôi về sự tự kiềm chế: ‘Nếu bạn giết hại các sanh mạng vào ban ngày, thì bạn hãy có sự tự kiềm chế vào ban đêm.’

494. Tôi đây, sau khi giết chết các mạng sống vào ban ngày, đã lánh xa, đã tự kiềm chế vào ban đêm. (Giờ đây) vào ban đêm tôi hoàn toàn hài lòng, vào ban ngày tôi đi đến khổ cảnh, bị nhai nghiền.

495. Do nghiệp thiện ấy, tôi hưởng thụ (dục lạc) không thuộc loài người vào ban đêm, vào ban ngày các con chó vừa mới bị đánh đập chạy đến gần (tôi) để nhai nghiền khắp mọi chỗ.

496. Và những vị nào thường xuyên đeo đuổi, luôn luôn gắn bó vào lời dạy của đấng Thiện Thệ, tôi nghĩ rằng những người ấy chứng đắc trọn vẹn chính trạng thái Bất Tử, vị thế không còn tạo tác.”

Chuyện Ngạ Quỷ Người Thợ Săn Thú là thứ bảy.

3. 8

497. “Ở ngôi nhà mái nhọn và ở tòa lâu đài, ở chiếc ghế dài được trải tấm thảm len lông dài, người vui thích ở phần trình tấu khéo léo với năm loại nhạc cụ.

498. Sau đó, vào lúc cuối đêm cho đến lúc mọc lên của mặt trời, người bị thấy ra ở nơi nghỉ địa, trải nghiệm nhiều sự khổ đau.

499. Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà người lại trải nghiệm sự khổ đau này?”

500. “Ở thành Rājagaha đáng yêu, nơi Giribbaja xinh xắn, tôi trước đây đã là người thợ săn thú rừng, và tôi đã là người thợ săn không tự kiềm chế.

501. Tôi đây có người bạn tâm huyết là nam cư sĩ có đức tin. Vị tỳ khưu thường xuyên lui tới nhà của bạn ấy đã là Thinh Văn của đức Gotama.

502. Trong khi thương xót đến tôi, bạn ấy cũng đã cản ngăn lần này đến lần khác: ‘Này bạn thân, bạn chớ tạo nghiệp ác, chớ đi đến cảnh giới khổ đau.’

503. Sace icchasi pecca sukhaṃ virama pāṇavadhā asaṃyamā,¹
tassāhaṃ vacanaṃ sutvā sukhakāmassa hitānukampino.
504. Nākāsiṃ sakalānusāsaniṃ cirapāpābhirato abuddhimā,
so maṃ puna bhūrisumedhaso anukampāya saṃyame nivesayī.
505. Sace divā hanasi pāṇino atha te rattiṃ bhavatu saṃyamo,
svāhaṃ divā hanitva² pāṇino virato rattimahosiṃ³ saṃyato.⁴
506. Rattāhaṃ paricāremi⁵ divā khajjāmi duggato,
tassa kammaṃ kusalassa anubhomi rattiṃ amānusiṃ,
divā paṭihatāva kukkurā upadhāvanti samantā khādituṃ.
507. Ye ca te satatānuyogino dhuvayuttā⁶ sugatassa sāsane,
maññāmi te amatameva kevalaṃ adhigacchanti padaṃ asaṅkhatan ”ti.

Dutiyamigaluddakapetavatthu aṭṭhamam.

3. 9

508. Mālī kiriṭṭi keyūri⁷ gattā te candanussadā,
pasannamukhavaṇṇosi suriyavaṇṇova sobhasi.
509. Amānusi pārisajjā ye teme paricārakā,⁸
dasakaññāsahassāni yā temā paricārakā.⁹
510. Tā kambukēyūrādhārā¹⁰ kañcanāvelabhūsitā,¹¹
mahānubhāvosi tuvaṃ lomahaṃsanarūpavā,
piṭṭhimaṃsāni attano sāmaṃ ukkaḍḍha¹² khādasi.
511. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena piṭṭhimaṃsāni attano
sāmaṃ ukkaḍḍha¹² khādasi.
512. Attano haṃ anattāya jīvaloke acārisaṃ,¹³
pesuññāmusāvādena nikatvañcanāya ca.
513. Tatthāhaṃ parisāṃ gantvā saccakāle upaṭṭhite,
atthaṃ dhammaṃ niraṃkatvā¹⁴ adhammamanuvattisaṃ.¹⁵
514. Evaṃ so khādatattānaṃ yo hoti piṭṭhimaṃsiko,
yathāhaṃ ajja khādāmi piṭṭhimaṃsāni attano.
515. Tayidaṃ tayā nārada sāmaṃ diṭṭhaṃ
anukampakā ye kusalā vadeyyuṃ,
mā pesunaṃ mā ca musā abhāṇi¹⁶
mā khosi piṭṭhimaṃsiko tuvaṃ ”ti.

Kūṭavinicchayikapetavatthu navamaṃ.

¹ asaṃyamaṃ - Syā.

² hanitvā - Ma, Syā.

³ ahosi - Ma, , SyāPTS.

⁴ saññato - Ma.

⁵ parihāremi - Syā.

⁶ dhuvam payuttā - Ma, Syā, PTS.

⁷ kiriṭṭi kāyūri - Ma; kiriṭṭi kāyūri - Syā, PTS.

⁸ parivārikā - Syā.

⁹ paricārikā - Ma, PTS.

¹⁰ kambukēyūrādhārā - Ma, Syā, PTS.

¹¹ kañcanācelabhūsitā - Syā.

¹² ukkacca - Ma, Syā, PTS.

¹³ acarissaṃ - Syā.

¹⁴ nirākatvā - Ma, Sīmu; nirakatvā - Syā.

¹⁵ adhammamanuvattissaṃ - Syā.

¹⁶ bhāṇi - Syā.

503. Nếu bạn mong muốn sự an lạc sau khi chết, bạn hãy lánh xa việc giết hại mạng sống, việc không tự kiềm chế.’ Tôi đã lắng nghe lời nói của bạn ấy, người có lòng mong mỏi hạnh phúc, có lòng thương tưởng đến điều lợi ích (cho tôi).

504. (Tuy nhiên) là người thích thú việc ác trong thời gian dài, không có sự sáng suốt, tôi đã không làm theo toàn bộ lời khuyên bảo. Vị (tỳ khưu) ấy,¹ có trí thông minh bao la, vì lòng thương xót đã còn quy định thêm cho tôi về sự tự kiềm chế:

505. ‘Nếu đạo hữu giết hại các sanh mạng vào ban ngày, thì đạo hữu hãy có sự tự kiềm chế vào ban đêm.’ Tôi đây, sau khi giết chết các mạng sống vào ban ngày, đã lánh xa, đã tự kiềm chế vào ban đêm.

506. (Giờ đây) vào ban đêm tôi hoàn toàn hài lòng, vào ban ngày tôi đi đến khổ cảnh, bị nhai nghiền. Do nghiệp thiện ấy, tôi hưởng thụ (dục lạc) không thuộc loài người vào ban đêm, vào ban ngày các con chó vừa mới bị đánh đập chạy đến gần (tôi) để nhai nghiền khắp mọi chỗ.

507. Và những vị nào thường xuyên đeo đuổi, luôn luôn gắn bó vào lời dạy của đấng Thiện Thệ, tôi nghĩ rằng những người ấy chứng đắc trọn vẹn chính trạng thái Bất Tử, vị thế không bị tạo tác.”

Chuyện Ngạ Quỷ Người Thọ Săn Thú thú nhì là thứ tám.

3. 9

508. “Người có tràng hoa, có đội mào, có vòng xuyên, các phần thân thể của người có chất bôi thơm là trầm hương, người có sắc diện tươi tỉnh, người chói sáng tựa như màu sắc của mặt trời.

509. Các tùy tùng nam của người thuộc tập thể không phải nhân loại, các hầu cận nữ của người là mười ngàn thiếu nữ.

510. Các cô ấy có mang các vòng xuyên bằng vàng, được điểm trang với vòng hoa đội đầu bằng vàng. Người có đại oai lực, có dáng vóc khiến nổi da gà, người tự mình rút ra rồi ngấu nghiền các miếng thịt lưng của mình.

511. Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà người lại tự mình rút ra rồi ngấu nghiền các miếng thịt lưng của mình?”

512. “Trong cuộc sống ở thế gian, tôi đã cư xử bằng sự dâm thọc và lời nói dối, bằng sự gian trá và lừa gạt đem lại điều không lợi ích cho bản thân.

513. Tại nơi ấy, sau khi đi đến tập thể vào thời điểm (xác định) sự thật đã được thiết lập, tôi đã không đếm xỉa đến phương thức có sự lợi ích, tôi đã hành xử theo điều sai trái.

514. Như thế, kẻ nào là người nói xấu sau lưng, kẻ ấy ngấu nghiền bản thân, giống như tôi hôm nay ngấu nghiền các miếng thịt lưng của mình.

515. Thừa ngài Nārada, việc này đây đã được ngài đích thân nhìn thấy. Những người có lòng thương xót, tốt lành có thể nói rằng: ‘Chớ nói dâm thọc và chớ nói lời dối trá, đúng vậy người chớ là kẻ nói xấu sau lưng.’”

Chuyện Ngạ Quỷ có sự Quyết Đoán Sái Quấy là thứ chín.

¹ Người bạn ấy khuyên bảo không có kết quả nên đã thỉnh vị tỳ khưu giáo huấn (Sđd. 208).

3. 10

516. Antaḷikkhasmiṃ tiṭṭhanto duggandho pūti vāyasi,
mukhañca te kimayo pūtigandhaṃ,
khādanti kiṃ kammamakāsi pubbe.
517. Tato satthaṃ gahetvāna okkantanti punappunaṃ,
kharena¹ paripphositvā okkantanti punappunaṃ.
518. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena idaṃ dukkhaṃ nigacchasi 'ti.²
519. Ahaṃ rājagahe ramme ramaṇīye giribbaje,
issaro dhanadhaññassa supahūtassa mārissa.
520. Tassāyaṃ me bhariyā ca dhītā ca suṇisā ca me,
tā mālaṃ³ uppalañcāpi paccagghañca vilepanaṃ,
thūpaṃ harantiyo vāresim taṃ pāpaṃ pakataṃ mayā.
521. Chaḷāsītisahassāni mayaṃ paccattavedanaṃ,
thūpapūjaṃ vivaṇṇetvā paccāma⁴ niraye bhusaṃ.
522. Ye ca kho thūpapūjāya vattante arahato mahe.
ādīnavaṃ pakāsenti vivecayatha ne⁵ tato.
523. Imā ca passa āyantiyo mālādhārī alaṅkatā,
mālāvīpākaṃ anubhonti⁶ samiddhā⁷ tā yasassiniyo.
524. Tañca disvāna accheraṃ abbhutaṃ lomahaṃsanaṃ,
namo karonti sappaññā vandanti taṃ mahāmunim.
525. So hi⁸ nūna ito gantvā yoniṃ laddhāna mānusiṃ,
thūpapūjaṃ karissāmi appamatto punappunan 'ti.

Dhātuvivaṇṇikapetavatthu dasamaṃ.

Cūlavaggo tatiyo.

TASSUDDĀNAM

Abhijjamāno koṇḍañño⁹ rathakārī bhūsenā ca,
kumāro gaṇikā¹⁰ ceva dve luddā piṭṭhapūjāyo,¹¹
vaggo tena pavuccatī 'ti.

--ooOoo--

¹ khārena - Ma, Syā, PTS.

² nigacchasi - Ma, PTS.

³ tamālaṃ - Syā.

⁴ pacāma - Syā.

⁵ vivecayetha ne - Ma, PTS; vivecayetha no - Syā.

⁶ mālāvīpākaṃnubhontiyo - Ma; mālāvīpākaṃ anubhontiyo - Syā, PTS.

⁷ samiddhā ca - Ma.

⁸ sohaṃ - Ma, Syā.

⁹ kuṇḍiyo - PTS.

¹⁰ bhaṇikā - Syā.

¹¹ piṭṭhipūjāyo - Syā.

3. 10

516. “Người đứng ở không trung, có mùi hôi, toát ra mùi thối tha, và những con dòi rúc rĩa cái miệng có mùi hôi thối của người; người đã tạo nghiệp gì trước đây?”

517. Sau đó, chúng cầm lấy cây dao cắt xẻo lần này đến lần khác. Chúng rướn khắp (thân người) với chất kiềm rồi cắt xẻo lần này đến lần khác.

518. Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà người lại trải nghiệm sự khổ đau này?”

519. “Thưa ngài, ở thành Rājagaha đáng yêu, nơi Giribbaja xinh xắn, tôi đã là chủ nhân của tài sản và lúa gạo vô cùng dồi dào.

520. Người vợ này của tôi đây, con gái và con dâu của tôi, trong khi các cô ấy đang mang tràng hoa, luôn cả hoa sen xanh, và đầu thoa đất giá đến ngôi bảo tháp, tôi đã ngăn cản; việc xấu xa ấy đã do tôi gây ra.

521. Tám mươi sáu ngàn người chúng tôi có cảm thọ (khổ) riêng biệt, sau khi chê bai việc cúng dường đến ngôi bảo tháp, chúng tôi bị nung nấu dữ dội ở địa ngục.

522. Và trong khi lễ hội của bậc A-la-hán đang được cử hành, những kẻ nào công bố điều bất lợi đối với việc cúng dường ngôi bảo tháp, quý vị hãy tách ly những kẻ ấy khỏi nơi đó.

523. Và quý vị hãy nhìn xem các cô nàng đang đi đến, có mang tràng hoa, đã được trang điểm, các cô ấy hưởng thụ quả thành tựu về tràng hoa, có sự thành công, có danh tiếng.

524. Và sau khi nhìn thấy điều kỳ diệu, phi thường, khiến nổi da gà ấy, các bậc có trí tuệ thực hiện việc nghiêng mình đánh lễ ngài, bậc đại hiền trí.

525. Chắc chắn rằng chính tôi đây, sau khi đi khỏi nơi này, sau khi đạt được sự xuất thân thuộc loài người, sẽ thực hiện việc đánh lễ ngôi bảo tháp, không bị xao lãng, lần này đến lần khác.”

Chuyện Ngạ Quỷ Do Chê Bai Xá-Lợi là thứ mười.

Tiêu Phẩm là thứ ba.

TÓM LƯỢC PHẨM NÀY

Chuyện không làm (mặt) nước bị vỡ ra, vị Koṇḍañña, ở hồ Rathakāra, và với vỏ trấu, đứa bé trai, luôn cả cô kỹ nữ, hai người thợ săn, (nói xấu) sau lưng, cúng dường; bởi vậy phẩm được gọi tên thế ấy.

--ooOoo--

4. MAHĀVAGGO

4. 1

526. Vesālī nāma nagaratthi vajjīnaṃ
tatttha ahu licchavi ambasakkharo,¹
disvāna petaṃ nagarassa bāhiraṃ
tattheva pucchittha taṃ kāraṇatthiko.
527. Seyyā nisajjā nayimassa atthi
abhikkamo natthi paṭikkamo vā,²
asitapītakhāyitavatthabhogā
paricārikā³ sāpi imassa natthi.
528. Ye ñātakā diṭṭhasutā suhajjā
anukampakā yassa pubbe ahesuṃ,⁴
daṭṭhumpi te dāni na taṃ labhanti⁵
virādhitatto⁶ hi janena tena.
529. Na oggatattassa⁷ bhavanti mittā
jahanti mittā vikalaṃ viditvā,
atthañca disvā parivārayanti
bahū ca⁸ mittā uggatattassa⁹ honti.
530. Nihīnatto¹⁰ sabbabhogehi kiccho
sammakkhito samparibhinnagatto,
ussāvabindūva palippamāno¹¹
ajja suve jīvitassūparodho.
531. Etādisaṃ uttamakicchapattaṃ
uttāsitaṃ pucimandassa¹² sūle,
atha tvaṃ kena vaṇṇena vadesi yakkha
jīva bho jīvitameva seyyo 'ti.
532. Sālohito esa¹³ ahosi mayhaṃ
ahaṃ sarāmi purimāya jātiyā,
disvā ca me kāruññamahosi rāja
mā pāpadhammo nirayaṃ patāyaṃ.
533. Ito cuto licchavi esa poso
sattussadaṃ nirayaṃ ghorarūpaṃ,
upapajjati¹⁴ dukkaṭakammakārī
mahābhitāpaṃ kaṭukaṃ bhayānakaṃ.

¹ ambasakkaro - Ma.

² paṭikkamo ca - Ma, Syā.

³ paricāraṇā - PTS;

pariharaṇā - Pu;

paricāraṇā - keci.

⁴ ahesuṃ pubbe - Ma.

⁵ daṭṭhumpi dāni na taṃ labhanti taṃpi - Syā.

⁶ virājitatto - Ma, Syā.

⁷ duggatassa - Syā.

⁸ bahū - Ma.

⁹ uggatassa - Syā.

¹⁰ nihīnattho - Syā.

¹¹ palippamāno - Ma, Syā, PTS.

¹² picumandassa - Syā.

¹³ eso - Syā.

¹⁴ uppajjati - Syā, PTS.

4. ĐẠI PHẨM

4. 1

526. Xứ Vajjī có thành phố tên là Vesālī. (Đức vua) Ambasakkhara dòng dõi Licchavi đã ngụ tại nơi ấy. Sau khi nhìn thấy ngạ quỷ ở bên ngoài thành phố, đức vua Ambasakkhara, là người muốn biết lý do, ngay tại nơi ấy đã hỏi ngạ quỷ ấy rằng:¹

527. “Không có giường nằm ghế ngồi dành cho gã này, không có việc đi tới hay đi lui, việc được ăn, được uống, được nhai, vãi vóc, của cải, người hầu gái, (các) điều ấy cũng không có cho gã này.

528. Những người nào là bà con, thân hữu đã nhìn thấy, đã nghe, đã là những người có lòng thương tưởng đến gã ấy trước đây, những người ấy giờ đây cũng không thể nhìn thấy gã ấy, bởi vì tình trạng đã bị cách ly với họ.

529. Người có tình trạng sa sút không có bạn bè; bạn bè từ bỏ sau khi biết được sự thiếu thốn (của người ấy). Và họ vây quanh sau khi nhìn thấy sự lợi ích; người có tình trạng khá giả có nhiều bạn bè.

530. Với tình trạng bị tiêu hoại tất cả các của cải, bị khốn khổ, bị lấm lem, có thân thể hoàn toàn bị gãy đổ, tựa như giọt sương đang đeo bám (vào chiếc lá), sự chấm dứt mạng sống là trong nay mai.

531. Này Dạ-xoa, vậy với tư cách gì mà người nói với kẻ đã đi đến sự khốn khổ tột cùng như thế này, đã bị cầm lên ở cọc nhọn bằng gỗ *nimba* rằng: ‘Này cháu yêu, cháu hãy sống. Sống đương nhiên là tốt hơn?’”

532. “Này đức vua, gã ấy đã có cùng huyết thống với tôi; tôi nhớ lại vào kiếp sống trước đây. Và sau khi nhìn thấy, tôi đã có lòng thương xót rằng: ‘Mong sao kẻ có tính chất xấu xa này chớ rơi vào địa ngục.’”

533. Này vị Licchavi, người nam ấy, kẻ gây nên hành động đã được thực hiện một cách xấu xa, bị chết từ nơi này, (sẽ) bị sanh vào địa ngục đây đây chúng sanh, có hình thức ghê rợn, có sức nóng khủng khiếp, dữ dội, tạo ra sự sợ hãi.

¹ Câu kệ này là lời giới thiệu của các vị Kết Tập. Năm câu kệ kế tiếp (527-531) là lời đức vua Ambasakkhara hỏi ngạ quỷ về gã đàn ông đang chịu hình phạt cầm ở cọc nhọn (Sđd. 217).

534. Anekabhāgena guṇena seyyo
ayameva sūlo nirayena tena,
ekantadukkhaṃ¹ kaṭukaṃ bhayānakaṃ
ekantatippaṃ² nirayaṃ patāyaṃ.
535. Idañca sutvā vacanaṃ mameso
dukkhūpanīto vijaheyya pāṇaṃ,³
tasmā ahaṃ santike na bhaṇāmi
mā me kato⁴ jīvitassūparodho.⁵
536. Aññāto eso purisassa attho
aññampi icchāmase pucchituṃ tuvaṃ,
okāsakammaṃ sace no karosī⁶
pucchāmi taṃ na ca no kujjhitappaṃ.⁷
537. Addhā paṭiññā me tadā ahu⁸
nācikkhanā⁹ appasannassa hoti,
akāmā saddheyyavacoti katvā
pucchassu maṃ kāmaṃ yathā visayaṃ. (ti)
538. Yaṃ kiñcāhaṃ cakkhunā passissāmi
sabbampi tāhaṃ abhisaddaheyyaṃ,
disvāna¹⁰ taṃ nopi ce saddaheyyaṃ¹¹
kareyyāsi me yakkha niyassakammaṃ. (ti)
539. Saccappaṭiññā tava mesā hotu
suttvāna dhammaṃ labhassuppasādaṃ,¹²
aññatthiko no ca paduṭṭhacitto
yaṃ te suttaṃ asuttaṃ cāpi¹³ dhammaṃ,
sappaṃ ācikkhissaṃ¹⁴ yathā pajānaṃ.
540. Setena assena alaṅkatena
upayāsi sūlāvutakassa santike,
yānaṃ idaṃ abbhutaṃ dassaneyyaṃ
kissetaṃ kammaṃ ayaṃ vipāko.
541. Vesāliyā tassa nagarassa¹⁵ majjhe
cikkhallaṃ naraṃ¹⁶ ahosi,
gosīsamekāhaṃ pasannacitto
setaṃ¹⁷ gahetvā narakasmiṃ¹⁸ nikkhipiṃ.

¹ mā ekantadukkhaṃ - Syā, PTS.

² ekantatippaṃ - Ma.

³ pāpaṃ - Syā.

⁴ mā m' ekato - Syā, PTS.

⁵ jīvitassūparodho ti - Syā;

jīvitassūparodho ti - PTS.

⁶ okāsakammaṃ mama no sace karosi - Syā.

⁷ pucchāma taṃ no ca na kujjhitappaṃ ti - Ma;

pucchāmihaṃ na ca no kujjhitappaṃ - Syā.

⁸ paṭiññā na mete tadā ahu - katthaci.

⁹ acikkhanā - Syā.

¹⁰ disvāva - Ma; disvāpi - Syā.

¹¹ saddaheyya - Syā.

¹² labha suppasādaṃ - Ma;
labhassu pasādaṃ - Syā, PTS.

¹³ vāpi - Syā.

¹⁴ sabbampi akkhissaṃ - Ma;
sappaṃ akkhissaṃ - Syā, PTS.

¹⁵ vesāliyā nagarassa - Ma.

¹⁶ nagaraṃ - Syā.

¹⁷ setaṃ - Syā.

¹⁸ nagarasmiṃ - Syā.

534. Chính cái cọc nhọn này còn tốt hơn địa ngục ấy nhiều lần về tính chất, ‘Mong sao kẻ này chớ rơi vào địa ngục có sự khổ đau cùng tột, dữ dội, gây nên nỗi sợ hãi, có sự tàn nhẫn cùng tột.’

535. Và sau khi nghe lời nói này của tôi, kẻ ấy có thể bị đưa đến khổ đau mà lìa bỏ sanh mạng; vì thế tôi không nói (lời nói này) trước mặt (kẻ ấy), chớ để sự chấm dứt mạng sống (của kẻ này) là do tôi gây nên.”

536. “Sự việc ấy của người đàn ông đã được biết, tuy nhiên chúng tôi muốn hỏi người việc khác. Nếu người tạo cho chúng tôi cơ hội, trăm sẽ hỏi điều ấy, và không nên nổi sân với chúng tôi.”

537. “Đương nhiên, vào lúc ấy tôi đã có lời thỏa thuận. Không có việc chỉ bày cho người không được vừa lòng. Xin bệ hạ hãy xem tôi là người có lời nói đáng tin đâu là nghịch ý. Bệ hạ hãy hỏi tôi điều bệ hạ muốn, (tôi sẽ trả lời) tùy theo khả năng.”

538. “Bất cứ việc gì trăm sẽ nhìn thấy tận mắt, trăm có thể tin tưởng tất cả điều ấy. Nhưng nếu sau khi nhìn thấy điều ấy mà trăm vẫn không thể tin tưởng, này Dạ-xoa, người có thể thực hiện việc quở trách đối với trăm.”

539. “Mong rằng sự thỏa thuận ấy của bệ hạ đối với tôi là chân thật. Là người có mục đích tìm hiểu và không có tâm địa xấu xa, xin bệ hạ hãy lắng nghe và tiếp nhận sự việc với niềm tin. Sự việc nào mà bệ hạ đã được nghe và thậm chí còn chưa được nghe, tôi sẽ chỉ bày tất cả theo như sự nhận biết.”

540. “Bằng con ngựa màu trắng đã được trang điểm, người đi đến trước mặt kẻ bị cắm vào cọc nhọn. Phương tiện di chuyển này là tuyệt vời, duyên dáng; quả thành tựu này là của nghiệp nào?”

541. “Tại Vesālī, ở giữa thành phố ấy, nơi con đường lầy lội đã có một hố trứng. Với tâm tận tình, tôi đã cầm lấy một cái xương đầu bò màu trắng đặt xuống hố trứng.

542. Etasmim pādāni patiṭṭhapetvā
 mayañca aññe ca atikkamimha,¹
 yānaṃ idaṃ abbhutaṃ dassaneyyaṃ
 tasseva kammaṃ ayaṃ vipāko. (ti)
543. Vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati
 gandho ca te sabbadisā pavāyati,
 yakkhiddhipattosi mahānubhāvo
 naggo cāsi kissa ayaṃ vipāko. (ti)
544. Akkodhano niccapasannacitto
 saṅhāhi vācāhi janaṃ lapemi,²
 tasseva kammaṃ ayaṃ vipāko
 dibbo me vaṇṇo satataṃ pabhāsati.
545. Yasañca kittiñca dhamme ṭhitānaṃ
 disvāna mantemi pasannacitto,
 tasseva kammaṃ ayaṃ vipāko
 dibbo me gandho satataṃ pavāyati.
546. Sahāyānaṃ titthasmim nahāyantānaṃ³
 thale gahetvā nidahissa dussaṃ,
 khiḍḍatthiko no ca paduṭṭhacitto
 tenamhi naggo kasirā ca vutti. (ti)
547. Yo kīlamāno pakaroti⁴ pāpaṃ
 tassīdisaṃ⁵ kammavipākamāhu,
 akīlamāno pana yo karoti
 kiṃ tassa kammaṃ vipākamāhu. (ti)
548. Ye duṭṭhasaṅkappamanā manussā
 kāyena vācāya ca saṅkiliṭṭhā,
 kāyassa bhedaṃ abhisamparāyaṃ
 asaṃsayaṃ te nirayaṃ upenti.
549. Apare pana sugatiṃ āsamānā⁶
 dāne ratā saṃgahitattabhāvā,
 kāyassa bhedaṃ abhisamparāyaṃ
 asaṃsayaṃ te sugatiṃ upenti. (ti)

¹ atikkamimhā - Ma.² upemi - Ma, Syā.³ nahāyantānaṃ - Ma.⁴ ca karoti - Syā.⁵ tassedisaṃ - Ma, Syā.⁶ āsisamānā - Syā.

542. Sau khi đã đặt các bàn chân ở nơi ấy, chúng tôi và những người khác đã vượt qua. Phương tiện di chuyển này là tuyệt vời, duyên dáng; quả thành tựu này là của chính nghiệp ấy.”

543. “Màu da của người chiếu sáng khắp các phương, và mùi hương của người tỏa ra khắp các phương. Người đã đạt được thần thông của Dạ-xoa, có đại oai lực, và người bị lửa lỗ; quả thành tựu này là của việc gì?”

544. “Không có giận dữ, và luôn luôn có tâm tận tình, tôi chuyện trò với mọi người bằng những lời nói mềm mỏng; quả thành tựu này là của chính nghiệp ấy: màu da thuộc về cõi Trời của tôi thường xuyên chiếu sáng.

545. Với tâm tận tình, tôi nhìn nhận, tán dương danh vọng và tiếng tốt của những người đã đứng vững trong Giáo Pháp; quả thành tựu này là của chính nghiệp ấy: mùi hương thuộc về cõi Trời của tôi thường xuyên tỏa ra.

546. Là người có mục đích đùa giỡn và không có tâm địa xấu xa, tôi đã lấy y phục của những người bạn đang tắm ở bên tắm và giấu ở nơi khô ráo; vì điều ấy tôi bị lửa lỗ và sự sinh hoạt bị khốn khó.”

547. “Người nào thực hiện việc xấu xa trong khi vui đùa, người ta nói rằng quả thành tựu của nghiệp ấy là như thế này. Trái lại, người nào làm trong lúc không phải vui đùa, thì người ta nói gì về quả thành tựu của nghiệp ấy?”

548. “Những người nào có sự suy nghĩ và tâm ý xấu xa, bị ô nhiễm do thân và do khẩu, do sự tan rã của thân xác, vào kiếp sống kế tiếp những người ấy chắc chắn (sẽ) đi đến địa ngục.

549. Trái lại, những người khác mong mỏi cảnh giới an vui, ưa thích việc bố thí, có bản tính nhân hậu, do sự tan rã của thân xác, vào kiếp sống kế tiếp những người ấy chắc chắn (sẽ) đi đến chốn an vui.”

550. Taṃ kinti jāneyyaṃ ahaṃ avecca
kalyāṇapāpassa ayaṃ vipāko,
kiṃ vāhaṃ disvā abhisaddaheyyaṃ
ko vāpi maṃ saddahāpeyya etaṃ. (ti)
551. Disvā ca sutvā vā¹ abhisaddahassu
kalyāṇapāpe ubhaye asante,
kalyāṇapāpassa ayaṃ vipāko²
siyā nu sattā sugatā duggatā vā.
552. No cettha kammāni kareyyuṃ maccā
kalyāṇapāpāni manussaloke,
nāhesuṃ³ sattā sugatā duggatā vā
hīnappaṇitā⁴ ca manussaloke.
553. Yasmā ca kammāni karonti maccā
kalyāṇapāpāni manussaloke,
tasmā hi⁵ sattā sugatā duggatā vā
hīnappaṇitā⁵ ca manussaloke.
554. Dvayañja⁶ kammānaṃ vipākamāhu
sukhassa dukkhassa ca vedanīyaṃ,
tā devatāyo paricārayanti⁷
paccanti⁸ bālā dvyataṃ apassino.
555. Namatthi kammāni sayāṃ katāni
datvāpi me natthi so⁹ ādiseyya,
acchādanaṃ sayanamathannapānaṃ
tenamhi naggo kasirā ca vutti. (ti)
556. Siyā nu kho kāraṇaṃ kiñca yakkha
acchādanaṃ yena tuvaṃ labhetha,
ācikkha me taṃ¹⁰ yadatthi hetu
saddhāyitaṃ¹¹ hetu vaco suṇoma. (ti)
557. Kappinako¹² nāma idhatthi bhikkhu
jhāyī susīlo arahā vimutto,
guttindriyo saṃvutapātīmokkho
sītibhūto uttamadiṭṭhipatto.
558. Sakhilo vadaññū suvaco sumukho
svāgamo suppaṭimuttako ca,
puññassa khettaṃ araṇavihārī
devamanussānañca dakkhiṇeyyo.

¹ sutvā - Sīmu 1.

² kalyāṇapāpassa ayaṃ vipāko, kalyāṇapāpe ubhaye asante - Ma, Syā.

³ tasmā hi - PTS.

⁴ hīnā paṇitā - Ma, Syā, PTS.

⁵ tasmā - Syā.

⁶ dvayañja - Syā.

⁷ tā devatā parivārayanti - Syā.

⁸ paccanti - Ma, Syā, PTS, Sīmu 1.

⁹ yo - Ma.

¹⁰ tvaṃ - Ma, Syā.

¹¹ saddhāyikaṃ - Ma.

¹² kappitako - Ma, Syā, evaṃ sabbatha.

550. “Làm thế nào trăm có thể biết chắc chắn về điều ấy rằng quả thành tựu này là của việc tốt và việc xấu? Hoặc là, sau khi nhìn thấy trăm có thể tin được không? Hoặc nữa, người nào có thể khiến cho trăm tin được điều ấy?”

551. “Sau khi nhìn thấy hoặc sau khi lắng nghe, bệ hạ hãy tin tưởng rằng quả thành tựu này là của việc tốt và việc xấu. Khi cả hai tốt và xấu không hiện hữu, có thể nào chúng sanh lại đi đến nhân cảnh hay đọa vào khổ cảnh?”

552. Ở đây, nếu loài người không làm các nghiệp tốt và xấu ở thế giới nhân loại, chúng sanh đã không đi đến nhân cảnh hay đọa vào khổ cảnh, và đã không trở nên thấp hèn hay cao sang ở thế giới nhân loại.

553. Và bởi vì loài người làm các nghiệp tốt và xấu ở thế giới nhân loại, chính vì thế chúng sanh đi đến nhân cảnh hay đọa vào khổ cảnh, và trở nên thấp hèn hay cao sang ở thế giới nhân loại.

554. Hôm nay, người ta nói quả thành tựu của các nghiệp có hai loại: cảm thọ của lạc và của khổ. Các vị Thiên nhân ấy nhân hạ, những kẻ ngu không nhìn thấy tính chất đi đôi (nghiệp và quả của nghiệp) bị nung nấu (khổ đau).

555. Tôi không có các nghiệp (thiện) đã được tự mình làm, thậm chí sau khi bố thí y phục, giường nằm, rồi cơm ăn nước uống cũng không có người chỉ định (việc ấy là) dành cho tôi; vì điều ấy tôi bị lỗi lờ và sự sinh hoạt bị khốn khó.”

556. “Này Dạ-xoa, có thể có cách thức nào nhờ đó người có thể đạt được y phục? Nếu có nguyên do thì người hãy nói điều ấy cho trăm, chúng tôi sẽ lắng nghe lời nói về nguyên do đã được tin cậy.”

557. “Ở nơi đây, có vị tỳ khưu tên Kappinaka, có thiên chúng, có thiện giới, là vị A-la-hán, đã được giải thoát, có giác quan đã được canh phòng, có giới bốn *Pātimokkha* đã được thu thúc, có trạng thái mát mẻ, đã đạt được chánh kiến tối thượng.

558. Vị ấy nhã nhặn, biết lắng nghe, dễ tính, có khuôn mặt nhân hậu, có sự truyền thừa tốt đẹp, và có lời nói khôn khéo, là thừa ruộng phước, có sự an trú tâm bình lặng, xứng đáng được cúng dường bởi chư Thiên và nhân loại.

559. Santo vidhūmo anīgho nirāso
mutto visallo amamo avaṅko,
nirūpadhī sabbapapañcakhīṇo
tisso vijjā anuppatto jutimā.¹
560. Appaññāto disvāpi na sujāno
munī ti naṃ vajjisu voharanti,
jānanti taṃ yakkhabhūtā anejaṃ
kalyāṇadhammaṃ vicaranti² loke.
561. Tassa tuvaṃ ekaṃ yugaṃ³ duve vā
mamuddisitvāna sace dadetha,
paṭiggahītāni ca tāni assu
mamañca passetha sannaddhadussaṃ. (ti)
562. Kasmiṃ padese samaṇaṃ vasantaṃ
gantvāna passemu mayaṃ idāni,
samajja⁴ kaṅkhaṃ vicikicchitañca
ditthivisūkāni ca ko vinodaye.⁵
563. Eso nisinno kapinaccanāyaṃ
parivārito devatāhi bahūhi,
dhammiṃ kathaṃ⁶ bhāsati saccanāmo
sakasmimācerake⁷ appamatto. (ti)
564. Tathāhaṃ kassāmi gantvā idāni
acchādayissaṃ samaṇaṃ yugena,
paṭiggahītāni ca tāni assu⁸
tuvañca passemu sannaddhadussaṃ. (ti)
565. Mā akkhaṇe pabbajitaṃ upāgami
sādhu vo licchavi nesa dhammo,
tato ca kāle upasaṅkamtivā
tattheva passāhi⁹ raho nisinnaṃ. (ti)
566. Tathāti¹⁰ vatvā agamāsi tattha
parivārito dāsagaṇena licchavi,
so taṃ nagaraṃ upasaṅkamtivā
vāsūpagacchittha¹¹ sake nivesane.

¹ jutimā - Ma, Syā.

² vicarantaṃ - Ma, Syā, PTS, Sīmu 1.

³ ekayugaṃ - Ma.

⁴ yo majja - Ma;

sa majja - Syā;

sa-m-ajja - PTS.

⁵ vinodayeyyā ti - Ma; ko vinodaye ceti - Syā; vinodaye me - PTS.

⁶ dhammikathaṃ - Syā.

⁷ sakasmi accherake - Syā.

⁸ passa - Syā.

⁹ passāmi - Syā.

¹⁰ tathā hi - Syā.

¹¹ vāsūpagañchittha - Syā.

559. An tịnh, không tầm cầu sai trái, không khổ nhọc, không luyến ái, đã được giải thoát, không còn mũi tên (tham ái), không chấp ngã, không khúc mắc, không còn mầm mống tái sanh, đã cạn kiệt tất cả chướng ngại, đã đạt đến ba Minh, có sự sáng suốt.

560. Do ít được biết đến, thậm chí sau khi nhìn thấy cũng không dễ biết được, ở xứ Vajji người ta gọi vị ấy là ‘bậc hiền trí,’ các hàng Dạ-xoa biết vị ấy là không còn dục vọng, có bản chất tốt đẹp, đang du hành ở thế gian.

561. Nếu quý ngài có thể dâng cúng đến vị ấy một hoặc hai xấp vải đôi rồi chỉ định là dành cho tôi, và nếu chúng có thể được thọ nhận thì quý ngài sẽ nhìn thấy tôi có y phục đã được mặc vào.”

562. “Vị Sa-môn đang ngụ ở khu vực nào? Chúng tôi có thể đi đến và gặp vị ấy bây giờ. Hôm nay, người nào đây có thể xua đi sự nghi ngờ, sự phân vân, và các luận điểm trườn uốn của tà kiến cho trẫm?”

563. “Vị ấy đã ngồi xuống ở Kapinaccanā,¹ được vây quanh bởi nhiều Thiên nhân; vị có tên gọi chân thật đang thuyết bài giảng về Giáo Pháp, là vị không xao lãng trong lời giáo huấn của bậc dòng Sakya.”

564. “Giờ đây, trẫm sẽ đi và sẽ làm như thế. Trẫm sẽ choàng lên vị Sa-môn với xấp vải đôi, chúng sẽ được thọ nhận, và chúng tôi có thể nhìn thấy người có y phục đã được mặc vào.”

565. “Chớ đi đến gần vị xuất gia không đúng thời điểm. Nay vị Licchavi, tốt lắm, điều ấy không phải là thói quen của bộ hạ. Và sau đó, vào lúc đúng thời, bộ hạ hãy đi đến và nhìn thấy, ngay tại nơi ấy, vị ngồi, cô độc.”

566. Sau khi nói rằng: “Hãy là như vậy,” vị Licchavi, được tháp tùng bởi đám nô lệ, đã đi đến nơi ấy. Sau khi đi đến thành phố ấy, đức vua đã đi đến chỗ ở, nơi trú ngụ của mình.

¹ Kapinaccanā: do sự nhảy múa (*naccanam*) của các con khỉ (*kapi*) mà khu vực đã được gọi tên như vậy (Sđd. 231).

567. Tato ca kāle gihikcāni katvā
nahātvā¹ pivitvā ca khaṇaṃ labhitvā,
viceyya peḷāto² yugāni aṭṭha
gāhāpayī dāsagaṇena licchavi.
568. So taṃ padesaṃ upasaṅkamitvā
tamaddasā³ samaṇaṃ santacittaṃ,
paṭikkamantaṃ⁴ gocarato nivattaṃ
sītibhūtaṃ rukkhamūle nisinnaṃ.
569. Tameṇaṃ avoca upasaṅkamitvā
appābādhaṃ phāsuvihāraṇca pucchi,
vesāliyaṃ licchavihaṃ⁵ bhadante
jānanti maṃ licchavi ambasakkharo.
570. Imāni me aṭṭhayugā subhāni⁶
patigaṇha bhante padadāmi tuyhaṃ,
teneva atthena idhāgatosmi
yathā ahaṃ attamano bhavyeayaṃ. (ti)
571. Dūratova samaṇā brāhmaṇā⁷ ca
nivesanaṃ te parivajjayanti,
pattāni bhijjanti ca te⁸ nivesane
saṅghāṭiyo cāpi vipāṭayanti.⁹
572. Athāpare pādakuṭhārikāhi¹⁰
avaṃsirā samaṇā pātayanti,¹¹
etādisaṃ pabbajitā¹² vihesaṃ
tayā kataṃ samaṇā pāpuṇanti.
573. Tiṇena telampi na tvam adāsi
mūlhassa maggampi na pāvadāsi,
andhassa daṇḍaṃ sayamādiyāsi
etādiso kadariyo asaṃvuto,¹³
atha tvam kena vaṇṇena kimeva disvā
amhehi saha saṃvibhāgaṃ karosi.
574. Paccemi bhante yaṃ tvam vadesi
vihesayaṃ¹⁴ samaṇe brāhmaṇe¹⁵ ca,
khiḍḍatthiko no ca paduṭṭhacitto
etampi me dukkaṭameva bhante.

¹ nhātvā - Ma, Syā.

² peḷāto ca - Ma;
peḷato ca - Syā.

³ taṃ addasa - Ma, Syā.

⁴ paṭikkantaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁵ licchavi ahaṃ - Syā.

⁶ aṭṭhayugāni bhante - Syā.

⁷ samaṇabrāhmaṇā - Ma, Syā.

⁸ bhijjanti tava - Syā.

⁹ vidālayanti - Ma, Syā, PTS.

¹⁰ pādakudārikāhi - Syā.

¹¹ pāṭiyanti - Syā.

¹² pabbajitaṃ - Syā.

¹³ asaṃvuto tuvaṃ - Ma.

¹⁴ vimosaṃ - Syā.

¹⁵ samaṇabrāhmaṇe - Syā, PTS.

567. Và sau đó, vào buổi sáng, sau khi đã làm các phận sự của người tại gia, đức vua đã tắm và uống nước. Sau khi đạt được thời điểm, vị Licchavi đã chọn lựa tám xấp vải đoi từ trong ruộng rồi bảo đám nô lệ cầm lấy.

568. Sau khi đi đến khu vực ấy, đức vua đã nhìn thấy vị Sa-môn có tâm an tịnh ấy, đang trở về từ nơi khất thực, đã về đến nơi, đã ngồi xuống ở gốc cây, có trạng thái mát mẻ.

569. Sau khi đi đến gần, đức vua đã nói điều ấy với vị ấy, đã hỏi về trạng thái thiếu bệnh và sự an trú thoải mái rằng: “Thưa ngài đại đức, trăm thuộc dòng dõi Licchavi ở Vesālī, người ta biết trăm là Ambasakkhara dòng dõi Licchavi.

570. Thưa ngài, xin ngài hãy thọ nhận tám xấp vải đoi xinh đẹp này của trăm; trăm xin dâng đến ngài. Chính vì mục đích ấy mà trăm đã đi đến nơi đây, như thế trăm có thể được hoan hỷ.”

571. “Các vị Sa-môn và Bà-la-môn tránh né nơi trú ngụ của bộ hạ từ đàng xa. Và ở nơi trú ngụ của bộ hạ, các bình bát bị đập vỡ và các y hai lớp cũng bị xé rách.

572. Rồi những kẻ khác làm cho các vị Sa-môn té ngã dập đầu bởi những bàn chân như lưỡi búa. Các vị xuất gia, các vị Sa-môn gánh lấy sự hãm hại như thế ấy đã do bộ hạ làm.

573. Bộ hạ không bố thí thậm chí đầu đốt đèn cùng với cọng cỏ, cũng không chỉ đường cho người lạc lối, bộ hạ đích thân giật lấy cây gậy của người mù, người như thế ấy là keo kiệt, không thu thúc. Giờ vì lý do gì, sau khi nhìn thấy chính điều gì mà bộ hạ lại thực hiện việc san sẻ với chúng tôi?”

574. “Thưa ngài, trăm hiểu được điều ngài nói; trăm đã hãm hại các vị Sa-môn và Bà-la-môn. Là người có mục đích đùa giỡn và không có tâm địa xấu xa, thưa ngài, điều này cũng chính là việc đã làm sai trái của trăm.

575. Khiddāya yakkho¹ pasavitva² pāpaṃ
vedeti dukkhaṃ asamattabhogī,³
daharo yuvā nagganiyassa bhāgī
kiṃsu tato dukkhatarassa hoti.
576. Taṃ disvā saṃvegamatthaṃ bhante
tappaccayā tāhaṃ⁴ dadāmi dānaṃ,
paṭigaṇha bhante vatthayugāni aṭṭha
yakkhassimā gacchantu dakkhiṇāyo. (ti)
577. Addhā hi dānaṃ bahudhā pasatthaṃ⁵
dadato ca te akkhayadhammatthu,
paṭigaṇhāmi te vatthayugāni aṭṭha
yakkhassimā gacchantu dakkhiṇāyo.
578. Tato ca⁶ so ācamayitva⁷ licchavi
therassa datvāna yugāni aṭṭha,
paṭiggahitāni ca tāni cassu⁸
yakkhañca passetha sannaddhadussaṃ.
579. Tamaddasā candanasāralittaṃ
ājaññamārūlham⁹ ulāravaṇṇaṃ,
alaṅkataṃ sādhu nivatthadussaṃ
parivāritaṃ yakkhamahiddhipattaṃ.
580. So taṃ disvā attamano udaggo
pahaṭṭhacitto ca¹⁰ subhaggarūpo,
kammañca disvāna mahāvīpākaṃ
sanditṭhikaṃ cakkhunā sacchikatvā.
581. Tameṇaṃ avoca upasaṅkamtivā
dassāmi dānaṃ samaṇabrāhmaṇānaṃ,
na cāpi me kiñci adeyyamatthi
tuvaṃ ca me yakkha bahūpakāroti.¹¹
582. Tuvaṃ ca me licchavi ekadesaṃ
adāsī dānāni amoghametaṃ,
svāhaṃ karissāmi tayā ca¹² sakkhiṃ
amānuso mānusakena saddhin 'ti.¹³

¹ kho - Syā.

² pasavitvā - Ma;

pasavitvāna - Syā.

³ appamattabhogī - Syā.

⁴ tappaccayā vāpi - Ma, Syā.

⁵ pasatthaṃ - Syā.

⁶ hi - Ma, Syā, PTS.

⁷ ācamayitvā - Ma, Syā.

⁸ vāssaṃ - Syā.

⁹ ājaññamārūyha - Syā.

¹⁰ pahaṭṭhacittova - Syā.

¹¹ bahūpakāro - Syā, PTS.

¹² tayāva - Ma, Syā.

¹³ saddhiṃ - Syā, PTS.

575. Sau khi gây nên việc xấu xa do đùa giỡn, gã Dạ-xoa cảm nhận khổ đau, có sự thọ hưởng không được đầy đủ. Là người trẻ tuổi, thanh niên, có số phần của tình trạng lỏa lồ, còn có khổ đau nào hơn thế cho gã ấy?

576. Thừa ngài, sau khi nhìn thấy điều ấy trăm đã có sự chấn động. Do duyên ấy, trăm dâng cúng vật thí này. Thừa ngài, xin ngài hãy thọ nhận tám xấp vải đôi; mong sao các vật cúng dường này đến với Dạ-xoa.”

577. “Bởi vì sự bố thí đương nhiên được ca tụng theo nhiều cách, mong sao là pháp không lui sụt đối với bộ hạ trong khi bố thí. Ta thọ nhận tám xấp vải đôi của bộ hạ; mong sao các vật cúng dường này đến với Dạ-xoa.”

578. Và sau đó, vị Licchavi đã rưới nước (ở bàn tay) rồi đã dâng cúng tám xấp vải đôi đến vị trưởng lão (nói rằng): “Cầu mong các vật này được thọ nhận!” (Và vị trưởng lão đã bảo rằng) “Quý vị hãy nhìn xem gã Dạ-xoa có y phục đã được mặc vào.”

579. Đức vua đã nhìn thấy Dạ-xoa ấy, đã được thoa tinh chất của trầm hương, đã cỡi lên con ngựa thuần chủng, có màu da quý phái, đã được trang điểm, có y phục được mặc vào khéo léo, được (tùy tùng) vây quanh, đã đạt đến đại thần lực của Dạ-xoa.

580. Sau khi nhìn thấy Dạ-xoa ấy, đức vua được hoan hỷ, phấn khởi, có tâm tư phấn chấn, có dáng vẻ rạng rỡ sau khi đã nhìn thấy nghiệp và quả thành tựu lớn lao được thấy rõ ràng, sau khi đã chứng thực bằng mắt.

581. Sau khi đi đến gần, đức vua đã nói điều ấy với Dạ-xoa ấy rằng: “Trăm sẽ dâng cúng vật thí đến các Sa-môn và Bà-la-môn. Và thậm chí đối với trăm không có vật gì là không thể bố thí. Và này Dạ-xoa, người có nhiều sự hỗ trợ đối với trăm.”

582. “Này vị Licchavi, bộ hạ đã dâng cúng các vật thí, có một phần là dành cho tôi, điều ấy không phải vô ích. Tôi đây sẽ thực hiện việc quen biết với bộ hạ, một hạng phi nhân cùng với một người nhân loại.”

583. Gatī ca bandhū ca parāyaṇaṅca
mitto mamāsi atha devatāsi,¹
yācāmaḥ² pañjaliko bhavitvā
icchāmi taṃ yakkha punāpi daṭṭhun 'ti.³
584. Sace tuvaṃ assaddho bhavissasi
kadariyarūpo vippaṭipannacitto,
teneva maṃ na lacchasi⁴ dassanāya
disvā ca taṃ nopi⁵ ca ālapissaṃ.
585. Sace tuvaṃ⁶ bhavissasi dhammagāravo
dāne rato saṅgahitattabhāvo,
opānabhūto samaṇabrāhmaṇānaṃ
evaṃ mamaṃ lacchasi⁷ dassanāya.
586. Disvā ca taṃ ālapissaṃ bhadante
imaṅca sūlato lahuṃ pamaṅca,
yato nidānaṃ akarimha sakkhiṃ
maññāma⁸ sūlāvutakassa kāraṇā.
587. Te aññamaññaṃ akarimha sakkhiṃ
ayaṅca sūlāvuto⁹ lahuṃ pamutto,
sakkacca dhammāni samācaranto
mucceyya¹⁰ so nirayā ca¹¹ tamhā.
588. Kammaṃ siyā aññatra vedanīyaṃ
kappinakaṅca upasaṅkamtivā,
teneva¹² saha saṃvibhajitva¹³ kāle
sayammukhenupanisajja puccha.
589. So te akkhissati etamatthaṃ
tameva bhikkhuṃ upasaṅkamtivā,
pucchassu aññatthiko¹⁴ no ca paduṭṭhacitto
so te suttaṃ asuttaṃ cāpi dhammaṃ,
sabbampi akkhissati yathā pajānaṃ.¹⁵
590. So tattha rahassaṃ samullapitvā
sakkhiṃ karitvāna amānusena,
pakkāmi so licchavīnaṃ sakāsaṃ
atha brūvi¹⁶ parisāṃ sannisinnaṃ.

¹ devatā me - Ma.

² yācāmi taṃ - Ma, Syā.

³ daṭṭhuṃ - Syā, PTS.

⁴ tvaṃ neva maṃ lacchasi - Ma;
teneva maṃ licchavi - Syā.

⁵ nāpi - PTS.

⁶ sace pana tvaṃ - Ma;

sace tvaṃ - PTS.

⁷ licchavi - Syā.

⁸ maññāmi - Ma, Syā, PTS.

¹⁵ pajānaṃ ti - Ma;

suto ca dhammaṃ sugatiṃ akkhissa - Syā, PTS adhikaṃ.

⁹ sūlato - Ma.

¹⁰ muñceyya - Syā.

¹¹ nirayāva - Syā.

¹² tena - Syā.

¹³ saṃvibhajitvā - Ma;

saṃvibhajitvāna - Syā.

¹⁴ puññatthiko - Syā.

¹⁶ bravi - Ma, Syā.

583. “Người là số phận, là thân quyến, là sự nâng đỡ, và là người bạn của trăm, rồi là vị Thiên nhân. Trăm chấp tay lại khẩn cầu: ‘Này Dạ-xoa, trăm muốn nhìn thấy người thêm lần nữa.’”

584. “Nếu bệ hạ không còn niềm tin, có dáng vẻ keo kiệt, có tâm bị làm lạc, do chính điều ấy bệ hạ sẽ không đạt được việc nhìn thấy tôi nữa, và tôi sau khi nhìn thấy bệ hạ, cũng sẽ không trò chuyện.

585. Nếu bệ hạ sẽ có sự tôn kính Giáo Pháp, ưa thích việc bố thí, có bản tính nhân hậu, là nguồn cung ứng (vật chất) đối với các Sa-môn và Bà-la-môn, như vậy bệ hạ sẽ đạt được việc nhìn thấy tôi.

586. Và này bậc đáng kính, sau khi nhìn thấy bệ hạ, tôi sẽ trò chuyện. Và bệ hạ hãy nhanh chóng phóng thích người này khỏi cọc nhọn. Bắt đầu từ người này, chúng ta đã thực hiện việc quen biết, chúng ta hãy nghĩ là bởi lý do của người bị cắm vào cọc nhọn.

587. Chúng ta đây đã thực hiện việc quen biết lẫn nhau. Và người bị cắm vào cọc nhọn này nên được phóng thích nhanh chóng. Trong khi thực hành các pháp một cách nghiêm chỉnh, người ấy có thể thoát khỏi địa ngục ấy.

588. Nghiệp có thể được cảm thọ ở nơi khác. Bệ hạ hãy đi đến gặp vị Kappinaka, sau khi san sẻ (vật thực) với chính vị ấy vào lúc đúng thời, sau khi đã ngồi xuống gần bên, đối diện, bệ hạ hãy đích thân hỏi.

589. Vị ấy sẽ chỉ bày cho bệ hạ về ý nghĩa ấy. Sau khi đi đến gần chính vị tỳ khưu ấy, (với tư cách) là người có mục đích tìm hiểu và không có tâm địa xấu xa, bệ hạ hãy hỏi. Vị ấy sẽ chỉ bày tất cả đúng theo sự nhận biết về Giáo Pháp điều mà bệ hạ đã được nghe và thậm chí còn chưa được nghe.”

590. Tại nơi ấy, sau khi đã chuyện trò một cách kín đáo, sau khi đã thực hiện việc quen biết với hàng phi nhân, đức vua đã ra đi đến nơi có mặt các vị Licchavi, rồi đã nói với tập thể đang ngồi tụ tập rằng:

591. Suṇantu bhonto mama ekavākyam
varam varissam labhissāmi attham,
sūlāvuto puriso luddakammo
paṇihitadaṇḍo¹ anusattarūpo.

592. Ettāvatā vīsativattimattā
yato āvuto neva jīvati na mato,
tāham mocayissāmi dāni
yathāmati² anujānātu saṅgho 'ti.³

593. Etañca aññaṃ ca lahuṃ pamañca
ko taṃ vadetha tathā karontaṃ,
yathā pajānāsi tathā karohi
yathāmati² anujānāti saṅgho 'ti.³

594. So taṃ padesaṃ upasaṅkamtivā
sūlāvutaṃ mocayi khippameva,
mā bhāyi sammāti ca taṃ avoca
tikicchakānañca upaṭṭhapesi.

595. Kappinakañca upasaṅkamtivā
tena samaṃ⁴ saṃvibhajitvā⁵ kāle,
sayammukhenupanisajja⁶ licchavi
tatheva pucchittha naṃ kāraṇatthiko.

596. Sūlāvuto puriso luddakammo
paṇihitadaṇḍo¹ anusattarūpo,
ettāvatā vīsativattimattā
yato āvuto neva jīvati na mato.

597. So mocito gantvā mayā idāni
etassa yakkhassa vaco hi bhante,
siyā nu kho kāraṇaṃ kiñcideva
yena so nirayaṃ no vajeyya.

598. Ācikkha bhante yadi atthi hetu
saddhāyitaṃ⁷ hetu vaco⁸ suṇoma,
na tesam kammānaṃ vināsamatthi
avedayitvā idha byantibhāvo. (ti)

¹ paṇihitadaṇḍo - Ma; paṇitadaṇḍo - Syā, PTS.

² yathāmatim - Ma; yathā matim - Syā.

³ saṅgho - PTS.

⁴ ten' eva saha - Ma, PTS; tena saha - Syā.

⁵ saṃvibhajitvāna - Syā; saṃvibhajitva - PTS.

⁶ sayam mukhenūpanisajja - Ma;
sayam mukheneva upanisajja - Syā.

⁷ saddhāyikaṃ - Ma.

⁸ hetu vaco ti - Syā.

591. “Này các khanh, hãy lắng nghe một lời nói của trẫm. Nếu trẫm có thể chọn điều ước muốn, trẫm sẽ chọn lấy điều lợi ích. Người đàn ông có hành động tàn bạo đã bị cấm ở cọc nhọn, đã bị áp dụng hành phạt, có vóc dáng của kẻ thuần phục.

592. Cho đến bây giờ là hai mươi đêm kể từ lúc bị cấm (ở cọc nhọn) gã chẳng những không sống mà cũng chẳng bị chết. Giờ đây, trẫm sẽ phóng thích gã ấy; mong rằng tập thể chấp nhận theo suy nghĩ như vậy.”

593. “Bệ hạ hãy nhanh chóng phóng thích gã này và gã khác. Ai có thể nói bệ hạ trong khi bệ hạ làm như thế ấy. Bệ hạ nhận thức như thế nào thì bệ hạ hãy thực hiện như thế ấy; tập thể thuận theo suy nghĩ như vậy.”

594. Sau khi đi đến khu vực ấy, đức vua đã vô cùng nhanh chóng phóng thích người bị cấm ở cọc nhọn và đã nói với gã ấy rằng: “Này anh bạn, chớ sợ hãi,” rồi đã bàn giao cho các vị y sĩ.

595. Và sau khi đã đi đến gặp vị Kappinaka, sau khi đã san sẻ (vật thực) đồng đều với vị ấy vào lúc đúng thời, sau khi đích thân ngồi xuống gần bên đối diện, vị Licchavi là người muốn biết lý do, ngay tại nơi ấy, đã hỏi vị ấy rằng:

596. “Người đàn ông có hành động tàn bạo đã bị cấm ở cọc nhọn, đã bị áp dụng hành phạt, có vóc dáng của kẻ thuần phục. Cho đến bây giờ là hai mươi đêm kể từ lúc gã bị cấm (ở cọc nhọn) chẳng những không sống mà cũng chẳng bị chết.

597. Được tha bổng, gã ấy giờ đây đã đi với trẫm bởi vì lời nói của Dạ-xoa này. Thưa ngài, phải chăng có lý do nào đó khiến cho gã ấy có thể khỏi đi đến địa ngục?

598. Thưa ngài, nếu có nguyên do xin ngài hãy chỉ bày; chúng tôi sẽ lắng nghe lời nói về nguyên do đã được tin cậy. Phải chăng không có sự triệt tiêu các nghiệp ấy? Phải chăng có tình trạng chấm dứt ở đây mà không phải cảm thọ?”

599. Sace sa¹ dhammāni² samācareyya
sakkacca³ rattindivamappamatto,
mucceyya so nirayā ca tamhā
kammaṃ siyā aññatra vedanīyan 'ti.⁴
600. Aññāto eso purisassa attho
mamampidāni anukampa bhante,
anusāsa maṃ ovada bhūripaṇṇa
yathā ahaṃ no nirayaṃ vajeyyan 'ti.⁵
601. Ajjeva buddhaṃ saraṇaṃ upehi
dhammañca saṅghañca pasannacitto,
tatheva sikkhāya padāni⁶ pañca
akhaṇḍaphullāni samādiyassu.
602. Pāṇātipātā viramassu khippaṃ
loke adinnaṃ parivajjayassu,
amajjapo mā ca musā abhāni⁷
sakena dārena ca hohi tuṭṭho,
imañca ariyaṃ⁸ atthaṅgavarenupeta⁹
samādiyāhi kusalaṃ sukhudrayaṃ.¹⁰
603. Cīvaraṃ piṇḍapātañca paccayaṃ sayanāsanam,
annaṃ pānaṃ khādaniyaṃ vatthasenāsanāni ca,¹¹
dadāhi ujubhūtesu vippasannena cetasā.¹²
604. Bhikkhū pi¹³ sīlasampanne vītarāge bahussute,
tappehi annapānena sadā puññaṃ pavaḍḍhati.
605. Evañca dhammāni samācaranto
sakkacca³ rattindivamappamatto,
mucceyya so tvaṃ¹⁴ nirayā ca tamhā
kammaṃ siyā aññatra vedanīyan 'ti.⁴
606. Ajjeva buddhaṃ saraṇaṃ upemi
dhammañca saṅghañca pasannacitto,
tatheva sikkhāya padāni⁶ pañca
akhaṇḍaphullāni samādiyāmi.
607. Pāṇātipātā viramāmi khippaṃ
loke adinnaṃ parivajjayāmi,
amajjapo no ca musā bhaṇāmi
sakena dārena ca homi tuṭṭho,
imañca ariyaṃ atthaṅgavarenupetaṃ¹⁰
samādiyāmi kusalaṃ sukhudrayaṃ.¹¹

¹ so - Ma, Syā, PTS.

² kammāni - Sīmu 2, Pa.

³ sakkaccaṃ - Syā.

⁴ vedanīyaṃ - Syā, PTS.

⁵ vajeyyaṃ - Syā, PTS.

⁶ sikkhāpadāni - Syā.

⁷ abhāsi - Syā.

⁸ ariyaṃ - itisaddo Syā natthi.

⁹ atthaṅgavarenupetaṃ - Ma, PTS;

atthaṅgavaraṃ upetaṃ - Syā.

¹⁰ sukhindriyaṃ - Syā.

¹¹ annapānaṃ khādaniyaṃ vatthaṃ senāsanāni ca - Syā.

¹² sadā puññaṃ pavaḍḍhati - Syā.

¹³ ca - Syā, PTS.

¹⁴ muñca tvaṃ - Ma;

muñceyya so - Syā.

599. “Nếu người ấy thực hành các pháp một cách nghiêm chỉnh đêm ngày không xao lãng, người ấy có thể thoát khỏi địa ngục ấy. Nghiệp có thể được cảm thọ ở nơi khác.”

600. “Vấn đề của gã đàn ông ấy đã được thấu hiểu. Thưa ngài, giờ đây xin ngài cũng hãy thương xót đến trăm. Thưa vị có tuệ bao la, xin ngài hãy chỉ dạy, hãy giáo huấn trăm để cho trăm không phải đi địa ngục.”

601. “Ngay ngày hôm nay, với tâm tịnh tín bệ hạ hãy đi đến nương nhờ đức Phật, Giáo Pháp, và Hội Chúng. Tương tự y như thế, bệ hạ hãy thọ trì năm điều học không bị bể vỡ hay sút mẻ.

602. Bệ hạ hãy lập tức kiêng chừa việc giết hại mạng sống, hãy xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời, chớ có việc uống chất say và nói lời dối trá, và hãy vui thích (chỉ) với người vợ của mình. Hãy thọ trì việc thiện đưa đến sự an lạc, được gắn liền với tám chi phần cao quý thánh thiện này.

603. Với tâm ý tịnh tín, bệ hạ hãy dâng cúng y phục và vật thực, vật dụng, chỗ nằm ngồi, cơm ăn, nước uống, vật thực cứng, vải vóc và chỗ trú ngụ đến các vị có bản thể chính trực.

604. Bệ hạ cũng hãy làm toại ý các vị tỳ khưu đầy đủ giới hạnh, đã xa lìa luyến ái, có sự học rộng, với cơm ăn và nước uống; phước báu luôn luôn tăng trưởng.

605. Và trong khi thực hành các pháp một cách nghiêm chỉnh đêm ngày không xao lãng như thế, bệ hạ đây có thể thoát khỏi địa ngục ấy; nghiệp nếu có sẽ được cảm thọ ở nơi khác.”

606. “Ngay ngày hôm nay, với tâm tịnh tín trăm đi đến nương nhờ đức Phật, Giáo Pháp, và Hội Chúng. Tương tự y như thế, trăm thọ trì năm điều học không bị bể vỡ hay sút mẻ.

607. Trăm lập tức kiêng chừa việc giết hại mạng sống, xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời, không có việc uống chất say và không nói lời dối trá, trăm vui thích (chỉ) riêng với người vợ của mình. Trăm thọ trì việc thiện đưa đến sự an lạc, được gắn liền với tám chi phần cao quý thánh thiện này.”

608. Cīvaram piṇḍapātañca paccayaṃ sayanāsanam,
annaṃ pānaṃ khādanīyaṃ vatthasenāsanāni ca.¹

609. Bhikkhū pi² sīlasampanne vītarāge bahussute,
dadāmi na vikampāmi³ buddhānaṃ sāsane rato. (ti)

610. Etādiso⁴ licchavi ambasakkharo
vesāliyaṃ aññataro upāsako,
saddho mudukārakaro⁵ ca bhikkhu-
saṅghañca sakkacca tadā upaṭṭhahi.

611. Sūlāvuto ca arogo hutvā
serī sukhī pabbajjaṃ upāgami,
bhikkhuñca āgama kappinakuttamaṃ
ubhopi sāmaññaphalāni ajjhagum.

612. Etādisā sappurisāna⁶ sevanā
mahapphalā hoti satam vijānataṃ,
sūlāvuto aggaphalaṃ aphassayi⁷
phalaṃ kaniṭṭhaṃ pana ambasakkharo ”ti.

Ambasakkharapetavatthu paṭhamam.

4. 2

613. Suṇātha⁸ yakkhassa ca vāñijāna ca
samāgamo yattha tadā ahosi,
yathā kathaṃ itarītarena cāpi
subhāsitaṃ tañca suṇātha sabbe.

614. Yo so ahu rājā pāyāsi nāmo⁹
bhummaṇaṃ sahavyagato¹⁰ yasassī,
so modamānova sake vimāne
amānuso mānuse ajjhabhāsi ’ti.

615. Vañke araññe amunassaṭṭhāne
kantāre appodake appabhakkhe,
suduggame vaṇṇupathassa majjhe
vañkaṃ bhayā naṭṭhamanā manussā.

¹ annapānaṃ khādanīyaṃ vattham senāsanāni ca - Syā.

² ca - Ma, Syā, PTS.

³ vikappāmi - Syā, PTS.

⁴ etādisā - Ma.

⁵ mudū kārakaro - Ma, PTS.

⁶ sappurisānaṃ - Syā.

⁷ phussati - Syā.

⁸ suṇoṭha - Ma, Syā, PTS, Sīmu 2.

⁹ nāma - Ma, Syā, PTS.

¹⁰ sahabhyagato - Ma.

608-609. Được vui thích ở lời dạy của chư Phật, trẫm còn dâng cúng y phục và vật thực, vật dụng, chỗ nằm ngồi, cơm ăn, nước uống, vật thực cúng, vải vóc và chỗ trú ngụ đến các vị tỳ khưu đầy đủ giới hạnh, đã xa lìa luyến ái, có sự học rộng.”

610. (Đức vua) Licchavi Ambasakkhara là như thế ấy, một vị cận sự nam khác nữa của thành Vesālī, có đức tin, nhu thuận, người làm công việc hỗ trợ, và từ đó đã hộ độ hội chúng tỳ khưu một cách nghiêm chỉnh.

611. Còn người bị cấm ở cọc nhọn, sau khi hết bệnh, có sự chọn lựa, có sự an vui, đã đi đến việc xuất gia. Và nhờ vào vị tỳ khưu Kappinaka tối thượng, cả hai cũng đã chứng đạt các quả vị của Sa-môn.

612. Việc thân cận với những bậc chân nhân như thế ấy, các bậc tốt lành có sự nhận thức, thì có quả báo lớn lao: Người bị cấm ở cọc nhọn đã chạm đến quả vị cao tột (A-la-hán), còn Ambasakkhara quả vị thấp nhất (Nhập Lưu).”

Chuyện Ngạ Quỷ của Ambasakkhara là thứ nhất.

4. 2

613. Chúng ta hãy lắng nghe về sự gặp gỡ của vị Dạ-xoa và các người thương buôn đã xảy ra vào lúc ấy. Câu chuyện đã khéo được trao đổi bởi người này với người kia như thế nào, xin tất cả hãy lắng nghe câu chuyện ấy.

614. Vị vua ấy tên là Pāyāsi, có danh tiếng, đã đi đến cộng trú với chư Thiên địa cầu. Ngay trong lúc đang vui thích ở Thiên cung của mình, vị phi nhân ấy đã nói với loài người rằng:¹

615. “Ở khu rừng hiểm trở, nơi không có loài người, ở sa mạc, thiếu nước, thiếu thức ăn, nơi vô cùng khó đi, ở giữa đầm cát, nhiều người bị mất trí vì nỗi sợ hãi sự hiểm trở.

¹ Câu chuyện này giống câu chuyện Thiên Cung của Serissaka (TTPV 30, Chuyện Thiên Cung, chương 7, trang 202).

616. Nayidha phalā mūlamayā ca santi
upādānaṃ natthi kuto idha bhakkho,
aññatra paṃsūhi ca vālukāhi ca
tattāhi uṇhāhi ca dāruṇāhi ca.
617. Ujjaṅgalaṃ tattamivaṃ kapālaṃ
anāyasaṃ paralokena tulyaṃ,
luddānamāvāsamidaṃ purāṇaṃ
bhūmippadeso abhisattarūpo.
618. Atha tumhe kena vaṇṇena
kimāsamānā imaṃ padesaṃ hi,
anuppaviṭṭhā sahasā samecca
lobhā bhayā athavā sampamūlhā. (ti)
619. Magadhesu aṅgesu ca satthavāhā
āropayitvā paṇiyaṃ puthuttaṃ,
te yāmase sindhusovīrabhūmiṃ
dhanatthikā uddayaṃ patthayānā.
620. Divā pipāsaṃ nadhivāsayaṃtā¹
yoggānukampaṇca samekkhamānā,
etena vegena āyāma sabbe
rattiṃ maggaṃ paṭipannā vikāle.
621. Te duppayātā aparaddhamaggā
andhākulā vippanaṭṭhā araññe,
suduggame vaṇṇupathassa majjhe
disaṃ na jānāma pamūlhacittā.
622. Idañca disvāna adiṭṭhapubbaṃ
vimānasetṭhañca tuvañca² yakkha,
taduttariṃ jīvitamāsamānā
disvā patitā sumanā udaggā 'ti.
623. Pāraṃ samuddassa idañca vaṇṇuṃ
vettācaraṃ saṅkupathañca maggaṃ,
nadiyo pana pabbatānañca duggā
puthuddisā gacchatha bhogahetu.
624. Pakkhandiyāna vijitaṃ paresaṃ
verajjake mānuse pekkhamānā,
yaṃ vo sutaṃ vā athavāpi diṭṭhaṃ
accherakaṃ taṃ vo suṇoma tātā. (ti)

¹ pipāsaṃ anadhivāsayaṃtā - Sīmu 2.

² tavañca - Ma, PTS.

616. Ở nơi đây, không có các trái cây, và các loại cây có rễ, không có củi lửa, lấy đâu ở đây có thức ăn, ngoại trừ nhiều bụi bặm, lấm cát, các sự thiêu đốt, các sự nóng bức, và các sự khắc nghiệt?

617. Vùng sa mạc tựa như cái chảo đã được đốt nóng, không có lợi ích, tương đương với thế giới khác (địa ngục); chỗ trú ngụ này là của những kẻ hung dữ trước đây, là vùng đất bị nguyên rủa.

618. Còn các người, vì nguyên nhân gì, trong khi đang mong mỏi điều gì, lại vội vã tập hợp rồi đi vào chính khu vực này, do lòng tham, do sự sợ hãi, hay là đã bị lầm lẫn?”

619. “Các chủ đoàn xe ở xứ sở Magadha và Aṅga sau khi cho chất lên hàng hoá với số lượng dồi dào, những người ấy đi đến vùng đất Sindhu và Sovira với mục đích về tài sản, với mong mỏi về lợi nhuận.

620. Vào ban ngày, do không chịu đựng được cơn khát và mãi quan tâm đến sự thương xót đối với các con vật kéo xe, tất cả chúng tôi di chuyển với tốc độ này và đến được con đường vào ban đêm, không đúng thời điểm.

621. Đã khởi hành chậm trễ, đã bị lạc đường, bị rối loạn như người mù, đã bị lạc lối trong khu rừng, ở chỗ vô cùng khó đi, ở giữa biển cát, chúng tôi đây không nhận ra phương hướng, có tâm bị hoang mang.

622. Và thưa vị Dạ-xoa, sau khi nhìn thấy việc này, việc chưa được thấy trước đây, là Thiên cung hạng nhất và ngài, trong khi đang mong mỏi về mạng sống sau này, đến lúc nhìn thấy (ngài), chúng tôi trở nên mừng rỡ, có tâm ý vui vẻ, phấn khởi.”

623. “Vì nguyên nhân của cái, quý vị đi đến những phương trời khác biệt, đến bờ bên kia của biển cả và đầm cát này, đến con đường có sự di chuyển với gậy chống và lối đi có cắm cọc, đến những con sông, thêm nữa là những con đường hiểm trở ở các ngọn núi.

624. Nay quý vị, sau khi tiến vào lãnh thổ của những người khác, trong khi ngắm nhìn những con người thuộc nhiều quốc độ, điều nào đã được quý vị nghe, hoặc nhìn thấy, hãy cho chúng tôi nghe điều kỳ diệu ấy từ quý vị.”

625. Itopi accherataraṃ kumāra
na no sutamaṃ vā athavāpi ditṭhamaṃ,
atītamānussakameva sabbamaṃ
disvāna tappāma anomavaṇṇamaṃ.
626. Vehāsayaṃ pokkharañño savanti
pahūtamaḷyā bahupuṇḍarīkā,
dumācime niccaphalūpapannā
atīva gandhā surabhiṃ pavāyanti.
627. Veḷuriyatthamhā satamussitāse
silāppavāḷassa ca āyataṃsā,
masāragallā saha lohitaṅkā
thambhā ime jotirasāmayāse.
628. Sahassatthambhaṃ atulānubhāvaṃ
tesūpari sādhumidaṃ vimānaṃ,
ratanantaraṃ kañcanavedimissaṃ
tapanīyapaṭṭehi ca sādhu channaṃ.
629. Jambonaduttattamidaṃ sumaṭṭho
pāsādasopānaphalūpapanno,
daḷho ca vaggu sumukho susaṃgato¹
atīva nijjhānakhamo manuñño.
630. Ratanantarasmaṃ bahu-annapānaṃ
parivārito accharāsamaṅgaṇena,
murajja ālambaratūriya²ghuṭṭho
abhivanditosi thutivandanāya.
631. So modayi nāriṅgaṇappabodhano
vimānapāsādavare manorame,
acintiyo sabbagaṇūpapanno
rājā yathā vessavaṇo naḷinyā.
632. Devo nu āsi udavāsi yakkho
udāhu devindo manussabhūto,
pucchanti taṃ vāṇijā sathavāhā
ācikkha ko nāma tuvaṃsi yakkhā 'ti.
633. Serissako³ nāma ahampi yakkho
kantāriyo vaṇṇupathamhi gutto,
imaṃ padesaṃ abhipālayāmi
vācaṅkaro vessavaṇassa rañño. (ti)

¹ vaggu ca susaṃgato ca - Ma.

² murajja-ālambaratūriya - Ma.

³ serīsako - Ma.

625. “Thưa Thiên tử, điều kỳ diệu hơn thế này chúng tôi không được nghe hoặc được nhìn thấy, tất cả đều vượt trội (thế giới) loài người, sau khi nhìn thấy chúng tôi được thỏa mãn về vẻ đẹp tuyệt vời.

626. Ở không trung có những hồ sen với vô số bông hoa, với nhiều sen trắng, và những cây cối này được trở quả thường xuyên, có những hương thơm tỏa ra cực kỳ thơm ngát.

627. Có những cây cột bằng ngọc bích vươn cao một trăm (*ratana*),¹ có bề mặt trải dài làm bằng đá và san hô, có các viên ngọc mắt mèo và các viên hồng ngọc, còn những trụ cột này làm bằng ngọc như ý.

628. Có ngàn cây cột có năng lực không sánh bằng, phía trên chúng là Thiên cung tốt đẹp này, ở bên trong có châu báu, được kết hợp với hành lang bằng vàng, và được che phủ một cách khéo léo với những tấm lợp bằng vàng.

629. (Thiên cung) này chói sáng với vàng từ sông Jambu đã được tinh luyện. (Khu vực ấy) khéo được đánh bóng, được hiện hữu với các tòa lâu đài, các cầu thang, các sân thượng, vũng chãi, dễ thương, có dáng xinh xắn, khéo được phối hợp, vô cùng cuốn hút sự nhìn ngắm, làm hài lòng.

630. Ở bên trong (Thiên cung) châu ngọc, có nhiều thức ăn thức uống, được vây quanh bởi đoàn tiên nữ, được vang vang tiếng trống con, trống lớn, và các nhạc cụ, ngài được tôn vinh với sự ngợi ca và lễ bái.

631. Ở tòa lâu đài nơi Thiên cung cao quý, làm thích ý, với sự đánh thức bởi các nhóm phụ nữ, ngài đây, không thể nghĩ bàn, có đủ mọi đức tính, vui sướng giống như đức vua Vessavaṇa ở Nalinī.

632. Ngài là Thiên nhân, hay ngài là Dạ-xoa, là Chúa của chư Thiên, hay là bản thể nhân loại? Những người thương buôn, các chủ đoàn xe hỏi ngài. Xin ngài hãy nói tên (của ngài) là gì, có phải ngài là Dạ-xoa?”

633. “Tôi chính là Dạ-xoa tên Serissaka, sống ở sa mạc, là người canh giữ đầm cát. Tôi hộ trì khu vực này, là người thực thi mệnh lệnh của đức Vua Vessavaṇa.”

¹ 1 *ratana* = 0.25 mét; như vậy 100 *ratana* = 25 mét.

634. Adhicca laddhaṃ pariṇāmajaṃ te
sayamaṃ kataṃ udāhu devehi dinnamaṃ,
pucchanti taṃ vāṇijā satthavāhā
kathaṃ tayā laddhamidaṃ manuññaṃ 'ti.
635. Nādhicca laddhaṃ na pariṇāmajaṃ me
na sayamaṃ kataṃ napi devehi dinnamaṃ,
sakehi kammehi apāpakehi
puññehi me laddhamidaṃ manuññaṃ 'ti.
636. Kinte vataṃ kiṃ pana brahmacariyaṃ
kissa suciṇṇassa ayaṃ vipāko,
pucchanti taṃ vāṇijā satthavāhā
kathaṃ tayā laddhamidaṃ vimānaṃ 'ti.
637. Mamaṃ¹ pāyāsīti ahū samañña
rajjaṃ yadā kārayiṃ kosalānaṃ,
natthikadiṭṭhi kadariyo pāpadhammo
ucchedavādī ca tadā ahosiṃ.
638. Samaṇo ca kho āsi kumārakassapo
bahussato cittakathī uḷāro,
so me tadā dhammakathaṃ akāsi²
diṭṭhivisūkāni vinodayī me.
639. Tāhaṃ tassa dhammakathaṃ suṇitvā
upāsakattaṃ paṭivedayissaṃ,
pāṇātipātā virato ahosiṃ
loke adinnaṃ parivajjayissaṃ,
amajjapo no ca musā abhāṇiṃ
sakena dārena ca ahosiṃ³ tuṭṭho.
640. Taṃ me vataṃ taṃ pana brahmacariyaṃ
tassa suciṇṇassa ayaṃ vipāko,
teheva kammehi apāpakehi
puññehi me laddhamidaṃ vimānaṃ 'ti.
641. Saccamaṃ kirāhaṃsu narā sapañña
anaññaṭṭhā vacanaṃ paṇḍitānaṃ,
yahiṃ yahiṃ gacchati puññaṅkamma
tahiṃ tahiṃ modati kāmakāmī.

¹ mama - Sīmu 2.² abhāsi - Ma.³ ahosi - Ma.

634. “(Công việc này) được nhận lãnh bởi ngài một cách ngẫu nhiên, được nảy sinh do sự phát triển, tự mình tạo ra, hay được chư Thiên giao cho? Những người thương buôn, các chủ đoàn xe hỏi ngài: Bằng cách nào mà ngài đã đạt được công việc hài lòng này?”

635. “(Công việc này) không được nhận lãnh bởi tôi một cách ngẫu nhiên, không được nảy sinh do sự phát triển, không tự mình tạo ra, cũng không được chư Thiên giao cho. Công việc hài lòng này tôi đã đạt được nhờ vào những nghiệp không xấu xa, nhờ vào những phước thiện của chính mình.”

636. “(Trước đây) phạm sự của ngài là gì? Còn có hạnh kiểm cao đẹp gì? Quả thành tựu này là của việc gì đã khéo được thực hành? Những người thương buôn, các chủ đoàn xe hỏi ngài: Bằng cách nào mà ngài đã đạt được Thiên cung này?”

637. “Vào lúc tôi cai quản vương quốc Kosala, Pāyāsi đã là danh hiệu của tôi. Lúc ấy tôi đã là người có quan điểm hư vô, keo kiệt, có bản tính xấu xa, và là người tuyên bố về đoạn kiến.

638. Và rồi đã có vị Sa-môn Kumārakassapa, đa văn, có sự thuyết giảng sinh động, cao thượng. Khi ấy, vị ấy đã thực hiện việc thuyết giảng Giáo Pháp cho tôi, đã xua đuổi những sự méo mó về quan điểm cho tôi.

639. Tôi đây, sau khi lắng nghe sự thuyết giảng Giáo Pháp của vị ấy, đã tuyên bố bản thân là người cư sĩ. Tôi đã kiêng chừa việc giết hại mạng sống, tôi đã xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời, không có việc uống chất say, và tôi đã không nói lời dối trá, tôi đã được vui thích (chỉ) với người vợ của mình.

640. Việc ấy là phạm sự của tôi, việc ấy còn là hạnh kiểm cao đẹp. Quả thành tựu này là của việc đã khéo được thực hành ấy. Nhờ vào những nghiệp không xấu xa, nhờ vào những phước thiện ấy đấy, mà tôi đã đạt được Thiên cung này.”

641. “Nghe rằng những người có trí tuệ đã nói sự thật; lời nói của các bậc hiền trí là không sai khác. Người có nghiệp phước thiện đi đến bất cứ nơi nào đều vui sướng ở tại nơi ấy, là người có dục lạc theo như ước muốn.

642. Yaḥiṃ yaḥiṃ sokapariddavo ca
vadho ca bandho ca parikkilesa,
tahiṃ tahiṃ gacchati pāpakammo
na muccati duggatiyā kadācī 'ti.
643. Sammūḷharūpo ca jano ahosi
asmiṃ muhutte kalalīkatova,
janassimassa tuyhañca kumāra
appaccayo kena nu kho ahosi. (ti)
644. Ime sirīsūpavanā¹ ca tātā
dibbā gandhā surabhiṃ² sampavanti,
te sampavāyanti imaṃ vimānaṃ
divā ca ratto ca tamaṃ nihantvā.³
645. Imesaṃ ca kho vassasataccayena
sipāṭikā phalati ekamekā,
mānussakaṃ vassasataṃ atītaṃ
yadante kāyamhi idhūpapanno.
646. Disvānaṃ vassasatāni pañca
asmiṃ vimāne katvāna tātā,
āyukkhayā puññakkhayā cavissaṃ
teneva sokena pamucchitosmi. (ti)
647. Kathaṃ nu soceyya tathāvidho so
laddhaṃ vimānaṃ atulaṃ cirāya,
ye cāpi kho ittaramupapannā
te nūna soceyyuṃ parittapuññā. (ti)
648. Anucchaviṃ ovadiyañca me taṃ
yaṃ maṃ tumhe peyyavācaṃ vadetha,
tumhe ca kho tātā mayānuguttā
yenicchakaṃ tena paletha sotthi. (ti)
649. Gantvā mayā sindhusovīrabhūmiṃ
dhanatthikā uddayaṃ patthayānā,
yathā payogā paripuñṇacāgā
kāhāma serissamayaṃ ulāraṃ. (ti)

¹ sirīsavanā - Ma.² surabhī - Ma.³ nihantaṃ - Pa.

642. Bất cứ nơi nào có sự sâu muộn và than vãn, có sự giết chóc và sự giam cầm, có sự chướng ngại, kẻ có ác pháp đi đến nơi ấy, không khi nào được thoát khỏi cảnh giới khổ đau.”

643. “Tập thể (chư Thiên) tựa như có vẻ bị bối rối, tựa như đã bị làm vẩn đục vào giây phút này. Thưa Thiên tử, vậy thì do điều gì mà tập thể này và ngài đã có sự thất vọng?”

644. “Thưa quý vị, từ khu rừng *sirisa* kế cận những hương thơm này thuộc cõi Trời tỏa ra thơm ngát; sau khi đã tiêu diệt bóng tối vào ban ngày và ban đêm chúng tự tỏa đến Thiên cung này.

645. Và khi đã trải qua một trăm năm, chỉ một quả của những cây này được kết trái. Kể từ khi tôi được sanh ra ở tập thể (chư Thiên) tại nơi này thì một trăm năm nhân loại đã trôi qua.

646. Thưa quý vị, tôi đã nhìn thấy tôi sẽ tồn tại ở Thiên cung này năm trăm năm, do sự cạn kiệt của tuổi thọ, do sự cạn kiệt của phước báu, tôi sẽ chết; chính vì nỗi sâu muộn ấy tôi bị hoảng loạn.”

647. “Bằng cách nào mà vị ấy, thuộc thành phần như thế, sau khi đạt được Thiên cung không thể sánh bằng một cách lâu dài, lại có thể sâu muộn? Chỉ có những người nào đã được sanh lên một cách ngắn ngủi, phải chăng những người ấy, với phước báu ít ỏi, mới có thể sâu muộn?”

648. “Việc quý vị nói lời nói yêu mến với tôi (nghĩa là) điều khuyên bảo của tôi thích hợp đối với quý vị. Thưa quý vị, quý vị đã được tôi hộ trì theo như ước muốn, vì thế quý vị hãy lên đường một cách an toàn.”

649. “Sau khi đi đến vùng đất Sindhu và Sovira, chúng tôi với mục đích về tài sản, với mong mỏi về lợi nhuận, có sự hào phóng đầy đủ theo như kế hoạch, sẽ làm lễ hội cao sang cho Serissa.”

650. Mā ceva serissamaḥaṃ¹ akattha
sabbāñca vo bhavissati yaṃ vadetha,
pāpāni kammāni vivajjayātha
dhammānuyogañca adhiṭṭhahātha. (ti)
651. Upāsako atthi imamhi saṅghe
bahussuto sīlavatūpapanno,
saddho ca cāgī ca supesalo ca
vicakkhaṇo santusito matimā.²
652. Sañjānamāno na musā bhaṇeyya
parūpaghātāya na cetayeyya,
vebhūtikaṃ pisunaṃ³ no kareyya
saṅhañca vācaṃ sakhilaṃ bhaṇeyya.
653. Sagāravo sappatisso vinīto
apāpako adhisīle visuddho,
so mātaraṃ pitarañcāpi jantu
dhammena poseṭi ariyavutti.
654. Maññe so mātāpitunnaṃ kāraṇā
bhogāni pariyesati na attahetu,
mātāpitunnañca yo accayena
nekkhammapono carissati brahmacariyaṃ.
655. Ujū avaṅko asaṭho amāyo
na lesakappena ca vohareyya,
so tādiso sukkatakammakārī
dhamme ṭhito kinti labhetha dukkhaṃ.
656. Taṃ kāraṇā pātukatamhi attanā
tasmā dhammaṃ passatha vāṇijāse,
aññatra tenīha⁴ bhasmī⁵ bhavetha
andhākulā vippanaṭṭhā araññe,
taṃ khippamānena lahuṃ parena
sukho bhava sappurisenā saṅgamo. (ti)
657. Kiṃ nāma so kiñca karoti kammaṃ
kiṃ nāmadheyyaṃ kiṃ pana tassa gottaṃ,
mayampi naṃ daṭṭhukāmha⁶ yakkha
yassānukampāya idhāgatosi,
lābhā hi tassa yassa tuvaṃ pihesi. (ti)
658. Yo kappako sambhavanāmadheyyo
upāsako kocchaphalūpajīvī,
jānātha naṃ tumhākaṃ pesiyo so
mā kho naṃ hīlittha supesalo so. (ti)

¹ serīsamahaṃ - Ma.² mutimā - Ma.³ pesunaṃ - Ma.⁴ teniha - Ma.⁵ bhasmī - Ma.⁶ daṭṭhukāmamha - Ma.

650. “Quý vị chớ có làm lễ hội cho Serissa, và tất cả sẽ trở thành hiện thực cho quý vị theo điều quý vị nói. Quý vị hãy tránh xa hẳn các nghiệp ác xấu, và hãy phát nguyện gắn bó với Giáo Pháp.

651. Ở tập thể này, có người cận sự nam đa văn, được đầy đủ giới hạnh và phạm sự, có đức tin, có sự hào phóng, và vô cùng tốt lành, có sự suy xét, tự hài lòng, có sự thận trọng.

652. Là người không cố tình nói lời dối trá, không suy nghĩ đến việc hãm hại người khác, không gây ra sự chia rẽ, đâm thọc, và nói lời mềm mỏng, tử tế.

653. Có sự tôn kính, có sự phục tùng, đã được huấn luyện, không độc ác, thanh tịnh về giới bậc thượng, có hạnh kiểm thánh thiện, con người ấy nuôi dưỡng mẹ và luôn cả cha đúng theo Pháp.

654. Tôi nghĩ rằng vị ấy tâm cầu của cải vì lý do (phụng dưỡng) mẹ cha, không vì nguyên nhân của bản thân. Với sự qua đời của mẹ và cha, người ấy, với khuynh hướng xuất ly, sẽ thực hành Phạm hạnh.

655. Là người ngay thẳng, không khúc mắc, không gian trá, không xảo quyệt, và không phát biểu theo lối viện cố. Vị ấy, như thế ấy, là người tạo nên hành động đã được thực hiện một cách tốt đẹp, đứng vững trong Giáo Pháp, sao lại nhận lãnh sự khổ đau?

656. Bởi lý do người ấy, tôi tự thân hiện ra; vì thế, quý vị thương buôn hãy nhận thức Giáo Pháp. Ở đây, không có người ấy, quý vị có thể trở thành tro bụi, bị rối loạn như người mù, bị lạc lối trong khu rừng; (bởi vì) đối với kẻ đang xử tệ người ấy, như thế ấy hay việc khác nữa là điều dễ dàng. Quả vậy, việc kết giao với người tốt lành là hạnh phúc.”

657. “Người ấy tên là gì, làm nghề nghiệp gì, tên gọi là gì, hơn nữa họ của người ấy là gì? Thưa vị Dạ-xoa, chúng tôi cũng có mong muốn được gặp người ấy, vì lòng thương tưởng người ấy mà ngài đã đi đến nơi đây, bởi vì người nào mà ngài yêu quý thì lợi ích là thuộc về người ấy.”

658. “Người nào là thợ cạo, có tên gọi là Sambhava, là người cận sự nam, có sự nuôi mạng bằng lược và dao cạo, quý vị biết người ấy, người ấy là người sai vật của quý vị. Đúng vậy, chớ khinh chê người ấy, người ấy vô cùng tốt lành.”

659. Jānāmase yaṃ tvam vadesi¹ yakkha
na kho naṃ jānāma sa īdisoti,²
mayampi naṃ pūjayissāma yakkha
sutvāna tuyhaṃ vacanaṃ ulāraṃ. (ti)
660. Ye kecimasmiṃ satthe manussā
daharā mahantā athavāpi majjhimā,
sabbeva te ālambantu³ vimānaṃ
passantu puññāna phalaṃ kadariyā. (ti)
661. Te tattha sabbeva ahaṃ pureti
taṃ kappakaṃ tattha purakkhipitvā,
sabbeva te ālambiṃsu vimānaṃ
masakkasāraṃ viya vāsavassa.
662. Te tattha sabbeva ahaṃ pure 'ti
upāsakattaṃ paṭivedayiṃsu,
pāṇātipātā viratā⁴ ahesuṃ
loke adinnaṃ parivajjayiṃsu,
amajjapā no ca musā bhaṇiṃsu
sakena dārena ca ahesuṃ tuṭṭhā.
663. Te tattha sabbeva ahaṃ pureti
upāsakattaṃ paṭivedayitvā,
pakkāmi sattho anumodamāno
yakkhiddhiyā anumato punappunaṃ.
664. Gantvāna te sindhusovīrabhūmiṃ⁵
dhanatthikā udrayaṃ⁶ patthayānā,
yathāpayogā paripuṇṇalābhā
paccāgamuṃ pāṭaliputtamakkhataṃ.
665. Gantvāna te saṅgharaṃ sotthimanto
puttehi dārehi samaṅgibhūtā,
ānandī vittā sumanā patitā
akaṃsu serissamahaṃ ulāraṃ.
666. Serissakaṃ te pariveṇaṃ māpayiṃsu,
etādisā sappurisāna sevanā
mahatthikā dhammaguṇāna sevanā,
ekassa atthāya upāsakassa
sabbeva sattā sukhitā ahesun 'ti.

Serissakapetavatthu dutiyaṃ.

BHĀṄAVĀRAṃ TATIYAṃ.

¹ pavadesi - Ma.

² edisoti - Ma.

³ āruhantu - Ma.

⁴ paṭiviratā - Ma.

⁵ suvīrabhūmiṃ - Ma.

⁶ uddayaṃ - Ma.

659. Thừa vị Dạ-xoa, chúng tôi biết người mà ngài nói, nhưng chúng tôi quả không biết người ấy là người như thế ấy. Thừa vị Dạ-xoa, chúng tôi cũng sẽ tôn vinh người ấy sau khi lắng nghe lời nói cao cả của ngài.”

660. “Bất cứ người nào ở đoàn xe này, thanh niên, lão niên, luân cả trung niên, hết thấy tất cả những người ấy hãy bước lên Thiên cung, những kẻ keo kiệt hãy nhìn xem quả báo của các việc phước thiện.”

661. “Tại đó, sau khi đã đưa người thợ cạo ấy lên phía trước tại nơi ấy, hết thấy tất cả những người ấy (đã nói rằng): ‘Tôi trước,’ hết thấy tất cả những người ấy đã bước lên Thiên cung tựa như (Thiên cung) Masakkasāra của vị Vāsava (Chúa Trời Sakka).¹

662. Tại đó, hết thấy tất cả những người ấy (đã nói rằng): ‘Tôi trước’ và đã tuyên bố bản thân là người cư sĩ. Họ đã kiêng chừa việc giết hại mạng sống, họ đã xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời.

663. Không có việc uống chất say, và họ đã không nói lời dối trá, họ đã được vui thích (chi) với người vợ của mình. Tại đó, hết thấy tất cả những người ấy (đã nói rằng): ‘Tôi trước’ và đã tuyên bố bản thân là người cư sĩ. Trong khi đang tùy hỷ với thần thông của vị Dạ-xoa đợt này đến đợt khác, đoàn xe, được cho phép, đã khởi hành.

664. Sau khi đi đến vùng đất Sindhu và Sovīra, những người ấy với mục đích về tài sản, với mong mỏi về lợi nhuận, có sự đạt được đây dù theo như kế hoạch, đã trở về lại Pāṭaliputta không bị tổn hại.

665. Những người ấy, sau khi đi về đến căn nhà của mình, có sự an toàn, được gần gũi với những người con và những người vợ, có sự vui thích, hớn hờ, có tâm ý vui vẻ, trở nên mừng rỡ, đã làm lễ hội cao sang cho Serissa.

666. Những người ấy đã cho xây dựng tòa nhà Serissakā. Sự thân cận với những người tốt lành là như thế ấy, sự thân cận với những đức tính của Giáo Pháp là có lợi ích lớn, nhờ vào sự lợi ích của một cận sự nam, hết thấy tất cả chúng sanh đã có trạng thái hạnh phúc.”

Chuyện Ngạ Quỷ Serissaka là thứ nhì.

TỤNG PHẨM THỨ BA.

¹ Sáu câu kệ cuối cùng, 661-666, là của các vị tham gia cuộc Kết Tập (VvA, 350).

4. 3

667. Rājā piṅgalako nāma suraṭṭhānaṃ adhipati ahu,
moriyānamupaṭṭhānaṃ gantvā suraṭṭhaṃ punarāgamā.
668. Uṇhe majjhantike¹ kāle rājā paṅkaṃ² upāgami,
addasa maggaṃ ramaṇīyaṃ petānaṃ vaṇṇanāpathaṃ.³
669. Sārathim āmantayī rājā ayaṃ maggo ramaṇīyo,
khemo sovattthiko sivo iminā⁴ sārathi yāhi,⁵
suraṭṭhānaṃ santike ito.
670. Tena pāyāsi soraṭṭho senāya caturaṅginiyā,
ubbiggarūpo puriso soraṭṭhaṃ⁶ etadabravī.⁷
671. Kummaggaṃ⁸ paṭipannamhā bhimsanaṃ lomahaṃsanaṃ,
purato padissati⁹ maggo pacchato ca na dissati.
672. Kummaggaṃ⁸ paṭipannamhā yamapurisāna santike,
amānuso vāyati gandho ghoso sūyati¹⁰ dāruṇo.
673. Saṃviggo rājā soraṭṭho¹¹ sārathim etadabravi,⁷
kummaggaṃ paṭipannamhā bhimsanaṃ lomahaṃsanaṃ,
purato ca¹² dissati maggo pacchato ca na dissati.
674. Kummaggaṃ⁸ paṭipannamhā yamapurisāna santike,
amānuso vāyati gandho ghoso sūyati dāruṇo.
675. Hatthikkhandhañca āruyha¹³ olokeno catuddisaṃ,¹⁴
addasa nigrodhaṃ ramaṇīyaṃ¹⁵ pādapaṃ chāyāsampannaṃ,
nīlabbhavaṇṇasadiṣaṃ meghavaṇṇasirīnibhaṃ.¹⁶
676. Sārathim āmantayī rājā kiṃ eso dissati brahā,
nīlabbhavaṇṇasadiṣo meghavaṇṇasirīnibho.¹⁶
677. Nigrodho so mahārāja pādapo chāyāsampanno,¹⁷
nīlabbhavaṇṇasadiṣo meghavaṇṇasirīnibho.¹⁶
678. Tena pāyāsi soraṭṭho¹⁸ yena so dissati¹⁹ brahā,
nīlabbhavaṇṇasadiṣo meghavaṇṇasirīnibho.
679. Hatthikkhandhato oruyha rājā rukkaṃ upāgami,
nisīdi rukkaṃūlasmiṃ sāmacco saparijjano.

¹ majjhanhike - Ma.² vaṅkaṃ - PTS.³ vaṇṇupathaṃ - Ma.⁴ imināva - Syā.⁵ yāma - Ma.⁶ suraṭṭhaṃ - Syā.⁷ etadabrūvi - Syā.⁸ kumaggaṃ - Syā.⁹ dissati - Ma, PTS.¹⁰ suyyati - Ma, evaṃ sabbattha.¹¹ suraṭṭho - Syā.¹² purato - Ma, PTS;

puratova - Syā.

¹³ hatthikkhandhaṃ samāruyha - Ma.¹⁴ catuddisā - Ma, Syā.¹⁵ addasa rukkaṃ nigrodhaṃ - Syā.¹⁶ meghavaṇṇasirīnibho^o - Syā.¹⁷ chāyāsampanno - Syā.¹⁸ suraṭṭho - Syā.¹⁹ dissate - Ma.

4.3

667. Đức vua tên Piṅgalaka đã là vị chúa tể của xứ Suratta. Sau khi đi đến trợ giúp cho những người Moriya, đức vua đã trở về lại Suratta.

668. Vào lúc giữa trưa nóng nực, đức vua đã đi đến đầm lầy và đã nhìn thấy con đường đáng yêu, lối đi bằng cát của các ngạ quỷ.

669. Đức vua đã nói với người đánh xe rằng: “Con đường này xinh đẹp, an toàn, may mắn, tốt lành. Đây xa phu, người hãy đi bằng lối này từ đây cho đến khu vực phụ cận của xứ Suratta.”

670. Đức vua xứ Suratta cùng với đạo binh gồm bốn binh chủng đã xuất phát theo lối đi ấy. Có (một) người nam với dáng vẻ kinh hoàng đã nói với đức vua xứ Suratta điều này:

671. “Chúng tôi đã đi vào con đường sai trái, ghê rợn, khiến nổi da gà, con đường được nhìn thấy ở phía trước và không được nhìn thấy ở phía sau.

672. Chúng tôi đã đi vào con đường sai trái, ở gần khu vực của các nam nhân cõi Dạ-ma, có mùi phi nhân tỏa ra, có âm thanh ghê rợn được nghe.”

673. Đức vua xứ Suratta, bị rúng động, đã nói với người đánh xe rằng: “Chúng ta đã đi vào con đường sai trái, ghê rợn, khiến nổi da gà; con đường được nhìn thấy ở phía trước và không được nhìn thấy ở phía sau.

674. Chúng ta đã đi vào con đường sai trái, ở gần nơi của các nam nhân cõi Dạ-ma, có mùi phi nhân tỏa ra, có âm thanh ghê rợn được nghe.”

675. Rồi đức vua đã cỡi lên lưng voi, quan sát bốn phương, và đã nhìn thấy cây đa đáng yêu, có bóng râm, giống như màu sắc của đám mây đen, tương đương với vẻ oai vệ về màu sắc của đám mây mưa.

676. Đức vua đã nói với người đánh xe rằng: “Vật to lớn kia trông giống như màu sắc của đám mây đen, tương đương với vẻ oai vệ về màu sắc của đám mây mưa là vật gì vậy?”

677. “Tâu đại vương, vật ấy là cây đa, có bóng râm, giống như màu sắc của đám mây đen, tương đương với vẻ oai vệ về màu sắc của đám mây mưa.”

678. Vua xứ Suratta đã tiến theo lối đi ấy về phía vật to lớn ấy, được nhìn thấy giống như màu sắc của đám mây đen, tương đương với vẻ oai vệ về màu sắc của đám mây mưa.

679. Sau khi leo xuống từ lưng voi, đức vua đã đi đến gần thân cây, rồi đã ngồi xuống ở gốc cây với viên quan cận thân và đoàn tùy tùng.

680. Pūraṃ pāṇiyakarakam¹ pūve citte² ca addasa,
puriso ca devavaṇṇi sabbābharaṇabhūsito.
upasaṅkamitvā rājānaṃ soratṭhaṃ etadabruvi.³
681. Svāgataṃ te mahārāja atho te adurāgataṃ,
pivatu devo pāṇiyaṃ pūve khāda arindama.
682. Pivtvā rājā pāṇiyaṃ sāmacco saparijano,
pūve khāditvā ca⁴ pītvā ca soratṭho etadabravi.⁵
683. Devatā nusi gandhabbo ādu⁶ sakko purindado,
ajānantā⁷ taṃ pucchāma kathaṃ jānemu taṃ mayaṃ. (ti)
684. Namhi devo na gandhabbo napi⁸ sakko purindado,
peto ahaṃ mahārāja suratṭhā idhamāgato.
685. Kiṃ sīlo kiṃ samācāro suratṭhasmiṃ pure tuvaṃ,
kena te brahmacariyena anubhāvo⁹ ayaṃ tava? (ti)
686. Taṃ suṇohi mahārāja arindama ratṭhavaḍḍhana,
amaccā pārisajjā ca brāhmaṇo ca purohito.
687. Suratṭhasmā¹⁰ ahaṃ deva puriso pāpacetaso,
micchādītṭhi ca dussīlo kadariyo paribhāsako.
688. Dadantānaṃ karontānaṃ vārayissaṃ bahujjanaṃ,¹¹
aññesaṃ dadamānānaṃ antarāyakaro ahaṃ.¹²
689. Vipāko natthi dānassa saṃyamassa kuto phalaṃ,
natthi ācariyo nāma adantaṃ ko damessati.¹³
690. Samatulyāni bhūtāni kuto¹⁴ jeṭṭhāpacāyiko,
natthi balaṃ viriyaṃ vā kuto utṭhānaporisaṃ.
691. Natthi dānaphalaṃ nāma na visodheti verinaṃ,
laddheyyaṃ labheta macco niyatipariṇāmajā.¹⁵

¹ pāṇiyasarakam - Ma.

² vitte - Ma.

³ etadabravi - Ma;

etadabrūvi - Syā;

etad abravī - PTS.

⁴ khāditvā - Ma, Syā, PTS.

⁵ suratṭho etadabrūvi - Syā.

⁶ adu - Ma.

⁷ ajānantā - Syā.

⁸ napi - Ma, Syā, PTS.

⁹ ānubhāvo - Ma, Syā, Simu 1, 2.

¹⁰ suratṭhasmiṃ - Ma, Syā.

¹¹ bahujjanaṃ - Syā.

¹² antarāyaṃ karomahaṃ - Syā.

¹³ damissati - Syā.

¹⁴ kule - Syā.

¹⁵ niyatipariṇāmajaṃ - Ma;

niyati pariṇāmajaṃ - Syā.

680. Đức vua đã nhìn thấy bình nước đầy và các loại bánh ngọt đa dạng. Và có (một) người nam với dáng vẻ Thiên nhân, được điểm tô với tất cả đồ trang sức, đã đi đến gần đức vua xứ Suratt̥ha và đã nói điều này:

681. “Tâu đại vương, việc đi đến của quý vị là tốt đẹp, hơn nữa đối với quý vị không phải là việc đi đến sai trái. Tâu vị thuần phục kẻ thù, xin bệ hạ hãy uống nước, hãy ăn các bánh ngọt.”

682. Đức vua cùng viên quan cận thần và nhóm tùy tùng đã uống nước, và đã ăn các bánh ngọt. Uống xong, đức vua xứ Suratt̥ha đã nói điều này:

683. “Phải chăng người là Thiên nhân, là nhạc sĩ Thiên đình, hay là (Chúa Trời) Sakka, người đã bố thí trước đây? Trong khi không biết, chúng tôi hỏi người, làm thế nào chúng tôi có thể nhận biết người?”

684. “Tôi không là Thiên nhân, không là nhạc sĩ Thiên đình, cũng không là (Chúa Trời) Sakka, người đã bố thí trước đây; tâu đại vương, tôi là ngạ quỷ đã từ xứ Suratt̥ha đi đến đây.”

685. “Trước đây ở Suratt̥ha người đã có giới hạnh gì, có sự thực hành gì? Do hạnh kiểm cao đẹp nào của người mà người có năng lực này?”

686. “Tâu đại vương, tâu vị thuần phục kẻ thù, tâu vị làm quốc độ phát triển, xin bệ hạ hãy lắng nghe điều ấy; các viên quan cận thần, đoàn tùy tùng, và vị Bà-la-môn viên quan tế tự (cũng thế).

687. Tâu bệ hạ, từ xứ Suratt̥ha, tôi đã là người đàn ông có tâm ý ác xấu, có tà kiến và có giới tồi, keo kiệt, là kẻ mắng nhiếc (các Sa-môn và Bà-la-môn).

688. Tôi đã ngăn cản nhiều người trong khi họ đang bố thí. Tôi đã là người gây chướng ngại cho những người khác trong khi họ đang ban phát, (bằng cách nói rằng):

689. ‘Không có quả thành tựu của việc bố thí, từ đâu có quả báo của việc thu thúc (giới)? Không có người gọi là thầy dạy học, ai sẽ huấn luyện cho kẻ không được huấn luyện?’

690. Các chúng sanh đều bằng nhau bình đẳng, do đâu lại có việc tôn kính người trưởng thượng? Không có sức mạnh hay sự tinh tấn, do đâu lại có người với sự vươn lên?

691. Không có cái gọi là quả báo của sự bố thí, không thể xóa sạch sự thù hận, loài người nhận lãnh điều sẽ phải nhận lãnh, được sanh lên do sự xoay vần của số phận.

692. Natthi mātā pitā bhātā loko natthi ito paraṃ,
natthi dinnaṃ natthi huttaṃ sunihitampi¹ na vijjati.
693. Yopi haneyya purisaṃ parassa² chindate siraṃ,
na koci kiñci³ hanati sattannaṃ vivaramantare.
694. Acchejjabhejjo⁴ jīvo aṭṭhaṃso guḷaparimaṇḍalo,
yojanānaṃ satāṃ⁵ pañca ko jīvaṃ chettumarahati.⁶
695. Yathā suttaguḷe khitte nibbeṭhentaṃ palāyati,
evamevampi⁷ so jīvo nibbeṭhento palāyati.
696. Yathā gāmato nikkhamma aññaṃ gāmaṃ pavisati,
evamevampi⁷ so jīvo aññaṃ kāyaṃ⁸ pavisati.
697. Yathā gehato nikkhamma aññaṃ gehaṃ pavisati,
evamevampi⁷ so jīvo aññaṃ bondiṃ pavisati.⁹
698. Cūḷāsīti¹⁰ mahākappuno satasahassānīpi hi¹¹ ye bālā ye ca paṇḍitā,
saṃsāraṃ khepayitvāna dukkhassantaṃ karissare.
699. Mitāni sukhadukkhāni doṇehi piṭakehi ca,
jino sabbāṃ pajānāti sammūḷhā¹² itarā pajā.
700. Evaṃ diṭṭhi pure āsiṃ sammūḷho¹² mohapāruto,
micchādiṭṭhi ca dussīlo kadariyo paribhāsako.
701. Oraṃ me chahi¹³ māsehi kālakiriya¹⁴ bhavissati,
ekantaṃ kaṭukaṃ¹⁵ ghoraṃ nirayaṃ papatissahaṃ.¹⁶
702. Catukkaṇṇaṃ catudvāraṃ vibhattaṃ bhāgaso mitaṃ,
ayopākārapariyantaṃ ayasā paṭikujjitaṃ.
703. Tassa ayomayā bhūmi jalitā tejasā yutā,
samantā yojanasataṃ pharivā tiṭṭhati sabbadā.

¹ sunihitaṃ - Ma.

² purisassa - Syā.

³ ksñci - Ma.

⁴ acchejjo abhejjo - Syā.

⁵ yojanāni satā - Syā.

⁶ chettumarahati - Syā.

⁷ evameva ca - Ma.

⁸ bondiṃ - Ma.

⁹ nivāsati - Syā.

¹⁰ cūḷāsīti - Ma.

¹¹ satasahassāni hi - Ma;
satasahassāni - Syā.

¹² sammūḷh^o - Syā.

¹³ orehi chahi - Sī.

¹⁴ kālaṅkiriya - Ma.

¹⁵ ekantakaṭukaṃ - Ma.

¹⁶ papatissāhaṃ - Syā.

692. Không có mẹ, cha, anh em trai, không có thế giới nào khác với thế giới này, không có việc đã được bố thí, không có việc đã được hiến dâng, thậm chí việc đã khéo được quy định không được biết đến.

693. Thậm chí ai đó có thể giết chết người, có thể chặt đầu người khác, thì cũng chẳng có người nào giết chết người nào cả, (con dao đâm vào) khe hở ở khoảng giữa của bảy nhóm (các yếu tố cấu thành cơ thể).¹

694. Mạng sống không thể bị cắt đứt, không thể bị đập vỡ, là hình bát giác, là quả cầu tròn, (cao) năm trăm do-tuần, kẻ nào có khả năng cắt đứt mạng sống?

695. Giống như cuộn chỉ được ném ra, trong khi tháo rời, nó lăn đi, cũng tương tự y như thế, mạng sống ấy trong khi tháo rời, nó lăn đi.

696. Giống như người sau khi rời khỏi ngôi làng thì đi vào ngôi làng khác, cũng tương tự y như thế, mạng sống ấy đi vào thân thể khác.

697. Giống như người sau khi rời khỏi ngôi nhà thì đi vào ngôi nhà khác, cũng tương tự y như thế, mạng sống ấy đi vào thân thể khác.

698. Bởi vì những kẻ ngu và các người trí sau khi bị ném vào luân hồi cho đến tám mươi bốn trăm ngàn (8.400.000) đại kiếp thì sẽ thực hiện việc chấm dứt khổ đau.

699. Các khổ và lạc được đo lường bằng các đấu và các giỏ; đấng Chiến Thắng biết rõ tất cả, còn những người khác hoàn toàn mê muội.

700. Trước đây, tôi đã có tà kiến như vậy, hoàn toàn mê muội, bị bao trùm bởi si mê, có tà kiến và có giới tồi, keo kiệt, là kẻ mắng nhiếc (các Sa-môn và Bà-la-môn).

701. Trong vòng sáu tháng nữa, tôi sẽ chết. Tôi sẽ rơi vào địa ngục vô cùng khổ sở, ghê rợn.

702. Địa ngục có bốn góc, có bốn cửa, được phân chia thành các phần cân xứng, được bao quanh bằng tường sắt, được đập lại bằng tấm sắt.

703. Mặt nền của nó làm bằng sắt, cháy rực, có sức nóng, tỏa rộng ra xung quanh một trăm do-tuần, và luôn luôn tồn tại.²

¹ Pakudha Kaccāyana thuyết về bảy nhóm (*kāya*): đất, nước, lửa, gió, sự khổ, sự lạc, mạng sống (Xem TTPV tập 01, Trường Bộ tập 1, bài Kinh *Sāmaññaphalasuttaṃ*, trang 99).

² Hai câu kệ 702, 703 giống hai câu kệ 70, 71.

704. Vassasatasahassāni¹ ghoso sūyati tāvade,
lakkho eso mahārāja satabhāgavassa koṭiyo.²
705. Koṭisatasahassāni niraye paccare janā,
micchādiṭṭhī ca dussilā ye ca ariyūpavādino.
706. Tatthāhaṃ dīghamaddhānaṃ dukkhaṃ vedissaṃ³ vedanaṃ,
phalaṃ pāpassa kamma tasmā socāmahaṃ bhūsaṃ.⁴
707. Taṃ suṇohi mahārāja arindama ratṭhavaḍḍhana,
dhītā mayhaṃ mahārāja uttarā bhaddamatthu te.
708. Karoti bhaddakaṃ kammaṃ sīlesūposathe⁵ ratā,
saññatā⁶ saṃvibhāgī ca vadaññū vītamaccharā.
709. Akhaṇḍakārī sikkhāya saṇhā⁷ parakulesu ca,
upāsikā sakyamunino sambuddhassa sirīmato.
710. Bhikkhu ca sīlasampanno gāmaṃ piṇḍāya pāvīsi,
okkhittacakkhu satimā guttadvāro susaṃvuto.
711. Sapadānaṃ caramāno agamā taṃ nivesanaṃ,
tamaddasa mahārāja uttarā bhaddamatthu te.
712. Pūraṃ pāṇiyassa karakaṃ⁸ pūve citte⁹ ca sā adā,
pitā me kālakato bhante tassetāṃ upakappatu.
713. Samanantarānuddiṭṭhe vipāko upapajjatha,
bhuñjāmi kāmakāmīhaṃ¹⁰ rājā vessavaṇo yathā.
714. Taṃ suṇohi mahārāja arindama ratṭhavaḍḍhana,
sadevakassa lokassa buddho aggo pavuccati,
taṃ buddhaṃ saraṇaṃ gaccha saputtadāro arindama.
715. Atṭhaṅgikena maggena phusanti amataṃ padaṃ,
taṃ dhammaṃ saraṇaṃ gaccha saputtadāro arindama.
716. Cattāro maggapaṭipannā¹¹ cattāro ca phale ṭhitā,
esa saṅgho ujubhūto paññāsīlasamāhito,
taṃ saṅghaṃ saraṇaṃ gaccha saputtadāro arindama.

¹ vassāni satasahassāni - Ma, PTS, Sīmu.

² satabhāgavassakoṭiyo - Ma;
satabhāgā vassakoṭiyo - Syā.

³ vedissa - PTS.

⁴ bhusaṃ - Syā, PTS.

⁵ uposathe sīle - Ma.

⁶ dānaratā - Syā.

⁷ saṇhā - Ma, Syā, PTS.

⁸ pāṇiyasaraṇaṃ - Ma;
pāṇiyakaraṇaṃ - Syā.

⁹ vitte - Ma.

¹⁰ kāmakāmī - Syā.

¹¹ cattāro ca paṭipannā - Ma, Syā.

704. Cứ đến mỗi một trăm ngàn năm thì được nghe tiếng vang. Tâu đại vương, đó là một *lakkha*; một trăm lần (*lakkha*) là số năm tính theo *koṭi*.¹

705. Những kẻ có tà kiến và có giới tồi, và những kẻ chi trích bậc Thánh nhân bị nung nấu ở địa ngục một trăm ngàn *koṭi* năm.

706. Tại nơi ấy, tôi đã cảm giác cảm thọ khổ, quả báo của nghiệp ác một thời gian dài lâu; vì việc ấy tôi sầu muộn vô cùng.

707. Tâu đại vương, tâu vị thuần phục kẻ thù, tâu vị làm quốc độ phát triển, xin bệ hạ hãy lắng nghe điều ấy. Tâu đại vương, con gái của tôi là Uttarā. Cầu mong bệ hạ được điều tốt lành.

708. Cô ấy tạo nghiệp tốt lành, thích thú các giới và ngày trai giới, có sự tự kiềm chế và có sự san sẻ, có sự ân cần, đã xa lìa sự bòn xén.

709. Cô ấy là người có sự thực hành không bẻ vỡ về điều học, và nhu mì ở các gia đình những người khác, là cận sự nữ của vị Hiền Trí dòng Sakya, bậc Toàn Giác, đấng Vinh Quang.

710. Có vị tỳ khưu đầy đủ giới đức đã đi vào làng để khát thực, mắt nhìn xuống, có niệm, có giác quan được canh phòng, khéo được thu thúc.

711. Trong khi đi tuần tự theo từng nhà, vị ấy đã đi đến chỗ trú ngụ ấy. Tâu đại vương, Uttarā đã nhìn thấy vị ấy. Cầu mong bệ hạ được điều tốt lành.

712. Và cô ấy đã dâng cúng bình nước đầy và các loại bánh ngọt đa dạng (nói rằng): ‘Thưa ngài, cha tôi đã qua đời, mong rằng việc này thành tựu đến ông ấy.’

713. Khi được chỉ định thì quả thành tựu đã được sanh lên ngay lập tức, tôi thọ hưởng, là người có dự lạc theo như ước muốn, giống như Thiên Vương Vessavaṇa.

714. Tâu đại vương, tâu vị thuần phục kẻ thù, tâu vị làm quốc độ phát triển, xin bệ hạ hãy lắng nghe điều ấy. Đức Phật được gọi là bậc cao cả của thế gian luôn cả chư Thiên. Tâu vị thuần phục kẻ thù, bệ hạ cùng vợ và các con hãy đi đến nương nhờ đức Phật ấy.

715. Nhờ vào Đạo Lộ tám chi phần, các ngài chạm đến vị thế Bất Từ. Tâu vị thuần phục kẻ thù, bệ hạ cùng vợ và các con hãy đi đến nương nhờ Giáo Pháp ấy.

716. Bốn hạng đã thực hành Đạo Lộ và bốn hạng đã trụ ở Quả vị, Hội Chúng ấy có bản thể chính trực, có Giới - Định - Tuệ. Tâu vị thuần phục kẻ thù, bệ hạ cùng vợ và các con hãy đi đến nương nhờ Hội Chúng ấy.

¹ 1 *lakkha* = 100.000, 1 *koṭi* = 10000.000.

717. Pāṇātipātā viramassu khippaṃ
loke adinnaṃ parivajjayassu,
amajjapo mā¹ ca musā abhāṇi
sakena dārena ca hohi tuṭṭho. (ti)
718. Atthakāmosi me yakkha hitakāmosi devate,
karomi tuyhaṃ vacanaṃ tvaṃsi² ācariyo mama.
719. Upemi buddhaṃ saraṇaṃ dhammañcāpi anuttaraṃ,
saṅghaṅca naradevassa gacchāmi saraṇaṃ ahaṃ.
720. Pāṇātipātā viramāmi khippaṃ
loke adinnaṃ parivajjayāmi,
amajjapo no ca musā bhaṇāmi
sakena dārena ca³ homi tuṭṭho.
721. Ophuṇāmi⁴ mahāvāte nadiyā vā⁵ sīghagāmiyā,
vamāmi pāpikaṃ⁶ diṭṭhiṃ buddhānaṃ sāsane rato.
722. Idaṃ vatvāna soraṭṭho viramitvā pāpadassanā,⁷
namo bhagavato katvā pāmokkhā⁸ rathamāruhi⁹ ”ti.⁹

Nandaka¹⁰petavatthu tatiyaṃ.

4. 4

723. Uṭṭhehi revate supāpadhamme
apārutaṃ dvāraṃ¹¹ adānasīle,
nessāma taṃ yattha thunanti duggatā
samappitā nerayikā dukhena.¹² (ti)
724. Iceva vatvāna yamassa dutā¹³
te dve yakkhā lohitakkhā brahantā,
paccekabāhāsu gahetvāna revatiṃ¹⁴
pakkāmayuṃ devagaṇassa santike.
725. Ādiccavaṇṇaṃ ruciraṃ pabhassaraṃ
byamaṃ subhaṃ kañcanañālachannaṃ,
kassetamākiṇṇajanaṃ vimānaṃ
suriyassa raṃsīriva jotamānaṃ.
726. Nārīgaṇā candanasāralittā
ubhato vimānaṃ upasobhayanti,
taṃ dissati suriyasamānavaṇṇaṃ
ko modati saggappatto vimāne. (ti)

¹ no - Syā.

² tvamasi - Syā.

³ dārena - Syā.

⁴ ophuṇāmi - Ma, Syā.

⁵ nadiyā - Ma.

⁶ pāpakaṃ - Syā, PTS.

⁷ pāpadassanaṃ - Syā.

⁸ pāmukho - Ma; pāmokkho - Syā, PTS.

⁹ rathamāruyhi ti - Syā.

¹⁰ nandikā - Syā.

¹¹ apārutadvāre - Ma.

¹² dukhenā ti - Ma.

¹³ yakkhā duve lohitabhakkhā - Ma.

¹⁴ revataṃ - Ma.

717. Bệ hạ hãy lập tức kiêng chừa việc giết hại mạng sống, hãy xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời, chớ có việc uống chất say và nói lời dối trá, và hãy vui thích (chi) với người vợ của mình.”

718. “Này vị Dạ-xoa, người là người mong mọi sự tốt đẹp cho trẫm. Này vị Thiên nhân, người là người mong mọi sự lợi ích cho trẫm. Trẫm thực hành lời nói của người; người là thầy dạy học của trẫm.

719. Trẫm đi đến nương nhờ đức Phật, luôn cả Giáo Pháp vô thượng, và trẫm đi đến nương nhờ Hội Chúng thuộc về vị Trời của nhân loại.

720. Trẫm lập tức kiêng chừa việc giết hại mạng sống, trẫm xa lánh vật chưa được cho (việc trộm cắp) ở trên đời, không có việc uống chất say, và trẫm không nói lời dối trá, và trẫm vui thích (chi) với người vợ của mình.”

721. Trẫm (sẽ) sàng lọc ở trong cơn gió mạnh, hoặc ở dòng sông chảy xiết, rồi loại bỏ tà kiến ác xấu; trẫm (sẽ) vui thích trong lời dạy của chư Phật.”

722. Sau khi nói điều này, sau khi loại bỏ quan điểm ác xấu, sau khi thực hiện việc kính lễ đến đức Thế Tôn, vị vua xứ Surattṭha đã bước lên xe, mặt nhìn hướng đông.

Chuyện Ngạ Quỷ Nandaka là thứ ba.

4. 4

723. “Này Revatā, này cô nàng có bản tính vô cùng xấu xa, cô hãy đứng lên. Này cô nàng không có nét hạnh bố thí, cánh cửa (địa ngục) là không bị đóng lại. Chúng tôi sẽ đưa cô đến nơi mà những kẻ bị đọa vào khổ cảnh than khóc, (và) những kẻ địa ngục bị gánh chịu khổ đau.”¹

724. Sau khi chỉ nói như thế, các sứ giả cõi Dạ-ma, hai Dạ-xoa ấy, có cặp mắt đỏ ngầu, cao to, mỗi người một cánh tay, đã nắm lấy Revatā rồi đi đến nơi có sự hiện diện của hội chúng chư Thiên.

725. “Thiên cung xinh đẹp, được che phủ bằng mạng lưới vàng, có màu sắc của mặt trời, đáng yêu, rực rỡ. Thiên cung này, có người đông đảo, đang rực sáng tựa như hào quang của mặt trời, là của người nào?

726. Các nhóm phụ nữ, được thoa tinh chất của trầm hương, làm cho cung điện được sáng chói cả hai nơi (bên trong và bên ngoài). Thiên cung được nhìn thấy có màu sắc như là mặt trời. Người nào đã đạt đến cõi Trời và vui sướng ở Thiên cung?”²

¹ Câu chuyện này giống câu chuyện Thiên Cung của Revatī (TTPV 30, Chuyện Thiên Cung, chương 5, trang 123).

² Hai câu kệ 725, 726 là lời của Revatā.

727. Bārāṇasiyaṃ nandiyō nāmupāsako¹
 amaccharī dānapatī vadaññū,
 tassetamākiṇṇajanaṃ vimānaṃ
 suriyassa raṃsīriva jotamānaṃ.
728. Nārīgaṇā candanasāralittā
 ubhato vimānaṃ upasobhayanti,
 taṃ dissati suriyasamānavaṇṇaṃ
 so modati saggappatto vimāne. (ti)
729. Nandiyassāhaṃ bhariyā
 agāriṇī sabbakulassa issarā,
 bhattuvidhāne² ramissāmi dānaṃ³
 na patthaye nirayaṃ dassanāya.⁴ (ti)
730. Eso te nirayo supāpadhamme
 puññaṃ tayā akataṃ jīvaloke,
 na hi maccharī rosako pāpadhammo
 saggūpagānaṃ labhati sahavyataṃ. (ti)
731. Kinnu gūthañca muttañca asuci patidissati,
 duggandhaṃ kimidaṃ mīḷhaṃ kimetaṃ upavāyati. (ti)
732. Esa saṃsavako nāma gambhīro sataporiso,
 yattha vassasahassāni tuvaṃ paccasi revate. (ti)
733. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
 kena saṃsavako laddho gambhīro sataporiso. (ti)
734. Samaṇe brāhmaṇe cāpi aññe cāpi vaṇibbake,
 musāvādena vañcepi taṃ pāpaṃ pakataṃ tayā.
735. Tena saṃsavako laddho gambhīro sataporiso,
 tattha vassasahassāni tuvaṃ paccasi revate.
736. Hatthepi chindanti athopi pāde
 kaṇṇepi chindanti athopi nāsaṃ,
 athopi kākoḷagaṇā samecca
 saṃgama khādanti viphandamānaṃ. (ti)
737. Sādhu kho maṃ paṭinetha kāhāmi kusalaṃ bahuṃ,
 dānena samacariyāya saññaṃena damena ca,
 yaṃ katvā sukhitā honti na ca pacchānutappare. (ti)

¹ nāmāsi upāsako - Ma, Sīmu 1.

² bhattu vimāne - Ma.

³ dānihaṃ - Ma.

⁴ nirayadassanāyā ti - Ma.

727. “Ở Bārāṇasī, đã có người cận sự nam tên là Nandiya, không bỏn xèn, là người thí chủ, là người nhân từ. Thiên cung này, có người đồng đảo, đang rực sáng tựa như hào quang của mặt trời, là của người ấy.

728. Các nhóm phụ nữ, được thoa tinh chất của trầm hương, làm cho cung điện được rực sáng cả hai nơi (bên trong và bên ngoài). Thiên cung được nhìn thấy có màu sắc như là mặt trời. Người ấy đã đạt đến cõi Trời và vui sướng ở Thiên cung.”

729. “Tôi là người vợ của Nandiya, là nữ gia chủ, có uy quyền đối với tất cả gia đình. Giờ đây, tôi sẽ thích thú ở Thiên cung của chồng, tôi không mong mỏi về việc nhìn thấy địa ngục.”

730. “Này cô nàng có bản tính vô cùng xấu xa, cái địa ngục ấy là dành cho cô. Việc phước thiện đã không được cô làm khi ở thế giới có cuộc sống. Bởi vì người nữ bỏn xèn, giận dữ, có bản tính xấu xa, không đạt được sự cộng trú với những người đã đi đến cõi Trời.”

731. “Phân và nước tiểu như bắn được nhìn thấy là cái gì vậy? Cái mùi hôi thối này là cái gì? Cái phân bốc mùi này là cái gì?”

732. “Này Revatā, cái ấy gọi là địa ngục *Samsavaka* có độ sâu một trăm lần chiều cao của người nam, là nơi cô (sẽ) bị nung nấu hàng ngàn năm.”

733. “Vậy việc làm ác nào đã được làm do thân, do khẩu, do ý? Vì việc gì mà bị gánh chịu địa ngục *Samsavaka* có độ sâu một trăm lần chiều cao của người nam?”

734. “Cô lừa gạt các Sa-môn, các Bà-la-môn, và luôn cả những người khốn khổ khác nữa bằng lời nói dối trá; việc xấu xa ấy đã do cô gây ra.

735. Này Revatā, do việc ấy mà bị gánh chịu địa ngục *Samsavaka* có độ sâu một trăm lần chiều cao của người nam, ở nơi ấy cô (sẽ) bị nung nấu hàng ngàn năm.

736. Chúng chặt các bàn tay, rồi luôn cả các bàn chân, chúng xéo các lỗ tai, rồi luôn cả lỗ mũi, rồi còn có các bày quạ bu lại, tụ tập lại, ngẫu nhiên kẻ đang quần quai.”

737. “Quả là tốt đẹp, xin các vị hãy đưa tôi trở về, tôi sẽ thực hiện nhiều điều tốt đẹp với việc bố thí, với việc hành thiện, với việc thu thúc, với việc rèn luyện, là việc mà sau khi thực hành, người ta được hạnh phúc và không bị ân hận về sau này.”

738. Pure tuvaṃ pamajjitvā idāni paridevasi,
sayam katānaṃ kammānaṃ vipākaṃ anubhossasi. (ti)
739. Ko devalokato manussalokaṃ
gantvāna puṭṭho me evaṃ vadeyya,
nikkhittadaṇḍesu dadātha dānaṃ
acchādanaṃ sayana¹ mathannapānaṃ,
na hi maccharī rosako pāpadhammo
saggupagānaṃ labhati sahavyataṃ.
740. Sāhaṃ nūna ito gantvā yoniṃ laddhāna mānusiṃ,
vadaññū silasampannā kāhāmi kusalaṃ bahuṃ,
dānena samacariyāya saññaṃena damena ca.
741. Ārāmāni ca ropissaṃ dugge saṅkamanāni ca,
papañca udapānañca vippasannena cetasā.
742. Cātuddasiṃ pañcadasiṃ yā ca pakkhassa aṭṭhamiṃ,²
pāṭihāriyapakkañca aṭṭhaṅgasusamāgataṃ.
743. Uposathaṃ upavasissaṃ sadā sīlesu saṃvutā,
na ca dāne pamajjissaṃ sāmaṃ diṭṭhamidaṃ mayā. (ti)
744. Icevaṃ vippalapantiṃ phandamānaṃ tato tato,
khipiṃsu niraye ghore uddhapādaṃ³ avaṃsiraṃ.
745. Ahaṃ pure maccharinī ahosiṃ
paribhāsikā samaṇabrāhmaṇānaṃ,
vitathena ca sāmikaṃ vañcayitvā
paccāmahaṃ niraye ghorarūpe 'ti.

Revatīpetivatthu catutthaṃ.

4. 5

746. Idaṃ mamaṃ⁴ ucchuvanaṃ mahantaṃ
nibbattati puññaphalaṃ anappakaṃ,
taṃ dāni ve paribhogaṃ na upeti⁵
ācikkha bhante kissa ayaṃ vipāko.
747. Haññāmi⁶ khajjāmi ca vāyamāmi⁷
parisakkāmi paribhuñjituṃ kiñci,
svāhaṃ chinnathāmo⁸ kapaṇo lālapāmi
kissa kammaṃ ayaṃ vipāko.

¹ seyya - Ma, Sīmu 2.

² aṭṭhamī - Ma.

³ uddhaṃ pādaṃ - Ma.

⁴ mama - Ma, Syā, PTS.

⁵ taṃ dāni me na paribhogameti - Ma;

taṃ dāni me na paribhogaṃ upeti - Syā; nadāni me taṃ paribhogameti - Sīmu 1.

⁶ vihaññāmi - Syā.

⁷ vāyamāmi ca - Syā.

⁸ chinnātumo - Syā.

738. “Trước đây cô đã xao lãng rồi bây giờ than van. Cô sẽ gánh chịu quả thành tựu của các nghiệp đã làm của mình.”

739. “Vị nào, sau khi từ thế giới chư Thiên đi đến thế giới loài người, được tôi hỏi rồi nói như vậy: ‘Nàng nên dâng cúng vật thí, y phục, chỗ nằm, và cơm nước ở những vị đã buông các gậy gộc xuống, bởi vì người nữ bòn xén, giận dữ, có bản tính xấu xa, không đạt được sự cộng trú với những người đã đi đến cõi Trời?’

740. Chắc chắn rằng tôi đây, khi đã đi khỏi nơi này, sau khi đạt được việc sanh lại làm người, (tôi sẽ) là người nhân từ, đầy đủ giới hạnh, tôi sẽ thực hiện nhiều điều tốt đẹp với việc bố thí, với việc hành thiện, với việc thu thúc, với việc rèn luyện.

741. Với tâm ý tịnh tín, tôi sẽ cho dựng lên các tu viện, các cây cầu ở chỗ khó đi, nước uống dọc đường, và giếng nước.

742. Vào ngày mười bốn, ngày mười lăm, ngày mồng tám của mỗi nửa tháng, và những ngày phụ trội của nửa tháng là có sự thọ trì tốt đẹp về tám giới.

743. Tôi sẽ hành trì ngày trai giới, luôn luôn thu thúc trong các giới, và sẽ không xao lãng trong việc bố thí; điều này đã được đích thân tôi nhìn thấy.”

744. Trong khi cô ấy đang rên rỉ như thế, đang quần quai thế này thế khác, chúng đã ném cô ấy vào địa ngục ghê rợn, chân phía trên, đầu phía dưới.

745. “Trước đây, tôi đã là người bòn xén, là người mắng nhiếc các vị Sa-môn và Bà-la-môn, và sau khi đối gạt người chồng bằng việc không thật, tôi bị nung nấu ở địa ngục có hình thức ghê rợn.”

Chuyện Nữ Ngạ Quỷ Revatī là thứ tư.

4. 5

746. “Rừng mía rộng lớn này sanh lên cho tôi là quả phước không phải ít, mà giờ đây nó không đem lại (cho tôi) việc thọ hưởng. Thưa ngài, xin ngài hãy nói cho đây là quả thành tựu của việc gì?

747. Tôi bị đánh đập và bị nhai nghiền. (Khi) tôi ra sức, cố gắng thọ dụng cái gì đó, thì tôi đây có sức lực bị đứt đoạn, thê thảm, nên than vãn; đây là quả thành tựu của việc gì?

748. Vighāto cāhaṃ paripatāmi chamāyaṃ
parivattāmi vāricarova ghamme,
rudato ca me assukā niggalanti¹
ācikkha bhante kissa ayaṃ vipāko.
749. Chāto kilanto ca pipāsito ca
santasito² sātasukhaṃ na vinde,
pucchāmi taṃ etamatthaṃ bhadanta³
kathannu ucchuparibhogaṃ labheyyaṃ. (ti)
750. Pure tuvaṃ kammamakāsi attanā
manussabhūto purimāya jātiyā,
ahaṃ ca taṃ etamatthaṃ vadāmi
sutvāna tvam etamatthaṃ vijāna.⁴
751. Uccuṃ tuvaṃ⁵ khādamāno payāto
puriso ca te piṭṭhito anvagacchi,⁶
so ca taṃ paccāsaṃsanto⁷ kathesi
tassa tuvaṃ na kiñci ālapittha.
752. So ca taṃ abhaṇantaṃ ayāci
dehaya ucchunti ca taṃ avoca,
tassa tuvaṃ piṭṭhito uccuṃ adāsi
tassetam kammaṃ ayaṃ vipāko.
753. Ingha tuvaṃ piṭṭhito gaṇha uccuṃ⁸
gahetvāna⁹ khādassu yāvadatthaṃ,
teneva tvam attamano bhavissasi
haṭṭho cudaggo¹⁰ ca pamodito ca.
754. Gantvāna so piṭṭhito aggahesi
gahetvāna taṃ khādi yāvadatthaṃ,
teneva so attamano ahosi
haṭṭho cudaggo¹⁰ ca pamodito cā ”ti.”¹¹

Ucchupetavatthu pañcamaṃ.

4. 6

755. Sāvatti¹² nāma nagaraṃ himavantassa passato,
tattha āsuṃ¹³ dve kumārā rājaputtātī me sutam.
756. Pamattā¹⁴ rajaniyesu kāmāssādābhinandino,
paccuppanne sukhe¹⁵ giddhā na te passimsu nāgataṃ.

¹ dūrato ca me assukāni galanti - Syā.

² santassito - Ma.

³ bhadante - Ma, Syā, PTS.

⁴ vijānaṃ - Syā.

⁵ tvam - PTS.

⁶ anugañchi - Syā.

⁷ paccāsanto - Ma, Syā, PTS.

⁸ ingha tvam gaṇtvāna piṭṭhito gaṇheyyāsi - Ma, Syā.

⁹ gahetvāna taṃ - Ma.

¹⁰ udaggo - Syā, PTS.

¹¹ pamodito ti - Syā.

¹² sāvatti - Syā.

¹³ tathāsuṃ - Syā.

¹⁴ sammattā - Ma, PTS, Sīmu 1.

¹⁵ paccuppannasukhe - Ma.

748. Và bị đánh đập, tôi ngã quy ở mặt đất. Tôi lăn quay trong sự nóng bức tựa như loài cá (ở đất khô nóng bỏng). Và trong khi khốc lóc, nước mắt của tôi nhỏ xuống. Thưa ngài, xin ngài hãy nói cho đây là quả thành tựu của việc gì?

749. Bị đói, bị nhọc mệt, và bị khát, bị hoảng sợ, tôi không tìm thấy thoải mái, an lạc. Thưa ngài đại đức, tôi hỏi ngài về việc này, làm thế nào tôi có thể đạt được việc thọ dụng mía?”

750. “Trước đây, người đã đích thân tạo nghiệp khi là con người trong kiếp sống trước đây. Và ta nói cho người về việc này. Sau khi lắng nghe, người hãy nhận biết về việc này.

751. Người đã bước đi trong lúc nhai mía. Và người đàn ông đã đi theo sau lưng người. Trong lúc mong mỏi, người ấy đã nói với người, người đã không nói điều gì với người ấy.

752. Và trong lúc người không nói, người ấy đã cầu xin và đã nói với người rằng: ‘Này ông, xin ông cho mía.’ Người đã cho người ấy cây mía ở sau lưng của người; đây là quả thành tựu của nghiệp ấy.

753. ‘Này, ông hãy cầm lấy cây mía ở sau lưng, sau khi cầm lấy ông hãy ăn tùy theo ý thích. Do chính điều ấy, ông sẽ hoan hỷ, vui mừng, phấn khởi, và hứng thú.’

754. Người ấy đã đi đến cầm lấy (cây mía) ở sau lưng, sau khi cầm lấy đã nhai nó tùy theo ý thích. Do chính điều ấy, ông ấy đã trở nên hoan hỷ, vui mừng, phấn khởi, và hứng thú.”

Chuyện Ngạ Quỷ Mía là thứ năm.

4. 6

755. Ở sườn núi Hy-mã-lạp có thành phố tên là Sāvatti. Tôi đã được nghe rằng: ‘Có hai thanh niên, con trai của đức vua, đã ngụ tại nơi ấy.’

756. Bị say đắm ở các sự ái luyến, vui thích sự khoái lạc ở các dục, tham đắm ở sự sung sướng trong hiện tại, họ đã không nhìn về tương lai.

757. Te cutā¹ ca manussattā paralokaṃ ito gatā.
tedha ghosentyadissantā² pubbe dukkaṭamattano.
758. Bahūsu vata santesu deyyadhamme upaṭṭhite,
nāsakkhimhā ca attānaṃ parittaṃ³ kātuṃ sukhāvahaṃ.
759. Kiṃ tato pāpakaṃ assa yaṃ no rājakulā cutā.
upapannā pettivisayaṃ⁴ khuppipāsāsamappitā.⁵
760. Sāmino idha hutvāna honti assāmino taḥiṃ,
caranti⁶ khuppipāsāya manussā unnatonatā.
761. Etamādinavaṃ⁷ ñatvā issaramada⁸sambhavaṃ
pahāya issaramadaṃ bhava saggagato naro:
kāyassa bhedaṃ sappañño saggamaṃ so upapajjati ”ti.

Kumārapetavatthu chaṭṭhaṃ.

4. 7

762. Pubbe katānaṃ kammānaṃ vipāko mathaye maṇaṃ,
rūpe sadde rase gandhe potṭhabbe ca manorame.
763. Naccaṃ gītaṃ ratiṃ khiḍḍaṃ anubhutvā anappakaṃ,
uyyāne paricaritvāna⁹ pavisanto giribbajaṃ.
764. Isiṃ sunettamaddakkhi attadantaṃ samāhitaṃ
appicchaṃ hirisampannaṃ uñche pattagata rataṃ.
765. Hatthikkhandhato oruyha laddhā¹⁰ bhanteti ca bruvi,¹¹
tassa pattaṃ gahetvāna uccaṃ paggayha khattiyo.
766. Thaṇḍile pattaṃ bhinditvā hasamāno apakkami,
rañño kitavassahaṃ¹² putto kiṃ maṃ bhikkhu karissasi.
767. Tassa kammaṃ pharusassa vipāko kaṭuko ahu,
yaṃ rājaputto vedesi nirayamhi samappito.
768. Chaḷeva caturāsīti vassāni nahutāni¹³ ca,
bhusaṃ dukkhaṃ nigacchittho¹⁴ niraye katakibbisso.

¹ puttā - Syā.

² te ca ghosenti na dissanto - Syā.

³ parittasotthiṃ - Syā.

⁴ petavisayaṃ - Syā.

⁵ khuppipāsāsamappitā - Ma, PTS.

⁶ bhamanti - Ma; maranti - Syā.

⁷ evamādinavaṃ - Syā.

⁸ issaramāna - Syā.

⁹ paricaritvā - Ma, Syā, PTS.

¹⁰ laddhaṃ - Ma.

¹¹ cābravi - Ma;

ca brūvi - Syā;

cabravi - PTS.

¹² kitavassāhaṃ - Ma, Syā.

¹³ navutāni - Ma.

¹⁴ nigacchittho - Syā.

757. Và họ đã chết đi, lìa bản thể nhân loại, từ nơi đây họ đã đi đến thế giới khác. Ở nơi này, trong khi không được nhìn thấy, họ kêu than về việc xấu xa đã làm của bản thân trong thời quá khứ (nói rằng):

758. “Hỡi ôi, khi các bậc đạo đức có nhiều, khi các vật bố thí được sẵn sàng, chúng tôi đã không thể làm chút ít việc đem lại sự an lạc cho bản thân.

759. Có thể có việc gì tồi tệ hơn thế ấy, là việc chúng tôi đã chết đi từ dòng dõi vua chúa rồi bị sanh vào cảnh giới ngạ quỷ, bị gánh chịu sự đói khát?”

760. Họ đã là những người chủ ở nơi đây, và không còn là những người chủ ở nơi khác. Lúc là loài người, họ đã được nâng cao, và (giờ đây) bị hạ thấp, họ lang thang trong sự đói khát.

761. Sau khi biết được điều bất lợi ấy có nguồn sanh khởi là sự say đắm quyền lực, sau khi dứt bỏ sự say đắm quyền lực, con người có thể đi đến cõi Trời; do sự tan rã của thân xác, người có trí tuệ ấy được sanh lên cõi Trời.

Chuyện Ngạ Quỷ Hai Người Thanh Niên là thứ sáu.

4. 7

762. Quả thành tựu của các nghiệp đã được làm trong thời quá khứ có thể khuấy động tâm ý do duyên cảnh sắc, thanh, vị, hương, và xúc làm thích ý.

763. Sau khi hưởng thụ điệu vũ, lời ca, sự khoái lạc, sự vui thích không phải là ít, sau khi đi lang thang ở vườn hoa, (vị Sát-đế-ly) đi vào Giribaja.

764. Vị Sát-đế-ly đã nhìn thấy bậc ẩn sĩ Sunetta, vị đã chế ngự bản thân, được định tĩnh, có ít ham muốn, thành tựu sự khiêm tốn, thích thú với vật được bỏ vào bình bát do sự khát thực.

765. Sau khi leo xuống từ lưng voi, vị Sát-đế-ly đã nói rằng: “Thưa ngài, đã được nhận lãnh (vật thực) chưa ạ?” rồi đã cầm lấy bình bát của vị ấy đưa lên cao.

766. Trong lúc cười giỡn, vị Sát-đế-ly đã đập vỡ bình bát ở nền đất cứng, rồi đã bỏ đi (nói rằng): “Tôi là con trai của đức vua Kitava. Nay ông tỳ khuru, ông sẽ làm gì tôi?”

767. Quả thành tựu của hành động thô lỗ của vị (Sát-đế-ly) ấy đã là dữ dội, là việc người con trai của đức vua đã cảm thọ, đã bị gánh chịu ở địa ngục.

768. Kẻ đã làm điều tội lỗi đã trải nghiệm sự khổ sở vô cùng ở địa ngục đến sáu lần của thời gian tám mươi bốn ngàn năm.

769. Uttānopi ca paccittha nikujjo vāmadakkhiṇo,
uddhaṃpādo t̥hito ceva ciraṃ bālo apaccatha.¹
770. Bahūni vassasahassāni pūgāni nahutāni ca,
bhusaṃ dukkhaṃ nigacchittho² niraye katakibbiso.
771. Etādisaṃ kho kaṭukaṃ appaduṭṭhappadosinaṃ,
paccanti pāpakammantā isimāsajja subbataṃ.
772. So tattha bahuvassāni³ vedayitvā bahuṃ dukhaṃ,⁴
khuppiāsāhato⁵ nāma peto āsi tato cuto.
773. Etamādīnavaṃ⁶ disvā⁷ issaramadasambhavaṃ,
pahāya issaramadaṃ nivātamanuvattaye.
774. Diṭṭheva dhamme pāsamaṃso yo buddhesu sagāraṃ,
kāyassa bhedaṃ sappañño sagmaṃ so upapajjati ”ti.

Rājaputtapetavatthu sattamaṃ.

4. 8

775. Gūthakūpato uggantvā ko nu dīno hi tiṭṭhasi,⁸
nissaṃsayamaṃ pāpakammanto kinnu saddahase⁹ tuvaṃ. (ti)
776. Ahaṃ bhaddanta¹⁰ petomhi duggato yamalokiko,
pāpakammaṃ karitvāna petalokamito gato. (ti)
777. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammaṃvipākena idaṃ dukkhaṃ nigacchasi. (ti)
778. Aha āvāsiko mayhaṃ issukī kulamaccharī,
ajjhāsito¹¹ mayhaṃ ghare kadariyo paribhāsako.
779. Tassāhaṃ vacanaṃ sutvā bhikkhavo paribhāsisamaṃ,¹²
tassa kammaṃvipākena petalokamito gato. (ti)
780. Amitto mittavaṇṇena yo te āsi kulūpako,
kāyassa bhedaṃ duppañño kinnu pecca gatiṃ gato. (ti)
781. Tassevāhaṃ pāpakammassa sīse tiṭṭhāmi matthake,
so ca paravisayaṃ patto mameva paricārako.¹³
782. Yaṃ bhaddanta¹⁴ hadantaññe¹⁵ etaṃ me hoti bhojanaṃ,
ahaṃ ca kho yaṃ hadāmi¹⁶ etaṃ so upajjivati ”ti.

Gūthakhādakapetavatthu aṭṭhamaṃ.

¹ apaccitha - Syā.

² nigacchittho - Syā.

³ bahudukkhāni - PTS.

⁴ bahudukkhaṃ - Syā.

⁵ khuppiāsahato - Ma, Syā.

⁶ evamādīnavaṃ - Syā.

⁷ ñatvā - Ma, Syā.

⁸ ko nu dīno patitṭhasi - Ma, PTS;

ko nu diṭṭhova tiṭṭhasi - Syā.

⁹ saddayase - Syā.

¹⁰ bhadante - Ma, Syā, PTS.

¹¹ ajjhosito - Ma, Syā, PTS, Sīmu 1, 2.

¹² paribhāsisamaṃ - Syā.

¹³ parivārako - Syā.

¹⁴ bhadante - Ma, Syā, PTS.

¹⁵ hanantaññe - Syā.

¹⁶ hanāmi - Syā.

769. Kẻ ấy đã bị nung nấu ở tư thế nằm ngửa, nằm sấp, nằm nghiêng bên trái, nằm nghiêng bên phải, chân ở phía trên (chống ngược), và luôn cả tư thế đứng; kẻ ngu si đã bị nung nấu dài lâu.

770. Trong nhiều ngàn năm và nhiều lần mười ngàn (năm), kẻ đã làm điều tội lỗi đã trải nghiệm sự khổ sở vô cùng ở địa ngục.

771. Thật vậy, sau khi công kích bậc ẩn sĩ có sự hành trì tốt đẹp, không tội bại, không tội lỗi, những kẻ có hành động ác xấu bị nung nấu dữ dội như thế ấy.

772. Sau khi cảm thọ nhiều khổ đau ở tại nơi ấy nhiều năm, sau khi chết đi từ nơi ấy đã trở thành ngạ quỷ, đương nhiên bị hành hạ bởi sự đói khát.

773. Sau khi biết được điều bất lợi ấy có nguồn sanh khởi là sự say đắm quyền lực, sau khi dứt bỏ sự say đắm quyền lực, nên hành xử theo lối nhún nhường.

774. Người nào có sự tôn kính đối với chư Phật được sự ngợi khen ngay trong hiện tại; do sự tan rã của thân xác, người có trí tuệ ấy được sanh lên cõi Trời.

Chuyện Ngạ Quỷ Con Trai của Đức Vua là thứ bảy.

4. 8

775. “Sau khi đi lên từ hố phân, người là ai mà đứng thật thảm thương? Đương nhiên là kẻ có hành động ác xấu, tại sao người lại gây tiếng ồn?”¹

776. “Thưa ngài đại đức, con là ngạ quỷ bị đọa đày, thuộc cõi Dạ-ma. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây con đã đi đến thế giới ngạ quỷ.”

777. “Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà người lại trải nghiệm sự khổ đau này?”

778. “Vị (tỳ khưu) thường trú (ở trú xá) của con đã có sự ganh tỵ, có sự bòn xén về gia đình (thí chủ). Bị dính mắc với trú xá của con, vị ấy trở nên keo kiệt, là kẻ mắng nhiếc.

779. Sau khi lắng nghe lời nói của vị ấy, con đã mắng nhiếc các vị tỳ khưu. Do quả thành tựu của nghiệp ấy, từ nơi đây con đã đi đến thế giới ngạ quỷ.”

780. “Kẻ thường tới lui với gia đình người có dáng vẻ bạn hữu nhưng không phải là bạn hữu; do sự tan rã của thân xác, kẻ có trí tồi ấy sau khi chết đã đi đến cảnh giới nào?”

781. “Con đứng ở trên đầu, nơi chóp đỉnh, của chính kẻ có hành động ác xấu ấy, và kẻ ấy đã đạt đến vị thế khác, là người hầu hạ của riêng con.

782. Thưa ngài, vật nào mà những người khác thải ra, vật ấy là thức ăn của con. Và sau đó, vật mà con thải ra, kẻ ấy sống nhờ vật ấy.”

Chuyện Ngạ Quỷ Ăn Phân là thứ tám.

¹ Câu hỏi này là của ngài Moggallāna (PvA, 267).

4. 9

783. Gūthakūpato uggantvā kā nu dīnā hi tiṭṭhasi,¹
nissaṃsayam pāpakammantā kinnu saddahase² tuvaṃ. (ti)
784. Ahaṃ bhaddanta³ petīmhi duggatā yamalokikā,
pāpakammaṃ karitvāna petalokamito gatā. (ti)
785. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena idaṃ dukkhaṃ nigacchasi. (ti)
786. Ahu āvāsiko mayhaṃ issukī kulamaccharī,
ajjhāsito⁴ mayhaṃ ghare kadariyo paribhāsako.
787. Tassāhaṃ vacanaṃ sutvā bhikkhavo paribhāsisam,⁵
tassa kammavipākena petalokamito gatā. (ti)
788. Amitto mittavaṇṇena yo te āsi kulūpako,
kāyassa bhedaṃ duppañño kinnu pecca gatiṃ gato. (ti)
789. Tassevāhaṃ pāpakammaṃ sīse tiṭṭhāmi matthake,
so ca paravisayaṃ patto mameva paricārako.
790. Yaṃ bhaddanta³ hadantaññe etaṃ me hoti bhojanaṃ,
ahaṃ ca kho yaṃ hadāmi etaṃ so upajīvati ”ti.

Gūthakhādakapetivatthu⁶ navamaṃ.

4. 10

791. Naggā dubbaṇṇarūpāttha⁷ kisā dhamanisanthata⁸,
upphāsulikā kisikā⁹ ke nu tumhettha¹⁰ mārisā. (ti)
792. Mayaṃ bhaddanta³ petāmhā¹¹ duggatā yamalokikā,
pāpakammaṃ karitvāna petalokamito gatā. (ti)
793. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena petalokamito gatā.¹² (ti)

¹ dīnā patitiṭṭhasi - Ma, PTS;
ditṭhāva tiṭṭhasi - Syā.

² saddayase - Syā.

³ bhadante - Ma, Syā, PTS.

⁴ ajjhosito - Ma, Syā.

⁵ paribhāsisam - Syā.

⁶ gūthakhādakapetivatthu - PTS.

⁷ dubbaṇṇarūpāttha - Syā.

⁸ kisā dhamanisaṇṭhitā - Syā.

⁹ kisakā - Syā.

¹⁰ tumhettha - Syā.

¹¹ petamhā - Syā.

¹² idaṃ dukkhaṃ nigacchasi - PTS.

4. 9

783. Sau khi đi lên từ hố phân, cô là ai mà đứng thật thảm thương? Đương nhiên là kẻ có hành động ác xấu, tại sao cô lại gây tiếng ồn?”¹

784. “Thưa ngài đại đức, con là nữ ngạ quỷ bị đọa đày, thuộc cõi Dạ-ma. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây con đã đi đến thế giới ngạ quỷ.”

785. “Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà cô lại trải nghiệm sự khổ đau này?”

786. “Vị (tỳ khưu) thường trú (ở trú xá) của con đã có sự ganh tỵ, có sự bòn xén về gia đình (thí chủ). Bị dính mắc với trú xá của con, vị ấy trở nên keo kiệt, là kẻ mắng nhiếc.

787. Sau khi lắng nghe lời nói của vị ấy, con đã mắng nhiếc các vị tỳ khưu. Do quả thành tựu của nghiệp ấy, từ nơi đây con đã đi đến thế giới ngạ quỷ.”

788. Kẻ thường tới lui với gia đình cô với dáng vẻ bạn hữu không phải là bạn hữu, do sự tan rã của thân xác, kẻ có trí tồi sau khi chết đã đi đến cảnh giới nào?”

789. “Con đứng ở đâu, nơi chóp đỉnh, của chính kẻ có hành động ác xấu ấy, và kẻ ấy đã đạt đến lãnh vực khác, là người hầu hạ của riêng con.

790. Thưa ngài, vật nào mà những người khác thải ra, vật ấy là thức ăn của con. Và sau đó, vật mà con thải ra, kẻ ấy sống nhờ vật ấy.”

Chuyện Nữ Ngạ Quỷ Ăn Phân là thứ chín.

4. 10

791. Này các ông, các ông có vóc dáng xấu xí, ốm o, nổi đầy gân, lòi cả xương sườn, gầy guộc, các ông là những ai vậy?”

792. “Thưa ngài đại đức, chúng tôi là ngạ quỷ bị đọa đày, thuộc cõi Dạ-ma. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây chúng tôi đã đi đến thế giới ngạ quỷ.”

793. “Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà từ nơi đây các ông đã đi đến thế giới ngạ quỷ?”

¹ Câu chuyện này có nội dung hoàn toàn giống với câu chuyện trước, tuy nhiên người đối thoại với ngài Moggallāna ở đây là ngạ quỷ nữ (ND).

794. Ānavāṭesu¹ titthesu vicinimhaddhamāsakaṃ,²
santesu deyyadhammesu dīpaṃ nākamha attano.³
795. Nadiṃ upema tasitā rittakā parivattati,
chāyaṃ upema uñhesu ātapo parivattati.
796. Aggivaṇṇo ca no vāto dahanto⁴ upavāyati,
etañca bhante⁵ arahāma aññañca pāpakaṃ tato.
797. Adhi⁶ yojanāni gacchāma chātā āhāragedhino,⁷
aladdhāva nivattema⁸ aho no appapuññatā.
798. Chātā pamucchitā bhantā⁹ bhūmiyaṃ paṭisumbhitā,
uttānā patikirāma avakujjā patāmase.
799. Te ca tattheva patitā¹⁰ bhūmiyaṃ paṭisumbhitā,
uraṃ sīsañca ghaṭṭema aho no appapuññatā.
800. Etañca bhante arahāma aññaṃ ca pāpakaṃ tato,
santesu deyyadhammesu dīpaṃ nākamha attano.³
801. Te hi nūna ito gantvā yoniṃ laddhāna mānusiṃ,
vadaññū sīlasampannā kāhāma kusalaṃ bahun ”ti.

Gaṇapetavatthu dasamaṃ.

4. 11

802. Diṭṭhā tayā nirayā tiracchānayani¹¹
petā asurā athavāpi manussā devā,¹²
sayamaddasa¹³ kammavipākamattano
nessāmi taṃ pāṭaliputtamakkhataṃ,
tatta gantvā kusalaṃ karohi kammaṃ.¹⁴ (ti)
803. Atthakāmosi me yakkha hitakāmosi devate,
karomi tuyhaṃ vacanaṃ tvamsi ācariyo mama.¹⁵
804. Diṭṭhā mayā nirayā tiracchānayani¹¹
petā asurā athavāpi manussā devā,¹²
sayamaddasa¹³ kammavipākamattano
kāhāmi puññāni anappakāni ”ti.

Pāṭaliputtapetavatthu ekādasamaṃ.

¹ anāvāṭesu - Ma; anavajjesu - Syā.

² adḍhamāsakaṃ - Syā.

³ nākamhamattano - Syā.

⁴ dahanto - Ma, Syā.

⁵ bhadante - Ma.

⁶ api - Ma, Syā, PTS.

⁷ āhāragiddhino - Syā.

⁸ nivattāma - Ma, Syā, PTS.

⁹ bhante - Syā.

¹⁰ tattheva patitā - Ma, Syā, PTS.

¹¹ tiracchānayani - Syā, PTS.

¹² atha mānusa devā - Ma;
vāpi manussadevā - Syā.

¹³ addasaṃ - Ma.

¹⁴ tatta ... kammaṃ - itipāṭho PTS natthi.

¹⁵ me - Syā.

794. “Ở những bến tắm không bị ngăn cấm, chúng tôi đã góp nhặt từng nửa đồng tiền *māsaka*. Trong khi các vật bố thí đang hiện hữu, chúng tôi đã không tạo lập hòn đảo (nương nhờ) cho bản thân.

795. Bị khát (nước), chúng tôi đi đến gần dòng sông thì dòng sông trở nên khô cạn. Vào những lúc nóng, chúng tôi đi đến gần bóng râm thì bóng râm trở thành ánh nắng mặt trời.

796. Và làn gió, có dáng vẻ của ngọn lửa, thổi đến đốt nóng chúng tôi. Và thừa ngài, chúng tôi xứng đáng với việc này và việc khác tồi tệ hơn thế ấy.

797. Chúng tôi còn đi nhiều do-tuần, bị đói ăn, có sự ham muốn về vật thực, lại chẳng được thọ lãnh, chúng tôi quay trở lại. Ôi, tình trạng phước báu ít ỏi của chúng tôi!

798. Bị đói, bị choáng váng, lão đảo, quy xuống ở mặt đất, chúng tôi đã dưng nằm ngửa ra, chúng tôi té ngã sụm xuống.

799. Và ngay tại nơi ấy, bị té ngã, quy xuống ở mặt đất, chúng tôi đây dưng ngược và đầu. Ôi, tình trạng phước báu ít ỏi của chúng tôi!

800. Và thừa ngài, chúng tôi xứng đáng với việc này và việc khác tồi tệ hơn thế ấy. Trong khi các vật bố thí đang hiện hữu, chúng tôi đã không tạo lập hòn đảo (nương nhờ) cho bản thân.

801. Chắc chắn rằng chúng tôi đây, sau khi đi khỏi nơi này, sau khi đạt được sự xuất thân thuộc loài người, sẽ là những người nhân từ, đầy đủ giới hạnh, sẽ thực hiện nhiều điều tốt đẹp.”

Chuyện Nhóm Ngạ Quỷ là thứ mười.

4. 11

802. “Nàng đã nhìn thấy địa ngục, chủng loại súc sanh, ngạ quỷ, A-tu-la, luôn cả loài người, chư Thiên. Nàng đã đích thân nhìn thấy quả thành tựu của nghiệp của bản thân, ta sẽ đưa nàng đến Pāṭaliputta, không bị tổn hại. Sau khi đi đến nơi ấy, nàng hãy tạo nghiệp tốt lành.”

803. “Thưa vị Dạ-xoa, ngài là người mong mọi sự tốt đẹp cho thiếp. Thưa vị Thiên nhân, ngài là người mong mọi sự lợi ích cho thiếp. Thiếp thực hành lời nói của ngài; ngài là thầy dạy học của thiếp.

804. Thiếp đã nhìn thấy địa ngục, chủng loại súc sanh, ngạ quỷ, A-tu-la, luôn cả loài người, chư Thiên. Thiếp đã đích thân nhìn thấy quả thành tựu của nghiệp của bản thân, thiếp sẽ thực hiện không ít các việc phước thiện.”

Chuyện Ngạ Quỷ ở Pāṭaliputta là thứ mười một.

4. 12

805. Ayañca te pokkharāṇī surammā
samā suppatitthā¹ mahodikā ca,²
supupphitā bhamaragaṇānukiṇṇā
kathaṃ tayā laddhā ayaṃ manuññā.

806. Idañca te ambavanaṃ surammaṃ
sabbotukaṃ dhārayate³ phalāni,
supupphitaṃ bhamaragaṇānukiṇṇaṃ
kathaṃ tayā laddhamidaṃ vimānaṃ. (ti)

807. Ambapakkodakaṃ⁴ yāgu sītacchāyā manoramā,⁵
dhītārā⁶ dinnadānena tena me idha labbhati. (ti)

808. Sandiṭṭhikaṃ kammaṃ evaṃ⁷ passatha
dānassa damassa saṃyamassa vipākaṃ,
dāsī ahaṃ ayyakulesu hutvā
suṇisā homī agārassa ca issarā ”ti.”⁸

Pokkharāṇīpetavatthu⁹ dvādasamaṃ.

4. 13

809. Yaṃ dadāti na taṃ hoti detheva dānaṃ datvā ubhayaṃ tarati,
ubhayaṃ tena dānena gacchati jāgaratha mā pamajjathā ”ti.

Ambarukkhapetavatthu¹⁰ terasamaṃ.

4. 14

810. Mayaṃ bhoge samharimhā samena visamena ca,
te aññe paribhuñjanti mayaṃ dukkhassa bhāginī ”ti.

Bhogasaṃharaṇapetavatthu cuddasamaṃ.

4. 15

811. Saṭṭhivassasahassāni paripuṇṇāni sabbaso,
niraye paccamānānaṃ kadā anto bhavissati.

812. Natthi anto kuto anto na anto patidissati,
tathā hi pakataṃ pāpaṃ mama tuyhaṃ ca mārisa.¹¹

¹ su tithā ca - Ma; suppatitthā ca - Syā, PTS.

² mahodakā ca - Ma, Syā, PTS.

³ dhārayati - Syā.

⁴ ambapakkam dakaṃ - Ma.

⁵ yāguṃ sītacchāyaṃ manoramaṃ - Syā.

⁶ dhītāya - Syā.

⁷ sandiṭṭhikaṃ eva - Syā.

⁸ asātaṃ sātārūpena piyarūpena appiyaṃ

dukkhaṃ sukhassa rūpena pamattaṃ ativattatī - Syā adhikaṃ.

⁹ ambavanapetavatthu - Ma, Syā;
ambapetavatthu - PTS.

¹⁰ akkharukkhapetavatthu - Ma, PTS.

¹¹ tuyhaṃ mayhañca mārisā - Ma.

4. 12

805. “Và hồ sen này của người rất đáng yêu, có những bãi tắm đẹp bằng phẳng, và có nhiều nước, đã khéo được trở hoa, có các bầy ong vò vẽ lúc nhúc; bằng cách nào người đạt được (hồ sen) làm hài lòng này?”

806. “Và khu rừng xoài này của người rất đáng yêu, mang nặng các trái ở tất cả các mùa, đã khéo được trở hoa, có các bầy ong vò vẽ lúc nhúc; bằng cách nào người đạt được cung điện này?”

807. “(Vật thí gồm có) xoài chín, nước, cháo; nhờ vào vật thí đã được dâng cúng ấy của người con gái, ở nơi này tôi đã đạt được bóng râm mát mẻ, làm thích ý.”

808. “Quý vị hãy nhìn xem nghiệp được thấy rõ ràng như thế này, quả thành tựu của sự bố thí, của sự rèn luyện, của sự thu thúc: sau khi là nữ tỳ trong các gia đình của ông chủ, tôi trở thành con dâu và là nữ chủ nhân của gia đình.”

Chuyện Ngạ Quỷ ở Hồ Sen là thứ mười hai.

4. 13

809. “Vật mà người bố thí, không hẳn (quả thành tựu) lại là vật ấy. Ông hãy bố thí; người ban bố vật thí vượt qua cả hai (khổ đau và bất hạnh trong kiếp này và vị lai), nhờ vào việc bố thí ấy mà đi đến cả hai (sự lợi ích và an vui trong kiếp này và vị lai). Ông hãy tinh thức, ông chớ xao lãng.”

Chuyện Ngạ Quỷ ở Cây Xoài là thứ mười ba.

4. 14

810. “Chúng tôi gom góp các của cải theo cách đúng đắn và không đúng đắn; những người khác thọ hưởng các của cải ấy, còn chúng tôi chịu phần khổ đau.”

Chuyện Ngạ Quỷ Gom Góp Của Cải là thứ mười bốn.

4. 15

811. “Tổng cộng là sáu mươi ngàn năm tròn, khi nào sẽ là sự chấm dứt cho (chúng tôi) những người đang bị nung nấu ở địa ngục?”

812. “Thưa ông, theo như việc ác đã do tôi và ông đã gây ra thì (sự khổ đau của tôi và ông) không có sự chấm dứt, sự chấm dứt do đâu mà có, sự chấm dứt không được nhìn thấy.”

813. Dujjīvitaṃ ajīvimha¹ ye sante na dadamhase,
santesu deyyadhammesu dīpaṃ nākamha attano.²

814. So hi³ nūna ito gantvā yoniṃ laddhāna mānusiṃ,
vadaññū silasampanno kāhāmi kusalaṃ bahun ”ti.

Seṭṭhīputtapetavatthu paṇṇarasamaṃ.

4. 16

815. Kinnu ummattarūpova migo bhanto va dhāvasi,
nissamsayaṃ pāpakammanto⁴ kinnu saddāyase tuvaṃ. (ti)

816. Ahaṃ bhaddanta⁵ petomhi duggato yamalokiko,
pāpakammaṃ karitvāna petalokaṃ ito gato.

817. Saṭṭhikūṭasahassāni paripuṇṇāni sabbaso,
sīse mayhaṃ nipatanti te bhindanti ca matthakaṃ. (ti)

818. Kinnu kāyena vācāya manasā dukkaṭaṃ kataṃ,
kissa kammavipākena idaṃ dukkhaṃ nigacchasi.⁶

819. Saṭṭhikūṭasahassāni paripuṇṇāni sabbaso,
sīse tuyhaṃ nipatanti te bhindanti ca matthakaṃ. (ti)

820. Athaddasāsiṃ⁷ sambuddhaṃ sunettaṃ bhāvitindriyaṃ,
nisinnaṃ rukkhamaḷasmim̃ jhāyantamakutobhayaṃ.

821. Sālittakappahārena bhindissaṃ tassa matthakaṃ,
tassa kammavipākena idaṃ dukkhaṃ nigacchisaṃ.

822. Saṭṭhikūṭasahassāni paripuṇṇāni sabbaso,
sīse mayhaṃ nipatanti te bhindanti ca matthakaṃ.

823. Dhammena te kāpurisā⁸-
saṭṭhikūṭasahassāni paripuṇṇāni sabbaso,
sīse tuyhaṃ nipatanti te bhindanti ca matthakan ”ti.

**Saṭṭhikūṭasahassapetavatthu
soḷasamaṃ.**

Mahāvaggo catuttho.

¹ ajīvamha - Ma, Syā, PTS.

² nākamhamattano - Syā.

³ sohaṃ - Ma.

⁴ nissamsayaṃ pāpakammaṃ - Syā.

⁵ bhadante - Ma, Syā, PTS.

⁶ petalokaṃ ito gato ti - Syā.

⁷ athaddusāsiṃ - Syā.

⁸ kāpurisa - Syā, PTS.

813. Chúng tôi đã sống cuộc sống tồi tệ, chúng tôi đã không bố thí các vật đang có. Trong khi các vật bố thí đang hiện hữu, chúng tôi đã không tạo lập hòn đảo (nương nhờ) cho bản thân.

814. Chắc chắn rằng tôi đây, sau khi đi khỏi nơi này, sau khi đạt được sự xuất thân thuộc loài người, sẽ là người nhân từ, đầy đủ giới hạnh, sẽ thực hiện nhiều điều tốt đẹp.”

Chuyện Ngạ Quỷ Các Con Trai Nhà Triệu Phú là thứ mười lăm.

4. 16

815. “Tại sao người bỏ chạy như có vẻ điên khùng, tựa như con nai bị lạc lối? Đương nhiên là kẻ có hành động ác xấu, tại sao người lại gây tiếng ồn?”

816. “Thưa ngài đại đức, tôi là ngạ quỷ bị đọa đày, thuộc cõi Dạ-ma. Sau khi làm nghiệp ác, từ nơi đây tôi đã đi đến thế giới ngạ quỷ.

817. Tổng cộng là đầy đủ sáu mươi ngàn quả búa tạ rơi xuống đầu của tôi; và chúng làm vỡ cái đầu (của tôi).”

818. “Vậy ác hạnh gì đã được làm, bởi thân bởi khẩu bởi ý? Do quả thành tựu của nghiệp gì mà người lại trải nghiệm sự khổ đau này?”

819. Tổng cộng là đầy đủ sáu mươi ngàn quả búa tạ rơi xuống đầu của người; và chúng làm vỡ cái đầu (của người).”

820. “Khi ấy, tôi đã nhìn thấy đấng Giác Ngộ Sunetta, có giác quan đã được tu tập, ngồi ở gốc cây, đang tham thiền, không có sự sợ hãi từ bất cứ đâu.

821. Bằng việc ném đá, tôi đã làm vỡ cái đầu của vị ấy. Do quả thành tựu của nghiệp ấy mà tôi trải nghiệm sự khổ đau này.

822. Tổng cộng là đầy đủ sáu mươi ngàn quả búa tạ rơi xuống đầu của tôi; và chúng làm vỡ cái đầu (của tôi).”

823. “Này kẻ xấu xa, một cách hợp lẽ đối với người. Tổng cộng là đầy đủ sáu mươi ngàn quả búa tạ rơi xuống đầu của người; và chúng làm vỡ cái đầu (của người).”

**Chuyện Ngạ Quỷ với Sáu Mươi Ngàn Quả Búa Tạ
là thứ mười sáu.**

Đại Phẩm là thứ tư.

TASSUDDĀNAM

Ambasakkharo serissako¹ piṅgalo revatī ucchukhādakā,²
dve kumārā dve gūthakhādakā³ gaṇapāṭali pokkharañca⁴
ambarukkhahogasaṃhārā⁵ seṭṭhiputtasaṭṭhikūṭā⁶
iti soḷasavatthūni⁷ vaggo tena pavuccatī ”ti.

PETAVATTHUPĀḶI SAMATTĀ.

--ooOoo--

¹ serisako - Ma, PTS; serissako ca - Syā.

² revati ucchu - Ma; revatī ucchukhādako - Syā.

³ duve gūthā - Ma; dve gūthabhojanā - Syā; dve gūthākhādakā - PTS.

⁴ gaṇapāṭaliambavanaṃ - Ma; pāṭalipokkharaṇī ca - Syā.

⁵ akkharukkhahogasaṃhārā - Ma, PTS; akkhato bhogasaṃhārā - Syā.

⁶ seṭṭhiputtā saṭṭhikūṭasahassāni - Syā; seṭṭhiputtasālittakā - PTS.

⁷ iti soḷasavatthūni - itipāṭho Syā natthi.

TÓM LƯỢC PHẨM NÀY

(Chuyện) Ambasakkhara, Serissaka, Piṅgala, Revatī, những kẻ ăn mía, hai người thanh niên, hai kẻ ăn phân, nhóm (ngạ quỷ), Pāṭaliputta, và hồ sen, cây xoài, gom góp của cải, con trai nhà triệu phú, sáu mươi (ngàn) quả búa tạ, như vậy là mười sáu câu chuyện; bởi vậy phẩm được gọi tên thế ấy.

CHUYỆN NGẠ QUỶ ĐƯỢC ĐẦY ĐỦ.

--ooOoo--

Suttantapiṭake Khuddakanikāye
PETAVATTHUPĀḶI – CHUYỆN NGẠ QUỶ

GĀTHĀDIPĀDASŪCI - THƯ MỤC CÂU KỆ PĀḶI:

	Câu kệ số		Câu kệ số
A		A	
Akammakāmā alasā	402	Adā annañca pānañca	294
Akkodhano niccapasannacitto	544	Adānamatidānañca	303
Akhaṇḍakārī sikkhāya	709	Adāsi me akāsi me	22
Aggivaṇṇo ca no vāto	796	Addhā paṭiññā me tadā ahu	537
Aggivaṇṇo ca me vāto	476	Addhā hi dānaṃ bahudhā	
Aṅkato aṅkaṃ gacchanti	409	pasatthaṃ	577
Aṅgīrasassa gahapatino	286	Adhicca laddhaṃ	
Acchariyaṃ vata abbhutaṃ	201	pariṇāmajaṃ te	634
Acchejjabhejjo jīvo	694	Adhi yojanāni gacchāma	797
Accherarūpaṃ sugatassa		Anavhito tato āga	87
ñāṇaṃ	460	Anāvaṇṇesu titthesu	474
Ajjeva buddhaṃ saraṇaṃ		Anukampakā mayhaṃ nāhesuṃ	98
upemi	606	Anukampassu kāruṇiko	420
Ajjeva buddhaṃ saraṇaṃ		Anukampitamha bhaddante	445
upehi	601	Anucchaviṃ ovadiyañca	
Ajjeva buddhaṃ saraṇaṃ		me taṃ	648
vajāhi	202	Anekabhāgena guṇena seyyo	534
Aññamaññaṃ vadhitvāna	80	Antaḷikkhasmiṃ tiṭṭhanto	516
Aññāto eso purisassa attho	536,	Apāre pana sugatiṃ āsamānā	549
	600	Api dibbesu yādisā	436
Aṭṭiyāmi harāyāmi	59	Appaññāto disvāpi na sujāno	560
Aṭṭhaṅgikena maggena	715	Appaṃ vā bahuṃ vā nāddasāma	198
Attanoḥaṃ anattāya	512	Abbahī vata me sallaṃ	194
Atthakāmosi me yakkha	204,	Abbūḷhaṃ vata me sallaṃ	51,
	718, 803		223, 386
Atthi ca me ettha nikkhattaṃ	484	Abhikkantena vaṇṇena	104,
Atha tumhe kena vaṇṇena	618		126, 162, 180
Athaddasāsiṃ sambuddhaṃ	820	Abhijjamāne vārimhi	392
Athāpare pādakuṭhārikāhi	572	Amānusa pārisajjā	509

A		Ā	
Amitto mittavaṇṇena	780, 788	Ācikkha bhante yadi atthi hetu	598
Ambapakkodakaṃ yāgu	807	Ātume itthibhūtāya	383
Ayañca kho dakkhiṇā dinnā	13, 24	Ādiccavaṇṇaṃ ruciraṃ	
Ayañca te pokkharāṇī		pabhassaraṃ	725
surammā	805	Ādittaṃ vata maṃ santaṃ	50,
Ayaṃ kumāro sīvathikāya			193, 222, 385
chaḍḍito	461	Ānavaṇṇesu titthesu	794
Ayaṃ pure mātaraṃ hiṃsesi	455	Ābādhikoṃ dukkhito	
Ayaṃ sītodikā gaṅgā	337	bāḷhagilāno	199
Ayaṃ so indako yakkho	327	Āyunā yasaṃ ceva	318
Alaṅkato maṭṭakuṇḍalī	186	Ārāmāni ca ropissaṃ	741
Alameva kātuṃ kalyāṇaṃ	282	Ālopassa phalaṃ passa	109
Avañjhāni ca kammāni	459	Āvesanañca me āsi	273
Avirodhakaresu pāṇīsu	489	Āhiṇḍamānā khañjāma	442
Asīti sakaṭavāhānaṃ	231		
Asokaṃ virajaṃ ṭhānaṃ	167, 185	I	
Assaddho maccharī cāsimaṃ	233	Īṅha tuvaṃ piṭṭhito gaṇha	
Ahaṃ te sakiyā mātā	117	ucchuṃ	753
Ahaṃ nandā nandasena	169, 183	Iceva maccā paridevayanti	81
Ahaṃ pure maccharinī ahoṣiṃ	745	Iceva vatvāna yamassa dutā	724
Ahaṃ pure pabbajitassa		Icevaṃ vippalapantiṃ	744
bhikkhuno	344	Ito ahaṃ vassasatāni pañca	99
Ahaṃ bhadante petimhi	27,	Ito cuto licchavi esa poso	533
	36, 96, 472	Itopi accherataraṃ kumāra	625
Ahaṃ bhadante petomhi	228	Ittaraṃ hi dhanam dhaññaṃ	83
Ahaṃ bhaddanta petimhi	784	Idaṃca te ambavanaṃ	
Ahaṃ bhaddanta petomhi	776,	surammaṃ	806
	816	Idaṃca disvāna aditṭhapubbaṃ	622
Ahaṃ mattā tuvaṃ tissā	135, 165	Idaṃca sutvā vacanaṃ mameso	535
Ahaṃ manussesu		Idaṃ mamaṃ ucchuvanaṃ	
manussabhūtā	456	mahantaṃ	746
Ahaṃ rājagahe ramme	488,	Idaṃ me ñātinaṃ hotu	424,
	500, 519		434, 444
Ahu āvāsiko mayhaṃ	778,	Idaṃ vatvāna soraṭṭho	722
	786	Idaṃ vimānaṃ virajaṃ same	
Ahu rājā brahmadatto	372	ṭhitaṃ	451
Ahū itthi ahū puriso	384	Idāni bhūtassa pitā	155
Ahū mayhaṃ duve puttā	40	Idheva kusalaṃ katvā	03
Aho vatāre ahameva dajjaṃ	304	Imaṃ yakkhaṃ gahetvāna	259

I	E
Imā ca te pokkharāñño samantā 448	Etam te paralokasmim 343
Imā ca passa āyantiyo 523	Etam bijaṃ kasī khettaṃ 02
Imāni me aṭṭhayugā subhāni 570	Etādisaṃ uttamakicchapattaṃ 464,
Ime pādā idaṃ sīsaṃ 48	531
Imesaṃ ca kho vassasataccayena 645	Etādisaṃ kho kaṭukaṃ 771
Ime sirīsūpavanā ca tātā 644	Etādisā sappurisāna sevanā 612
Isayo vāpi ye santā 220	Etādiso licchavi ambasakkharo 610
Isiṃ sunettamaddakkhi 764	Ete ca dānāni adamsu pubbe 78
Isī ca tattha āgañji 374	Ettāvataṃ vīsativattimattā 592
	Evañca dhammāni samācaranto 605
	Evañce kaṇha jānāsi 214
U	Evaṃ karonti sappañña 53, 225
Ucchuṃ tuvaṃ khādamāno	Evaṃ datvā yajitvā ca 315
payāto 751	Evaṃ dadanti ñātinaṃ 16
Ujū avaṅko asaṭho amāyo 655	Evaṃ diṭṭhi pure āsiṃ 700
Ujjaṅgalaṃ tattamivaṃ kapālaṃ 617	Evaṃ so khādatattānaṃ 514
Ujjaṅgale yathā khette 328	Esa saṃsavako nāma 732
Uṭṭhehi kaṇha kiṃ sesi 207	Eso te nirayo supāpadhamme 730
Uṭṭhehi revate supāpadhamme 723	Eso nisinno kapinaccanāyaṃ 563
Uṇhe majjhantike kāle 668	
Uttānopi ca paccittha 769	O
Uddhaṃ catūhi māsehi 69, 240	Opuṇāmi mahāvāte nadiyā 721
Unname udakaṃ vaṭṭhaṃ 20	Oraṃ me chahi māsehi 701
Upapanno pettivisaṃyaṃ 236	Oloketvāna sambuddho 324
Upāsako atthi imamhi saṅghe 651	
Upemi buddhaṃ saraṇaṃ 719	K
Upemi saraṇaṃ buddhaṃ 205	Kaṭacchubbhikkhaṃ datvāna 316
Uposathaṃ upavasissaṃ 743	Kattha gacchāma bhaddaṃ vo 275
Uppaṇḍukiṃ kisaṃ chātaṃ 107	Kathaṃ nu soceyya
Ubhinnaṃ samakaṃ āsi 151	tathāvidho so 647
Uragova taccaṃ jinaṃ 85	Kathaṃ hi dānaṃ dadamāno 290
	Kappinakañca upasaṅkamitvā 595
E	Kappinako nāma idhatthi
Etañca aññaṃ ca lahuṃ	bhikkhu 557
pamuñca 593	Kammaṃ siyā aññaṃ
Etañca bhante arahāma 800	vedaniyaṃ 588
Etamādīnaṃ ñatvā 761	Karoti bhaddakaṃ kammaṃ 708
Etamādīnaṃ disvā 773	Karohi kammaṃ idha
Etasmim pādāni patiṭṭhapetvā 542	vedaniyaṃ 452
Etam acchādayitvāna 62	

K		K	
Kasmiṃ padese samaṇaṃ		Ko chāto ko ca tasito	295
vasantaṃ	562	Koṭisatasahassāni	705
Kassa cidaṃ ālāhanaṃ	375	Ko devalokato manussalokaṃ	739
Kādalimigasañchannā	358	Koseyyakambaliyāni	431
Kā nu antovimānasmim	58		
Kāyena saññato āsim	05	KH	
Kāyo te sabbasovaṇṇo	04	Khattiyā brāhmaṇā vessā	218
Kālena pañca puttāni	28	Khiddāya yakkho pasavitva	
Kālena satta puttāni	37	pāpaṃ	575
Kālī dubbaṇṇarūpāsī	168	Khettūpamā arahanto	01
Kinnu ummattarūpova	46,		
	209, 815	G	
Kinnu kāyena vācāya	30,	Gatī ca bandhū ca parāyaṇaṅca	583
	39, 97, 136, 170,	Gantvāna te saṅgharaṃ	
	229, 339, 363, 473, 499,	sotthimanto	665
	511, 518, 733, 777, 785, 793, 818	Gantvāna te	
Kinnu gūthaṅca mutthaṅca	731	sindhusovīrabhūmiṃ	664
Kinte vataṃ kiṃ pana		Gantvāna so piṭṭhito aggahesi	754
brahmacariyaṃ	636	Gantvāna hatthinīpuraṃ	477
Kimbilāyaṃ gahapati	364	Gantvā mayam	
Kissa vataṃ kiṃ pana		sindhusovīrabhūmiṃ	649
brahmacariyaṃ	466	Gamanāgamanampi dissati	191
Kiṃ tato pāpakaṃ assa	759	Gāmā gāmaṃ vicaranti	390
Kiṃ tumhākaṃ bhojanaṃ		Gūthakūpato uggantvā	775, 783
kiṃ sayanaṃ	79	Gūthaṅca muttaṃ ruhiraṅca	
Kiṃ nāma so kiṅca karoti		pubbaṃ	54, 57
kammaṃ	657	C	
Kiṃ sīlo kiṃ samācāro	271, 685	Caṇḍī ca pharusā cāsim	137
Kuṇḍinagariyo thero	413	Caṇḍī pharusavācā ca	171
Kummaggaṃ paṭipannamhā	671,	Catasso kuṭiyo katvā	123
	672, 674	Catukkaṇṇaṃ catudvāraṃ	70,
Kūṭāgāranivesanā	435		241, 702
Kūṭāgāre ca pāsāde	408, 497	Cattāri satasahassāni	479
Keci tattha papatitvā	399	Cattāro ca mahārāje	11
Kena te aṅgulī kuṅṭhā	285	Cattāro bhikkhū saṅghato	158
Kena te tādiso vaṇṇo	105,	Cattāro maggapaṭipannā	716
	127, 163, 181	Cātuddasiṃ pañcadasiṃ	742
Kesā cassā atidighā	335	Ciraṃ jīvantu no ñātī	18
Ko chatticchatī gandhaṅca	296		

C		T	
Cīvaram piṇḍapātañca	341,	Tato sattham gahetvāna	517
	603, 608	Tato suddhā sucivasanā	65,
Cundatthikam gamissāmi	393		103, 125, 161, 179
Cūḷāsīti mahākappuno	698	Tato suvatthavasano	396
Codito bhāvitattena	326	Tato hi sā dānamadā datvā	486
		Tato hi so nivattivā	293
		Tattha nahātvā pivivā ca	441
		Tattha yācanakā yanti	274
		Tattha yācanake disvā	287
		Tatthāham dīghamaddhānam	72,
			243, 706
		Tatthāham parisam gantvā	513
		Tathāti vatvā agamāsi tattha	252,
			566
		Tathā bhante parakkama	437
		Tathāham kassāmi gantvā	
			idāni 564
		Tatheva dānam bahukam	329
		Tatheva sīlavantesu	331
		Tadassā mātā kupitā	43
		Tadeva maṃ tvam avaca	152
		Tappehi annapānena	175
		Tamaddasā candanasāralittam	579
		Tamaddasā devamanussapūjito	465
		Tamavoca rājā anubhaviyāna	
			tampi 251
		Tamenam avoca upasaṅkamtivā	569,
			581
		Tayidam tayā nārada	
			sāmaṃ diṭṭham 09, 515
		Tava gandhañca mālañca	149
		Tava dānena dinnena	166
		Tava dinnena dānena	184
		Tassa ayomayā bhūmi	71,
			242, 703
		Tassa ālāhanaṃ gantvā	373
		Tassa kammaṃ kusalassa	68, 495
		Tassa kammaṃ pharusassa	767
		Tassa kammaṃ vipākaṃ	368

T		T	
Tassa kammassa vipākena	34,	Tāhaṃ deva namassāmi	370
	45, 458	Tiṇena telampi na tvaṃ adāsi	573
Tassa taṃ vacanaṃ sutvā	208, 388	Tirokuḍḍesu tiṭṭhanti	14
Tassa tuvaṃ ekaṃ yugaṃ		Tisahassāni sūdā hi	309
	duve vā 561	Tunnavāyo pure āsiṃ	272
Tassa bhātā vitaritvā	416	Tumhe pana	
Tassa mātā pitā bhātā	414	muggarahatthapāṇino	74
Tassa me saḥāyo suhado	490, 501	Tuvaṃ ca me licchavi ekadesaṃ	582
Tassa vataṃ taṃ pana		Te aññamaññaṃ akarimha	
brahmacariyaṃ	469	sakkhiṃ	587
Tassā tīre tuvaṃ ṭhāsi	360	Te khuppipāsūpagatā parattha	82
Tassā tyājānamānāya	144, 147	Te gharadāsiyo āsuṃ	154
Tassā dvemāsiko gabbho	32	Te gharā tā ca dāsiyo	403
Tassā me pekkhamānāya	140	Te ca tattha samāgantvā	17
Tassāyaṃ kandati bhariyā	378	Te ca tattheva patitā	799
Tassāyaṃ me bhariyā ca	520	Te cutā ca manussattā	757
Tassāhaṃ vacanaṃ sutvā	492,	Te tattha sabbeva ahaṃ pureti	661,
	779, 787		662, 663
Tasseva kammassa		Te duggatā sūcikaṭṭā	415,
vipākamanvayā	346		419
Tassevāhaṃ pāpakammassa	781,	Te duppayātā aparaddhamaggā	621
	789	Tena pāṇi kāmadaḍḍo	277, 279
Taṃ kāraṇā pātukatomi attanā	656	Tena pāyāsi soraṭṭho	670, 678
Taṃ kinti jāneyyaṃ ahaṃ		Tena me aṅgulī kuṇṭhā	288
	avecca 550	Tena saṃsavako laddho	735
Taṃ ca te nahāpayitvāna	63	Te mayaṃ paridahāma	432
Taṃ tyāhaṃ nārada brūmi	06	Tesaṃ saḥavyakāmānaṃ	412
Taṃ disvā saṃvegamaḷatthaṃ		Te hi nūna ito gantvā	801
	bhante 576	Tvañca deva bahukāro	369
Taṃ me vataṃ taṃ pana			
brahmacariyaṃ	640	TH	
Taṃ vo vadāmi bhaddaṃ vo	244	Thaṇḍile pattaṃ bhinditvā	766
Taṃ suṇohi mahārāja	686,	Thālakassa ca pāṇiyaṃ	113
	707, 714	Thero caritvā piṇḍāya	421
Tā kambukeyūradharā	357, 510	Thero cāmanasī katvā	417
Tāvatiṃse yadā buddho	320	Thero paṇṇakuṭiṃ katvā	433
Tāva mahaddhanassāpi	232	Thero saṅkārakūṭamhā	427
Tāhaṃ tassa dhammakathaṃ		Thero sabbeva te āha	422
	suṇitvā 639	Thero sipāṭikaṃ laddhā	443

D		DH	
Datvā anvādisi thero	428, 438	Dhītā ca te mayā diṭṭhā	483
Dadato me na khīyetha	301	Dhītā ca mayhaṃ lapate	
Dadantānaṃ karontānaṃ	688	abhikkhaṇaṃ	250
Daddallamānā ābhanti	356		
Daddallamānā yasaṃ yasassinī	450	N	
Dasasu lokadhātūsu	321	Na oggatattassa bhavanti mittā	529
Dasahi ṭhānehi aṅkuraṃ	317	Na kira tvaṃ adā dānaṃ	278
Dassāmannañca pānañca	284, 292	Na koci devo vaṇṇena	322
Dānaṃ datvā ca me mātā	480	Nagaraṃ atthi dasannānaṃ	230
Dānaṃ datvāna me mātā	485	Naggā dubbaṇṇarūpāttha	791
Diṭṭhā tayā nirayā		Naggā dubbaṇṇarūpāmi	156
tiracchānayani	802	Naggā dubbaṇṇarūpāsī	26, 35,
Diṭṭhā mayā akatena sādhuṇā	350		95, 116, 134, 471
Diṭṭhā mayā nirayā		Naggo kiso pabbajitosi bhante	247
tiracchānayani	804	Naggo dubbaṇṇarūposi	227
Diṭṭheva dhamme pāsaṃso	774	Naccaṃ gītaṃ ratiṃ khiḍḍaṃ	763
Dibbaṃ subhaṃ dhāresi		Natthi anto kuto anto	812
vaṇṇadhātumaṃ	07	Natthi dānaphalaṃ nāma	691
Divā pipāsaṃ nadhivāsayaṇtā	620	Natthi mātā pitā bhātā	692
Divāvihāragataṃ bhikkhumaṃ	334	Nadiṃ upema tasitā	795
Disvā ca taṃ ālapissaṃ		Nadiṃ upemi tasitā	475
bhadante	586	Nandiyassāhaṃ bhariyā	729
Disvā ca sutvā vā		Namatthi kammāni sayamaṃ	
abhisaddahassu	551	katāni	555
Disvāna petamaṃ punareva		Na manusseṣu īdisamaṃ	355
āgataṃ	253	Na mantā mūlabhesajjā	216
Disvānaṃ vassasatāni pañca	646	Namhi devo na gandhabbo	270,
Dujjivitaṃ ajjivimha	813		684
Dūratova samaṇā brāhmaṇā ca	571	Nayidaṃ akatapuññānaṃ	410
Dūre eke padhāvītvā	398	Nayidha phalā mūlamayā ca	
Devatā nusi gandhabbo	196, 683	santi	616
Devo nu āsi udavāsi yakkho	632	Na yimassa rakkhamaṃ	
Dehi puttaka me dānaṃ	121	vidahiṃsu keci	463
Dvayajja kammānaṃ		Naranāripurakkhato yuvā	487
vipākamāhu	554	Navāni vatthāni subhāni ceva	55
		Na sabbavittāni pare pavecche	302
		Na hi annena pānena	47
		Na hi tattha kasī atthi	19
		Na hi ruṇṇamaṃ ca soko vā	12, 23
DH			
Dhammena te kāpurisa	289		
Dhammena te kāpurisā	823		

N		P	
Nākāsiṃ sakalānusāsaniṃ	504	Pāṇi te sabbasovaṇṇo	269
Nādhicca laddhaṃ na		Pāṇimattassa colassa	110
pariṇāmajaṃ me	635	Pāpakammaṃ karitvāna	478,
Nānādiḷḷajagaṇākiṇṇā	354		482
Nānārukkhehi sañchannā	352	Pāraṃ samuddassa idaṅca	
Nābhijānāmi bhuttaṃ vā	237	vaṇṇuṃ	623
Nāyyakassa hatthapādā	49	Pivitvā rājā pāṇiyaṃ	682
Nārīgaṇā candanasāralittā	726,	Pucchāmi taṃ devi mahānubhāve	
	728	106, 128, 164, 182	
Nāvāya tiṭṭhamānāya	395	Putto me uttaro nāma	340
Nāhamete sase icche	212	Pupphābhikiṇṇaṃ ramitaṃ	
Nāhaṃ devena vā		vimānaṃ	345
manussena vā	268	Pubbalohitabhakkhāsmi	120,
Nāhaṃ pajānāmi asayhasāhino	281		132
Nigrodho so mahārāja	677	Pubbe katānaṃ kammānaṃ	762
Niyyātaiṃsu therassa	423	Pubbeva katakalyāṇā	406
Nihīnatto sabbabhogehi		Pubbeva dānā sumano	307
kiccho	530	Puratova yo gacchati	
No cettha kammāni kareyyuṃ		kuñjarena	75
maccā	552	Puratova setena paleti hatthinā	73
		Pure tuvaṃ kammamakāsi	
		attanā	750
		Pure tuvaṃ pamajjitvā	738
		Pūraṃ pāṇiyakarakāṃ	680
		Pūraṃ pāṇiyassa karakāṃ	712
		Petā hi kira jānanti	238
		B	
		Bahuṃ bahunnaṃ pādāsi	313
		Bahūni vassasahassāni	770
		Bahū māse ca pakkhe ca	314
		Bahūsu vata santesu	758
		Bārāṇasiyaṃ nandiyo	
		nāmupāsako	727
		Bārāṇasīnagaraṃ	
		dūraghuṭṭhaṃ	248
		Bālo kho tvamasi māṇava	190
		Buddhaṅca saṅghaṃ	
		parivisiyāna rāja	254

B		Y	
Buddhapamukhassa		Yañca kandasi yañca rodasi	197
bhikkhusaṅghassa	467	Yathā gāmato nikkhamma	696
Brahmadattassa bhaddante	377	Yathā gehato nikkhamma	697
Brahmadattaṃ apassanti	376	Yathāpi dārako candaṃ	91
		Yathāpi brahme udakumbho	93
		Yathāpi bhaddake khetto	330
		Yathā vārivahā pūrā	21
		Yathā suttaguḷe khitte	695
		Yadā ca khāyitā āsi	361
		Yasañca kittiñca dhamme	
		ṭhitānaṃ	545
		Yasmā ca kammāni karonti	
		maccā	553
		Yassa atthāya gacchāma	258
		Yassa etādisā honti	226
		Yassa yācanake disvā	305, 306
		Yassa rukkhassa chāyāya	260,
		261, 262, 263	
		Yassekarattimpi ghare vaseyya	264,
			265
		Yahiṃ yahiṃ sokapariddavo ca	642
		Yaṃ kiñcārammaṇaṃ katvā	10
		Yaṃ kiñcāhaṃ cakkhunā	
		passissāmi	538
		Yaṃ tvaṃ mayhaṃ akāmāya	342
		Yaṃ dadāti na taṃ hoti detheva	809
		Yaṃ bhaddanta hadantaññe	782,
			790
		Yāni yāni nihināni	405
		Yāvata nandarājassa	430
		Yā sā ca pacchā sivikāya niyyati	77
		Ye kecimasmiṃ satthe manussā	660
		Ye ca kho thūpapūjāya	522
		Ye ca te satatānuyogino	496, 507
		Ye ñātakā diṭṭhasutā suhajjā	528
		Ye te evaṃ pajānanti	84
		Ye duṭṭhasaṅkappamanā	
		manussā	548
		Ye na labbhā manussena	215

Y		V	
Ye mantam parivattenti	219	Vesālī nāma nagaratthi vajjīnam	526
Yo appaduttḥassa narassa		Vehāsayam pokkharañño	
	dussati 267	savanti	626
Yo kappako		Veḷuriyatthambham ruciram	
	sambhavanāmadheyo 658	pabhassaram	446
Yo kilāmāno pakaroti pāpam	547	Veḷuriyatthamhā satamussitāse	627
Yojanāni dasa dve ca	323		
Yopi haneyya purisam	693	S	
Yo pubbe katakalyāṇo	266	Sakko ce te varam dajjā	299
Yo rājā cūlanīputto	380	Sakko ce me varam dajjā	300
Yo so ahu rājā pāyāsi nāmo	624	Sakhilo vadaññū suvaco	
Yo so dānamadā bhante	280	sumukho	558
Yo so majjhe assatarīrathena	76	Sagāravo sappatisso vinito	653
		Sacāham tam aticarāmi	367
		Sacāham bhante gaṅgāya	338
		Sace icchasi pecca sukham	503
		Sace tam pāpakaṃ kammaṃ	245
		Sace tuvaṃ assaddho bhavissasi	584
		Sace tuvaṃ bhavissasi	
		dhammagāravo	585
		Sace divā hanasi paṇino	505
		Sace rode kisā assam	89
		Sace sa dhammāni samācareyya	599
		Saccappaṭiññā tava mesā hotu	539
		Saccaṃ kirāhamsu narā	
		sapaññā	641
		Saccaṃ kho vadesi māṇava	192
		Sañjānamāno na musā	
		bhaṇeyya	652
		Saṭṭhikūṭasahasāni	817,
			819, 822
		Saṭṭhipurisasahasāni	310
		Saṭṭhivassasahasāni	811
		Saṭṭhivāhasahasāni	308
		Satta tuvaṃ vassasatā idhāgatā	347
		Satteva vassāni idhāgatāya me	348
		Santi aññepi sasakā	211
		Santesu deyyadhammesu	239
		Santo vidhūmo añgho nirāso	559
R			
Ratanantarasmim			
	bahu-annapānam 630		
Rattāham paricāremi	506		
Rājā piṅgalako nāma	667		
V			
Vaṅke arañṇe amunassaṭṭhāne	625		
Vañitānañca yam ghāna-	119, 131		
Vaṇṇo ca te sabbadisā pabhāsati	543		
Vaṇṇopi te kanakassa sannibho	447		
Vatthañca annapānañca	173		
Vandāmi tam ayya pasannacittā	100		
Vassasatasahasāni	704		
Vāmato tvaṃ maṃ pacesi	153		
Vighāto cāham paripatāmi			
	chamāyam 748		
Viceyya dānam dātābham	332		
Viceyya dānam			
	sugatappasattham 333		
Vipāko natthi dānassa	234, 689		
Vipulā ca mahagghā ca	112		
Vejayante ca pāsāde	407		
Veṇī vā avaññā honti	404		
Vesāliyā tassa nagarassa majjhe	541		

S	S
Sandiṭṭhikaṃ kammaṃ evaṃ	Sāvatti nāma nagaraṃ 755
passatha 808	Sāhaṃ abbūḷhasallāsmi 387
Sapatti me gabbhinī āsi 31	Sāhaṃ ghorañca sapathaṃ 44,
Sapathañca maṃ kāresi 33	366
Sapadānaṃ caramāno 711	Sāhaṃ nūna ito gantvā 740
Sabbaṃ ahampi jānāmi 138,	Sāhaṃ paduṭṭhamanasā 42
142, 145, 148, 150	Sāhaṃ ramāmi kilāmi 115
Sabbevaheṣuṃ rājāno 381	Siyā nu kho kāraṇaṃ kiñca
Sabbesaṃ anupubbena 382	yakkha 556
Samaṇe brāhmaṇe cāpi 734	Sītodikā sūpatitthā 440
Samaṇo ahaṃ pāpo duṭṭhavāco 08	Sīsāṃ nahātā tvaṃ āsi 139
Samaṇo ca kho āsi	Sukhaṃ akatapuññānaṃ 411
kumārakassapo 638	Sukhaṃ supati aṅkuro 297,
Samatulyāni bhūtāni 690	298
Samanantarānuddiṭṭhe 64,	Sucittarūpaṃ ruciraṃ 66
102, 124, 160,	Suciṃ paṇītaṃ sampannaṃ 425
178, 429, 439, 713	Suṇantu bhonto mama
Sampattāyaḍḍharattāya 359	ekavākyam 591
Sammūḷharūpo ca jano ahosi 643	Suṇātha yakkhassa ca
Sahassatthambhaṃ	vāṇijāna ca 613
atulānubhāvaṃ 628	Sunakhāpimassa palihimsu
Sahāyānaṃ titthasmiṃ	pāde 462
nahāyantānaṃ 546	Suratṭhasmā ahaṃ deva 687
Sahāyānaṃ samayo āsi 146	Surabhī sampavāyanti 353
Samviggo rājā soratṭho 673	Sūlāvuto ca arogo hutvā 611
Sā ca pabbajitā santā 389	Sūlāvuto puriso luddakammo 596
Sātunnavasana eke 397	Setena assena alaṅkatena 540
Sātodakā suppatitthā 114	Seyyā nisajjā nayimassa atthi 527
Sādhu kho maṃ paṭinetha 737	Serissakaṃ te pariveṇaṃ
Sādhūti sā paṭissutvā 159	māpayimsu 666
Sādhūti so tassā paṭissuṇitvā 453	Serissako nāma ahampi yakkho 633
Sādhūti so paṭissutvā 101,	So ca taṃ abhaṇantaṃ ayāci 752
176, 481	So ñātidhammo ca ayaṃ
Sāmīno idha hutvāna 760	nidassito 25
Sārathim āmantayī rājā 669, 676	So tattha bahuvassāni 772
Sāriputtassa dānena 133	So tattha rahassaṃ
Sāriputtassa haṃ mātā 129	samullapitvā 590
Sālittakappahārena 821	So taṃ gahetvāna pasayha
Sālohito esa ahosi mayhaṃ 532	bāhāyam 349

S		S	
So taṃ disvā attamano udaggo	580	Soḷasitthisahassāni	311, 312
So taṃ padesaṃ upasaṅkamtivā	568,	Svāgataṃ te mahārāja	681
	594	Svāhaṃ abbūḷhasallosmi	52,
So taṃ vitakkaṃ paṭivinodayitvā	468		195, 224
So te akkhissati etamatthaṃ	589	Svāhaṃ divā hanitva pāṇino	494
So nūna madhuraṃ ñāti	213	Svāhaṃ muditamano	
Sopi maṃ anukampanto	502	pasannacitto	200
So pūjito ativiya sobhamāno	256		
So maṃ aticaramānāya	365	H	
So maṃ puna bhūrisumedhaso	493	Haññāmi khajjāmi ca vāyamāmi	747
So māṇavo tassa pāvadi	189	Hatthikkhandhañca āruyha	675
So mocito gantvā mayā idāni	597	Hatthikkhandhato oruyha	679,
So modayi nārigaṇappabodhano	631		765
Sovaṇṇamayamaṃ maṇimayamaṃ	188,	Hatthena hatthe te dinnaṃ	61,
	210		174
Sovaṇṇamayo pabhassaro	187	Hatthepe chindanti athopi pāde	736
Sovaṇṇasopānaphalakā	351	Handa kiṃ tāhaṃ dammi	157
So sūcikāya kilamito tehi	249	Handuttariyamaṃ dadāmi	60, 172
So hi nūna ito gantvā	283,	Haṃsā cime dassanīyā	
	291, 525, 814	manoramā	449

--ooOoo--

Suttantapiṭake Khuddakanikāye
PETAVATTHUPĀḶI – CHUYỆN NGẠ QUỶ

SAÑÑĀNĀMĀNUKKAMANIKĀ - THƯ MỤC DANH TỪ RIÊNG:

	Câu kệ số		Câu kệ số
	A		K
Ankura	270, 293, 308	Kitavassa	766
Āṅga	619	Kimbilā	364
Āṅgīrasassa	281, 286	Kuṇḍi	413
Anuruddha	122, 316	Kumārakassapa	638
Andhakavinda	250	Kuvera	11
Ambasakkhara	526, 569, 610	Kesava	207
Asayha	273, 281	Kolita	125
		Koliya	394
		Kosala	637
Indaka	316, 323		
			G
	U	Gaṅgā (nadī)	334, 392
Uttara	340	Giribbaja	488, 519, 763
Uttarā	707	Gotama	501
Upatissa	122		
Ubbarī	373		GH
Uruvelā	390	Ghata (paṇḍita)	225
	E		C
Erakaccha (nagaraṃ)	230	Cundatthika	393
		Cūlanī	380
	K		J
Kaṇṇamuṇḍa	360	Jetavana	468
Kaṇha	207		
Kapinacavanā	563		
Kappina	122		T
Kappinaka	557, 588, 595	Tāvatiṃsa	299, 315, 320
Kamboja	258	Tissā	135, 165

	D		Masakkasāra	661
Dasanna		230	Moggallāna	122
Dvārakā (Dvāravatī)		209,	Moriya	667
		259, 282, 291, 293		
	DH		R	
Dhataratṭha		11	Rājagaha	252, 488, 500, 519
Dhanapāla		230	Revatī	723, 724, 732, 735
			Rohiṇeyya	208
	N		L	
Nanda (rājā)		111, 430	Licchavi	526, 533, 610
Nandana		406, 410		
Nandasena		169, 183	V	
Nandā		169, 183	Vajji	560
Nandiya		727, 729	Vāsabha	393
Nārada		05, 06, 09, 515	Vāsava	470, 661
	P		Virūpakkha	11
Pañcāla		372, 380	Virūlhaka	11
Paṇḍukambala		320	Vesāli	526, 541, 569, 610
Pāṭaliputta		664, 802	Vessavaṇa	58, 124, 140
Pāyāsī		614, 637	S	
Pāricchatta		320	Sakka	196, 270, 684
Piṅgalaka		667	Sambhava	658
Poṭṭhapāda		413	Saṃsavaka	732
	B		Sānuvāsī	413
Bārāṇasī		248, 393, 727	Sāriputta	101, 133
Brahmadatta		372, 381	Sāvatti	755
	BH		Sindhusovīra	619, 649, 664
Bhūta		155	Sujāta	53
Bherava		270	Sunetta	764, 820
	M		Suratṭha	667, 722
Magadha		619	Serissaka	633
Maṭṭakuṇḍalī		186	Soratṭha	670, 673, 682, 722
Mattā		135, 165	Sovīra	619, 649, 664
			H	
			Hatthinīpura	477

--ooOoo--

Suttantapiṭake Khuddakanikāye
PETAVATTHUPĀḶI – CHUYỆN NGẠ QUỶ

VISESAPADĀNUKKAMAṆIKĀ - THƯ MỤC TỪ ĐẶC BIỆT:

	Câu kệ số		Câu kệ số
A		A	
Akutobhayā	115, 133, 166, 184, 369	Ariyavutti	653
Akutobhayam	820	Allapāṇi	266
Akkhaṇe	365	Avakiriyati	401
Akkhataṃ	664, 802	Avaññā	404
Akkhimalaṃ	462	Asamattabhogī	575
Akhaṇḍaphullāni	202, 601, 606	Asayhasāhino	281
Acchejjabhejjo	694	Asaṅkhataṃ	496, 507
Aḍḍharattāya	359		
Ativaramānāya	365	Ā	
Atimaññisaṃ	40	Ācerake	563
Adubbhapāṇī	265	Ātume	383
Anīgho	559	Ādittaṃ	50, 193, 222, 385
Anubhaviyāna	251	Ādisa	62, 149, 175, 254
Anumodare	17	Ādissa	100
Anejaṃ	560	Āpatitacchaviṃ	107
Anomapaññaṃ	199	Āmuttamaṇikuṇḍalā	309
Anvādisi	423, 428, 433, 438, 443	Ālambaraturiyaghuṭṭho	630
Apaviddho	498	Ālopaṃ	101, 108
Appaṭigandhiyā	114, 440	Ālārapamhe	450
Abbūḷhaṃ	12, 46		
Abhāsisam	51, 223, 386	I	
Ambapakkodakaṃ	807	Issaramadasambhavaṃ	761, 773
Araṇavihārī	558		
Aratī	89	U	
Arindama	681, 685, 707, 714	Uggatattassa	529
		Ucchedavādī	637

U		K	
Ujjaṅgalaṃ	617	Kadariyo	233,
Ujjaṅgale	328		573, 637,
Uttamakicchapaṭṭaṃ	464, 531		687, 700, 778, 786
Uttariyaṃ	60, 172	Kapikacchuno	143
Uttāsitaṃ	531	Kappiyaṃ	16
Udakumbho	93	Kambukeyūradharā	357, 510
Udapānaṃ	284,	Kayākkayaṃ	19
	292, 294, 741	Kaḷārā	168
Uddayaṃ	619, 649	Kākoḷagaṇā	736
Udrayaṃ	664	Kādalimigasañchannā	358
Uttame	20	Kitakā	55
Upakappati	20,	Kisikā	791
	61, 174	Kisike	95,
Upakkhaṭṭaṃ	250		116, 154, 471
Uppaṇḍukim	107	Kisiko	227
Upphāsuliko	227	Kuṇṭhā	285, 288
Upphāsulikā	791	Kuṇḍalimukhaṃ	287, 289
Upphāsulike	95, 116, 134, 471	Kummaggaṃ	671
		Kurūrino	415
		Kesanivāsanā	397
		Koñcābhirudā	353
		Kocchaphalūpajīvī	658
		Kopīnaṃ	156
E		KH	
Ekajjhaṃ	421	Khajjamānā	99
Etto	01, 337	Khajjasi	142
Ehīti	155	Khañjāma	442
		Khudā	119, 131
		Khudāya	29, 38, 99
O		G	
Okāsakammaṃ	536	Gatasattaṃ	46
Oggatattassa	529	Gati/iṃ	88, 281,
Opānabhūto	585		405, 780, 788
Opuṇāmi	721	Gandhabbo	196,
Osadhī	104,		270, 683, 684
	126, 162, 180	Gabbhapātaṇaṃ	31, 42
Osadhehi	216	Guḷaparimaṇḍalo	694
K			
Kacchuyā	142, 144		
Kañcanāveḷabhūsitā	357		
Kaṭacchubhikkhaṃ	316		
Katakibbisso	768, 770		
Kadariyā	56, 660		

	G			T	
Gūthagandhinī		148	Tapassirūpo		08
Gedhitamano		248	Tirokuḍḍesu		14
Goṇakatthate		408	Tunnavasanā		397
Goṇakatthake		497	Tumaṃ		416, 429
Gorakkhā		19	Tumassa		293
			Tuvaṃ		09,
					135, 145, ..., 783, 815
	GH			TH	
Ghatasittaṃ		50,	Thaṇḍile		766
		193, 222, 385	Thunanti		723
Gharaṇī		400			
	C			D	
Caṇḍālapukkusā		218	Dakkhiṇā		13, 24, 396
Catukkamena		75	Dakkhiṇārahā		252
Catukuṇḍiko		416	Dajjā		10, 22,
Cātuddise		123, 427, 443			299, 300, 327
Cikkhallamagge		541	Daddallamānā		356,
Cūḷāsītimahākappuno		698			436, 450
Colakaṃ		101, 107	Dabbigāhā		312
	CH		Daraṃ		50, 193, 222, 385
Chalaṅgaṃ		219	Diṭṭhivīsūkāni		562, 638
Chātaṃ		107	Dissare		189
Chāto		295, 749	Dīpaṃ		83, 151, 239,
					400, 474, 794, 800, 813
	J		Dubbhikā		404
Jaraggavaṃ		46	Duruttaṃ		137, 171
Jānemu		196, 683	Deyyadhammaṃ		01
Jīvaloke		333, 512, 730	Deyyadhamme/esu		151,
Jīvo		694			239, 400, 474,
					758, 794, 800, 813
	Ñ		Doṇinimajjanaṃ		67
Ñāti		213	Doṇehi		699
Ñātidhammo		25			
Ñātipetā		17	DH		
Ñātibhi/īnaṃ		166, 184, 422	Dhamanisantato/ā		95, 116,
					134, 156, 227, 471, 791
	ṬH		Dhātiyo		409
Ṭhānaso		13, 24	Dhīra		100

N		P	
Nagamuddhani	321	Pāṇimattaṃ	101, 108
Natthikadiṭṭhi	637	Pāṇimattassa	111
Naradevassa	205, 719	Pādakuṭṭhārikāhi	572
Nānāgandhasameritā/aṃ	352,	Pāpako	260, 262
	375, 377	Pāmokkhā	722
Nānāsaraṇāyutā	354	Pāvakaṃ	50,
Nikati	512		193, 222, 385
Nijjhānakhamo	629	Piṅgalā	168
Niyatipariṇāmajā	691	Piṭakehi	699
Niyassakammaṃ	538	Piṭṭhimamsiko	514
Niraṃkatvā	513	Piṇḍenti	311
Nihīnatto	530	Puññapāpaparikkhayā	221
Nīlamañca	120, 132	Pubbapete	10
Nekkhammapono	654	Pubbaddhapeto	392
		Purindado	196, 270, 683, 684
		Pūgāni	770
		Petā	02, 19,
			82, 238, 350,
			397, 444, 802, 804
		Peto	191, 393, 684, 772
		Petteyyā	246
		Pesunaṃ	09, 515
		Pokkharañño	113,
			134, 439, 448, 626
			B
		Baliyanti	207
		Bālyataro	191, 192
		Bāhā	186
		Bindussarā	449
		Bondiṃ	697
		Byamaṃ	725
		Brahantā	724
		Brahā	676, 678
		Brahmacariyaṃ	466, 636
		Brahmacariyena	271, 685
		Brahmacintitaṃ	219
		Brahmañña	246
		Brahmalokūpapattiyā	389
Paggharī	32		
Paccaggaṃ	149, 520		
Paccattavedanaṃ	521		
Paṭicchāradā	110, 430		
Paṭisumbhitā	398, 798		
Paṇako	448		
Paṇiyaṃ	619		
Patthayase	190		
Pathaddhanī	446		
Papaṃ	284, 292,		
	294, 559, 741		
Papāyo	235		
Parapattiyaṃ	290		
Pavecche	302		
Palippamāno	530		
Palihiṃsu	462		
Pavecchante	330		
Paleti	73		
Pasutaṃ	25		
Pahūtaṃ	231,		
	401, 426, 441		
Pahūte	15, 17		
Paṃsukuṇṭhitā	138, 141		

BH		R	
Bhakkhā	300	Rathapañjaro	187
Bhāgaḍḍhabhāgena	77	Rathesabho	372, 380
Bhāgaso	70, 241, 435, 702	Ruṇṇaṃ	12, 23
Bhāvitattā	221	Ruhiraṃ	54, 57
Bhusaṃ	450, 521, 768, 770		
Bhusāni	454		
		L	
		Labhāmase	18, 426, 432, 437, 442
		Lambare	431
		Lomasāni	55
M			
Mattikathūpasmiṃ	49		
Matteyyā	246		
Madhussavo	269, 277, 279	V	
Manussadeva	257	Vaggu	449, 629
Mahagghasā	402	Vaṇṇadhātu/uṃ	07, 08, 191
Mahābhitāpaṃ	533	Vaṇṇibakā/e	274, 298, 734
Mahāmatto	394	Vaṇṇibakānaṃ	304
Mānusiṃ	525, 740, 801, 814	Vaṇṇupathassa	615, 621
Mārīsa	227,	Vadaññū	558,
	377, 383, 519, 812		708, 727,
Migamandalocanā	77		740, 801, 814
Mittadubbho	260, 262	Vatthudevata	10
Mīlhaṃ	459, 731	Vanagocarā	211
Mukhasā	06, 08	Vyavasāne	498
Mūlabhesajjā	216	Vāṇijāse	656
Morahatthehi	408	Vāmato	153
		Vārikiñjakkhapūritā	114, 440
		Vārivahā	21
Y		Vidhā	177, 311
Yakkha	204,	Vidhūmo	559
	531, 538, ..., 718, 803	Visallo	559
Yakkhiddhipatto	543	Veṇī	404
Yakkho	09, 258, 327, 575, 632	Vettācaraṃ	623
Yaññassa	306	Vebhūtikaṃ	652
Yamalokikā	27,	Vessā	218
	36, 96, 414, 472, 784		
Yamapurisānaṃ	672	S	
Yamavisayamhi	248	Sakiyā	117
Yācanakā/e	232,	Saṅkamanāni	235, 284, 292, 741
	274, 287, 305, 306	Saṅkhasilāpavālamayaṃ	210
Yoggāni	295	Saṅgharaṃ	665
Yoggānukampañca	620		

S		S	
Saṅgho	592, 716	Sādukāmā	402
Sajjā	358	Sāmaññaphalāni	611
Sataporiso	732	Sāmaññā	246
Satatussadaṃ	533	Sipāṭikā	645
Sattho	663	Silesumaṃ	118, 130
Sandhisinḅhāṭakesu	14	Sukhudrayaṃ	602, 607
Sannaddhadussaṃ	561,	Sucivasanā	65, 103,
	565, 578		125, 161, 179
Sapatti/iṃ	31, 41, 161	Suppaṭimuttako	558
Sapathaṃ	33, 44, 366	Suvaggitena	76
Sapadānaṃ	711	Sūcikaṭṭā	415, 419
Sabbotukaṃ	806	Sūdamāgadhā	296
Sampadaṃ	91		
Sampannacaraṇo	374	H	
Svāgamo	558	Haricandanussado	186
Sātodakā	114	Hessaṃ	62, 158, 175, 480, 485

--ooOoo--

PHƯƠNG DANH THÍ CHỦ

Công Đức Thành Lập

1. Ven. Khánh Hỷ và Phật tử chùa Bát Nhã
2. Quỹ Hùn Phước Visākhā
3. Gia đình Phật tử Visākhā An Trương
4. Gia đình Phật tử Trương Đình Nguyên & Huỳnh Ngọc Hạnh
5. Bà Quách Phụ Phạm Vũ Diễm - Pháp danh Diệu Đài
6. Bà Phật tử Diệu Giới và các con cháu
7. Gia đình Phật tử Lương Xuân Lộc & Lê Thị Thu Hà
8. Gia đình Phật tử Phạm Trọng Độ & Ngô Thị Liên
9. Gia đình Phật tử Lý Hoàng Anh
10. Gia đình Phật tử Nguyễn Văn Hòa & Minh Hạnh
11. Gia đình Phật tử Hồ Hoàng Anh
12. Phật tử Diệu Bình và Gia đình Phạm Thiện Bảo
13. Gia đình Phật tử Phạm Thị Thi & Châu Thiên Hưng
14. Gia đình Phật tử Phạm Xuân Lan & Trần Thành Nhơn
15. Cư sĩ Liên Tâm (Phan đình Quế)
16. Ái nữ Chú Nguyễn Hữu Danh
17. Gia đình Phật tử Khánh Huy
18. Ái nữ Cô Lê thị Tích
19. Cô Võ Trân Châu
20. Cô Hồng (IL)

Công Đức Hộ Trì

1. Ven. Dr. Bodagama Chandima
(Một bộ Tam Tạng Sri Lanka in tại Taiwan)
2. Phật tử Tống Thị Phương Lan
(Một bộ Đại Tạng Kinh Việt Nam)

PHƯƠNG DANH THÍ CHỦ

Ấn Tổng Tam Tạng Song Ngữ tập 30

☉ VIMĀNAVATTHUPĀLI – CHUYỆN THIÊN CUNG ☉

☉ PETAVATTHUPĀLI – CHUYỆN NGẠ QUÝ ☉

Công Đức Bảo Trợ

Nhóm Phật tử Mỹ Quốc
Nhóm Phật tử Úc Châu
Nhóm Phật tử Hongkong
Nhóm Phật tử Philadelphia
Chùa Linh Sơn Pennsauken - New Jersey
Hội nghiên cứu Phật pháp Paris 13ème
Phật tử Lê Quý Hùng
Mme Nguyễn Xuân Tuyết Nga
Gia đình Phật tử Phượng Dinh và Thy Lê
Phật tử Trần Minh - Chùa Phổ Minh, Canada
Phật tử Từ Minh (Australia) hồi hương đến hương linh
Cụ Bà Trần thị Nam Pd. Diệu Trang, hưởng thọ 90 tuổi

Công Đức Hỗ Trợ

Phật tử Chùa Như Pháp
Phật tử Tịnh Xá Ngọc Đăng
Sư Cô Thích Nữ Đạo Tâm
Phật tử Đỗ Thị Việt Hà
Phật tử Tín Hạnh
Phật tử Hoa Trí
Phật tử Lý Minh Hải
Phật tử Lê Thanh Hồng
Phật tử Quảng Thanh

PHƯƠNG DANH THÍ CHỦ

Án Tổng Tam Tạng Song Ngữ tập 30

⊗ VIMĀNAVATTHUPĀLI – CHUYỆN THIÊN CUNG ⊗

⊗ PETAVATTHUPĀLI – CHUYỆN NGẠ QUÝ ⊗

Công Đức Bảo Trợ

Ven. Thích Viên Mãn - France

Ven. Amaro Bhikkhu (Thiện Hiền) - Canada

Ni Sư Kiều Đàm Di - India

Gia đình Phật tử Phạm Trọng Độ & Ngô thị Liên

Gia đình Phật tử Phạm Hùng & Nguyễn Thanh Mai

Gia đình Phật tử Lý Hoàng Anh

Phật tử Trương Hồng Hạnh

Hoàng Thị Hoa

Lê Thị Vân Anh

Phật tử Phạm Thu Hương

Phật tử Đoàn thị Lan, Pd. Thiện Độ

Phật tử Phật tử Văn Thị Yến Dung

Công Đức Hỗ Trợ

Tu Nữ Phan Thị Hạnh

Gia đình Tu Nữ Khemā

Phật tử Từ Hùng - Nguyễn Bích

Phật tử Phan Anh Pd. Thuận Pháp

Phật tử Lê Hoàng Anh Pd. Trí Tuấn

Phật tử Lê thị Lan Anh Pd. Trí Minh

Phật tử Trần thị Bích Phượng

Bà Vũ Thị Hiền cùng gia đình

Phật tử Trương Minh Ngọc

PHẬT TỬ VIỆT NAM Ở INDIA:

Sư Cô Thích Nữ Đạo Tâm
Song thân Sư Cô Thích Nữ Huệ Quang
Phật tử Nguyễn Thị Thân Pd. Thiện Ý
Phật tử Quảng Thanh

PHẬT TỬ VIỆT NAM Ở TRONG NƯỚC:

Gia đình Tu Nữ Tâm An (Lê Thị Tích)
Tu Nữ Nguyễn Thị Chi
Gia đình Huỳnh Liên Châu và các con cháu
Gia đình Phan Thị Lan Anh + Vũ Văn Minh
Phật tử Tín Hạnh
Phật tử Đỗ Thị Việt Hà
(hồi hương đến thân bằng quyến thuộc đã quá vãng)
Phật tử Đỗ Huy Liêm, Pd. Bảo Thanh
Phật tử Trần Quang Tâm
Phật tử Huỳnh Nguyệt Cẩm
Phật tử Trần Nguyệt Thảo
Phật tử Trần Vĩnh Long
Phật tử Trần Mỹ Tiên
Phật tử Tạ Hiệp Hồng
Phật tử Huỳnh Ý Sâm và các con
Gia đình Mỹ Dung
Gia đình Phật tử Thiện Minh + Diệu An
Gia đình Phật tử Thiện Huệ + Diệu Hỷ
Phật tử Trương Minh Ngọc
Phật tử Phan Anh Pd. Thuận Pháp
Phật tử Chơn Bảo Hồng (Trúc Lâm Thiền Viện - Đà Lạt)

NHÓM PHẬT TỬ Ở MỸ QUỐC:

(do Phật tử Lê Thanh Hồng đại diện)

Nhóm Phật tử Bồ Đề Thiền Viện (Florida)
Phật tử Lý Minh Hải
Phật tử Lê Thanh Hồng

NHÓM PHẬT TỬ Ở PHÁP
(Do Phật tử Lý Quý Hùng chuyển)

Nhóm nghiên cứu Phật pháp Paris 13ème
Ông Bà Bouy Mélanie
Ông Bà Ngô Ngọc Minh
Bà Nguyễn Xuân Tuyết Nga
Ông Lê Quý Hùng

PHẬT TỬ CHÙA LINH SƠN
PENNSAUKEN - NEW JERSEY:
(do Phật tử Thanh Đức chuyển)
Lần thứ nhì - tháng 12 năm 2012

Đại Đức Thích Hạnh Ký
Phật tử Võ Văn Tính
Phật tử Trần Thị Hồng
Phật tử Trần Thị Nga
Phật tử Nguyễn Thảo
Phật tử Trần Phan Hiếu
Phật tử Davis
Phật tử Brian
Phật tử Đức Bảo
Phật tử Chúc Thảo
Phật tử Thăng-Vân
Phật tử Lê Thùy Phương
Phật tử Lý Trung Thành
Phật tử Nguyễn Kim Vân
Phật tử Nguyễn Trí Dũng
Phật tử Sherry
Phật tử Võ Tony
Phật tử Võ Shanon
Phật tử Trần Ngô
Phật tử Trương Hùng
Phật tử Trần Mỹ
Phật tử Minh Lộc
Phật tử Vincent

DANH SÁCH PHẬT TỬ PHILADELPHIA

(do Phật tử Thanh Đức đại diện)

Lần thứ 11 - tháng 11 năm 2012

Đạo Tràng Bát Quan Trai Chùa Giác Lâm (Lansdown. PA)	Phật tử Phạm Xuân Điệp
Ô. Bà Nguyễn Hữu Phước.	Phật tử Đặng Phước Châu Pd. Tâm Nghĩa
Gđ. La Ái Hương Pd. Diệu Mãn	Phật tử Nguyễn Thị Rất Pd. Tâm Thạnh
Gđ. La Mỹ Anh Pd. Diệu Phú	Phật tử Đặng Thế Luân Pd. Tâm Pháp
Gđ. La Mỹ Hạnh Pd. Diệu Quý	Phật tử Trần Thị Út
Gđ. La Mỹ Phương Pd. Diệu Ngọc	Phật tử Phan Kim Long
Gđ. La Quốc Dũng Pd. Đức Trí	Phật tử Nguyễn Hoàng Thanh Pd. Pháp Thuận
Gđ. La Mỹ Hương Pd. Diệu Huê	Phật tử Trần Thị Mỹ Pd. Hiếu Thuận
Gđ. Trương Đông Mỹ Pd. Nguyên Thoại	Phật tử Nguyễn Thị Bé Pd. Diệu Lợi
Gđ. Ngụy Khai Trí Pd. Nguyên Tuệ	Phật tử Nguyễn Thị Diễm Thuý Pd. Ngọc Duyên
Gđ. Ngụy Phụng Mỹ Pd. Nguyên Quang	Phật tử Đoàn Văn Hiếu Pd. Thiện Phúc
Gđ. Ngụy Mộng Đức Pd. Nguyên Tường	Phật tử Đoàn Hiếu Junior Pd. Minh Hạnh
Gđ. Ngụy Mỹ Anh Pd. Nguyên Văn	Phật tử Đoàn Tommy Pd. Huệ Lành
Gđ. Đặng Kim Phụng Pd. Tâm Trí	Phật tử Lê Thị Sinh Pd. Diệu Trí
Gđ. Đặng Văn Minh Pd. Quảng Phước	Phật tử Nguyễn Thị Ký Pd. Diệu Nhã
Gđ. Đặng Thế Hùng.	Phật tử Nguyễn Thị Bích Thuý
Gđ. Đặng Kim Nga Pd. Tâm Mỹ	Phật tử Nguyễn Thị Bích Sơn
Gđ. Đặng Kim Mai Pd. Tâm Đồng	Phật tử Đặng Thị Hà Pd. Diệu Hương
Gđ. Đặng Kim Thi Pd. Tâm Thọ	Phật tử Nguyễn V Huỳnh Pd. Tâm Thiện
Gđ. Đặng Thế Hoà Pd. Tâm Hiền	Phật tử Hứa Thị Liên Pd. Diệu Bạch
Gđ. Nguyễn Kim Loan (New York)	Phật tử Đặng Thị Gái Pd. Tâm Thành
Gđ. Nguyễn Duy Thanh Pd. Huệ Trí	Phật tử Nguyễn Thị Thanh Hương Pd. Diệu Thanh
Gđ. Nguyễn Duy Phú Pd. Huệ Đức	Phật tử Nguyễn Hà Mỹ Linh Pd. Diệu Thảo
Gđ. Nguyễn Diễm Thảo Pd. Huệ Nhân	Phật tử Nguyễn Bạch Cúc Pd. Thanh Đức
Gđ. Nguyễn Trọng Nhân	Phật tử Nguyễn Thị Quyên Pd. Diệu Phúc
Gđ. Nguyễn Trọng Luật	Phật tử Nguyễn Thị Tâm Pd. Thị Hoài
Gđ. Nguyễn Thị Xuân Thảo	Phật tử Nguyễn Thị Bé Pd. Diệu Chân
Gđ. Nguyễn Thị Xuân Trinh	Phật tử Đặng Thuý Nga Pd. Đồng Nguyệt
Phật tử Ngụy Hình Pd. Nguyên Huy	Phật tử Phan Thị Thu Pd. Diệu Nguyệt
Phật tử La Song Hỷ Pd. Nguyên Tịnh (Câu siêu cho Nguyên Như)	
Phật tử Nguyễn Huỳnh Hoa	
Phật tử Lưu Hội Tân Pd. Ngọc Châu	
Phật tử Ngụy Trí An Pd. Nguyên Bình	

Thành tâm hồi hướng phần công đức này đến thân bằng quyến thuộc:
Những người đã quá vãng được sanh về nhàn cảnh, những người còn tại tiền
được sống lâu, sức khỏe, an vui, và luôn luôn tinh tấn tu hành.

